

ORTAOKUL SINIF REHBERLİK ETKİNLİKLERİ

1. CİLT

Özel Eğitim ve
Rehberlik Hizmetleri
Genel Müdürlüğü

ORTAOKUL SINIF REHBERLİK ETKİNLİKLERİ

1. CİLT

Özel Eğitim ve
Rehberlik Hizmetleri
Genel Müdürlüğü

ORTAOKUL SINIF REHBERLİK ETKİNLİKLERİ 1. CİLT

GENEL YAYIN YÖNETMENİ

Mehmet Nezir GÜL

EDİTÖRLER

Prof. Dr. Galip YÜKSEL
Kürşat DULKADİR

KOORDİNATÖR

Aslıhan İLHAN

ETKİNLİK DÜZENLEME KURULU

Prof. Dr. Galip YÜKSEL
Prof. Dr. Feride BACANLI
Prof. Dr. Mehmet GÜVEN
Prof. Dr. Şerife İŞİK
Prof. Dr. Kemal ÖZTEMEL
Dr. Hicran ÇETİN GÜNDÜZ
Dr. Nazife ÜZBE ATALAY
Dr. Mehmet Berkay ÖZÜNLÜ
Arş. Gör. Ümre KAYNAK
Arş. Gör. Sabire KILIÇ
Arş. Gör. Elvan YILDIZ AKYOL
Arş. Gör. Abdullah Mücahit ASLAN

ÖZEL EĞİTİM UZMANLARI

Prof. Dr. Çiğil AYKUT
Dr. Betül YILMAZ
Arş. Gör. Banu KARAAHMETOĞLU

SON OKUMA

Aslıhan İLHAN
Merve LAÇİN
Gülhan ERSOY

BASKI VE CİLT

AFŞAR MEDYA MATBAACILIK SAN. ve TİC. A. Ş.
Ostim O.S.B. Mah. 21. Cad. 1424. Sk. No:8/2 Yenimahalle / ANKARA
Tel: +90 312 472 96 66

GENEL YAYIN NO

7614

TANITICI YAYINLAR DİZİ NO

1650

ISBN

978-975-11-5627-3

Her hakkı saklıdır. Bu yayının tümü ya da bir bölümü T.C. Millî Eğitim Bakanlığından izin almaksızın hiçbir biçimde çoğaltılamaz, basılıp yayınlanamaz.

** Etkinlik yazarları her etkinliğin altında bulunan "Etkinliği Geliştiren" başlığı altında yer almaktadır.

İÇİNDEKİLER

5. SINIF ETKİNLİKLERİ

1. HAFTA - GELİN TANIŞ OLALIM	22
2. HAFTA - GEZDİM, GÖRDÜM, YAZDIM	27
3. HAFTA - KURALLAR OLMADAN ASLA	30
4. HAFTA - RENKLERLE RİSKLER	34
5. HAFTA - YARDIM BALONLARIM	36
6. HAFTA - KURALLAR İYİ Kİ VAR!	43
7. HAFTA - HAYALİMDEKİ OKUL VE SINIF	47
8. HAFTA - VAR MI YOK MU?	51
9. HAFTA - SANATTA VE SPORDA HOŞLANDIKLARIMI KEŞFEDİYORUM!	60
10. HAFTA - HAZIRLANIYORUM, BAŞARIYORUM	64
11. HAFTA - ELLERİMİZ EL ELE	69
12. HAFTA - BENİM HAYALİM VAR	73
13. HAFTA - BİLEĞİMDEKİ GÜÇ	78
14. HAFTA - SAHİP OLDUKLARIM	87
15. HAFTA - SENİNLE ÇOK İYİ ANLAŞACAĞIZ	96
16. HAFTA - ANLAMAK İÇİN DİNLİYORUM	101
17. HAFTA - NASIL ANLATSAM	104
18. HAFTA - ETKİNLİK AKVARYUMUM	107
19. HAFTA - GELDİM, GÖRDÜM, ÜRETTİM	113
20. HAFTA - MESLEĞİMLE VAR OLUYORUM	118
21. HAFTA - YAŞAM YOLUM	122
22. HAFTA - SÜRDÜRÜLEBİLİR ARKADAŞLIKLAR	126
23. HAFTA - DUYGU SANDALYESİ	132
24. HAFTA - BENİ DİNLİYOR MUSUN?	138
25. HAFTA - GÖZLÜĞÜM ŞEKİL	142
26. HAFTA - FARKLILIKLAR HARMONİSİ	147
27. HAFTA - NEZAKET BALONLARIM	154
28. HAFTA - BAŞKA BAŞKA BÜYÜYÜRÜZ	158
29. HAFTA - BÜYÜME EVRENİ	162
30. HAFTA - SANAL GERÇEKLİK	167
31. HAFTA - ÇATIŞMALAR HEP VAR	172
32. HAFTA - HOŞÇA KAL ARKADAŞIM!	176
33. HAFTA - AKADEMİK AMAÇ MERDİVENİM	180
34. HAFTA - KARARIMIN BELİRLEYİCİLERİ	184
35. HAFTA - KARAR VERİYORUM DERSLERİMİ SEÇİYORUM!	189
36. HAFTA - NELERİ HATIRLIYORUM?	194

6. SINIF ETKİNLİKLERİ

1. HAFTA - ÜSTÜME İYİLİK SAĞLIK	198
2. HAFTA - ZAMAN YELPAZESİ	204
3. HAFTA - HAZIRSAK BAŞLAYALIM	211
4. HAFTA - YEŞEREN TOUMLAR	216
5. HAFTA - KARAKTER GÜÇLERİM VE YAŞAMIM	220
6. HAFTA - GÖKKUŞAĞININ ALTINDAKİ HAZİNE	223
7. HAFTA - YOLUMDAKİ ENGELLER	229
8. HAFTA - DUYGULARIMIZ RENGÂRENK.....	232
9. HAFTA - NASIL SÖYLESEM Kİ?.....	240
10. HAFTA - ÇATIŞMA ÇÖZMEK BİZİM İŞİMİZ	247
11. HAFTA - ÇATIŞMALARIMI KENDİM ÇÖZEBİLİRİM	257
12. HAFTA - DUYGULARIMI FARK EDİYORUM	262
13. HAFTA - PAYLAŞ, DİNLİYORUM!	270
14. HAFTA - NEDEN İLGİLENİYORUM?	273
15. HAFTA - HAYDİ ANLAT İLGİLERİNİ!	285
16. HAFTA - YAŞAM AMAÇLARIMI PLANLIYORUM	294
17. HAFTA - DUYGU KAPTANI	297
18. HAFTA - İYİ OLUŞ ORMANIM	303
19. HAFTA - KATILYORUM, ÖĞRENİYORUM, GELİŞİYORUM	310
20. HAFTA - BAŞARISIZLIĞIMIN BAŞARI ÖYKÜSÜ	318
21. HAFTA - ÖĞRENİYORUM, UYGULUYORUM, BAŞARIYORUM	324
22. HAFTA - ENGELLERE TAKILMIYORUM	336
23. HAFTA - HAYIR DİYORUM, KENDİMİ KORUYORUM!	340
24. HAFTA - GELİŞİM TAKVİMİM	344
25. HAFTA - KARAR AĞACI.....	348
26. HAFTA - BAŞARILARIM HAVADA UÇUŞUYOR	353
27. HAFTA - YETENEKLİ BALIĞIM	359
28. HAFTA - YETENEK ÇEMBERLERİ-1	367
29. HAFTA - YETENEK ÇEMBERLERİ-2	376
30. HAFTA - ETKİLİYORUM, ETKİLENİYORUM!	388
31. HAFTA - DEĞİŞEBİLEN BEN	392
32. HAFTA - ZENGİN KİTAPLIĞIM	398
33. HAFTA - SORUMLULUK AYRACIM	404
34. HAFTA - İLGİLERİMİZ VE MESLEKLER	408
35. HAFTA - MESLEKLERE GÖTÜREN DERSLER	415
36. HAFTA - NELERİ HATIRLIYORUM?	422

7. SINIF ETKİNLİKLERİ

1. HAFTA - YENİ DURUM DEĞİŞEN DUYGUM.....	426
2. HAFTA - ETKİLİ ZAMAN YETKİLİ BEN.....	429
3. HAFTA - ZAMAN VE BAŞARI YOLCULUĞU.....	432
4. HAFTA - TARAFINI SEÇ	436
5. HAFTA - ZAMANINDA TAMAMLA	444
6. HAFTA - İLGİMİ DE YETENEĞİMİ DE TANIYORUM	447
7. HAFTA - İLGİ HOBİ TABUSU	450
8. HAFTA - SENİN YILDIZIN	456
9. HAFTA - DURUMLAR DEĞİŞİK	461
10. HAFTA - NEREDE BU MESLEKLER?	464
11. HAFTA - SENİN HAKKIN BENİM HAKKIM	469
12. HAFTA - ÖĞRENME ANAHTARI!	472
13. HAFTA - ÖĞRENME İSTASYONLARI	480
14. HAFTA - BÜYÜK GÜÇ: TAKDİR	487
15. HAFTA - YAPICI ÇÖZÜM MERKEZİ	493
16. HAFTA - AKTİF DİNLEYİCİYİM	498
17. HAFTA - BENİM GÜÇLÜ BELLEĞİM	502
18. HAFTA - SLOGANIMLA HAZIRIM	509
19. HAFTA - PASTADAKİ PAYIM	513
20. HAFTA - İPUCUNU ALIYORUM, TEPKİMİ VERİYORUM	517
21. HAFTA - GELİŞEN BEN'İN ÖYKÜSÜ.....	521
22. HAFTA - BİNBİR ÇEŞİT ZORBALIK	524
23. HAFTA - GÜCÜNÜ GÖR, ZORBALIĞI YENİ!.....	528
24. HAFTA - YETENEKLER SAHADA	532
25. HAFTA - YETENEKLERİMLE MESLEKLERİN PEŞİNDEYİM	540
26. HAFTA - KONTROL BENDE, ÇEVİRİMİÇİ GÜVENDE	547
27. HAFTA - KARAKTER GÜÇLERİ TERAZİSİ	552
28. HAFTA - GÜCÜME GÜÇ KATIYORUM	556
29. HAFTA - BASKIYI YÖNETME ZİNCİRİ	562
30. HAFTA - ÜÇ MUCİZEVÎ GÜÇ	566
31. HAFTA - NE YAPTIĞIMIN FARKINDAYIM	575
32. HAFTA - OKULUM HAYAT DOLU.....	578
33. HAFTA - KARAR VERME SÜRECİMİ NELER ETKİLEMİŞ?	581
34. HAFTA - KARAR VERME MERDİVENİ	584
35. HAFTA - KARAR VERMEK, ZOR OLMASA GEREK	588
36. HAFTA - NELERİ HATIRLIYORUM?	592

8. SINIF ETKİNLİKLERİ

1. HAFTA - İYİ BAK İYİ YAŞA	596
2. HAFTA - İLGİ VE YETENEKLERİM EL ELE	599
3. HAFTA - İLGİ VE YETENEĞİM EL ELE => SEÇTİĞİM ETKİNLİĞE	604
4. HAFTA - YARIN DEĞİL BUGÜN	608
5. HAFTA - BEDEN İMGEM	612
6. HAFTA - HANGİSİ BENİM İÇİN UYGUN?	616
7. HAFTA - BİLGİNİN PEŞİNDE.....	619
8. HAFTA - STRES KUTUSU	622
9. HAFTA - STRES BANA ENGEL DEĞİL	628
10. HAFTA - SINAVLAR VE DUYGULARIM	633
11. HAFTA - HEDEFLERİME ULAŞMAK İÇİN STRATEJİLERİM VAR MI?.....	636
12. HAFTA - BENİM DEĞERLERİM	639
13. HAFTA - MESLEK LOKANTASI	646
14. HAFTA - ADIM ADIM HEDEFE	651
15. HAFTA - YARDIM ARAYIŞI	655
16. HAFTA - ÖĞRENİYORUM AMA NASIL?	659
17. HAFTA - GÜÇLÜ ÖĞRENİYORUM	664
18. HAFTA - İYİ DÜŞÜN İYİ OLSUN	667
19. HAFTA - DUYGULARA YEŞİL İŞİK YAKI	669
20. HAFTA - KARİYERİM, AMAÇLARIM, BEKLENTİLERİM	674
21. HAFTA - BEKLENTİLERİM VE AMAÇLARIM KARŞI KARŞIYA	678
22. HAFTA - BASKIYA KARŞI YOLLARIM VAR	682
23. HAFTA - KENDİ GÜVENLİK AĞIMI ÖRÜYORUM	686
24. HAFTA - BİRAZ ZAMAN, BİRAZ ÇABA	689
25. HAFTA - UYGUN LİSE ARANIYOR	693
26. HAFTA - SEÇİM YOLCULUĞUM.....	699
27. HAFTA - ZORLUKLAR KARŞISINDA KARAKTER GÜÇLERİM İLE GÜÇLÜYÜM	704
28. HAFTA - GÖNÜLLÜ OLMAK GEREK	708
29. HAFTA - HAYAT BOYU ÖĞRENME NEDEN GEREKLİ?	714
30. HAFTA - HANGİ LİSE, GÖRÜŞÜN NE?	717
31. HAFTA - KARAR VERME SÜRECİM	720
32. HAFTA - KARARINI VER, SEÇİMİNİ YAP	723
33. HAFTA - KARAR TERAZİSİ	728
34. HAFTA - EMİN MİSİNİZ? SON KARARINIZ MI?	733
35. HAFTA - DÜŞÜN, HİSSET, YAZI	738
36. HAFTA - NELERİ HATIRLIYORUM?	740

ÖN SÖZ

Bugünün çocuklarının geleceğın sağlıklı, başarılı, erdemli, mutlu ve iyi oluş düzeyi yüksek yetişkinlerine dönüşebilmesi, yürüttüğümüz tüm çalışmaların temel amaçlarından biridir. Bu amaçla başta Bakanlığımızın 2023 Eğitim Vizyonu olmak üzere tüm üst politika belgelerimizin bizlere sunduğu çerçeve doğrultusunda çalışmalarımıza hız kesmeden devam ediyoruz.

Eğitim öğretim sürecinin ayrılmaz bir parçası olan rehberlik hizmetlerini, ihtiyaçlara göre yeniden yapılandırmak, sınıf rehber öğretmenlerimize bütüncül, kapsamlı ve gelişimsel bir çerçeve sunmak için alanın değerli akademisyenleri ve öğretmenlerimizle "Sınıf Rehberlik Programı"nın geliştirilmesine yönelik çalışmayı tamamlayarak hizmete sunduk. Ardından bu programı uygulama sürecinde kullanılacak, öğrencilerin eğitim süreçlerini geliştirecek ve zenginleştirecek içeriklere duyulan ihtiyacı göz önünde bulundurarak; okul öncesi, ilkokul, ortaokul ve lise kademelerine yönelik olmak üzere dört kitaptan oluşan Sınıf Rehberlik Etkinlikleri Setini hazırladık. Elinizde bulunan Ortaokul Sınıf Rehberlik Etkinlikleri Kitabı ve setin diğer kitaplarında; her bir sınıf düzeyine yönelik bir eğitim öğretim yılının tüm haftaları için örnek rehberlik etkinlikleri sunulmaktadır. Gelişimsel, yeterlik temelli, problem odaklı ve kültürel farklılıkları dikkate alan, kapsayıcı bir yaklaşımla hazırlanan bu sette yer alan etkinlikler;

- Sınıf Rehberlik Programında bulunan kazanımlarda olduğu gibi birbirini tamamlayıcı ve bütüncül,
- Çocukların bireysel ihtiyaçlarını temel alan, özelliklerine uygun ve yeteneklerini geliştirici,
- Öğrencinin aktif şekilde sınıf içi çalışmalara katılımına imkân veren, bilimsel ve bireysel farklılıkları destekleyici niteliklere sahiptir.

Rehberlik hizmetlerinin sunumunda alandaki büyük bir ihtiyacı karşılayacağını düşündüğümüz Sınıf Rehberlik Etkinlikleri Setinin tüm öğretmenlerimize, öğrencilerimize ve velilerimize hayırlı olmasını diliyorum. Bu eserin ortaya çıkmasında emeği geçen herkese teşekkürlerimi sunuyorum.

Mehmet Nezir GÜL
Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürü

ÖN SÖZ

Bilim ve bilişim teknolojilerindeki hızlı gelişmeler, küreselleşme tüm toplumların sosyal ve ekonomik hayatlarında hızlı değişimlere sebep olmaktadır. Bireyler ve ülkeler için ekonomik güvenlik her zamankinden daha fazla yenilikçi, yaratıcı ve tasarıma bağımlı hale geldi. İş birliğiyaparak çalışabilme, problemleri hızlı ve yaratıcı bir şekilde çözebilme, esnek olma, belirsizliğe dayanabilme başarısının ve günlük yaşamın anahtarı olma yolundadır.

İnsan yaşamının tüm alanlarındaki bu değişimler eğitimciler için yeni sorumluluklar vermektedir. Bireylere eğitim yoluyla kazandırılması gereken çağın gerektirdiği beceriler, genel olarak 21. yüzyıl becerileri şeklinde ifade edilmektedir. Bunlar; (1) Temel alanlar: Dil, güzel sanatlar, matematik, fen, küresel farkındalık ve mali okuryazarlık vb. (2) Öğrenme ve keşfetme becerileri: Yaratıcılık, kritik düşünme, problem çözme becerileri, vb. (3) Bilgi, medya ve teknoloji becerileri: Bilgi okuryazarlığı, medya okuryazarlığı, teknoloji okuryazarlığı vb. (4) Yaşam ve kariyer becerileri: Sorumluluk, esneklik, uyum, girişkenlik, öz-yönetim, sosyal ve kültürlerarası beceriler, liderlik ve benzerleridir.

Dünyadaki söz konusu bu değişimlerden ve yeniliklerden Türkiye de etkilenmektedir. Özellikle değişen eğitim anlayışı ve ihtiyaçlar karşısında MEB, Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü Sınıf Rehberlik Programlarının yeniden yazılması gereksinimini belirlemiştir. Bu gereksinimi karşılamak için 2019-2020 tarihleri arasında değişen eğitim anlayışı ve ihtiyaçlar doğrultusunda genel gelişim özellikleri, alanda ortaya çıkan güncel bilimsel bilgiler ve kültürel özelliklere odaklanılarak öğrencilerin güçlü yönlerine vurgu yapan ülkemize özgü telif bir sınıf rehberlik programı hazırlanmıştır. Titizlikle yürütülen çalışmalar sonucunda Sınıf Rehberlik Programının Akademik, Kariyer ve Sosyal Duygusal gelişim alanları ve her bir gelişim alanında yeterlik alanları belirlenmiştir. Her üç gelişim alanı da her sınıf düzeyinde yer alacak şekilde okul öncesinden 12. sınıf düzeyi dahil her öğretim kademesi için her iki eğitim-öğretim dönemini kapsayacak şekilde 36'şar kazanım belirlenmiştir.

Sınıf Rehberlik Programı kazanımlarının temel alındığı etkinliklerdeki temel hedef, çocuk ve öğrencilerin akademik, kariyer ve sosyal duygusal gelişimlerini sağlamaktır. Etkinlikler kâğıt-kalem uygulamaları yerine mümkün olduğunca çocukların ve öğrencilerin etkinlik sürecine aktif katılımını gerektiren, yansıtıcı düşüncelerine ve hayal kurmalarına olanak tanıyacak şekilde hazırlanmıştır.

Sınıf Rehberlik Programı kazanımları temel alınarak geliştirilen bu Kitapta sunulan etkinlikler uygulanabilecek örnek etkinliklerdir. Bununla birlikte Sınıf Rehberlik Programı kazanımları temel alınarak öğrenci, okul, okulun bulunduğu bağlam ve diğer değişkenlere göre yeni etkinlikler geliştirilebilir. Her bir uygulayıcı, kazanımları kazandıracak şekilde etkinlik geliştirebilir ve uygulayabilir. Geliştirilen bu etkinlikler örnek olarak hazırlanmıştır. Buradaki amaç, sınıf rehber öğretmeni ya da okul psikolojik danışmanının/rehber öğretmenin sınıfa hangi ayağı ile gireceğini tarif etmek değildir.

Sınıf Rehberlik Programlarının dayandırıldığı temel bilimsel görüşlere ve Akademik, Kariyer ve Sosyal Duygusal gelişim alanlarının özelliklerine uygun 455 kazanım için birer etkinlik geliştirilmiştir. Sınıf rehber öğretmeni ve okul psikolojik danışmanına öğrencilerinin, okulunun ve bölgesinin, ihtiyaçlarına göre uyarlayabileceği etkinlik için bir seçenek sunulmuştur.

Etkinlik geliştirme aşaması pandemi (Covid-19) dönemine denk gelmesi nedeni ile çevrimiçi ortamda yapılan çalıştaylar aracılığıyla gerçekleştirilmiştir. Çevrimiçi çalıştaylarda sahada çalışan okul psikolojik danışmanlar ve öğretmenler ile bir araya gelerek öncelikle Sınıf Rehberlik Programı geliştirme süreci kapsamında geliştirilen kazanımlar ve sınıf rehberlik programının, vizyonu ve misyonu paylaşılmıştır. Katılımcılar etkinlik geliştirme süreci hakkında bilgilendirilmiş ve sonrasında öğretim elemanlarının danışmanlığında okul psikolojik danışmanları ve öğretmenler etkinlikler geliştirmişlerdir. Bu etkinliklerin uygulanabilir, güncel ve amaca uygun etkinlikler olmasına özellikle özen gösterilmiştir. Bunların yanı sıra her bir etkinlik için kazanım değerlendirme bölümü eklenerek kazanımın amaca hizmet edip etmediği belirlenmiştir. Bu bölüm ülkemiz psikolojik danışma ve rehberlik çalışmalarında hesap verilebilirlik için önemli bir gelişmedir.

Sınıf Rehberlik Programı etkinliklerinin hazırlanmasında emeği geçen öğretim elemanlarına Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü personeline ve çalışma sürecinde katkılarını esirgemeyen değerli psikolojik danışmanlara ve öğretmenlere teşekkür eder, etkinliklerin öğrenci, sınıf rehber öğretmeni ve okul psikolojik danışmanlarına/rehber öğretmenlerine yararlı olmasını dileriz.

Etkinlik Düzenleme Kurulu

GİRİŞ

Okullarımızda verilen rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerinin bir bölümünü sınıf rehberlik programları ve bu programda belirlenen kazanımlar temel alınarak uygulanan grup rehberlik etkinlikleri oluşturmaktadır. Millî Eğitim Bakanlığı Talim Terbiye Kurulu Başkanlığı'nın 09/07/2020 tarih ve 17 sayılı kararı ile okulöncesi, ilkokul, ortaokul ve liseler olmak üzere tüm kademe ve sınıf düzeylerinde yeni sınıf rehberlik programı uygulamaya konmuştur. Bu programın genelinde akademik, kariyer ve sosyal duygusal gelişim alanları ve bu gelişim alanlarının altında da yeterlik alanları belirlenmiştir. Daha sonra her bir sınıf düzeyi için gelişim ve yeterlik alanları temel alınarak kazanımlar belirlenmiştir. Sınıf rehberlik programında her bir sınıf düzeyinde 36 kazanım olmak üzere toplamda 468 kazanım bulunmaktadır. Kazanımların öğrencilere aktarılmasında grup rehberliği etkinlikleri önemli rol oynamaktadır. Bu nedenle Millî Eğitim Bakanlığı ve Etkinlik Düzenleme Kurulu'nun ortak çalışmasıyla her bir kazanım için örnek etkinlikler geliştirilmiştir. Bu kitapta sırasıyla;

1. Sınıf Rehberlik Programı'ndaki kazanımlara ilişkin örnek etkinlikler geliştirilirken dikkat edilen hususlar
2. Etkinliklerin uygulanmasında dikkat edilmesi gereken hususlar
3. İhtiyaç duyulan etkinliklerde öğrencileri gruplara ayırmak için kullanılacak gruplara ayırma örnekleri
4. Özel gereksinimli öğrenciler için öğretimsel uyarlamalar
5. Her bir kazanım için geliştirilen Örnek Etkinliklere yer verilmiştir.

1. ETKİNLİK GELİŞTİRMEDE DİKKAT EDİLEN VE EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR

Giriş bölümünde de bahsedildiği gibi sınıf rehberlik programındaki kazanımların öğrenciye aktarılmasında grup rehberliği etkinliklerinin önemi büyüktür. Etkinliklerin istenen amaca ulaşabilmesi için etkinlik geliştirmede belirli hususlara dikkat edilmesi gerekmektedir.

Sınıf rehberlik programında yer alan kazanımlara ilişkin grup rehberliği etkinlikleri geliştirme aşamasında dikkat edilen hususlar aşağıda sunulmuştur. Burada unutulmaması gereken önemli bir nokta kitapçığın sonunda verilen tüm etkinliklerin "örnek" etkinlikler olduğudur. Okul Psikolojik Danışmanları/Rehber Öğretmenleri ve Sınıf Rehber Öğretmenleri, sınıf rehberlik programlarına ve kazanımlara bağlı kalmak kaydıyla, kendi görev yaptığı bölgenin, okulun, sınıfın şartlarını ve ihtiyaçlarını göz önünde bulundurarak özgün etkinlikler geliştirebilir ve bunları kullanabilir. Özgün etkinlikler geliştirip uygulamak isteyen okul psikolojik danışmanları/rehber öğretmenleri ve sınıf rehber öğretmenlerine bir yol haritası olması açısından örnek etkinliklerin geliştirilmesinde dikkat edilen hususların önemli olduğu düşünülmektedir. Bu nedenle özgün etkinlikler geliştirmek isteyenlerin Tablo 1'i ve diğer hususları incelemesi yararlı olacaktır.

Tablo 1. Etkinlik Geliştirmede Dikkat Edilecek Hususlar

ETKİNLİĞİN ADI (Kazanımla bağlantılı, dikkat çekici bir isim verilmeli)

Gelişim Alanı	Sınıf Rehberlik Programında yer alan gelişim alanı dikkate alınmalıdır.
Yeterlik Alanı	Sınıf Rehberlik Programında yer alan yeterlik alanı dikkate alınmalıdır.
Kazanım/Hafta	Sınıf Rehberlik Programında yer alan kazanım ifadesi ve hafta dikkate alınmalıdır.
Sınıf Düzeyi	Sınıf Rehberlik Programında yer alan sınıf düzeyi dikkate alınmalıdır.
Süre	Ders saati ve gelişim düzeyi dikkate alınmalı
Araç-Gereçler	1- Araç- gereçler kısmında süreçte kullanılacak materyalleri net ve açık bir şekilde ifade ediniz ve uygulayıcının materyalleri okuduğunda ne hazırlaması gerektiğini düzgün bir şekilde anlamasını sağlayınız.
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ön hazırlık kısmında uygulayıcının etkinliği uygulamadan önce ne gibi hazırlıklar yaparak sınıfa gitmesi gerektiği hakkında uygulayıcıyı açık ve anlaşılır ifadelerle bilgilendiriniz. 2. Etkinlik içeriği ve araç-gereçler dikkate alınmalı. 3. Etkinlik için gerekli olan <i>araç gereçlerin hazırlanması</i> (örneğin çalışma yapraklarının öğrenci sayısı kadar çoğaltılması, çalışma yapraklarının kesilmesi, posterin tahtaya asılması gibi), <i>sınıf düzenin ayarlanması</i> (örneğin U şeklinde oturma, sıraların kenara çekilmesi gibi), <i>bir hafta önce ya da birkaç gün önce öğrencilerin görevlendirilmesi</i> gibi.
Süreç (Uygulama Basamakları)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Etkinliği geliştirirken süreç basamaklarının etkinliği uygulayacak kişinin daha rahat anlaması adına yalın, sade fakat aynı zamanda net bir şekilde anlaşılır olmasına dikkat ediniz. 2. Etkinlik süreci işlem basamakları şeklinde anlatılmalı. 3. Sürecin belirlenmesinde aşağıdaki tekniklere yer aşağıdaki, başlıklara yer verilmeli farklı tekniklerden yararlanılmalı: <p>GİRİŞ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Merak uyandırıcı bir açılış • Etkinlik hedefinin ne olduğunun açıklanması • Etkinlik içeriğinin kısa bir özetinin verilmesi • Bu aşamada öğrencilerin geçmiş öğrenmeleri de uyarılıp gündeme getirilmelidir. • Bu aşamada öğrencilerin geçmiş öğrenmeleri de uyarılıp gündeme getirilmelidir. <p>YAŞANTININ GELİŞTİRİLMESİ</p> <p>Tasarlayacağımız yaşantının hedef yönünde düşünce, duygu ve davranışları uyarması beklenir.</p>

Süreç (Uygulama Basamakları)

- Yazma egzersizleri (cümle tamamlama, liste yapma, günlük tutma vb.)
- Kültürfizik egzersizleri (dans, oyunlar, temel spor hareketleri vb.)
- Sanat uğraşları (resim, müzik, kolaj, çamur etkinlikleri vb.)
- Okuma (hikâyeler, şiirler okuma vb.)
- Bilgi toplama etkinlikleri (araştırma yapma, grup tartışmaları, röportaj yapma, video/kısa film çekme vb.)

YAŞANTIYA YÖNELİK TEPKİLERİN İFADE EDİLEBİLECEĞİ BİR YÖNTEM OLUŞTURMA

Bu aşamada öğrencilerin kendilerine sunulan yaşantıyla ilgili duygu, düşünce ve davranışsal tepkileri toplanır.

Tartışma soruları

- Öğrenciler bu etkinlikte ne oldu diye tartışmak istemeli
- Öğrenciler bu etkinliğe yönelik tepkilerini paylaşmak istemeli
- Öğrenciler kendilerini bu etkinliğin nasıl etkilediği üzerine düşünmeli (Bu yaşantı sonucunda ne fark ettin, bu etkinlikten sonra yaşamında neyi değiştirmek istersin)
- Öğrenciler diğerlerini bu etkinliğin nasıl etkilediği üzerine düşünmeli (Bu yaşantı sonucunda sınıf arkadaşların ile ilgili ne öğrendin, bu yaşantı sınıfı nasıl etkilemiş olabilir)
- Öğrenciler öğrendiklerini günlük yaşama nasıl aktarabileceklerini düşünmeli (Diğerleriyle birlikte çalışma konusunda bu deneyimden ne elde ettin, burada bugün öğrendiklerinle bağlantılı olarak bu hafta nasıl bir şey yapmak istersin)

TEPKİLERİN İŞLENMESİ

Öğrencilerin etkinlikte deneyimledikleri yaşantıya yönelik tepkilerini alıp bu yaşantılar hakkında ortak yönlerin, farklılıkların, ortaya çıkan temaların belirleneceği aşamadır.

VARGI

Yaşantı tamamlandıktan sonra etkinlikte yaşananların özetlenerek ulaşılan sonuçların paylaşılmasıdır.

4. Etkinlik yazıldıktan bir gün sonra okunarak dış bir gözle tekrar değerlendirilmelidir. Etkinliklerde süreçte kullanılan ısınma, etkinlik ya da materyaller arasında ilişki kurulmalı, süreç birbirinden kopuk parçalar hâlinde görünmemelidir.

Kazanımın Değerlendirilmesi

1. Etkinliğin amacına ulaşıp ulaşılmadığına ilişkin değerlendirme yapmak grup rehberliğinin önemli hedeflerinden biridir. Her ne kadar her şeyi ölçmek mümkün olma da, sonuçta ya da süreçte amaca uygun olarak bir değerlendirme yapmak gereklidir. **Bunun için aşağıdakilerden faydalanılabilir:**

- Öğrencilerin etkinliğin amacına erişebilme düzeyini belirlemek (kendini değerlendirmeye yönelik ölçekler, checklist, anket vb.)

Kazanımın Değerlendirilmesi

- Öğrencilerin kazanıma ilişkin davranışları sergilemesini sağlayacak uygulamaları ödev olarak verme (poster hazırlama, günlük tutma, proje hazırlama, röportaj yapma vb.)
- Aileler ve öğretmenleri sürece dahil etme (gözlem yapma, öğrenciyi değerlendirme vb.)

Öğretmene Uygulayıcıya Not

- İhtiyaç duyulması hâlinde uygulayıcının dikkat etmesi gereken özel hususlar, alternatif yollar ve alternatif araç-gereçlere yer verilmeli.
- (Bu bölüm etkinlik öncesi yapılacak olan hazırlığa ilişkin bilgilerin yer aldığı bölüm değildir. Bu tarz konular etkinliğe hazırlık kısmına yerleştirilmelidir.)

Etkinliği Geliştiren

Etkinliği geliştiren kişi ya da kişilerin isimleri yazılmalı

1. Etkinliği kazanım ifadesini öğrencilere kazandıracak şekilde planlayınız. Kazanım ifadesinde değişiklik yapmayınız ve özellikle kazanımdaki fiile dikkat ediniz.
2. Etkinlik içeriğini belirlemeden önce mutlaka kazanımla ilgili alanyazını okuyunuz ve kuramsal bilgileri dikkate alınız.
3. Etkinliğin öğrencilerin gelişim düzeylerine uygun olmasına dikkat ediniz.
4. Etkinliğin bir ders saati (yaklaşık 40 dakika) içerisinde uygulanabilir olmasına dikkat ediniz.
5. Kâğıt-kalem uygulamaları yerine mümkün oldukça öğrencilerin sürece aktif katılım sağlayacakları, düşüncelerine ve hayal kurmalarına olanak tanıyan içerikler belirleyiniz. Bu noktada hazırlanacak Çalışma Yapraklarında düz metin yerine içerikle ilgili görsellere (tablo, şekil, fotoğraflar vb.), öğrencilerin dikkatlerini çekecek uygulamalara ya da materyallere yer verebilirsiniz.
6. Etkinlikle ilgili akademik bilgiler verilmesi gerekiyorsa Etkinlik Bilgi Notu şeklinde düzenleyiniz ve alıntı yapılan kaynakların birincil kaynaklar olduğundan emin olunuz.
7. Etkinliği geliştirirken süreç basamaklarının etkinliği uygulayacak kişinin daha rahat anlaması adına yalın, sade fakat aynı zamanda net bir şekilde anlaşılır olmasına dikkat ediniz.
8. Araç-gereç gerektirmeyen etkinlikler geliştirmekten kaçınınız.
9. Etkinliğin başlangıç sürecinde öğrencilerin sürece ısınması için yapılacak etkinlikleri, temel kazanımın kazandırılması için uygulanacak etkinliğe oranla görece daha kısa tutmaya özen gösteriniz.
10. Etkinliklerde öğrencileri gruplara ayırmak için etkinlik yazım kılavuzundaki "Gruplara Ayırma Örnekleri" başlığı altından etkinliğinizin doğasına en uygun olan yöntemi seçiniz.
11. Etkinliğe başlarken geliştireceğiniz etkinliğin doğasına uygun olarak etkinlik amacını bildirebilirsiniz veya bildirmemeyi tercih edebilirsiniz.
12. Süreç basamakları arasındaki geçişi, akışı bozmayacak şekilde yapınız.
13. Sürecin başlangıcında doğrudan etkinliğe geçmek yerine ilgi çekici bir giriş cümlesi ile öğrencilerin dikkatini etkinliğe odaklayınız.
14. Etkinlik geliştirirken etkinliğin temel kazanımı kazandırmaya yönelik ve temel kazanımla alakalı olduğundan emin olunuz.
15. Etkinlik için bir kaynaktan bilgi alma ihtiyacınız olduğunda bilgiyi doğru (birincil) bilgi kaynaklarından aldığınızdan emin olunuz.
16. Etkinliğin içinde herhangi bir kaynaktan alınan tüm bilgileri doğrudan almadan, sadeleştirerek kendi cümlelerinizle ifade ediniz.

17. Etkinlikleri yazarken klasik örnekler vermekten kaçınınız, daha özgün ve orijinal örnekleri tercih ediniz.
18. Etkinlik yazarken öğrenciye ders verme amacı gütmeyen, kazanımı süreçte kendi kendilerine kazanmalarını sağlayacak etkinlikler yazmaya özen gösteriniz.
19. Oyun temelli, yaratıcı ve hayal kurmaya olanak verecek etkinliklerle süreci eğlenceli hale getirip zenginleştiriniz.
20. Süreç sonunda tartışma soruları sorarak etkinliğin pekiştirilmesini ve anlaşılmasını sağlayınız. Tartışma soruları ile etkinliği pekiştirmeden süreci sonlandırmayınız.
21. Oluşturulan tartışma sorularının kazanım ile tutarlı olmasına ve kazanımı pekiştirmeye yönelik olmasına dikkat ediniz.
22. Etkinlik içinde veya çalışma yapraklarında kullanılan “tanınmış kişilere” örnekler verilirken daha ulaşılabilir, öğrencileri motive edebilecek örnekler vermeye dikkat ediniz.
23. Etkinliklerde örnek sunarken kullanılan isimlere sınıfta o isimde bir öğrenci olabileceğini düşünerek dikkat ediniz, mümkünse uygulayıcıya not olarak sınıfta örnekteki isime sahip bir öğrenci varsa örnekteki ismi sınıfta olmayan bir isimle değiştirebileceğini belirtiniz.
24. Kazanımın değerlendirmesi kısmında öğrencinin kazanımı pekiştirmesini sağlayacak, etkinlik süreci dışındaki sürede yapabileceği, onu aktif kılacak, yaparak ve yaşayarak öğrenmesini sağlayacak yaşantılar kurgulayınız.

2. ÖRNEK ETKİNLİKLERİN UYGULANMASINDA DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR

Örnek etkinliklerin verimli şekilde kullanılması ve amacına ulaşması için uygulama sırasında uygulayıcı tarafından dikkat edilmesi gereken hususlar aşağıda sıralanmıştır:

- Her bir kazanıma ilişkin etkinliğin uygulanacağı günden bir hafta önce okunması gerekmektedir. Bu sayede ön hazırlık gerektiren etkinlikler için gerekli hazırlığın yapılması kolaylaşacaktır. Bu süreçte;
  - Araç-gereçler kısmı dikkatle incelenmesi ve gerekli araç gereçlerin etkinliğin uygulanacağı güne kadar hazır hale getirilmesi.
  - Uygulayıcı için ön hazırlık kısmının dikkatle incelenmesi ve gerekli düzenlemelerin uygulama öncesi yapılması
  - Süreç kısmının en az bir kez okunması,
  - İhtiyaç duyulması hâlinde kullanılacak alternatif yöntemler ve eğer varsa özel gereksinimli öğrencileriniz için yapabileceğiniz düzenlemelerin yer aldığı uygulayıcıya not kısmının okunması,
  - Etkinlikte öğrencilere bilgi ya da geribildirim verilebilmesi için hazırlanmış olan etkinlik bilgi notu varsa etkinlik öncesinde incelenmesi önerilmektedir.
- Örnek etkinliklerin süreç kısmında tüm basamaklar açık ve anlaşılır biçimde ifade edilmiştir ve birbirine bağlıdır. Bu nedenle etkinlik uygulanırken süreçteki hiçbir aşamanın atlanmamasına özen gösterilmesi etkinliğin amacına ulaşması açısından önemli görülmektedir.
- Ders süresi dikkate alınarak olabildiğince fazla gönüllü öğrenciyi sürece katmaya özen göstermek fakat katılım göstermek istemeyen öğrencileri sürece katmaya zorlamamanın etkililiği artıracığı önerilmektedir.

- İki hafta arka arkaya tekrar eden kazanımların içeriklerinin dikkatle incelenmesi, her bir haftada yalnızca o hafta ele alınması gereken konuları ele alıp diğer haftanın konularına değinilmemesi etkinliklerin çerçevesinin daha rahat çizilmesine yol gösterecektir.
- Kazanımlar bir bütün ve birbirini tamamlayıcı şekilde hazırlandığı için etkinliği yapılacak olan kazanım ön bilgiler içeriyorsa sınıf rehberlik programında o konuya ilişkin daha önceki sınıf düzeylerinde yer alan kazanımların dikkatle incelenmesi, eğer öğrencilerin etkinliğin uygulanması sırasında ihtiyaç duyacakları eksik bilgileri varsa etkinlik öncesinde ya da etkinliğin süresini olabildiğince az etkileyecek şekilde öğrencilere aktarılmasının etkinlik sürecini daha etkili hale getireceği düşünülmektedir.

Örneğin, 2021-2022 Eğitim-Öğretim yılında 8. Sınıfta uygulayacağınız karakter güçleri ile ilgili bir etkinliğe ilişkin temel bilgiler sınıf rehberlik programında 5. sınıfta yer alabilir. Fakat bu dönemde 8. sınıfta öğrenim gören öğrenciler 5. sınıftayken bu program yürürlükte olmadığından öğrencilerinizin karakter güçlerine ilişkin bilgileri, etkinliğin uygulanabilmesi için yeterli olmayabilir. Bu durumda etkinliği uygulayacağınız dersten önceki bir zamanda karakter güçleriyle ilgili kısa bilgiler verebilir ya da öğrencilerden etkinliği yapacağınız güne kadar bu konuda bilgi toplamalarını isteyebilirsiniz. Bunun dışında etkinliğinizin süresini planlayarak etkinlik öncesinde de kısaca karakter güçleri konusuna değinebilirsiniz. Program değişikliği sebebiyle 1-2 sene kadar bu tip durumların yaşanması beklenmektedir.

- Özellikle sosyal duygusal gelişim alanında yer alan bazı konular öğrencilerin bir kısmı için hassasiyet içerebilir (örn. beden imgesi). Bu tip durumlarda öğrencilerin olumsuz etkilenmemeleri için her bir etkinliğin önceden okunması yoluyla risk teşkil eden bir durumlarda sınıf içi öğrenci etkileşiminin kontrolü gibi düzenlemeler ile olumsuzlukların önüne geçilmesi sağlanabilir.

3. GRUPLARA AYIRMA ÖRNEKLERİ

Etkinliklerin geliştirilmesi sürecinde öğrencilerin birbirleriyle etkileşimlerde bulunabilecekleri ve iş birliği yapabilecekleri bir ortam oluşturulmasına dikkat edilmiştir. Böylece öğrencilere;

- Kendisine olan güveni, konu alanına ilişkin tutum ve ilgi gibi özelliklerini artırma,
- Motivasyonlarını artırma,
- Dinleme, empati, uzlaşma, çatışma yönetimi ve gelecekte karşılaşabilecekleri durumlara transfer edebilecekleri beceriler geliştirmelerine yardım etme,
- "Ait olma" gereksinimlerini karşılamalarına yardım etme,
- Birbirleri hakkında daha detaylı bilgi sahibi olmalarını, birbirlerini daha iyi tanımalarını sağlama,
- Başkalarının fikirlerine saygılı olmayı ve hoşgörülü olmayı içselleştirmelerine yardım etme hedeflenmiştir.

Gruplara ayrılarak gerçekleştirilecek olan etkinliklerde grupların her seferinde aynı olmamasına ve farklı kişilerden oluşmasına dikkat edilmesi önemlidir. Aşağıda etkinlik içinde öğrencileri gruplara ayırmada kullanılabilecek örnek çalışmalara yer verilmiştir:

1. Öğrencilere doğum tarihleri sorularak, doğum tarihleri Aralık-Şubat ayları arasında olanlar bir grup, Mart-Mayıs ayları arasında olanlar bir grup, Haziran-Temmuz ayları arasında olanlar bir grup, Eylül-Kasım ayları arasında olanlar da diğer bir grup olmak üzere gruplara ayrılabilir (etkinliğin gerektirdiği grup sayısına göre aylar aralığı azaltılabilir, arttırılabilir).
2. Öğrencilere kardeşleri olup olmadığı sorulur. Tek çocuk olanlar bir grup, 2 kardeş olanlar bir grup, 3 kardeş olanlar bir grup, 4 kardeş olanlar bir grup gibi gruplara ayrılabilir (etkinliğin gerektirdiği grup sayısına göre tek çocuk ve iki kardeş olanlar bir grup, 3 kardeş ve daha fazla olanlar bir grup gibi birleştirilerek grup sayıları ayarlanabilir).
3. 4-5 farklı renklerde şekerler bir kutu içine konulur. Öğrencilerin sayısı ve etkinlikte çalışacak grup sayısı dikkate alınarak şekerlerin rengi ve sayısı belirlenebilir. Her öğrencinin kutudan bir şeker alması ve şekerlerin renklerine göre gruplara ayrılması sağlanabilir.
4. Etkinlikte yer alacak her grup için bir set olacak şekilde küçük kâğıtlar hazırlanır. Her bir sette grupta yer alacak öğrenci sayısı kadar kâğıt bulunmalıdır. Örneğin 30 öğrenciyi 5 gruba ayıracaksanız 5'li kâğıtlardan 6 set oluşturulmalıdır. Her set için bir konu belirlenir ve o konuya ait kavramlar ya da kelimeler kâğıtlara yazılır. Örneğin "değerler" setinde "vatanseverlik, minnettarlık, barış, yardımseverlik, dürüstlük" kelimeleri yer alabilir; "Takım Sporları" setinde "Basketbol, Futbol, Voleybol, Hentbol, Su Topu" yer alabilir. Bu temalar belirlenirken öğrencilerin sınıf seviyelerine dikkat edilmelidir. Her öğrenciden bir kâğıt seçmesi ve sonra arkadaşlarının da içinde yer aldığı seti oluşturmaları ve gruplarını bulmaları istenir.
5. Öğrencilerin isimlerinin ilk harfi alfabenin ilk 7 (ayrılacak grup sayısına göre bu aralık daraltıp, genişletilebilir) harfi ile başlayanlar bir grup, sonraki 7 harfi ile başlayanlar ikinci grubu, sonraki 7 harf ile başlayanlar üçüncü grubu, kalan harflerle başlayanlar dördüncü gruba atanabilir.
6. Öğrencilerin isimlerindeki harf sayısına göre gruplara ayrılabilir. İsminde 4 harf olanlar bir grup, 5 harf olanlar bir grup, 6 harf olanlar bir grup şeklinde oluşturulabilir.
7. Dört mevsim isimleri büyük kartonlara yazılır ve dört farklı köşeye asılır. Öğrencilerden birer mevsim adı söylemeleri istenir ve söyledikleri mevsimin köşelerine gitmeleri istenir. Sınıftaki öğrenciler böylece gruplara ayrılabilir.
8. İçi görünmeyen bir kutuya ayrılacak grup sayısı kadar farklı renkte ve yakın sayılarda boncuklar atılır. Öğrencilerin içlerine bakmadan birer boncuk çekmeleri istenir. Aynı renkte boncuk çeken öğrenciler aynı grupta olacak şekilde öğrenciler gruplara ayrılabilir.
9. Öğrencilerden bir kâğıda kimseye göstermeden 0-100 arası bir rakam yazmaları istenir. İstenen sayıda gruba göre 0-20 arası rakam yazanlar bir grup, 21-40 arası yazanlar bir grup, 41-60 arası yazanlar bir grup şeklinde gruplar oluşturulabilir.
10. Öğrencilerin okula ulaşım şekillerine göre gruplar oluşturulabilir. Yürüyerek gelenler bir grup, ailesi tarafından kendi araçlarıyla bırakılanlar bir grup, servisle gelenler bir grup, otobüs-metro-dolmuşla gelenler bir grup olabilir.
11. Dört ya da beş farklı boyutta öğrenci sayısı kadar çubuk hazırlanır ve bir kutuya konulur. Öğrencilerden birer çubuk almaları istenir ve çubukların boylarına göre öğrenciler gruplara ayrılabilir.
12. Öğrencilere boş zamanlarında yapmaktan en çok hoşlandığı etkinlik sorularak aynı etkinliği yapmaktan hoşlanan öğrenciler aynı gruplara atanabilir.

13. Öğrencilerden müzik eşliğinde dans etmeleri istenir. Müzik durduğunda üçerli, ikişerli, beşerli grup ol şeklinde yönerge verilebilir.
14. Öğrencilere “aklınızdan bir renk tutun” şeklinde komut verilir. Daha sonra mavi tutanlar kimler? Kırmızı tutanlar kimler? Şeklinde sorularla gruplar oluşturulabilir.
15. Öğrenciler tuttıkları takımlara göre gruplara ayrılabilir.
16. Farklı bölgelerden gelen öğrenciler varsa, öğrencilerin doğum yerlerinin olduğu ilin bulunduğu bölgeye göre gruplara ayrılabilir.
17. Öğrencilere aşağıdaki sorular yöneltilerek benzer cevapları veren öğrenciler aynı gruplara atanabilir:
  - En sevdiği yemek
  - En sevdiği renk
  - En sevdiği meyve
  - En sevdiği müzik türü
  - En sevdiği oyun
  - En sevdiği çiçek

4- ÖZEL GEREKSİNİMLİ ÖĞRENCİLER İÇİN ÖĞRETİMSSEL UYARLAMALAR

Öğrencileri farklı gelişimsel alanlarda desteklemek için hazırlanan bu etkinliklerin uygulayıcıya/öğretmene not kısmında, etkinlikleri gerçekleştirme sürecinde özel gereksinimli öğrenciler için yapılabilecek öğretimsel uyarlamalara da yer verilmiştir. Bu uyarlamalar farklılaştırılmış öğretim ve öğrenme için evrensel tasarım ilkeleri kapsamında temellendirilerek çevresel düzenlemeler, materyal uyarlamaları, öğrenme içeriğini farklılaştırma, öğrenme sürecini farklılaştırma ve öğrenme ürünlerini farklılaştırmaya yönelik öneriler şeklinde ifade edilmiştir. Öğretmenlerin/uygulayıcıların etkinlikleri gerçekleştirirken, sınıflarındaki özel gereksinimli öğrencilerinin gereksinimlerine göre sürece katılımlarını destekleyecek uyarlamaları yapmalarının önemli olduğu düşünülmektedir. Bu nedenle etkinliklerde yer verilen uyarlama önerilerine ilişkin kavramsal çerçeve bu kısımda da başlıklarıyla özetlenmiştir:

Çevresel Düzenlemeler: Özel gereksinimli öğrencilerin fiziksel çevresini ısı, ışık ve oturma düzeni açısından düzenleme boyutunda; sosyal çevresini ise etkinlikleri gerçekleştirme sürecinde küçük grup çalışmalarına yer verilmesi ve akranları ile farklı şekillerde bir arada olmasına yönelik düzenlemeler boyutunda ele alınarak çeşitli öneriler sunulmuştur. Örneğin, materyal seçim ve dağıtımında çocuklardan destek alma, küçük grup çalışmalarında öğrencilere akran eşleşmesi yapılması gibi önerilere yer verilmiştir.

Materyal Uyarlamaları: Özel gereksinimli öğrencilerin etkinlik sürecine katılımlarını desteklemek üzere etkinlik materyallerinde yapılan değişiklikleri ve düzenlemelere yönelik öneriler bu kapsamda ele alınmıştır. Örneğin, çalışma yapraklarındaki yazıların puntolarının büyütülerek veya dokunsal özellikler eklenerek görme bakımından işlevsel hale getirilmesi; materyallere tutarken kavramayı artırıcı parçalar/özellikler ekleme gibi önerilere yer verilmiştir.

Öğrenme İçeriğini Farklılaştırma: Özel gereksinimli öğrencilerin gelişim ve öğrenme özelliklerine göre etkinliklerde öğretilecek içeriğin basitleştirilmesine ya da çeşitlendirilmesine yönelik uyarlama önerileri bu kapsamda ele alınmıştır. Örneğin, etkinlik sürecindeki çalışmaların özel gereksinimli öğrenciler için küçük parçalara bölünerek aşamalı hale getirilmesi, tartışma sorularının basitleştirilerek öğrencilerin katılımlarının desteklenmesi, öğrenciden etkinliğin tamamı yerine sınırlı miktarının/bölümünün yapılmasının istenmesi etkinliklerin basitleştirilmesine yönelik öneriler kapsamında sunulmuştur. Etkinliklere öğrencilerin gereksinimlerine göre, katılımlarını artırabilecek şekilde müzik, resim gibi çalışmaların eklenmesi ise etkinlikleri çeşitlendirmeye yönelik ele alınmıştır.

Öğrenme Sürecini Farklılaştırma: Özel gereksinimli öğrencilerin katılımlarını desteklemek üzere etkinlik sürecindeki etkileşimin düzenlenmesine ilişkin öneriler bu kapsamda ele alınmıştır. Örneğin, özel gereksinimli öğrencilere neyin nasıl yapılacağını anlatmak üzere yetişkin ya da akran desteğinin sunulması, etkinlikte yer alan çalışma yaprakları yapılırken öğrencilerin bireysel olarak desteklenmesi; onlara geribildirim sunulması ve soru sorulduğunda yanıtlara yönelik çeşitli hatırlatıcıların kullanılmasına yönelik öneriler verilmiştir.

Öğrenme Ürünlerini Farklılaştırma: Özel gereksinimli öğrencilerin etkinlik sürecinde öğrendiklerini (kazanımlarını) kendi özelliklerine göre farklı şekillerde ifade edebilmesine yönelik uyarlama önerileri bu kapsamda ele alınmıştır. Örneğin, çalışma yaprakları ile çalışılırken öğrencilerin farklı şekillerde tepki vermelerine (yazmak yerine resim yaparak ifade etmelerine ya da sözel olarak anlatmak yerine yazarak anlatmalarına) fırsat tanıma, soru sorulduğunda sözel olarak değil resimli kartlardan seçerek yanıt verme gibi öneriler sunulmuştur.

Etkinliklerin gerçekleştirilme sürecinde özel gereksinimli öğrencilerin katılımların desteklenmesine yönelik bu kavramsal çerçevede ifade edilen öğretimsel uyarlamaların, uygulayıcıların/öğretmenlerin öğrencilerini desteklemeye yönelik farkındalık sağlayan öneriler olduğu unutulmamalıdır. Sınıflarındaki özel gereksinimli öğrencilerin mevcut performansı ve gelişimsel özelliklerine göre bu önerilerden hangilerine etkinliklerde yer verilip verilmeyeceği öğretmenlerin/uygulayıcıların kararı ile belirlenebilir.

5- ÖRNEK ETKİNLİKLER

ORTAOKUL SINIF REHBERLİK ETKİNLİKLERİ

5. SINIF ETKİNLİKLERİ

GELİN TANIŞ OLALIM

Gelişim Alanı	Akademik
Yeterlik Alanı	Okula ve Okulun Çevresine Uyum
Kazanım/Hafta	Okulun bölümlerini ve okulda çalışan personeli tanır. /1.Hafta
Sınıf Düzeyi	5. Sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	1. Renkli kalemler 2. Makas 3. Çalışma Yaprağı-1
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Çalışma Yaprağı-1’de yer alan ilgili kısımların makasla kesilmelidir. 2. Okul personeli karşısında yer alan boşluklara personel isimleri yazılmalıdır. 3. U şeklinde oturma düzeni oluşturulmalıdır.
Süreç (Uygulama Basamakları):	1. U düzeninde oturan öğrencilere aşağıdaki yönerge verilerek etkinlik başlatılır. <i>“Değerli öğrencilerim hepinize merhaba. Bugün okulumuzda ilk gününüz/ ilk haftanız. Hepiniz tekrar hoş geldiniz. (Henüz sizi tanımayan öğrencileriniz varsa kısaca kendiniz tanıtınız.) Bugün ben çok heyecanlıyım çünkü sizlerle tanışacağım. Aynı zamanda okulumuzu da tanıyacağız. Sizler neler hissediyorsunuz?”</i> 2. Cevaplar alındıktan sonra <i>“Değerli öğrencilerim, ünlü halk ozanımız Yunus Emre, bir şiirinde “Gelin tanış olalım, işi kolay kılalım.” diyor. Şimdi onun bu sözüne kulak vererek okulumuzu ve okulumuzda çalışan öğretmenlerimizi, personelimizi tanımaya çalışacağız. Böylece okulunuzda ilk günlerinizi kolaylaştırmak mümkün olacak.”</i> 3. <i>“Evet çocuklar. Sizce okulumuzda kimler görev yapıyor olabilir?” sorusu sorularak etkileşim başlatılır. Sonrasında “İlkokuldan farklı olarak ortaokulda her dersin öğretmeni farklı. Peki bu dersler neler?” sorusuyla etkileşim sürdürülür.</i> 4. Öğrencilerin hem derslere hem de okulda görev yapan personellere yönelik cevapları sınıf tahtasına yazılır. Öğrenciler tarafından belirtilmeyen ancak formda yer alan diğer okul personeli/öğretmenler listeye eklenir. 5. Daha sonra <i>“Peki okulumuzda hangi yerler (bölümler) var?”</i> sorusuyla okul bölümlerinin neler olduğu tahtaya yazılır. Eksik kalan kısımlar formdan eklenir. 6. Etkinliğin devamında <i>“Evet çocuklar şimdi oyun zamanı! Sizlere vereceğim</i>

Süreç (Uygulama Basamakları):

ipuçlarıyla okulda çalışanları ve okulumuzun bölümlerini bulmaya çalışacağız. Hazırsanız başlayalım mı?" sorusuyla etkileşim başlatılır.

7. Öğrencilere karışık bir biçimde ipuçları okunur. Öğrenciler söz alarak ipucunun tahtada yer alan hangi personel/bölüme ait olduğunu bulmaya çalışır.
8. Tüm eşleştirmeler tamamlandıktan sonra, aşağıdaki sorular ile süreç devam ettirilir:
  - Peki bu etkinliği gerçekleştirirken neler hissettiniz?
  - Sizce okulumuzu tanımanın bizim için faydaları neler?
  - Okulumuzu ve okulumuzda görev yapan personelleri daha iyi tanımak için neler yapabiliriz?
  - Okulumuzu ve okulumuzda görev yapan kişileri tanımakta güçlük çektiğimizde kimlerden yardım alabiliriz?

9. Etkinlik aşağıdaki ifadelerle sonlandırılır:

"Evet değerli öğrencilerim. Okul sizin için yeni bir yer. Ve bu yeni yeri tanımak için yapmış olduğumuz etkinliğe sizler aktif biçimde katıldınız. Böylece okulumuzun bölümlerini ve personellerini tanıyarak okula uyum sürecinizi hızlandırmış oldunuz. Artık bu okul ailesinin siz de yeni üyelerisiniz. Okulumuza hoş geldiniz."

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Öğrenciler tarafından eşleştirilen okul bölümlerine, sınıf rehber öğretmeni eşliğinde ziyaret gerçekleştirilerek ipuçlarına başka neler eklenilmesi gerektiği tartışılır.

Uygulayıcıya Not:

1. Çalışma Yaprağı-1'de yer alan içeriğin, okulun mevcut durumuna göre yeniden değerlendirilmesi gerekmektedir. Örneğin okuldaki mekânların kaçınıc katta olduğu yeniden düzenlenebilir; seçmeli dersler varsa bu dersler eklenebilir.

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Oturma düzeni sırasında akran eşleşmesine yer verilerek sosyal çevre düzenlenebilir.
2. Süreç kısmında görseller kullanılarak etkinlik çeşitlendirilebilir.
3. Çalışma Yaprağı-1'de yer alan içerik sınırlandırılarak etkinlik basitleştirilebilir.

Etkinliği Geliştiren:

Oğuz MERCAN

Çalışma Yaprağı 1

OKUL PERSONELİ

İPUCU

Okul Müdürü: .....

Merhaba! Ben bu okulda sizlerin daha iyi bir eğitim alması için çalışan herkese yardımcı olmaya çalışıyorum. Öğretmenleriniz, siz ve anne babalarınız ile diğer personelimiz odama gelerek benden yardım alabilirsiniz. Odam 1. kattadır. Bilin bakalım ben kimim?

Okul Müdür Yardımcısı:
.....

Merhaba. Ben de okul müdürümüz ile öğretmenlerimiz ve sizler arasında köprü görevi üstleniyorum. Acil bir durum olduğunda ya da okula geç kaldığınızda bana gelebilirsiniz. Bilin ben kimim?

Okul Psikolojik Danışmanı/
Rehber Öğretmen:
.....

Merhaba! Derslerinizde başarılarınızı arttırmak, arkadaşlarınızla daha iyi iletişim kurmak ve liseleri-meslekleri tanımak gibi konularda sizlere yardımcı oluyorum. Bunların yanında kimseye anlatamadığınız, anlatmakta güçlük çektiğiniz konularda da sizlerle konuşmaktan mutluluk duyarım. Odam 2.katta. Bilin bakalım ben kimim?

Sınıf Rehber
Öğretmeni:.....

Merhaba! Sınıfımızda alacağımız kararlarda birlikte tartışıyoruz. Ayrıca veli toplantılarınızda anne babalarınızla da görüşmeler gerçekleştiriyoruz. Bir problemle karşı karşıya kaldığınızda bana her zaman gelebilirsiniz. Bilin bakalım ben kimim?

Türkçe Öğretmeni: .....

Merhaba! Dersimizde güzel dilimizi daha iyi öğrenmeye çalışacağız. Bazen şiirler, bazen hikâyeler okuyacağız bazen de biz şiir yazıp hikâyeler oluşturacağız. Bilin bakalım ben kimim?

Matematik Öğretmeni:
.....

Merhaba! Dersimizde sayılar en önemli arkadaşımız olacak. Bu arkadaşlarımızla günlük işlerimizi daha kolay çözmeyi öğreneceğiz. Bilin bakalım ben kimim?

Fen ve Teknoloji Öğretmeni:
.....

Merhaba! Dersimizde çevremizi ve içinde bulunduğumuz doğa olaylarını anlamaya çalışacağız. Bazen derslerimizde deneyler yapacağız bunun için sınıf dışındaki yerlere de gideceğiz. Bilin bakalım ben kimim?

OKUL PERSONELİ

İPUCU

Sosyal Bilgiler Öğretmeni:

.....

Merhaba! İlkokulda dersimizin adı 'Hayat Bilgisi'ydi. Şimdi adımız farklı ancak ülkemizi, tarihimizi, geleneklerimizi, değerlerimizi öğrenmeye devam edeceğiz. Bilin bakalım ben kimim?

İngilizce Öğretmeni: .....

Merhaba! Benim dersimi 2.sınıftan beri tanıyoruz. Birlikte şarkılar söyleyerek, hikâyeler okuyarak, yeni kelimeler öğrenerek Türkçemizle birlikte bir dil daha öğrenmenin keyfini yaşıyoruz. Bilin bakalım ben kimim?

Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Öğretmeni: .....

Merhaba! Benim dersimi 4.sınıftan tanıyoruz. Birlikte dinin hayatı anlamlandırmadaki rolünü fark edip millî, manevî ve ahlaki değerleri benimsemeye ve farklılıklarla bir arada yaşama becerisi kazanmış bireyler olmaya çalışacağız. Bilin bakalım, ben kimim?

Görsel Sanatlar Öğretmeni:

.....

Merhaba! Eskiden bana 'Resim Öğretmeni' derlerdi. Dersimizde birlikte resimler çizim, boyamalar yapacağız. Ayrıca sanatın bizim için ne kadar önemli olduğunu keşfetmeye çalışacağız. Bilin bakalım ben kimim?

Teknoloji Tasarım Öğretmeni:

.....

Merhaba! Birlikte farklı nesnelere kullanarak yeni şeyler oluşturacağız. Bunlar sizin eseriniz olacak. Yıl sonunda da bu eserlerimizi sergileyeceğiz. Bilin bakalım ben kimim?

Müzik Öğretmeni:

.....

Merhaba! Birlikte notaları öğrenebileceğimiz, bir müzik aletini çalmayı deneyeceğimiz dersin öğretmeniyim. Bilin bakalım ben kimim?

Beden Eğitimi Öğretmeni:

.....

Merhaba! Benimle birlikte futbol, basketbol, voleybol gibi sporları öğreneceksiniz. Bilin bakalım ben kimim?

Yardımcı Personeller:

....., ...,
.....

Merhaba! Bizler okulumuzun temiz olması için çalışıyoruz. Her gün siz gittikten sonra sınıf ve okulumuzu temizliyoruz. Çöplerinizi çöp kutusuna atarak bize yardım edebilirsiniz. Bilin bakalım biz kimiz?

OKUL BÖLÜMÜ

İPUCU

Sınıf

Merhaba! Her gün en çok benimle vakit geçireceksiniz. İçimde sıralar, masalar, dolaplar var. Beni temiz ve düzenli tutarsanız çok sevinirim. Bilin bakalım ben neresiyim?

Spor Salonu

Merhaba! Beden eğitimi derslerinizin bir kısmı için bana geleceksiniz. Ayrıca okul çapında farklı spor branşlarında çok heyecanlı turnuvalar düzenleyip eğleneceğiz. Bilin bakalım ben neresiyim?

Tuvalet

Merhaba! Ben hem erkek hem de kız öğrencilerimizin ayrı ayrı temiz ve sağlıklı olmasına yardımcı oluyorum. 1. katta kız 2.katta erkek öğrencilerimiz için giderken musluklarımı ve ışıklarımı kapatmayı unutmazsanız çok sevinirim. Bilin bakalım ben neresiyim?

Okul Bahçesi

Merhaba! Zil çalar çalmaz bana doğru koşuyorsunuz. Sizi oyunlar oynarken görmek çok güzel. Hava soğuk olduğunda gelmediğiniz için sizi çok özlüyorum. Bilin bakalım ben neresiyim?

Fen ve Teknoloji Laboratuvarı

Merhaba! Bazen öğretmeninizle bana gelirsiniz. Burada deneyler yapar; konuları daha iyi öğrenirsiniz. Bilin bakalım ben neresiyim?

Merdivenler

Merhaba! Beni farklı katlardan birbirine geçerken kullanırsınız. İnenler sağ, çıkanlar ise sol tarafı kullanırlarsa çok sevinirim. Böylece birbirimizi de korumuş oluruz. Bilin bakalım ben neresiyim?

Yangın Düğmesi

Merhaba! Umarım beni kullanmanıza gerek kalmaz ama yanan bir şeyler gördüğünde hemen gelip tam ortamda duran düğmeme basabilirsiniz. Bilin bakalım ben neresiyim?

Pencereler

Merhaba! Sıcak olduğunda beni açar, soğuk olduğunda beni kapatırsınız. Sınıftan çıkarken kapalı olduğumdan emin olursanız çok sevinirim. Bilin bakalım ben neresiyim?

Konferans Salonu

Merhaba! Ben okulunuzun zemin katında yer alıyorum. Belirli gün ve haftalar başta olmak üzere önemli günlerde gelip çok güzel şiirler okuyor; tiyatro, oratoryo gibi faaliyetlerde bulunuyorsunuz. Bilin bakalım ben neresiyim?

5. SINIF ETKİNLİKLERİ

GEZDİM, GÖRDÜM, YAZDIM

Gelişim Alanı	Akademik
Yeterlik Alanı	Okula ve Okulun Çevresine Uyum
Kazanım/Hafta	Okulun yakınındaki çevreyi tanır. / 2. Hafta
Sınıf Düzeyi	5. Sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	<ol style="list-style-type: none"> 1. Çalışma Yaprağı-1 2. Öğretmenin kendisi için hazırlayacağı okul çevresinde bulunan mekânların (kırtasiye, market, manav vb.)listesi
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uygulayıcı bulunduğu okulun çevresinde bulunan yerlerin listesi çıkarılır. 2. Çalışma Yaprağı-1'de okul ismi kutucuğuna bulunulan okulun ismini yazılır. 3. Çalışma Yaprağı-1 sınıftaki öğrenci sayısı kadar çoğaltılır.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> 1. Öğrencilere aşağıdaki yönerge verilerek etkinlik başlatılır. "Şimdi hep beraber gözlerimizi kapatalım, bu sabah ve önceki sabahlarda okula gelirken etrafımızda neler gördüğümüzü bir düşünelim. Servisle geliyorsanız servis okula yaklaşırken pencereden baktığınızda gördüklerinizi düşünün. Neler görüyorsunuz, yolda gelirken neler sizin dikkatinizi çekiyor bir hayal edin." denir ve öğrencilere düşünmeleri için 2-3 dk süre verilir. 2. Öğrencilere Çalışma Yaprağı-1 dağıtılır ve şu yönerge verilir. "Size verdiğim çalışma yapraklarında merkezde bir okul binası görüyorsunuz. Bu bizim okulumuz. Okulun çevresinde ise küçük bulutlar görüyorsunuz. Biraz önce okula gelirken okulun etrafında gördüklerinizi düşünmenizi istemiştim. Şimdi bu gördüklerinizi teker teker bu bulutların içine yazın." 3. Öğrenciler 5'er kişilik gruplara ayrılır. "Gruptaki herkes elindeki formda yazılanları sırayla birbirine okusun. Sizin yazıp başka bir arkadaşınızın yazmadığı bir şey olursa onu nerede gördüğünüzü anlatabilirsiniz." 4. Öğrenciler grup etkileşimini tamamladıktan sonra içlerinden gönüllü olarak seçtikleri bir grup sözcüsü grupta konuşulanları sıra ile tüm sınıf ile paylaşır. 5. Aşağıda verilen tartışma soruların tartışılmasıyla süreç devam ettirilir. <ul style="list-style-type: none"> • Okul çevresinde sağlık ile ilgili yerler var mı? Nereler? • Okulun yakın çevresinde güvenliğimizi tehdit edebilecek alanlar var mı? Nereler?

Süreç (Uygulama Basamakları):

- Okulun yakın çevresinde sizlerin en çok ihtiyaç duyduğu yerler nereler?
- Sizce okulumuzun çevresini tanımak neden önemlidir? Okulumuzun çevresini tanımamızın bize ne gibi faydaları olabilir?

6. Uygulayıcı aşağıdaki yönergeyi öğrenciler ile paylaşarak etkinliği sonlandırır.

"Bugün okulumuzun yakınında bulunan mekânları tanıdık. Çevremizi tanımamız zaman zaman birtakım ihtiyaçlarımızı karşılamamız gerektiğinde, bir sorunla karşılaştığımızda nereden yardım alabileceğimizi bilmede, çevremizde bize uygun olan fırsatları görüp onları değerlendirmede oldukça önemlidir."

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Öğrencilerden 1 hafta boyunca okula gelirken ve giderken okulun çevresinde gördüklerini gözlemlmeleri (Gördüklerinin neyi senin dikkatini çekti, çevrede dükkân, mağaza gibi iş yerleri varsa sence onlar orada ne yapıyorlardır gibi sorular da söylenerek öğrenciye yardımcı olunabilir.) ve gözlemlerini kısa kısa not almaları istenir. Aldıkları notları hafta içerisinde sınıfta belirlenen bir noktaya (pano veya duvarın bir bölümü gibi) küçük yapışkan kâğıtlarla yapıştırırlar.

Uygulayıcıya Not:

1. Bulduğunuz çevrenin yapısına göre bulut sayısını artırabilir ya da azaltabilirsiniz.
2. Öğrencilere bulutlara eklemeler yapabileceklerini hatırlatabilirsiniz.
3. Gruplara ayırma sürecinde literatürde yer alan farklı gruba ayırma tekniklerinden yararlanabilirsiniz.
4. Öğrencileri gruplara ayırırken sınıf mevcuduna göre gruptaki öğrenci sayısını artırabilir veya azaltabilirsiniz.
5. Doldurdıkları formlar sonrasında da inceleyebilmeleri için öğrencilerde kalacaktır.

Özel gereksinimli öğrenciler için;

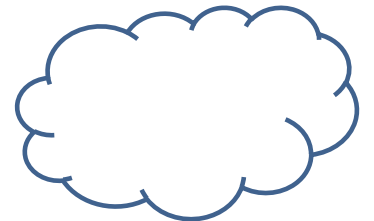
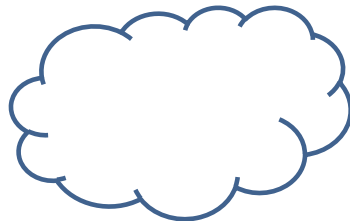
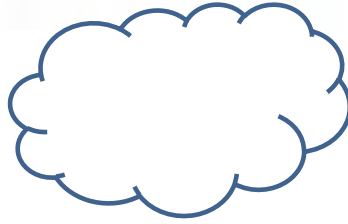
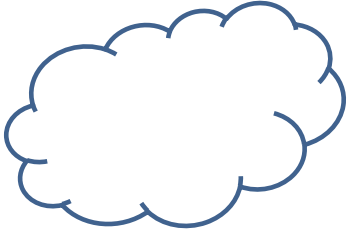
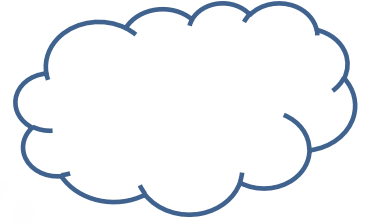
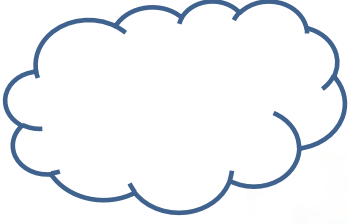
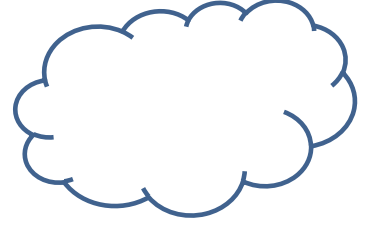
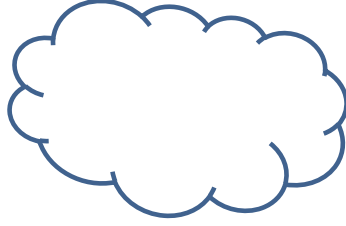
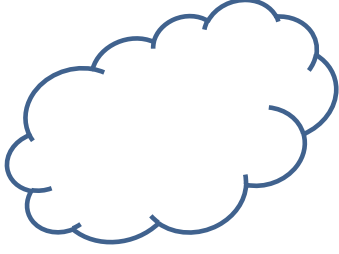
1. Gruplara ayırma sırasında ekran eşleşmesine yer verilerek sosyal çevre düzenlenebilir.
2. Etkinliğin tamamlanması için ek süre verilebilir.
3. Çalışma kâğıdında yer alan bulutun doldurulmasında görseller kullanılarak öğrenme ürünleri farklılaştırılabilir.

Etkinliği Geliştiren:

Hatice TOK

Çalışma Yaprağı 1

Senden okula gelirken ve giderken okulumuzun çevresinde hangi mekânları gördüğünü düşünmeni istemişim. Haydi şimdi onları teker teker bulutların içine yazma vakti.

5. SINIF ETKİNLİKLERİ

KURALLAR OLMADAN ASLA

Gelişim Alanı	Akademik
Yeterlik Alanı	Okula ve Okulun Çevresine Uyum
Kazanım/Hafta	Sınıf kurallarının oluşturulmasına katkı sağlar. / 3.Hafta
Sınıf Düzeyi	5. Sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	1. Etkinlik Bilgi Notu-1 2. Etkinlik Bilgi Notu-2 3. Renkli fon kartonu 4. Renkli kalemler 5. Renkli tebeşir
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Etkinlik Bilgi Notu 1-2 okunur.
Süreç (Uygulama Basamakları):	1. Uygulayıcı tarafından etkinliğin amacının sınıf kurallarının oluşturulmasına katkı sağlamak olduğu açıklanır. 2. Etkinlik Bilgi Notu-1’de verilen hikâye okunur. 3. Aşağıda verilen sorular yöneltilerek öğrencilerin birlikte okulda ve sınıfta uyulması gereken kuralların önemi hakkında düşüncelerini ve düşüncelerini ifade etmeleri teşvik edilir. <ul style="list-style-type: none"> • Hikâyenin konusu nedir? • Hikâyede yaşanan olumsuzlukların nedeni ne olabilir? • Ne olsaydı bu sorunlar yaşanmazdı? • Kuralların size, sınıfımıza ve okulumuza yararları neler olabilir? 4. Uygulayıcı tarafından kuralların, hem öğrenciler hem de öğretmenlerin özgürlük ve sınırlarını belirlediği, güven ve öğrenmeye ortam sağladığı; sınıfın da bir düzene ihtiyacı olan bir topluluk olduğu ve bu düzenin oluşturulması ve devamı için kuralların gerekli olduğu vurgulanır. 5. Uygulayıcı tarafından öğrencilere aşağıdaki yönerge verilir. <i>“Hepimizin mutlu olması için sınıfımızda ve okulumuzda uyulması gereken kuralları birlikte belirleyebiliriz. Şimdi her biriniz sınıfta ya da okulda olmasını istediğiniz kurallardan bir tane söylemeye çalışın ve ben tahtaya bu kuralları yazayım.”</i>

Süreç (Uygulama Basamakları):

6. Öğrencilerle birlikte tahtaya yazılan kuralların kesinleştirilmesi ile ilgili tartışma yapılarak kuralların son hâline karar verilir.
7. Uygulanmasına karar verilen kurallar; renkli kalemle renkli fon kartonuna yazılarak poster şeklinde sınıf panosuna asılır.

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Kuralların yer aldığı bir liste hazırlanıp, öğrencilerin sınıfta ve okulda uydıkları ve uymakta zorlandıkları kurallar gözlemlenerek kurallarla ilgili yeniden bir düzenleme yapılabilir.

Uygulayıcıya Not:

1. Öğrencilerden gelen kelimeler ya da kavramlar eleştiriye tabi tutulmadan tahtaya yazılır.
2. Öğrencilerle belirlenen kuralların; gözlenebilir davranışlarla ilişkilendirilmesi, açık ve net olması, olumlu ifadeye çevrilmesi, yaşa ve seviyeye uygun olması gibi ölçütlere dikkat edilir.

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Hikâyedeki uzun ifadeler kısaltılarak ve sorulan sorular basitleştirilerek öğrenme süreci farklılaştırılabilir.
2. Tahtaya kuralları yazarken, yazıların tüm öğrenciler tarafından rahatlıkla görülebilecek şekilde büyük boyutlarda olmasına dikkat edilerek destek sağlanabilir.
3. Sınıf kurallarının yazıldığı postere belirlenen kuralları anlatan görseller de eklenerek materyal uyarlaması yapılabilir.

Etkinliği Geliştiren:

Mehmet Akif ÖZDEMİR

ETKİNLİK BİLGİ NOTU-1

ÖZGÜRLÜK

Yatılı bir okulda okul müdürü her hafta cuma günü son derste öğrencilerle "açık kürsü" adı altında bir toplantı düzenler ve o haftaya ilişkin öğrencilerin duygu ve düşüncelerini alır. Bu toplantılardan birinde Nazlı söz alarak "Öğretmenim biz özgür olmak istiyoruz. İsteddiğimiz zaman yatakhaneye gidip yatalım, istediğimiz zaman müzik dinleyelim, eğlenelim, istediğimiz zaman yemek yiyip, etüt odasında da istediğimiz zaman çalışalım." demiş. Okul müdürü Nazlı'yı dikkatlice dinlemiş ve; "Diğer öğrenciler de senin düşüncelerine katılıyorsa önümüzdeki hafta pazartesi günü söylediklerinizi uygulamaya geçeriz, herkes istediği gibi davransın." demiş.

Uygulamanın birinci ve ikinci günü bütün öğrenciler mutluymuş, herkes istediğini yapmış. Üçüncü gün yavaş yavaş çatışmalar başlamış; bazı öğrenciler erken yatıyor ancak odaya geç gelen öğrenciler arkadaşlarını rahatsız ediyormuş, bazıları yüksek sesle müzik dinliyor, ders çalışan öğrencilerin dikkatini dağıtıyormuş. Yemekhanede de kargaşa hâkimmiş.

Böylece uygulamanın dördüncü günü artık öğrenciler arası sürtüşmeler, küslükler ve kavgalar iyice artmış. Bu durumdan rahatsız olan Nazlı ve arkadaşları soluğu okul müdürünün odasında almışlar. Okul müdürüne, "Ne olur hocam! Bu uygulamayı hemen sonlandırın." demişler. Okul müdürü "Nazlı, özgür olmak istiyordunuz ne çabuk sıkıldınız bu özgürlükten, demek ki sadece özgür olmak yetmiyormuş." demiş ve diğer öğrencilerin görüşünü de alarak bu uygulamaya son vermiş.

ETKİNLİK BİLGİ NOTU-2

KURAL OLUŞMA YÖNTEMLERİ

Kurallar davranışlarımıza yön veren ilkeler olarak tanımlanmaktadır.

Öğrencilerle birlikte kural oluştururken birçok araştırma sonucuna göre aşağıdaki noktalar göz önünde bulundurulmalıdır. Kurallar;

- 1-İhtiyaca yönelik olmalı.
- 2-Açık ve net bir şekilde ifade edilmeli.
- 3-Yazarken olumlu ifade kullanılmalı.
- 4-Yaş özelliklerine uygun olmalı.
- 5-Öğrencilerle birlikte oluşturulmalı.
- 6-Öğretmen uygulamada rol-model olmalı.
- 7-İzlenmeli ve değerlendirilmeli.
- 8-Adil ve tutarlı bir şekilde uygulanmalı.
- 9-Az sayıda olmalı.

Kurallar çok genel ifadeler olabileceğinden öğrencilerin kuralları anlayabilmeleri ve içselleştirebilmeleri için gözlenebilir davranışlara ihtiyacımız vardır. Bir kural birden çok gözlenebilir davranışı içerebilir ve kurallar bu şekilde belirlenirse öğrenciler tarafından daha anlaşılır ve uygulanabilir hale gelir. Örneğin:

Kural	Öğrencide Gözlenen Davranışlar
Saygılı olma	<ul style="list-style-type: none"> • Söz alarak konuşur. • Arkadaşlarının eşyalarını izin alarak kullanır. • Konuşanı dinler. • Nezaket sözcükleri (özür dilerim, teşekkür ederim vb.) kullanır.
Sorumluluk sahibi olma	<ul style="list-style-type: none"> • Derse araç gereçlerini getirir. • Derslere zamanında gelir. • Ödevlerini zamanında yapar.

5. SINIF ETKİNLİKLERİ

RENKLERLE RİSKLER

Gelişim Alanı	Akademik
Yeterlik Alanı	Okula ve Okulun Çevresine Uyum
Kazanım/Hafta	Okul ve çevresinde risk oluşturabilecek durum ve ortamlara karşı kendini korur. / 4.Hafta
Sınıf Düzeyi	5. Sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	1. Okul ve yakın çevresini anlatan kroki 2. Kırmızı ve yeşil renkte boya kalemleri
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Öğretmen önceden okulun ve yakın çevresindekilerin yer aldığı bir kroki çizerek hazırlar. Kroki A4 boyutunda grup sayısı kadar çoğaltılır. 2. Öğrencilerin önceden kırmızı ve yeşil renkte boya kalemleri getirmeleri istenir ya da öğretmen tarafından sağlanır.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> Etkinliğin amacının okul ve çevresinde tehlike oluşturabilecek durum ve ortamlara karşı kendini korumak olduğu açıklanır. Öğrenciler 5'er kişilik gruplara ayrılır. Konuşma şu şekilde başlatılabilir: <i>"Evet çocuklar bugün sizlerle okul içinde ve okul çevresinde oluşabilecek riskli durum ve ortamlarla ilgili ve bunlardan nasıl korunacağımızla ilgili çalışacağız."</i> Önceden hazırlanan okul ve çevresinin krokisi ve yuvarlak kırmızı-yeşil boyalar gruplara dağıtılır. Gruplardan krokiyi inceleyerek okul ve yakın çevresinde risk oluşturabilecek durum ve ortamları belirlemeleri riskli gördükleri yerlere kırmızı, risksiz gördükleri yerlere yeşil boyamaları istenir. Riskli gördükleri yerlerin altına neden riskli bulduklarını ve nasıl kendilerini bu risklerden koruyabileceklerini tartışarak yazmaları istenir. Her grup çalışmasını tamamladıktan sonra gönüllü olanlar sırasıyla sunum yaparlar, riskli gördükleri durum ve ortamları, nedenlerini ve bu risklerden nasıl korunacaklarını hep birlikte sunarlar. Gruplar sunum yaparken diğer gruplar ile benzer olan maddeleri geçmeleri ve sadece farklı olanları sunmaları istenir. Sunumlar tamamlandıktan sonra tartışma sorular ile etkileşime devam edilir. <ul style="list-style-type: none"> Okul içindeki riskli durum ve olaylardan kendimizi nasıl koruyabiliriz? Nasıl önlemler alabiliriz?

Süreç (Uygulama Basamakları):

- Okul çevresinde size zarar verebileceğini düşündüğünüz riskli durumlar ve ortamlardan kendinizi nasıl koruyabilirsiniz? Nasıl önlemler alabilirsiniz?
- Bu günkü etkinlikten neler öğrendiniz?

8. Öğrencilerin paylaşımları alındıktan sonra uygulayıcı eksik kaldığını düşündüğü riskli durumlar ve kendilerini koruma yolları varsa paylaşımlara katkı sağlar.

"Yapmış olduğumuz etkinlikte okul ve çevresinde risk oluşturabilecek hangi durum ve ortamlar olduğu ve bunlara karşı nasıl önlemler alabileceğimiz üzerinde durduk. Böylece bu riskleri fark ederek kendimizi nasıl koruyabileceğimizi öğrenmiş olduk." ifadesiyle etkinlik sonlandırılır.

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Öğrenci krokileri son hâliyle sınıf panosuna asılır.
2. Öğrencilerden bireysel olarak kendilerini risklerden korumaya yönelik ve etkinlikte öğrettiklerini anlatan birer şiir, mani vb. yazmaları istenir.

Uygulayıcıya Not:

1. Öğrenciler riskli ortam ya da durumları bulmakta zorlanırsa öğretmen ipuçları verebilir.
2. Riskli durum ya da ortamlar üzerinde durulurken sağlık, okul çevresinde yiyecek, içecek, ulaşım vb. her türlü durum ve okul risk haritaları göz önünde bulundurulmaya çalışılır.
3. Gruplara ayırma sürecinde literatürde yer alan farklı gruba ayırma tekniklerinden yararlanılabilir.

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Kroki daha büyük kâğıtlara hazırlanarak materyal uyarlanabilir.
2. Gruplara ayırma sırasında akran eşlemesine yer verilerek sosyal çevre düzenlenebilir.
3. Riskli durumlarla ilgili duruma dönük görseller gösterilerek etkinlik çeşitlendirilebilir. Riskli durumlardan korunma yolları ile ilgili görseller sunulup durumlar hikâyeleştirilerek öğrenme süreci farklılaştırılabilir.

Etkinliği Geliştiren:

Rabia AKKOÇ

5. HAFTA

5. SINIF ETKİNLİKLERİ

YARDIM BALONLARIM

Gelişim Alanı	Sosyal Duygusal
Yeterlik Alanı	Kişisel Güvenliğini Sağlama
Kazanım/Hafta	Kimden, nereden, ne zaman ve nasıl yardım isteyebileceğini bilir. / 5.Hafta
Sınıf Düzeyi	5. Sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	1. Çalışma Yaprağı-1 2. Çalışma Yaprağı-2 3. Çalışma Yaprağı-3 4. 5 adet balon 5. 1 adet A4 kâğıdı 6. Kutu/torba
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Çalışma Yaprağı-2’de yer alan kelimeler kesilerek her 3 kelime şişirilen bir balona koyulur. Bütün balonlar için aynı işlem yapılır. 2. Çalışma Yaprağı-3 grup sayısı kadar (5 tane) çoğaltılır. 3. A4 kâğıdı öğrenci sayısı kadar parçaya ayrılır ve her parçaya eşit sayıda 1’den 5’e kadar sayılar yazılır. Kâğıtlar katlanıp kutuya/torbaya konulur.
Süreç (Uygulama Basamakları):	1. Etkinliğin amacının öğrencilerin kimden, nereden, ne zaman ve nasıl yardım isteyebileceklerini bilmek olduğu açıklanır. 2. Çalışma Yaprağı-1 sınıfta okunur ve öğrencilere çalışma yaprağında yer alan örnek olaylardaki karakterlerin kimden/nereden, nasıl yardım alabilecekleri sorularak sınıfta etkileşim başlatılır. Gönüllü öğrencilere söz hakkı verilir. 3. Ardından uygulayıcı tarafından hazırlanan, üzerinde 1’den 5’e kadar sayıların yazılı olduğu kâğıtların bulunduğu kutu/torbadan her öğrencinin birer tane kâğıt çekmesi istenir. Aynı sayıları çeken öğrenciler bir gruba oluşturur ve sınıf 5 gruba ayrılmış olur. 4. Her bir gruba bir balon verilir. Öğrencilerden balonu patlatmaları ve içinden çıkan kâğıtlarda yazan kişi ya da kurumlardan hangi durumlarda, nasıl, ne zaman yardım isteyebileceklerini düşünmeleri ve not almaları istenir. 5. Sonrasında grup sözcüleri balonun içinden çıkan kişi/kurumu ve bu kişi/kurumlardan hangi zamanlarda, nasıl yardım isteyebileceklerini sınıfta paylaşır.

Süreç (Uygulama Basamakları):

6. Anlatılanlarla ilgili diğer öğrencilerin düşünceleri sorulur ve söz almak isteyen öğrencilere söz hakkı verilir.
7. Uygulayıcı tarafından, balonlardan çıkan kişi ya da kurumlar dışında başka kimlerden ve nerelerden hangi durumlarda yardım alınabileceği üzerine tartışma başlatılır.
8. Sonrasında öğrencilere şu sorular sorulur:
  - Daha önce ne gibi sorunlar yaşadınız? Bu sorunları çözmek için kimden, nereden, ne zaman ve nasıl yardım aldınız?
  - Şu an yaşamakta olduğunuz bir sorun var mı? Sizce sorununuzu çözmek için kimden yardım alabilirsiniz?
  - Yaşadığınız sorunlarda bu kâğıtlarda yazan kişi/kurumlar dışında yardım aldığınız kişiler/kurumlar oldu mu? Kimden, nereden, nasıl yardım aldınız?
9. Öğrencilerin paylaşımları alındıktan sonra aşağıdakine benzer bir açıklama ile süreç sonlandırılır:

“Sevgili öğrenciler, etkinliğimizde kişisel güvenliğimizin korunmasında kimden, nereden, ne zaman ve nasıl yardım isteneceğinin bilinmesinin önemi üzerinde durduk. Etkinlikten öğrendiklerimizi kullanarak yardıma ihtiyaç duyduğumuzda zaman kaybetmeden, doğru kişilerden uygun bir şekilde yardım isteyebiliriz. Böylece daha çok güvende olabiliriz.”

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Etkinlik sonlandırıldıktan sonra Çalışma Yaprağı-3 öğrenciler tarafından bireysel olarak doldurulur ve panoda sergilenir.

Uygulayıcıya Not:

1. Balon temin edilememesi durumunda kâğıtlar katlanarak bir zarfa konulup gruplardan 3'er tane çekilmesi de istenebilir.
2. Grup çalışmasında her bir grup üyesinin aktif olduğundan emin olunmalıdır.
3. Çalışma Yaprağı-1'de verilen örnek durumlarda yer alan karakter isimleriyle sınıfta aynı isme sahip öğrenci varsa örnek durumlardaki karakter isimleri değiştirilmelidir.

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Grup çalışması akran eşleşmesine yer verilerek sosyal çevre düzenlenebilir.
2. Süreç sırasında kişisel güvenliği sağlamaya dönük neyin nasıl yapılacağı öğretmen tarafından gösterilerek, söylenerek ve uygulatılarak öğrenme süreci farklılaştırılabilir.

Etkinliği Geliştiren:

M. Kübra COŞKUNER

Çalışma Yaprağı 1

Merhaba ben Nisa, şimdiye kadar çok çalışkan ve başarılı bir öğrenciydim. Ancak son zamanlarda bir sorunum var. Bilgisayarım ile çok fazla vakit geçirmeye başladım ve bilgisayar kullanımımı bir türlü azaltamıyorum. Üstelik bu durum hem derslerimi hem ailemle olan ilişkilerimi olumsuz etkiledi. Kimden yardım alabilirim?

Çalışma Yaprağı 2

Merhaba, ben Yağmur. Son zamanlarda ailemle birlikte maddi durumumuz çok iyi değil. Ailem evin ihtiyaçlarını karşılamakta çok zorlanıyor. Bu konuda kimden yardım alabiliriz acaba?

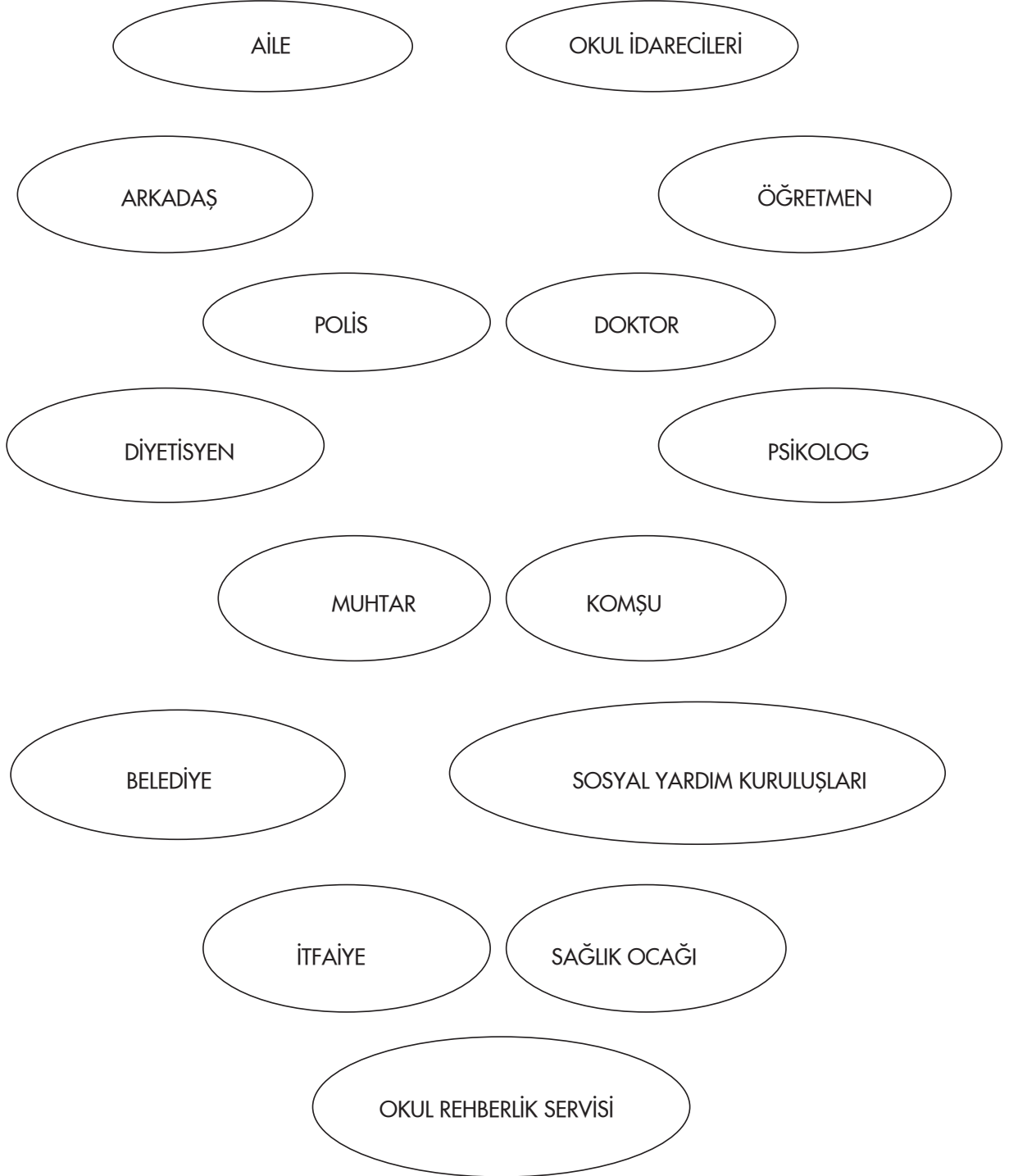

Çalışma Yaprağı 3

Merhaba, ben Can. Az önce biz oyun oynarken bize ve oyuncaklarımıza zarar vermek isteyen birileri yanımıza geldi. Şimdi ne yapabilirim, kimden yardım isteyebilirim?

Çalışma Yaprağı 4

5. SINIF ETKİNLİKLERİ

KURALLAR İYİ Kİ VAR!

Gelişim Alanı	Akademik
Yeterlik Alanı	Okula ve Okulun Çevresine Uyum
Kazanım/Hafta	Okul ve sınıf kurallarına uyulmadığında ortaya çıkabilecek sonuçları tartışır. / 6.Hafta
Sınıf Düzeyi	5. Sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kutudan yapılmış yangın düğmesi 2. Makas 3. Sargı bezi 4. Kutudan yapılmış telefon ya da oyuncak telefon, 5. Kitap, dergi 6. Çalışma Yaprağı-1 7. 3. hafta kazanımına ait etkinlikte oluşturulan sınıf ve okul kuralları listesi
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	<ol style="list-style-type: none"> 1. Çalışma Yaprağı-1’de yer alan senaryo kâğıtlarının kesimi yapılır. 2. Ders öncesinde araç-gereçler öğretmen masasının üzerinde, grupların kullanımı için hazırlanır. 3. 3. haftada oluşturulan sınıf ve okul kuralları, etkinlik boyunca öğrencilerin görebilecekleri bir yerde hazır bulundurulur.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> 1. Etkinliğin amacı aşağıdaki yönergeye uygun şekilde açıklanarak etkinlik başlatılır: <i>“Değerli öğrencilerim hepimize merhaba. Bugün yaşamımızın daha düzenli olmasını sağlayan okul ve sınıf kurallarımızdan konuşacağız. Yaşamımız içerisinde bizleri koruyan ve yaşamımızı kolaylaştıran kurallar vardır. Bu kurallar neler olabilir?”</i> 2. Cevaplar alındıktan sonra: <i>“Hatırlarsanız 3. haftada sınıf kurallarımızı birlikte oluşturmuştuk. Bu kurallar arasından hangilerini hatırlıyorsunuz?”</i> sorusuyla öğrencilerin cevapları alınır ve kurallar listesi öğrencilere hatırlatılır. 3. Aşağıdaki yönerge ile etkinliğe devam edilir: <i>“Evet, arkadaşlar bugün okul ve sınıf kurallarımızı farklı bir yöntemle inceleyeceğiz. Bu yöntemimizin adı “Drama”. Drama, olay ve durumları canlandırarak daha iyi öğrenmemizi sağlayan bir yöntem. Bunun için 4 gruba ayrılacağız.”</i> yönergesi ile devam edilir. 4. Öğrencilerin sırayla 1’den 4’e kadar saymaları istenir. Daha sonra aynı

Süreç (Uygulama Basamakları):

rakamı söyleyenler bir araya gelerek gruplar oluşturulur. Gruplar sınıfın 4 köşesinde bir arada oturacak şekilde beklerler.

5. Daha önce kesilerek hazırlanan ve Çalışma Yaprağı-1'de yer alan senaryolardan 8 tanesi, her gruba 2'şer senaryo gelecek şekilde rastgele dağıtılır.

6. Senaryolar gruplara dağıtıldıktan sonra tüm gruplara aşağıdaki yönerge verilerek grupların çalışması başlatılır:

"Çocuklar, her bir gruba farklı senaryolar dağıttım. Bu senaryoları her grup sırayla canlandırarak ve diğer gruplar da bu senaryonun ne olduğunu bulmaya çalışacak. Sizler senaryoların altında yazan ilgili kuralı söylemeyeceksiniz. Bakalım arkadaşlarınız bulabilecek mi? Senaryoları nasıl canlandırabileceğinizle alakalı olarak 5 dakika boyunca çalışabilirsiniz. Ayrıca öğretmen masasındaki araç-gereçlerden de yararlanabilirsiniz. Sorusu olan var mı?"

7. Öğrencilerin soruları cevaplandıktan sonra çalışmalarını için süre verilir.

8. Süre dolduktan sonra gruplar canlandırmalarını sırayla gerçekleştirirler.

9. Canlandırmalardan sonra grup etkileşimi aşağıdaki sorularla devam ettirilir:

- Gruplar senaryolarda hangi kurallarla ilgili canlandırmalar yaptılar?
- Senaryoları canlandırırken neler yaşadınız?
- Senaryolarda kurallara uyulmadığında neler oldu?
- Kurallara uyulmayan durumlarda hangi sonuçlar ile karşılaşabiliriz?
- Okulumuzda ve sınıfımızda hiçbir kural olmasaydı neler yaşanırdı?
- Canlandırmalardaki olumsuz durumları tersine nasıl çevirebiliriz?
- Okul ve sınıf kurallarına uyulması için hangi önlemleri alabiliriz?
- Okul ve sınıf kurallarını unutmamak için neler yapabiliriz?
- Bu etkinlikten neler öğrendiniz?

10. Öğrencilerin paylaşımları alındıktan sonra aşağıdaki açıklama ile etkinlik sonlandırılır:

"Okul ve sınıf kurallarına uyulmadığında bir karmaşa yaşanabilir, kimi öğrenciler zarar görebilir, haksızlıklar olabilir ve bu durumda hem siz hem de arkadaşlarınız mutsuz olabilirsiniz. Bu nedenle okul ve sınıflardaki kurallara uyulması gerekmektedir."

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Öğrencilerden dönem boyunca kurallara uyulmayan durumları ve sonuçlarını gözlemlenmeleri istenir. Bu gözlemlerini dönem sonuna kadar not etmeleri, dönem sonunda bu notlarını okul idaresi ile paylaşarak kuralların daha etkili şekilde uygulanmasına katkı sağlayacakları belirtilir.

Uygulayıcıya Not:

1. Senaryolar, okulun ve sınıfın ihtiyaçlarına göre düzenlenebilir.

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Senaryolar canlandırılırken nelerin nasıl yapılacağı akranlar ya da öğretmen tarafından gösterilerek/anlatılarak destek sağlanabilir.
2. Sorular basitleştirilerek sorularak öğrenme süreci farklılaştırılabilir.
3. Kural ve kurala uyulan ve de uyulmayan durumları görselleştirilerek etkinlik çeşitlendirilebilir.

Etkinliği Geliştiren:

Oğuz MERCAN

Çalışma Yaprağı 1

Senaryo 1

Teneffüste bir arkadaşınız okul merdivenlerinde meyve suyu içerken meyve suyunu yere döker ve yer ıslanır. Bu durumu hizmetlilere ya da nöbetçi öğretmene söylemeden oradan ayrılır. Ardından sınıftan çıkarak merdivenlere doğru koşan ve futbol oynamayı çok seven bir arkadaşınızın ayağı kayar ve merdivenlerden düşer. Arkadaşınızın ayağı incinir ve bu durumdan dolayı uzun bir süre futbol oynayamaz. Ayağında sargı ile gezmek zorunda kalır.

İlgili kural: Okul içinde ve sınıfta emniyet kurallarına uymalıyız.

Senaryo 2

Ders başlamadan önce sınıfta bazı arkadaşlarınız koşarak birbirlerini kovalamaktadırlar. Bu durumda sınıfta büyük bir toz bulutu oluşur. Lavabodan dönen ve nefes darlığı rahatsızlığı olan bir arkadaşınız kapıyı açıp içeri girdiğinde bu toz bulutuyla karşılaşır. O gün ilacını da yanına almayı unuttuğu için nefes alamaz duruma gelir. Öğretmeni acilen ilacına erişmeye çalışır. Diğer öğrenciler ve öğretmen de nefes almakta sıkıntı çekerler.

İlgili kural: Okul ve sınıf içini temiz tutmalı ve havalandırmalıyız. Sınıfta koşturmamalıyız.

Senaryo 3

Koridorda bulunan yangın düğmesine bir arkadaşınız şaka yapmak amacıyla basmıştır. Bundan sonra okulda büyük bir panik olur ve herkes yangın merdivenini kullanarak dışarı çıkar. İtfaiye hemen okula gelir ancak okulda yangın yoktur. Tam da o anda yakınlarda bir trafik kazası olmuştur ve itfaiye ekiplerinin de oraya gitmesi gerekmektedir. Arkadaşınızın şaka yapmak amacıyla bastığı yangın düğmesi nedeniyle itfaiye ekipleri vakit kaybeder ve kazadaki yaralıları kurtarmak için geç kalırlar. Neyse ki yaralıları sağ salım kurtarıp sağlık ekipleriyle hastaneye gitmelerini sağlarlar.

İlgili kural: Okul güvenlik kurallarına uymalıyız.

Senaryo 4

Son derse gelen öğretmen, sınıftaki öğrencileri saydığı anda iki kişinin eksik olduğunu fark eder. Sınıftaki diğer öğrencilere arkadaşlarının nerede olduklarını sorar ancak kimse bilmemektedir. Bunun üzerinde durumu okul idaresine bildirir, okul idaresi de öğrencilerin ailelerine ve emniyet güçlerine durumu ifade eder. Öğrencilerin daha sonra okuldan ayrıldıkları ve sokakları karıştırdıkları için kayboldukları anlaşılır. Öğrenciler bulunur ve ertesi gün geldiklerinde kayboldukları için çok korktuklarını ve bir daha okul saati içinde asla okuldan ayrılmayacaklarını söylerler.

İlgili Kural: Okul güvenlik kurallarına uymalıyız. Okul bahçesinden dışarı izinsiz ve haber vermeden çıkmamalıyız.

Senaryo 5

Teneffüste öğrenciler sevdikleri yiyeceklerden almak için okul kantinine giderler. Her biri farklı yiyecek ya da içeceklerden alarak okul bahçesine çıkar. Bir grubu da sınıfa gider. Keyifle aldıklarını yedikten sonra ambalajlarını okul bahçesine ya da sınıfta yere atarlar. Bir anda tüm bahçe ve sınıf ambalaj ve yiyecek kırıntıları ile dolar. Bu durum günlerce devam eder. Bir süre sonra öğrenciler sınıfta oturmaktan ya da bahçede oynamaktan keyif almamaya başlarlar.

İlgili kural: Çöpleri çöp kutusuna atmamalıyız.

Senaryo 6

Öğretmen ders anlatırken çocuklara bir soru sorar. Tüm çocuklar parmak kaldırmak yerine hep birlikte öğretmenim beni seç diyerek seslenmeye ya da cevabı söylemeye başlar. Öğretmen bu karmaşanın içerisinde kimseyi anlamaz.

İlgili kural: Sınıfta söz alarak ve sıra ile konuşmalıyız.

Senaryo 7

Okul kütüphanesinde çocukların seyerek okuduğu kitaplar ve dergiler bulunmaktadır. Arda, Selim ve Nazlı okul kütüphanesinden kitap ve dergi alırlar. Selim elinde bir kalemle tüm kitabı çizerek okur. Nazlı'da benzer şekilde derginin üzerine renkli kalemlerle işaretlemeler yapar. Arda ise kitabı elinde kıvrırarak dürbün gibi kullanır. Daha sonra bu kitapları ve dergileri okumak için alan çocuklar çok mutsuz olurlar çünkü çok yıpranmış ve karalanmıştır.

İlgili Kural: Okul ve sınıf eşyalarına zarar vermemeliyiz.

Senaryo 8

Beden eğitimi dersinde, bazı öğrenciler voleybol topunu öğretmenden habersiz olarak okul bahçesinde kendi aralarında futbol oynamaya başlarlar. Voleybol topu, futbol oynamak için elverişsiz olmasına rağmen bu oyuna devam eden öğrenciler, topa ciddi şekilde zarar verirler. Bir sonraki ders voleybol oynamak isteyen öğrenciler topun kullanılamaz halini görünce bu duruma çok üzülürler.

İlgili Kural: Okul araç ve gereçlerini kullanım amacına uygun olarak kullanmalıyız.

5. SINIF ETKİNLİKLERİ

HAYALİMDEKİ OKUL VE SINIF

Gelişim Alanı	Akademik
Yeterlik Alanı	Okula ve Okulun Çevresine Uyum
Kazanım/Hafta	Okul ve sınıf kurallarına uyar. / 7. Hafta
Sınıf Düzeyi	5.Sınıf
Süre	40 dk. (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	1- Çalışma Yaprağı-1 2- Makas 3- 4 adet karton veya tahta kâğıdı 4- Renkli tahta kalemleri 5- Yapıştırıcı ya da bant 6- Etkinlik Bilgi Notu
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1- Etkinlik öncesi Çalışma Yaprağı-1'deki kuralların her birinin başlıkları kartona veya tahta kâğıdına renkli tahta kalemleri ile yazılır. 2- Kurallara ait davranış kartları uygun şekilde kesilip bir kutu veya torba içerisine atılır. 3- Etkinlik Bilgi Notu okunmalıdır.
Süreç (Uygulama Basamakları)	1- Çalışma Yaprağı-1'de yer alan okul ve sınıf kurallarının her biri, bir karton veya tahta kâğıda yazılarak sınıfın farklı yerlerine asılır. 2- Aşağıdaki yönerge öğrencilerle paylaşılır. <i>"Çocuklar bunlar bizim kurallarımız. Peki, sizler hangi gözlenebilir davranışı yaparsanız bu kurallara uymuş olursunuz. Şimdi bunlarla ilgili bir etkinlik yapacağız."</i> 3- Çalışma Yaprağı-1'de yer alan ve önceden kesilen kurallara ait gözlenebilir davranış kartları bir kutu veya torbanın içerisine karıştırılarak koyulur. Sınıftaki her öğrenciye bir tane rastgele davranış kartı çektirilir. Davranış kartını çeken öğrenci kartta yazılı olan davranışı yüksek sesle okur. Çektiği davranış kartı hangi kuralla eşleşiyorsa o kuralın altına yapıştırır. Yanlış eşleştirme varsa bütün kartların eşleştirilmesi bittikten sonra sınıfça birlikte ortak karar alınarak düzeltilir. 4- Bütün davranış kartları tahtaya yapıştırıldıktan sonra uygulayıcı tarafından öğrencilere bunlara eklemek istedikleri başka davranışlar olup olmadığı sorulur ve öğrencilerin eklemek istedikleri davranışlar üzerinde sınıfça tartışılarak gerekli

Süreç (Uygulama Basamakları)

kuralların altına eklenir.

5- Aşağıda verilen sorular öğrencilere yöneltilerek okulda ve sınıfta uyulması gereken kuralların önemi hakkında düşünceleri sağlanır.

- Oyunda bir arkadaşınız kurala uymadığında neler yaşıyorsunuz?
- Sınıfımızda ve okulumuzda kurallara uyulmadığı durumlarda neler yaşanır?
- Okulda ve sınıfta kurallara uyduğunuzda nasıl bir sınıf ortamı oluşur?
- Kuralları olan bir sınıf ve okul size ve gelişiminize nasıl katkı sağlar?

6- Son olarak sınıf ve okul kurallarına uymanın önemi aşağıdaki gibi vurgulanarak etkinlik sonlandırılır: *“Okul ve sınıf kuralları; okulda ve sınıfta düzeni sağlamak, sağlıklı ve güvenli bir ortam oluşturmak içindir. Okul ve sınıfın da düzene ihtiyacı olan bir topluluk olduğu düşünülürse sınıfta ve okulda eğitim-öğretim sürecinin sağlıklı işlemesi için bu düzenin oluşturulması ve devam etmesi gerekir. Bu da öğrencilerin kurallara uyması ile olur.”*

Kazanımın Değerlendirilmesi

1- Uygulayıcı sınıf içi ve okulda kurallara uyma davranışlarını gözlemler, etkinlik sonrası meydana gelen değişimleri not alır, özellikle öğrencilerin uymadığı kurallar varsa bunları belirler ve bu kurallara uyulmama gerekçelerini araştırarak öğrencilerle paylaşır, kuralların revize edilmesini sağlayabilir.

Uygulayıcıya Not:

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1- Renkli kartonlara yazılacak kural başlıklarının büyük puntolarda yazılmasına dikkat edilerek materyalde uyarlama yapılabilir.

2- Çalışma Yaprağı-1’de yer alan kurallar büyük puntoda ya da Braille yazı ile hazırlanarak materyalde uyarlama yapılabilir.

3- Seçilen kuralların uygun başlığın altına yapıştırılması için öğretmen bireysel olarak rehberlik ederek destek sunabilir.

Etkinliği Geliştiren

Mehmet Akif ÖZDEMİR

ETKİNLİK BİLGİ NOTU

Kurallar davranışlarımıza yön veren ilkeler olarak tanımlanmaktadır. Kurallar öğrencilerle birlikte oluştururken en fazla beş kuralı geçmemelidir. Ayrıca kurallar çok genel ifadeler olabileceği için öğrencilerle aynı algıda olmak ve kuralı daha anlaşılır yapmak için gözlenebilir davranışlara ihtiyacımız vardır. Örnek; 'Saygılı Olalım Kuralı'; öğrencilerde hangi davranışları gözlemlediğimizde gerçekleşir (Nezaket sözcükleri kullanır, izin alarak konuşur, konuşanı dinler gibi). Ya da 'Sorumluluk Sahibi Olalım Kuralı' öğrencide hangi davranışları gözlemlediğimizde gerçekleşir (Okula zamanında gelir, ödevlerini zamanında yapar gibi). Öğrenciye kuralın davranışa yansımasını anlatmak adına "Saygılı olmak kuralı siz nasıl davranırsanız, ne yaparsanız gerçekleşir?" sorusunu sorabiliriz. Yukarıda sadece örnek verilmiştir. Bir kural birçok gözlenebilir davranışla ilişkilendirilerek öğrencilerin kuralları içselleştirmeleri sağlanabilir.

Çalışma Yaprağı 1

Okul ve Sınıf Kurallarımız ve Bu Kurallara Ait Gözlenebilir Davranışlar

**1-Saygılı
olalım.**

**2-Temiz
olalım.**

**3-Sorumluluk
sahibi olalım.**

**4-Hoşgörülü
olalım.**

KURALLARA AİT DAVRANIŞ KARTLARI

Söz alarak konuşur.

Çöplerini çöp kutusuna atar.

Okula zamanında gelir.

Arkadaşı hata yaptığında affeder.

Nezaket sözcükleri kullanır.

Tuvaleti temiz tutar.

Zil çaldığında sınıfa girer.

Fiziki özellikleri farklı olan arkadaşlarını dışlamaz.

Arkadaşının eşyasını izin alarak kullanır.

Çöplerini yere atmaz.

Ödevini zamanında yapar.

Bütün arkadaşlarına sevgi ile yaklaşır.

Başkalarının konuşmalarını ilgiyle dinler, onların konuşması bittikten sonra kendisi söz alır.

Kıyafetlerini temiz tutar.

Ders araç gereçlerini getirir.

Okulunda farklı ülkelerden gelen arkadaşlarını dışlamaz.

Arkadaşları ile konuşurken alay/argo ve küfür ifadeleri kullanmaz.

Sınıfı temiz tutar.

Dersine hazırlıklı gelir.

Farklı dil, din ve inançlar olduğunu fark eder.

Kantinde sıraya girer.

Okul bahçesini temiz tutar.

Sınıf araç gereçlerini düzenli ve temiz kullanır.

Farklı bir düşüncesi olan arkadaşını anlayışla karşılar.

Oyun kurallarına uyar.

Beslenme kurallarına uyar.

Öğretmenin verdiği görevleri yerine getirir.

Doğadaki bütün canlıların yaşama hakkı olduğunu bilir.

Not: Davranış kartları önceden makasla kesilir. Bir kutu veya torbaya koyulur. Öğrenciler rastgele bir davranış kartı çeker, çekilen davranış kartını okur.

5. SINIF ETKİNLİKLERİ

VAR MI YOK MU?

Gelişim Alanı	Akademik
Yeterlik Alanı	Okula ve Okulun Çevresine Uyum
Kazanım/Hafta	Okulun eğitsel imkânları hakkında bilgi edinir / 8. Hafta
Sınıf Düzeyi	5. Sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	<ol style="list-style-type: none"> 1. 1 büyük kutu 2. 2 küçük kutu 3. Çalışma Yapağı-1 4. Çalışma Yapağı-2.1 5. Çalışma Yapağı-2.2 6. Çalışma Yapağı-3 7. Çalışma Yapağı-4 8. Makas 9. Küçük top
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	<ol style="list-style-type: none"> 1. 1 büyük, 2 küçük kutu temin edilir. 2. Kutuların üzerine yapıştırılacak kâğıtların çıktısı alınır. 3. Çalışma Yapağı-3'te yer alan yazılar ilgili yerlerden kesilerek "EĞİTSEL İMKÂNLAR" yazısı büyük kutuya, diğerleri küçük kutulara yapıştırılır. 4. Çalışma Yapağı-1'de yer alan eğitsel imkânlar okulun var olan eğitsel imkânlarına göre ekleme-çıkarma yapıp düzenlendikten sonra sınıfın en arkasından görülebilecek boyutta çıktısı alınır, kesilir ve Çalışma Yapağı-4 deki gibi renkli kartonlara yapıştırılır. 5. Küçük top temin edilir. 6. Çalışma Yapağı-2.1 öğrenci sayısı kadar çoğaltılır. Eğer okulun eğitsel imkân sayısı az ise Çalışma Yapağı-2.2 poster boyutunda çoğaltılır. 7. Etkinlik uygulamasından bir hafta önce öğrencilerden okulumuzdaki eğitsel imkânlarının neler olduğunu düşünmeleri istenir.

Süreç (Uygulama Basamakları):

1. William E. Hathaway'ın "Bizler ilk önce binaları şekillendiririz sonra onlar bizi şekillendirir." sözü ile giriş yapılır ve anlatılmak istenilenin ne olabileceği üzerine öğrencilerden görüşleri alınır. Bu sözün okuldaki eğitsel imkânlarla ilişkisi tartışılır.
2. Etkinliğin amacının okulun eğitsel imkânları hakkında bilgi edinmek olduğu açıklanır.
3. Kutular öğrencilere gösterilir. Büyük kutuda bir okulda olabilecek eğitsel imkânların yazılı olduğu kartların bulunduğu, diğer iki kutunun ise boş olduğu açıklanır.
4. Oynanacak olan oyunda, tahtaya kalkan öğrencinin büyük kutudan bir kart çekerek kartta yazılı olan sınıfa okuyacağı, sınıftaki diğer öğrencilerin hep birlikte "Var mı, yok mu?" diye soracağı, tahtadaki öğrencinin bir haftalık sürede yaptığı araştırmadan yola çıkarak bu imkân okulunda var ise okuduğu kartı, üzerinde "VAR" yazılı olan kutuya, yok ise "YOK" yazılı olan kutuya atması gerektiği açıklanır.
5. Uygulayıcı tarafından küçük top gönüllü olan öğrencilerden birine atılarak süreç başlatılır.
6. Tahtaya kalkan öğrencinin çektiği karttaki imkân okulda var ise;

- Bu imkân ne işe yarar?
- Bu imkândan en iyi nasıl faydalanabiliriz?

soruları öğrenciye yöneltilir. Öğrenci isterse topu, soruyu cevaplaması için gönüllü olan arkadaşlarından birine atarak soruyu arkadaşının cevaplamasını sağlayabilir.

7. Çekilen kartta yazılı olan imkân okulda yok ise çekilen kart "YOK" kutusuna atılır. Yukarıdaki sorular sorulmadan öğrencinin topu başka bir arkadaşına atması istenerek süreç devam ettirilir.
  8. Kutudaki kartlar bittikten sonra öğrencilere şu sorular sorulur;
- Okulumuzdaki imkânlardan bu etkinlikle birlikte fark ettikleriniz neler oldu?
  - Okul açıldığından bu yana okulumuzun hangi imkânlarından yararlandınız?
  - Bundan sonra hangi imkânları kullanmayı planlıyorsunuz?
9. Öğrencilerin cevapları alındıktan ve ilgili sorular tartışıldıktan sonra süreç aşağıdaki ifadelerle sonlandırılır:

"Bugünkü etkinliğimizde okulumuzun eğitsel imkânlarının neler olduğu ve bunlardan nasıl yararlanabileceğiniz üzerinde durduk. Elde ettiğiniz bu bilgilerin sizin ihtiyaç duyduğunuz eğitsel imkânlardan doğru ve etkin bir şekilde faydalanmanıza katkı sağlayacağını düşünüyorum."

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Alternatif 1: Çalışma Yaprağı-2.1 öğrencilere dağıtılır ve öğrencilerden önümüzdeki bir hafta içerisinde yararlandıkları eğitsel imkânları çalışma kağıdındaki yuvarlaklara yazmaları istenir.
2. Alternatif 2: Okuldaki eğitsel imkân sayısı az ise, Çalışma Yaprağı-2.2'deki yuvarlaklara okuldaki eğitsel imkânlar yazılır ve çalışma kağıdının poster boyutunda çıktısı alınarak sınıf panosuna asılır. Öğrencilerinden, önümüzdeki bir hafta içerisinde yararlandıkları eğitsel imkânları not alabilmeleri için çalışma kağıdındaki ilgili başlığın altına kendi isimlerini yazmaları istenir.
3. Bir hafta boyunca öğrenciler tarafından doldurulan Çalışma Yaprağı-2, bir haftanın sonunda öğrencilerle birlikte değerlendirilir. Öğrencilerin eğitsel imkânlardan yararlanmaları desteklenir.

Uygulayıcıya Not:

1. Eğitsel imkânları az olan okulların olabileceği göz önünde bulundurularak uygulayıcının etkinlikten önce okuldaki eğitsel imkânları kendi okuluna göre uyarlayarak listelemesi, listelerken okulda olmadığı halde önemli olduğunu düşündüğü ve öğrencilerle üzerine konuşmak istediği eğitsel imkânlara da yer vermesi önerilir. Ayrıca okuldaki eğitsel imkânların yanında "YOK" kutusuna atılmak üzere okulda olmayan eğitsel imkânlara da yer verilmesi önerilir.
2. Öğrencilerin etkinliğe ilgisini arttırmak adına kutular renkli kâğıtlarla kaplanabilir.
3. Kutulara yapıştırılacak kâğıtlar, Çalışma Yaprağı-1 ve Çalışma Yaprağı-2 çıktı olarak alınamaz ise elde yazılabilir.
4. Yeterli büyüklükte kutular bulunamaz ise torba ya da karton bardaklar kullanılabilir. Kullanılan materyalin boyutuna göre Çalışma Yaprağı-1'in yazı boyutu ayarlanmalıdır. Eğer karton bardak gibi küçük boyutta bir materyal kullanılacak ise Çalışma Yaprağı-1'de yazılanlar renkli kartonlara yapıştırılmadan küçük kâğıtlara yazılıp katlanarak bardağa atılabilir.
5. Top yerine öğrenciye atılabilecek; küçük pelüş oyuncak ya da kullanılmayan kâğıtların iç içe geçirilip yuvarlak hale getirilmesiyle oluşturulabilecek kâğıt-top kullanılabilir.

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Topun ses çıkaran bir top olması sağlanarak işitme bakımından işlevsel hale getirilebilir.
2. Eğitsel imkândan kastedilen anlamın ne olduğu etkinlik öncesinde açıklanarak öğretmen desteği sağlanabilir.

Etkinliği Geliştiren:

Gamze TEMELOĞLU

Çalışma Yaprağı 1

EĞİTSEL KULÜPLER

KÜTÜPHANE

KÜTÜPHANE İÇİN YETERLİ KİTAP

KONFERANS SALONU

RESİM ATÖLYESİ

BİLGİSAYAR LABORATUVARI

DRAMA ODASI

REHBERLİK VE PSİKOLOJİK DANIŞMA SERVİSİ

SPOR SALONU

FARKLI BRANŞLARIN SPOR MALZEMELERİ

OYUN ALANLARI, SAHALAR

MÜZİK SINIFI

TURNUVALAR

SEÇMELİ DERSLERİN ÇEŞİTLİLİĞİ

KURSLAR

ETKİLEŞİMLİ TAHTA

- YAZICI
- FOTOKOPİ MAKİNESİ
- PROJEKSİYON MAKİNESİ
- ÖĞRETİME AYRILMIŞ BİLGİSAYAR
- İNTERNET AĞI
- FEN LABORATUVARI
- DENEY MALZEMELERİ
- PANOLAR
- HARİTALAR
- .....
- .....
- .....

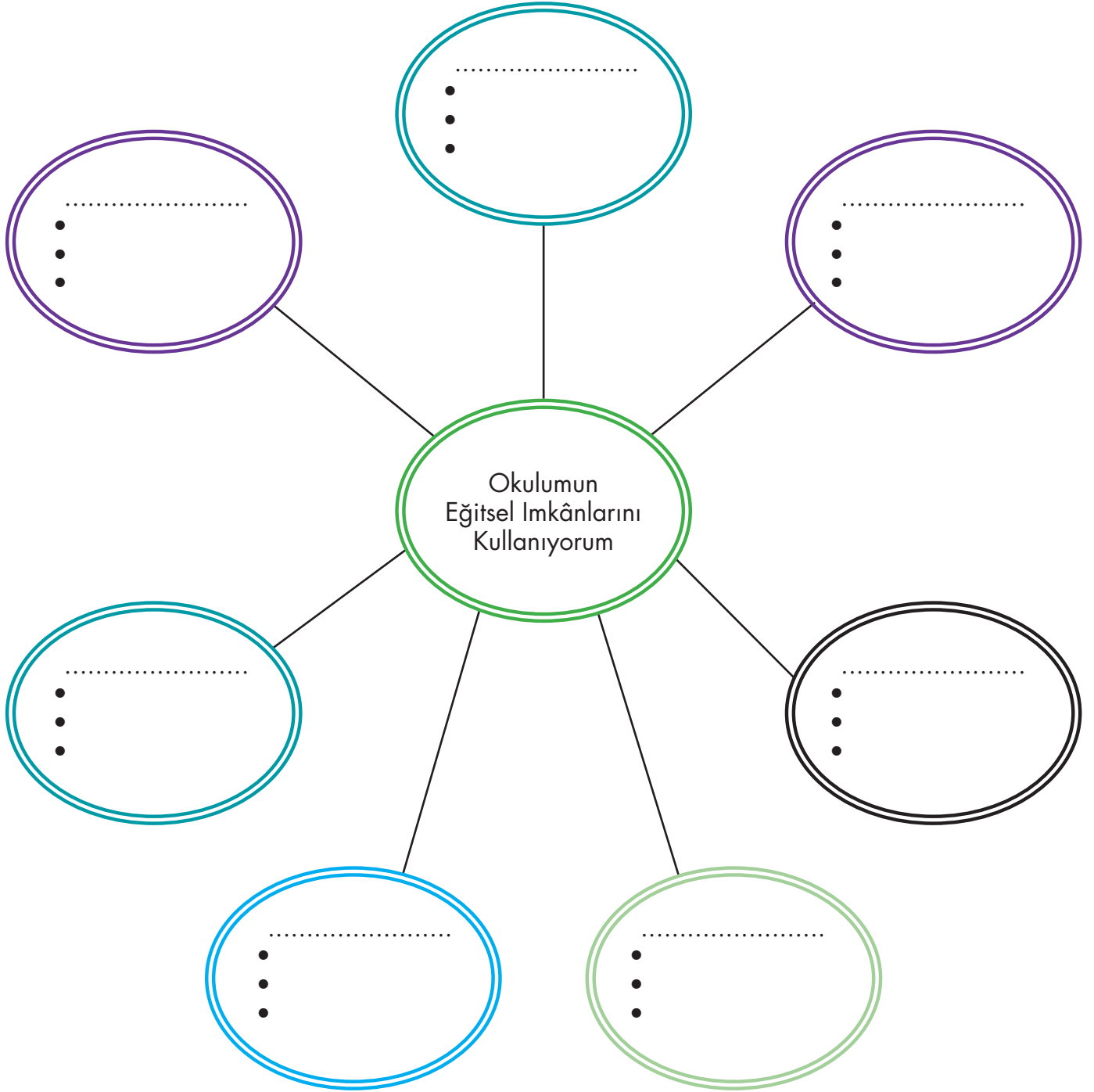

Çalışma Yaprağı 2-1

Adı Soyadı:

Çalışma Yaprağı 2-2

EĞİTSEL
İMKÂNLAR

VAR

YOK

RENKLİ KARTLARIN FORMATI

KÜTÜPHANE

5. SINIF ETKİNLİKLERİ

SANATTA VE SPORDA HOŞLANDIKLARIMI KEŞFEDİYORUM!

Gelişim Alanı	Kariyer
Yeterlik Alanı	Kariyer Farkındalığı
Kazanım/Hafta	Sanatsal ve sportif etkinliklerden hoşlandıklarını ayırt eder. / 9. Hafta
Sınıf Düzeyi	5. Sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	<ol style="list-style-type: none"> 1. Çalışma Yaprağı-1 2. Çalışma Yaprağı-2 3. Makas 4. Yapıştırıcı 5. Kronometre
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	<ol style="list-style-type: none"> 1. Etkinliğin öncesinde öğrencilerin yanlarında makas ve yapıştırıcı getirmeleri istenmelidir. 2. Çalışma Yaprağı-1 ve Çalışma Yaprağı-2 etkinlik öncesinde öğrenci sayısı kadar çoğaltılmalıdır.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> 1. Aşağıdaki yönerge verilerek etkinlik başlatılır: <i>"Bugün sizlerle birlikte sanatsal ve sportif etkinliklerde hoşlandıklarımız konusunda bir etkinlik gerçekleştireceğiz. Bunun için şöyle bir soruyla başlayabiliriz. Okulumuzda görsel sanatlar, teknoloji ve tasarım, müzik ve beden eğitimi derslerinden hangilerini seviyorsunuz?"</i> 2. Çalışma Yaprağı-1 öğrencilere dağıtılır. Öğrencilerden makas ve yapıştırıcılarını çıkarmaları ve Çalışma Yaprağı-1'i incelemeleri istenir. Ardından aşağıdaki açıklama ile etkinlik sürdürülür: <i>"Şu anda elimde bir adet kronometre görüyorsunuz. Biraz önce dağıtmış olduğum resimlerin her biri, farklı sanatsal ve sportif etkinlikleri yansıtıyor. Örneğin ilk resim futbol oynamayı, ikincisi voleybolu, son resim ise keman çalmayı yansıtıyor. Şimdi her bir resme bakarak kendinizi o etkinlikle birlikte düşünmenizi, o etkinlikten hoşlanıp hoşlanmadığınızı belirlemenizi istiyorum. Her bir resimde düşünme süremiz 20 saniye. Çalışma yaprağında yer almayan ancak belirtmek istediğiniz bir etkinlik varsa onu da ister yazarak ister çizerek Çalışma Yaprağı-2'nin ilgili kısımlarına yerleştirebilirsiniz. Hazırsanız başlayalım. Sorusu olan var mı?"</i> 3. Yapılan açıklamadan sonra öğrencilerin her bir resim üzerinde 20 saniye düşünmesi istenir. Tüm resimler tamamlandığında öğrencilere "Evet çocuklar şu anda Çalışma Yaprağı-1'de yer alan etkinliklerin hepsini makasla kesmenizi istiyorum. Ardından şimdi dağıtacağım Çalışma Yaprağı-2'de

Süreç (Uygulama Basamakları):

yer alan hoşlandıklarım ve hoşlanmadıklarım kısmına uygun olanları yapıştırmanızı istiyorum.” yönergesi verilir.

4. Öğrencilere Çalışma Yaprağı-2 dağıtılır. Tüm öğrenciler tüm etkinlik resimlerini yapıştırdıktan sonra aşağıdaki sorularla grup etkileşimi artırılır:
  - Sportif ve sanatsal etkinlikleri düşünürken neler hissettiniz?
  - Hoşlandıklarınız tarafında en çok hangi etkinlikler ağırlıkta?
  - Bu etkinlikler dışında eklediğiniz herhangi bir etkinlik oldu mu? Varsa bu etkinlikler neler?
  - Sizce sportif ve sanatsal etkinliklerimizden hoşlandıklarımızı ayırt etmenin bize ne gibi faydaları olacaktır?
  - Sanatsal etkinliklerimizden hoşlandıklarımızı geliştirmek için neler yapabiliriz?
  - Sportif etkinliklerimizden hoşlandıklarımızı geliştirmek için neler yapabiliriz?
  - Hoşlandığınız etkinlikleri yaparken neler hissediyorsunuz?
  - Hoşlanmadığınız etkinlikleri yaparken neler hissediyorsunuz?
5. Öğrencilerin tartışma sorularına ilişkin paylaşımları alındıktan sonra aşağıdakine benzer bir açıklama ile süreç sonlandırılır:

“Sanatsal ve sportif faaliyetlerden hoşlandıklarımızı ayırt etmemiz, ilgilerimiz doğrultusunda etkinliklere yönelmemizi sağlaması bakımından önemlidir.”

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Tüm öğrencilerin hoşlandıkları etkinliklerden en az biri ile alakalı günlük tutmaları istenir. Dönem sonuna kadar bu etkinlikle alakalı yaptıklarını günlüklerine kısa notlar şeklinde belirtmeleri, dönem sonunda bu günlüklerin sınıf içerisinde paylaşılmasının etkili olacağı vurgulanır.

Uygulayıcıya Not:

1. Çalışma Yaprağı 1’de yer alan etkinlikler sırasıyla; futbol, voleybol, basketbol, tenis, jimnastik, atletizm, kick boks, şarkı söylemek, kompozisyon yazmak, şiir yazmak, çizim yapmak, beste oluşturmak, piyano çalmak, keman çalmak şeklindedir.

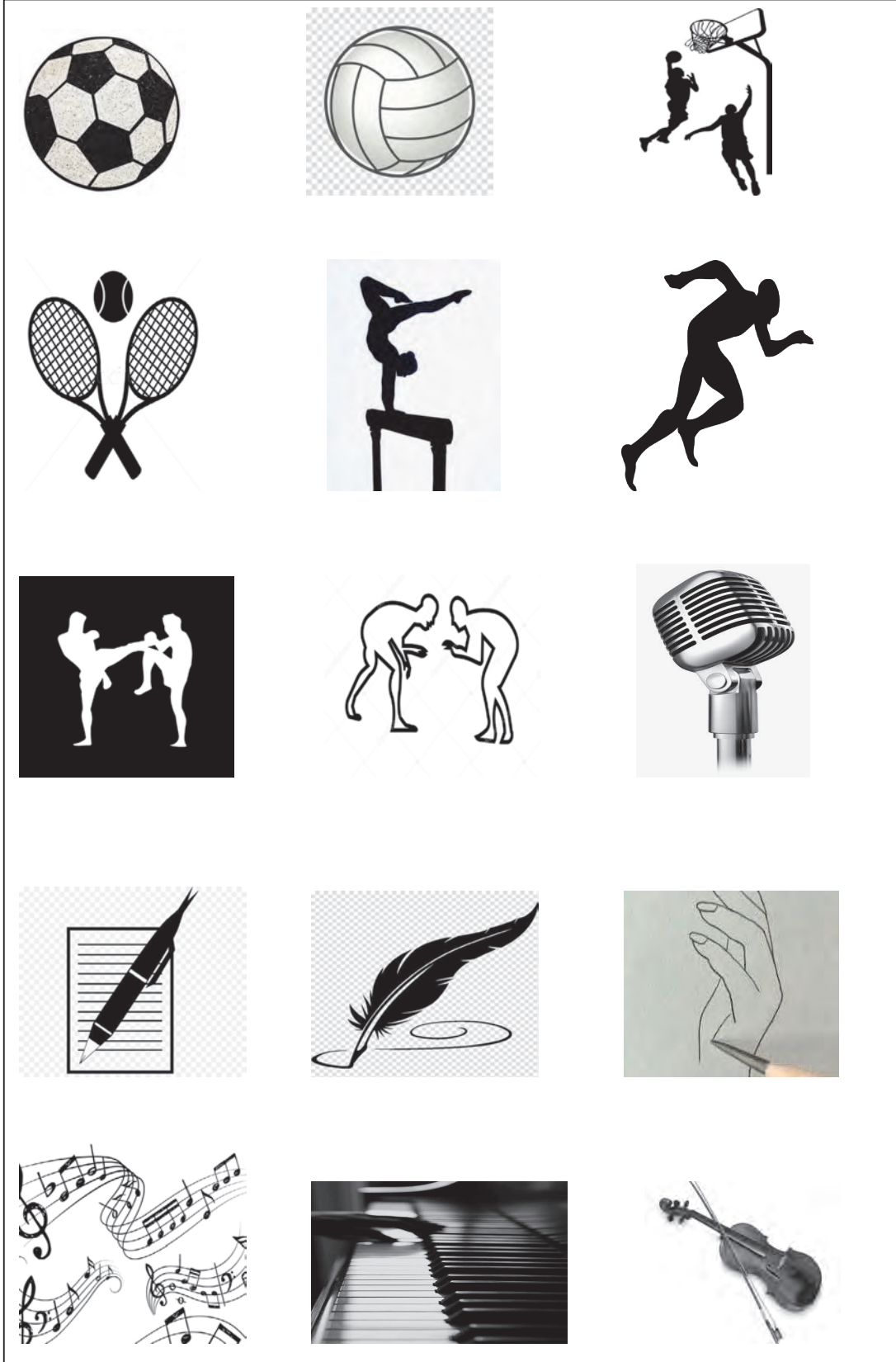
Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Çalışma Yaprağı-1’deki resimler kesilirken öğrencilere bireysel destek olunabilir. Bir kısmı kesilmiş kâğıt verilerek belirlenen süre içerisinde öğrencinin kesebileceği daha az sayıda görsel olması sağlanabilir.
2. Öğrencilere ek süre verilebilir.
3. Tartışma soruları basitleştirilerek öğrencilerin katılımları desteklenebilir.

Etkinliği Geliştiren:

Oğuz MERCAN

Çalışma Yaprağı 1

Çalışma Yaprağı 2

HOŞLANDIKLARIM

HOŞLANMADIKLARIM

5. SINIF ETKİNLİKLERİ

HAZIRLANIYORUM, BAŞARIYORUM

Gelişim Alanı	Akademik
Yeterlik Alanı	Eğitsel Planlama ve Başarı
Kazanım/Hafta	Okul hazırlığına ilişkin sorumluluklarını üstlenir. / 10.Hafta
Sınıf Düzeyi	5. Sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	<ol style="list-style-type: none"> 1. Çalışma Yaprağı-1 2. Oyuncaklar, küçük top, yırtık ve buruşuk kâğıtlar, yiyecek paketleri, göz bandı vs. 3. Çalışma Yaprağı-2 4. Yapışkanlı etiketler
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	<ol style="list-style-type: none"> 1. Etkinlik uygulanırken rol oynama tekniğinden yararlanılacaktır. Rol oynama etkinliği için gönüllü dört öğrenci belirlenir ve bu öğrencilerin her birine kura ile Çalışma Yaprağı-1’de yer alan roller dağıtılır. Görevli dört öğrencinin her birine Çalışma Yaprağı-1 dağıtılır ve öğrenciler bilgilendirilerek etkinlik için uygulayıcı rehberliğinde hazırlanmaları sağlanır. 2. Çalışma Yaprağı-2 öğrenci sayısına çoğaltılır. 3. Yapışkanlı etiketler öğrenci sayısına temin edilir.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> 1. Aşağıdaki açıklama ile etkinliğe başlanır: “Bugün aramızda 3 tane yeni arkadaşımız var. Onların isimleri Uykulu, Düzenli ve Dağınık. Sabah okula geldiler ve dersleri başlamak üzere. Bakalım arkadaşlarımız derste neler yaşayacak?” 2. Önceden belirlenen görevli öğrencilerin oturmaları için tahtanın önüne sıra ve masa çekilir. 3. Öğrenciler tarafından önceden hazırlandıkları rol oynama etkinliği yapılır. 4. Sonra görevli öğrencilere teşekkür edilerek sıralarına geçmeleri istenir. 5. Süreç tartışma soruları ile devam ettirilir: <ul style="list-style-type: none"> • Sizin Uykulu, Düzenli veya Dağınık ile ortak özellikleriniz var mı? • Derse hazırlıklı gelmek ne demektir? • Okula hazırlıklı gelmediğimizde dersimiz/günümüz nasıl geçer? • Sizler okula hazırlıklı gelmek için neler yapıyorsunuz? 6- Aşağıdaki açıklama ile etkinlik sonlandırılır: “Evet arkadaşlar, bugün okula hazırlıklı gelmenin ne kadar önemli olduğunu ve okula hazırlıklı geldiğimizde derslere daha kolay odaklanıp, ders sırası ve sonrasında derse yönelik sorumlulukları yerine getirebildiğimizi fark ettik. Okul hazırlığına ilişkin sorumluluklarımızı yapmak bizim akademik gelişimimizi katkı sağlar.”

**Kazanım
Değerlendirilmesi:**

1. Öğrencilere hazırlanan Çalışma Yaprağı-2 dağıtılır. 15 günlük süreç boyunca, çizelgede yazan davranışlarını takip etmeleri söylenir. Gün içerisinde o davranışı tamamladılarsa, dağıtılan yapışkanlı etiketleri davranışın karşısına yapıştırılmaları istenir. Süreç sonunda öğrencilerle davranışları üzerinde değerlendirme yapılacağı belirtilir.

**Uygulayıcıya
Not:**

1. Etkinlikte kullanılacak araç-gereçlerde değişiklikler yapılabilir.
2. Etkinlikte ders zili sesi için telefon, bilgisayar veya etkileşimli tahtadan faydalanılabilir.
3. Çalışma Yaprağı-2'de yer alan Davranış Takip Çizelgesi doldurulurken yapışkanlı etiketler yerine, gülen yüz/üzgün yüz, yaptım/yapamadım, artı/eksi gibi farklı yöntemler kullanılabilir.

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Tahtada rol oynayan öğrencilerin rahatlıkla görülmesi ve duyulması için uygun oturma düzeni sağlanarak fiziksel çevre düzenlenebilir.
2. Çalışma Yaprağı-2'nin dağıtımını sırasında öğrencilerden destek alınarak sosyal çevre düzenlenebilir.
3. Çalışma Yaprağı-2 daha büyük puntoda ya da Braille yazı ile hazırlanarak materyallerde uyarılama yapılabilir.
4. Çalışma Yaprağı-2'de yer alan tüm görevler yerine belirli bir kısmının işaretlenmesi/doldurulması istenerek etkinlik basitleştirilebilir.

Etkinliği Geliştiren:

Gizem İLK

Çalışma Yaprağı 1

ETKİNLİK ÖYKÜSÜ

Öğretmen: “Uykulu nasılsın? Bugün yine uykunu almamış görünüyorsun.”

(Uykulu esner, hâlâ başında duran göz bandını çıkarmaya çalışır, kendini toparlamaya çalışarak cevap verir.)

Uykulu: Öğretmenim sizi yine dinlemediğim için özür dilerim... Ben yine çok geç yattım.”

Öğretmen: Ah Uykulu... Hemen toparlan ve kitabını, defterini çıkar bakalım. Dağınık derse hazırlığın bitti mi?

(Dağınık dağılan masasını toparlamaya çalışır, çantasını karıştırırken yerlere oyuncaklar, yırtılmış kâğıtlar, kalemtraş çöpleri, yiyecek paketleri vs. dökülür. Bir yandan da dağılan saçlarını düzeltmeye çalışırken konuşur.)

Dağınık: Öğretmenim defterimi şuraya koymuştum... Bu oyuncak nereden çıktı, yaramaz kardeşim çantama koymuş... Kitabımı şuraya koymuştum, kim aldı? Şeyy, öğretmenim kalemimi açar mısınız?

Öğretmen: Dağınık, başka şeylerle oyalanmadan sadece defterini ve kitabını çıkarmanı istiyorum.

(Düzenli, dersle ilgili tüm materyallerini masasına dizmiş bir şekilde dersin başlamasını beklemektedir.)

Öğretmen: Düzenli sanırım derse hazırsın. Dün verdiğim ödevleri yaptın mı?

Düzenli: Evet, hepsini yaptım öğretmenim. İşte burada.

(Öğretmen, Düzenli'nin ödevlerini kontrol eder. Hepsini tamamladığı için teşekkür eder. Öğretmen o sırada uyuklamakta olan Uykulu'ya yaklaşır. Uykulu'yu uyandırmaya çalışır.)

Öğretmen: Uykulu... Yavrum derse başladık. Ödevini yaptın mı?

Uykulu: Öğretmenim ödev mi vardı? Ben şeyy... Bilmiyordum. Bana kimse ödev yapacağını hatırlatmadı ki.

Öğretmen: Derste not etmenizi söylemiştim. Sanırım dikkatli dinlememişsin. Dağınık peki senin ödevin hazır mı?

(Dağınık çantasını karıştırırken bir yandan yerlere dökülen eşyalarını toplamaya çalışır. En sonunda bir defter bularak gururla öğretmenine gösterir.)

Dağınık: İşte burada öğretmenim! Hepsini yaptım.

(Öğretmen defteri alır, kontrol eder ve gülümser.)

Öğretmen: Dağınık ödevini çok güzel yapmışsın ama bu Matematik ödevi. Bizim dersimiz ne?

(Dağınık utanarak tekrar çantasını karıştırmaya başlar.)

Dağınık: Dersimiz... Ders programım nerede benim? Şeyy... Dersimiz Türkçeymiş öğretmenim. Defterim de buradaydı aslında...

Öğretmen, Dağınık ve Uykulu'ya dönerek, yapmadıkları ödevlerini tamamlamalarını, bir dahaki derse daha hazırlıklı gelmelerini ister. Zil çalar ve öğretmen dersi bitirir.

Çalışma Yaprağı 2

DAVRANIŞ TAKİP ÇİZELGESİ

Değerli öğrencim, Davranış Takip Çizelgesi'ni evde hep görebileceğin uygun bir yere asmanı ve her akşam uyu-
madan önce doldurmanı istiyorum. Çizelgede gerçekleştirdiğin davranışların karşısındaki boşluğa etiket yapıştırabilir,
gülen yüz çizebilir veya artı (+) işareti koyabilirsin.

Çizelge bittiğinde 15 gününün nasıl geçtiği ile ilgili konuşacağız. Kendine iyi bak.

5. SINIF ETKİNLİKLERİ

ELLERİMİZ EL ELE

Gelişim Alanı	Akademik
Yeterlik Alanı	Okula ve Okulun Çevresine Uyum
Kazanım/Hafta	Okulunun ve sınıfının bir üyesi olduğunu fark eder. / 11. Hafta
Sınıf Düzeyi	5. Sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	<ol style="list-style-type: none"> 1. Çalışma Yaprağı-1 2. A4 Kâğıtları 3. Kalem 4. Pastel boya veya boya kalemleri 5. Sınıf panosu 6. İğne 7. Makas 8. Projeksiyon
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	<ol style="list-style-type: none"> 1. Çalışma Yaprağı-1 incelenir. 2. Sınıf mevcudu kadar A4 kâğıdı hazırlanır. 3. Sınıf panosu etkinlik sonunda ortaya çıkacak olan çalışmanın asılabileceği şekilde hazırlanır. 4. Etkinlik sonunda çıkacak olan çalışmanın panoya asılması için gerekli olan araç-gereç temin edilir. (İğne, raptiye, yapışkan bant vs.) 5. Sınıf dörder kişilik gruplara bölüneceği için pastel boya veya boya kalemleri ve makaslar tüm gruplara dağıtılacak sayıda ayarlanır. 6. Sınıf dörder kişilik gruplara bölündüğünde eğer sınıf mevcuduna göre dışarıda kalan öğrenciler olacaksa etkinlik başlamadan önce gerekli sayıdaki öğrenciyi gönüllü çalışmacı olarak seçiniz. Örneğin sınıf mevcudu 27 ise sınıf dörder kişilik gruplara ayrıldığında dışarıda kalacak 3 öğrenciyi gruplara ayırma işleminden önce gönüllülük esasına göre seçiniz ve bu öğrencileri yapılacak çalışmaların panoya asılmasında görevlendiriniz. Bu öğrencilerin verdikleri katkıyı değerlendirme kısmında mutlaka belirtiniz.

Süreç (Uygulama Basamakları):

1. Öğrencilere "Tek başımıza bir damlayız, birlikte bir okyanusuz." sözünden ne anladıkları sorularak etkinlik süreci başlatılır.
2. Öğrencilerden alınan cevaplar dinlendikten sonra aşağıdaki yönerge verilir.
"Değerli öğrenciler, bugün hep birlikte sınıf panomuz için bir çalışma yapacağız. Bu çalışmada her birinizin ayrı ayrı katkıları olacak. Süreç sonunda ortaya çıkan ürün hepinizden izler barındıracak. Hazırsanız başlayalım."
3. Öğrenciler dörder kişilik gruplara ayrılır ve Çalışma Yaprağı-1 tahtaya yansıtılır.
4. Gruplardaki öğrencilerden bir tanesi elini A4 kâğıdının üzerine Çalışma Yaprağı-1 gösterilen şekiller örnek alınarak koyar.
5. Gruptaki ikinci öğrenci elini kâğıdın üzerine koymuş olan arkadaşının elinin etrafından kalemle çizerek elinin figürünü ortaya çıkarır.
6. Gruptaki üçüncü öğrenci ortaya çıkan figürün içini boyar. Bu aşamada öğrenciler figürün içerisini istedikleri renge boyayabilirler, figürün içine farklı resimler çizebilirler, yaratıcılıklarını istedikleri şekilde kullanabilirler.
7. Gruptaki dördüncü öğrenci ortaya çıkan resmi el figürünün sınırlarından keserek son hâline getirir.
8. Tüm gruplar çalışmalarını tamamladıktan sonra figürler sınıf panosuna asılır.
9. Süreç tartışma soruları kapsamında değerlendirilir:
  - Panoya astığımız bu çalışmada katkıda bulunduğunuz kısmı görebiliyor musunuz?
  - Eğer sizin katkıda bulunduğunuz kısmı çıkarırsak panomuzda nasıl bir değişiklik olur?
  - Gruplarınızda görevli olan arkadaşlarınızdan bir tanesi görevini yapmamış olsaydı bu çalışma ortaya çıkar mıydı?
  - Okulun ve sınıfın bir üyesi olarak sizin bu okulunuza ve sınıfınıza ne gibi katkılarınız var? Sınıfta ve okulda olmadığınızda neler yaşanabilir?
10. Tartışma sorularının sonunda öğrencilere aşağıdaki açıklama yapılarak süreç sonlandırılır:

"Değerli öğrenciler, bu çalışmamızdaki amacımız bir sınıfın ve bir okulun üyesi olduğumuzu fark etmektir. Hepimizin kendine has özellikleri ile bulunduğu ortama, okuluna, sınıfa katkıları bulunmaktadır. Panoya astığımız bu çalışmayı incelediğinizde her biriniz katkılarınızı görmekteyiz. Bu panoda bulunan resimlerden katkıda bulunduğunuz alanı çıkardığımızda çalışmamız mutlaka eksik kalacaktır. Tıpkı bu çalışmada olduğu gibi okulumuzda ve sınıfımızda da bir arada olduğumuzda çok güzel şeyler ortaya çıkarabiliriz. Aramızdan bir kişi bile eksildiğinde bu çalışmadaki gibi aramızdan eksilen kişiyi mutlaka hissederiz. Bir arada olduğumuzda, birlikte fikir yürüttüğümüzde, bilgi alışverişinde bulunduğumuzda ve birbirimize destek olduğumuzda ise bu çalışmada olduğu gibi ortaya güzel ürünler çıkarabiliriz."

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Sınıftaki her öğrencinin katılımı ve katkısıyla sınıfları adına bir şarkı yazmalarını isterim.

Uygulayıcıya Not:

1. Etkinlikte önemli olan nokta öğrencilerin bir arada çalışmaları, her öğrencinin sürece somut bir katkıda bulunması ve her bir öğrencinin katkısının gözle görülür şekilde sergilenmesidir. Bunun gerçekleşmesi için her öğrenciye pano çalışmasında bir rol verilmesine dikkat edilmelidir.
2. Projeksiyonun olmadığı durumlarda Çalışma Yaprağı-1 her grup için çıktı olarak alınabilir ya da bir çıktı alınarak tahtaya asılabilir veya uygulayıcı tarafından tahtaya çizilebilir.

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Gruplar oluşturulurken uygun akran eşleştirmesi yapılarak sosyal çevre düzenlenebilir.
2. A4 kâğıtlarının dağıtımı ve yapılan resimlerin panoya asılması sırasında öğrenciden yardım alınarak sosyal çevre düzenlenebilir.
3. Çalışma Yaprağı-1'in sınıfın rahatlıkla görebileceği şekilde büyük boylarda çıktısının alınmasına ya da tahtaya yansıtılmasına dikkat edilerek materyalde uyarlama yapılabilir.
4. Etkinlik sırasında öğretmen gruplara rehberlik ederek onlara destek verebilir.

Etkinliği Geliştiren:

Mahmut Furkan KARABUDAK

Çalışma Yaprağı 1

5. SINIF ETKİNLİKLERİ

BENİM HAYALİM VAR

Gelişim Alanı	Akademik
Yeterlik Alanı	Eğitsel Planlama ve Başarı
Kazanım/Hafta	Akademik gelişimi için amaç oluşturur. / 12. Hafta
Sınıf Düzeyi	5. Sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	1. Çalışma Yaprağı-1 2. Çalışma Yaprağı-2
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Çalışma Yaprağı-2 öğrenci sayısı kadar çoğaltılır.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> Uygulayıcı tarafından öğrencilere "Geleceğe yönelik amaçlarınız nelerdir?" sorusu yöneltilerek etkinliğe giriş yapılır. Öğrencilerin cevapları dinlenir ve ardından sınıfa "Amaç belirlemek neden önemlidir?" sorusu yöneltilir. Gönüllü öğrencilerin paylaşımları alındıktan sonra aşağıdaki yönerge ile sürece devam edilir: <i>"Geleceğe yönelik amaçlarınız arasında akademik gelişiminizle ilgili olanları (okul hayatınıza, öğrenmelerinize ya da derslerinize yönelik olanlar vb.) düşünmenizi istiyorum. Şimdi sizlere bir çalışma yaprağı vereceğim. Kendi akademik gelişiminizi düşünerek bir tane akademik amaç belirleyeceksiniz. Bu akademik amaç sizin evdeki ve okuldaki etkinlikleriniz ya da derslerinizle ilgili olabilir. Amacınızın eğitim yaşamınızı desteklemesi ve akademik gelişiminize yardımcı olması gerektiğini unutmayınız."</i> Açıklama yapıldıktan sonra öğrencilere Çalışma Yaprağı-1'de yer alan örnek açıklanır ve Çalışma Yaprağı-2 dağıtılır. Tüm öğrenciler Çalışma Yaprağı-2'yi doldurduktan sonra aşağıdaki tartışma soruları ile sürece devam edilir. <ul style="list-style-type: none"> Hangi akademik amaçları belirlediniz? Akademik amacınızı belirlerken nelere dikkat ettiniz? Belirlediğiniz amacın akademik gelişiminize katkısı nedir? Akademik amacınızın uygun bir amaç olduğunu düşünüyor musunuz? Neden? Öğrenciler ile akademik amaçları üzerinde tartıştıktan sonra akademik gelişim için amaç belirlemek gerektiği, amaçların bize gideceğimiz yolu gösterdiği ve nerede olmak istediğimizi hatırlattığı söylenerek etkinlik sonlandırılır.

**Kazanımın
Değerlendirilmesi:**

1. Öğrencilerin belirledikleri amaca ulaşmak için bir davranış günlüğü tutmaları, amaçlarını gerçekleştirirken hangi noktalarda zorlandıkları, neler yaptıkları ya da yapamadıkları gibi konularda bir hafta boyunca not almaları istenir. Amacı gerçekleştirmede zorlanıyorsa yeniden gözden geçirmeleri istenir.

Uygulayıcıya Not:

1. Öğrencilerin akademik amaçları belirlerken akademik gelişimleri ile bağlantısını kurmaları desteklenmelidir.
2. Öğrenciler her hafta kendilerine yeni bir ya da iki amaç belirleyebilecekleri ve bu amaçlara ulaşmak için plan yapabilecekleri bilgisi verilir. Başlangıçta çok fazla amaç belirlemek değil bir ya da iki amaç belirlemeleri ve bunu gerçekleştirmeleri önemlidir. Süreçte amaçlarına ulaşma konusunda kendilerini değerlendirip daha farklı amaçlar belirleyebilirler.

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Çalışma Yaprağı-2'ye yazmaları gereken amaçların ve içeriklerin sayısı azaltılarak etkinlik basitleştirilebilir.
2. Tartışma soruları basitleştirilerek öğrencilerin katılımları desteklenebilir.
3. Soruları yanıtlama sürecinde öğrencilere ipucu verilerek çeşitli hatırlatmalar yapılabilir.

Etkinliği Geliştiren:

Hicran ÇETİN GÜNDÜZ

Çalışma Yaprağı 1

Aşağıda akademik amaçlara ilişkin örnekler verilmiştir. Kendi akademik amacınızı yazarken bu örneklerden yararlanabilirsiniz. Akademik amaçlarınızın anlaşılır ve ulaşılabilir olması, tam olarak ne yapmak istediğinizi anlatması, belirli bir süre aralığında gerçekleştirilmek için belirlenmiş olması gerekir. Akademik amacınıza ulaştığınızı nasıl anlayacağınızı da belirlemelisiniz. Örneğin 10 sayfa kitap okumak dediğinizde amacınızın gerçekleşmesi için 10 sayfa okumanız gerektiğini bilirsiniz. Ancak ne kadar sürede okumanız gerektiğini bilemezsiniz. Bu nedenle amacınızı hafta içi her gün 10 sayfa hikâye okumak, ya da pazartesi günü 10 sayfa hikâye okumak şeklinde ifade etmelisiniz. Akademik amacınız bir ders ile ilgili olabileceği gibi, belirli bir beceriyi edinmek, belirli bir konuda bilgi edinmek ile de ilgili olabilir.

Şimdi örneği inceleyip kendinize önünüzdeki bir hafta içinde ve bir dönem boyunca gerçekleştirmek üzere iki akademik amaç belirleyebilirsiniz.

Bugünün tarihi:18.11.2021

Başlangıç tarihi:19.11.2021

Bitiş tarihi:25.11.2021

Akademik amacımın konusu

A Dersi

Amaç cümlesi (Amacım):

Bir haftalık amaç örnekleri:

- Evde hafta içinde 15 sayfa hikâye, roman vb. kitap ya da süreli yayın (dergi) okuyacağım.
- A dersinde verilen beş alıştırmaya ek iki alıştırmaya yapacağım.
- Canlı derslerde kamera ve mikrofon açık olarak derse katılacağım.
- Her gün A dersinde öğretmene ders içeriği ile ilgili soru soracağım, sorulara cevap verip tartışmalara katılacağım.
- Bu hafta A dersinde ..... konusunda fazladan 2 saat daha çalışacağım ve alıştırmaya yapacağım.

Bir dönemlik amaç örnekleri:

A dersindeki başarıyı .....’dan ..... puana taşıyacağım.

Bu amacı gerçekleştirirken hangi zorluklarla karşılaşabilir ve bunları nasıl aşabilirim?

Amacımı gerçekleştirirken sosyal medya ya da arkadaşlarımla telefon konuşmalarına çok fazla zaman ayırabilir ve amacımı gerçekleştirmek için gereken süreyi harcayabilirim.

Bunu engellemek için alarm kurabilir ve zamanı doğru kullanmak için kendime yönergeler asabilirim.

Amacımı görünür bir yere asabilirim.

Ailemden zamanı yönetme konusunda yardım isteyebilirim.

Çalışma Yaprağı 2

Bugünün tarihi:

Başlangıç tarihi:

Bitiş tarihi:

Akademik amacımın konusu

Amaç cümlesi (Amaçım):

Bir haftalık amacım:

1.....
.....
.....

2.....
.....
.....

Bir dönemlik amacım:

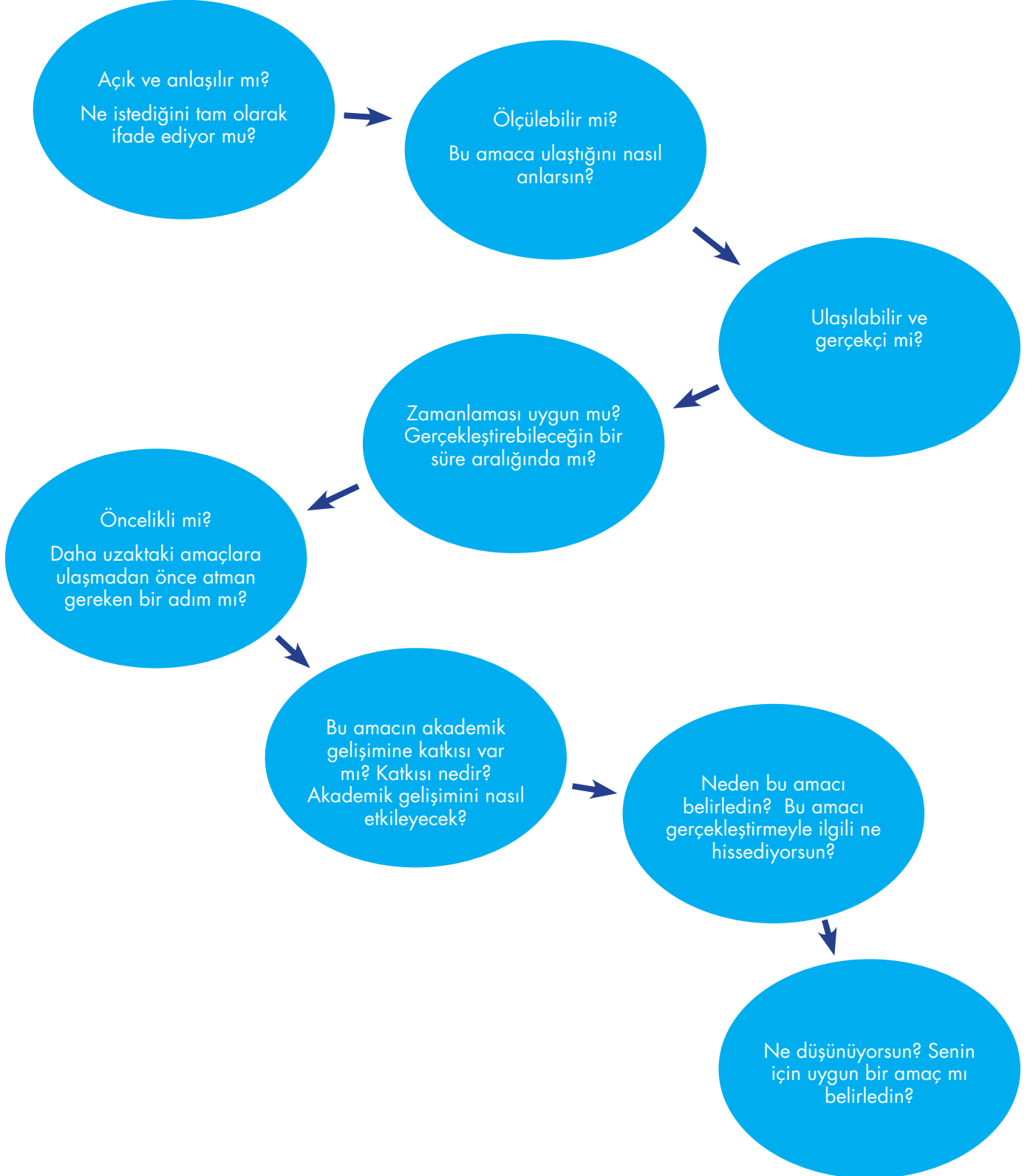
1.....
.....
.....

Bu amacı gerçekleştirirken hangi zorluklarla karşılaşabilir ve bunları nasıl aşabilirim?

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Çalışma Yaprağı 3

Haydi şimdi amacını gözden geçirelim! Cevaplarını kutuların uygun yerlerine not edebilir ya da sadece düşünebilirsin. Eğer sorulara cevabın amacının uygun olmadığına işaret ediyorsa geri dönüp amacını gözden geçirmelisin.

5. SINIF ETKİNLİKLERİ

BİLEĞİMDEKİ GÜÇ

Gelişim Alanı	Sosyal Duygusal
Yeterlik Alanı	Benlik Farkındalığı
Kazanım/Hafta	Sahip olduğu karakter güçlerini fark eder./ 13. Hafta
Sınıf Düzeyi	5. Sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	<ol style="list-style-type: none"> 1. Çalışma Yaprağı-1 2. Çalışma Yaprağı-2 3. Etkinlik Bilgi Notu-1 4. Etkinlik Bilgi Notu-2 5. 12 adet kutu 6. Delgeç 7. Renkli ipler (Bileklikler için)
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	<ol style="list-style-type: none"> 1. Çalışma Yaprağı 1’de poster boyutunda çıkartılır. 2. Çalışma Yaprağı-2’de yer alan küçük resimlerin her biri sınıftaki öğrenci sayısı kadar çoğaltılır ve işaretli yerlerden kesilir. Kesilen bu resimlerin sol üst tarafına delgeç yardımıyla küçük bir delik açılır ve gruplandırılarak her resim grubu bir kutunun içine atılır. 3. Her bir kutuya Etkinlik Bilgi Notu-1’de yer alan karakter güçlerinin biri yazılır. 4. Renkli iplerden 30-40 cm uzunluğunda öğrenci sayısı kadar parça kesilir.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> 1. Aşağıdaki yönerge verilerek etkinliğe başlanır: “Evet çocuklar bugün sizlerle hepimizde var olan bazı güçlerden bahsedeceğiz. Onlar harika bir ekipler ve biz bugün onların bir kısmını burada keşfedeceğiz. Onların isimleri (birkaç saniye duraklayıp) karakter güçleri. (Karakter güçleri ifadesi daha vurgulu söylenir.)” 2. Poster boyutunda çıkartılan Çalışma Yaprağı-1 tahtaya yapıştırılır. 3. Etkinlik Bilgi Notu-1’den yararlanarak posterde yer alan karakter güçlerinin neler olduğu öğrencilere açıklanır. 4. Uygulayıcı tarafından öğrencilere aşağıdaki yönerge verilerek etkinlik devam ettirilir. “Posterde görmüş olduğunuz karakter güçlerinin neler olduğundan bahsettim. Şimdi sizlere bazı örnek olaylar okuyacağım. Okumuş olduğum örnek olayın hangi karakter gücünü içerdiğini birlikte bulalım.” 5. Etkinlik Bilgi Notu-2’de yer alan örnek olaylar sırasıyla okunarak öğrencilerin örnek olayların hangi karakter gücü ile ilgili olduğunu bulmaları sağlanır. 6. Tüm örnek olay-karakter güçleri eşleştirmesi yapıldıktan sonra öğretmen masası sınıfın ortasına çekilir ve küçük resimlerin içinde olduğu kutular

Süreç (Uygulama Basamakları):

üzerine dizilir. Öğrencilere şu yönerge verilir.

"Biraz önce konuştuğumuz karakter güçlerini düşünmenizi istiyorum. Sonrasında sırayla buraya gelin ve "Evet ben bu karakter gücünü kendimde gözlemliyorum." dediğiniz karakter gücünün olduğu kutudan bir tane resim alarak yerinize geçin. Birden fazla kutudan resim alabilirsiniz."

7. Tüm öğrenciler yerlerine geçtiğinde uygulayıcı ip parçalarını öğrencilere dağıtır ve şu yönergeyi verir.

"Şimdi kendinize güzel bir bileklik yapma vakti. Elinizdeki ipi kutulardan aldığınız küçük resimlerin üzerlerindeki deliklerden geçirerek hepsini ipe dizmenizi istiyorum. Hepsini dizdikten sonra bilekliğinizi kolunuza takabilirsiniz."

- Tüm öğrenciler bu işlemi tamamladıktan sonra tartışma soruları ile süreç devam ettirilir.
- Bugün keşfettiğiniz karakter güçlerini daha önce kullandınız mı? Örnekler verir misiniz?
- Burada öğrendiğiniz karakter güçlerinin kendinizde veya çevrenizde ne gibi örneklerini görüyorsunuz?
- Bu karakter güçlerini kullanmanın size ve çevrenize ne gibi katkıları oldu?

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Öğrencilere 1 hafta boyunca kendilerini ve çevresindeki insanları gözlemlemeleri ve bu gözlemleri sonucunda öğrendikleri 12 karakter gücünün kullanıldığını gördükleri durumları gözlemlemeleri istenir. Gözlemleri ve önceki yaşantılarını da göz önüne alarak bu karakter güçleri ile ilgili bir şiir yazmaları istenir. Öğrencilerin yazmış olduğu şiirler sınıf panosunda ayrılan uygun bir bölüme asılır.

Uygulayıcıya Not:

1. Çalışma Yaprağı-1 poster şeklinde çıkartılmadığı durumlarda etkileşimli tahta veya projeksiyondan yansıtılabilir.
2. Kutu yerine şeffaf poşet dosya veya aynı işlevi görebilecek farklı bir materyal kullanılır.
3. Delgeç olmadığı durumlarda küçük delik açabilecek farklı bir materyal kullanılabilir.
4. Çalışma Yaprağı-2'de yer alan resimler dayanıklılığını artırmak amaçlı kartonlara yapıştırılıp o şekilde işaretli yerlerden kesilebilir.
5. Sınıf mevcudunun kalabalık olması durumunda öğrenciler karakter güçleri kutularının yanına teker teker değil uygun sayıda öğrenci gruplandırılarak alınır.
6. Çalışma yaprakları tercihen renkli çıktı alınır.

Özel gereksinimli öğrenciler için;

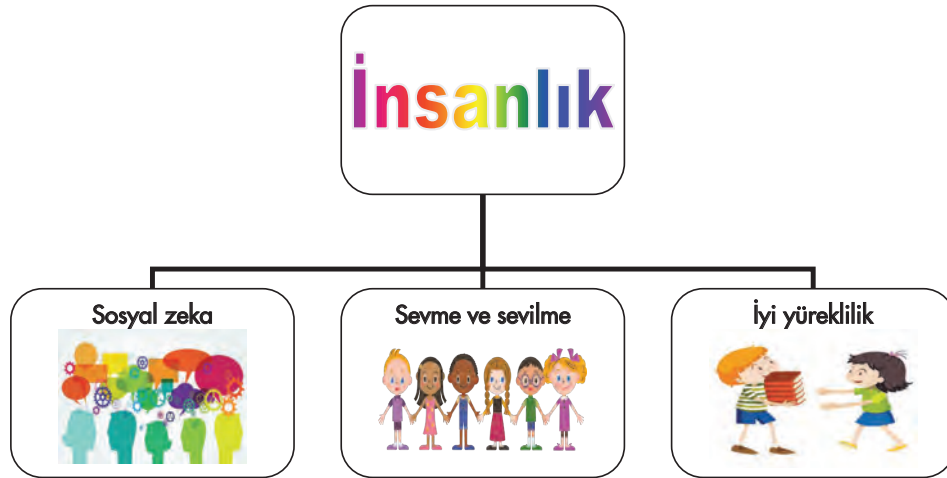
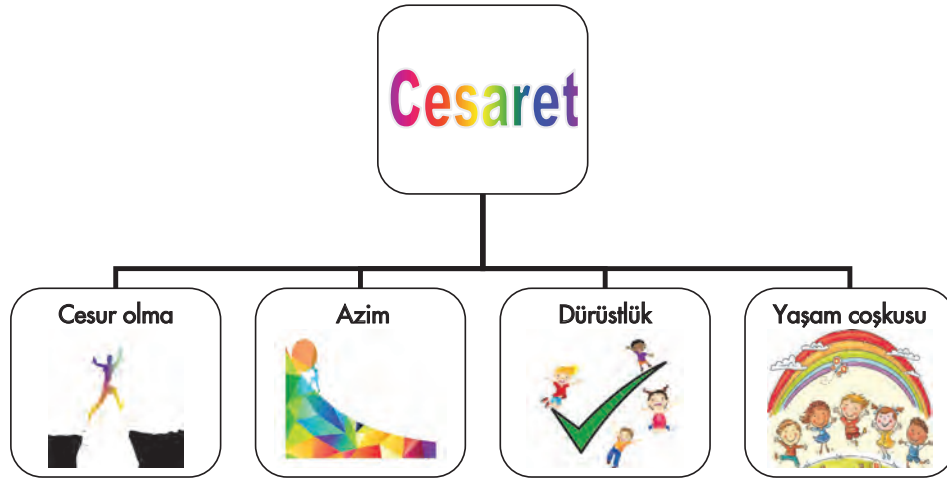
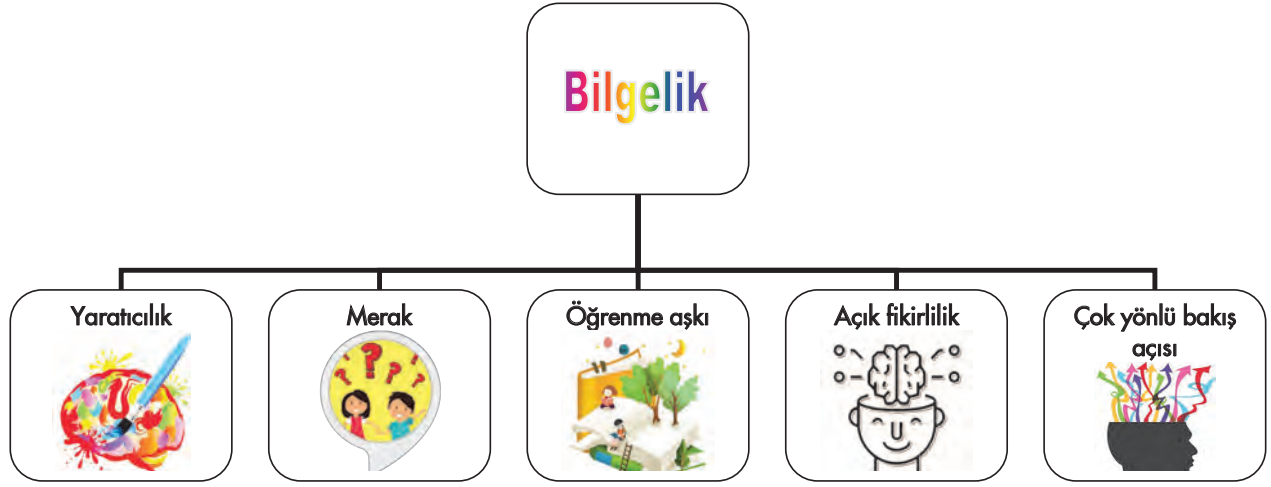
1. Grup çalışması sırasında akran desteği sağlanabilir.
2. Karakter güçlerinde yer alan güçlerinin anlamı öğrencilere açıklanarak ve geri bildirimler sunulurken öğretmen desteği sağlanabilir.
3. Bileklik yapma aşamasında öğrenciye fiziksel destek sunulabilir.
4. Öğrencinin kendi yaşantısından örnekler sunulurken kendisinde gözlemlediği karakter gücünü bulması için öğretmen desteği sunulabilir.

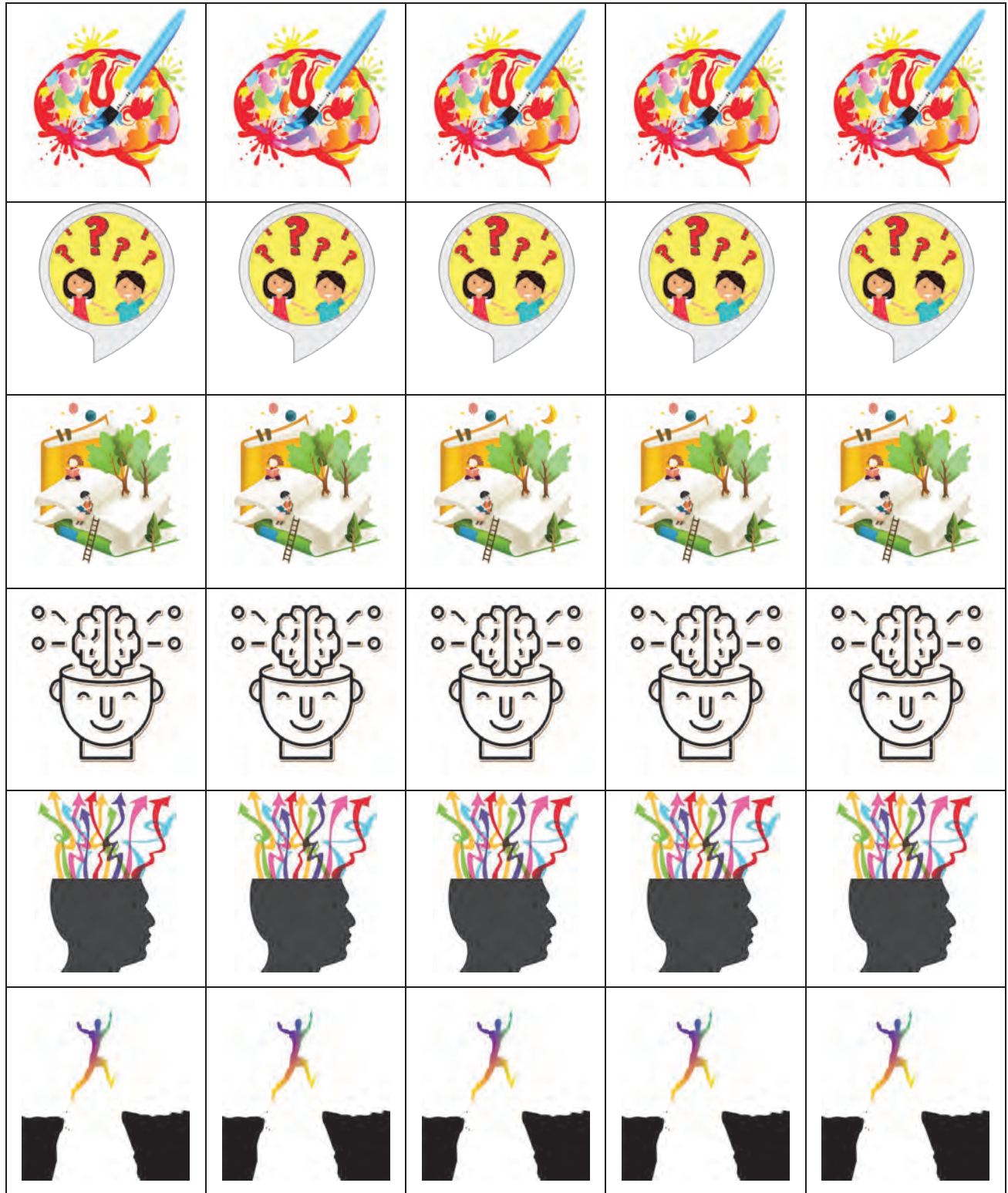
Etkinliği Geliştiren:

Hatice TOK

Çalışma Yapağı 1

Yaratıcılık

Ben yaratıcılık, sorunların çözüldüğünü farklı fikirlerin ortaya koyulduğunu gördüğünde oradayım.

Merak

Ben merak, yaşamla ilgili keşfetmek istediğinde, enteresan konulara ilgi duymaya başladığımda oradayım.

Öğrenme aşkı

Ben öğrenme aşkı, yeni bir şey öğrenmek istediğinde, farklı bilgiler gördüğünde oradayım.

Açık fikirlilik

Ben açık fikirlilik, bir olayı farklı açılardan düşündüğünde sonuca karar vermeden önce kanıtlara baktığımda hatta bu kanıtların ardından fikrini değiştirme ihtimalinin olduğu zamanlarda oradayım.

Çok yönlü bakış açısı

Ben çok yönlü bakış açısı, çevrendeki insanların senin düşüncelerine ve önerilerine ihtiyacı olduğunda oradayım.

Cesur olma

Ben cesur olma, zaman zaman zorluklarla karşılaşsan da korkmadan devam ettiğinde, cesaretini toplayıp engellere rağmen doğruyu söylediğinde oradayım.

Azim

Ben azim, bir işe başladığımda onu bitirmek için uğraştığımda, zaman zaman zorlansan da sonunda bitirdiğine mutlu olduğunda oradayım.

Dürüstlük

Ben dürüstlük, duygularının ve davranışlarının sorumluluğunu alarak gerçeği söylediğinde oradayım.

Yaşam coşkusu

Ben yaşam coşkusu, yaşamında enerji olduğunda, işlerini hep sonuna kadar yaptığında, meraklı ve aktif olduğunda oradayım.

Sosyal zekâ

Ben sosyal zekâ, çevrendeki diğer insanların duygu, düşünce ve isteklerinin farkında olduğunda, yeni bir ortama girdiğinde ne yapman gerektiğini bildiğinde oradayım.

Sevme ve sevilme

Ben sevme ve sevilme, çevrende senin değer verdiğin ve sana değer veren insanlarla kurduğun ilişkide, birbirinizle bir şeyler paylaştığınızda oradayım.

İyi yüreklilik

Ben iyi yüreklilik, başka insanların yararına iyi bir şeyler yaptığında, onlara yardım edip ilgilendiğinde oradayım.

ETKİNLİK BİLGİ NOTU-2

Yaratıcılık	Aylin sınıfta farklı fikirleriyle tanınan bir öğrencidir. Ne zaman sınıfta öğrencilere bir soru sorulsa ya da bir konu hakkında fikirleri öğrenilmek istense Aylin çoğunlukla alışılmışın dışında cevaplar vermektedir.
Merak	Dilara araştırma yapmayı seven bir çocuktur. Her hafta aldığı bilim dergisinde bitkiler kısmı çok dikkatini çeker. Dergide okuduğu küçük bir deneyi kendisi de yapmaya karar verir. Mutfaktan aldığı birkaç fasülyeyi nemli pamuğun arasında çimlendirmeye çalışarak kendi küçük keşif laboratuvarını kurmaya başlar.
Öğrenme aşkı	Deniz yeni şeyler öğrendiğinde çok mutlu olan, farklı bilgiler öğrenmek için önüne gelen tüm fırsatları değerlendiren bir öğrencidir. Bulduğu her fırsatta kitapları kuralayan Deniz arkadaşları tarafından tam bir kitap kurdu olarak bilinir.
Açık fikirlilik	Ahmet ve arkadaşları cumartesi günü arkadaşlarıyla oyun oynamak için sözleşirler. Cumartesi günü bir araya geldiklerinde arkadaşları Ahmet'i çok düşünceli görürler ve ne düşündüğünü ona sorarlar. Ahmet "Kedim için bir kedi evi yapmak istiyorum ama bunu nasıl yapacağımı bilemiyorum." der. Arkadaşları üzülmemesini ve birlikte düşünüp bir şeyler bulabileceklerini söylerler. Biraz düşündükten sonra herkes aklına gelen fikri söyler. Ahmet tüm bu fikirleri dinler, değerlendirir ve "Hepinize çok teşekkür ederim artık nasıl bir kedi evi yapacağımı biliyorum." der.
Çok yönlü bakış açısı	Funda çevresindeki insanlarla iletişimi oldukça iyi bir çocuktur. Arkadaşları bir problemle karşılaştığında ya da ailesinden biri bir güçlük yaşadığında mutlaka Funda'ya fikrini sorarlar. Funda ise hemen hemen hepsine bir çözüm önerisi sunar, olaylara onların baktığından daha farklı bakmaya çalışır.
Dürüstlük	Kayra, annesi evde yokken, annesinin çok sevdiği bir vazoyu yanlışlıkla kırmıştır. Annesi eve geldiğinde, Kayra annesi kızar diye düşünerek gerçeği söylemekte tereddüt etse de doğruluğa önem verdiği için annesine vazoyu yanlışlıkla kırdığını söyler. Annesi Kayra'ya kızmamış, "Bana doğruyu söylemen beni sevindirdi, teşekkür ederim. Bir dahakine daha dikkatli olursun, tamam mı?" der.
Cesur olma	Okuldan çıkıp eve giden Can yolun ortasında kanadından yaralanmış yerde yatan bir kuş olduğunu fark eder. Kuşun durumuna çok üzülen Can onu alıp en yakın veterinere götürmeye karar verir. Fakat Can köpeklerden korkmaktadır yolun karşısına büyük köpekler olduğunu görür. Ne yapacağını düşünürken kuşla köpekler arasındaki mesafenin çok da yakın olmadığını fark eder. Hızlı koşabilirse kuşu yerden alıp köpekler onları kovalamadan oradan uzaklaşabileceğine karar verir. Derin bir nefes alır ve koşarak yaralı kuşun yanına gelip onu dikkatlice yerden kaldırarak en yakın veterinere götürmek için hızlı hızlı yürümeye başlar.
Azim	Ecem uzun zamandır gitar çalmak istediğini ailesine söylemektedir. Ailesi de Ecem'in bu isteği üzerine onu bir gitar kursuna yazdırır. Ecem kursa başladığında gitar çalmayı öğrenmenin sandığından daha uzun süreceğini anlar. Hatta zaman zaman dersler de zorlandığı da olmaktadır. Fakat Ecem tüm karşılaştığı tüm şeyler karşısında pes etmeden kursa gitmeye devam eder. Her geçen gün daha da güzel gitar çalmaya başlar.

Yaşam coşkusu

Yeni sınıfına ilk defa gelen Eda sınıf arkadaşlarını gözlemlemeye, onları tanımaya başlar. Sınıfta ki öğrencilerde Buket Eda'nın en çok dikkatini çeken kişi olmuştur. Buket sınıfta enerjiktir ve bu enerjisini diğer arkadaşlarına da yansıtan bir öğrencidir.

Sosyal zekâ

Arda sınıf arkadaşlarıyla iletişimine çok önem veren bir öğrencidir. Arkadaşlarıyla güzel bir bağ kurmak, onlarla fikir alışverişinde bulunmak, fikirlerini samimi bir şekilde ifade etmekten çok hoşlanır. Farklı insanlarla bir araya geldiğinde de onların duygu ve düşüncelerini dinleyerek onlarla iletişim kurmakta zorluk çekmemektedir.

Sevme ve sevilme

Murat arkadaşları ile iyi anlaşan onlar tarafından çok sevilen bir öğrencidir. İlişkilerinde ve günlük hayatının her yerinde sevgiye büyük önem veren Murat bir gün sınıfa olduğundan çok daha mutlu gelir. En yakın arkadaşı Aslı "Bir süredir seni olduğundan daha mutlu görüyorum, ne güzel." der. Murat "Evet çok mutluyum çünkü bir kardeşim oldu. Onu çok seviyorum okuldan çıkınca koşu koşu onun yanına gitmek istiyorum. Onunla ilgilenirlerken anne ve babama yardım etmek beni çok mutlu ediyor."

İyi yüreklilik

Okulda bir müzik korusunun kurulacağını duyan Caner ve Elif bu habere çok sevinirler ve mutlaka katılmamız derler. Seçmenin yapılacağı gün Caner sınıfa geldiğinde Elif'i sınıfta göremez. Onun hasta olduğunu ve o gün okula gelemeyeceğini öğrenir. Elif'in seçmelere katılamama durumunda olması Caner'i çok üzer ve öğretmeniyle konuşmaya karar verir. Öğretmeni Caner'in arkadaşını böyle düşünmesini takdir eder ve Caner'den iyileştiğinde Elif'in yanına gelmesini ona bir şans daha verebileceğini iletmesini ister.

5. SINIF ETKİNLİKLERİ

SAHİP OLDUKLARIM

Gelişim Alanı	Sosyal Duygusal
Yeterlik Alanı	Benlik Farkındalığı
Kazanım/Hafta	Sahip olduğu karakter güçlerini fark eder./14. Hafta
Sınıf Düzeyi	5. Sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	<ol style="list-style-type: none"> 1. Çalışma Yaprağı-1 2. Çalışma Yaprağı-2 3. Etkinlik Bilgi Notu-1 4. Etkinlik Bilgi Notu-2 5. Çıkartma 6. Kahverengi karton 7. Yeşil renk A4 kâğıt
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	<ol style="list-style-type: none"> 1. Çalışma Yaprağı-1 poster boyutunda çıkartılır. 2. Çalışma Yaprağı-2 sınıftaki öğrenci sayısı kadar çoğaltılır. 3. Kahverengi kartondan ağaç gövdesi ve dallar kesilir. 4. Yeşil A4 kağıdın küçük parçalar hâlinde kesilir.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> 1. Aşağıdaki yönerge ile etkinliğe başlanır: <i>"Geçen hafta sizlerle karakter güçlerinin bir kısmından bahsetmiştik. Şimdi kaldığımız yerden, karakter güçlerimizi keşfetmeye devam edeceğiz."</i> 2. Poster şeklinde çıkartılan Çalışma Yaprağı-1 tahtaya asılır. 3. Etkinlik Bilgi Notu-1'den yararlanarak posterde yer alan karakter güçlerinin neler olduğu öğrencilere açıklanır. 4. Çalışma Yaprağı-2 öğrencilere dağıtılır. 5. Öğrencilere aşağıdaki yönerge verilerek sürece devam edilir. <i>"Görmüş olduğunuz karakter güçlerinin neler olduğundan bahsettim. Şimdi sizlere bazı örnek olaylar okuyacağım. Okumuş olduğum örnek olayın hangi karakter gücünü içerdiğini birlikte bulalım."</i> 6. Etkinlik Bilgi Notu-2'den teker teker örnek olaylar okunur. Her bir örnek olaydan sonra öğrencilerle birlikte örnek olayın hangi karakter gücünü içerdiği bulunur.

Süreç (Uygulama Basamakları):

7. Örnek olayın içerdiği karakter gücünü bulduktan sonra uygulayıcı tarafından aşağıdaki yönerge verilir: "Bu karakter gücünü günlük hayatımda kendimde gözlemliyorum diyenler ayağa kalsınlar."
8. Uygulayıcı tarafından ayağa kalkan öğrencinin elindeki Çalışma Yaprağı-2'de yer alan ilgili karakter gücünün olduğu kutucuğa bir çıkartma yapıştırılır.
9. Tüm örnek olaylar tamamlanana kadar süreç bu şekilde devam ettirilir.
10. Örnek olayların hepsi tamamlandıktan sonra tartışma sorularının tartışılması ile süreç sonlandırılır.
  - Bugün keşfettiğiniz karakter güçlerini daha önce kullandınız mı? Örnekler verir misiniz? size ne gibi katkısı oldu?
  - Burada öğrendiğiniz karakter güçlerinden en çok hangilerini kendinizde gözlemliyorsunuz?
  - Bu durumda neler hissediyorsunuz?

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Öğrencilere 2 hafta boyunca kendilerini gözlemleri ve bu gözlemleri sonucunda iki hafta boyunca öğrendikleri 2 karakter gücünden kullandıklarını gördükleri durumları kısaca not almaları söylenir. Sonrasında yaptıkları bu gözlemleri küçük yeşil kâğıtlara yazarak ("Ben .....(öğrencinin ismi)" şeklinde başlayıp yaşadığı durumu ve kullandığı karakter gücünü yazabilir.) uygulayıcının daha önceden hazırladığı ağacın dallarına yapraklar olarak yapıştırmaları istenir.

Uygulayıcıya Not:

1. Çalışma Yaprağı-1 poster şeklinde çıkartılmadığı durumlarda etkileşimli tahta veya projeksiyondan yansıtılabilir.
2. Çalışma Yaprağı-1 ve Çalışma Yaprağı-2 tercihen renkli çıktı alınır.
3. Çıkartma temin edilemediği durumda öğrencilere karakter güçlerinin altındaki kutucuğa işaretleme yapabilecekleri, istedikleri şekli çizebilecekleri söylenebilir.
4. Yeşil A4 kâğıtlar yaprak formatında kesilebilir.

Özel gereksinimli öğrenciler için;

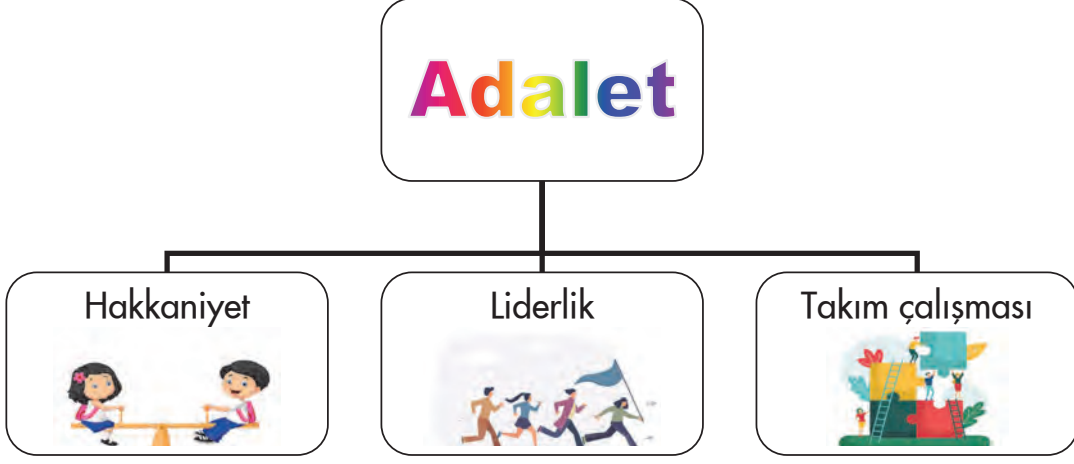
1. Karakter güçlerinde yer alan güçlerinin anlamı öğrencilere açıklanarak ve geri bildirimler sunulurken öğretmen desteği sağlanabilir.
2. Karakter güçleri ile örnek olayları eşleme sırasında öğretmen desteği sağlanabilir.
3. Kazanımların değerlendirilmesinde not almada güçlük yaşayan öğrenciler için kendilerinde gözlemledikleri karakter güçlerini işaretleme yapabilecekleri gözlem çizelgeleri hazırlanarak öğrenme ürünleri farklılaştırılabilir.

Etkinliği Geliştiren:

Hatice TOK

Çalışma Yaprağı 1

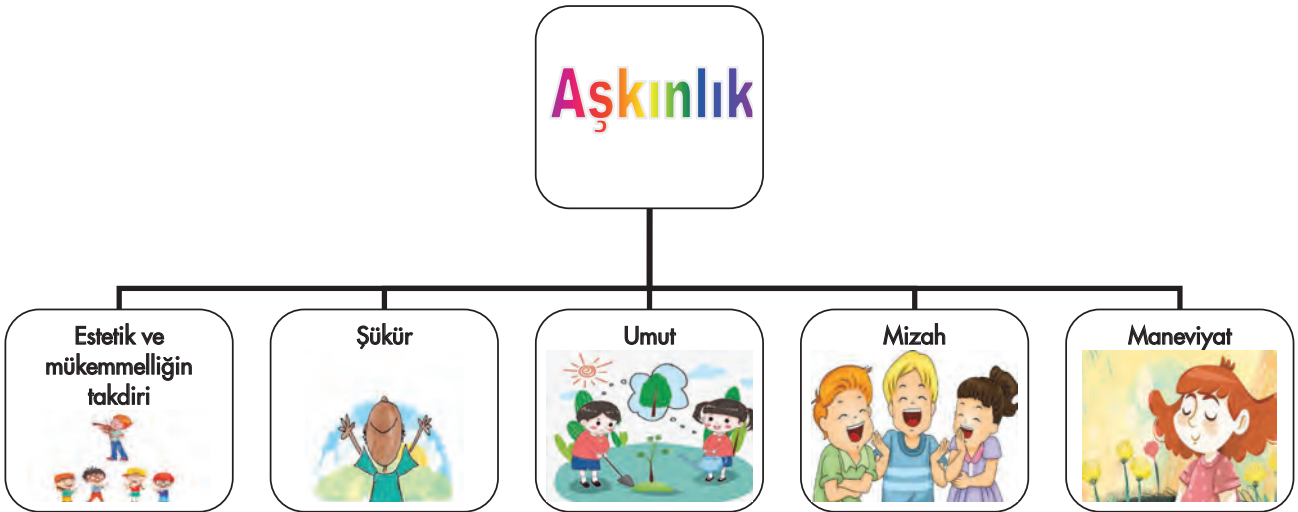
Adalet

Ölçülülük

Aşkınlık

Çalışma Yaprağı 2

Hakkaniyet

Liderlik

Takım çalışması

Affedicilik

Alçak gönüllülük

Tedbirlilik

Öz düzenleme

Estetik ve mükemmeliğin
takdiri

Şükür

Umut

Mizah

Maneviyat

ETKİNLİK BİLGİ NOTU-1

Hakkaniyet

Ben hakkaniyet, herkese eşit davrandığımda düşünerek, aklının sana söylediklerini dinleyerek herkese eşit şans verdiğimde oradayım.

Liderlik

Ben liderlik, bir grubun görev paylaşımını yaptırdığımda onların neler yaptığını bakıp onları cesaretlendirdiğimde oradayım.

Takım çalışması

Ben takım çalışması, bir grubun üyesi olarak çalışmak ortak amaçlarınızı bilip onlar için çaba harcadığımda oradayım.

Affedicilik

Ben affedicilik, birisi hata yaptığında ve sen onu affettiğinde, ona ikinci bir şans verdiğimde oradayım.

Alçak gönüllülük

Ben alçak gönüllülük, başarılı birisi olabilirsin ama bu başarılarını sürekli olarak söylemediğinde, hataların ve yanlışların olduğunda onları kabul ettiğinde oradayım.

Tedbirlilik

Ben tedbirlilik bir işe başladığımda dikkatli olup gereken önlemleri alıp, sonrasında pişman olacağın bir şeyi yapmadığımda oradayım.

Öz düzenleme

Ben öz düzenleme, duygu, düşünce ve davranışların senin kontrolünde olduğunda onları sen şekillendirdiğinde oradayım.

Estetik ve mükemmelliğin takdiri

Ben estetik ve mükemmelliğin takdiri, çevrende pek çok güzellik var, farklı beceriler var onları görüp takdir ettiğinde oradayım.

Şükür

Ben şükür, hayatında gerçekleşen seni mutlu eden şeyler için içinde teşekkür etme isteği oluştuğunda ve teşekkür ettiğinde oradayım.

Umut

Ben umut, gelecek için hayal kurup güzel şeyler olmasını istediğinde ve bunun için elinden geleni yaptığında oradayım.

Mizah

Ben mizah, gülmeyi seviyorsan, şakalar yapmak diğer insanları güldürmek hoşuna gidiyorsan oradayım.

Maneviyat

Ben maneviyat, yaşamla, dünyamızla evrenle ilgili büyük amaç ve isteklerin olduğunda onların gerçekleşeceğine dair inancın olduğunda oradayım.

ETKİNLİK BİLGİ NOTU-2

Hakkaniyet

Bir proje çalışması için sınıfta ki öğrencileri gruplara ayıran öğretmen grup başkanlarına proje için yapılması gerekenlerin yazılı olduğu bir liste verir ve grup arkadaşlarının da görüşlerini alarak bu görevleri dağıtmasını ister. Listeyi eline alan Ece görev sayısına, görevlerin neler olduğuna bakar ve grup arkadaşlarıyla bu listeyi paylaşır. Onlarında görüşlerini ve isteklerini öğrendikten sonra herkese eşit görev düşecek şekilde görev dağılımını gerçekleştirir.

Liderlik

Oy çokluğu ile sınıf başkanı seçilen Öykü, öğretmenin kendisine verdiği görevleri kolaylıkla yerine getirebilmektedir. Ayrıca sınıf arkadaşları bir durumla karşılaştıklarında ona danışır, Öykü de onlara yardımcı olmakta ve onları cesaretlendirmede oldukça başarılıdır. İyi bir sınıf başkanı olan Öykü'nün yeni hedefi ise okul başkanı seçilmektir.

Takım çalışması

Ömer ve ailesi hafta sonu pikniğe gitmek için bir plan yaparlar. Annesi ve babası yiyecekleri hazırlayacak Ömer ve ablası ise örtüyü serip bardak ve çatalları yerleştirecektir. Hafta sonu gelip pikniğe gittiklerinde aynen konuştukları gibi yaparlar ve onlar için çok keyifli bir piknik olur. Onlar iyi bir aile oldukları kadar iyi de bir takım olmuşlardır.

Affedicilik

Ali evde oyun oynarken su almak için mutfığa gider. O sırada odaya giren ablası ise Ali'nin oyuncak kamyonunu görmez ve üstüne basar, oyuncak kırılır. Odaya geri gelen Ali oyuncaklarının kırıldığını görünce çok üzülür. Ablası Ali ile konuşur kazayla olduğunu söyler ve özür diler. Ali ne kadar üzülse de ablasının özürünü kabul eder ve onu affettiğini söyler.

Alçak gönüllülük

Engin okulda yapılan deneme sınavlarının çoğunda birinci olmaktadır. Ancak Engin bunu sürekli söylemek yerine arkadaşlarının da kendisi kadar iyi yapabilmeleri için bildiği tüm bilgileri onlarla paylaşır, onlara yardımcı olur. Yanlık yaptığı sorularda nerede yanlış yaptığına bakar ve doğrusunu öğrenmek için çabalar.

Tedbirlilik

Doğukan ve arkadaşları hafta sonu tatilinde neler yapacaklarını aralarında konuşurlar. Arkadaşlarından Seçil "Ailelerimizden izin alarak cumartesi öğleden sonra hep beraber bisiklet sürmeye gidebiliriz." der. Tüm çocuklar bu öneriye çok sevinirler fakat Doğukan "Geçen gün kaskım ve dizliklerimi nereye koyduğumu bulamamıştım. Onlar olmadan bisiklet süremem, çok tehlikeli. Onları bulabilirsem tabii ki gelmek isterim." der.

Öz düzenleme

Defne duygularını ve düşüncelerini iyi tanıyan, yapacağı işlerde nasıl bir yol izlemesi gerektiğini planlayan ve sonucunda neler olabileceğini tahmin edebilen birisidir. Kardeşi Çınar ablasının bu özelliğini çok beğenmekte ve o da ablasını örnek alarak kendini bu yönde geliştirmeye karar verir.

Estetik ve mükemmelliğin takdiri

23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı için düzenlenen resim yarışmasına katılmaya karar veren Mahir günlerdir düşündüğü resmi çizmek için uğraşır. Resmini tamamladıktan sonra öğretmene teslim etmeden önce resmi hakkında fikrini sormak için arkadaşı Emre'nin yanına gider. Emre resmi gördüğünde Mahir'e " Sen gerçekten çok yeteneklisin. Resmin gerçekten çok güzel olmuş, çok beğendim." der.

Şükür

Kübra en yakın arkadaşı Gizem ile teneffüste kendi aralarında muhabbet ederlerken Kübra Gizem'e " Seninle bir şey paylaşmak istiyorum. Son günlerde hayatımda çok güzel şeyler oluyor, sürekli beni mutlu edecek olaylar oluyor. Bunların karşısında içimde hep bir teşekkür etme isteği oluyor elimden geldiğince de teşekkür ediyorum. Kendimi çok iyi hissediyorum." der.

Umut

Öğretmen bir gün öğrencilerine "Çocuklar hepiniz büyüyeceksiniz ve ileride bir meslek sahibi olacaksınız. Hayalinizdeki meslek nedir, ileride ne olmak istiyorsunuz?" diye bir soru sorar. Tüm öğrenciler ileride sahip olmak istedikleri mesleği sırayla söylerler. Ardından öğretmen " Peki bu mesleklere sahip olmak için neler yapmanız gerektiğini biliyor musunuz?" diye bir sorar. İleride bilim insanı olmayı hayal eden İrem " Şimdiden merak ettiğim konuları araştırıyorum, bir sürü bilgiler öğreniyorum. Öğrendiğim bu bilgileri nasıl yararlı olarak kullanabilirim diye düşünüyorum. İleride çok iyi bir bilim insanı olacağıma ve insanlar için yararlı şeyler yapacağıma inanıyorum." cevabını verir.

Mizah

Büşra gülmenin dünyanın en güzel şeyi olduğunu düşünmektedir. Büşra bir gün okula gittiğinde bir arkadaşının mutsuz olduğunu görür ve onun için üzülür. Arkadaşının yanına giderek onunla konuşur ve moralini düzeltmek için şakalar yaparak onu güldürmeyi ve eğlendirmeyi başarır. Birlikte gülerken bahçeye çıkarlar.

Maneviyat

Ders sırasında öğretmen öğrencilerine, "Çocuklar insanlar zaman zaman hayal kurarlar, olmasını istedikleri şeyleri hayal ederler. Sizin en büyük hayaliniz nedir?" diye bir soru sorar. Söz hakkı isteyen Mert "Öğretmenim benim en büyük hayalim bir gün dünya üzerindeki tüm savaşların, kavgaların bitmesi. İnsanlar birbirlerini daha çok sevseler, birbirlerine daha çok yardım etseler çok daha güzel bir dünya olur. İleride bir gün tüm savaşlar bitecek buna çok ama çok inanıyorum." der.

5. SINIF ETKİNLİKLERİ

SENİNLE ÇOK İYİ ANLAŞACAĞIZ

Gelişim Alanı	Sosyal Duygusal
Yeterlik Alanı	Kişiler Arası Beceriler
Kazanım/Hafta	Arkadaşlık kurmada karakter güçlerini kullanır/15. Hafta
Sınıf Düzeyi	5. Sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	1. Çalışma Yaprağı-1
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	<ol style="list-style-type: none"> 1. Çalışma Yaprağı-1’de altı erdemi temsil edecek mektuplar yer almaktadır. Her bir mektup kesilerek öğrenci sayısı kadar çoğaltılır. 2. Mektuplar zarflara konular, zarflar içinde bulunan mektuba göre sınıflandırılır ve her zarfın üzerine zarfın verileceği öğrencinin ismi yazılır. 3. Uygulayıcı zarfları öğrencilere hitap edecek ve ilgilerini çekecek şekilde kendisi seçebilir.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uygulayıcı tarafından önceki haftalarda edinilen “Sahip olduğu karakter güçlerini fark eder.” kazanımı hatırlatılarak giriş yapılır. 2. Gönüllü öğrencilerden kendilerinde bulunan karakter güçlerini anlatmaları istenir. 3. Karakter güçleri hatırlandıktan sonra aşağıdaki yönerge verilir. <i>“Bugün hepiniz için bazı arkadaşlarımızdan mektuplar aldık. Bu mektupları gönderirken sizleri çok merak ettiklerini ve sizlerden de mektup beklediklerini söylediler. Hadi hep birlikte bizlere gönderdikleri mektupları okuyalım ve biz de onlar için birer mektup yazalım.”</i> 4. İçinde bilgelik erdemi ve ilgili karakter güçlerini içeren mektuplar öğrencilere dağıtılır. 5. Gönüllü bir öğrenciden mektubu yüksek sesle okuması istenir. 6. Gönüllü öğrenci mektubu okuduktan sonra aşağıdaki sorular sorularak tartışma süreci sağlanır. <ul style="list-style-type: none"> • Sizce bu arkadaşımızda hangi karakter güçleri öne çıkmaktadır? • Mektubu yazan arkadaşımızda kendinize benzettiğiniz özellikler var mı? Varsa neler?

Süreç (Uygulama Basamakları):

- Çevrenizde mektubu yazan arkadaşımıza benzer özellikler taşıyan başka arkadaşlarınız var mı?
- Mektubu yazan arkadaşımızla aynı sınıfta olsaydınız onunla nasıl arkadaşlık kurardınız?
- Mektubu yazan arkadaşımızla arkadaşlık kurmanızı kolaylaştıran özellikleri nelerdir?
- Mektubu yazan arkadaşımızda bulunan özellikler, aranızdaki arkadaşlık ilişkisini nasıl etkilerdi?

7. Her bir erdemle ilişkili mektuplar sırayla dağıtılarak süreç tekrarlanır.

8. Süreç tartışma soruları kapsamında değerlendirilir.

- Sınıfınızdaki, okulunuzdaki ve mahallenizdeki arkadaşlarınızda da kendinize benzer karakter güçleri bulunan arkadaşlarınız var mı?
- Bu arkadaşlarınızla hangi özellikleriniz birbirine benziyor?
- Bu özelliklerinizi derslerinizde veya oyunlarınızda nasıl kullanıyorsunuz?
- Daha farklı özellikteki karakter güçlerine sahip arkadaşlarınızla nasıl bir iletişiminiz var?
- Kendinizde öne çıkan özellikleri hayatınızda ve arkadaşlık ilişkilerinizde nasıl kullanıyorsunuz?

9. Tartışma soruları kapsamında değerlendirme yapıldıktan sonra aşağıdaki açıklama yapılarak süreç sonlandırılır.

"Değerli arkadaşlar, bugün farklı karakter güçlerindeki kişilerle nasıl arkadaşlık kuracağımızı, arkadaşlık kurmada karakter güçlerimizi nasıl kullanacağımızı öğrendik. Hepimiz, kendimizde ve çevremizdeki kişilerde öne çıkan karakter güçlerini fark edebilir, bu karakter güçlerini kullanarak arkadaşlık ilişkileri kurabiliriz. Bu şekilde birbirimizin farkında olarak kurduğumuz ilişkiler birbirimizi daha iyi anlamamızı ve iletişiminizi daha doğru kurmamızı sağlar. Karakter güçlerimizi öğrenmemiz ve farkında olmamız bu yüzden çok önemlidir."

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Öğrencilerden kendilerinde bulunan karakter güçlerini temel olarak mektup yazmalarını isteyebilirsiniz. Bu mektupları başka şehirlerde yaşayan veya başka okullarda okuyan arkadaşlarına göndermelerini ve onlardan da mektup beklemediklerini söylemelerini isteyebilirsiniz.
2. Benzer ve farklı karakter güçlerine sahip öğrencilerin bir arada faaliyetlerde bulunmalarını ve bunu yaparken karakter güçlerini öne çıkarmalarını isteyebilirsiniz.

Uygulayıcıya Not:

1. Uygulayıcının etkinliğin sunumunu yaparken öğrencilerin anlatılan kişileri canlandırabilmeleri için iyi bir anlatım oluşturması gerekmektedir.
2. Uygulayıcı her bir mektubun okunması esnasında sınıf düzenini, zaman yönetimini sağlayamaması veya gönüllü öğrenci olmaması durumunda mektupları yüksek sesle kendisi okuyabilir.
3. Öğrencilerin her bir karakter gücü üzerine bir süre düşünebilmeleri, tartışmaları ve adım adım ilerleyebilmeleri için her bir mektup sırayla okunmalı, sonrasında tartışma sorularıyla üzerinde durulduktan ve öğrencilerin karakter güçlerini fark etmelerinden sonra diğer mektuba geçilmelidir.

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Çalışma yaprağında yer alan yazılı materyallere Braille yazı eklenebilir ya da punto büyütülerek materyal desteği sağlanabilir.
2. Öğrenciden mektup yazma yerine resim çizmesi de istenebilerek etkinlik çeşitlendirilebilir.
3. Mektup paylaşımı sırasında akran eşleştirmesi yapılarak akran desteği sağlanabilir.

Etkinliği Geliştiren:

Mahmut Furkan KARABUDAK

Çalışma Yaprağı 1

BİLGELİK

Merhaba değerli arkadaşım. Ben Aylin. Tıpkı senin gibi 5. Sınıf öğrencisiyim. Öğretmenlerim benim çok çalışkan bir öğrenci olduğumu söylediklerinde çok mutlu olurum. Çünkü öğrenmeyi çok seviyorum. Öğretmenlerime o kadar çok soru soruyorum ki bazen bana gülerek şimdiden bir bilim insanı olduğumu söylüyorlar. Ben de buna çok seviniyorum. Çünkü her şeyi merak ediyor ve öğrenmek istiyorum. Bazen sınıfımızla proje çalışmalarını yapıyoruz ve öyle fikirler sunuyorum ki arkadaşlarım bu nasıl aklına geldi diye şaşırıyorlar. Ben böyle olduğum için çok mutluyum. Ama bir şey söyleyeceğim. Çok meraklıyım demiştim ya hani. Seni de çok merak ediyorum. Sen de bana kendinden bahseder misin? Şimdiden tanıştığımızımıza memnun oldum.

AŞKINLIK

Merhaba değerli arkadaşım. Ben Berna. Aylin ile sınıf arkadaşınız. Ben de 5. Sınıf öğrencisiyim. Yani aslında seninle de sınıf arkadaşı sayılırız. Resim yapmayı çok seviyorum. Hatta bir arkadaşımın doğum gününde onun karakalem resmini çizip ona hediye etmişim. Çok mutlu olmuştu. Ama aslında hata yapmışım. Çünkü bunu gören diğer arkadaşlarım kendilerini de çizmemi istediler. Tabii ki onları da çizdim. Çünkü resim yapmayı ve arkadaşlarımı güldürmeyi çok seviyorum. Çok şakacı biri olduğumu söylemiş miydim? Eğer söylemediysem hemen söylüyorum. Ya da yok yok söylemeyeyim. Belki de sen daha şakacıdır. Bunu bana mektubunda yaz. Seninle tanışmayı dört gözle bekliyorum.

ADALET

Merhaba değerli arkadaşım. Ben Cemil. Aylin ve Berna ile sınıf arkadaşınız. Ben de 5. sınıf öğrencisiyim. Sınıfımızın sınıf başkanımı. Arkadaşlarım beni sınıf başkanı seçtiklerinde çok mutlu oldum çünkü onlarla bir arada olmayı ve birlikte sınıfımız için bir şeyler yapmayı çok istiyorum. Bazen beni çok yorsalar da her zaman iyi anlaşıyoruz ve öğretmenlerimiz de bizi çok seviyorlar. Biz bir arada çok iyi işler çıkarıyoruz. Zaman zaman zorlandığımızda da birbirimize destek oluyoruz. Bir gün sınıf öğretmenimiz bana çok iyi bir lider olduğumu ve arkadaşlarıma karşı haksızlık yapmadığımı söylediğinde çok gururlanmışım. İleride de hep böyle devam etmek istiyorum. Peki sen nasıl birisin? Eminim birlikte çok güzel şeyler yapabiliriz. Seninle tanıştığım için çok mutluyum.

CESARET

Merhaba değerli arkadaşım. Ben Derya. Mektup gönderen diğer arkadaşlarımdan hemen yanındaki sınıfta okuyorum. 5. Sınıf öğrencisiyim. Okulumuzun futbol takımının da kaptanıyım. Geçen hafta beden eğitimi dersinde maç 6. sınıflarla maç yaptık. Tam 4 tane gol attım. Ama maalesef yenildik. Olsun. Daha çok çalışarak daha da iyisini yapabiliriz. Bizden büyük sınıflarla maç yapacağımız zaman herkes bize bu maçı kazanamayacağımızı söylemişti. Ama cesurca hareket etmemiz ve kendimize inanmamız gerektiğini düşünüyorum. Çünkü çok iyi bir takımımız var ve hatalarımızdan ders alarak daha da güçlü bir takım oluyoruz. Peki senin ilgilerin neler? Bana kendinden bahsetmek ister misin? Mektubunu dört gözle bekliyorum.

İNSANİYET

Merhaba değerli arkadaşım. Ben Emre. Seni tanıdığıma çok memnun oldum. Arkadaşlarımızla size bu mektupları yazmaya karar vermek benim fikrimdi. Çünkü yeni arkadaşlar edinmeyi, insanlarla konuşmayı çok seviyorum. Ayrıca okulumuzun düzenlediği sosyal yardım çalışmalarına da gönüllü olarak katılıyorum. Çünkü insanlar iletişim kurmak, onlara yardım etmek, onları dinlemek ve problemlerini paylaşmak, onlar için elimden geleni yapmak içimdeki en büyük tutku. Sen de insanlara yardım etmeyi seviyor musun? Bunu bana yazabilirsin. Seninle iyi bir arkadaş olabileceğimizi düşünüyorum. Kendine çok iyi bak.

ÖLÇÜLÜLÜK

Merhaba değerli arkadaşım. Ben Fatih. Nasılsın? Umarım iyi ve mutlusundur. Arkadaşlarımızla size böyle bir mektup yazmaya karar verdiğimizde bana çok iyi mektup yazabileceğimi çünkü kompozisyon yarışmasında okul birincisi olduğumu söylediler. Evet yazmayı seviyorum ama bunda en iyisi olmama gerek yok. Yazmak ve okumak içimden gelen ve yapmayı sevdiğim şeyler. Sanırım benim en çok öne çıkan özelliğim hata ve kusurlarım olabileceğini kabul etmem ve başkalarının hatalarını çabuk affedebilmem. Bunların dışında derslerime çalışıyorum ve ideallerime ulaşmak istiyorum. Peki sen neler yapıyorsun? Okumayı seviyorum demiştin, senin mektubunu da büyük bir keyifle okuyacağım. Tanıştığımıza memnun oldum.

5. SINIF ETKİNLİKLERİ

ANLAMAK İÇİN DİNLİYORUM

Gelişim Alanı	Sosyal Duygusal
Yeterlik Alanı	Kişiler Arası Beceriler
Kazanım/Hafta	İyi bir dinleyici olur. / 16.hafta
Sınıf Düzeyi	5. Sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	1. Çalışma Yaprağı-1
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Çalışma Yaprağı-1'in yansıtılması mümkün olmadığında, bir kartona çizilerek hazırlanır, tahtaya asılır ve EBA'ya yüklenir.

Süreç (Uygulama Basamakları):

1. Etkinliğin amacının iyi bir dinleyici olmak olduğu açıklanır ve aşağıdaki hikâye öğretmen tarafından sınıfta okunur:

"Bir gün öğretmen, öğrencilere okul gezisi için velilerinden izin yazısı getirmelerini istedi. Öğretmen izin yazısı getirmeyenlerin okul gezisine katılamayacağını söyledi. Öğrencilerin çoğunluğu öğretmeni dikkatle dinlediler, ancak sınıfta üç öğrenci, öğretmenlerini dikkatle dinlemediler. Ertesi gün bu öğrenciler okula formu imzalatmadan geldiler ve okul gezisine katılamadılar."

2. Daha sonra öğrencilere aşağıdaki sorular yöneltilir ve gelen cevaplar tartışılır:

- Bu çocuklar okul gezisine neden katılamadılar?
- Konuşmacıyı dinlemek neden önemlidir?
- İyi bir dinleyicinin özellikleri nelerdir?

3. İyi bir dinleyici özelliklerinin olduğu Çalışma Yaprağı-1'deki liste etkileşimli tahtaya yansıtılır/ tahtaya yazılır.

4. Tahtaya yansıtılan bu liste gönüllü iki üç öğrenci tarafından sesli olarak okunur. Okuma tamamlandıktan sonra gönüllü bir öğrencinin okuması için yönerge izlemeyi gerektirecek bir durum uygulayıcı tarafından (ders sonu masa üzerinde kitap, defter vb.nin toplanma süreci, yemekhanede yemek alma süreci...) okunur.

5. Gönüllü üç öğrenci seçilir. Konuşmacı, dinleyici ve gözlemci.

Konuşmacı: Bu öğrenci bir konuyu ya da sorunu dinleyici olan öğrenci ile paylaşır. (Okula gelirken servisin camından ya da yürürken tatlı bir kedi gördü... vb.)

Dinleyici: Konuşmacı olan öğrenciyi Çalışma Yaprağı-1'de verilen becerileri kullanarak dinler. Daha sonra konuşmacı olan öğrenciye ne duyduğunu kendi cümleleriyle ifade eder.

Gözlemci: Konuşmacı ve dinleyici görevlerini tamamlayana kadar not alır ve

Süreç (Uygulama Basamakları):

herhangi bir eksik ya da yanlış anlaşılma olup olmadığına bakar.

6. Yeterli süre varsa, rol oynama süreci başka üç öğrenci ile tekrarlanır.

7. Rol oynama tamamlandıktan sonra bu süreç şu sorularla tartışılır:

Konuşmacıya şu soru sorulur:

- *Dinleyici olan kişinin seni duyduğunu düşünüyor musun?*
- *Dinleyici olan kişinin seni anladığını düşünüyor musun?*

Dinleyiciye şu sorular sorulur:

- *Konuşan kişiye bakmadan, göz teması kurmadan onu dinleyebilir, anlayabilir miyiz?*
- *Konuşan kişiyi dinlediğinizi ona nasıl hissettirdiniz? Belli ettiniz?*
- *Çevremizde dikkat çeken şeylere dikkat edersek konuşan kişiyi dinleyebilir miyiz?*
- *Söylenen şeyleri zihninde nasıl tutabildin?*
- *Duyduklarımızın bir bölümünü anlayamadığımız zaman oldu mu? Olduğu zaman ne yaptın?*
- *Duyduklarını kendi kendine tekrar edebildin mi?*

Gözlemciye şu sorular sorulur:

- *Konuşmacı ve dinleyici arasında neler oldu? Görüşlerin neler?*
- *Öğrendiğiniz dinleme becerilerini rol oynama sürecinde gözlemlediniz mi?*
- *Siz günlük yaşamınızda tahtada gösterilen dinlemeyle ilgili davranışları yerine getiriyor musunuz?*

8. Uygulayıcı etkinliği iyi bir dinleyici olmak için bazı becerileri yerine getirmek gerektiği ifadesi ile sonlandırılır.

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Öğrencilerden Çalışma Yaprağı-1'deki davranışları dersleri dinlerken ve kişilerarası ilişkilerde konuşurken ne kadar gerçekleştirdikleriyle ilgili günlük değerlendirme yapmaları istenir.

Uygulayıcıya Not:

1. Uygulayıcı etkili dinlemeyle ilgili ön okuma yapabilir.

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Çalışma yaprağında yer alan yazılı materyallere Braille yazı eklenebilir ya da punto büyütülerek materyal desteği sağlanabilir.
2. Çalışma yaprağı görsellerle zenginleştirilerek sunulabilir.
3. İyi bir dinleyici olmanın basamakları aşamalı hale getirilip öğrenciye sunulacak öğrenme içeriği farklılaştırılabilir.
4. İyi bir dinleyici olmak için gerekli olan davranışlar öğrenciye gösterilerek ve uygulatılarak öğretmen desteği sağlanabilir.

Etkinliği Geliştiren:

Rabia AKKOÇ

Çalışma Yaprığı 1¹

Yaptığın işi bırak.

Sandalyende sessizce otur.

Konuşan kişiye bak. Göz teması kurmaya çalış.

Dikkat dağıtıcı şeyleri görmezden, duymazdan gel.

Neler duyduğunu düşün.

Duyduklarını anlamak için ihtiyaç duyuyorsan sorular sor.

Duyduğun içeriği kendi kendine tekrar et.

¹ Begun, R.W. (Ed.). (1996). Social skills lessons activities for grade 4-6. San Francisco, CA: Willey Imprint

5. SINIF ETKİNLİKLERİ

NASIL ANLATSAM

Gelişim Alanı	Sosyal Duygusal
Yeterlik Alanı	Kişiler Arası Beceriler
Kazanım/Hafta	Beden dilinin iletişimdeki önemini fark eder. / 17. Hafta
Sınıf Düzeyi	5. Sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	1. Çalışma Yaprağı-1 2. Küçük yapışkanlı kâğıtlar
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Çalışma Yaprağı-1’de yer alan senaryolar için seçilen öğrencilere senaryolar öncesinde çıktı alınarak verilir. Öğrencilerin etkinlik için hazırlanmaları istenir.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uygulayıcı tarafından aşağıdaki yönerge verilerek süreç başlatılır: <i>“Bugün sizlerle kurduğumuz iletişimlerde kullandığımız beden dilinin önemi hakkında bir etkinlik yapacağız.”</i> 2. Önceden görevlendirilen öğrencilerden Çalışma Yaprağı-1’de yer alan Senaryo-1’i okumaları istenir. (<i>Öğrenciler senaryoyu okurken beden dillerini kullanmamaya özen göstermelidir.</i>) 3. Öğrenciler Senaryo-1’i okuduktan sonra öğrencilere aşağıdaki yönerge verilir: <i>“Arkadaşlarınız size iki arkadaş arasında geçen bir iletişim örneğini okudular. Sizce duygu ve düşüncelerini karşı tarafa daha iyi nasıl gösterebilirlerdi?” (“nasıl gösterebilirlerdi” kısmı vurgulanarak söylenir.)</i> 4. Öğrencilerden yanıtları alınır ve etkinlik şu yönerge ile devam ettirilir: <i>“Arkadaşlarınızın okuduğu senaryonun üzerine konuştuk. Şimdi burada konuştuklarımızdan hareketle bu senaryoyu tahtada canlandıralım. Kim yapmak ister?”</i> 5. Gönüllü öğrencilerden 2 kişi seçilir ve tahtaya kaldırılır. Öğrencilerden senaryoyu sınıfta konuşulanlardan hareketle canlandırmaları istenir. (<i>Öğrencilerin benden dilini kullanmalarına özen göstermeleri istenir.</i>) 6. Aynı işlem Senaryo-2 için de tekrarlanır. 7. Aşağıda verilen tartışma soruları ile süreç devam ettirilir. <ul style="list-style-type: none"> • Senaryoları önce sesli okuduk sonrasında burada canlandırdık. Siz hangisinde duyguları ve düşünceleri daha iyi anladınız? • Beden dilimizi kullanmadan kurduğumuz iletişim sizce yeterince iyi bir iletişim olur mu? • Beden dilimizi kullanmanın iletişim kurarken bize ne gibi faydaları olabilir?

Süreç (Uygulama Basamakları):

8. Öğrencilerin tartışma sorularına ilişkin paylaşımları alındıktan sonra aşağıdakine benzer bir açıklama ile süreç sonlandırılır:

“Çevremizle kurduğumuz iletişimde en çok kelimeleri kullanırız ancak kelimeler kadar sık kullandığımız bir diğer şeyse beden dilimizdir. Ellerimiz, bedenimizin duruşu, yüzümüzdeki jest ve mimikleri kullanarak anlatmak istediğimiz şeyleri karşımızdaki kişiye çok daha iyi anlatabiliriz. Beden dilimiz ve kelimelerimiz birbirini tamamlayan çok önemli parçalardır.”

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Öğrencilerden bir hafta boyunca kendilerinin ve çevresindeki insanların kurdukları iletişimlerini gözlemlenmesi istenir. Bu iletişim örneklerinde beden dilinin anlatılan konuyu daha iyi anlaşılmasını sağladığını düşündükleri örnekleri yapışkan kâğıtlara yazmaları ve sınıfta ayrılan uygun köşeye yapıştırılmaları istenir.

Uygulayıcıya Not:

1. Senaryoları okuyacak öğrencilerin beden dillerini kullanmadan tekdüze bir ses tonu ile senaryoları okumasına özen gösterilmelidir.
2. Senaryoları okuyacak öğrencilerin hazırlanamamaları durumunda uygulayıcı senaryoları tekdüze bir sesle ve beden dilini kullanmadan kendisi okuyabilir.
3. Sınıfta senaryoları canlandıracak olan öğrenciler bu konuda cesaretlendirilir.

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Senaryolar tahtaya yansıtılarak tüm çocukların görmesi sağlanarak öğrenme ortamı düzenlenebilir.
2. Senaryolar canlandırılmadan önce nasıl yapılacağı öğrencilere model olarak açıklanabilir.
3. Tartışma soruları basitleştirilerek öğrencilerin etkinliğe katılımları artırılabilir.

Etkinliği Geliştiren:

Hatice TOK

Çalışma Yaprağı 1

Senaryo-1

Ali ve Ömer teneffüste okul çıkışı birlikte oyun oynamak için sözleşmişlerdir. Son teneffüste oynayacakları oyunla ilgili aklına gelenleri söylemek için Ömer'in yanına giden Ali onun hasta olduğunu görür.

Ali: Ömer neyin var? Hasta mı oldun?

Ömer: Galiba hasta oldum. Başım ağrıyor ve biraz da midem bulanıyor.

Ali: Hasta olmana çok üzüldüm. Ben de tam okul çıkışında oynayacağımız oyunla ilgili konuşmak için senin yanına gelmişim.

Ömer: Ali bu halde oyun oynayabileceğimi sanmıyorum. Eve gitmek istiyorum. Başka bir gün oynasak olmaz mı?

Ali: Olur tabii. Sen yeter ki iyi ol, iyileştiğinde yine oynarız. Gel seni öğretmenimizin yanına götürüyüm seninle ilgilenirler.

Ali öğretmenlerinin yanına gidebilmek için Ömer'e yardım ederek sınıftan çıkarlar.

Senaryo-2

Elif okuldan çıkınca bir an önce eve gitmek ister çünkü ailesine anlatacağı çok güzel şeyler olmuştur bugün. Mutluluk ve heyecan içinde eve gelen Elif hemen anlatmaya başlar.

Elif: Bugün çok ama çok güzel bir gün. Okulda çok güzel şeyler yaşadım.

Annesi: Ne kadar güzel. Neler olduğunu anlat bakalım güzel kızım.

Elif: Bugün doğum günüm olduğu için arkadaşlarım teneffüste bir araya geldiler ve doğum günümü kutladılar. Sonra da bana hep beraber aldıkları hediye verdi. Hediyemi çok beğendim çok sevdim. Sonrasında da teneffüslerde arkadaşlarımla oyunlar oynadık günüm çok güzel geçti.

Babası: Seni böyle görmek bizi de çok mutlu etti güzel kızım. O zaman senin mutluluğuna biraz daha mutluluk ekleyelim. (Arkasında sakladığı hediye çıkarak) Al bakalım bu da annenle benim sana doğum günü hediyemiz.

Elif: (Heyecanla hediyesini alarak) Bugün benim en mutlu günüm. Teşekkür ederim sizi çok seviyorum.(der ve annesiyle babasına sarılır.)

5. SINIF ETKİNLİKLERİ

ETKİNLİK AKVARYUMUM

Gelişim Alanı	Kariyer
Yeterlik Alanı	Kariyer Farkındalığı
Kazanım/Hafta	Sanatsal ve sportif etkinliklerden başarabildiklerini ayırt eder. / 18. Hafta
Sınıf Düzeyi	5. Sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	<ol style="list-style-type: none"> 1. Çalışma Yaprağı-1 2. Çalışma Yaprağı-2 3. Çalışma Yaprağı-3 4. Renkli boya kalemleri 5. Makas 6. Yapıştırıcı
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	<ol style="list-style-type: none"> 1. Etkinlik uygulamasından birkaç gün önce öğrencilere boya kalemlerini, makaslarını ve yapıştırıcılarını yanlarında getirmeleri söylenir. 2. Çalışma Yaprağı-1 etkileşimli tahtaya yansıtılmak üzere hazırlanır. 3. Çalışma Yaprağı-2 ve Çalışma Yaprağı-3 öğrenci sayısı kadar çoğaltılır.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> 1. Öğrencilere "sanatsal ve sportif etkinlikler" denildiğinde akıllarına gelen etkinliklerin neler olduğu sorulur ve yanıtlar alınır. 2. Öğrencilerden gelen yanıtlardan sonra Çalışma Yaprağı-1 tahtaya yansıtılır. Öğrencilerden Çalışma Yaprağı-1'i incelemeleri istenir. Çalışma Yaprağı-1'de olmayıp sınıfta ifade edilen etkinlikler tahtaya yazılır. 3. Öğrencilere aşağıdaki açıklama ile etkinliğin amacı açıklanır. <i>"Sevgili öğrenciler, bugün sizlerle sanatsal ve sportif etkinliklerden hangilerinde başarılı olduğunuzu keşfedeceğiniz bir etkinlik yapacağız."</i> 4. Çalışma Yaprağı-2 öğrencilere dağıtılır. 5. Öğrencilerden yaşamlarında yer alan, deneyimledikleri tüm sanatsal ve sportif etkinlikleri Çalışma Yaprağı-2'deki balıklara yazmaları istenir. 6. Yazma işlemi tamamlandıktan sonra öğrencilere aşağıdaki sorular yöneltilir:<ul style="list-style-type: none"> • Bir etkinlikte başarılı olup olmadığınızı nasıl anlarsınız?

Süreç (Uygulama Basamakları):

- Başarının göstergeleri neler olabilir?
- Hangi sanatsal ve sportif etkinliklerde başarılı olduğunuzu düşünüyorsunuz? Neden?

7. Yanıtlar alındıktan sonra Çalışma Yaprağı-3 öğrencilere dağıtılır.

8. Çalışma Yaprağı-2'ye yazdıkları sanatsal ve sportif etkinliklerden başarılı olduklarının yazılı olduğu balıkları istedikleri renklere boyamaları, ardından boyadıkları balıkları keserek Çalışma Yaprağı-3'teki akvaryuma yapıştırmaları istenir.

9. Çalışma Yaprağı-3 tamamlandıktan sonra gönüllü öğrencilerden paylaşımları alınır.

10. Süreç aşağıdaki tartışma soruları çerçevesinde değerlendirilir:

- Başarılı olduğunuz etkinlikleri belirlerken nelere göre karar verdiniz? (Geçmiş deneyimler, çevredeki insanların söylemleri vs. vurgulanmalıdır.)
- Başarılı olduğunuz etkinlikleri fark etmek size neler hissettirdi?
- Başarılı olduğunuz etkinliklerin ortak yanları var mı? Varsa bunlar neler?
- Sanatsal ve sportif etkinliklerden başarılı olmak istediğiniz etkinlikler neler?
- Bu etkinlikte başarılı olmayı isteme sebepleriniz neler?

11. Öğrencilerin tartışma sorularına yönelik paylaşımları alındıktan sonra aşağıdakine benzer bir ifade ile süreç sonlandırılır:

"Sanatsal ve sportif etkinlikler günlük yaşamımızda serbest zaman faaliyetlerimizi sürdürmede oldukça önemlidir. Her birimiz farklı etkinliklerde başarılı olabiliriz. Bu etkinlikler içinde başarılı olduklarımızı ayırt edebilmemiz, daha isabetli seçimler yapmamızı ve mutlu olmamızı sağlayabilir."

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Öğrencilerden, daha önce deneyimlemedikleri sanatsal ve sportif etkinliklerden birini seçmeleri ve gelecek iki hafta içerisinde seçtikleri etkinlikleri deneyimleyip bu etkinlikte ne kadar başarılı olduklarını görmeleri istenir. Deneyimledikleri etkinliği ve bu etkinlikte ne kadar başarılı olduklarını resmetmeleri istenir.
2. İki haftanın sonunda öğrencilerden deneyimlerini paylaşımları istenir ve süreç birlikte değerlendirilir.

Uygulayıcıya Not:

1. Çalışma Yaprağı-1 tahtaya yansıtılmıyor ise poster şeklinde çıktısı alınıp tahtaya yapıştırılabilir ya da yazılabilir.

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Çalışma Yaprağı-2 büyütülüp doküman özellikler (örneğin başlıkların siyah çizgilerinin kontürlenmesi) eklenebilir.
2. Sorular basitleştirilerek öğrencilerin katılımları desteklenebilir.
3. Çalışma Yaprağı-2 ve 3 için kesme yapıştırma sürecinde öğrencilere bireysel destek olunabilir.

Etkinliği Geliştiren:

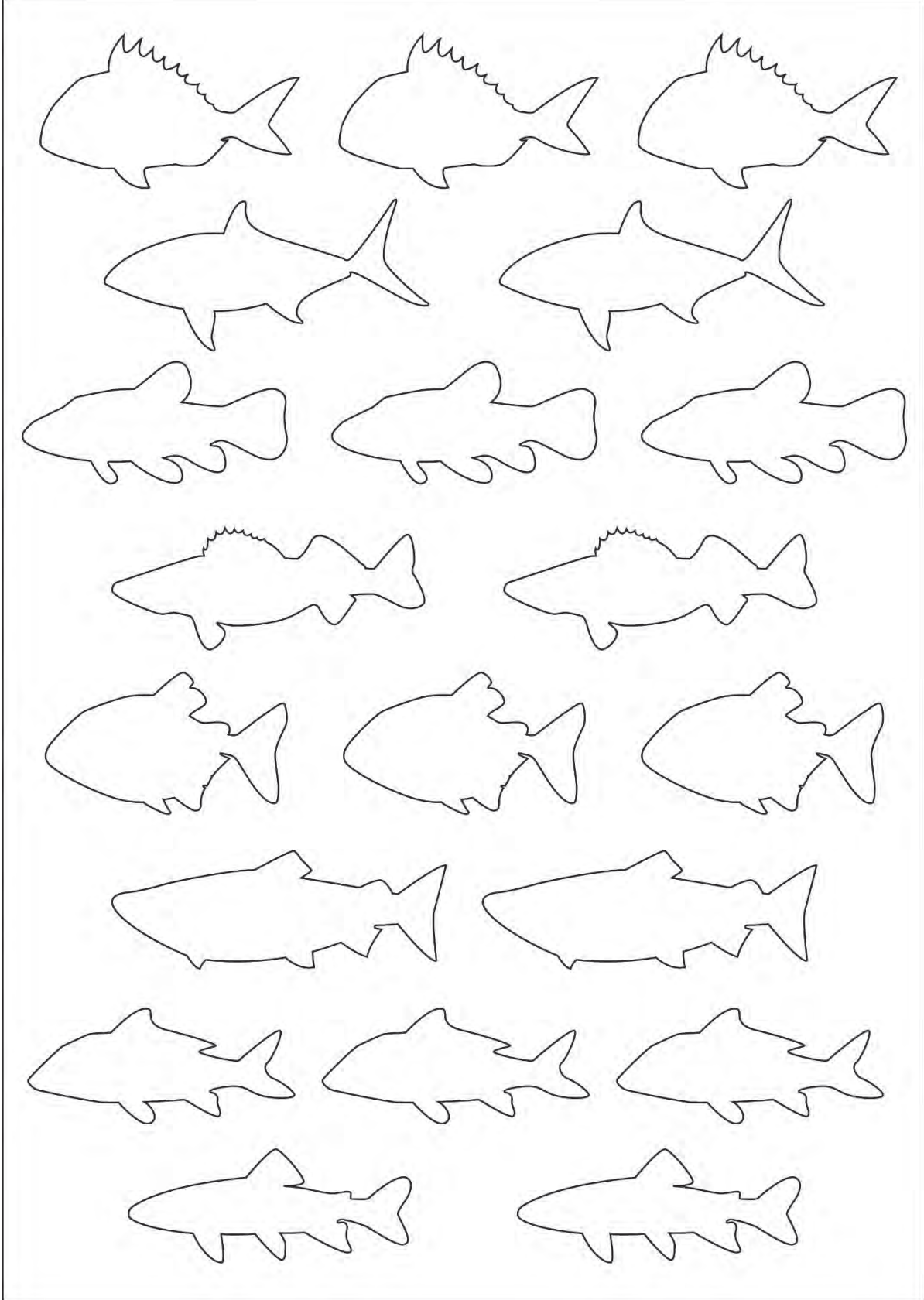
Gamze TEMELOĞLU

Çalışma Yapağı 1

Çalışma Yaprağı 2

Adı Soyadı:

Çalışma Yaprığı 3

Adı Soyadı:

5. SINIF ETKİNLİKLERİ

GELDİM, GÖRDÜM, ÜRETTİM

Gelişim Alanı	Kariyer
Yeterlik Alanı	Kariyer Farkındalığı
Kazanım/Hafta	Çalışma ve üretmenin insan yaşamındaki önemini fark eder. / 19. Hafta
Sınıf Düzeyi	5. Sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	<ol style="list-style-type: none"> 1. Çalışma Yaprağı-1 2. Çalışma Yaprağı-2 3. Çalışma Yaprağı-3 4. Renkli karton 5. Bant 6. Tahta kalem
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	<ol style="list-style-type: none"> 1. Çalışma Yaprağı-2 etkinlik öncesinde renkli kartona yapıştırılıp poster hâline getirilir. 2. Çalışma Yaprağı-3 öğrenci sayısı kadar çoğaltılır.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> 1. Etkinliğin amacının çalışmanın ve üretmenin insan yaşamındaki önemini fark etmek olduğu ifade edilir. 2. Çalışma Yaprağı-1'de yer alan "Ağustos Böceği ve Karınca" hikâyesi okunur. Hikâye sonunda öğrencilere şu sorular yöneltilir: <ul style="list-style-type: none"> • "Ağustos Böceği ve Karınca" hikâyesinde tüm yaz çalışıp kışa hazırlık yapan, yiyeceklerini üreten hayvan hangisiydi? • Karınca çalışıp üretirken ağustos böceği neler yapıyordu? • Bu hikâyeden çıkarabileceğimiz dersi kimler bizimle paylaşmak ister? 3. Gönüllü öğrencilerin paylaşımlarından sonra öğrencilere "Evde büyüklerimizden sık sık tabağımızdaki yiyecekleri bitirmemiz, hiçbir şeyi israf etmemiz, emeğe her zaman saygı duymamız, emek verilen her şeyin kıymetini bilmemiz gerektiğine dair cümleler duyarız. Size göre çalışmak ve üretmek, bir şeye emek etmek nedir? Tarihin ilk çağlarından itibaren insanlar niçin çalışmaya ve üretmeye ihtiyaç duymuştur?" sorusu yöneltilir. Gönüllü öğrencilerin yanıtları üzerinde konuşulur, eksik veya hatalı yanıtlar uygun dönütler verilerek düzeltilir. Öğrencilere "Daha önce sizlerin emek harcayarak ürettiği bir şey oldu mu?" sorusu yöneltilir.

Süreç (Uygulama Basamakları):

4. Çalışma Yaprağı-2’de yer alan, dersten önce renkli bir kartona yapıştırılarak poster hâline getirilmiş ya da etkileşimli tahta üzerinden yansıtılmaya hazır hale getirilmiş atasözleri ve açıklamaları gösterilir. Gönüllü öğrencilerden sırayla tahtaya gelerek yazılı olan atasözlerini okuyup uygun açıklamasıyla eşleştirmeleri istenir. Öğrencilerin fikirlerini özgürce ifade edebilmeleri sağlanmalı, cevap verirken zorlanılan atasözleri varsa ipucu ve dönütler verilmeli, öğrencilerin kendilerini ifade edebilmeleri cesaretlendirilir.

5. Aşağıdaki sorularla süreç yönlendirilir:

- Çalışmak ve üretmek insana ne gibi katkılar sağlar?
- Çalışan ve üreten bir insanla çalışmayan ve üretmeyen bir insan arasında ne gibi farklar olabilir?
- Çalışmayan ve üretmeyen bir insanın kendine ve çevresine verdiği zararlar sizce nelerdir?

6. Öğrencilerin tartışma sorularına yönelik paylaşımları alındıktan sonra aşağıdakine benzer bir açıklama ile süreç sonlandırılır:

“Çalışma ve üretme hem kendi yaşamımız hem de toplumsal yaşam için oldukça önemli iki temel kavramdır. Herhangi bir konuda kendi emeğimizle ortaya çıkardığımız ürünler bize üretmenin ve çalışmanın ne kadar önemli olduğunu gösterir niteliktedir.”

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Çalışma Yaprağı-3’te yer alan saat şeklindeki kâğıtlar tüm öğrencilere dağıtılır. Bu saatleri sevdikleri renklere boyayarak, isterlerse şekiller çizip eklemeler yaparak kendilerine ait saatler tasarlama istenir. Öğrencilere bir haftanın sonunda ürettikleri bu saatleri takarak derse gelmeleri, geriye kalan diğer üç saati ise istedikleri üç kişiye armağan etmeleri tavsiye edilir. Saati tasarlama sürecinde ve sonrasında neler hissettiklerini not alarak uygulayıcıya gelecek hafta teslim etmeleri, gelecek haftaki derste zaman kalırsa yazdıkları notları dersin ilk 5 dakikasında sınıfta paylaşmaları dile getirilir.

Uygulayıcıya Not:

1. Çalışma Yaprağı-1’de yer alan “Ağustos Böceği ve Karınca” hikâyesi etkileşimli tahtanın olduğu sınıflarda hikâye şeklinde okunmadan video/animasyon şeklinde de öğrencilere izletilebilir.

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Hikâye okunurken görselleri de öğrencilerle paylaşarak öğrenme süreci farklılaştırılabilir.
2. Hikâye ile ilgili sorularda öğrencilere hatırlatıcı ipuçları verilebilir.
3. Tartışma soruları basitleştirilerek öğrencilerin katılımları desteklenebilir.

Etkinliği Geliştiren:

Yağmur Benian DURU

Çalışma Yaprağı 1

AĞUSTOS BÖCEĞİ İLE KARINCA

Ağustos Böceği bütün yaz
Saz çalmış, türkü söylemiş.
Kara kış birden bastırınca
Şafak atmış zavallıda;
Bir şey bulamaz olmuş yiyecek:
Koca ormanda ne bir kurtçuk, ne bir sinek.
Gitmiş komşusu karıncaya:
Ne mi olmuş?
Buyurun hep beraber masalı okuyalım, öğrenelim.

Ağustos böceği, uzun yaz günlerinde saz çalar ve şarkı söylemiş. Hiç çalışmaz, kış için hazırlık yapmazmış. Karınca ise çok çalışkan ve çok zekiymiş. Karınca tüm yaz boyunca gelecek soğuk kış günleri için dişini tırnağına katarak çalışmış durmuş. Yazın sıcak günleri artık bitmiş ve havalar soğumaya başlamış. Kış gelmiş. Artık ağustos böceği saz çalamıyor, şarkı söyleyemiyormuş. Çok üşümüş ve karnı acıkmış.

Ağustos böceği yazın eğlenirken küçük karınca bütün yaz boyunca bütün gün çalışıp kış için hazırlık yapmış. Ağustos böceğinin aklına karıncanın kışa hazırlık yaptığı ve gidip ondan yiyecek isterse ona yardım edeceği gelmiş.

Karıncanın yuvasına gelmiş. Karınca kapıyı açtığı anda karşısında soğuktan titremekte olan ağustos böceğini görmüş ve ona:

"Ne istiyorsun ağustos böceği?" demiş.

Ağustos böceği karıncaya:

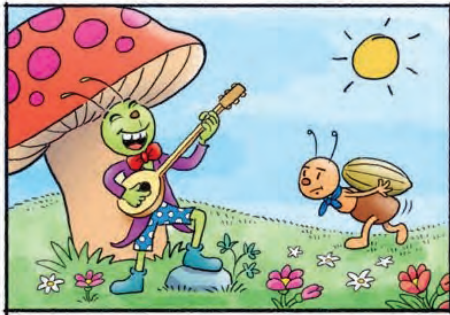
"Çok üşüyorum, hiç yiyeceğim yok karnım da çok aç. Bana yiyecek bir şeyler verir misin? Söz veriyorum ağustosta sana olan borcumu ödeyeceğim." demiş.

Karınca:

"Bütün yaz sen ne yaptın? Niye yiyecek bir şeyin yok?" demiş. Ağustos böceği başını öne eğerek mahcup bir şekilde:

"Ben bütün yaz saz çalıp, şarkı söyledim." deyince karınca çok sinirlenmiş.

"Madem öyle bütün yaz saz çalıp, şarkı söyledin şimdi de oyna biraz." demiş. Kapıyı ağustos böceğinin suratına kapatmış. Ağustos böceği kendi kendine bende yazın yiyecek toplasaydım, şimdi bu halde olmayacaktım diyerek bir daha aynı hataya düşmeyeceğine dair kendisine söz vermiş."

Çalışma Yaprağı 2

Emek olmadan yemek olmaz.

Tembele dediler "Kapını ört.", dedi "Yel eser örter."

Nerede hareket, orada bereket.

Akşamın işini sabaha (yarına) bırakma.

İnsanın iyisi işte belli olur.

Yazın gölge hoş, kışın çuval boş.

Bir kişinin iyi ve becerikli olduğu yaptığı işlerden anlaşılır.

Özenle ve çok çalışmadan bir şey kazanıp meydana getiremeyiz. Yiyip içmek, harcamak ve kısacası yaşayabilmek için haksız bir yolla değil, alın teri dökerek kazanmamız şarttır.

Kişi çalışıp kazanabildiği zamanı boş geçirmemeli, çalışamayacağı günler için geçimini sağlayacak varlık edinmelidir.

Hareketin, çalışmanın, değişikliğin olduğu yerde verim artar, bolluk olur.

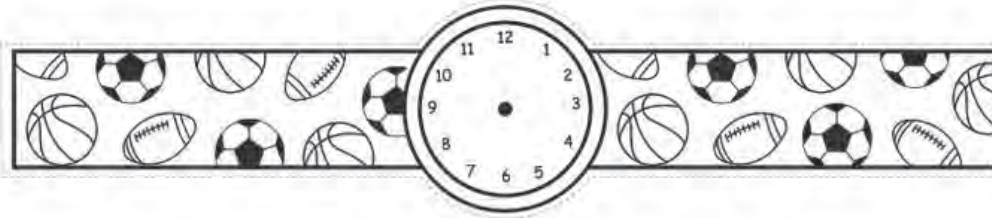
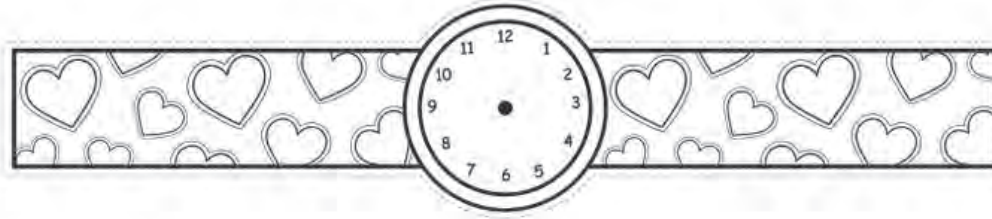
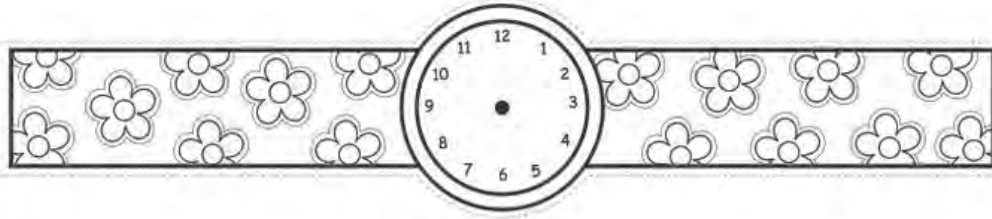
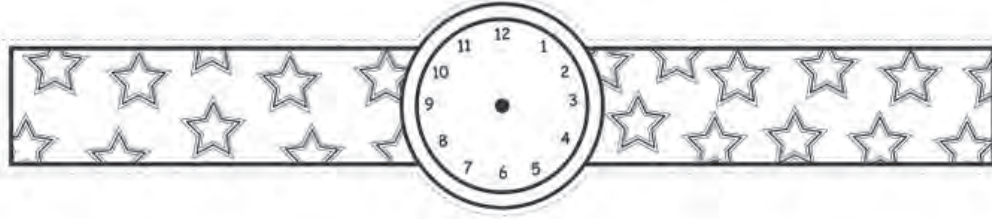
Yazın keyifli yerlerde tembel tembel oturan kışın yiyecek bulamaz; gençliğinde kazanç peşinde koşmayı zevke dalan hastalığında veya ihtiyarlığında perişan olur.

Bugün yapılması gereken bir işi ertesi güne bırakma.

Tembel, kendisine buyurulan işi yapmamak için ya onun yapılmasına ihtiyaç bulunmadığını söyler ya da buyurulan biçimde değil, kendisinin işine gelen biçimde yapmayı önerir.

Çalışma Yaprağı 3

Bizimle birlikte saat tasarlamak ister misin? Ürettiğin saatlerden birini gelecek haftaki derste takarsan öğretmen çok mutlu olacaktır emin ol. Ürettiğin diğer üç saati ise istediğin üç kişiye hediye edebilirsin. Eğer sen de bizimle birlikte bu saatleri tasarlamak istiyorsan hadi başlayalım çalışmaya...

5. SINIF ETKİNLİKLERİ

MESLEĞİMLE VAR OLUYORUM

Gelişim Alanı	Kariyer
Yeterlik Alanı	Kariyer Farkındalığı
Kazanım/Hafta	Bir meslek sahibi olmanın kendisi ve toplum için önemini fark eder. / 20. Hafta
Sınıf Düzeyi	5. Sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	1. Çalışma Yaprağı-1 2. Çalışma Yaprağı-2
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Çalışma Yaprağı-1 öğrenci sayısı kadar çoğaltılır. 2. Çalışma Yaprağı-2 grup sayısı kadar çoğaltılır.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> Aşağıdaki ifade ile etkinliğin amacı öğrencilere açıklanır: "Değerli öğrencilerim hepinize merhaba. Bugün sizinle birlikte bir meslek sahibi olmanın öneminden bahsedeceğiz. İlk olarak şöyle bir soruyla başlayabiliriz: Bir kişi neden meslek sahibi olmalı?" Öğrencilerin paylaşımları alındıktan sonra öğrencilere "Evet değerli öğrencilerim. Bir kişi neden meslek sahibi olmalı sorusu ile alakalı olarak cevaplarınızı biraz önce ifade ettiniz. Peki meslek sahibi olmanın hem sizin için hem de toplum için önemli olduğunu size söylesem ne dersiniz?" sorusu sorulur ve öğrencilerin cevapları alınır. Daha sonra aşağıdaki yönerge ile etkinliğe devam edilir: "Meslek sahibi olmanın hem bizler için hem de toplum için ne kadar önemli olduğunu biraz önce konuştuk. Şimdi de bu konuştuklarımız üzerinde çalışmaya başlayacağız. İlk olarak bireysel çalışacağız sonrasında grup olarak çalışmalarımızı sürdüreceğiz." Öğrencilere Çalışma Yaprağı-1 dağıtılır ve aşağıdaki açıklama yapılır: "Şu an dağıtmış olduğum Çalışma Yaprağı-1'de, sol tarafta ekonomik, psikolojik ve sosyal ihtiyaçların başlıklarını görüyorsunuz. Bu başlıkların her biri için birer örnek de yan tarafında yer almakta. Sizden istenilen bir meslek sahibi olmanın sizin için önemini ifade eden boşlukları doldurmanız. Bu noktada hem biraz önce konuştuklarımızdan hem de sağdaki satırlarda yer alan örneklerden yararlanabilirsiniz. Bu çalışmayı tamamlamamız için süremiz 10 dakika." Süre tamamlandıktan sonra gönüllü öğrencilerin paylaşımları alınır ve aşağıdaki sorularla süreç yönlendirilir: <ul style="list-style-type: none"> Bir meslek sahibi olmanın sizin için önemini ifade eden Çalışma Yaprağı-1'i doldururken neler düşündünüz/hissettiniz?

Süreç (Uygulama Basamakları):

- Sizce bir meslek sahibi olmak bu başlıklar dışında başka hangi noktalarda önemlidir?

6. Çalışma Yaprağı-1'in değerlendirilmesi tamamlandıktan sonra etkinlik, aşağıdaki yönerge ile sürdürülür:

"Evet sevgili öğrenciler, biraz önce bir meslek sahibi olmanın sizin için önemi hakkında konuştuk. Şimdi de bir meslek sahibi olmanın toplum için önemini konuşacağız. Bunun için 4 gruba ayrılacağız. 1.grup yaz mevsiminde doğanlar, 2.grup kış mevsiminde doğanlar, 3.grup sonbahar mevsiminde doğanlar, 4.grup ise ilkbahar mevsiminde doğanlardan oluşacak. Şimdi gruplara ayrılabiliriz."

7. Öğrenciler gruplara ayrıldıktan sonra Çalışma Yaprağı-2 tüm gruplara dağıtılarak, aşağıdaki ifade ile etkinliğe devam edilir:

"Değerli öğrencilerim. Şimdi de bir meslek sahibi olmanın toplum için önemini anlamamız amacıyla bir çalışma gerçekleştireceğiz. Bunun için tüm gruplara Çalışma Yaprağı-2'yi biraz önce dağıttım. Bir önceki bireysel çalışmamızda olduğu gibi sol tarafta yer alan başlıkları inceleyerek sağ taraftaki örnekleri arttırmaya çalışacağız. Bu grup çalışması için süreniz 10 dakika."

8. Gruptan seçilen bir sözcü tarafından yazılanların sınıfa okunması istenir ve aşağıdaki sorularla grup etkileşimi sürdürülür:

- Bir meslek sahibi olmanın toplum için önemini ifade eden Çalışma Yaprağı-2'yi doldururken neler yaşadınız?
- Sizce bir meslek sahibi olmanın toplum için önemini ifade eden başka hangi noktalar olabilir?

9. Öğrencilerin paylaşımları alındıktan sonra aşağıdakine benzer bir açıklama ile süreç sonlandırılır:

"Değerli öğrencilerim. Bugünkü etkinliğimizde gördüğümüz gibi bir meslek sahibi olmanın hem kendimiz hem de toplum için önemi vardır."

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Öğrencilerden iki haftalık süre zarfında yakın çevrelerinde mesleklerini sürdüren bireylerle görüşme yapmaları istenir. Görüşmede bireylerin yaptıkları mesleklerin hangi ekonomik, psikolojik ve sosyal ihtiyaçlarını karşıladığını gözlemlediğini not etmeleri amaçlanır.

Uygulayıcıya Not:

1. Etkinliğin ikinci kısmında yer alan gruplara ayırma işleminde, sürenin etkili kullanımı adına sınıf listesinden ve öğrencilerin okul numaralarından yararlanılabilir.
2. Etkinliğin ikinci kısmında grup paylaşımları, seçilecek bir grup lideri tarafından ifade edilerek sürenin etkin kullanımı sağlanabilir.

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Çalışma Yaprağı-1'de öğrencilerin performanslarına göre doldurulması gereken içerikler azaltılarak etkinlik basitleştirilebilir.
2. Etkinlik için ek süre verilebilir.
3. Gruplar oluşturulurken öğrencilerin destek alabileceği akranları ile bir arada olmasına dikkat edilebilir, akran eşleşmesi yapılabilir.

Etkinliği Geliştiren:

Oğuz MERCAN

Çalışma Yaprağı 1

Bir Meslek Sahibi Olmamın Benim İçin Önemi

Ekonomik
İhtiyaçlarım

- Bir meslek sahibi olabilirim istediğim kıyafeti alabilirim.

- .....
- .....
- .....

Psikolojik
İhtiyaçlarım

- Bir meslek sahibi olabilirim kendimi iyi hissedebilirim.

- .....
- .....
- .....

Sosyal
İhtiyaçlarım

Bir meslek sahibi olabilirim kendime uygun arkadaşlıklar kurabilirim.

- .....
- .....
- .....

Çalışma Yaprağı 2

Bir Meslek Sahibi Olmamın Toplum İçin Önemi

Ekonomik İhtiyaçlarımız

- Bir meslek sahibi olabilirim ailemin ihtiyaçlarını karşılayabilirim.

- .....
- .....
- .....

Psikolojik İhtiyaçlarımız

- Bir meslek sahibi olabilirim kendimi içinde bulunduğum topluma ait hissedebilirim.

- .....
- .....
- .....

Sosyal İhtiyaçlarımız

- Bir meslek sahibi olabilirim çevremde yardıma muhtaç kimselere yardım edebilirim.

- .....
- .....
- .....

5. SINIF ETKİNLİKLERİ

YAŞAM YOLU

Gelişim Alanı	Sosyal Duygusal
Yeterlik Alanı	Karar Verme
Kazanım/Hafta	Geleceği hayal ederek yaşam amaçları oluşturur. / 21.Hafta
Sınıf Düzeyi	5. Sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	1. Etkinlik Bilgi Notu 2. Çalışma Yaprağı-1
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Çalışma Yaprağı-1 öğrenci sayısı kadar çoğaltılır. 2. Etkinlik Bilgi Notu uygulama öncesinde okunur.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> Etkinliğin amacının geleceği hayal ederek yaşam amaçları oluşturma olduğu açıklanır. Öğrencilerden gözlerini kapamaları ve kendilerini rahat hissetmeleri istenir. Etkinlik Bilgi Notu uygulayıcı tarafından okunur. Etkinlik Bilgi Notu okunduktan sonra aşağıdaki sorular yöneltilecek öğrencilerin duygu ve düşüncelerini paylaşmaları cesaretlendirilir. <ul style="list-style-type: none"> Geleceğinizi hayal ederken zorlandınız mı yoksa bu sizin için kolay mı oldu? Gelecekteki siz, amaçlarınızı oluşturabildi mi? Oluşturduğunuz amaçların gerçekleştiğini de hayal edebildiniz mi? Amaçlarınızı gerçekleştirmiş olmak size neler hissettirdi/düşündürdü? Çalışma Yaprağı-1 öğrencilere dağıtılır. Uygulayıcı tarafından: <i>"Sizlerle biraz önce hep birlikte geleceği hayal ettik. Her birimizin gelecekle ilgili hayalleri birbirinden farklı, bu sebeple yaşam amaçlarınız da birbirinden farklı olacaktır. Şimdi sizlerden dağıttığım kâğıtlardaki yaşam yolunuz üzerine hayalini kurduğunuz amaçları sırayla yazmanızı istiyorum."</i> şeklinde yönerge verilir. Bunun için öğrencilere 10-15 dakika süre verilir. Çalışma Yaprağı-1 tamamlandıktan sonra gönüllü öğrencilerin paylaşımları alınır. Tartışma soruları yönlendirilerek öğrencilerin duygu ve düşüncelerini paylaşmaları istenir. <ul style="list-style-type: none"> Geleceğe dair hayaller kurarken önceliğiniz neler oldu? Yaşam amaçlarınızı belirlemede en çok neler etkili oldu? (sağlık, aile, ekonomi vb. gibi)

Süreç (Uygulama Basamakları):

- Amaçları sıralarken nelere dikkat ettiniz, önem sırasını neye göre belirlediniz?
- Yaşam amaçlarınızı oluştururken hangi alanlarda daha çok zorlandınız?
- Hayal kurarken amaçlarınıza ulaştığınızda neler hissettiniz?

7. Tartışma sorularıyla ilgili paylaşımlar alındıktan sonra aşağıdakine benzer bir açıklama ile süreç sonlandırılır:

"Nasıl ki hepimizin hayata yüklediği anlamlar birbirinden farklı ise yaşamımız için belirlediğimiz amaçlar da kişiden kişiye farklılık gösterebilir. Yaşama yönelik belirlediğimiz amaçlar hayatımızı daha anlamlı hale getirir ve bu bizim kendimizi iyi hissetmemizi sağlar. Bu etkinlikte olduğu gibi yaşam amaçlarımız hakkında sorgulamak ve hayal kurmak geleceğe yönelik amaçlarımızı netleştirmemizde bizlere yardımcı olur."

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Öğrencilerden Çalışma Yaprağı-1'de belirlemiş oldukları bir alana ait yaşam amaçları hakkında bir eylem planı oluşturmaları istenir.

Uygulayıcıya Not:

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Etkinlik Bilgi Notu okunmadan öğrencilerin hayal etmelerini kolaylaştırmak için çeşitli görseller gösterilebilir.
2. Tartışma soruları basitleştirilerek öğrencilerin katılımı desteklenebilir.
3. Çalışma Yaprağı-1 yapılırken öğrencilere bireysel olarak destek sunularak öğrenme süreci farklılaştırılabilir.

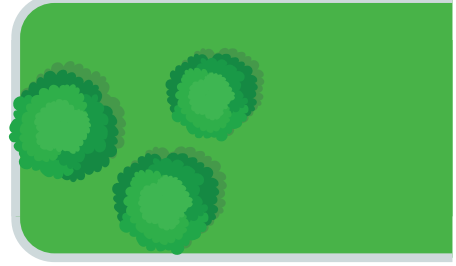
Etkinliği Geliştiren:

Rabia AKKOÇ

Çalışma Yaprağı 1

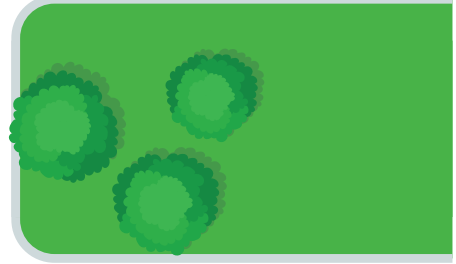
1- Sağlık Amaçlarım

2- Sosyal Amaçlarım

3- Duygusal Amaçlarım

4- Ailevi Amaçlarım

YAŞAM YOLUM

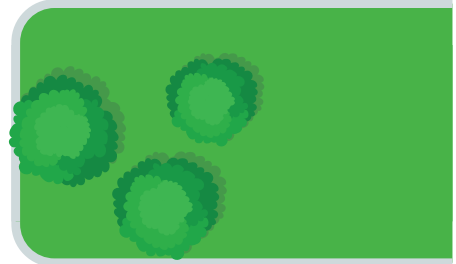
5- Ekonomik Amaçlarım

6- Akademik Amaçlarım

7- Mesleki Amaçlarım

8- ...

ETKİNLİK BİLGİ NOTU

Gözlerimizi kapayalım. Burnumuzdan derin bir nefes alıp ağızımızdan verelim. Her nefes alışımızda daha güçlü ve sağlıklı olduğumuzu hayal edelim.

Dalga seslerinin ve esen hafif bir rüzgarın uğultusundan başka bir şeyin duyulmadığı bir deniz kıyısında, güneşin sıcaklığını hissederek kumsalda yürüdüğümüzü veya bulutların üstünde, yemyeşil ormanlarla örtülü bir dağın yüksek bir tepesinde oturduğumuzu düşünelim. İstersek bizden başka kimsenin olmayacağı bu yerlerde, istediğimiz her şeyi canlandırabileceğimizi hiç unutmayalım. Hayal etmenin sınırı yoktur; bizi mutlu edebilecek her şeyi hayal edebiliriz.

Şimdi hayatımızı düşünelim: Gelecekteki siz, nerede ne yapıyor olabilir? Onun neleri gerçekleştirmiş olmasını isterdiniz? Neleri amaç edinmiş ve gerçekleştirmiş olabilir? Amaçlarını, hayallerini gerçekleştirmek nasıl hissettirmiş olabilir?

Şimdi tekrar derin bir nefes alalım ve gözlerimizi yavaş yavaş açalım.

5. SINIF ETKİNLİKLERİ

SÜRDÜRÜLEBİLİR ARKADAŞLIKLAR

Gelişim Alanı	Sosyal Duygusal
Yeterlik Alanı	Kişilerarası Beceriler
Kazanım/Hafta	Arkadaşlık ilişkilerini sürdürme konusunda yapabileceklerini bilir. / 22. Hafta
Sınıf Düzeyi	5. Sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	<ol style="list-style-type: none"> 1. Çalışma Yaprağı-1 2. Çalışma Yaprağı-2 3. Çalışma Yaprağı-3 4. Etkinlik Bilgi Notu
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	<ol style="list-style-type: none"> 1. Çalışma Yaprağı-1’de bulunan hikâye etkinlik öncesinde okunur. 2. Çalışma Yaprağı-2 ve Çalışma Yaprağı-3 öğrenci sayısına çoğaltılır. 3. Etkinlik Bilgi Notu’nda yer alan bulmaca çözümü incelenir.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uygulayıcı tarafından, “Merhaba sevgili öğrenciler. Bugün sizlere bir hikâye anlatacağım. Hikâye bittikten sonra üzerine sohbet edeceğiz. Şimdi rahatça arkanıza yaslanıp beni dikkatlice dinlemenizi istiyorum.” yönergesini verildikten sonra Çalışma Yaprağı-1’de bulunan hikâye sınıfa sesli olarak okunur. 2. Tartışma soruları ile hikâye değerlendirilir. <ul style="list-style-type: none"> • Sizce Mete hangi davranışları sebebiyle arkadaşlarıyla sorun yaşadı? • Sizce Mete hangi davranışlarını değiştirerek arkadaşlıklarını sürdürmeye başlamıştır? • Arkadaşlıklarımızın devam etmesi için nelere dikkat etmemiz/ neler yapmamız gerekir? 3. Tartışma sorularından sonra Çalışma Yaprağı-2 öğrencilere dağıtılır ve öğrencilere bulmacayı çözmeleri için süre verilir. Ardından Etkinlik Bilgi Notu’nda yer alan cevap anahtarında yer alan kelimelerden faydalanılarak öğrencilerin bulmacalarını kontrol etmeleri sağlanır. 4. Uygulayıcı tarafından, “Evet çocuklar, bugün Mete’nin davranışlarını ve sonrasında yaşadıklarını öğrendik. Arkadaşlıklarımızı sürdürmek için sahip olmamız gereken özellikleri ise bulmacayı çözerek öğrendik. Bu davranışlarımızdan bazılarını geliştirmemiz, bazılarını ise öğrenmemiz gerekebilir. Şimdi hep birlikte bu özellikleri tekrar edelim.” yönergesi verilir.

Süreç (Uygulama Basamakları):

Öğrencilerle birlikte bulmacada yer alan kelimeler tekrar edilir. Bulmacada öğrencilerin bilmedikleri kavramlar varsa açıklanır.

5. Süreç tartışma sorularıyla devam ettirilir:

- Bulmacada yer alan özelliklerle ilgili neler düşünüyorsunuz?
- Sizce arkadaşlık ilişkilerimizi sürdürmede neler yapmalıyız?
- Arkadaşlık ilişkilerinizi sürdürebilme konusunda kendinizde bulunduğunu düşündüğünüz özellikler hangileridir?
- Arkadaşlık ilişkilerinizi sürdürebilme konusunda geliştirmeniz gerektiğini düşündüğünüz özellikler hangileridir?

6. Öğrencilerin paylaşımları alındıktan sonra aşağıdakine benzer bir açıklama ile süreç sonlandırılır:

"Sevgili öğrenciler, yaşamımız boyunca yüzlerce insanla tanışıp iletişim kurarız. Ancak bunlardan yaşamımıza anlamlı katkıları olanlar, arkadaşlarımızdır. İnsanlarla tanışıp arkadaşlıklar kurmak, onlarla bir şeyler paylaşmak bizim en temel ihtiyaçlarımız arasındadır. Bu nedenle arkadaşlık ilişkilerimizi sürdürmek için gereken çaba ve özeni karşılıklı olarak göstermeliyiz."

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Hazırlanan Çalışma Yaprağı-3 öğrencilere dağıtılır. Sayfada yer alan durumlar hakkında bir hafta boyunca kendilerini gözlemlemeleri ve isterlerse Çalışma Yaprağı-3'ün arka sayfasına not alabilecekleri söylenir. Bir hafta boyunca tabloyu dikkatlice doldurmaları ve uygulayıcıya teslim etmeleri istenir.

Uygulayıcıya Not:

1. Sınıfta benzer isimli çocuklar varsa hikâyede yer alan isimler değiştirilebilir.

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Hikaye okunurken görselleri de öğrencilere gösterilerek öğrenme süreci farklılaştırılabilir.
2. Çalışma Yaprağı-2 de yer alan yazıların puntosu büyütülerek ve/ya dokunsal özellikler eklenerek görme bakımından işlevsel hale getirilebilir.
3. Tartışma soruları basitleştirilerek öğrencilerin katılımı desteklenebilir.

Etkinliği Geliştiren:

Gizem İLK

Çalışma Yaprağı 1

Bugün sizleri Mete ile tanıştıracam. Mete, derslerinde çok başarılı bir öğrenciymiş. Öğretmenleri Mete'yi ders başarılarından dolayı hep tebrik edermiş. Ancak Mete'nin bazı davranışlarını düzeltmesi gerektiğini düşünürler ve Mete'yi de uyarırlarmış. Çünkü Mete arkadaşlarıyla oyun oynarken kuralları hep kendisi koymak ister, arkadaşları kabul etmeyince de hemen küsermiş. Bahçede sıra olacakları zaman arkadaşlarını iter, en öne geçmeye çalışmış. Arkadaşları Mete'nin herkese lakap takmasından hiç hoşlanmazlarmış. Onlar Mete'ye şaka yaptıklarında ise Mete kızar ve bazen de kavga çıkarırmış. Mete'yi uyardıklarına rağmen davranışlarını değiştirmedigi için arkadaşları zamanla ondan uzaklaşmaya başlamışlar.

Mete'nin bu davranışlarına rağmen sınıf arkadaşı Erdem, Mete'yle arkadaşlığını sürdürmeye devam ediyormuş. Erdem, Mete'ye hatalarını söyler, davranışlarını düzeltmesi için ona yardım etmeye çalışırmış. Ama Mete, Erdem'i hiç dinlemezmiş. Bir gün Mete Erdem'i kenara çekip ona demiş ki; 'Mete ben sana yardım etmeye çalışıyorum ama beni hiç dinlemiyorsun. Her şeyle dalga geçtiğin için seninle hiç konuşamıyorum. Böyle davranmaya devam edersen yakında hiç arkadaşın kalmayacak.' Erdem cümlesini bitirince Mete Erdem'e dönmüş ve 'Ben kimseden yardım istemedim. Sizler oyun oynarken benim dediklerimi hiç yapmıyorsunuz. Artık sen de benimle konuşma.' demiş. Erdem üzülmüş ve Mete ile bir daha konuşmamış. Erdem'le de arası bozulan Mete, iyice yalnız kalmış.

Zamanla hatalı davranışlarını fark etmiş ama özür dilemeyi bilmediği için arkadaşlarıyla barışamamış. Başarılı olduğu ders notları da düşmeye başlamış. Mete bir gün, 'Herkes birbiriyle oyun oynuyor, konuşuyor, geziyor ama ben yalnızım. Kimse benimle konuşmuyor, beni yanlarına çağırıyorlar ve oyunlarına almıyorlar. Benim neden hiç arkadaşım yok?' diye düşünmeye başlamış.

Gel zaman git zaman, Mete zamanla bazı davranışlarını değiştirerek arkadaş edinmeye ve arkadaşlıklarını sürdürmeye başlamış. Sınıfta ve okulda en sevilen çocuklardan biri olmuş. Erdem de onun en yakın arkadaşı olmuş. Derslerinde de çok başarılı olarak, okulunu başarıyla bitirmiş.

Çalışma Yaprağı 2

Bulmacaya gizlenmiş olan kelimeleri bularak aşağıdaki boşluklara yaz. Bulmacayı tamamladığında arkadaşlıklarını sürdürebilmek için sahip olman gereken bazı özellikleri öğrenmiş olacaksın. Haydi başla!

A	D	İ	L	Z	U	B	Ö	R	Ç	G	Y	Ü	Ğ
I	Ç	B	U	S	E	V	E	C	E	N	İ	P	Ş
L	I	Z	T	A	U	L	M	U	Ö	A	A	Y	U
F	E	G	L	Y	S	N	F	S	C	Z	L	A	G
V	S	Ü	Ç	G	P	K	T	R	E	İ	Ç	F	Ç
N	Y	L	U	I	C	J	Ğ	G	M	K	A	F	P
U	Ş	E	M	L	Ö	A	L	Ü	U	G	K	E	A
Y	A	R	D	I	M	S	E	V	E	R	G	D	Y
U	Ç	Y	A	G	E	A	J	E	B	O	Ö	İ	L
M	Y	Ü	E	V	R	M	S	N	R	T	N	C	A
L	K	Z	H	I	T	İ	Ğ	İ	V	U	Ü	İ	Ş
U	U	L	N	F	P	M	D	L	H	Y	L	T	I
K	Ş	Ü	D	U	G	İ	K	İ	Z	T	L	A	M
R	Ç	A	İ	V	J	U	Z	R	S	C	Ü	H	C
Y	D	Ü	R	Ü	S	T	Ş	H	Ç	A	Ğ	Z	I

1. ....
2. ....
3. ....
4. ....
5. ....
6. ....
7. ....

8. ....
9. ....
10. ....
11. ....
12. ....
13. ....
14. ....

Bulmacaya saklanmış olan tüm kelimeleri buldun. Tebrikler!

Artık arkadaşlıklarını sürdürebilmek için sahip olman gereken özellikleri biliyorsun. Bunlardan bazılarını geliştirmen, bazılarını ise öğrenmen gerekebilir. Lütfen bundan sonra daha dikkatli davranmayı dene. Böylece arkadaşlıkların daha sağlam ve uzun süreli olacak.

Çalışma Yaprağı 3

Aşağıdaki tabloyu bir hafta boyunca kendi davranışlarını düşünerek dikkatlice doldurmanı istiyorum. Lütfen dürüstçe doldur, yazdıklarını sadece ben göreceğim. Bir haftanın sonunda tabloyu bana getirmeyi unutma.

.....
Sınıf Rehber Öğretmenin

DURUMLAR	DERECELER			
	Hiçbir Zaman	Bazen	Çoğunlukla	Her Zaman
1. Arkadaşıma karşı güler yüzlü davrandım.				
2. Oynadığımız oyunlarda kurallara uymaya dikkat ettim.				
3. Yardıma ihtiyacı olan arkadaşlarıma yardım ettim.				
4. Arkadaşımla konuşurken nazik davranmaya özen gösterdim.				
5. Bir hata yaptığımda özür diledim.				
6. Benden özür dilediklerinde onları affettim.				
7. Dürüst davrandım.				
8. Arkadaşıma karşı saygılı davrandım.				
9. Arkadaşıma karşı adil davrandım.				
10. Paylaşımçı olmaya özen gösterdim.				

ETKİNLİK BİLGİ NOTU

(Bulmaca Çözümü)

A	D	İ	L	Z	U	B	Ö	R	Ç	G	Y	Ü	Ğ
I	Ç	B	U	S	E	V	E	C	E	N	İ	P	Ş
L	I	Z	T	A	U	L	M	U	Ö	A	A	Y	U
F	E	G	L	Y	S	N	F	S	C	Z	L	A	G
V	S	Ü	Ç	G	P	K	T	R	E	İ	Ç	F	Ç
N	Y	L	U	I	C	J	Ğ	G	M	K	A	F	P
U	Ş	E	M	L	Ö	A	L	Ü	U	G	K	E	A
Y	A	R	D	I	M	S	E	V	E	R	G	D	Y
U	Ç	Y	A	G	E	A	J	E	B	O	Ö	İ	L
M	Y	Ü	E	V	R	M	S	N	R	T	N	C	A
L	K	Z	H	I	T	İ	Ğ	İ	V	U	Ü	İ	Ş
U	U	L	N	F	P	M	D	L	H	Y	L	T	İ
K	Ş	Ü	D	U	G	İ	K	İ	Z	T	L	A	M
R	Ç	A	İ	V	J	U	Z	R	S	C	Ü	H	C
Y	D	Ü	R	Ü	S	T	Ş	H	Ç	A	Ğ	Z	İ

1. ADİL
2. SEVECEN
3. UYUMLU
4. GÜLERYÜZLÜ
5. YARDIMSEVER
6. SAYGILI
7. SAMİMİ

8. NAZİK
9. GÜVENİLİR
10. AFFEDİCİ
11. PAYLAŞIMCI
12. CÖMERT
13. DÜRÜST
14. ALÇAK GÖNÜLLÜ

5. SINIF ETKİNLİKLERİ

DUYGU SANDALYESİ

Gelişim Alanı	Sosyal Duygusal
Yeterlik Alanı	Duyguları Anlama ve Yönetme
Kazanım/Hafta	Değişen duygu durumlarını fark eder. / 23.Hafta
Sınıf Düzeyi	5. Sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	<ol style="list-style-type: none"> 1. Çalışma Yaprağı-1 veya "Duygular Nasıl Bizde Açılıyor?" (https://www.youtube.com/watch?v=fNELCVPvOBQ) isimli "Ters Yüz" filminden bir kesitin olduğu video 2. Çalışma Yaprağı-2 3. Çalışma Yaprağı-3 4. Makas 5. Sandalye
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	<ol style="list-style-type: none"> 1. "Duygular Nasıl Bizde Açılıyor?" isimli videonun derste izlenmesi için etkileşimli tahta veya projektör hazırlanır. 2. Etkileşimli tahtanın veya projektörün olmadığı sınıflarda ise videonun hikayeleştirilmiş hâli olan Çalışma Yaprağı-1 hazır hale getirilir. 3. Çalışma Yaprağı-2'de yer alan örnek olaylar kesilerek pozitif ve negatif duygular masanın üzerine "bir pozitif-bir negatif" olmak üzere iki farklı grup olarak sıralanır. 4. Masanın yanına bir adet sandalye yerleştirilir.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> 1. Etkinliğin amacının değişen duygularımızı fark etmek olduğu açıklanır. 2. Öğrencilere, "Duygular Nasıl Bizde Açılıyor?" isimli video izletilir ya da Çalışma Yaprağı-1'de yer alan hikâyeleştirilmiş senaryo okunur. Ardından öğrencilere şu sorular sorulur ve öğrencilerin paylaşımları alınır: <ul style="list-style-type: none"> • İzlediğiniz videoda/okuduğum hikâyede hangi duygular vardı? • Burada anlatılan beş duygu dışında hissettiğiniz başka duygular neler? • Günlük hayatta sıklıkla yaşadığınız duygulara örnekler verir misiniz? • Hangi durumlar karşısında bu duyguları yaşıyorsunuz?

Süreç (Uygulama Basamakları):

3. Gönüllü öğrenciler sırayla tahtaya çağrılır ve öğrencilerden masanın üzerindeki duygu kâğıtlarından iki tanesini seçerek masanın hemen yanında yer alan sandalyeye oturmaları ve kâğıtta yazılan örnek olayları 30 saniye düşünüp arkadaşlarına bu duyguları jest, mimik ve beden diliyle anlatmaları istenir.
4. Öğrencilerin kâğıtlarda yazılı olaylara ve hissettikleri duygulara odaklanmaları ve o olayı sanki gerçek hayattan bir anmış gibi yaşamalarını sağlamaları için “Şimdi arkana yaslan, gözlerini kapat, olaya ve hissettiğin duyguya odaklan.” gibi yönergeler verilir.
5. Öğrencilerin paylaşımları alındıktan sonra, süreç tartışma sorularıyla devam ettirilir:
  - Oynadığımız oyun esnasında duygularınızı ifade ederken neler hissettiniz?
  - Yaşadığımız farklı duyguları ve bu duygular arasındaki değişimi fark ettiğiniz anda neler düşündünüz?
  - Bugün oynadığımız bu oyun size nasıl bir deneyim kazandırdı?
6. Öğrencilerin paylaşımları alındıktan sonra aşağıdakine benzer bir açıklama ile süreç sonlandırılır:

“Sevgili öğrenciler, her duygunun hayatımızda farklı işlevleri vardır. Bazı duygular yaşadığımız olayları hatırlamamızı kolaylaştırırken bazı duygular tehlikelere karşı bizi korur. Benzer şekilde kimi duygularımız vereceğimiz kararları etkilerken kimi duygular da kendimizi ifade etmemizi sağlar. Bu nedenle her bir duygu çok kıymetlidir ve yaşanması gerekir. Önemli olan, değişen duyguları fark ederek bunlar arasındaki uyumu sağlayabilmektir.”

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Çalışma Yaprağı-3 öğrencilere dağıtılır, hafta boyunca yaşadıkları olaylar sonucu deneyimledikleri farklı duyguları gün gün bu çizelgeye not etmeleri, bir haftanın sonunda da uygulayıcıya bu çizelgeyi teslim etmeleri istenir.

Uygulayıcıya Not:

1. Etkileşimli tahta veya projektör olan sınıflarda “Ters Yüz” filminden bir kesit olan video izletilmeli, eğer bunlar yoksa Çalışma Yaprağı-1’de yer alan hikâyeleştirilmiş senaryo öğrencilerin ilgisini çekecek şekilde okunmalıdır. Önceden hazırlık yapılarak birkaç öğrencinin katılımıyla senaryonun sınıf içinde canlandırılması da tavsiye edilebilir.

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Hikâye okunurken görselleri de kullanılarak öğrencilerin olayları somutlaştırmaları desteklenebilir.
2. Eğer video izleniyorsa hangi duygunun jest ve mimiklerle, yüz ifadeleri ile nasıl ifade edildiği betimlenerek öğrencilerin anlamaları kolaylaştırılabilir.
3. Çalışma Yaprağı-2’de yer alan yazıların puntosu büyütülerek, kontrast zemin üzerine yapıştırılarak veya yazıların yanına görselleri de yapıştırılarak materyal uyarlaması yapılabilir.

Etkinliği Geliştiren:

Yağmur Benian DURU

Çalışma Yaprağı 1

TERS YÜZ

Birine bakıp hiç merak ettiniz mi acaba aklından neler geçiyor? Ben biliyorum, Riley'nin aklından geçenleri biliyorum. Aaa kendimi tanıtmadım öyle değil mi? Ben Sevinç. Riley'nin zihnindeki duygulardan yalnızca biriyim. O beni görmez ama hep hisseder. Riley 11 yıl önce dünyaya gözlerini açıp anne ve babasını görüp gülümsediğinde ben vardım. Sonsuza dek yalnızca o ve ben olacağız diye düşünürken Riley birden bire ağlamaya başladı. O da ne? Duygu kontrol panelinde benden başka birisi daha vardı. Adı Üzüntü'ymüş o an öğrendim. Geldiği günden beri yanımdan hiç ayrılmıyor, başta ondan pek hoşlanmamıştım ama Riley'i çok sevdiğine ve her zaman onun iyiliğini düşündüğüne eminim. Bir keresinde Üzüntü ve ben kontrol panelinden kaybolduğumuzda Riley'nin ailesinin yanına dönebilmesini ve empati kurabilmesini sağlamıştı, bazen gerçekten hayat kurtarıcı olabiliyor.

Zaman ilerledikçe kontrol panelindeki arkadaşlarım artmaya başladı. Üzüntü'den sonra Korku aramıza katıldı. Biraz ürkek biri ama amacı Riley'i dünyadaki tüm tehlikelerden korumak, onun göremediği zararlı durumları hissederek önlem almasını sağlamak.

Sizi Tiksinti ile tanıştırmadım öyle değil mi? Tiksinti, Riley'i zehirlenmekten koruyor. Kimseler fark etmese bile Riley'nin sağlığı için çok çalışıyor Tiksinti.

Ve ekibimizin son üyesi, Öfke. Dıştan biraz korkutucu görünse de aslında tek amacı Riley'nin hakkını savunmak. Öfke haksızlıklara karşı aşırı duyarlıdır, ama onu sakinleştirip durdurmayı sağlamazsak Riley için birtakım sorunlara yol açıp başını belaya sokabiliyor.

Hepimiz Riley'nin zihninde uyum ve denge içinde yaşamaya ve Riley'nin davranışlarına yön vermeye çalışıyoruz. Birimiz hakimiyeti eline alacak olursa ya da birimiz eksik olursak tüm dengeler bozuluyor ve Riley içinden çıkılmaz durumlarla karşı karşıya kalabiliyor. O yüzden hepimiz çok kıymetli ve çok özeli, tek amacımız Riley'nin hayatta kalmasını ve iyi bir yaşam sürebilmesini sağlamak.

Seninle tanıştığıma çok memnun oldum güzel çocuk. Sen de bu dersten çıktıktan sonra kendi duygularını düşün olur mu? Kardeşlerimiz senin zihninde de var, yeter ki onları tanımayı, her bir duyguyu yerinde hissetmeyi ve hissettiğin bu duyguları hem kendine hem de çevrene ifade etmeyi bil.

Çalışma Yaprağı 2

Pozitif Duygular	Negatif Duygular
Çok emek vererek hazırladığım maketim arkadaşlarım tarafından çok beğenildi.	Tam çöpleri kutuya atacağım sırada önüme bir kedi fırladı.
Uzun süredir görmediğim ve çok sevdiğim bir arkadaşım beni ziyarete geldi.	Küçük kardeşim ev ödevimin üstüne meyve suyu döktü.
Ailem beni uzun süredir gitmek istediğim lunaparka götürdü.	Çok sevdiğim evcil hayvanım bugün biraz rahatsızlandı.
Eve bir geldim ki ne göreyim, annem en sevdiğim yemeği yapmış.	En sevdiğim kazağımı kaybettim.
Bugün doğum günüm ve bunu kimse hatırlamıyor sanıyordum, unutmamışlar, sürpriz yapmışlar bana.	Sıra arkadaşım bana sürekli hoşlanmadığım bir şaka yapıyor.

Kardeşimin kırdığı oyuncağın aynısını dedem bana aldı.

Uyurken gök gürledi, şimşek çaktı ve yatağımdan sıçrayarak uyandım.

Bugün okulda çok önemli yeni bilgiler öğrendim.

Alarmı kurmayı unutmuşum ve dersin başlamasına yarım saat kala uyandım.

Hafta sonu pikniğe gidecekmışiz, bizimkiler bana söz verdi.

Sıra arkadaşım yemek yedikten sonra ellerini hiç yıkamıyor ve ben bu durumdan çok rahatsızım.

Öğretmenim resim dersinde çok başarılı olduğumu söyledi.

Yolda yürürken yere düştüm ve herkes bana gülmeye başladı.

Ablamla birlikte en sevdiğim çizgi filmi izledik.

Arkadaşım en sevdiğim kalemimi aldı ve ısrarla vermek istemiyor.

Çalışma Yaprağı 3

DUYGULARIM VE BEN

GÜNLER	DUYGULARIM
PAZARTESİ	
SALI	
ÇARŞAMBA	
PERŞEMBE	
CUMA	
CUMARTESİ	
PAZAR	

5. SINIF ETKİNLİKLERİ

BENİ DİNLİYOR MUSUN?

Gelişim Alanı	Sosyal Duygusal
Yeterlik Alanı	Duyguları Anlama ve Yönetme
Kazanım/Hafta	Başkalarının duygu ve düşüncelerini anlamak için etkili dinleme stratejilerini kullanır. / 24. Hafta
Sınıf Düzeyi	5. Sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	1. Çalışma Yaprağı-1 2. Çalışma Yaprağı-2
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Çalışma Yaprağı-1 tahtaya yansıtılır. 2. Çalışma Yaprağı-2 öğrenci sayısı kadar çoğaltılır.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> 1. Etkinliğin amacının başkalarının duygu ve düşüncelerini anlamak için etkili dinleme stratejilerini kullanmak olduğu açıklanır. 2. Öğrencilerden sıra arkadaşlarıyla ikişerli grup oluşturmaları istenir. 3. Öğrencilere aşağıdaki yönerge verilir: "Sevgili öğrenciler, şimdi sizlerden eşlerinize birlikte 10 dakika boyunca istediğiniz bir konu üzerine sohbet etmenizi istiyorum. Sohbet konusunu seçerken tahtaya yansıtılmış olduğum konu başlıklarından da yararlanabilirsiniz. Sohbet ederken size vereceğim Çalışma Yaprağı-1'deki sorularla arkadaşınızı etkin dinleme özellikleri açısından değerlendireceksiniz. Daha sonra da çalışma yapraklarınızı karşılıklı değiştireceksiniz." 4. Tüm öğrencilere Çalışma Yaprağı-2 dağıtılır. Öğrencilerden sohbete başlamaları ve sohbet bittiğinde sohbet süresince arkadaşının dinleme davranışını dikkate alarak Çalışma Yaprağı-2'yi doldurmaları istenir. 5. Öğrencilerin doldurma işlemleri bittikten sonra çalışma yapraklarını değiştirmeleri istenir. Öğrencilerden arkadaşlarının gözüyle kendi dinleme davranışlarını incelemeleri istenir. 6. Süreç tartışma sorularıyla devam ettirilir: <ul style="list-style-type: none"> • İletişim kurarken etkili dinleme stratejilerini kullandığınızı düşünüyor musunuz? Bu konuda arkadaşınızın sizinle ilgili belirttiği görüşe katılıyor musunuz? • Etkin dinleme stratejileri açısından hangi konuda kendinizi güçlü görüyorsunuz? Neden?

Süreç (Uygulama Basamakları):

- Etkin dinleme stratejileri açısından hangi konuda kendinizi geliştirmeniz gerektiğini fark ettiniz? Bu özelliği nasıl geliştirebilirsiniz?

7. Öğrencilerin paylaşımları alındıktan sonra aşağıdakine benzer bir açıklama ile süreç sonlandırılır:

"Hem derslerimizde hem kişilerarası ilişkilerde başarılı ve mutlu bir ilişki sürdürmenin en önemli kuralı etkin dinlemektir. Karşıımızdaki kişinin ne demek istediğine dikkatimizi vermek, onu anlamaya çalışmak, konuşurken onu bölmek ve empatik tepkiler vermek etkin dinlemenin temelleri arasındadır. İyi bir dinleyici olabilmek için göz kontağı kurmak, beden dilini kullanmak, dinlemeye istekli olmak ve karşıımızdaki kişiye anlaşıldığını hissettirmek gibi özelliklere sahip olmak önemlidir."

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Etkin dinleme açısından kendini geliştirmesi gereken yönleri ile ilgili okul rehberlik ve psikolojik danışma servisi ile iletişime geçmeleri istenebilir.

Uygulayıcıya Not:

1. Eğer sınıf mevcudu 20 öğrencinin altındaysa öğrenciler farklı gruplara ayırma teknikleriyle 2'şerli gruplara ayrılır.
2. Çalışma Yaprağı-1 tahtaya yansıtılmadığı durumlarda çıktı alınarak tahtaya yapıştırılır.

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Akran eşleşmesi yapılarak öğrencilerin sosyal etkileşim ortamı düzenlenebilir.
2. Çalışma Yaprağı-1'deki yazıların puntosu büyütülebilir ve/ya yanına ipucu olabilecek görseller yapıştırılabilir.
3. Tartışma soruları basitleştirilerek öğrencilerin katılımı desteklenebilir.

Etkinliği Geliştiren:

Nilay SOYAT

Çalışma Yaprağı 1

Bilgisayar oyunları

Sahibi olmak istediğiniz hayvan

Yapmaktan hoşlandığınız sanatsal ve sportif faaliyetler

Çocukluk anılarınız

Sizi en çok sevindiren olay

En son okuduğunuz kitap/En son izlediğiniz film

Yaz tatili planlarınız

Değer verdiğiniz hayaliniz

Geleceğe yönelik kariyer planınız

Kendinizde takdir ettiğiniz özellikler

5. SINIF ETKİNLİKLERİ

GÖZLÜĞÜM ŞEKİL

Gelişim Alanı	Sosyal Duygusal
Yeterlik Alanı	Benlik Farkındalığı
Kazanım/Hafta	Başkalarının bakış açısının kendi bakış açısından farklı olabileceğini kabul eder. / 25. Hafta
Sınıf Düzeyi	5. Sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	<ol style="list-style-type: none"> 1. Çalışma Yaprağı-1 2. Çalışma Yaprağı-2 3. Çalışma Yaprağı-3 4. Makas 5. Paket lastiği 6. Bir adet renkli karton
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	<ol style="list-style-type: none"> 1. Çalışma Yaprağı-1 öğrenci sayısının yarısı kadar çoğaltılır. Her bir kâğıt işaretli yerden kesilerek öğrenci sayısı kadar gözlük sayfası elde edilir. 2. Çalışma Yaprağı-3 öğrenci sayısı kadar çoğaltılır.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uygulayıcı tarafından öğrencilere "Bugün sizinle eğlenceli bir etkinlik yapacağız, haydi başlayalım" açıklaması yapılır. 2. Öğrencilere Çalışma Yaprağı-1 dağıtılır. Öğrencilerden Çalışma Yaprağı-1'de yer alan gözlük şeklini kesmeleri istenir. Sonrasında ise her öğrencinin kâğıtta gözlük camı olarak düşünülen kısmına istedikleri bir şekli çizmeleri ve sonra bu şekli makasla kesmeleri istenir (Kare, daire, üçgen, kalp, yıldız, ay, oval, çiçek vb.). Şekillerin tam gözlük camı olarak düşünülen kısmın ortasına gelmesi ve şekillerin çok küçük, orta ya da büyük olabileceğinin, öğrencilerin isteğine kalmış olduğu hatırlatılır. Ardından öğrenciler gözlük çerçevelerinde açtıkları deliklere paket lastiğini bağlayarak gözlüklerini kulaklarına takacakları kısmı oluşturmaları sağlanır. 3. Öğrenciler gözlüklerini tamamladıktan sonra gözlük camlarında birbirinden farklı şekiller oluşturmuş gönüllü birkaç öğrenci sınıfın önüne çıkarılır. Kendi tasarladıkları gözlüklerini takmaları ve gözlerini kapatmaları istenir. Uygulayıcı elindeki renkli kartonu bu öğrencilerin tam karşısında tutar ve sırayla gözlerini açan öğrencilere ne gördükleri sorulur. Öğrencilerin gözlüklerindeki şekillere göre kare şeklinde küçük bir karton, üçgen şeklinde büyük bir karton, kalp şeklinde karton vb. cevapları alındıktan sonra sınıfa dönülür ve şu sorular sorulur:

Süreç (Uygulama Basamakları):

- Arkadaşlarınızın aynı kartona bakmalarına rağmen farklı şekil ve boyutlarda kartonlar görmelerinin sebepleri neler olabilir?
  - Arkadaşlarınızın birbirinin gördüğü karton şeklini görebilmesi için ne yapılabilir?
4. Öğrencilerin paylaşımları alındıktan sonra öğrencilere bugün yapılacak etkinliğin amacının başkalarının bakış açısının kendi bakış açılarından farklı olabileceğini kabul etmek olduğu açıklanır.
  5. Çalışma Yaprağı-2’de yer alan görsel tahtaya yansıtılır. Sonrasında şu sorularla süreç değerlendirilir:
    - Bu görselde sizce kim haklı? Neden?
    - Bu görsel ile az önce yaptığımız etkinlik arasında nasıl benzerlikler var?
    - Günlük yaşantınızda çevrenizdeki insanlarla aynı olaylara farklı tepkiler verdiğiniz oluyor mu? Nasıl?
    - Başka insanlar aynı olaylara sizden farklı tepkiler verdiğinde ne düşünüyorsunuz/ hissediyorsunuz?
    - Aynı olaylara başkalarının sizden farklı tepkiler vermesinin nedenleri neler olabilir?
    - Başka insanların farklı bakış açılarının olmasının günlük hayata katkıları neler olabilir?
  6. Öğrencilerin paylaşımları alındıktan sonra aşağıdakine benzer bir açıklama ile süreç sonlandırılır:

“Sevgili öğrenciler. Her insanın kendine özgü bir bakış açısının olduğu, bu nedenle insanların bir olaya farklı açılardan yaklaşabileceği ve bunun hayata bir bakıma zenginlik katacağını unutmayalım.”

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Etkinliğin sonunda Çalışma Yaprağı-3 öğrencilere dağıtılır. Bir hafta boyunca günlük hayatlarında kendi bakış açılarından farklı bakış açısına sahip insanlarla hangi durumlarda karşılaştıklarını ve insanların farklı bakış açısına sahip olmalarıyla ilgili duygu ve düşüncelerini Çalışma Yaprağı-3’e not almaları istenir.

Uygulayıcıya Not:

1. İstenmesi durumunda öğrenciler oluşturdukları gözlükleri paket lastiği kullanarak takmak yerine elleriyle gözlerine de tutabilirler.
2. Bir hafta sonra Çalışma Yaprağı-3 her öğrenci tarafından doldurulduğunda uygulayıcı tarafından mutlaka incelenmelidir.

Özel gereksinimli öğrenciler için;

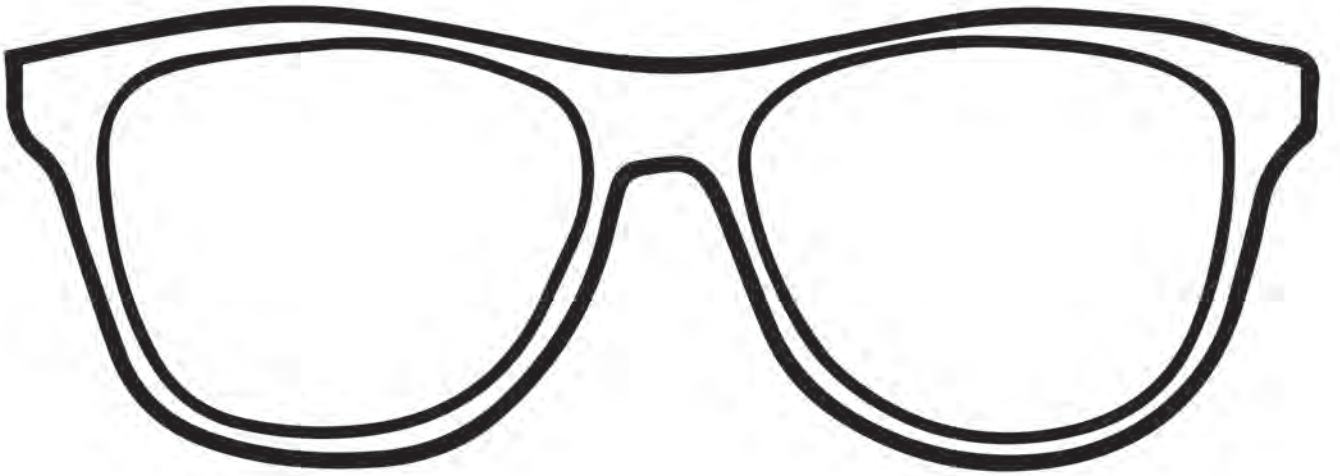
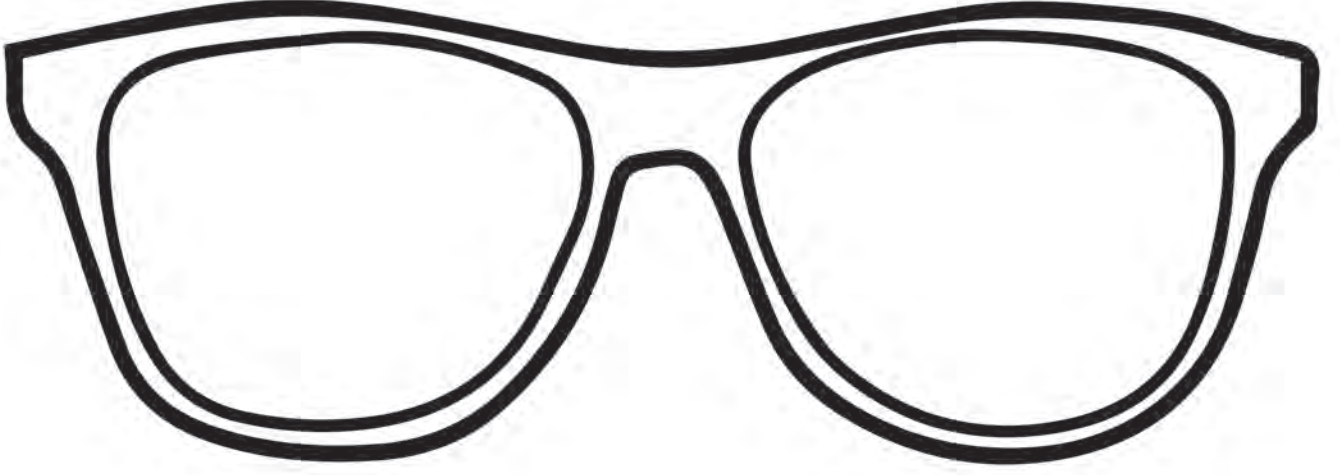
1. Çalışma Yaprağı-1’deki gözlük yapılırken öğrencilere fiziksel yardım sunulabilir, bireysel destek olunabilir.
2. Sorular basitleştirilerek öğrencilerin etkinlik sürecine katılımları artırılabilir.
3. Gözlüklerini tamamlamaları için öğrencilere ek süre verilebilir.

Etkinliği Geliştiren:

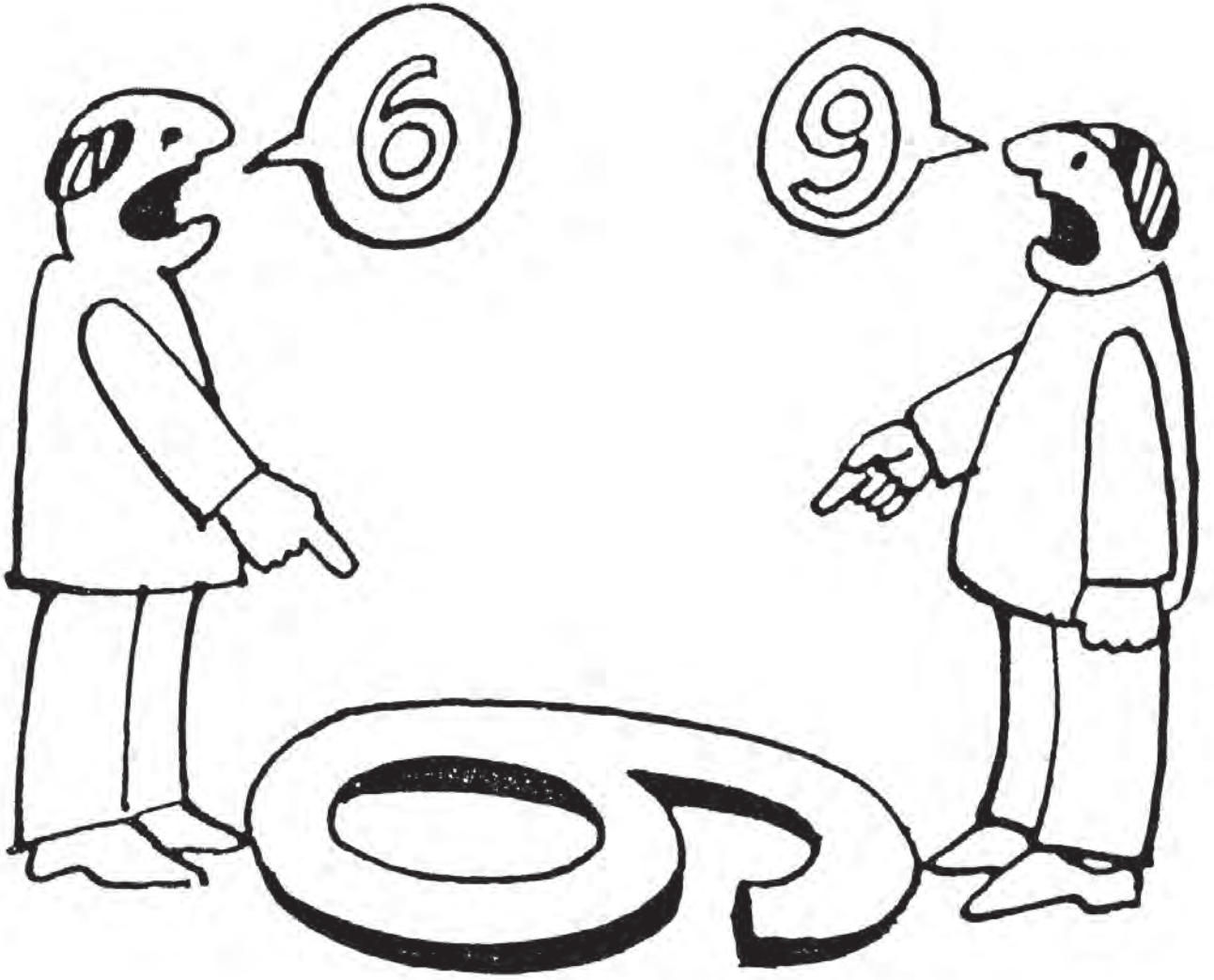
M. Kübra COŞKUNER

Çalışma Yaprığı 1

Çalışma Yaprağı 2

Çalışma Yaprağı 3

GÜNLER	BUGÜN BENİMKİNDEN FARKLI HANGİ BAKIŞ AÇILARIYLA KARŞILAŞTIM?	BU FARKLI BAKIŞ AÇILARI HAKKINDA NE DÜŞÜNDÜM?
PAZARTESİ	1. 2. 3.	
SALI	1. 2. 3.	
ÇARŞAMBA	1. 2. 3.	
PERŞEMBE	1. 2. 3.	
CUMA	1. 2. 3.	
CUMARTESİ	1. 2. 3.	
PAZAR	1. 2. 3.	

5. SINIF ETKİNLİKLERİ

FARKLILIKLAR HARMONİSİ

Gelişim Alanı	Sosyal Duygusal
Yeterlik Alanı	Kişiler Arası Beceriler
Kazanım/Hafta	Kültürel farklılıklara duyarlı bir bakış açısı geliştirir. / 26. Hafta
Sınıf Düzeyi	5. Sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	<ol style="list-style-type: none"> 1. "Sabah güneş doğarken kuş sesleri" isimli video (https://www.youtube.com/watch?v=b-AZvuti5Ew) 2. Çalışma Yaprağı-1 3. Çalışma Yaprağı-2 4. Çalışma Yaprağı-3 5. Etkinlik Bilgi Notu olarak
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	<ol style="list-style-type: none"> 1. Çalışma Yaprağı-1 poster şeklinde hazırlanır ve dersten önce tahtaya/duvara yapıştırılır. 2. Etkinlik Bilgi Notu etkinlik öncesinde okunur.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uygulayıcı tarafından tüm öğrencilerden arkalarına yaslanıp derin bir nefes aldıktan sonra gözlerini kapatmaları, çok güzel bir ormanda oldukları, bu ormanı ve ormanın içindekileri hayal etmeleri istenir. Öğrenciler gözlerini kapatır kapatmaz önceden indirilen veya etkileşimli tahta/tablet/dijital telefondan ulaşılabilen "Sabah güneş doğarken kuş sesleri" isimli videonun ilk iki dakikası öğrencilere dinletilir. 2. Videonun ardından öğrencilere "Sevgili öğrenciler. Az önce hep birlikte güzel bir hayale daldık. Kimler hayalini bizlerle paylaşmak ister?" diye sorulur. Öğrencilerin paylaşımda bulunmaları teşvik edilerek gönüllü öğrenciler başta olmak üzere diğer öğrencilerin de paylaşımları dinlenir. 3. Öğrencilerin paylaşımlarının ardından sınıfa şu sorular sorulur: <ul style="list-style-type: none"> • Hayal ettiğiniz ormanda kuş seslerini duyduğunuzda neler hissettiniz? • Tüm kuşlar aynı sesi çıkarmış olsalardı hayal kurarken duyduğumuz sesler nasıl farklılaşır? • Hayal ettiğiniz ormanda kuşlar dışında başka neler vardı? Onların varlığı hayalimizi nasıl etkiledi? 4. Öğrencilerin paylaşımları alındıktan sonra farklı kuş seslerinin ahenkli bir bütün oluşturduğu vurgusu yapılarak aşağıdaki yönerge verilir: <p>"Sevgili öğrenciler, bu haftaki etkinliğimizin amacı kültürel farklılıklara duyarlı bir bakış açısı geliştirmek. Bu amaçtan yola çıkarak kimler bize kültür, kültürel farklılıklar, kültürel farklılıklara duyarlı olmak kavramlarını açıklamak ister?"</p>

Süreç (Uygulama Basamakları):

5. Öğrencilerin paylaşımları alındıktan sonra Etkinlik Bilgi Notu'nda yer alan bilgilerden yararlanarak eksik kalan yanlar tamamlanır.

6. Uygulayıcı tarafından Etkinlik Bilgi Notu'nda yer alan dünya kültürlerinden örnekler sınıfa okunur ve aşağıdaki yönerge öğrencilere verilir:

"Dünya'nın her tarafında bizlere farklı gelen bazen de kendi kültürümüzle benzer özellikler taşıyan kültürleri fark ederiz. Bahsettiğimiz örneklere baktığımızda bizim kültürümüzle benzer olan ya da bize farklı gelen durumlar nelerdir? Kendi kültürümüzde buna benzer durumlara örnek verir misiniz?"

7. Öğrencilerin paylaşımları alındıktan sonra, süreç tartışma sorularıyla devam ettirilir:

- Dünyada ve ülkemizde farklı kültürlere sahip insanların var olduğunu fark ettiğinizde neler hissettiniz?
- Kültürel farklılıkların hayatımıza etkileri neler olabilir?
- Kültürel farklılıklar bize ne gibi katkılar sağlar?

8. Öğrencilerin paylaşımları alındıktan sonra, süreç tartışma sorularıyla devam ettirilir:

"Sevgili öğrencilerim, bugün sizlerle çok önemli bir konu üzerine konuştuk. Nasıl ki bir kuş diğerini farklı ötüyor diye ötekileştirmiyorsa, dünyanın dört bir yanında birbirinden farklı ve güzel canlılar uyum içinde yaşayabiliyorsa, bir gökkuşuğu tüm renkleri bir arada barındırıp bizlere huzur veriyorsa insanların ve kültürlerin farklılıkları da bizlere öyle huzur ve mutluluk vermelidir. Farklılıklar zenginliklerimizdir, bizleri geliştirir ve büyütürler. Kültürel farklılıklar ve bu farklılıklara duyarlı olup hoşgörü içinde yaşayabilmek birçok kültür ve medeniyete ev sahipliği yapmış Anadolu topraklarının bizlere bıraktığı önemli bir mirastır. Her kültür kendi içinde çok kıymetli ve özel parçalar barındırır. Önemli olan görebildiğimiz bu farklılıkları yargılamadan, kendi kültürümüzle kıyaslama yapmadan, eleştirmeden olduğu gibi kabul edip saygı duyabilmektir."

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Sınıf 7 gruba ayrılır. Birinci gruba Azerbaycan, ikinci gruba Mısır, üçüncü gruba İtalya, dördüncü gruba Brezilya, beşinci gruba ABD, altıncı gruba Papua Yeni Gine ve yedinci gruba Japonya'da yaşadığını hayal ettiğimiz bir çocuğa kendi kültürlerini anlatmaları ve öğrencilerden mektup yazdığı bölgede yaşayan "hayali arkadaşının" da kültürünü araştırıp benzerlikleri ve farklılıkları, bu benzerlik ve farklılıklarla ilgili duygu ve düşüncelerini bu mektupta ifade etmeleri istenebilir. Bir haftanın sonunda yazdıkları mektupları uygulayıcıya teslim etmeleri söylenebilir.

2. Öğrencilerden merak ettikleri, ilgi duydukları ülkemizdeki ve/veya dünyadaki kültürleri araştırıp bu konuyla ilgili duygu ve düşüncelerini anlatan bir kompozisyon yazmaları istenebilir.

Uygulayıcıya Not:

1. Etkileşimli tahta veya projektör bulunan sınıflarda Çalışma Yaprağı-1 tahtaya yansıtılabilir.

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Çalışma Yaprağı-1 kontrast zemin üzerine yapıştırılarak ya da dokunsal özellikler eklenerek görme bakımından işlevsel hale getirilebilir.
2. Tartışma soruları basitleştirilerek öğrencilerin katılım süreci desteklenebilir.
3. Kültürel farklılıkları açıklamak için Çalışma Yaprağı-1'deki çocukların fiziksel özellikleri betimlenerek farklılıklara dikkat çekilebilir.

Etkinliği Geliştiren:

Yağmur Benian DURU

KÜLTÜR

KÜLTÜREL FARKLILIKLAR

KÜLTÜREL FARKLILIKLARA DUYARLILIK

ETKİNLİK BİLGİ NOTU

Kültür: Kültür kelime anlamı olarak inşa etmek demektir. Topluların kendilerine özgü olan ve gelecek nesillere aktardıkları maddi veya manevi her şey kültürdür. Kültür bizi sarıp sarmalayan, hayatımızı şekillendiren; dil, din, gelenek, görenek, tarih, sanat, dünya görüşü gibi öğeleri içinde barındıran yaşam şeklidir. Toplum var oldukça kültür de gelecek nesillere aktarılmaya ve yaşatılmaya devam edecektir.

Kültürel farklılıklar: Kişilerin veya toplumların sahip oldukları, benimsedikleri kültür öğelerinin birtakım farklılıklar göstermesidir. Tarihe baktığımızda neredeyse her coğrafyada birçok medeniyetin ve onların kültürlerinin izlerine rastlarız. Bunlardan en kıymetlileri ve zenginleri hiç şüphesiz Anadolu topraklarıdır. Tarihin ilk çağlarından bu yana Anadolu'da pek çok uygarlık ve kavim yaşamıştır. Dolayısıyla Anadolu'da dünyanın en zengin kültür izlerine rastlanabilir. Bu kadar kültürün bulunduğu bir coğrafyada kültürel farklılıkların olması da hâliyle kaçınılmazdır.

Kültürel farklılıklara duyarlılık: Kültürler arasında fark olabileceğini anlamakla başlayan bir süreçtir. Bu süreçte kendi kültürümüzden farklı olan kültürleri fark edip onları doğru-yanlış, iyi-kötü olarak sınıflandırmak yerine onları oldukları gibi kabul etmektir. Kültürel farklılıklara duyarlılık demek saygı ve hoşgörü demektir. Farklılıklarımız, zenginliklerimizdir.

HADI DÜNYADAKİ BAZI ÖRNEKLERE BAKALIM... ¹

Hindistan'da hangi elinle yemek yediğin çok önemli. Ellerini yıkayıp tabağa elini uzattığında sağ elini kullandığında yemeğin tadının daha lezzetli geldiğini düşünüyorlar.

Orta Asya'da yaşayan birçok insan yemeklerini bizim gibi çatal ve kaşıkla yemiyor, onlar çubuklar kullanıyorlar. Çok ilginç öyle değil mi?

İran'da misafirlğe gittiğinde görgü kuralları gereği tabağın hepsini bitirmemen gerekirken, İtalya'da durum tam tersi, burada eğer tabağındaki yemeğin tamamını bitirmezsen yemeği beğenmediğin düşünülebilir.

Evet derken başımızı yukarı ve aşağı, hayır derken ise sağa ve sola sallarız öyle değil mi? Bulgaristan'da ise bu durum tam tersi.

Japonya'da bir eve gireceğin zaman ayakkabılarını çıkarmalısın. Ama kesinlikle çoraplarını çıkarma yoksa seni saygısız biri olarak algılayabilirler. Ayrıca onlarda da bizdeki gibi misafir terliği denen bir şey var.

Filipinler'de bir eve misafir olduğunda o evin en yaşlı kişisini bulup ondan dua istemek oldukça yaygın bir gelenektir. Yaşlı kişinin elini alnına koyup ona saygını gösterebilirsin.

¹ KAYNAK:
<https://www.momondo.com.tr/discover/ilginc-gelenekler-ve-ipuclari>

5. SINIF ETKİNLİKLERİ

NEZAKET BALONLARIM

Gelişim Alanı

Sosyal Duygusal

Yeterlik Alanı

Kişiler Arası Beceriler

Kazanım/Hafta

Yardım etme becerilerini kullanır. / 27.Hafta

Sınıf Düzeyi

5. Sınıf

Süre

40 dk (Bir ders saati)

Araç-Gereçler

1. Çalışma Yaprağı-1
2. Çalışma Yaprağı-2

Uygulayıcı İçin
Ön Hazırlık

1. Çalışma Yaprağı-1 ve Çalışma Yaprağı-2 öğrenci sayısına çoğaltılır.

Süreç (Uygulama
Basamakları):

1. "Bugün kendimizi daha iyi, daha mutlu, daha neşeli, daha cesur hissetmemizi sağlayan, bizlere sorumluluğu öğreten 'yardım etme' davranışı hakkında konuşacağız. Sizce yardım etmek nedir ve neden önemlidir?" cümlesiyle etkinliğe giriş yapılır. Öğrencilerden gelen paylaşımlar alınır.
2. Öğrencilerden gelen cevaplar toplanarak özetlendikten sonra aşağıdaki açıklama yapılır.
"Yardım etmek, kendi gücümüzü ve imkânlarımızı başkalarının iyiliği için kullanmak demektir. Bu anlamda çevremize birçok şekilde yardım edebiliriz. Yardım ettiğimizde; kendimizi daha iyi hissettiğimizi, sorumluluk almayı öğrendiğimizi, bencillikten uzaklaştığımızı fark ederiz. Sizler için hazırladığım Çalışma Yaprağı-1'de günlük hayatımızda karşılaşılabileceğimiz durumlara bazı örnekler var. Sizlere dağıttıktan sonra üzerinde konuşacağız."
3. Öğrencilere Çalışma Yaprağı-1 dağıtılır ve kısaca açıklama yapılarak öğrencilerin doldurmaları için belirli bir süre verilir.
4. Çalışma Yaprağı-1'de bulunan her durum sırayla okunarak gönüllü öğrencilerin paylaşımları alınır. Diğer duruma geçmeden önce, o durumla ilgili farklı bir paylaşımda bulunmak isteyen veya benzer yaşantıları olan öğrenciler varsa söz hakkı verilir. Sırayla tüm durumlar üzerine konuşulur.
5. Öğrencilerden bu durumlar dışında çevrelerindeki insanlara yardım ettikleri durumlara örnekler vermeleri istenir.
6. Aşağıdaki sorularla süreç yönlendirilir:
  - En son ne zaman ve hangi durumda birine yardım ettiniz?
  - Yardım etmek size kendinizi nasıl hissettirir?
  - İhtiyacınızın olduğu bir durumda size yardım edildiğinde nasıl hissedersiniz?

Süreç (Uygulama Basamakları):

- Bu etkinlik sonunda yardım etme becerileri ile ilgili neler fark ettiniz?
7. Öğrencilerin tartışma sorularına ilişkin paylaşımları alındıktan sonra aşağıdakine benzer bir açıklama ile süreç sonlandırılır:

“Yardım etme davranışı, diğer insanlara fayda sağlayan olumlu sosyal sonuçlar doğuran ve kendimizi iyi hissetmemize neden olan önemli beceriler arasında yer alır. Bu becerileri günlük yaşamımızda uyguladığımızda hem başkalarına destek olmuş oluruz hem de kendimizi daha iyi hissederiz.”

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Çalışma Yaprağı-2’de öğrencilerden balonlarda yer alan yardım görevlerini yerine getirmeleri istenir. O görevler dışında yaptıkları yardımları çizdikleri yeni balonların altına not etmeleri söylenir. Her balonu istedikleri renge boyayıp 1 hafta sonunda evde uygun bir yere asarak sergileyebilirler.

Uygulayıcıya Not:

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Çalışma Yaprağı-1’de yer alan yazıların puntoları büyütülebilir, örnek durumların görselleri yanlarına yapıştırılabilir. İkinci ve üçüncü sütunda yer alan kısımlar için öğrencilerin uygun görselleri seçmeleri ve yapıştırmaları istenerek tepkileri çeşitlendirilebilir.
2. Çalışma Yaprağı-1’deki örnek durumların sayısı öğrencilerin düzeyine göre azaltılarak etkinlik basitleştirilebilir.
3. Sorular basitleştirilerek öğrencilerin katılımları desteklenebilir.

Etkinliği Geliştiren:

Gizem İLK

Çalışma Yaprağı 1

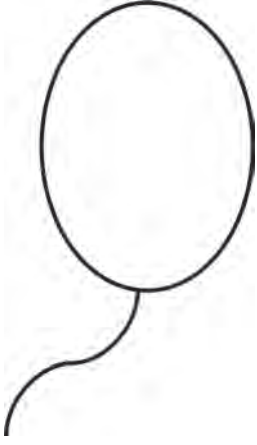
ÖRNEK DURUM	NASIL YARDIM EDEBİLİRSİN?	SONRA NE OLUR? NELER HİSSEDERSİN?
1. Teneffüste öğrencilerden biri koşarken yere düştü. Öğrencinin yakınlarında sadece sen varsın.		
2. Sınava birkaç gün kaldı. İlk sınavından düşük bir not alan arkadaşını teneffüste ders çalışırken gördün. Tedirgin ve üzgün görüldüğünü fark ettin.		
3. Okuldan eve geldin. Annen akşam yemeği için hazırlık yapıyor, kardeşinle ilgilenmeye çalışıyor ve biraz yorgun görünüyor.		
4. Arkadaşlarıyla oyun oynarken komşunuz Osman Amca'yı market poşetleriyle eve dönerken gördün. Nefes nefese kalmış ve çok yavaş yürüyor.		
5. Kantin sırasında bekliyorsun. Önündeki öğrencinin boyunun rafa yetişmediğini ve zorlandığını fark ettin.		
6. Okuldan eve dönerken mahal- ledeki kedinin yavrularının oldu- ğunu gördün. Kediler çok küçük, aç ve susuz görünüyorlar.		
7. Küçülen kıyafetlerin ve oynamadığın oyuncakların var. Dolaba sığmıyorlar ve artık onlara ihtiyacın olmadığını fark ettin.		

Çalışma Yaprağı 2

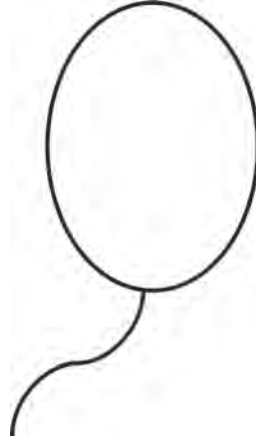
YARDIM BALONLARIM

Sevgili öğrencim, balonların altında yazan yardım ödevlerini 1 hafta içinde gerçekleştirmeni istiyorum. Bu konuda aileden yardım alabilirsin. Gerçekleştirdiğin her yardımdan sonra o balonu istediğin renge boy. Bunlar dışında yaptığın yardımlar olursa boşluklara yeni balonlar çizerek altına yaptığın yardımı yaz. Bir haftanın sonunda rengârenk balonların olacak. Balonlarını evde uygun bir duvara asarak sergileyebilirsin.

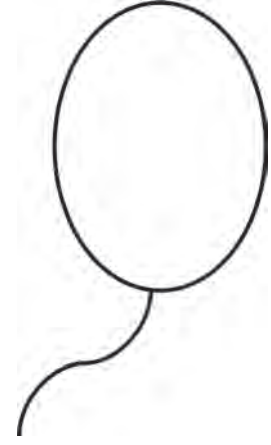
Sınıf Öğretmenin.....

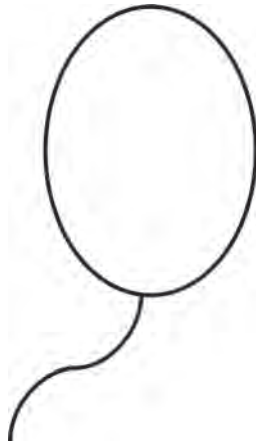
Sokak hayvanlarının susuz kalmaması için bir kaba su koyarak sokağa bıraktım.

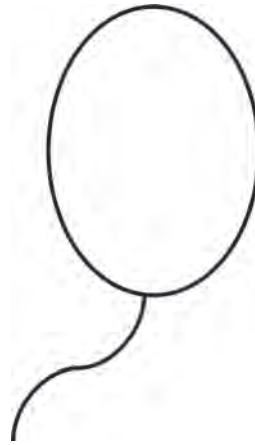
Kardeşime/arkadaşıma derslerinde/ödevlerinde yardımcı oldum.

Yardıma ihtiyacı olan arkadaşlarıma yardım ettim.

Aileme ev işlerinde yardım ettim.

Küçülen kıyafetlerimi ve oynamadığım oyuncaklarımı ihtiyacı olanlara verdim.

5. SINIF ETKİNLİKLERİ

BAŞKA BAŞKA BÜYÜYORUZ

Gelişim Alanı	Sosyal Duygusal
Yeterlik Alanı	Benlik farkındalığı
Kazanım/Hafta	Büyüme ve gelişme sürecinde bireysel farklılıklar olduğunu bilir. / 28. Hafta
Sınıf Düzeyi	5. Sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	1. Çalışma Yaprağı-1 2. Çalışma Yaprağı-2 3. Boya kalemleri
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Çalışma Yaprağı-1 ve Çalışma Yaprağı-2 öğrenci sayısı kadar renkli çıktı alınır. 2. Uygulama gününden önce boya kalemleri öğrencilere hatırlatılır.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> Etkinliğin amacı aşağıdakine benzer bir açıklamayla ifade edilir: "Sevgili öğrenciler, bugün sizinle büyüme ve gelişme sürecinde bireysel farklılıklar olduğu üzerinde duracağız. Bildiğiniz gibi her birimizin büyüme ve gelişme süreci farklılıklarla ilerliyor. Bu farklılıkları fiziksel, sosyal ve duygusal olarak adlandırabiliriz. (Çalışma Yaprağı-1 gösterilerek) Birazdan dağıtacağım bu çalışma kâğıtlarında şekillerin her biri bu değişimlerden birini temsil ediyor. Sizce hangi şekil hangi değişimi gösteriyor olabilir?" Çalışma Yaprağı-1 öğrencilere dağıtılır ve "Sevgili öğrenciler sizlerden ortadaki kısma şu anki kendinizi nasıl gördüğünüzü çizmenizi ve yanlarda bulunan soruları cevaplamanızı istiyorum." şeklinde açıklama yapılır. Öğrencilere bunun için 10 dakika süre verilir. Çalışma Yaprağı-1 doldurulduktan sonra Çalışma Yaprağı-2 dağıtılır ve açıklama yapılır: "Şimdi de sizlerden 5 yıl önceki sizi çizmenizi ve aynı soruları 5 yıl önceye göre cevaplamanızı istiyorum.". Çalışma Yaprağı-2 için de 10 dakika süre verilir. Gönüllü öğrencilerin paylaşımları alındıktan sonra, süreç tartışma sorularıyla devam ettirilir: <ul style="list-style-type: none"> Kendinizi 5 yıl önceyle kıyasladığınızda ne gibi farklılıklar gördünüz? Arkadaşlarınız ve sizin 5 yıl önceki ve şu anki özellikleriniz arasında benzerlikler ve farklılıklar açısından neler söyleyebilirsiniz? Büyüme ve gelişme sürecindeki bu farklılıklar nelerden kaynaklanmış olabilir? Öğrencilerin paylaşımları alındıktan sonra, süreç tartışma sorularıyla devam ettirilir:

Süreç (Uygulama Basamakları):

“Sevgili öğrenciler, cevaplarınızda da gördüğünüz gibi her biriniz büyürken birtakım değişiklikler yaşıyorsunuz ve bu yaşadığınız değişiklikler hepimiz için bambaşka oluyor. Bu etkinlikte de bütün insanların fiziksel, duygusal, sosyal yönlerden birbirinden farklı olduğunu ve bu farklılıkların herkesin büyüme ve gelişme sürecini farklı şekillerde etkilediğini gördünüz.”

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Öğrencilerden 2 aile üyesiyle Çalışma Yaprağı-1 ve Çalışma Yaprağı-2’deki sorular kapsamında röportaj yapmaları istenir. Sonrasında aile üyelerinin büyüme ve gelişme sürecinde ne gibi bireysel farklılıklar yaşadıkları üzerinde konuşmaları istenir.

Uygulayıcıya Not:

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Çalışma Yaprağı-1’e dokunsal özellikler eklenerek görme bakımından işlevsel hale getirilebilir.
2. Çalışma Yaprağı-1’de yer alan sorular öğrencilerin düzeylerine göre basitleştirilerek ve/ya sayısı azaltılarak öğrenme süreci farklılaştırılabilir.
3. Tartışma soruları basitleştirilerek öğrencilerin katılımı artırılabilir.
4. Öğrencilere ek süre verilebilir.

Etkinliği Geliştiren:

Rabia AKKOÇ

Çalışma Yaprağı 1

EN YAKIN
ARKADAŞIMIN İSMİ

EN MUTLU
OLDUĞUM OLAY

BOYUM

ARKADAŞLARIMLA
YAPMaktan EN ÇOK
HOŞLANDIĞIM ETKİNLİKLER

EN ÇOK
KIZDIĞIM OLAY

ŞİMDİKİ BEN

KİLOM

AYAKKABI
NUMARAM

EN ÇOK
YAŞADIĞIM DUYGULAR

Çalışma Yaprağı 2

EN YAKIN
ARKADAŞIMIN İSMİ

EN MUTLU
OLDUĞUM OLAY

BOYUM

ARKADAŞLARIMLA
YAPMAKTAN EN ÇOK
HOŞLANDIĞIM ETKİNLİKLER

EN ÇOK
KIZDIĞIM OLAY

5 YIL ÖNCEKİ BEN

KİLOM

AYAKKABI
NUMARAM

EN ÇOK
YAŞADIĞIM DUYGULAR

5. SINIF ETKİNLİKLERİ

BÜYÜME EVRENİ

Gelişim Alanı	Sosyal Duygusal
Yeterlik Alanı	Benlik farkındalığı
Kazanım/Hafta	Büyüme ve gelişmenin yaşamın doğal bir parçası olduğunu örneklerle açıklar. / 29. Hafta
Sınıf Düzeyi	5. Sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	1. Çalışma Yaprağı-1 2. Çalışma Yaprağı-2 3. Çalışma Yaprağı-3
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Çalışma Yaprağı-1, Çalışma Yaprağı-2 ve Çalışma Yaprağı-3 öğrenci sayısı kadar çoğaltılır.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> Uygulayıcı tarafından etkinliğin amacının "Büyüme ve gelişmenin yaşamın doğal bir parçası olduğunu örneklerle açıklar." olduğu açıklanır ve öğrencilere "Büyümek ve gelişmek nedir?" sorusu sorulur. Öğrencilerin paylaşımları alındıktan sonra büyüme ve gelişmenin tanımı aşağıdaki şekilde yapılır: "Büyüme ölçülebilir değişikliklerdir; boyun uzaması, kilo alma gibi. Gelişme ise bireyin sosyal, duygusal, zihinsel ve fiziksel yönden ilerleme kaydetmesidir; duygu çeşitliliğini fark etmeniz, dil kullanma becerinizin olması, arkadaş edinebilmeniz gibi..." Çalışma Yaprağı-1 öğrencilere dağıtılır ve öğrencilere okumaları için yeterli zaman verilir. Öğrencilere Çalışma Yaprağı-2 dağıtılır ve Çalışma Yaprağı-1'de yer alan bilgilerden yararlanarak doldurmaları için yeterli zaman verilir. Süre bitiminde gönüllü öğrencilerin paylaşımları alınır ve süreç tartışma soruları kapsamında değerlendirilir: <ul style="list-style-type: none"> Büyüme ve gelişmenin size faydaları nelerdir? Arkadaşlarınızın sizinkinden farklı büyüme ve gelişimleri var mı? Büyüme ve gelişme olmasaydı hayatımızda neler farklı olurdu? Öğrencilerin tartışma sorularına yönelik paylaşımları alındıktan sonra aşağıdaki benzer bir açıklamayla süreç sonlandırılır: "Büyümemiz ve gelişmemiz hepimiz için ayrıdır ve farklıdır. Bu bizim isteğimize bağlı olan bir şey değildir. Eksiklikleriyle fazlalıklarıyla her dönemimizde değişimler yaşarız. Bu değişimler bizi bir sonraki yaşam dönemine hazırlar."

**Kazanımın
Değerlendirilmesi:**

1. Öğrencilere Çalışma Yaprağı-3 dağıtılır. Öğrencilerden kendi gelişimleriyle ilgili büyümelerine şahit olan kişilerle (anne, baba, abla, ağabey, babaanne, dede anneanne vb.) görüşme yapmaları istenir. Görüşme sürecinde ilgili kişiye Çalışma Yaprağı-3'te yer alan soruları sormaları, cevaplarını form üzerine not almaları ve sınıf ortamında paylaşmaları istenebilir.

Uygulayıcıya Not:

1. Çalışma Yaprağı-1 öğrenci sayısı kadar çıktı alınamadığı durumlarda tahtaya yansıtılabilir ya da öğretmen tarafından etkinlik öncesinde tahtaya yazılabilir.

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Çalışma Yağrağı-2 doldurulurken öğrencinin performansına göre belli kısımlarını yapması istenerek etkinlik basitleştirilebilir.
2. Tartışma soruları basitleştirilerek öğrencilerin katılımları desteklenebilir.
3. Çalışma Yaprağı-1 ve 2'de yer alan yazıların puntosu büyütülerek, kontrast renkte bir zemin üzerine yapıştırılarak veya dokunsal özellikler eklenerek görme bakımından işlevsel hale getirilebilir.

Etkinliği Geliştiren:

Nilay SOYAT

Çalışma Yaprağı 1

FİZİKSEL GELİŞİM:

Bedeni oluşturan tüm organların sayısal olarak gelişimini ifade eder.

ZİHİNSEL GELİŞİM:

Çevreyle etkileşimi sağlayan, dış dünyayı anlamaya yarayan, bilginin edinilip kullanması, saklanması, yorumlanarak düzenlenmesi ve değerlendirilmesi aşamalarındaki tüm zihinsel süreçleri içermektedir.

BÜYÜME VE GELİŞİM

DUYGUSAL GELİŞİM:

Bir varlık ya da olayın bireyin iç dünyasında uyandırdığı izlenimlerin gelişimini ifade eder.

SOSYAL GELİŞİM:

Çocuğun ilk yıllarından itibaren çevresindeki diğer kişilerle kurduğu ilişkidir.

Çalışma Yaprağı 2

YAŞADIĞINIZ FİZİKSEL GELİŞİMDEN ÖRNEKLER YAZINIZ

YAŞADIĞINIZ ZİHİNSEL GELİŞİMDEN ÖRNEKLER YAZINIZ

YAŞADIĞINIZ SOSYAL GELİŞİMDEN ÖRNEKLER YAZINIZ

YAŞADIĞINIZ DUYGUSAL GELİŞİMDEN ÖRNEKLER YAZINIZ

Çalışma Yaprağı 3

Aşağıdaki soruları büyümenize şahit olan bir büyüğünüze sorarak uygun alanlara cevapları yazınız.

SORU 1: Yürümeye ne zaman başladım?

.....
.....
.....

SORU 2: Sevdiğim- sevmediğim şeyleri ne zaman söyledim?

.....
.....
.....

SORU 3: İlk ne zaman arkadaş edindim ve o arkadaşım kimdi?

.....
.....
.....

SORU 4: İlk kelimem neydi?

.....
.....
.....

SORU 5: Okula başladığımda okula gitme konusunda istekli miydim? Okuma yazma konusunda nasıldım?

.....
.....
.....

SORU 6: Bebekliğimle ilgili bir anımı anlatır mısınız?

.....
.....
.....

SORU 7: Çocukluğumda en çok hangi duyguyu yaşadım?

.....
.....
.....

5. SINIF ETKİNLİKLERİ

SANAL GERÇEKLİK

Gelişim Alanı	Sosyal Duygusal
Yeterlik Alanı	Kişiler Arası Beceriler
Kazanım/Hafta	Sanal arkadaşlığı, arkadaşlık ilişkileri kapsamında sorgular. / 30. Hafta
Sınıf Düzeyi	5. Sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	1. Çalışma Yaprağı-1 2. Küçük top
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Küçük bir top temin edilir. 2. Çalışma Yaprağı-1 arkalı önlü olacak şekilde grup sayısı kadar çoğaltılır.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uygulayıcı tarafından aşağıdaki yönerge ile etkinlik başlatılır: "Sevgili öğrenciler hepinize merhaba. Bugün sizlerle arkadaşlığı konuşacağız. Gelin şimdi, arkadaşlarınızla en çok ne yapmayı sevdiğinizi söyleyeceğiniz bir oyun oynayalım. Oyunumuz için yanımda bir top getirdim. Aranızdan birinin ismini söyleyecek ve elimdeki topu ona doğru atacağım. Topu tutan öğrenci, arkadaşları ile yapmayı en çok sevdiği şeyi söyleyecek ve topu atmak istediği arkadaşının ismini söyleyerek topu ona doğru atacak. Böylece sıra, ismi söylenen öğrenciye geçmiş olacak. Süreç bu şekilde devam edecek. Hazırsanız başlayalım!" 2. Uygulayıcı sınıftan bir öğrencinin adını söyleyerek topu o öğrenciye atar ve oyunu başlatır. 3. Öğrenciler oyunu tamamladıktan sonra uygulayıcı topu kaldırır ve öğrencilere aşağıdaki soruları yöneltir:<ul style="list-style-type: none"> • Arkadaşlık denildiğinde aklınıza neler geliyor? • Arkadaşlarınızla nerelerde tanıştınız? • Arkadaşlarınızla neler yapıyor, birlikte nasıl zaman geçiriyorsunuz? 4. Gönüllü öğrencilerden gelen yanıtlar alındıktan sonra sınıf 5 farklı gruba ayrılır ve her gruba Çalışma Yaprağı-1 dağıtılır. 5. Gruplara Çalışma Yaprağı-1'i tamamlamaları için belirli bir süre verilir. Her gruptan birer grup temsilcisi seçmeleri istenir. 6. Süre tamamlandıktan sonra tüm grup sözcülerinin doldurmuş oldukları Çalışma Yaprağı-1'i sınıfla paylaşmaları sağlanır. 7. Paylaşımlar alındıktan sonra öğrencilere sanal arkadaşlığın tanımı "internet aracılığıyla, sesli ve/veya görüntülü görüşme, yazışma ile gerçekleşen bir arkadaşlık" şeklinde yapılır.

Süreç (Uygulama Basamakları):

8. Öğrencilerin paylaşımları alındıktan sonra, süreç tartışma sorularıyla devam ettirilir:
  - Sanal arkadaşlık ve yüz yüze arkadaşlık arasında ne gibi farklılıklar var?
  - Arkadaşlık ilişkileri açısından düşündüğünüzde sanal arkadaşlığı nasıl değerlendirirsiniz? Avantajlı ve dezavantajlı yönleri neler olabilir?
  - Bir arkadaşlık ilişkisinden beklentilerinizi karşılayabilme açısından sanal arkadaşlıklar hakkında neler düşünüyorsunuz?
9. Öğrencilerin paylaşımları alındıktan sonra, süreç tartışma sorularıyla devam ettirilir:

“Teknolojinin yaşamımıza girmesi ile beraber ortaya çıkan sanal arkadaşlıklar giderek hayatımızda önemli bir yer tutmaktadır. Bu noktada farklı kültürler hakkında bilgi sahibi olma, farklı bir dil öğrenme, birlikte oyun oynayabilme, eğitsel çalışmalar yapma gibi katkıları varken; sanal arkadaşlıkların birtakım riskleri de vardır. Karşıdaki kişinin gerçek kimliğini bilemememiz, sanal dünyada zaman yönetiminin zor olması, siber zorbalığa ve dolandırıcılığa maruz kalma olasılığının yüksek olması, arkadaşlık ilişkilerinin sadece ekranda kalması ve buna bağlı olarak birbirimizi anlama konusunda güçlükler yaşamamız bu durumlara örnek olarak verilebilir. Sanal arkadaşlığı, arkadaşlık ilişkileri kapsamında sorgulamak kişisel güvenliğimizi sağlamada önemlidir.”

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Öğrencilerden sanal arkadaşlık ile gerçek hayatta kurulan (mahalledeki, apartmandaki ya da okuldaki) arkadaşlıkların farklarını ve benzer yanlarını anlatan bir resim/karikatür/posterden birini yapmaları istenir. Bunun için öğrencilere bir hafta süre verilir. Bir haftanın sonunda öğrenciler tarafından yapılan resimler/hazırlanan posterler sınıf panosunda sergilenir.
2. Öğrencilerden sanal arkadaşlığın risklerini ifade eden bir slogan bulmaları ve sloganlarını kâğıda ya da kartona istedikleri şekilde yazmaları istenir. Bunun için öğrencilere bir hafta süre verilir. Bir haftanın sonunda öğrenciler tarafından hazırlanan sloganlar sınıf panosunda sergilenir.

Uygulayıcıya Not:

1. Küçük bir top yerine öğrencilere zarar vermeyecek sertlikte olan pelüş bir oyuncak vb. herhangi bir eşya kullanılabilir.
2. Çalışma Yaprağı-1'deki öğrenci isimleri, sınıfta olmayan isimlerden seçilmelidir.
3. Sanal arkadaşı olmayan öğrencilerin sanal arkadaşı olduğunu hayal ederek soruları cevaplamaları istenir.

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Gruplar belirlenirken öğrencilerin akran desteği alabileceği kişilerin bulunduğu ortamda olması sağlanarak sosyal ortam düzenlenebilir.
2. Çalışma Yaprağı-1'deki yazıların puntosu büyütülebilir, kontrast renkte bir zemine yapıştırılabilir ya da Braille yazıları ile de yazılarak görme bakımından işlevsel hale getirilebilir.
3. Tartışma soruları basitleştirilerek öğrencilerin katılımı desteklenebilir.

Etkinliği Geliştiren:

Gamze TEMELOĞLU

Çalışma Yaprağı 1

Adı Soyadı:

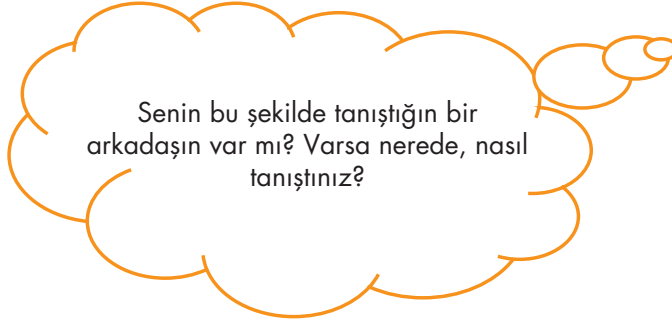

Hepinize merhaba arkadaşlar.
Ben .....
Biz .....ile hiç ortak bir mekanda bulunmadan, yüz yüze ve yan yana gelmeden, tokalaşmadan tanıştık.
Sence biz Deniz ile nerede/nasıl tanışmış olabiliriz?

.....

.....

.....

Senin bu şekilde tanıştığın bir arkadaşın var mı? Varsa nerede, nasıl tanıştınız?

.....

.....

.....

Bu arkadaşlığın adı ne olabilir? Sana bir ipucu vereyim. Bu arkadaşlığın adı ".....arkadaşlık".

.....

.....

.....

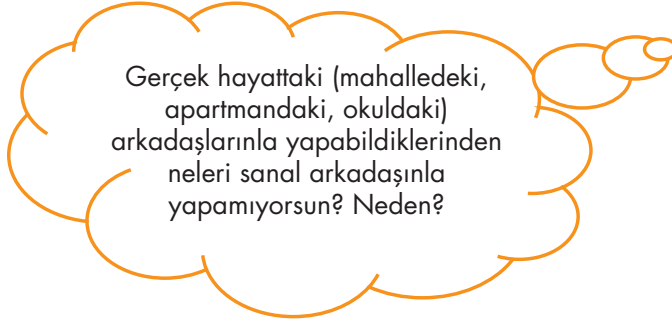

Gerçek hayattaki (mahalledeki, apartmandaki, okuldaki) arkadaşlarıyla yapabildiklerinden neleri sanal arkadaşınla da yapabiliyorsun? Nasıl?

.....

.....

.....

Gerçek hayattaki (mahalledeki, apartmandaki, okuldaki) arkadaşlarıyla yapabildiklerinden neleri sanal arkadaşınla yapamıyorsun? Neden?

.....

.....

.....

Sanal arkadaşlıktaki riskler/tehlikeler neler olabilir?

.....

.....

.....

Sanal arkadaşlığın avantajlı yönleri var mıdır? Bunlara örnek verebilir misin?

.....

.....

.....

5. SINIF ETKİNLİKLERİ

ÇATIŞMALAR HEP VAR

Gelişim Alanı	Sosyal Duygusal
Yeterlik Alanı	Kişiler Arası Beceriler
Kazanım/Hafta	Çatışmanın ve anlaşmazlıkların yaşamın bir parçası olduğunu fark eder. / 31. Hafta
Sınıf Düzeyi	5. Sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	1. Çalışma Yaprağı-1 2. Etkinlik Bilgi Notu
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Çalışma Yaprağı-1’de yer alan görsel kesilir, resimler dış yüzeyde kalacak şekilde yapıştırılarak küp şekline getirilir. 2. Etkinlik Bilgi Notu etkinlik öncesinde okunur.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> 1. Sınıfa girilir ve öğrencilere sınıfta yer değişikliği yapılacağı söylenir. Öğrencilerden oturmak istediği sıraya geçmeleri istenir. Uygulayıcı tarafından aynı sıraya oturmak isteyen veya birlikte oturmak isteyen/istemeyen öğrenciler arasında diyalog geçmesine, çatışma ve anlaşmazlık yaşanmasına o esnada izin verilir. Ardından öğrencilere kendi eski sıralarına geçmeleri söylenir ve aslında yer değişikliği yapmayacakları açıklanır. Yer değişikliği yapacaklarını söyleme nedeninin yaşamda zaman zaman çatışma ve anlaşmazlıklarla karşılaşılabilir olduğunu gösterilmesi olduğu belirtilir. 2. Etkinliğin amacının “çatışmanın ve anlaşmazlıkların hayatın bir parçası olduğunu fark etmek” olduğu açıklanır. 3. Öğrencilere ‘çatışma’ ve ‘anlaşmazlık’ kavramlarının neler olduğu sorulur. Cevaplar alındıktan sonra uygulayıcı tarafından Etkinlik Bilgi Notu’ndan yararlanılarak çatışma kavramını açıklanır ve konuyla ilgili gerekli bilgiler verilir. 4. Ardından öğrencilere etkinlik öncesinde hazırlanmış olan küp gösterilir ve aşağıdaki açıklama yapılır: “Elimde gördüğünüz küpün her bir yüzeyinde yaşanan çatışma ve anlaşmazlık resimleri var. Şimdi bu küpü gönüllü olan arkadaşlarınız sırayla havaya atacak ve yere düştüğünde üst yüzünde gördükleri resimlerde neler olabileceğini bize açıklayacaklar. Gördükleri bu resimlerle ilgili kendi kafalarında oluşturdukları hikâyeyi anlatacaklar. Doğru veya yanlış yok. Resimlerde gördüğünüz şeylerle ilgili kendi çatışma ve anlaşmazlık hikâyeyizi oluşturabilirsiniz. Hazırsanız başlayalım.” 5. Gönüllü öğrencilerden sırayla tahtaya çıkmaları, küpü havaya atmaları ve kendisine gelen resimle ilgili hikâyesini anlatmaları istenir.

Süreç (Uygulama Basamakları):

6. Gönüllü öğrencilerin paylaşımları tamamlandıktan sonra etkinlik aşağıdaki sorularla devam ettirilir:
  - Arkadaşlarınızın anlattığı hikâyelere benzer yaşantılarınız oluyor mu? Neler?
  - Yaşamda herkes çatışma ve anlaşmazlıklar yaşamakta mıdır? Neden?
  - Çatışma ve anlaşmazlık yaşadığınız durumlarda neler yapıyorsunuz? Bu çatışma ve anlaşmazlıkları nasıl çözüyorsunuz?
  - Çatışma ve anlaşmazlık yaşadığınızda o anki duygu ve düşünceleriniz neler oluyor?
  - Çatışma ve anlaşmazlıkların olmadığı bir yaşam sizce mümkün mü? Neden?
7. Öğrencilerin tartışma sorularına ilişkin paylaşımları alındıktan sonra aşağıdakine benzer bir açıklama ile süreç sonlandırılır:

"Sevgili öğrenciler. Çatışma ve anlaşmazlıklar yaşamın bir parçasıdır ve hayatımız boyunca çatışma ve anlaşmazlıklarla karşılaşacağımızı unutmamalıyız. Bu noktada önemli olanın bu çatışma ve anlaşmazlıkları yapıcı biçimde çözümler üretebilmektir. Bu sayede daha mutlu ve huzurlu bir yaşam sürebiliriz."

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Öğrencilerin günlük hayatta karşılaştıkları çatışmaları yapışkanlı kâğıda yazmaları istenir ve sınıf panosuna bu durumları hafta boyunca yapıştırabilecekleri söylenir.
2. Öğrencilerden günlük hayatta yaşadıkları çatışmalardan bazılarını resmetmeleri istenebilir.

Uygulayıcıya Not:

1. Uygulayıcı sınıfa 'yer değişikliği' konusu dışında başka konularla da girebilir. Örneğin, sınıf kurallarına uymadığı için tahtaya ismi yazılan öğrencilerin yaşadıkları çatışma ve anlaşmazlık, öğretmenin sınıfta görevli öğrenci seçeceği durumlarda (ödev kontrolü, belirli gün ve haftalar kutlama programında görevlendirilecek kişi seçimleri vs. gibi) yaşanan çatışma ve anlaşmazlık gibi konularda sınıfın durumuna ve uygulayıcının isteğine göre tercih edilebilir. Hangi konu uygulanacak olursa olsun ilk etapta öğrencilerin çatışma ve anlaşmazlık yaşamalarına müsaade edilmeli, ardından bu durum daha da ilerlemeden kontrol altına alınmalı ve etkinliğin amacı için yapıldığı açıklanmalıdır.
2. Küp havaya atıldığında öğrenciler gelen resimle ilgili hikâyeye oluşturmakta zorlanırlarsa, havaya ilk küp atma ve ilk hikâyeye oluşturmaya uygulayıcı yapabilir.

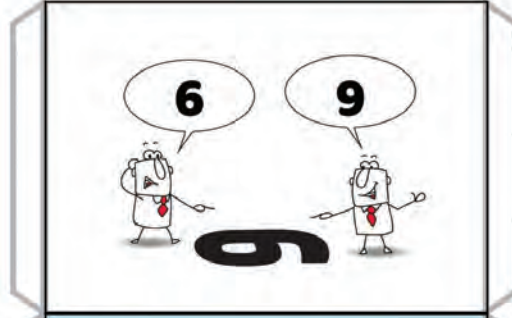
Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Çalışma Yağrağı-1'deki resimlerin görülebilirliğinin artırılması için büyük bir küp yapılabilir, kâğıdın boyutları büyütülebilir.
2. Öğrencilere yaşantılarını ifade etmeleri kısmında geribildirim verilerek açıklamalarına destek olunabilir.
3. Sorular basitleştirilerek öğrencilerin katılımları desteklenebilir.

Etkinliği Geliştiren:

M. Kübra COŞKUNER

Çalışma Yaprağı 1

ETKİNLİK BİLGİ NOTU

Çatışma, iki veya daha fazla kişi arasında çeşitli sebeplerden doğan anlaşmazlık olarak tanımlanabilir. İnsanların ihtiyaçları, dürtüleri ve istekleri birbirleriyle uyum sağlamadığı zaman ortaya çıkar. Çatışma her ne kadar insanlar için olumsuz bir kavrammış gibi algılansa da başkalarıyla etkileşim içinde olmanın doğal bir sonucu olarak meydana gelmektedir. Kişilerarası ilişkilerde çatışmalar genellikle olumlu ya da olumsuz diye değerlendirilmez. Çatışma durumunun olumlu ya da olumsuz sonuçlanması kişilerin nasıl bir çatışma yaşadıklarına ve bu çatışmayı hangi yollarla çözdüklerine bağlıdır (Koç, Teke & Arslan, 2017). İnsanlar hayatları boyunca, evde, işyerinde, sokakta, okulda çatışma durumları ile karşı karşıya kalırlar (Arslan, 2005). Çatışmalar; karşılanmayan ya da engellenen istek ve arzularımızın sonucu olarak ortaya çıktığı için pek çok nedenden kaynaklanabilir (Koç, Teke & Arslan, 2017).

Çatışma bir ya da birden çok kişinin herhangi bir konu üzerinde anlaşamadığı zaman ortaya çıkar. Bireylerin gereksinimleri, dürtüleri, istekleri, birbirleriyle ters düştüğü zaman, çatışma yaşanır. Bazı durumlarda kişilerin söylemleri birbirlerinden farklıdır ya da bireyler bunları farklı algılar. Bu farklı bakış açıları ve farklı algılamalar da çatışmalara yol açar. İnsan olmanın özelliği gereği tüm bireyler zaman zaman farklı düşündükleri için çatışmalar yaşarlar (Öner, 1999).

Unutmayalım ki çatışma farklı fikirdeki insanlar arasındaki etkileşimin doğal bir sonucudur, çatışmalar sağlıklı, yapıcı ve düzenli şekilde çözümlenebildiği sürece, tüm taraflar için kısa ve uzun vadeli faydalar oluşturacaktır.

KAYNAK:

Arslan, C. (2005). Kişilerarası çatışma çözme ve problem çözme yaklaşımlarının yüklem karmaşıklığı açısından incelenmesi. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.

Koç, H., Teke, A. ve Arslan, C. (2017). Kişilerarası ilişkilerde çatışma çözme. Konya: Çizgi Kitabevi.

Öner, U. (1999). Çatışma çözme ve arabuluculuk eğitimi. Y., Kuzgun (Ed.), İlköğretimde rehberlik içinde (s.s. 189-227). Ankara: Nobel Yayın Dağıtım

5. SINIF ETKİNLİKLERİ

HOŞÇA KAL ARKADAŞIM!

Gelişim Alanı	Sosyal Duygusal
Yeterlik Alanı	Kişiler Arası Beceriler
Kazanım/Hafta	Gerektiğinde arkadaşlığını sonlandırır. / 32.Hafta
Sınıf Düzeyi	5. Sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	1. Çalışma Yaprağı-1 2. Çalışma Yaprağı-2
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Çalışma Yaprağı-1 ve Çalışma Yaprağı-2 öğrenci sayısı kadar çoğaltılır.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> Aşağıdaki soru yöneltilerek etkinlik başlatılır: "Değerli öğrencilerimiz bugünkü etkinliğimizin konusu arkadaşlık. Sizce arkadaş ne demek?" Öğrencilerin cevapları alındıktan sonra aşağıdaki açıklama yapılır: "Evet sevgili öğrenciler. Arkadaşlığa ilişkin açıklamalarda bulundunuz. Şimdi de Türk Dil Kurumu Sözlüğü'nün arkadaş tanımına hep birlikte bakalım: Arkadaş, birbirlerine karşı sevgi ve anlayış gösteren kimselerden her biri." Öğrencilere "Sizce birbirine karşı sevgi ve anlayış göstermeyen kişiler ne yapmalılar?" sorusu yöneltilir. Öğrencilerin cevapları alındıktan sonra aşağıdaki açıklama ile etkinlik sürdürülür: "Cevaplarınız için teşekkür ederim çocuklar. Aslında birbirine karşı sevgi ve anlayış göstermeyen kişiler ne yapmalılar sorusuna vereceğimiz cevapları iki grupta toplayabiliriz. Arkadaşlığımızı sürdürmeye çalışabiliriz ya da gerektiğinde arkadaşlığımızı sonlandırabiliriz. Bugünkü etkinliğimizde, gerektiğinde arkadaşlığımızı sonlandırmamız üzerine konuşacağız." Öğrencilere Çalışma Yaprağı-1 dağıtılır. Etkinliğe aşağıdaki yönerge ile devam edilir: "Çalışma Yaprağı-1'de bazı ifadeler görüyorsunuz. Yan taraflarındaki oklar ise sizi, "Arkadaşlığımı Sonlandırıyorum" kutucuğuna götürüyor. Burada sizden istenilen, her bir ifadeyi okuyarak ona ne söylemek isterdiniz sorusuna vereceğiniz cevabı, ifadenin yanındaki okun üzerine yazmanız. Sorusu olan var mı?" Öğrencilerin paylaşımları alındıktan sonra, süreç tartışma sorularıyla devam ettirilir:

Süreç (Uygulama Basamakları):

- Çalışma Yaprağı-1'deki ifadelerden yaşadıklarınız oldu mu? Olduysa nasıl tepki verdiniz?
- Bu çalışmayı yaparken neler düşündünüz/ hissettiniz?
- Sizce gerektiğinde arkadaşlığımızı sonlandırmak neden önemlidir?
- Gerektiğinde arkadaşlığımızı sonlandırmamanın bizlere ne gibi zararları vardır?
- Gerektiğinde arkadaşlığımızı sonlandırmak için daha başka neler yapabiliriz/kimlerden yardım alabiliriz?

8. Öğrencilerin paylaşımları alındıktan sonra aşağıdakine benzer bir açıklama ile süreç sonlandırılır:

"Evet değerli öğrencilerim. Bugün sizlerle birlikte gerektiğinde arkadaşlığımızı sonlandırmayı konu edinen bir etkinlik gerçekleştirdik. Bazı durumlarda yaşadığımız küçük problemleri konuşup arkadaşlığımızı sürdürmek mümkün ancak bazı durumlarda ise gerektiğinde arkadaşlığımızı sonlandırmamız kişisel güvenliğimiz için daha uygun bir karardır."

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Öğrencilerden Çalışma Yaprağı-2'de yer alan sorular çerçevesinde arkadaşlıklarını sonlandırdıkları bir yaşantılarını analiz etmeleri ve ilgili boşluklara not almaları istenir.

Uygulayıcıya Not:

1. Uygulayıcı tarafından etkinlik boyunca arkadaşlığı sonlandırmadan önce arkadaşlığın sürmesi için gerekli olan çabanın gösterilmesine vurgu yapılmalıdır.

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Çalışma Yaprağı-1'deki durumlara ilişkin çeşitli görseller eklenerek ve yazıların puntosu büyütülerek materyal uyarlaması yapılabilir.
2. Çalışma Yaprağı-2'deki soruların sayısı ve/ya içeriği öğrencilerin düzeyine göre basitleştirilebilir.
3. Tartışma soruları basitleştirilerek öğrencilerin etkinlik sürecine katılımı desteklenebilir.

Etkinliği Geliştiren:

Oğuz MERCAN

Çalışma Yaprağı 1

Bir arkadaşınız onu uyarmanıza rağmen size küçük düşürücü ve aşağılayıcı sözler söylemeyi sürdürdü. Ona ne söylersiniz?

Bir arkadaşınız size okuldan izinsiz şekilde ayrılmayı birden fazla kez teklif etti. Ona ne söylersiniz?

Bir arkadaşınız size zararlı bir madde kullanmayı teklif etti. Ona ne söylersiniz?

Bir arkadaşınız haber vermeden size ait olan bir şeyi alarak izinsiz kullandı ve bunun yanlış olduğunu belirtmenize rağmen bu davranışını sürdürdü. Ona ne söylersiniz?

Bir arkadaşınız internet ortamında tanımadığınız kimselerle konuşmanız konusunda size baskı yaptı. Ona ne söylersiniz?

Bir arkadaşınız rahatsız olduğunuzu söylemenize ve birden fazla kez uyarmanıza rağmen size el şakaları yapmaya devam etti. Ona ne söylersiniz?

ARKADAŞLIĞIMI
SONLANDIRIYORUM

Çalışma Yaprağı 2

1. Daha önce hiç arkadaşlığınızı sonlandırdınız mı? Durumu/olayı açıklayınız.

2. O an için arkadaşlığınızı sonlandırma gerekçeniz neydi/nelerdi?

3. Peki bu durumda arkadaşlığınızı gerçekten sonlandırmanız gerekiyor muydu? Alternatif bir yol bulunarak arkadaşlık ilişkinizi sürdürülebilir miydiniz?

4. Bugün olsa yine aynı durumu yaşadığınızda arkadaşlığınızı sonlandırır mıydınız?

5. Şu anda arkadaşlıklarınızı sonlandırma nedenleriniz/gerekçeleriniz neler olabilir?

5. SINIF ETKİNLİKLERİ

AKADEMİK AMAÇ MERDİVENİM

Gelişim Alanı	Akademik
Yeterlik Alanı	Eğitsel Planlama ve Başarı
Kazanım/Hafta	Akademik amaçlarını gerçekleştirme konusunda kendini değerlendirir. / 33. Hafta
Sınıf Düzeyi	5. Sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	<ol style="list-style-type: none"> 1. Çalışma Yaprağı-1 2. Çalışma Yaprağı-2 3. Makas 4. Yapıştırıcı 5. Boya kalemi
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	<ol style="list-style-type: none"> 1. Çalışma Yaprağı-1 ve Çalışma Yaprağı-2 öğrenci sayısı kadar çoğaltılır. 2. Sınıf Rehberlik Programı 5. sınıf 12. hafta kazanımı yeniden gözden geçirilerek hatırlanır.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> 1. Öğrencilere bugün yapılacak etkinliğin amacının akademik amaçlarını gerçekleştirme konusunda kendilerini değerlendirmek olduğu açıklanır. 2. Uygulayıcı tarafından öğrencilere Çalışma Yaprağı-1 dağıtılır. Öğrencilerden daha önce oluşturdukları akademik amaçlarını düşünmeleri ve Çalışma Yaprağı-1’de yer alan kutulara yazmaları istenir. 3. Çalışma Yaprağı-2’de öğrencilere dağıtılır ve şu açıklama yapılır: <i>“Sevgili öğrenciler, elinizde bir merdivenin basamaklarını görüyorsunuz. Daha önce oluşturduğunuz akademik amaçlarınızı az önce yazdınız. Şimdi bu merdiven basamaklarını yazdığınız akademik amaç sayısına göre artırın ya da keserek azaltın. Örneğin daha önce kendinize 12 tane akademik amaç belirlemişseniz bu Çalışma Yaprağında 10 tane basamak olduğu için 2 tane de alta siz kendiniz basamak çizin. Veya 8 tane belirlemişseniz alttan 2 basamağı keserek 8 basamaklı merdiveninizi oluşturun.”</i> 4. Öğrencilerden Çalışma Yaprağı-1’de akademik amaçlarını yazdıkları kutuları kesmeleri ve gerçekleştirdikleri akademik amaçlarını boyamaları istenir. Ardından boyadıkları her bir amacı Çalışma Yaprağı-2’deki merdiven basamaklarına birer tane yapıştırmaları istenir. Henüz gerçekleştiremedikleri ama gerçekleştirmek için çaba harcadıkları akademik amaçları varsa onları da boyamadan Çalışma Yaprağı-2’de yatay olarak verilen kısma yapıştırmaları istenir. 5. Ardından aşağıdaki sorularla etkileşime devam edilir:

Süreç (Uygulama Basamakları):

- Merdiven basamaklarınızın her biri gerçekleştirdiğiniz akademik amaçlarınızla doldu mu? Boş kalan merdiven basamaklarınız olduysa sizce neden boş kaldılar?
  - Gerçekleştiremediğiniz akademik amaçlarınızı sizce neden gerçekleştiremediniz, engeller nelerdi?
  - Akademik amaçlarınızı gerçekleştirmenizdeki engelleri nasıl ortadan kaldırebilirsiniz?
  - Akademik amaçlarınızı gerçekleştirmenizi kolaylaştıran faktörler neler oldu?
  - Gerçekleştirdiğiniz akademik amaçlarınız size kendinizi nasıl hissettirdi?
  - Gerçekleştirdiğiniz akademik amaçlarınızın hayatınıza ne tür katkıları oldu?
  - Henüz gerçekleştirememiş olmanıza rağmen yaptığınız çalışmalarla gerçekleştirmek için adımlar attığınız amaçlarınız var mı? Neler?
6. Öğrencilerin paylaşımları alındıktan sonra aşağıdakine benzer bir açıklama ile süreç sonlandırılır:

"Sevgili öğrenciler... Bir öğrenci olarak her birinizin kısa ve uzun vadeli akademik amaçlarının olması gerekmektedir. Bu amaçlara ulaşma durumunuzla ilgili kendinizi zaman zaman değerlendirmeyi ihmal etmeyiniz. Amaçlarınıza ulaşmanızı engelleyen faktörler varsa bunlara yönelik önlem almak, amaçlarınıza ulaşmanızı kolaylaştıran faktörler varsa bunlara da akademik gelişiminizde daha fazla yer vermek bizler için oldukça önemlidir."

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Etkinlikten sonra öğrencilerden Akademik Amaç Merdivenlerini evlerinde uygun bir duvara/panoya asmaları ve dönem sonuna kadar gerçekleştirdikleri diğer akademik amaçlarını da boyayarak merdiven basamaklarına yapıştırmaları istenir.

Uygulayıcıya Not:

1. Öğrencilerin daha önce oluşturdukları akademik amaçlarını hatırlamaları konusunda Sınıf Rehberlik Programı 5. sınıf 12. hafta kazanımından yararlanılabilir.
2. Öğrenciler Çalışma Yaprağı-1'de verilen Akademik Amaç Listesindeki boşluk sayısından daha fazla akademik amaç oluşturmuşlarsa bu kutucuklar çoğaltılabilir.
3. Çalışma yapraklarının çoğaltılma imkânının olmaması durumunda öğrencilerden Çalışma Yaprağı-2'de yer alan merdiven görselini kendilerinin çizmesi, Çalışma Yaprağı-1'e yazılacak olan Akademik Amaç Listesini de ellerindeki herhangi bir kâğıda yazıp kesmeleri istenebilir.

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Çalışma Yaprağı-1'i doldurma sürecinde öğrencilere bireysel destek olunabilir.
2. Çalışma Yaprağı-2 büyütülerek, öğrencilerin gereksinimlerine göre daha işlevsel kullanabilecekleri hale getirilebilir. Merdivenlerin kenarları kabartmalı olacak şekilde kontürlenerek kabartmalı özellik eklenebilir.
3. Sorular basitleştirilerek öğrencilerin katılımları desteklenebilir.

Etkinliği Geliştiren:

M. Kübra COŞKUNER

Çalışma Yaprağı 2

Gerçekleştirmek için çaba harcadığım ama henüz gerçekleştiremediğim amaçlarım:

.....

.....

.....

.....

5. SINIF ETKİNLİKLERİ

KARARIMIN BELİRLEYİCİLERİ

Gelişim Alanı	Sosyal Duygusal
Yeterlik Alanı	Karar Verme
Kazanım/Hafta	Karar verme sürecini etkileyen faktörleri açıklar. / 34.Hafta
Sınıf Düzeyi	5. Sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	1. Çalışma Yaprağı-1 2. Çalışma Yaprağı-2 3. Çalışma Yaprağı-3
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Çalışma Yaprağı-1 ve Çalışma Yaprağı-2 grup sayısı kadar çoğaltılır. 2. Çalışma Yaprağı-3 öğrenci sayısı kadar çoğaltılır.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> Aşağıdaki yönerge verilerek etkinlik başlatılır: <i>"Bugün sizinle birlikte karar verme sürecinden bahsedeceğiz. İlk olarak şöyle bir soruyla başlayalım: Sizce karar verme ne demek?"</i> Öğrencilerin cevapları alındıktan sonra aşağıdaki ifade ile etkinlik sürdürülür: <i>"Evet değerli öğrencilerim. Karar vermenin ne demek olduğu ile alakalı görüşlerinizi biraz önce ifade ettiniz. Şimdi de hayatımızda karar vermenin ne kadar büyük bir yer tuttuğunu konuşacağız. Hayatta birçok kez karar verme sürecini yaşıyoruz. Mesela bugün uyandığınız andan şu ana kadar olan zamanı düşündüğünüzde hangi kararları verdiniz?"</i> Öğrencilerin paylaşımları alındıktan sonra sınıf 4 farklı gruba ayrılır. Gruplara Çalışma Yaprağı-1 dağıtılır ve her gruptan burada yer alan hikâyeleri okumaları istenir. Tüm gruplar Çalışma Yaprağı-1'de yer alan hikâyeleri okuduktan sonra aşağıdaki açıklamalar yapılır: <i>"Karar verme sürecimizi etkileyen birden fazla faktör vardır. Bunlardan ilki zamandır. Karar verme sürecinde yeteri kadar zamanımızın olup olmaması karar verme sürecini etkileyebilir. İkincisi çevredir. Yakın ve uzak çevremizdeki bireyler, karar verme sürecimizi etkileyebilir. Bir diğer önemli faktör deneyimler ve kişisel özelliklerimizdir. Yaşamımızdaki önceki deneyimlerimiz ve kendimize ait kişisel özelliklerimiz, karar verme sürecimizi etkileyebilir. Son olarak duygu durumumuzdan da bahsetmemiz gerekir. Karar verirken kendimizi nasıl hissettiğimiz, karar verme sürecini etkileyebilir. Şimdi sizlerden Çalışma Yaprağı-1'de yer alan örnek olayları orada yer alan sorular kapsamında değerlendirmenizi istiyorum."</i>

Süreç (Uygulama Basamakları):

5. Tüm grupların paylaşımları alındıktan sonra aşağıdaki ifade ile etkinlik sürdürülür:

"Evet değerli öğrencilerim. Biraz önce karar verme sürecini etkileyen faktörleri açıkladık ve Nihal'in karar verme sürecini etkileyen faktörleri ele aldık. Şimdide farklı bir öyküde karar verme süreçlerini karşılaştıracacağız. Bunun için Çalışma Yaprağı-2'yi sizlere dağıtıyorum. Bu çalışma yaprağındaki öyküyü okuyarak aşağısında yer alan soruları cevaplamanızı istiyorum." denilerek grupların ilgili çalışmalarını tamamlamaları beklenir.

6. Tüm gruplar çalışmalarını tamamladıktan sonra gönüllü gruplardan cevaplar alınır ve aşağıdaki tartışma soruları öğrencilere yöneltilir:

- Günlük yaşamda verdiğiniz kararlarda en çok hangi faktörlerden etkilendiğinizi düşünüyorsunuz?
- Bu faktörler genelde sizi olumlu mu yoksa olumsuz mu etkiliyor?
- En çok hangi alanlarda karar vermekte zorlanıyorsunuz? Böyle durumlarda hangi faktörlere başvuruyorsunuz?

7. Öğrencilerin paylaşımları alındıktan sonra aşağıdaki ifade ile etkinlik sonlandırılır:

"Değerli öğrencilerim, her iki çalışma kâğıdında da karar verme sürecini etkileyen faktörleri ele aldık. Bu anlamda zamanın, çevrenin, kişisel özelliklerimizin ve duygu durumlarımızın karar verme sürecini etkileyen başlıca faktörler olduğunu keşfettik. Bunlar dışında da bazı faktörlerin etkili olabileceğini öğrendik. Hepinize katılımlarınız için teşekkür ederim."

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Öğrencilere Çalışma Yaprağı-3 dağıtılır. Tüm öğrencilerin 1 hafta süreyle yaşadıkları bir karar süreci içerisinde kendilerini gözlemlemeleri istenir. Gözlemlerini Çalışma Yaprağı-3'e yazmaları ve devamında yer alan soruları cevaplamaları istenir.

Uygulayıcıya Not:

1. 3. basamakta gerçekleştirilen gruplara ayırma sürecinde etkinlik kitabında yer alan gruba ayırma tekniklerinden birisi kullanılabilir.

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Çalışma Yaprağı-2 ve 3'deki soruların sayısı öğrencilerin düzeyine göre azaltılarak etkinlik basitleştirilebilir.
2. Etkinlikler açıklanırken görseller kullanılarak, somut örnekler verilerek öğrenme içeriği farklılaştırılabilir.
3. Tartışma soruları basitleştirilerek öğrencilerin katılımı artırılabilir.

Etkinliği Geliştiren:

Oğuz MERCAN

Çalışma Yaprağı 1

Nihal, 3.ders zilinin çalmasıyla kantine gitmeye karar verir. Bir alt katta yer alan kantine gittiğinde, diğer öğrencilerin çoktan sıraya girdiğini görür ve o da diğer öğrencilerin yaptığı gibi sıraya girer. Sıra kendisine yaklaştığında cebindeki parayı kontrol eder ve ne alması gerektiği konusunda düşünmeye başlar. Aslında karnı çok aç değildir ancak alışveriş yapıp sıradan çıkan bir çok kişinin tost aldığını fark eder. Daha önce de birkaç kez aynı şeyi yaşadığını ve kararsız kaldığını anımsar. Sıra artık kendisine gelmiştir ve bir karar vermesi gerekir. Düşünmek için çok vakti yoktur çünkü ders zili çalmak üzeredir. Bu durumda çok heyecanlanır ve hiç aklında olmayan bir şekilde su alarak sınıfına geçer. Halbuki çantasında zaten suyu vardır. Bu duruma çok şaşırır.

- Nihal'in karar vermesi gereken konu neydi?
- Nihal'in karar vermesi için yeteri kadar zamanı var mıydı?
- Nihal'in çevresi karar vermesini ne yönde etkiledi?
- Nihal'in daha önce yaşadıkları deneyimler ve kişisel özellikleri karar verme sürecini nasıl etkiledi?
- Nihal'in yaşadığı duygu durumu karar verme sürecini nasıl etkiledi?
- Nihal'in karar verme sürecini bunlar dışında başka hangi faktörler etkilemiş olabilir?

Çalışma Yaprağı 2

Tuğberk, 4.sınıfı başarıyla tamamlayarak ortaokula başlamıştır. Okulun ilk haftalarında yavaş yavaş hem yeni okuluna hem de 5.sınıfa alışmaya çalışmaktadır. Bu süre içerisinde bir gün, kendisinin de içinde bulunduğu ve henüz tanıma aşamasında olduğu arkadaş grubundaki bazı arkadaşlarının oyunlarına sınıftaki diğer öğrencileri almak istemediklerini duyar. Bu durumu şaşkınlıkla ve üzüntüyle karşılayan Tuğberk, kendisi için doğru bir arkadaş grubunda olup olmadığını sorgulamaya başlar. Aynı zamanda, oyunlara dahil olmak isteyen ancak kendi arkadaş grubu tarafından istenmeyen arkadaşlarının da yerine kendisini koyar. Okuldan eve dönünce bu durumu ailesi ile paylaşan Tuğberk, ailesinin de kendisi gibi bu duruma şaşırıldığını ve üzüldüğünü fark eder. Arkadaşlarını seçmek için yeteri kadar zamanı olduğunu düşünür ve ilkokuldaki arkadaşlarını nasıl belirlediğini düşünmeye başlar.

1-) Zaman faktörü, Tuğberk'in karar verme sürecini nasıl etkilemiştir?

.....
.....
.....

2-) Önceki deneyimleri ve kişisel özellikleri, Tuğberk'in karar verme sürecini nasıl etkilemiştir?

.....
.....
.....

3-) Yaşadığı duygu durumu, Tuğberk'in karar verme sürecini nasıl etkilemiştir?

.....
.....
.....

4-) Tuğberk'in çevresi, karar verme sürecini nasıl etkilemiştir?

.....
.....
.....

5-) Tuğberk'in karar verme sürecini, yukarıda sayılanlar dışında başka hangi faktörler etkilemiş olabilir?

.....
.....
.....

6-) Tuğberk karar verme sürecindeki faktörleri etkili bir şekilde kullanarak arkadaş seçimi konusunda sizce nasıl bir karar vermiştir?

.....
.....
.....

5. SINIF ETKİNLİKLERİ

KARAR VERİYORUM DERSLERİMİ SEÇİYORUM!

Gelişim Alanı	Kariyer
Yeterlik Alanı	Kariyer Planlama
Kazanım/Hafta	Ders seçiminde karar verme becerisini kullanır. / 35. Hafta
Sınıf Düzeyi	5. Sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	1. Çalışma Yaprağı-1 2. Çalışma Yaprağı-2 3. Seçmeli Ders Listesi
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Çalışma Yaprağı-1, Çalışma Yaprağı-2 ve Seçmeli Dersler Listesi etkinlik öncesinde öğrenci sayısı kadar çoğaltılır. 2. Etkinlik öncesinde okul idaresinden 5. sınıflar için Seçmeli Dersler Listesi temin edilmelidir.
Süreç (Uygulama Basamakları):	1. Aşağıdaki yönerge verilerek etkinlik başlatılır: "Değerli öğrencilerim hepimize merhaba. Geçen hafta hatırlarsanız karar vermeden ve karar verme sürecinden bahsetmiştik. Bununla ilgili neler hatırlıyorsunuz?" 2. Öğrencilerin paylaşımları alındıktan sonra öğrencilere "Karar verme sürecini hayatımızın pek çok alanında deneyimlediğimizi ifade etmiştik. Bu süreçlerde etkili bir şekilde karar vermek de bir o kadar önemlidir" denir ve "Sizce etkili karar verebilmek neden önemlidir?" sorusu sorularak paylaşımlar alınır. 3. Daha sonra aşağıdaki ifade edile etkinlik sürdürülür: "Evet değerli öğrencilerim karar verme sürecinin öneminden ve bu beceriyi kullanmaktan bahsettik. Şimdi de bu beceriyi daha iyi anlamak amacıyla bir etkinlik gerçekleştireceğiz." 4. Öğrencilere Çalışma Yaprağı-1 dağıtılır ve aşağıdaki açıklama yapılır: "Şu an hepimizin önünde yer alan Çalışma Yaprağı-1'e dikkatle bakmanızı istiyorum. Üst tarafta yer alan merdivende, karar verme sürecinin basamakları yer alıyor. Bu basamakları tek tek geçerek karar verme sürecini başarıyla tamamlayacağız. Böylece karar verme becerimizi de etkili bir biçimde kullanmış olacağız. Alt tarafta gördüğümüz elinde bir fındık olan sincap ve köprü dikkatinizi çekti mi? Sincap, elindeki fındığı düşürmeden köprüden geçmeyi ve yavrularına bu fındığı götürmek istiyor. Bunun için karar verme sürecini basamaklarını kullanacak. Sizce her bir basamakta neler yapılabilir?"

Süreç (Uygulama Basamakları):

5. Öğrencilerin Çalışma Yaprağı-1 üzerinde kısa bir süre düşünceleri sağlanır. Ardından tüm basamaklar uygulayıcı tarafından ifade edilir ve öğrencilerden her bir basamağın üzerine ilgili ifadeleri not etmeleri istenir.
6. Öğrencilere *"Evet değerli öğrencilerim. Sincabımızı hep birlikte karar verme becerisini kullanarak köprüden karşıya geçireceğiz. Bunun için açıklamaları dikkatle takip etmenizi ve söyleyeceğim ifadeleri basamakların üzerine yazmanızı istiyorum. Sorusu olan var mı?"* yönergesi verilir. Varsa öğrencilerin soruları cevaplanır.
7. Ardından tüm basamaklar uygulayıcının aşağıdaki ifadeleri ile öğrenciler tarafından doldurulur:

"İlk basamakta ne görüyorsunuz çocuklar? Evet problemi fark etmek. Buradaki amacımız karar verilecek problem (şey) nedir? sorusuna cevap vermek. Burada karar verilecek problem köprüden karşıya bulunduğu düşünmeden geçmek. Bu ifadeyi ilk basamağın üzerine hep birlikte yazalım. Herkes yazdı mı?" Tüm öğrenciler ilgili ifadeyi yazdıktan sonra ikinci basamağa geçilir: *"Evet çocuklar şimdi ikinci basamağa geçiyoruz. İkinci basamakta problemi tanımlamak yer alıyor. Buradaki amaç, kararımızın öğelerini belirlemek. Bunun için ilgili basamağa "Köprüdeki basamakları kullanarak dikkatli bir biçimde karşıya geçmeliyim." ifadesini yazabiliriz. Gelelim üçüncü basamağa. Bu basamakta seçenekler hakkında bilgi toplama var. Bu basamağa "Köprünün yanlarında yer alan uzun kütükleri kullanabilirim, köprünün üstündeki tahtaları kullanabilirim, ya da her ikisini birlikte kullanabilirim. Ayrıca diğer sincaplara sorabilirim." yazabiliriz. Dördüncü basamakta toplanan bilgileri karşılaştırma var. Bu basamakta "Elde ettiğim bilgileri karşılaştırmalıyım." yazabiliriz. Beşinci basamak "Değerleri Belirlemek". Bu basamağa sincabın elindeki fındıkla karşıya geçerek yavrularına götürmesinin nasıl bir değere sahip olduğunu yazacağız. "Onların aç kalmasını istemiyorum." yazabiliriz. Altıncı basamak seçenekler ve sonuçlar burada "Her bir seçeneğin riskleri düşünülür." yazalım ve düşünelim.*

8. Öğrencilerin ilgili basamak ile ilgili düşünceleri istenir ve kalan basamaklar aşağıdaki ifadeler ile tamamlanır:

"Evet çocuklar, yedinci basamakta kararımızı uygulayacağız. Buraya, bir önceki basamaktaki düşüncelerinizden hareketle üçüncü basamakta oluşturduğunuz seçeneklerden herhangi birisini yazabilirsiniz. Son basamak ise değerlendirme. Bu basamağa "Bu kararımı gelecekte de uygulayabilir miyim? yazabilirsiniz."

9. Çalışma Yaprağı-1 ile ilgili çalışma tamamlandıktan sonra Çalışma Yaprağı-2 ve seçmeli dersler listesi tüm öğrencilere dağıtılır ve aşağıdaki yönerge ile etkinlik sürdürülür:

"Değerli öğrencilerim, biraz önce karar verme becerimizi kullanarak sincabın yaşadığı problem durumunu çözmeye çalıştık. Şimdi ise kendimize yönelik bir durumu, karar verme becerimizi kullanarak çözmeye çalışacağız. Önümüzdeki yıl 6.sınıfa geçmiş olacaksınız ve bu sınıfta bazı seçmeli dersleriniz olacak. Bu yıl itibarıyla kendi yetenek, ilgi ve değerlerinize uygun bir şekilde seçmeli derslerinizi seçmeniz gerekiyor. Bu seçimi, biraz önce gördüğümüz karar verme basamaklarını kullanarak gerçekleştirmeye ne dersiniz?"

10. Öğrencilerin paylaşımları alındıktan sonra aşağıdaki yönerge ile etkinliğe devam edilir:

"Şu anda hepinizin önünde Çalışma Yaprağı-2 ve okul idaresinden temin ettiğimiz seçmeli dersler listesi var. Sizden istenilen, biraz önceki çalışmamızı düşünerek karar verme becerinizi kullanmanız ve seçmeli derslerinizi seçmeniz. Seçmeli derslerinize ilişkin karar verme basamaklarınızı kullanmaya çalıştığınızı görüyorum. Bunun için süremizin kısıtlı olduğunu belirtmek istiyorum. Ancak etkinlik sonunda yapacağım açıklama ile bunu başaracağınıza inanıyorum. İsterseniz bugüne ilişkin paylaşımlarımızı alarak etkinliğimizi tamamlayalım."

11. Öğrencilerin paylaşımları alındıktan sonra aşağıdaki sorularla süreç değerlendirilir:

Süreç (Uygulama Basamakları):

- Bu etkinlikle neler yaşadınız? (Neler düşündünüz, hissettiniz?)
- Karar verme basamaklarını karar verme süreçlerimizde kullanmak bizim için neden önemlidir?
- Karar verme basamakları içerisinde sizin için en çok ilgi çeken basamak hangisiydi?
- Karar verme basamakları içerisinde sizin için en can sıkıcı olan basamak hangisiydi?
- Sizce seçmeli derslerini bu karar verme basamaklarını kullanmadan seçen kişiler ne gibi problemler yaşayabilir?

12. Öğrencilerin tartışma sorularına ilişkin paylaşımları alındıktan sonra aşağıdakine benzer bir açıklama ile süreç sonlandırılır:

"Evet değerli öğrencilerim. Yaşamımızın birçok alanında olduğu gibi ders seçimi süreçlerimizde de karar verme becerilerimizi etkin bir şekilde kullanmak akademik yaşamımızı daha başarılı ve mutlu bir şekilde sürdürmemize katkı sağlayacaktır."

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Öğrencilerin bir hafta içerisinde, uygun bir zamanda evlerinde ayna karşısına geçmeleri istenir. Ardından Çalışma Yaprağı-2'de belirtilen soruları soracak kişinin kendileri, cevaplayacak kişinin ise aynadaki yansımaları olacağı söylenir. Ders seçimine yönelik karar verme basamaklarını kullanarak ilgili sorular yöneltilir ve seçmeli derslerin seçimi sağlanır.

Uygulayıcıya Not:

1. Öğrencilerin ilgili ders saatinde mutlak bir seçim yapmaları ve karar verme süreci basamaklarını tamamlamaları mümkün görünmemektedir. Bunun için kazanımın değerlendirilmesi başlığında yer alan sürecin işletilmesi gerekli görülmektedir.

Özel gereksinimli öğrenciler için;

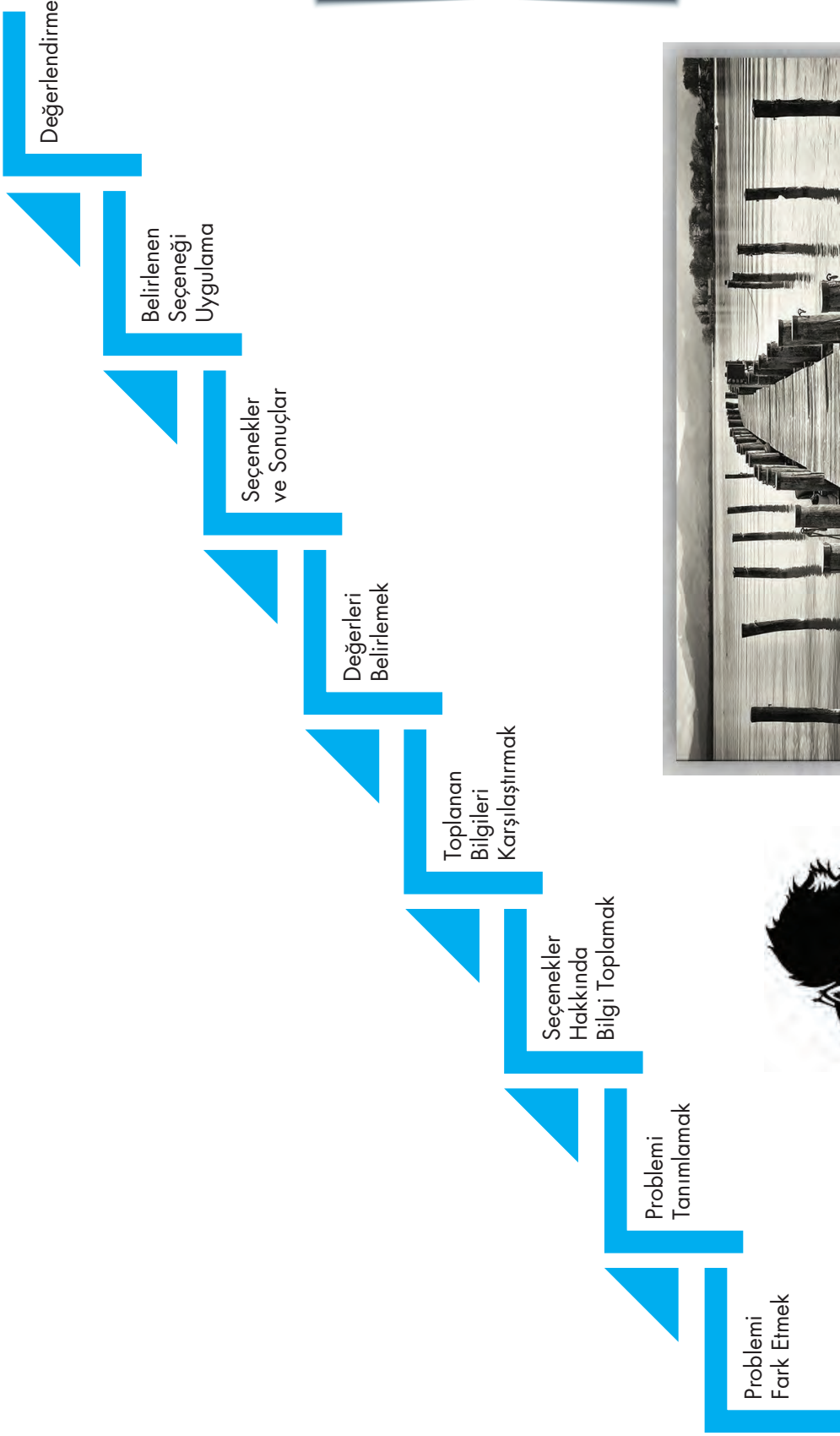
1. Çalışma yaprakları açıklanırken tahtaya yansıtılabilir ve açıklamalar bunun üzerinden gerçekleştirilebilir.
2. Çalışma yapraklarındaki yazılar puntoları büyütülerek veya kontrast renkte bir zemin üzerine yapıştırılarak görme bakımından işlevsel hale getirilebilir.
3. Küçük gruplar oluşturularak grup çalışması şeklinde etkinlikler yürütülebilir ve öğrencilerin sosyal çevresi düzenlenebilir.

Etkinliği Geliştiren:

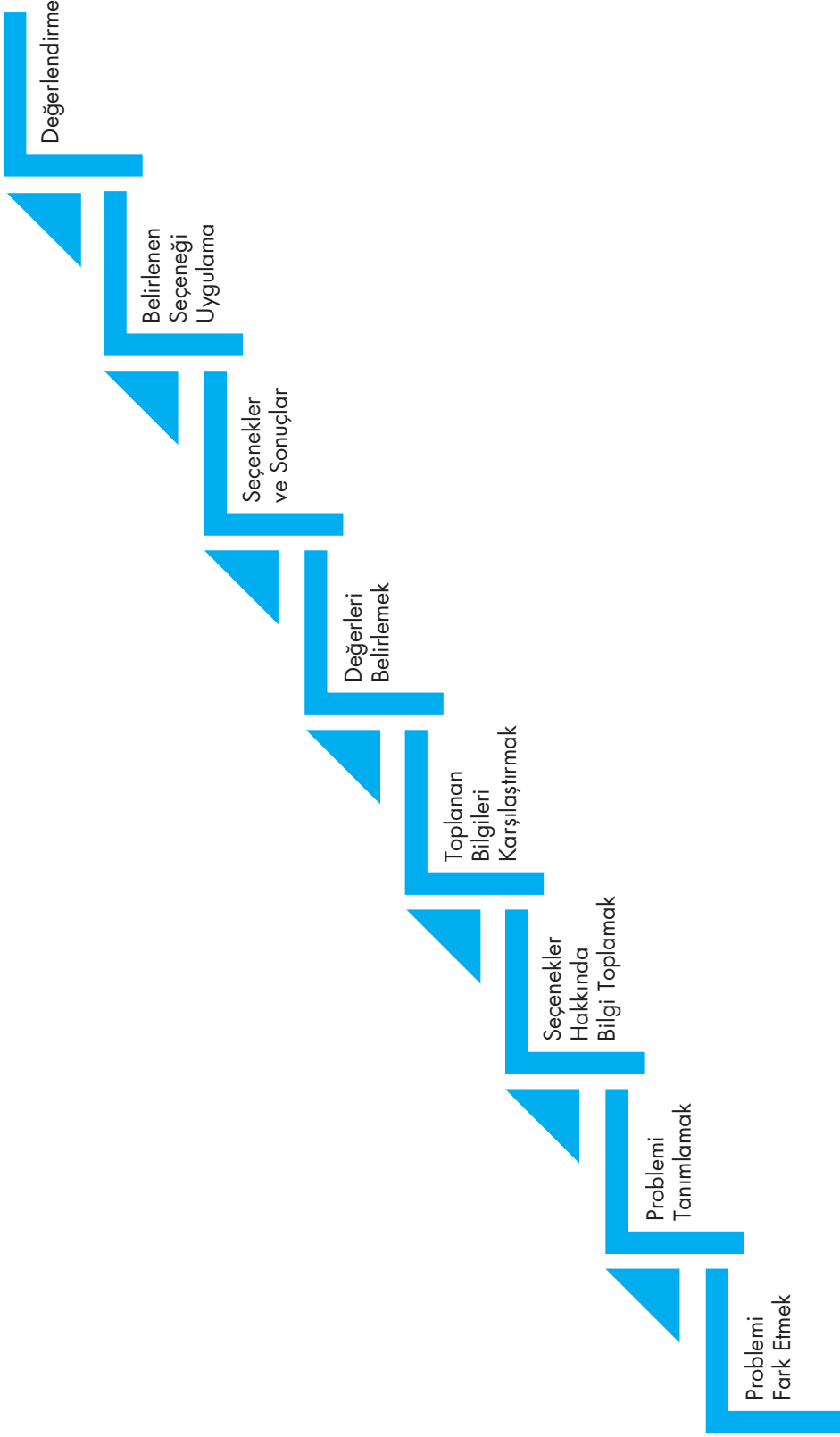
Oğuz MERCAN

Çalışma Yaprağı 1

Çalışma Yaprağı 2

Basamak Adı	Gerçekleştirilecek Çalışma
Problemi Fark Etmek	Karar verilecek şey (problem) nedir? (6.sınıfta almak istediğim seçmeli dersleri seçmem gerekiyor.)
Problemi Tanımlamak	Bu kararın elementleri/öğeleri nelerdir? (Seçmeli dersleri kendi ilgi, yetenek ve değerlerime uygun şekilde seçmeliyim.)
Seçenekler Hakkında Bilgi Toplamak	İkinci basamakta tanımladığım bu kararı vermek için hangi bilgiye ihtiyacım var? (Önceki yıllarda bu dersleri alan üst sınıftaki öğrencilere, ilgili derslerin öğretmenlerine, okul psikolojik danışmanına/rehber öğretmenime ve aileme sorarak bilgi toplayabilirim.)
Toplanan Bilgileri Karşılaştırmak	En önemli ve en önemsiz bilgi hangisi? (Elde ettiğim bilgileri önem sırasına göre sıralamam gerekiyor.)
Değerleri Belirlemek	Ne istiyorum? Aldığım karar beni ve çevremi nasıl etkileyecek? (Kendime uygun seçtiğim derslerin etkileri neler olacak?)
Seçenekler ve Sonuçlar	Bu seçeneklerin her birinin sonuçları neler? (Seçmeyi düşündüğüm dersleri seçersem sonuçları neler olabilir?)
Belirlenen Seçeneği Uygulama	Bu karar konusunda ne yapacağım? (Verdiğim kararı sınıf rehber öğretmenime bildireceğim.)
Değerlendirme	Ben gelecekte de aynı kararı verebilir miyim? (Diğer sınıflarda da benzer seçimler yapabilir miyim?)

5. SINIF ETKİNLİKLERİ

NELERİ HATIRLIYORUM?

Gelişim Alanı	Ortak
Yeterlik Alanı	Ortak
Kazanım/Hafta	Sınıf rehberlik programı etkinliklerine/yaşantılarına ilişkin duygu ve düşüncelerini yansıtır. / 36. Hafta
Sınıf Düzeyi	5. Sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	1. Çalışma Yaprağı-1
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	<ol style="list-style-type: none"> 1. Sene boyunca gerçekleştirilen sınıf rehberlik çalışmaları ve kazanımları gözden geçirilir. 2. Altı şapka düşünce tekniği gözden geçirilir. 3. Çalışma Yaprağı 1 grup sayısı kadar çoğaltılır.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> 1. Etkinliğin amacının sene boyunca sınıf rehberlik programı etkinliklerine/yaşantılarına ilişkin duygu ve düşüncelerini yansıtmak olduğu açıklanarak etkinliğe giriş yapılır. 2. Sınıftaki öğrenciler 6 gruba ayrılırlar. 3. Gruplara Çalışma Yaprağı-1 dağıtılarak öğrencilerden her şapkanın yanında yer alan soruları kendi aralarında tartışmaları ve ortak ya da farklı duygu ve düşüncelerini belirlemeleri ve not etmeleri istenir. 4. Grupların 15 dakika içerisinde çalışmalarını tamamlaması beklenir. 5. Ardından sırası ile grup üyeleri sene boyunca yapılan sınıf rehberlik etkinliklerine ilişkin yaşantılarını, duygu ve düşüncelerini sırası ile paylaşır. Paylaşımlar çalışma yaprağındaki şapka sırasına göre gerçekleştirilir. 6. Öğrencilere "Önce beyaz şapkayı takıyoruz. Bu sene sınıf rehberlik etkinliklerinde neler yaptınız? Neler öğrendiniz?" sorusu yöneltilir. Tüm gruplar düşüncelerini paylaşır. Ardından kırmızı şapka takılır. Benzer yönerge ile devam edilir. 7. Tüm gruplar paylaşımda bulunduktan sonra aşağıdaki sorular ile devam edilir. <ul style="list-style-type: none"> • Bu sene sınıf rehberlik etkinlikleri uygulanırken aklınızda kalan bir anıyı paylaşır mısınız? • Katılmaktan en keyif aldığınız etkinlikler ve katılmaktan çok hoşlanmadığınız etkinlikler hangileridir? 8. Öğrencilerden paylaşımları alındıktan sonra aşağıdaki yönerge ile etkinlik sonlandırılır.

Süreç (Uygulama Basamakları):

"Bu sene sınıf rehberlik etkinlikleri ile akademik anlayış ve sorumluluk geliştirme, okula uyum sağlama, eğitsel çalışmalarınız planlayabilme gibi eğitim öğretim hayatınıza yönelik etkinliklere katıldınız. Kendinizi tanıırken, kişisel güvenliğinizi sağlamanın yollarını değerlendirip, kişiler arası becerileri geliştirmek için çalıştınız. Meslekleri tanıırken çalışma ve üretmenin anlamını önemini değerlendirdiniz. Bütün bu bilgi ve beceriler sizlerin yaşamda daha sağlıklı olmanız, iyi olmanız ve güçlü yanlarınızı geliştirmeniz için önemlidir. Bu dönemin sonuna geldik. Bundan sonra da öğrendiğiniz bilgi ve becerileri gözden geçirip uygulamaya devam edebilir, yardıma ihtiyaç duyduğunuzda benden, okul psikolojik danışmanınızdan/rehber öğretmeninizden destek isteyebilirsiniz."

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Öğrencilerden sınıf rehberlik etkinliklerine yönelik duygularını ve düşüncelerini anlatan bir resim yapmaları istenir. Resim EBA üzerinden paylaşılabilir.

Uygulayıcıya Not:

1. Bu etkinliğin EBA üzerinden canlı derslerde gerçekleştirilmesi hâlinde öğrencilere bireysel olarak belirli bir süre verilip duygu ve düşünceleri üzerine konuşmaları için fırsat tanınabilir.
2. Çalışma Yaprağı EBA'ya yüklenebilir.

Etkinliği Geliştiren:

Hicran ÇETİN GÜNDÜZ

Çalışma Yaprağı 1

NELERİ HATIRLIYORUM?

Bu sene rehberlik etkinliklerinde pek çok çalışma yaptınız. Bu etkinliklere ve yaşantılarınıza ilişkin duygu ve düşüncelerinizi birlikte tartışıp paylaşır mısınız?

	Bu sene sınıf rehberlik etkinliklerinde neler yaptınız? Neler öğrendiniz?
	Rehberlik etkinliklerine yönelik duygularınız neler? Sizi heyecanlandıran etkinlikler neler?
	Rehberlik etkinliklerinde yaşadığınız olumsuz düşünce ve duygular var mı? Varsa neler?
	Rehberlik etkinliklerine yönelik iyimser düşünceleriniz neler? Avantajlı yanları neler?
	Rehberlik etkinliklerinin daha iyi yapılması ve geliştirilmesi için düşünceleriniz neler?
	Rehberlik etkinliklerinde öğrendiklerinizi yaşamınıza aktarabilme ve uygulayabilme konusunda düşünceleriniz nelerdir?

ORTAOKUL SINIF REHBERLİK ETKİNLİKLERİ

6. SINIF ETKİNLİKLERİ

ÜSTÜME İYİLİK SAĞLIK

Gelişim Alanı	Sosyal Duygusal
Yeterlik Alanı	Kişisel Güvenliğini Sağlama
Kazanım/Hafta	İyilik hâlini destekleyen davranışları yaşamında uygular. / 1. Hafta
Sınıf Düzeyi	6.sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	<ol style="list-style-type: none"> 1. Tahta kalemi 2. Çalışma Yaprağı-1 3. Çalışma Yaprağı-2 4. Torba 5. Renkli yapışkan kâğıtlar 6. Pano iğnesi 7. Çalışma Yaprağı-3 (Veli Kontrol Listesi)
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	<ol style="list-style-type: none"> 1. Etkinlik uygulamasından 3-4 gün önce öğrencilerden kendilerini; öz bakım, fiziksel egzersiz, beslenme ve uyku düzeni başlıklarında gözlemlenmeleri, gözlemlerini not almaları ve bu notları etkinlik günü yanlarında getirmeleri istenir. 2. Çalışma Yaprağı-1'deki görsellerin her biri poster şeklinde hazırlanır. 3. Öğrencilerin 4-5 kişilik gruplara ayrılmalıdır. Bunun için Çalışma Yaprağı 2'de yer alan semboller öğrenci sayısı dikkate alınarak çoğaltılır ve sonrasında her bir sembol kesilip katlanarak bir torba/kutu içine konulur. Etkinlikte 4 tema (öz bakım, fiziksel egzersiz, beslenme ve uyku düzeni) üzerinde çalışılacaktır, bu nedenle öğrenci sayısının fazla olduğu sınıflarda aynı tema birden fazla kullanılabilir. 4. Her grup için farklı iki renkte yapışkan kâğıtlar hazır bulundurulur.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> 1. "Sevgili öğrencilerim merhaba, bugün sizlerle eğlenceli olacağını düşündüğüm bir uygulama yapacağız. Başlayalım mı, ne dersiniz?" şeklinde bir giriş yapılır. 2. Öğrencilere etkinliğin uygulanabilmesi için gruplara ayrılacakları açıklanır. 3. Öğrencilerden grupları belirlemek için sıra ile torbadan birer kart seçmeleri istenir. 4. Çekilen karttaki obje resimlerine göre, aynı obje resminin olduğu kartı çeken öğrenciler aynı grupta olacak şekilde gruplar oluşturulur.

Süreç (Uygulama Basamakları):

5. Öğrenci grupları oluşturulduktan sonra her grubun birbirlerini görerek birlikte çalışabilecekleri masa ve sıra düzeni oluşturulur (Öğrenci sayısına göre iki veya dört masa karşılıklı olarak birleştirilebilir.)
6. Etkinliğin amacının iyilik hâlini destekleyen davranışları yaşamlarında uygulamak olduğu açıklanır.
7. *“Geçtiğimiz günlerde sizlerden dört başlıkta kendinizi gözlemlemenizi ve bunları not almanızı istemiştım. İşte bu dört başlık iyilik hâlimizi destekleyen davranışlar.”* açıklaması yapılarak Çalışma Yaprağı 1’deki posterler tahtaya yapıştırılır ve konu başlıkları (öz bakım, fiziksel egzersiz, beslenme ve uyku düzeni) uygun posterlerin üzerine yazılır.
8. Oluşturulan öğrenci gruplarına, torbadan çektikleri görsele uygun olan iyilik hâli davranışı (öz bakım, fiziksel egzersiz, beslenme ve uyku düzeni) üzerinde çalışacakları açıklanır.
9. Grupların hangi iyilik hâli davranışı üzerinde çalışacaklarını doğru anlayıp anlamadıkları teyit edilir.
10. Her gruba farklı iki renkte toplam 10 yapışkan kâğıt dağıtılır.
11. *“Sevgili öğrenciler, geçtiğimiz günlerde kendinize ilişkin yaptığınız gözlemlerden ve aldığınız notlardan faydalanarak grubunuzun başlığı ile ilgili olanları grup arkadaşlarınızla paylaşmanızı;*
  - Size dağıtılan iki farklı renkteki yapışkan kâğıtlardan birine bu davranışların kendi yaşamınıza sağladığı yararları,
  - Diğer renkteki yapışkan kâğıda ise bu davranışa sahip olmayan bireylere olumsuz etkilerini yazmanızı istiyorum. Haydi başlayalım!” şeklinde açıklama yapılır. Öğrencilere çalışmayı tamamlamaları için gerekli süre verilir.
12. Olumlu ve olumsuz etkilerin yazımı tüm gruplar tarafından tamamlandıktan sonra gönüllü olan grupla başlanarak grup üyelerinin kendi yaşantılarındaki gözlemlerinden yola çıkarak yazdıkları olumlu ve olumsuz örnekleri sınıfla paylaşmaları ve yapışkan kâğıtları tahtadaki ilgili posterin altındaki boşluğa yapıştırmaları istenir.
13. Birinci grup paylaşımlarını tamamladıktan sonra diğer gruplardaki öğrencilerin eklemek istedikleri örneklerin olup olmadığı sorulur. Varsa paylaşımlar alınarak ikinci gruba geçilir. Bu şekilde tüm grubun paylaşımlarını tamamlamaları sağlanır.
14. Süreç, tartışma soruları çerçevesinde değerlendirilip posterler sınıf panosuna asılarak sonlandırılır.
  - Bahsedilen olumlu ve olumsuz örneklere ilişkin sizin deneyimleriniz nelerdir?
  - Bu deneyimleriniz yaşamınızı nasıl etkiliyor? Örneklerle açıklar mısınız?
  - Bu etkinlikte hayatınızı olumlu etkileyeceğini fark edip yaşantınıza eklemeyi planladığınız davranışlar neler?
  - Hayatınızı olumsuz etkilediğini fark ettiğiniz, hayatınızdan çıkarmak istediğiniz davranışlar neler?
15. Etkinlik şu ifadelerle sonlandırılır:
“Sevgili öğrenciler bu etkinliğimizde iyilik hâlimizi destekleyen davranışları işledik. Bu davranışların bizim daha sağlıklı, güvenli ve mutlu bireyler olmamıza katkıda bulunacağını düşünerek yaşamımıza uygulamaya çalışmalıyız.”

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Rehberlik planında Türkiye Bağımlılıkla Mücadele programındaki Sağlıklı Yaşam modülünün işleneceği ayda, 1-7 Mart Yeşilay Haftası'nda ya da 7-13 Nisan Dünya Sağlık Haftası'nda öğrencilerden, etkinlikteki başlıklardan biri ile ilgili afiş, poster veya slogan hazırlamaları istenebilir. Rehberlik panosu öğrenciler tarafından hazırlanan poster, afiş ve sloganlarla düzenlenebilir.
2. Velilerden, hazırlanan kontrol listesi aracılığı ile öğrencilerin bu davranışları günlük hayatlarında ne derece uyguladıklarını gözlemlemeleri istenebilir.

Uygulayıcıya Not:

1. Çalışma Yaprağı-1 poster şeklinde hazırlanamadı ise etkileşimli tahtadan gösterilebilir ya da davranışın isimleri ayrı ayrı kartonlara yazılarak tahtaya yapıştırılabilir.
2. Yapışkan kâğıtlar yerine kâğıt, bant ve makas kullanılabilir.
3. Veliler için hazırlanan kontrol listesi, öğretmenin belirleyeceği aralıklarla uygulanarak öğrencilerin takibi yapılabilir.
4. Veli kontrol listesindeki maddelere, öğrencilerin paylaşımlarından, Türkiye Bağımlılıkla Mücadele Sağlıklı Yaşam Modülü'nde yer alan Beslenmeyi Değerlendir Etkinliği'nden, Hijyen Testi'nden ve Uyku Testi'nden yararlanılarak eklemeler yapılabilir.

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Posterlerin büyük boyda ve kontrast renkte bir zemine basılması sağlanarak ve görme bakımından daha işlevsel olması açısından dokunsal özellikler eklenerek materyalde uyarılma yapılabilir.
2. "Bahsedilen olumlu ve olumsuz örneklerle ilişkin sizin deneyimleriniz nelerdir?" sorusu "Olumlu/olumsuz örneklerden senin yaptıkların hangileri?" şeklinde sorularak basitleştirilerek öğrenme içeriği farklılaştırılabilir.
  - Evde yapılanları not almak yerine resim çizilmesi ya da fotoğraf çekilmesi istenerek etkinlik basitleştirilebilir.

Etkinliği Geliştiren:

Gamze TEMELOĞLU

Çalışma Yaprağı 1

1.ÖZ BAKIM

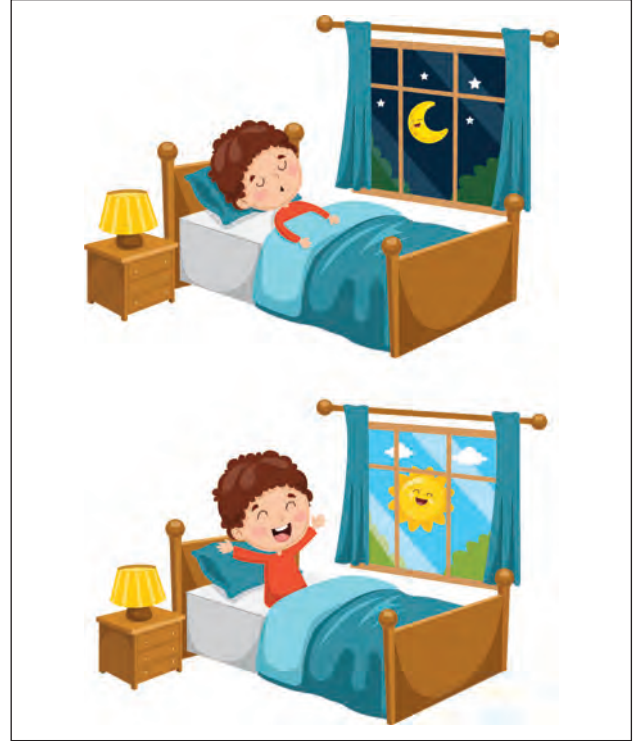
2.FİZİKSEL EGZERSİZ

3. BESLENME

4.UYKU DÜZENİ

Çalışma Yaprığı 2

VELİ KONTROL LİSTESİ

Değerli Veli,

Öğrencimizin iyilik hâlini destekleyen; öz bakım, fiziksel egzersiz, beslenme ve uyku düzeni ile ilgili davranışları yaşamında uygulamasına ilişkin etkinlik yapılmıştır. Yapılan etkinlik sonrasında öğrencimizin bu davranışları günlük hayatında uygulama düzeyini belirlemek amacıyla aşağıda davranışlar sıralanmıştır.

Aşağıdaki her bir ifade "Evet", "Kısmen" ve "Hayır" olarak derecelendirilmiştir. Sizden istenilen her bir ifade için öğrencimizi en iyi tanımlayan seçeneğe "X" işareti koymanızdır.

Öğrencinin Adı Soyadı:

Gözlemlenen Davranışlar		Evet	Kısmen	Hayır
1	Her sabah uyandığında elini, yüzünü yıkar.			
2	Her gün düzenli olarak dişlerini fırçalar.			
3	Düzenli olarak banyo yapar.			
4	Kıyafetlerini düzenli olarak değiştirir. (Dışarıdan geldiğinde, uyumadan önce ve sonra vb durumlarda)			
5	Gelişim düzeyine uygun spor etkinliklerine katılır.			
6	Fiziksel aktivite içeren oyunlara katılır.			
7	Fiziksel egzersizlerden sonra dinlenir.			
8	Et ve sebze yemeklerini seçmeden yeterince yer.			
9	Gün içerisinde meyve tüketir.			
10	Asitli ve şekerli içeceklerden uzak durur.			
11	Fast food yiyeceklerden (hamburger, pizza vb.) uzak durur.			
12	Gece yatma saati düzenlidir.			
13	Sabah uyanma saati düzenlidir.			
14	Belirli bir uyku düzeni vardır.			

2. HAFTA

6. SINIF ETKİNLİKLERİ

ZAMAN YELPAZESİ

Gelişim Alanı	Akademik
Yeterlik Alanı	Eğitsel Planlama ve Başarı
Kazanım/Hafta	Zamanını ihtiyaçları ve sorumlulukları çerçevesinde planlar. / 2.Hafta
Sınıf Düzeyi	6.sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	<ol style="list-style-type: none"> 1. Makas 2. Boya kalemi 3. Yapıştırıcı 4. Kutu/torba 5. Çalışma Yaprağı-1 6. Çalışma Yaprağı-2 7. Çalışma Yaprağı-3 8. Etkinlik Bilgi Notu
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	<ol style="list-style-type: none"> 1. Çalışma Yaprağı-2 ve Çalışma Yaprağı-3 sınıftaki öğrenci sayısı kadar çoğaltılır. 2. Çalışma Yaprağı-1'de verilen ifadeler kesilerek katlanıp bir kutu/torbaya konulur.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> 1. Etkinliğin amacının öğrencinin zamanını, ihtiyaçları ve sorumlulukları çerçevesinde planlaması olduğu açıklanır. 2. Gönüllü öğrencilerin kutu/torbadan bir kâğıt çekmeleri ve çektikleri kâğıt üzerinde yazan günlük aktiviteye günlük vakit ayırıp ayırmadıklarını, ayırıyorlarsa ne kadar vakit ayırdıklarını söylemeleri istenir. 3. Sonrasında öğrencilere kutu/torbadan çıkan aktiviteler dışında günlük yaptıkları aktiviteler olup olmadığı sorulur. 4. Öğrencilere aşağıdaki sorular sorularak sürece devam edilir:<ul style="list-style-type: none"> • İhtiyaçlarınızı ve sorumluluklarınızı göz önünde bulundurduğunuzda zamanınızı ne kadar iyi kullandığınızı düşünüyorsunuz? • Ders çalışma, dinlenme ve eğlenmeye ayırdığınız vaktin dengeli olduğunu düşünüyor musunuz? • Zamanınızı iyi kullanmanıza engel tuzaklar neler olabilir? • Zamanı doğru planlamadığınızda ne tür sorunlarla karşılaşabilirsiniz? 5. Öğrencilere Çalışma Yaprağı-2 ve Çalışma Yaprağı-3 dağıtılır. Öğrencilerden Çalışma Yaprağı-3'teki günlük aktivite kutularından gün

Süreç (Uygulama Basamakları):

içinde vakit ayırdıklarını kesmeleri istenir. Bunlar dışında vakit ayırdıkları günlük aktiviteler var ise Çalışma Yaprağı-3'teki boş kutulara yazmaları ve bunları da kesmeleri istenir. Sonrasında bu kutuları istedikleri renge boyamaları ve yelpaze şeklini vermeleri istenir.

- Öğrencilerden oluşturdukları yelpazeleri Çalışma Yaprağı-2 deki saat şablonunda günlük aktiviteye ayırdıkları zamana denk gelecek şekilde ve zamanı iyi planlamaya dair sınıfta yapılan paylaşımları göz önünde bulundurarak, açarak/kapatarak günlük zaman planlamasını yapması istenir. Yelpazeler saat şablonu üzerine orta bölümden yapıştırılır. Etkinlik Bilgi Notu'nda yer alan örnek öğrencilerle paylaşılır.
- Öğrencilere aşağıdaki sorular yöneltilerek duygu ve düşüncelerini ifade etmeleri cesaretlendirilir.
  - Zamanı ihtiyaçlarımızı ve sorumluluklarımızı dikkate alarak planlama yaşamda bize neler kazandırır?
  - Zamanınızı planlarken nelere dikkat ettiniz?
  - Gün içinde en çok zaman ayırdığınız etkinlikler neler oldu? Neden? Hangi ihtiyaçlarınız ya da sorumluluklarınızı öncelikli olarak yerleştirdiniz?
  - Zamanı ihtiyaçlarımızı ve sorumluluklarımızı dikkate alarak planlama konusunda ne tür zorluklar yaşayabilirsiniz?
  - Bu zorlukların üstesinden gelmek için neler yapılabilir?
- İhtiyaçlarımız ve sorumluluklarımız çerçevesinde zamanı planlamanın gerekliliği, önemi, başarılı ve mutlu bir hayatla ilişkisi vurgulanarak etkinlik sonlandırılır.

Kazanımın Değerlendirilmesi:

- Öğrencilerden Çalışma Yaprağı-2'deki saat şablonunun dış halkasında yer alan günlere ait bölmelere, zamanını planladığı gibi kullandığı günler için tik işareti koyması istenebilir.

Uygulayıcıya Not:

- Çalışma yapraklarının çoğaltma imkânının sınırlı olduğu durumlarda uygulayıcı kendisi tahtaya bir saat şablonu çizebilir ve öğrencilerden de çizmesini ister. Sonrasında öğrenciler kendi ellerinde olan kâğıtlara gün içerisinde vakit ayırdığı aktiviteleri yazarlar. Kâğıtları boyarlar ve yelpaze hâline getirirler. Oluşturulan birden fazla yelpaze açılıp kapatılarak süre ayarlamasıyla saat şablonuna tutturulur.
- Öğrencilerin yelpaze hazırlamada zorlanması hâlinde etkinlik zaman dilimlerini boyayarak da gerçekleştirilebilir.

Özel gereksinimli öğrenciler için;

- Çalışma yapraklarının dağıtımında öğrenciden destek alınarak sosyal çevre düzenlenebilir.
- Kalem makas gibi materyallere kavramayı artırıcı tutaç gibi özellikler eklenerek materyallerde uyarılama yapılabilir.
- Saat görseli daha büyük boyutlarda ve Çalışma Yaprağı-1 ve 3 daha büyük puntoda basılarak materyallerde uyarılama yapılabilir.
- Çalışma yapraklarıyla çalışırken akran eşleştirmesi yapılarak öğrenme süreci farklılaştırılabilir.
- Sadece sözlü ifade ile değil işaret etme, gösterme gibi farklı şekillerde de tepkiler almak için fırsat oluşturulabilir.

Etkinliği Geliştiren:

M. Kübra COŞKUNER

Çalışma Yaprağı 1

Okulda Geçirdiğim Süre

Ders Çalışarak Geçirdiğim Süre

Kişisel Bakımına Ayırdığım Süre

Hobilerime Ayırdığım Süre

Oyun Oynamaya Ayırdığım Süre

Dinlenmeye Ayırdığım Süre

Uykuya Ayırdığım Süre

Kitap Okumaya Ayırdığım Süre

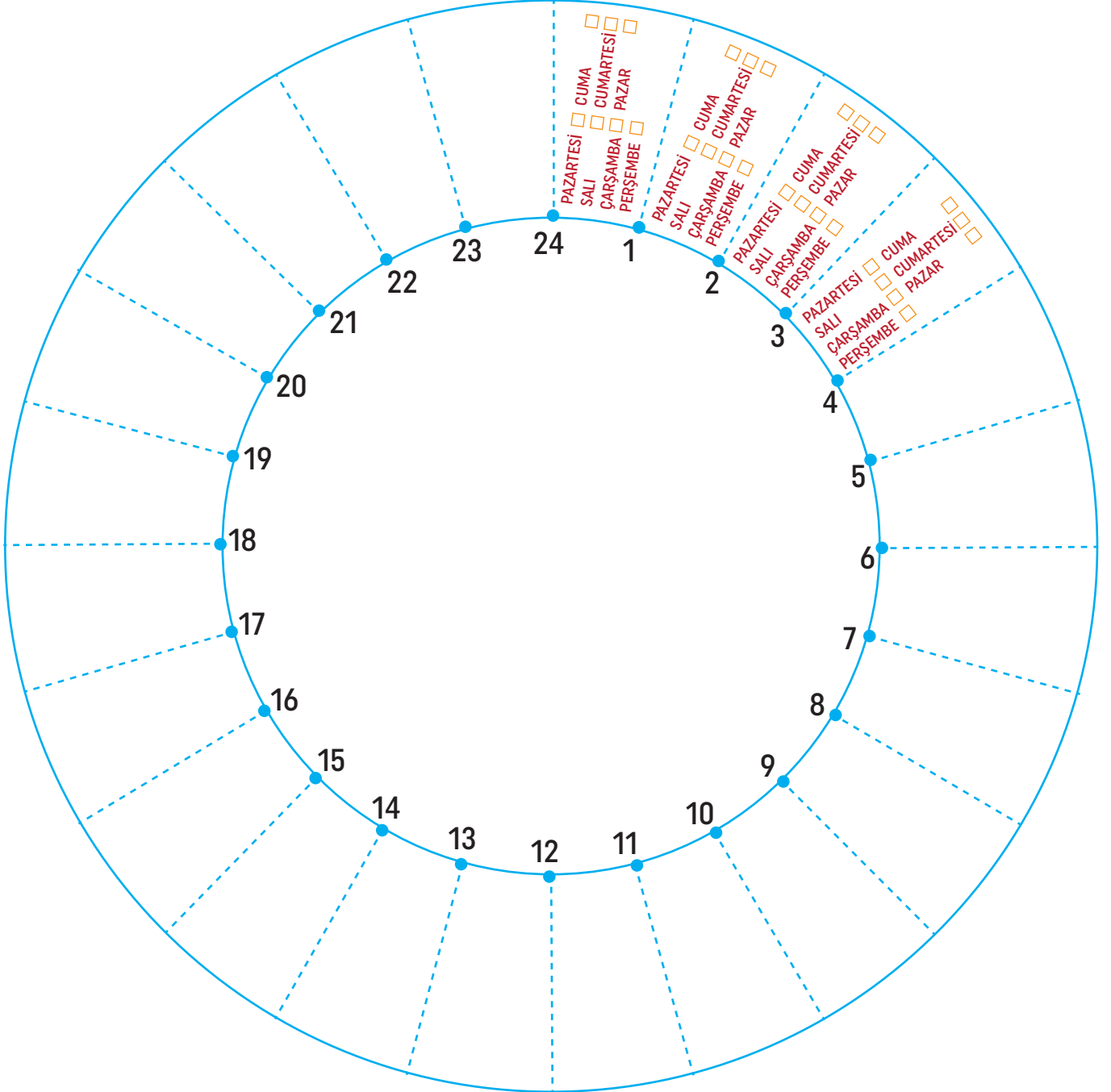
TV/Bilgisayara Ayırdığım Süre

Spor/Egzersize Ayırdığım Süre

Arkadaşlarımla Vakit Geçirmeye Ayırdığım Süre

Dışarda Vakit Geçirmeye Ayırdığım Süre

Çalışma Yaprağı 2

Çalışma Yaprığı 3

UYKUDA GEÇİRDİĞİM ZAMAN

OKULDA GEÇİRDİĞİM ZAMAN

TV/BİLGİSAYARDA GEÇİRDİĞİM ZAMAN

KİTAP OKUYARAK GEÇİRDİĞİM ZAMAN

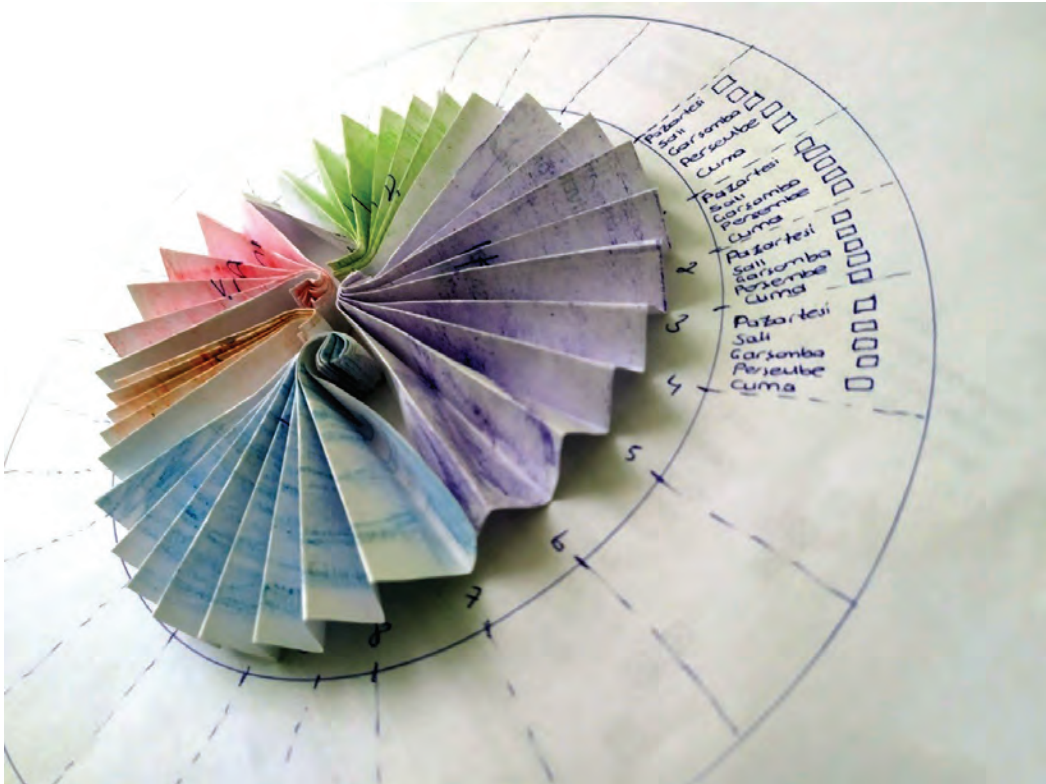
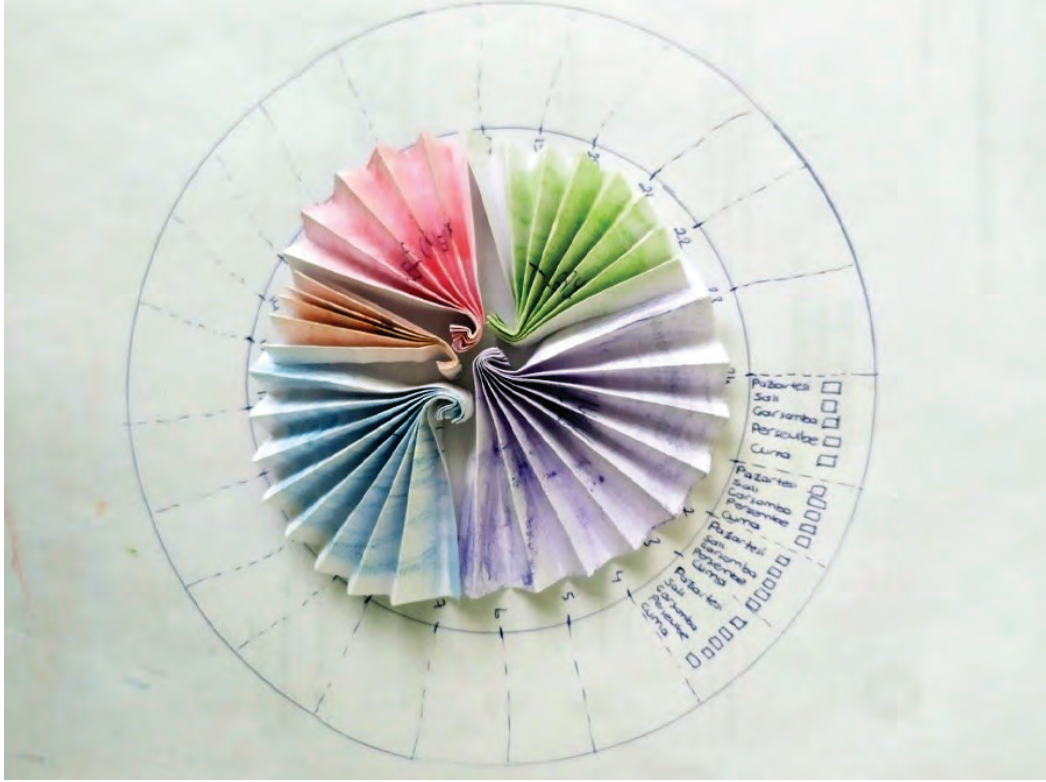
OYUN OYNAYARAK GEÇİRDİĞİM ZAMAN

Çalışma Yaprağı 3

	<p>.....</p>
	<p>.....</p>
	<p>.....</p>
	<p>.....</p>
	<p>.....</p>

ETKİNLİK BİLGİ NOTU

ÖRNEK ZAMAN PLANLAMASI GÖRSELİ

6. SINIF ETKİNLİKLERİ

HAZIRSAK BAŞLAYALIM

Gelişim Alanı	Akademik
Yeterlik Alanı	Akademik Anlayış ve Sorumluluk
Kazanım/Hafta	Okula hazırlıklı gelme ile akademik gelişimi arasında bağ kurar. / 3.Hafta
Sınıf Düzeyi	6.sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	<ol style="list-style-type: none"> 1. Etkinlik Bilgi Notu-1 2. Etkinlik Bilgi Notu-2 3. Çalışma Yapracağı-1 4. Fon Kartonu
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	<ol style="list-style-type: none"> 1. Etkinlik Bilgi Notu-1 ve Etkinlik Bilgi Notu-2 etkinliği uygulamadan önce okunmalıdır. 2. Çalışma Yapracağı-1 6 adet olacak şekilde çoğaltılmalıdır.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uygulayıcı tarafından "Bugün size Nil öğretmen ve sınıfıyla ilgili ufak bir hikâye okuyacağım." denilerek etkinlik süreci başlatılır. 2. Etkinlik Bilgi Notu-1'deki hikâye okunur. 3. Hikâye okunduktan sonra sınıf grup oluşturma yöntemlerinden biri kullanılarak 6 gruba ayrılır. Her bir gruba Çalışma Yapracağı-1'den birer adet dağıtılır ve aşağıdaki yönerge verilir; <i>"Şimdi her birinizden Nil Öğretmen'in öğrencilerinin vermiş olabileceği cevapları düşünmenizi ve sonra grubunuzdaki arkadaşlarınızla birlikte elinizdeki çalışma yaprağına ortak karar verdiğiniz cevapları yazmanızı istiyorum."</i> 4. Gruplar Çalışma Yapracağı-1 üzerinde çalışırken, fon kartonunun üst kısmına "Okula Hazırlıklı Gelmek İçin" yazılarak tahtaya yapıştırılır. 5. Gruplar çalışma yapraklarını doldurduktan sonra grup sözcüleri tarafından cevaplar sınıfla paylaşılır. Cevaplardan uygun olanlar uygulayıcı tarafından maddeler hâlinde fon kartonuna yazılır. Listede eksik olduğu düşünülen kısımlar var ise Etkinlik Bilgi Notu-2'den faydalanılarak uygulayıcı tarafından eklenir. Eklenen maddelerin faydalarına ilişkin bilgiler sınıfla paylaşılır. 6. Uygulayıcı tarafından aşağıdaki açıklama yapılarak etkinlik sonlandırılır: <i>"Çocuklar, bugün sizlerle okula hazırlıklı gelmek için neler yapılabileceğini ve bunların bize faydalarını konuştuk. Bugün Nil Öğretmen'in sınıfı gibi okulumuzun ilk günü değil fakat yarın ve daha sonraki günler okula hazırlıklı gelmenin meyvelerini toplayacağımız ilk günler olacak."</i>

**Kazanımın
Değerlendirilmesi:**

1. Ders sonrasında fon kartonuna yapılan liste sınıf panosuna asılabilir veya A4 kâğıdı boyutunda çoğaltılarak öğrencilerden odalarında görünür bir yere asmaları istenebilir.

Uygulayıcıya Not:

1. Grup çalışmalarına kulak verilerek yalnızca ödevlerini yapmak, derste işlenecek konulara çalışmak, konuları tekrar etmek gibi akademik hazırlıklar üzerine konuşuluyorsa, ufak ipuçları ile diğer hazırlıkların da olduğu hatırlatılabilir.

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Gruplar oluşturulurken uygun eşleştirme yapılmasına dikkat edilerek akran desteği sağlanabilir.
2. Fon kartonunun tüm öğrenciler tarafından rahatlıkla görülebilmesi için boyutunun büyük olması, karton- kalem renginin kontrast olması ve yazıların büyük boyutlarda yazılmasına dikkat edilerek materyal uyarlaması yapılabilir.
3. Kullanılan ifadeler ve sorulan sorular basitleştirilerek öğrenme içeriği farklılaştırılabilir.

Etkinliği Geliştiren:

Elif HAZIR, Etkinlik Düzenleme Kurulu

ETKİNLİK BİLGİ NOTU - 1

Nil öğretmen okulun ilk günü sınıfa girer ve öğrencileriyle tanışır. Tanışma bittikten sonra tahtaya büyük harflerle HAZIRLIK yazar ve öğrencilerine dönerek "Okullarımız bizlerin her alanda gelişmesini amaçlayan ortamlardır. Okullarda kimi zaman bizi kişisel olarak geliştirecek davranışlar, kimi zaman eğitim hayatımızdan en üst düzeyde faydalanmamızı ve başarılı olmamızı sağlayacak davranışlar kazanırız. Eğitim hayatımızdan en üst düzeyde faydalanmamız için en önemli ön koşullarından biri de okula hazırlıklı gelmektir. Hadi şimdi her birimiz okula hazırlıklı gelmek için neler yapabileceğimizi düşünelim. Daha sonra da cevaplarımızı ve eğitim hayatımıza nasıl fayda sağlayacağını sınıfımızla paylaşalım. Böylece yarından itibaren her gün okula hazırlıklı gelerek eğitim hayatımızdan en üst düzeyde faydalanalım." der. Gönüllü öğrenciler sırayla şu cevapları verirler.

ETKİNLİK BİLGİ NOTU - 2

“Okula hazırlıklı gelmek” ifadesi üzerine düşünülduğünde bu yaş grubundaki öğrencilerin yalnızca derste işlenecek konulara çalışmak ya da ödevlerini tamamlamak gibi akademik hususlara odaklanmaları normaldir. Fakat “okula hazırlıklı gelmek” aynı zamanda uykusunu iyi almış olmak, kahvaltısını yapmış olmak, okula getireceği eşyaları eksiksiz olarak hazırlamak gibi fiziksel hazırlıkları, dikkatini toplamak, eğitsel süreçlere motive olmak gibi psikolojik hazırlıkları da içermektedir. Kimi zaman genel uyarılmışlık halini etkileyen, hava durumuna uygun olmayan kıyafet veya ayakkabı seçimi bile öğrencinin akademik gelişimini olumsuz etkileyebilmektedir. Bu nedenle etkinlik sürecinde “okula hazırlıklı gelmek” ifadesini tek yönlü düşünmemeleri konusunda öğrenciler desteklenmelidir.

Çalışma Yaprağı 1

Okula Hazırlıklı Gelmek İçin Yapılacaklar

Eğitim Hayatımıza Katkıları

4. HAFTA

6. SINIF ETKİNLİKLERİ

YEŞEREN TOHUMLAR

Gelişim Alanı	Akademik
Yeterlik Alanı	Akademik Anlayış ve Sorumluluk
Kazanım/Hafta	Başarmak için çalışmanın gerekliliğini fark eder. / 4. hafta
Sınıf Düzeyi	6.sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	1. Çalışma Yaprağı-1 2. Çalışma Yaprağı-2 3. Torba/kutu/poşet 4. Tahta/Tahta Klemi
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Çalışma Yaprağı-1 etkileşimli tahtaya yansıtılmak için hazırlanır. Etkileşimli tahtanın olmadığı yerlerde Çalışma Yaprağı-1'in çıktısı alınarak öğrencilere gösterilir. 2. Çalışma Yaprağı-2 çıktısı alınıp işaretli yerlerden kesilerek torba/kutu/poşete konulur. 3. Kılavuzda belirtilen yöntemlerden birini seçilerek sınıf gruplara ayrılır.
Süreç (Uygulama Basamakları):	1. Çalışma Yaprağı-1 tahtaya yansıtılır. 2. Öğrencilere resmi incelemeleri için süre verilir. Resimden ne anladıkları sorulur. Gönüllü öğrencilerin paylaşımları alınır. 3. Öğrenciler gruplara ayrılır. 4. Hazırlanan Çalışma Yaprağı-2 kâğıtları, her grubun bir üyesi tarafından torba/kutu/poşetten çektilir. Kâğıtta ne yazıldığı diğer gruplara söylenilmemesi istenir. 5. Aşağıdaki yönerge ile devam edilir. <i>"Her grubun elinde bir kâğıt var. Sizlere belirli bir süre vereceğim. Bu süre boyunca her grup elindeki kâğıtta yazılı olan cümleden ne anladığını, grubuyla konuşacak. Fikir birliğine varıp ortak bir kâğıda yazacaksınız. Yazdıktan sonra kendi aranızda sözcü belirlemenizi istiyorum."</i> der. 6. Öğrencilere yeterli süre verildikten sonra her grubun sözcüsü, grup olarak yazdıklarını sınıfta paylaşır. Ancak sözün ne olduğunu açıklamaz. Diğer grupların açıklamanın nasıl bir söz ile ilgili olabileceğini bulmaları istenir. 7. Gruplar fikirlerini belirttikten sonra kâğıtta yazılı olan söz tahtaya yazılır. 8. Bütün grupların okumaları ve ortak yazdıkları açıklamalar bittikten sonra aşağıdaki sorular sorularak etkinliğe devam edilir: <ul style="list-style-type: none"> Tahtaya yazdığımız, sizlerin üzerinde düşündüğü bu cümlelerin ne ile ilgili olduğunu tek bir kelime ile söyleseydiniz ne söylerdiniz?

Süreç (Uygulama Basamakları):

- Çalışmak ve başarı arasında nasıl bir ilişki var?
- Çalışmak size göre ne ifade ediyor? Çalışmadan başarılı olunan durumlar var mıdır? Bu durumlar genellenebilir mi?
- Çalışmak her zaman ilk seferde başarı getirir mi?
- Çevrenizde başarıya ulaşan insanların (arkadaşlarınız, öğretmenleriniz, ailenizdeki insanlar, medya aracılığı ile tanıdıklarınız olabilir) neler yaptığını, bu başarılarla nasıl ulaştığını düşündünüz mü? Neler yapıyor olabilirler?
- Kendi yaşantınızda başarı elde ettiğiniz etkinlikleri gözden geçirin. Bu bir ders olabileceği gibi bisiklete binmek, yüzmek, makarna pişirmek gibi bir etkinlik de olabilir. İlk denemenizde başarıyı elde ettiniz mi? Ya da başarılı bir sonuca ulaşmak için neler yaptınız?
- Akademik çalışmalarınızda, derslerinizde başarıya ulaşmak için nasıl bir çalışma sürecine ihtiyaç duyarsınız?
- Akademik çalışmalarınızdaki başarı ile çalışma arasında nasıl bir ilişki var?

9. Öğrencilerin paylaşımları alındıktan sonra etkinlik aşağıdakine benzer bir konuşma ile sonlandırılır.

"Sizin de gördüğünüz gibi başarmak için çalışmanın ne kadar gerekli olduğunu gördük. Tarihte pek çok kişi başarılarını çalışmalarına borçlu olduğunu belirtmiş. Ayrıca çevremizde gözlemlediğimiz pek çok işin, buluşun ya da başarının arkasında da çalışmak olduğunu görebiliriz. Başarı hepimizin hayatında çalıştığımızda gelecek olan bir sonuçtur. Ancak bu sonuç her zaman ilk seferde gelmeyebilir. Önce hatalar yapabiliriz, istediğimiz gibi işler çıkartamayabiliriz. Sınavdan istediğimiz sonucu elde edemeyebiliriz ancak bu bizleri yıldırmamalı ve çalışmaya devam etmeliyiz. Bizi mutlu eden sonuçlar ancak düzenli, istikrarlı ve vazgeçmeden yapılan çalışmaların arkasında gizlidir."

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Öğrencilerden, etkinlikte öğrendiklerini aileleriyle paylaşmaları, onların da varsa başarı hikâyelerini öğrenmeleri istenir. Bir sonraki derste bu yaşantıları paylaşmaları istenir.
2. Öğrencilerden çevrelerinde bu özelliklere sahip insanlar olup olmadığını gözlemlemeleri istenir.
3. Özellikle karıncaların ve arıların yaşamlarını içeren belgesel, video, program izlemeleri istenir.

Uygulayıcıya Not:

1. Öğrencilerin akademik konularda farklı farklı dersler ya da çalışmalarda başarı ve çalışma arasındaki ilişkileri inceleyebilmeleri için destekleyebilirsiniz.

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Çalışma Yaprağı-1'in rahatlıkla görülebilmesi ve konuşulanların duyulabilmesi için uygun oturma düzeni sağlanarak fiziksel çevre düzenlenebilir.
2. Çalışma Yaprağı-2'de yer alan yazılara Braille yazı eklenerek materyal desteği sağlanabilir.
3. Gruplar oluşturulurken uygun akran eşleştirmesi yapılarak sosyal çevre düzenlenebilir.
4. "Derslerinizde başarılı olmak için yapmanız gerekenler nelerdir?" şeklinde daha basit sorular sorularak öğrenme içeriği farklılaştırılabilir.

Etkinliği Geliştiren:

Özgür ÖZKAYA MERCAN

Çalışma Yaprağı 1

Aşağıdaki çizimi inceleyerek sizin için çağrıştırdıklarını düşünüp arkadaşlarınız ile paylaşınız.

Çalışma Yaprağı 2

İnsanlar, benim ustalığımı elde etmek için ne kadar sıkı çalıştığımı bilseler, onun o kadar hayret edilecek bir şey olmadığını anlardı.

Michelangelo

Devler gibi eserler bırakmak için karıncalar gibi çalışmak lazım.

Necip Fazıl Kısakürek

Sıkı bir çalışmanın yerini hiçbir şey alamaz.
Deha yüzde bir, yüzde doksan dokuz ilham ve terdir.

Thomas A. Edison

Başarıya ulaşamayanların yüzde doksanı yenilgiye uğramamıştır.
Sadece pes etmişlerdir.

Paul J. Meyer

Peşinden gitmeye cesaretiniz varsa bütün hayalleriniz gerçekleşebilir.

Walt Disney

Ben hayatımın hiçbir anında karamsarlık nedir tanımadım.

M. Kemal Atatürk

Şampiyonlar, içlerinde tutku, hayal ve amaç olan insanlardan çıkar.

Muhammet Ali

Hiçbir başarıyı tesadüfe borçlu değilim, buluşlarım da tesadüfün değil
çalışmalarımın eseridir.

Thomas A. Edison

Başarının sırlarından biri, geçici başarısızlıkların
bizi yenmesine izin vermemektir.

Mark Kay

Bilginin efendisi olmak için çalışmanın uşağı olmak şarttır.

Balzac

6. SINIF ETKİNLİKLERİ

KARAKTER GÜÇLERİM VE YAŞAMIM

Gelişim Alanı	Sosyal Duygusal
Yeterlik Alanı	Benlik Farkındalığı
Kazanım/Hafta	Karakter güçleriyle kendi yaşamı arasında bağ kurar. / 5. Hafta
Sınıf Düzeyi	6.sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	1. Etkinlik Bilgi Notu
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Sınıfa girmeden önce karakter güçleri ile ilgili açıklamaları içeren Etkinlik Bilgi Notu okunur.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> 1. Etkinlik Bilgi Notu tahtaya yansıtılır. Öğrencilere sahip olduğumuz çeşitli özelliklerimizin listesinin tahtaya yansıtıldığı ifade edilir. 2. Öğrencilerden bu karakter güçleri/özelliklerini bir iki dakika incelemeleri istenir. Sonra öğrencilere bu özellikleri kendi yaşamlarında gözlemledikleri/ fark ettikleri olaylar yaşayıp yaşamadıkları sorulur. 3. Gönüllü öğrenciler sınıf ile yaşantılarını paylaşırlar. 4. Paylaşımlar tamamlandıktan sonra öğrencilere aşağıdaki sorular sorularak tartışmaya devam edilir:<ul style="list-style-type: none"> • Sahip olduğunuz karakter güçlerinin yaşamınızda sizin için nasıl bir önemi olduğunu açıklayabilir misiniz? • Karakter güçlerinizi geliştirmek ve günlük yaşamda kullanmak yaşamınıza nasıl bir katkı sağlar? • Karakter güçleriniz gelişmeseydi yaşamınız nasıl olurdu? Neden? 5. Etkinlik sonunda öğrencilerden sahip oldukları diğer karakter güçlerini de ele alarak bu karakter güçlerinin yaşamlarında onlar için nasıl bir anlam ve önemi olduğunu düşünmeleri istenir. 6. Gönüllü öğrencilerin karakter güçlerine ve bu güçlerin yaşamlarındaki yerine ilişkin duygu ve düşüncelerini sınıf ile paylaşması ile etkinlik sonlandırılır.
Kazanımın Değerlendirilmesi:	1. Öğrencilerden bu etkinlikte ele alınan karakter güçleriyle ilgili yaşantılarından bir örneği yazıp iki hafta sonra sınıfa getirmeleri istenir.

Uygulayıcıya Not:

1. Öğrencilerden bazıları sahip oldukları karakter güçlerini ve bu güçlerin yaşamlarındaki yerini bulmakta zorluk çekebilirler, böyle durumlarda öğrencilere bu karakter güçlerinin potansiyel olarak tüm bireylerde olduğu ve herkeste geliştirilmeye açık şekilde bulunduğu, bazı insanlarda baskın bazı karakter güçleri bulunurken bazı insanların çoğunda orta düzeyde yer aldığı belirtilebilir.

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Tahtaya yansıtılan Etkinlik Bilgi Notunun büyük boyutta ve büyük puntoda olmasına dikkat edilerek materyalde uyarlama yapılabilir.
2. Yapılan açıklamalar, sorulan sorular ve verilen yönergelerde kullanılan dil kelime sayısı, kelime zorluğu veya yabancılığı temelinde sadeleştirilerek etkinlik basitleştirilebilir.
3. Kazanımın değerlendirilmesinde kendi karakter güçleri ile ilgili örnek yazmanın yanı sıra resim, drama gibi yollarla da yaşantılarını ifade etmelerine izin verilerek öğrencilerin tepkileri çeşitlendirilebilir.

Etkinliği Geliştiren:

Elif HAZIR

ETKİNLİK BİLGİ NOTU

KARAKTER GÜÇLERİ BİLGİ YAPRAĞI

1. **Özgünlük:** Üretken ve orijinal yollar düşünme
2. **Merak:** Yaşamın bütününe ilişkin ilgi duyma
3. **Açık fikirlilik:** Olayları her açıdan düşünme ve inceleme
4. **Öğrenme aşkı:** Yeni bilgiler ve beceriler edinmeye isteklilik
5. **Çok yönlü bakış açısı:** Diğerlerine akılcı öneriler getirebilme
6. **Dürüstlük:** Gerçeği konuşma ve kendini gerçek bir şekilde ortaya koyma
7. **Cesur olma:** Tehdit, zorluk ya da acıdan korkmama
8. **Azim:** Başlanılan bir işi bitirme
9. **Yaşam coşkusu:** Yaşama heyecan ve enerji ile yaklaşma
10. **Nezakete:** İnsanların yararına ve iyi olan şeyler yapma
11. **Sevme/sevilme:** Diğerleriyle yakın ilişkilere değer verme
12. **Sosyal zekâ:** Kendisinin ve diğerlerinin güdülerinin ve duygularının farkında olma
13. **Hakkaniyet:** Bütün insanlara adaletli ve eşit davranma
14. **Liderlik:** Grup aktivitelerini organize etme ve izleme
15. **Takım çalışması:** Bir grup ya da takımın bir üyesi olarak çalışma
16. **Affetme:** Hata yapanları affetme
17. **Alçak gönüllülük:** Başarılarını vurgulayıp ilgi çekmeye çalışmama
18. **Tedbirlilik:** Kişinin seçimleriyle ilgili dikkatli olması, pişman olunacak şeyler söylememe, yapmama
19. **Öz-düzenleme:** Kişinin davranışlarını ve duygularını düzenlemesi
20. **Estetik ve mükemmelliğin takdiri:** Yaşamın bütün alanlarında estetiği, mükemmelliği ve iyi performansı fark etme ve takdir etme
21. **Şükran:** Gerçekleşen iyi şeylerin farkında olma ve bunlar için teşekkür etme
22. **Umut:** Gelecekte en iyisini bekleme ve bunu başarmak için çalışma
23. **Mizah:** Gülmeyi ve şaka yapmayı sevme, diğerlerini güldürme
24. **Maneviyat:** Yaşamın anlamı ve daha yüksek amaçlar üzerine tutarlı inançlara sahip olma

6. HAFTA

6. SINIF ETKİNLİKLERİ

GÖKKUŞAĞININ ALTINDAKİ HAZİNE

Gelişim Alanı	Sosyal Duygusal
Yeterlik Alanı	Kişiler Arası Beceriler
Kazanım/Hafta	Takım çalışmalarının kişisel gelişimine etkilerini fark eder. / 6. Hafta
Sınıf Düzeyi	6.sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	<ol style="list-style-type: none"> 1. Çalışma Yaprağı-1 2. Çalışma Yaprağı-2 3. Çalışma Yaprağı-3 4. Kırmızı, turuncu, sarı, yeşil, mavi, lacivert ve mor renkli kartonlar 5. Yapıştırıcı 6. Öğrenci sayısı kadar zarf
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	<ol style="list-style-type: none"> 1. Çalışma Yaprağı-2 öğrenci sayısından bir tane fazla olacak şekilde, Çalışma Yaprağı-3 ise öğrenci sayısı kadar çoğaltılır. 2. Kırmızı, turuncu, sarı, yeşil, mavi, lacivert ve mor renkli kartonlar çok küçük parçalar hâlinde kesilir. (1cm X 1cm gibi) 3. Kesilen bu küçük parçalar ayrı ayrı zarfların içine koyulur. (Her zarfta tek bir renk olacak şekilde hazırlanır.) 4. Çalışma Yaprağı-2'de yer alan gökkuşağı formunun bir tanesine seçilen herhangi bir renkte küçük karton parçaları yapıştırarak tek renkten oluşan bir gökkuşağı hazırlanır. 5. Etkinliğin uygulanacağı günden önce öğrencilerden o gün için yanlarında yapıştırıcı getirmeleri istenir.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> 1. Etkinliğin amacının takım çalışmalarının kişisel gelişimine katkılarını fark etmek olduğu öğrencilere açıklanır. 2. Öğrencilere Çalışma Yaprağı-1'de yer alan öykü okunmaya başlanır. 3. Hikâye belirtilen yerde kesildiğinde öğrencilere şu sorular sorularak düşünmeleri sağlanır.<ul style="list-style-type: none"> • Sizce bu kaşıkla çorba nasıl içilebilir? • Derviş ve arkadaşları çorbalarını içebilmek için ne yapabilirler? 4. Öğrencilerden alınan cevapların ardından hikâyeye devam edilir.

Süreç (Uygulama Basamakları):

5. Hikâyenin devamı hakkında öğrencilerin düşüncelerini ifade etmeleri için onlara söz hakkı verilir.
6. Öğrenciler 7'şer kişilik gruplara ayrılır. Çalışma Yaprağı-2 tüm öğrencilere dağıtılır. Her öğrenciye bir renk düşecek şekilde zarflardan verilir ve açmadan beklemeleri istenir.
7. Öğrencilere şu yönerge verilerek etkinliğe devam edilir:

"Şimdi hepinizin elinde renksiz bir gökkuşağının olduğu kâğıt ve birer tane de zarf var. Zarflarınızın içinde küçük parçalar hâlinde renkli kartonlar var. Ama herkeste sadece tek bir renk var. Karton parçalarını elinizdeki kâğıda yapıştırarak rengârenk gökkuşakları oluşturacaksınız. Şimdi dikkatlice zarflarınızı açabilirsiniz. Gökkuşağınıza bir bakın ve hepiniz gökkuşaklarınızı nasıl renklendirebileceğinizi aranızda konuşun."

8. Öğrenciler gökkuşaklarını renklendirdikten sonra uygulayıcı tarafından hazırlanan tek renk gökkuşağı herkesin görebileceği bir yere asılır ve şu yönerge verilir:

"Size vermiş olduğum malzemelerden renksiz gökkuşağı ve zarflardan biri de bendeydi. Sizler takım arkadaşlarınızla birlikte çalışarak gökkuşaklarınızı renklendirdiniz. Bense takım arkadaşlarım olmadığı için tek renk kullanabildim. Şimdi kendi gökkuşaklarınıza ve benim gökkuşağıma bir bakın. Sizce hangisi daha güzel oldu?"

9. Öğrencilerden cevaplar alınır ve sonrasında:

"Hepinizin gökkuşakları harika oldu. Bu gökkuşaklarını evinize götürüp evin en sevdiğiniz köşesine asabilirsiniz." yönergesi verilir.

10. Aşağıda belirtilen tartışma sorularının tartışılması ile süreç sonlandırılır:

- Gökkuşağınızı renklendirirken nasıl bir yol izlediniz?
- Zarfınızdan çıkan karton parçalarını takım arkadaşlarınızla paylaşmak size neler hissettirdi?
- Takım arkadaşlarınızla birlikte çalışmasaydınız gökkuşağınızı oluşturabilir miydiniz?
- Takım hâlinde çalışmak size neler düşündürdü?
- Arkadaşlarınızla birlikte çalışmanın size ne gibi faydası olmuş olabilir?
- Burada olduğu gibi günlük hayatınızda neleri yaparken çevrenizdeki insanlarla birlikte çalışıyorsunuz?

11. Sorular öğrencilerle birlikte yeterince tartışıldıktan sonra etkinlik şu açıklamalarla sonlandırılır:

"Sevgili öğrenciler, takım çalışması etkinliğimizde de fark ettiğimiz gibi kişisel gelişimimize katkı sağlayan, birbirimizden öğrenme deneyimimizi artıran, renkli ürünler çıkarmamızda etkili olan önemli bir çalışma yöntemidir. Bundan sonraki çalışmalarınızda takım çalışmalarından daha fazla yararlanacağınızı düşünüyorum."

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Öğrencilere Çalışma Yaprağı-3 dağıtılır bir hafta boyunca çevresindeki insanlarla birlikte neler yaptıklarını, bunları yaparken ne hissettikleri, neler düşündükleri ve birlikte yaptıkları şeylerin onlara ne gibi katkısı olduğunu yazmaları istenir. Bir haftanın sonunda ise kendilerine en çok katkısı olduğunu düşündükleri şeyi seçmeleri ve küçük bir kâğıda yazmaları, yazdıkları bu kâğıtları sınıfta oluşturacakları köşeye yapıştırmaları istenir.

Uygulayıcıya Not:

1. Tartışma sorularının hepsini sormak yerine içerisinden öğrencilere ve süreye uygun olacak olan sorular seçilebilir.
2. Renkli kartonlar yerine renkli kâğıt ya da elışı kâğıtları kullanılabilir.
3. Yapıştırıcı yerine bant kullanılarak parçalar yapıştırılabilir.

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Gruplar oluşturulurken uygun akran eşleştirmesi yapılarak sosyal çevre düzenlenebilir.
2. Çalışma Yaprağı-2 ve zarfların dağıtımında öğrencilere görev verilerek etkinlik sürecine katılımları desteklenebilir.
3. Çalışma Yaprağı-3'teki boşlukların yalnızca yazı ile değil kısa not, işaret, sembol ya da resim gibi farklı şekillerde de doldurulabileceği söylenerek öğrenme ürünleri farklılaştırılabilir.
4. Çalışma Yaprağı-3'teki boşlukların tamamı yerine belirlenen iki ya da üç bölümünün doldurulması istenerek etkinlik basitleştirilebilir.

Etkinliği Geliştiren:

Hatice TOK

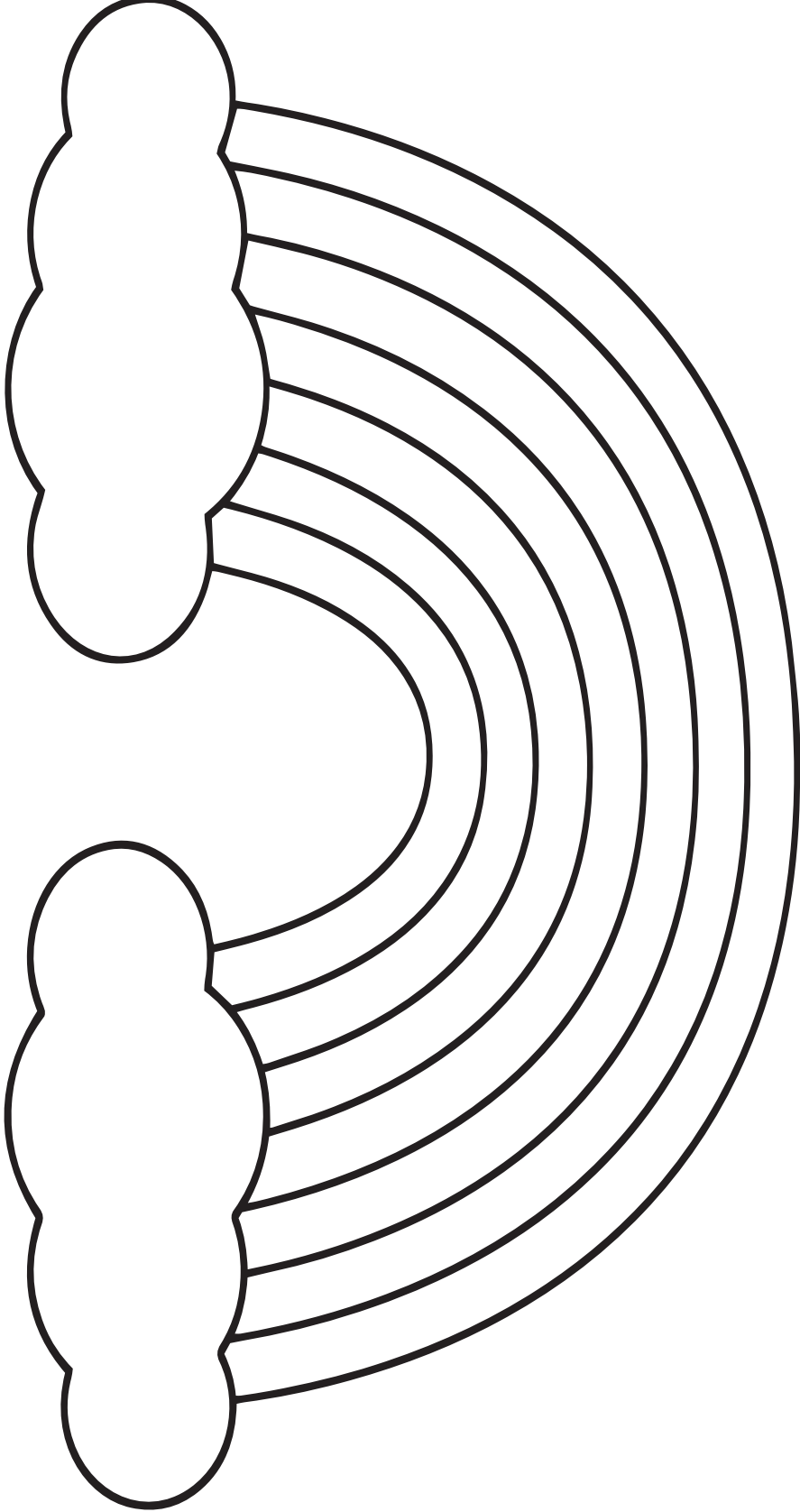
Çalışma Yaprağı 1

Günün birinde bir derviş arkadaşlarını evine yemeğe davet etmiş. Arkadaşları dervişin bu davetini seve seve kabul etmişler. Davet günü geldiğinde derviş, arkadaşları için bir sürpriz hazırlamış. Dervişin evinde yuvarlak, çok güzel bir yemek masası varmış. Derviş arkadaşları için pişirdiği çorbaları kâselere koymuş ve yemek masasına yerleştirmiş. Arkadaşları dervişin evine gelip yemek yemek için masaya oturduklarında hepsi birden çok şaşırılmışlar. Çünkü derviş, çorbaları içmeleri için arkadaşlarına özel kaşıklar yaptırmıştır. Bu kaşıkları özel yapan şeyse saplarının bir metre uzunluğunda olması ve sadece ucundan tutularak kullanılabiliyor olmasıymış. Herkes masaya oturduğunda derviş "Sizler için özel kaşıklar yaptırım bu kaşıklarla çorbalarınızı afiyetle içebilirsiniz." demiş. Herkes kaşıklarını ucundan tutup çorbasını içmeye çalışmış. Ama kaşıkların sapları çok uzun olduğu için kimse kaşığına ağızına götürmemiş ve çorbasını içememiş hatta üstüne, masaya dökmeye başlamış.

(Hikâye burada kesilir ve Uygulama Basamakları-3'ten devam edilir.)

Hiç kimsenin çorbasını içemediğini gören dervişin arkadaşları çok üzölmüşler. Çorba çok güzel görünüyor ve mis gibi de kokuyormuş. Ama hiç kimse bu güzel çorbadan bir yudum bile içememiş. Çorbayı nasıl içeceklerini düşünürken içlerinden birisi bir şey fark etmiş. Evet, kaşıklarının sapı çok uzun olduğu için kendileri içemiyorlar ama kaşıkları tam karşılarında oturan kişilere yetişebiliyormuş. Kaşığına kaldırmış ve karşısındaki kişinin kâsesinden biraz çorba alıp ona içirmiş. Bunu gören diğlerleri de aynısını yapmış. Herkes karşısındaki kişiye çorba içirmeye başlamış ve hepsi çorbalarını bitirip karınları doyararak mutlu bir şekilde masadan ayrılmışlar.

Çalışma Yaprağı 2

Çalışma Yaprağı 3

Yaptığımızın bana katkısı ne oldu?	
Yaparken neler hissettim?	
Yaparken neler düşündüm?	
Çevremdeki insanlarla neler yaptım?	

6. SINIF ETKİNLİKLERİ

YOLUMDAKİ ENGELLER

Gelişim Alanı	Akademik Gelişim Alanı
Yeterlik Alanı	Akademik Anlayış ve Sorumluluk
Kazanım/Hafta	Öğrenme etkinliklerine katılmasını engelleyen düşünce ve davranışlarını fark eder. / 7. Hafta
Sınıf Düzeyi	6.sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	1. Çalışma Yaprağı-1 2. Kutu 3. Karton 4. Makas
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Çalışma Yaprağı öğrenci sayısı kadar çoğaltılır. 2. Etkinlik öncesi öğrencilerden makas getirmeleri istenir.
Süreç (Uygulama Basamakları):	1. Elde tutulan bir kutu ile sınıfa girilir. Öğrencilere aşağıdaki gibi etkinliğin amacını açıklayarak giriş yapılır: <i>"Okula başladığınız günden itibaren hepimiz yaşamınıza katkı sağlayacak bilgiler öğrenmek, derslerinizde başarılı olmak, iyi sonuçlar elde etmek için çaba harcıyorsunuz. Fakat öğrenme sırasında göstermiş olduğunuz bazı davranışların, alışkanlıkların ya da düşüncelerin etkisi zaman zaman bu öğrenme sürecinize engel olabiliyor. Bu davranış, alışkanlık ve düşünceleriniz olmadan dersi daha iyi dinler, öğrenmemiz gereken bilgilere odaklanabilir ve daha başarılı olabilirsiniz. Sizce öğrenme etkinliklerine /dersler, evdeki çalışmalar vb.) katılmanızı engelleyen düşünce ve davranışlar nelerdir?"</i> sorusu öğrencilere yöneltilir. 2. Gönüllü öğrencilerin yanıtları alınır. <i>"Ders dışı etkinliklere (oyun, TV, bilgisayar vb.) daha fazla zaman harcama, hayallere dalma, başarısız olacağım, nasıl olsa anlamam, yeteneğim yok gibi olumsuz düşünceler bu engellere örnek olabilir."</i> açıklaması yapılır. 3. Çalışma Yaprağı-1 öğrencilere dağıtılır. <i>"Sizlere dağıttığım çalışma yapraklarınızın her bir bölümüne, öğrenmenizi ve derslere katılımınızı engelleyen düşünce ve davranışlarınızın neler olduğunu düşünerek yazmanızı istiyorum."</i> denir. 4. Öğrencilere doldurmaları için gereken süre verilir. 5. Gönüllü öğrencilerden yazdıklarını paylaşmaları istenir.

Süreç (Uygulama Basamakları):

6. "Şimdi herkes yazmış olduğu ifadeleri makasla kessin. Her bir kağıdı katlayıp kutunun içine atsın" yönergesi verilir.
7. Öğrenciler kâğıtlarını kutuya attıktan sonra uygulayıcı tarafından kutu karıştırılır ve ilk sıradan başlayarak her öğrencinin rastgele bir tane kâğıt çekip yüksek sesle okuması istenir.
8. Etkinliğe tartışma soruları ile devam edilir.
  - Paylaşılan öğrenmenin önündeki düşünce ve davranışlardan hangileri sizce en çok başınıza gelenler arasında?
  - Öğrenmenizi engelleyen düşünce ve davranışlarınızı fark etmeniz size neler hissettirdi?
  - Sizinle benzer düşünen ya da sizin aynı davranışlarda bulunan arkadaşlarınızı bilmeniz nasıl hissettirdi?
  - Bugünkü etkinlikte neler yaşadınız? Neleri fark ettiniz?
9. Aşağıdaki açıklama ile etkinlik sonlandırılır. *"Öğrenmenizi engelleyen olumsuz düşünce ve davranışları fark ettiğimizde yönetmeyi öğrenebilir, yerine yeni davranış biçimleri ve düşünceler koyabilir. Bu her zaman kolay olmayabilir fakat bu düşünce ve davranışları değiştirmek için destek isteyebilir, farklı yollarını öğrenebilirsiniz."*

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Yazılan ifadeler (kutu içinde kalanlarda dahil edilerek) gönüllü bir öğrenci tarafından kartona yazdırılır. Karton sınıfın panosuna asılır.
2. Asılan kartonun yanına boş bir karton daha asılır. Öğrencilere bir hafta boyunca yeni fark ettikleri, etkinlik sırasında konuşulmayan, akıllarına gelmeyen düşünce ve davranış engellerini yazmaları istenir.

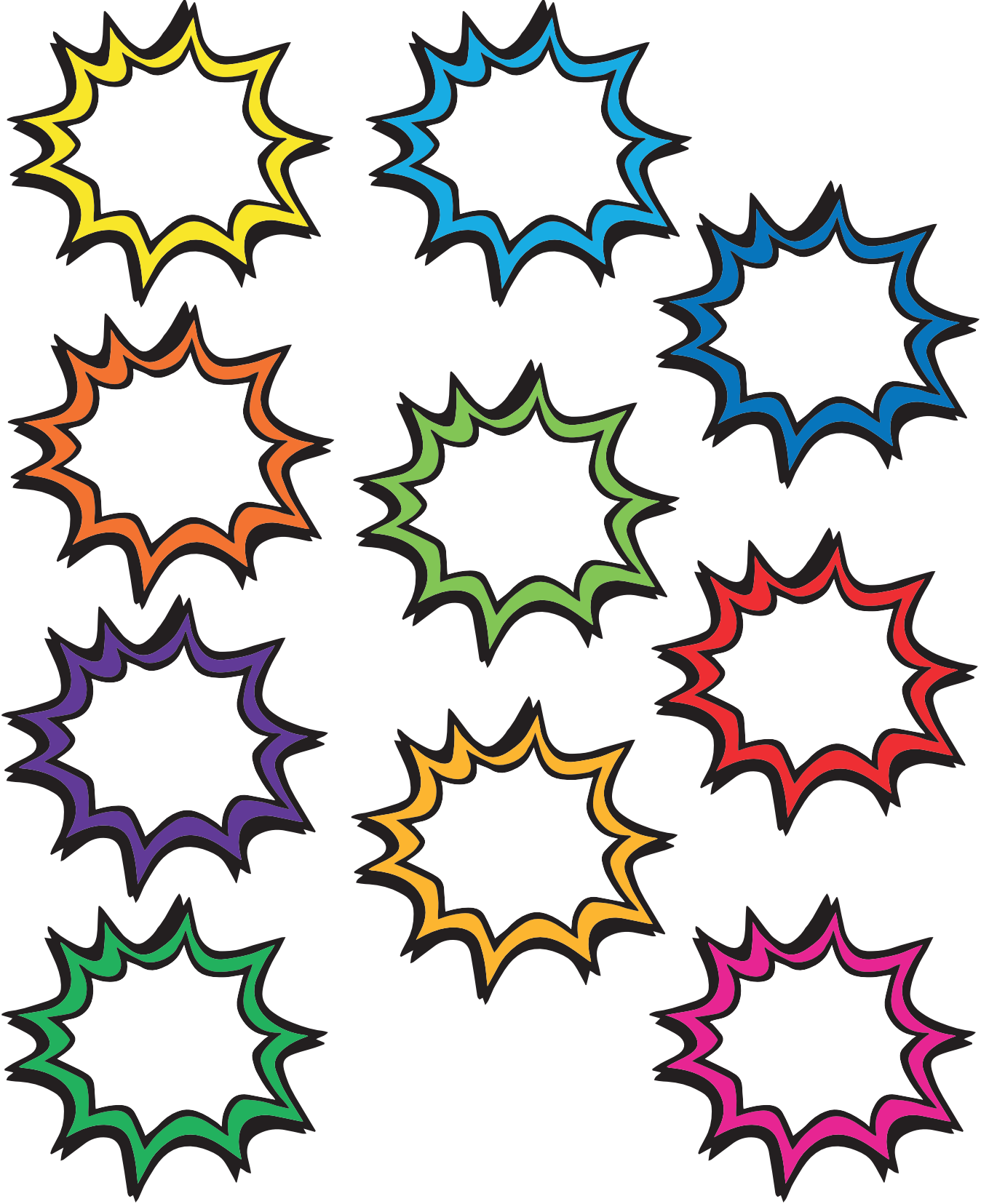
Uygulayıcıya Not:

1. Sınıfta paylaşım yapmaktan çekinen öğrenciler zorlanmaz.
  2. Gerekliğinde okul rehber öğretmeni/psikolojik danışmanı ile iş birliğine gidilir.
- Özel gereksinimli öğrenciler için;
1. Çalışma Yaprağı-1'in dağıtımında öğrenciden destek alınarak sosyal çevre uyarlaması yapılabilir.
  2. Kalem ve makas gibi materyallere kavramayı artırıcı tutaç gibi özellikler eklenerek materyallerde uyarlama yapılabilir.
  3. Çalışma Yaprağı-1'in yazarak tamamlanması yerine kısa not, işaret, sembol ya da resim kullanılarak etkinlik basitleştirilebilir.

Etkinliği Geliştiren:

Özgür ÖZKAYA MERCAN

Çalışma Yaprığı 1

6. SINIF ETKİNLİKLERİ

DUYGULARIMIZ RENGÂRENK

Gelişim Alanı	Sosyal Duygusal
Yeterlik Alanı	Duyguları Anlama ve Yönetme
Kazanım/Hafta	Duyguların insan yaşamı için önemini kabul eder. /8. Hafta
Sınıf Düzeyi	6.sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	<ol style="list-style-type: none"> 1. Çalışma Yaprağı-1 2. Çalışma Yaprağı-2 3. Çalışma Yaprağı-3 4. Boya kalemleri 5. Öğrencilerin tutabileceği büyüklükte yumuşak bir top
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	<ol style="list-style-type: none"> 1. Etkinlik uygulanmadan bir gün önce öğrencilerden etkinlik günü için boya kalemlerini getirmeleri istenir. 2. Çalışma Yaprağı-1 öğrenci sayısı kadar çoğaltılır. 3. Çalışma Yaprağı-2'de yer alan duygu ifadeleri tahtaya asılır. 4. Çalışma Yaprağı-3 öğrenci sayısı kadar çoğaltılır.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> 1. Etkinliğin amacının duyguların insan yaşamı için önemini kabul etme olduğu açıklanır. 2. Öğrenciler çember oluşturur. Uygulayıcı seçtiği bir duyguyla ilgili anısını anlattıktan sonra bir öğrencinin ismini ve hangi duyguyla ilgili anısını anlatmasını istiyorsa o duyguyu söyleyerek topu o kişiye atar, söylenen duygular tahtaya yazılır. Grubun tamamının hızlı bir şekilde oyunu oynaması sağlanır. 3. Çalışma Yaprağı-1 bütün öğrencilere dağıtılır. Çiçeklerin her bir yaprağına çemberde bahsedilen duygulardan (tahtaya önceden asılmış olan duygu örneklerinden de yardım alınabilir) her biriyle ilgili yakın zamanda yaşadıkları olayların yazılması istenir. Olay yazılan her bir yaprağın daha sonra boyanacağı söylenir. Bunun için 15 dakika süre verilir. 4. Süre sonunda gönüllü olan öğrencilerle yaşanan olaylar ve hissettikleri duygular üzerinde konuşulur. 5. Daha sonra öğrencilerden yazdıkları her bir duygu için bir renk seçmeleri ve çiçeğin her bir yaprağını seçtikleri renklerle boyamaları istenir. 6. Süreç tartışma sorularıyla devam ettirilir:

Süreç (Uygulama Basamakları):

- Duygu örneği yazabildiğiniz yaprakları boyamanızı istemişim. Örnek bulamadığınız oldu mu? Bu yaprağın boyanmamış olması size nasıl hissettirdi?
- Dalgın bir şekilde yolda yürürken kafanızı kaldırdığınızda karşıdan hızlı bir şekilde araç geldiğini gördünüz, ne hissedersiniz? Hissettiğiniz duygu sizin nasıl davranmanızı sağlar? Bu duyguyu hissetmemiş olsaydınız neler olurdu?
- Duygularımızın farkında olup doğru tepkiler veriyor olmak neden önemlidir?

7. Aşağıdaki açıklama ile süreç sonlandırılır:

"Bu etkinlikte her birinizden duygularla ilgili hayatınızdan örnekler yazmanızı ve yazdığınız her bir örneğin yaprağını boyamanızı istedim. Örnek bulamadığınız bazı yaprakları boyayamadınız ve beyaz kaldılar. Gördüğünüz gibi aslında duygularımız bizim hayatımızın renkleri ve duygularımızı yaşadıkça, onların farkına vardıkça aslında hayatımız daha renkli hale gelebiliyor."

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Çalışma Yaprığı-3 öğrencilere dağıtılır. Öğrencilerden sonraki 3 gün içinde hissettikleri her bir duyguyu yazmaları ve her bir duygu için seçtikleri renklerle gökkuşağını boyamaları istenir. 3 günün sonunda boyamalar toplanarak sınıf panosuna asılır.

Uygulayıcıya Not:

1. Örnek duygu ifadeleri isteğe göre artırılıp azaltılabilir.

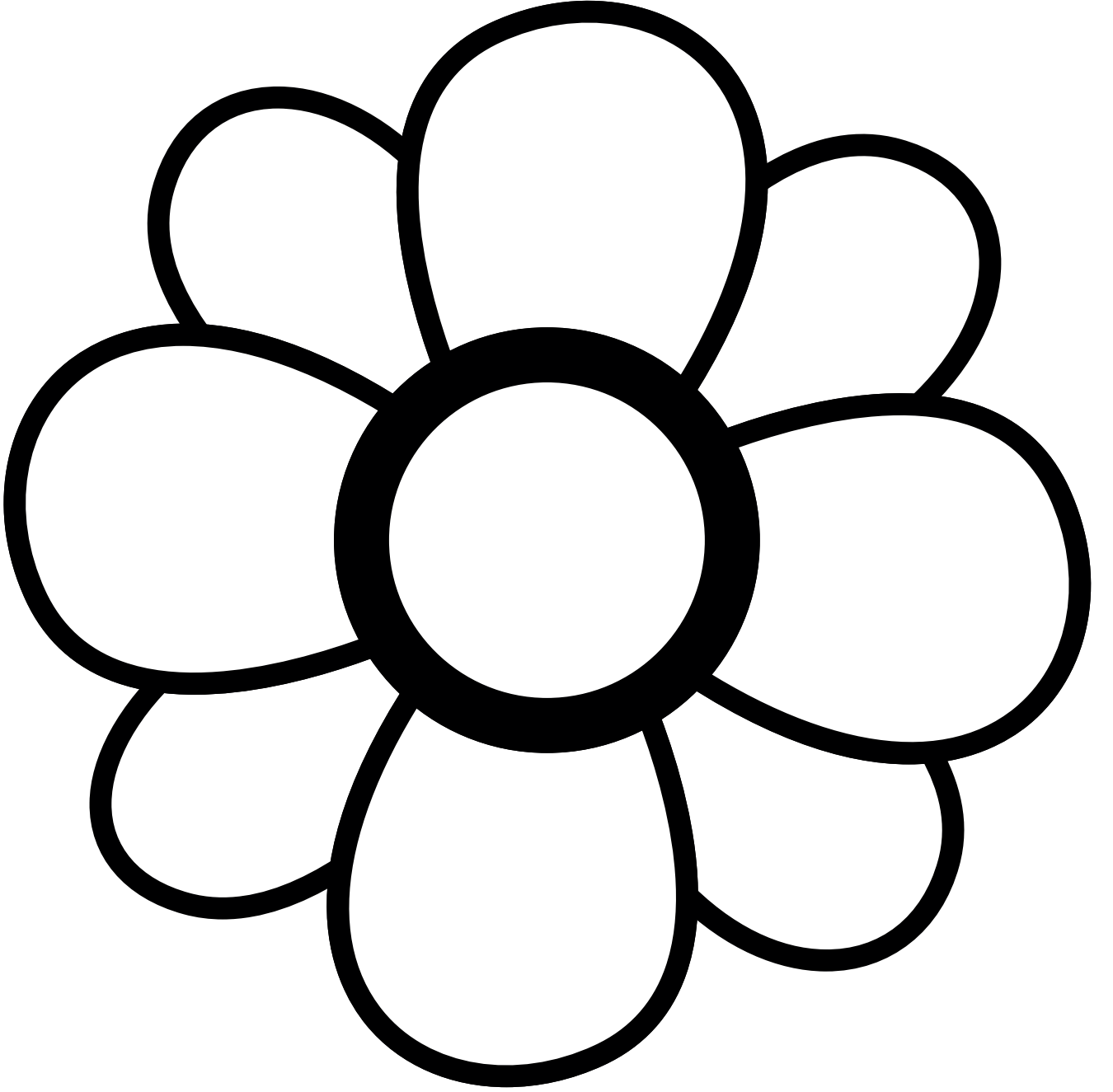
Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Boyalara kavramayı artırıcı tutaç gibi özellikler eklenerek ve bant gibi materyallerle çalışma yapraklarını sabit tutmaya çalışarak materyallerde uyarlama yapılabilir.
2. Çalışma Yaprığı-1'in yazarak tamamlanması yerine kısa not, sembol ya da resim kullanılarak etkinlik basitleştirilebilir.
3. Sorular öğrencilerin katılımlarını artıracak şekilde basitleştirilerek öğrenme süreci farklılaştırılabilir.

Etkinliği Geliştiren:

Rabia AKKOÇ

Çalışma Yaprığı 1

Çalışma Yaprağı 2

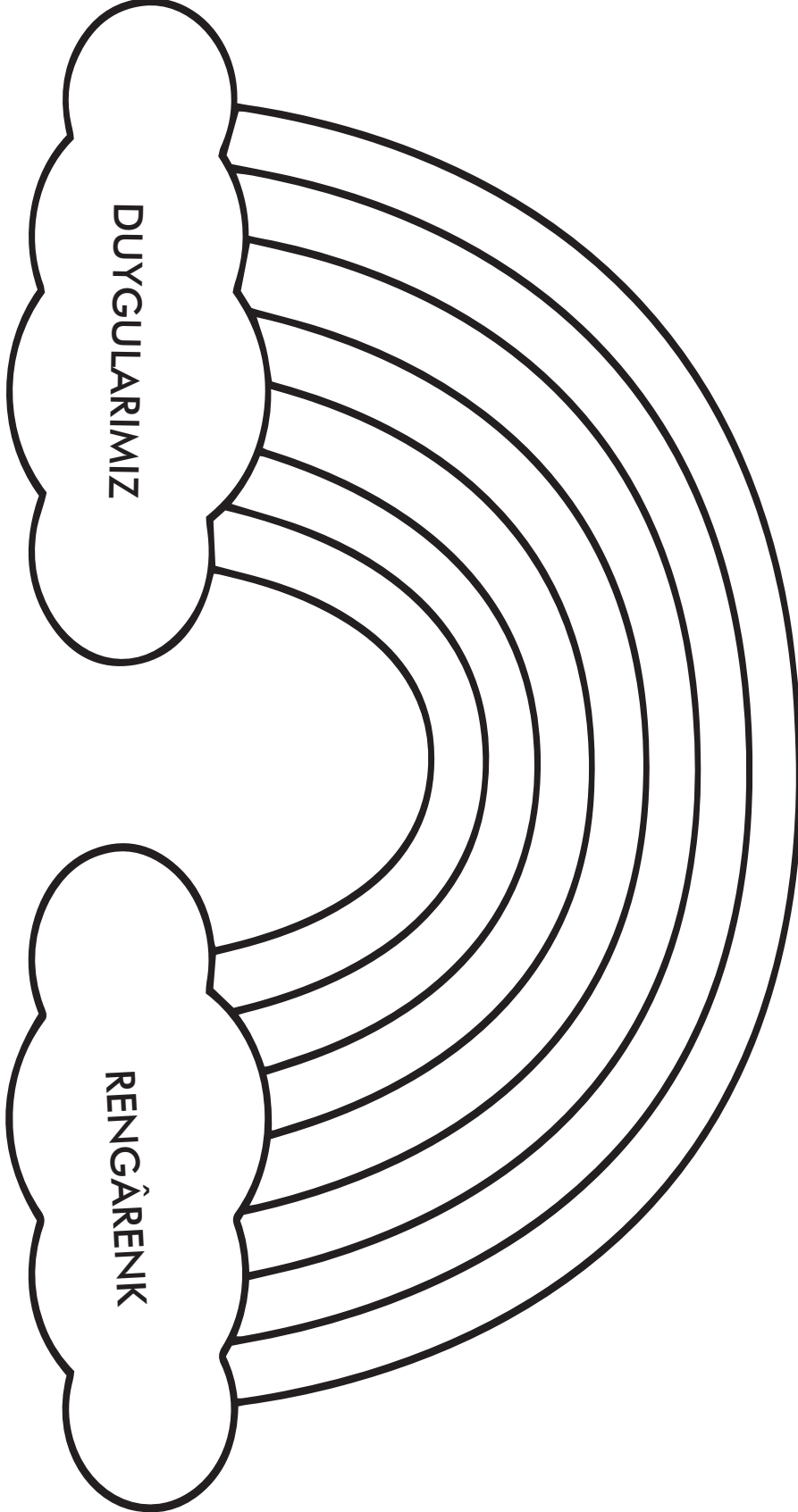

Çalışma Yaprağı 3

6. SINIF ETKİNLİKLERİ

NASIL SÖYLESEM Kİ?

Gelişim Alanı	Sosyal Duygusal
Yeterlik Alanı	Duyguları Anlama ve Yönetme
Kazanım/Hafta	Duygularını uygun biçimde ifade etme alışkanlığı kazanır. / 9. Hafta
Sınıf Düzeyi	6.sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	1. Çalışma Yaprağı-1 2. Çalışma Yaprağı-2 3. Çalışma Yaprağı-3
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Çalışma Yaprağı-1 öğrenci sayısı kadar çoğaltılır. 2. Çalışma Yaprağı-2 öğrenci sayısı kadar çoğaltılır. 3. Çalışma Yaprağı-3 öğrenci sayısı kadar çoğaltılır.
Süreç (Uygulama Basamakları):	1. Uygulayıcı tarafından aşağıdaki açıklama yapılarak etkinlik süreci başlatılır: "Hayatımızın her günü birçok olay karşısında birçok duygu yaşıyoruz. Herhangi bir duygu yaşadığımızda bu bizim tepkilerimize de yansıyor. Örneğin, çok mutlu olduğumuzda gülümseyip, çok üzgün olduğumuzda ağlayabiliyoruz. Fakat bazen de tuttuğumuz takım gol attığında kanepeden kontrolsüz atlayarak bir yerimize zarar verebiliyor ya da bir durum karşısında öfkelendiğimizde etrafa zarar verebilecek davranışlar da bulunabiliyoruz. İşte bu hafta duygularımızı nasıl uygun şekilde ifade edebileceğimiz üzerinde duracağız." 2. Çalışma Yaprağı-1 ve Çalışma Yaprağı-2 öğrencilere dağıtılır ve yalnızca Çalışma Yaprağı-1'i doldurmaları istenir. 3. Çalışma Yaprağı-1 doldurulduktan sonra her bir olay okunarak gönüllü öğrencilerden cevapları alınır. Gönüllü öğrenciler soruları cevaplarırken diğer tüm öğrencilerden uygun olmadığını düşündükleri ifade biçimlerini ve kendilerince uygun olan ifade biçimlerini Çalışma Yaprağı-2'deki ilgili kısımlara yazmaları istenir. 4. Gönüllü öğrencilerin ilk olaya ilişkin paylaşımlarının ardından sınıfa şu açıklama yapılır: "Arkadaşlarınızın bu olay karşısındaki tepkilerini dinlerken, uygun olmadığını düşünüp Çalışma Yaprağı-2'ye yazdığınız bir tepki oldu mu? Eğer varsa, sizce doğru olan ifade etme biçimiyle sınıfla paylaşabilirsiniz." 5. Çalışma Yaprağı-2'ye not alan öğrenciler varsa paylaşımları dinlenilerek diğer olaya geçilir. Bu süreç örnek olaylar tamamlanana kadar tekrar edilir. 6. Süreç tamamlandıktan sonra öğrencilere aşağıdaki sorular sorulur:

Süreç (Uygulama Basamakları):

- Bu olaylar haricinde günlük hayatınızda duyguların uygun olmayan şekilde ifade edildiğine şahit oldunuz mu? Örnek vererek sizce uygun olan ifade biçiminin nasıl olması gerektiğini anlatır mısınız?
- Duyguları uygun şekilde ifade etmemenin yaratacağı sorunlar neler olabilir?
- Duygularımızı uygun şekilde ifade etmemiz bize ve kişilerarası ilişkilerimize nasıl katkı sağlar?

7. Tartışma sorularının cevaplanmasının ardından aşağıdaki açıklama ile etkinlik sonlandırılır:

"Hayatımız boyunca sayısını bilmediğimiz duygular yaşarız. Olay ne olursa olsun, hissettiğimiz tüm duygular kabul edilebilir ve normaldir. Asıl önemli olan şey hangi duyguyu yaşarsak yaşayalım bunu kendimize ve çevremize zarar vermeyecek, sorunlara yol açmayacak şekilde ifade etmemizdir."

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Çalışma Yaprağı-3 öğrencilere dağıtılarak, öğrencilerin bir hafta boyunca yaşadıkları duygularını uygun biçimde ifade ettikleri zamanları Çalışma Yaprağı-3'e yazması istenir. Doldurulan çalışma yaprakları sınıf rehber öğretmenin uygun bulacağı zamanda sınıf rehber öğretmenine teslim edilir.

Uygulayıcıya Not:

1. Sürecin 4. ve 5. aşamalarında öğrencilerin uygun olmayan ifade biçimlerini bulmalarına yardımcı olunur. Ayrıca öğrenciler birbirlerinin ifade şekillerine yaptıkları yorumlarda rahatsız edici bir dil kullanmamaları konusunda uyarılır.

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Çalışma yaprağında yer alan yazılı materyallere Braille yazı eklenebilir ya da punto büyütülerek materyal desteği sağlanabilir.
2. Etkinliğin tamamlanması için ek süre verilebilir.
3. Çalışma yapraklarının doldurulması sırasında öğretmen desteği sağlanabilir.
4. Olası durumlar karşısında duyguları doğru biçimde ifade etme şekilleri öğretmen tarafından örnekleri sergilenerek ya da görsellerle anlatılarak öğretmen desteği sağlanabilir.

Etkinliği Geliştiren:

Nilay SOYAT, Etkinlik Düzenleme Kurulu

Çalışma Yaprağı 1

1. Kantinde yiyecek almak için sıra beklerken sınıf arkadaşın senin önüne geçerek ihtiyacı olan yiyeceği kantinden aldı. Ve sana hiçbir şey demeden ortamdaki uzaklaştı.

Yaşanan olayda ne hissedersin?

.....

Hissettiğin duyguyu nasıl ifade edersin?

.....

2. Sıra arkadaşın sana şaka yapıyor ve senin hoşuna gitmeyen bazı sözcükler kullanıyor. Yüz ifadenden yapılan şakadan hoşlanmadığın belli olduğu halde arkadaşın gülerken şaka yapmaya devam ediyor.

Yaşanan olayda ne hissedersin?

.....

Hissettiğin duyguyu nasıl ifade edersin?

.....

3. Bütün gün okulda yalnız başına dolaştığını gördüğün bir arkadaşınla konuşmak istedin. Arkadaşına durumunu sorduğunda ailesinden birinin hastalanmış ve hastaneye kaldırılmış olduğunu öğrendin.

Yaşanan olayda ne hissedersin?

.....

Hissettiğin duyguyu nasıl ifade edersin?

.....

4. Koridorda yürürken karşı taraftan gelen arkadaşın sana çarptı. Üzgün ifadeyle sana bakmak yerine güldü ve sınıfına geçti.

Yaşanan olayda ne hissedersin?

.....

Hissettiğin duyguyu nasıl ifade edersin?

.....

5. En yakın arkadaşına verdiğin bir sırrı sınıf arkadaşlarından duyduğunda çok şaşırдың. Bu konuyla ilgili arkadaşınla konuştun ve onun önemsemediğini gördün.

Yaşanan olayda ne hissedersin?

.....

Hissettiğin duyguyu nasıl ifade edersin?

.....

6. Derste öğretmenin sorduğu soruya yanlış cevap verdin ve arkadaşların kahkahalarla güldüler.

Yaşanan olayda ne hissedersin?

.....

Hissettiğin duygunu nasıl ifade edersin?

.....

7. 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı için şiir okuma görevin bulunmaktaydı. Yapılan provalarda çoğu kez şiirini heyecandan yanlış okudun. En son yapılan provada yine şiiri yanlış okudun.

Yaşanan olayda ne hissedersin?

.....

Hissettiğin duygunu nasıl ifade edersin?

.....

8. Beden eğitimi dersinde sınıfla birlikte futbol maçı yapmaya karar verdiniz. İki kişi futbol maçı için kendi takım arkadaşlarını seçti. Sen en sona kaldın ve takımlar dolduğu için maça katılamadın.

Yaşanan olayda ne hissedersin?

.....

Hissettiğin duygunu nasıl ifade edersin?

.....

9. Gece geç yattın ve aceleyle okula yetişmeye çalışırken son günü olan ödevini evde unuttun.

Yaşanan olayda ne hissedersin?

.....

Hissettiğin duygunu nasıl ifade edersin?

.....

Çalışma Yaprağı 2

1. Kantinde yiyecek almak için sıra beklerken sınıf arkadaşın senin önüne geçerek ihtiyacı olan yiyeceği kantinden aldı. Ve sana hiçbir şey demeden ortamdaki uzaklaştı.

Uygun olmadığını düşündüğün ifade biçimi:

.....

Sence daha uygun olan ifade biçimi:

.....

2. Sıra arkadaşın sana şaka yapıyor ve senin hoşuna gitmeyen bazı sözcükler kullanıyor. Yüz ifadenden yapılan şakadan hoşlanmadığın belli olduğu halde arkadaşın gülerken şaka yapmaya devam ediyor.

Uygun olmadığını düşündüğün ifade biçimi:

.....

Sence daha uygun olan ifade biçimi:

.....

3. Bütün gün okulda yalnız başına dolaştığını gördüğün bir arkadaşınla konuşmak istedin. Arkadaşına durumunu sorduğunda ailesinden birinin hastalanmış ve hastaneye kaldırılmış olduğunu öğrendin.

Uygun olmadığını düşündüğün ifade biçimi:

.....

Sence daha uygun olan ifade biçimi:

.....

4. Koridorda yürürken karşı taraftan gelen arkadaşın sana çarptı. Üzgün ifadeyle sana bakmak yerine güldü ve sınıfına geçti.

Uygun olmadığını düşündüğün ifade biçimi:

.....

Sence daha uygun olan ifade biçimi:

.....

5. En yakın arkadaşına verdiğin bir sırrı sınıf arkadaşlarından duyduğunda çok şaşırдың. Bu konuyla ilgili arkadaşınla konuştun ve onun önemsemediğini gördün.

Uygun olmadığını düşündüğün ifade biçimi:

.....

Sence daha uygun olan ifade biçimi:

.....

6. Derste öğretmeninin sorduğu soruya yanlış cevap verdin ve arkadaşların kahkahalarla güldüler.

Uygun olmadığını düşündüğün ifade biçimi:

.....

Sence daha uygun olan ifade biçimi:

.....

7. 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı için şiir okuma görevin bulunmaktaydı. Yapılan provalarda çoğu kez şiirini heyecandan yanlış okudun. En son yapılan provada yine şiiri yanlış okudun.

Uygun olmadığını düşündüğün ifade biçimi:

.....

Sence daha uygun olan ifade biçimi:

.....

8. Beden eğitimi dersinde sınıfla birlikte futbol maçı yapmaya karar verdiniz. İki kişi futbol maçı için kendi takım arkadaşlarını seçti. Sen en sona kaldın ve takımlar dolduğu için maça katılamadın.

Uygun olmadığını düşündüğün ifade biçimi:

.....

Sence daha uygun olan ifade biçimi:

.....

9. Gece geç yattın ve aceleyle okula yetişmeye çalışırken son günü olan ödevini evde unuttun.

Uygun olmadığını düşündüğün ifade biçimi:

.....

Sence daha uygun olan ifade biçimi:

.....

Çalışma Yaprağı 3

Bir hafta boyunca yaşadığınız 4 durumu, bu durumlar karşısında hissettiğiniz duyguları ve bu duyguları nasıl ifade ettiğinizi not ediniz.

6. SINIF ETKİNLİKLERİ

ÇATIŞMA ÇÖZMEK BİZİM İŞİMİZ

Gelişim Alanı	Sosyal Duygusal
Yeterlik Alanı	Karar Verme
Kazanım/Hafta	Çatışma çözme becerilerini kullanır. / 10. Hafta
Sınıf Düzeyi	6.sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	1. Çalışma Yaprağı-1 2. Çalışma Yaprağı-2 3. Çalışma Yaprağı-3 4. Etkinlik Bilgi Notu 5. Makas 6. Lastikli ip
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Çalışma Yaprağı-1’de yer alan maske şablonları dersten önce kesilip lastikli ip geçirilerek maske hâline getirilir. 2. Etkinlik Bilgi Notu okunur. 3. Çalışma Yaprağı-2’de yer alan örnek olaylar kesilerek gruplara dağıtmaya hazır hale getirilir. 4. Çalışma Yaprağı-3 öğrenci sayısı kadar çoğaltılır.
Süreç (Uygulama Basamakları):	1. Öğrencilere “çatışma” kavramı dediğimizde akıllarına neyin geldiği sorulur, verilen cevaplar üzerinde konuşulduktan sonra Etkinlik Bilgi Notunda yer alan bilgiler öğrencilere paylaşılır. 2. Daha sonra öğrenciler sınıf mevcuduna göre 5 kişilik gruplara ayrılır. (Baykuş, Tilki, Oyuncak Ayı, Köpek Balığı ve Kaplumbağa grubu) 3. Etkinlik Bilgi Notu’nda yer alan hayvan figürlerine göre gruplara ayrılan öğrencilere Çalışma Yaprağı-2’de yer alan, daha önceden kesilip gruplara dağıtılmaya hazır hale gelmiş örnek olaylar sırayla verilir. 4. Her gruptan, örnek olaylar karşısında gruplarını temsil eden hayvana uygun çatışma çözme yöntemlerini kullanmaları ve verecekleri cevapları grup sözcüsü aracılığıyla kendi gruplarını temsil eden hayvanın maskesini takarak tahtada anlatmaları istenir. 5. Süreç, aşağıdaki tartışma soruları sorulup gönüllü öğrencilerin cevapları kapsamında değerlendirilerek sonlandırılır.

Süreç (Uygulama Basamakları):

- Örnek olaylar karşısında çatışma çözme becerilerini kullanırken neler hissettiniz?
- Örnek olayınız karşısında kullanabileceğiniz farklı çatışma çözme becerileri neler olabilirdi?
- Günlük hayatta karşılaştığınız çatışmalar karşısında nasıl tepkiler veriyorsunuz?
- Verdiğiniz tepkiler çatışma çözme becerilerindeki hangi hayvana karşılık geliyor?
- Sizce en etkili çatışma çözme becerisi hangisiydi?

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Çalışma Yaprağı-3 öğrencilere dağıtılır, öğrencilerden formu bir sonraki derste uygulayıcıya teslim etmeleri istenir.
2. Öğrencilerin yıl boyunca geliştirdikleri çatışma çözme becerilerini gözlemek için formlar oluşturabilir ve bu formlar ile öğrencilerin becerilerinde gözlemlenen değişimler kaydedilebilir.

Uygulayıcıya Not:

1. Öğrenciler, örnek çatışma durumlarına karşı kullandıkları çatışma çözüm becerilerini tahtada rol oynama şeklinde de kullanabilirler.
2. Örnek olaylar sınıftaki öğrencilerin özel durumlarına göre değiştirilebilir, örnek olaylar üzerinde eklemeler veya çıkarmalar yapılabilir.

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Gruplar oluşturulurken uygun akran eşleştirmesi yapılarak sosyal çevre düzenlenebilir.
2. Etkinlik sırasında öğretmen gruplara rehberlik edip geribildirim sunarak destek verebilir.
3. Çalışma Yaprağı-3'ün tamamlanması için öğretmen neyin nasıl yapılacağını gösterip uygulatarak destek verebilir.

Etkinliği Geliştiren:

Yağmur Benian DURU

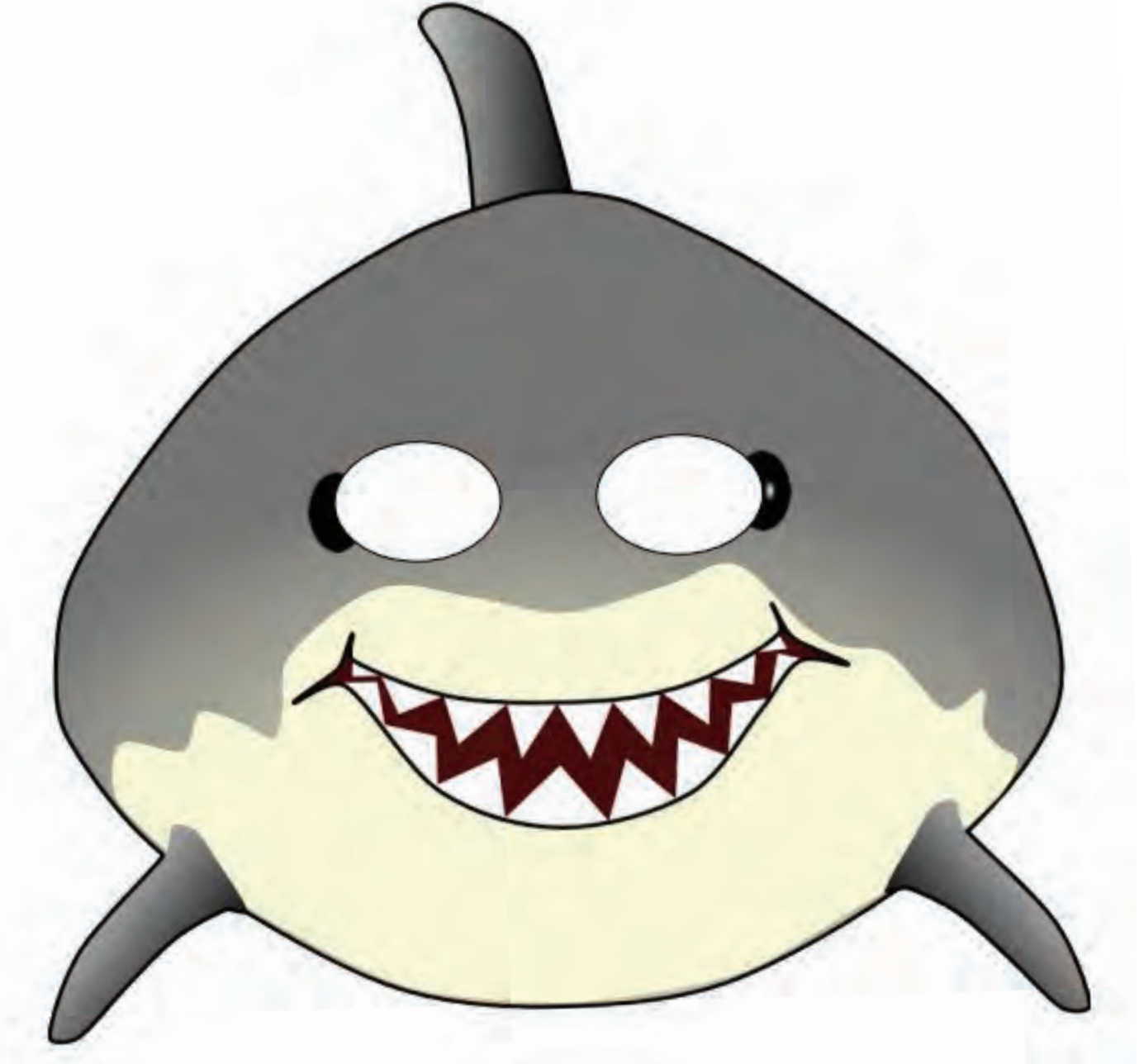
Çalışma Yapradı 1

MASKELER

Baykuş Maskesi

Köpek Balığı Maskesi

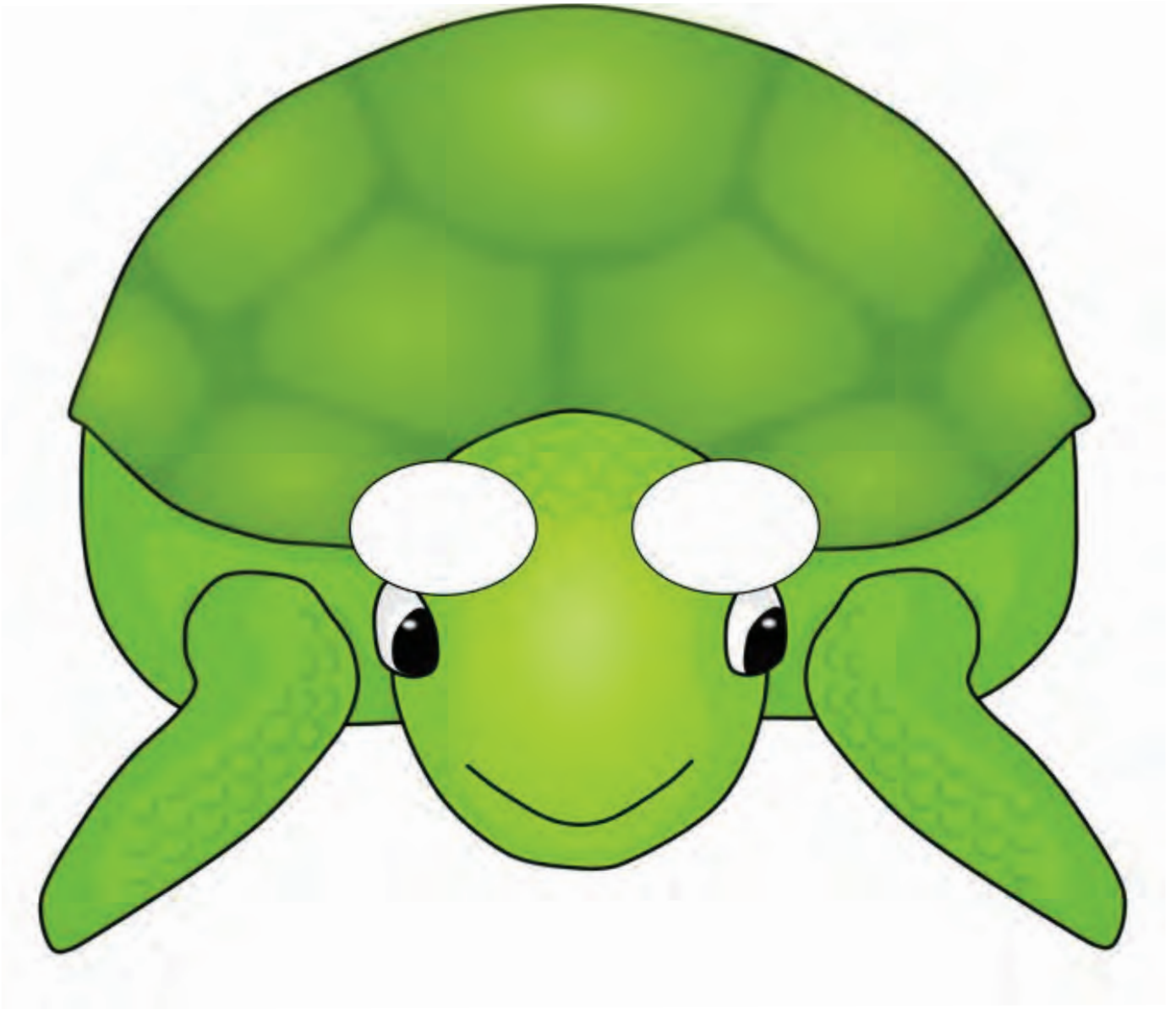
Tilki Maskesi

Ayı Maskesi

Kaplumbağa Maskesi

Çalışma Yaprağı 2

Örnek Olay 1: Hafta sonu ailecek bir etkinlik yapmaya karar verdiniz. Sen sinemaya gitmek istiyorsun, kardeşin ise lunaparka gitmek istiyor. Ne yapardın?

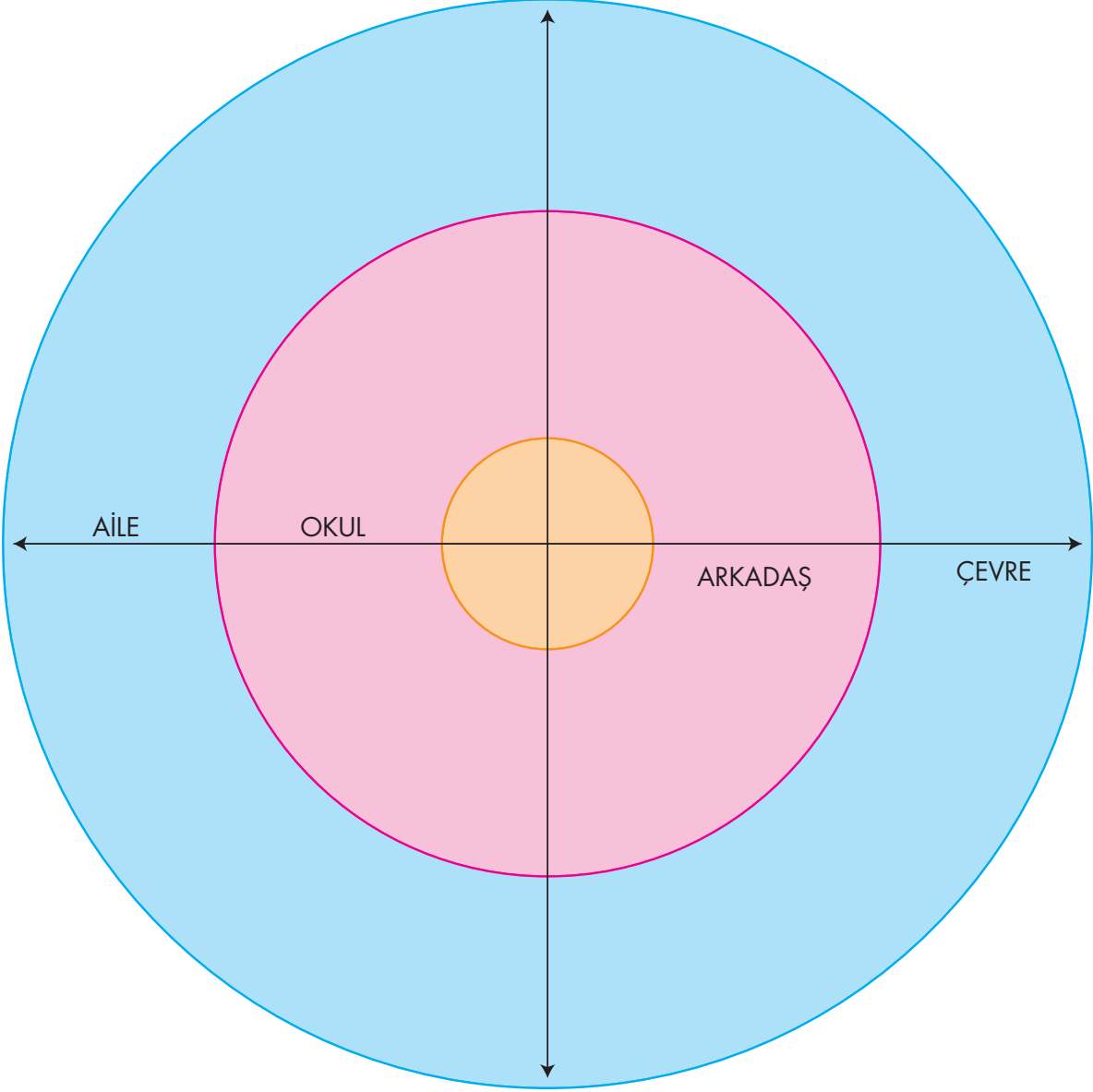
Örnek Olay 2: Annen salonda dizi izlerken sen de odanda ders çalışıyorsun ama gürültüden dolayı derse dikkatini veremiyorsun. Ne yapardın?

Örnek Olay 3: Ablanla alışverişe gittiniz, senin beğendiğin kıyafeti ablan hiç beğenmediğini söylüyor. Ama kıyafet senin çok hoşuna gitti ve almak istiyorsun. Ne yapardın?

Örnek Olay 4: Bir ders sonra çok önemli bir sınav var, sen de teneffüste ders çalışıyorsun. Sınıftan bir arkadaşın da koşarak gürültü yapıyor ve bu durum canını oldukça sıkıyor. Ne yapardın?

Örnek Olay 5: Okuldan eve geldin, oldukça yorgunsun. Tam biraz uyuyayım derken baban odana geldi ve annene ev işlerinde yardım etmeni söyledi. Ne yapardın?

Çalışma Yaprağı 3

Sevgili öğrencilerim,

Çatışma, hayatımızın her döneminde yaşanabilecek bir süreç. Günlük hayatta evimizde, okulumuzda, arkadaş çevremizde ya da yakın veya uzak çevremizde sıklıkla birtakım çatışmalar yaşıyoruz. Sizden istediğim hayatınızın her alanında yaşadığınız veya yaşıyor olduğunuz çatışmaları düşünmeniz; bunları aile, okul, arkadaş ve çevre şeklinde belirttiğim bölümlere göre pembe daire içine yazmanız. Ardından mavi daire ile belirttiğim bölgedeki uygun alanlara gelerek bu çatışmalarla nasıl başa çıktığınızı, bu konuda neler yapabildiğinizi yazmanızı istiyorum. Bunları not ederken çatışma çözme yöntemlerinizi ve bu yöntemleri temsil eden hayvanları da düşünmenizi istiyorum.

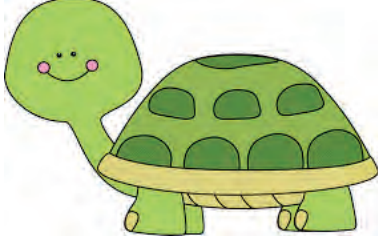
Bir sonraki rehberlik dersimizde bu kâğıdı bana teslim etmeniz beni çok mutlu edecektir. Hepinize şimdiden kolaylıklar diliyorum.

ETKİNLİK BİLGİ NOTU

Evrensel bir kavram olan çatışma, yaşamın her döneminde görülebilen hepimizin hayatında olmazsa olmaz bir kavramdır. Çatışma çözme ise bu uyumsuzluk durumunun ortadan kaldırılmasıdır.

Çatışma yaşayan bireyler, yaşadıkları çatışmayı çözmek için farklı davranış kalıpları içine girerler. Günlük hayatta sıkça karşılaştığımız çatışma çözme yöntemleri şunlardır(Johnson ve Johnson, 1994)

Kaplumbağa (Geri çekilme): Kendi amaçlarından ve isteklerinden vazgeçme, çatışmaktan kaçınarak çatışmayı çözmeyi sağlama.

Oyuncak ayı (Yatıştırma): Kendi isteklerini hiç önemsemeyip diğer insanların isteklerini yapmaya çalışma, insanları incitmekten çok korktuğu için kendi isteklerini hiç sayma, çatışmadan kaçınma.

Köpek balığı (Güç kullanma): Yalnızca kendi istek ve ihtiyaçlarını ön planda tutma, diğer insanlara da bu istekleri kabul ettirmeye çalışma. Kendi amaçlarını her şeyin üstünde tutma.

Tilki (Uzlaşma): Çatışma çözme sürecini her iki tarafın da istek ve ihtiyaçlarından tavizler vererek çözmeye, uzlaşmaya varmaya çalışma.

Baykuş (Yüzleşme): Her iki tarafın da istek ve ihtiyaçlarını göz önüne alarak çatışmaya çözüm getirebilme.

Her stratejinin kullanılabileceği durum birbirinden farklıdır, her çatışmada aynı yöntemi kullanıyor olmak da sağlıklı bir durum değildir zaten. Fakat yukarıdaki çatışma çözme yöntemlerine baktığımızda baykuş ile temsil edilen işbirliği ve yüzleşme becerisinin her iki tarafın da kazançlı çıkmasını hedeflediği görülebilir.

KAYNAK:

Johnson, D.W. ve Johnson, R.T. (1994). Constructive Conflict in the Schools. Journal of Social Issues, No: 30.

6. SINIF ETKİNLİKLERİ

ÇATIŞMALARIMI KENDİM ÇÖZEBİLİRİM

Gelişim Alanı	Sosyal Duygusal
Yeterlik Alanı	Karar Verme
Kazanım/Hafta	Çatışma çözme becerilerini kullanır. / 11. Hafta
Sınıf Düzeyi	6.sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	1. Çalışma Yaprağı-1 2. Çalışma Yaprağı-2 3. Etkinlik Bilgi Notu
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Çalışma Yaprağı-1 ve Çalışma Yaprağı-2 öğrenci sayısı kadar çoğaltılır.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> Etkinliğin amacının çatışma çözme becerilerini kullanmak olduğu açıklanır. Uygulayıcı tarafından Etkinlik Bilgi Notu'nda yer alan çatışma çözme becerileri hakkındaki bilgiler öğrencilere kısaca anlatılır. Çalışma Yaprağı-1 öğrencilere dağıtılır. Kâğıtta yazılı çatışma durumlarını, çatışma çözme becerilerini kullanarak çözmeleri istenir. Çalışma Yaprağı-1'i tamandıktan sonra sırayla tüm örnek olaylar karşısında kullandıkları çatışma çözme becerileri hakkında konuşulur, tüm öğrencilerin sürece aktif biçimde katılması sağlanır. Süreç, tartışma soruları kapsamında değerlendirilerek devam ettirilir: <ul style="list-style-type: none"> Günlük hayatta karşılaştığınız çatışmalara örnekler verebilir misiniz? Bu çatışmalar karşısında hangi çatışma çözme becerilerini kullanıyorsunuz? Bu etkinlikte hangilerini kullandınız? Günlük hayatta yaşadığınız çatışmalar karşısında bugün öğrendiğimiz hangi çatışma çözme becerilerini kullanabilirsiniz? Öğrencilerin paylaşımları alındıktan sonra aşağıdakine benzer bir açıklamayla süreç sonlandırılır: <p><i>"Evet sevgili öğrenciler, bugünkü etkinliğimizde hayatımızın her alanında sıklıkla karşılaştığımız çatışmalara yapıcı çözümler getirebilmeyi öğrendik. Çatışma çözme becerilerini geliştirmek ve bunları kullanmak bizleri geliştirir, olumlu anlamda değişim sağlar, hem kendimizi hem de karşı taraftaki kişi veya kişileri de yakından tanımamız konusunda bizlere yardımcı olur."</i></p>

**Kazanımın
Değerlendirilmesi:**

1. Öğrencilere Çalışma Yaprağı-2 dağıtılarak öğrencilerin kendilerinde var olan ya da geliştirilmeye ihtiyaç duyulan çatışma çözme becerilerini fark edebilmeleri sağlanır.

Uygulayıcıya Not:

1. Çalışma Yaprağı-1'deki örnek olaylar ihtiyaç durumunda değiştirilebilir, eklemeler yapılabilir.

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Çalışma Yaprağı-1 ve 2'de yer alan doldurulması gereken kısımların sayısı öğrencilerin performansına göre azaltılarak etkinlik basitleştirilebilir.
2. Çalışma yapraklarındaki yazıların puntosu büyütülerek öğrencilerin gereksinimlerine göre uyarlanabilir.
3. Tartışma soruları basitleştirilerek öğrencilerin katılımları desteklenebilir.

Etkinliği Geliştiren:

Yağmur Benian DURU

Çalışma Yaprağı 1

Annen, kardeşine arkadaşlarıyla buluşması için izin verdi ama tüm ödevlerini bitirmene rağmen sana izin vermeyeceğini söyledi. Bu çatışmayı nasıl çözersin?

.....

.....

.....

.....

Çantanda kimselerin okumasını istemediğin günlüğünü sıra arkadaşın görmüş, ısrarla okumak istiyor ama sen istemiyorsun. Bu çatışmayı nasıl çözersin?

.....

.....

.....

.....

Çok çalışarak girdiğin sınavdan düşük not aldığını öğrendin. Öğretmenine bu durumun nedenini sorduğunda senin yan sıradaki arkadaşından kopya çektiğini düşündüğü için bu notu verdiğini söyledi. Bu çatışmayı nasıl çözersin?

.....

.....

.....

.....

Sen odanda ders çalışırken kardeşlerinin kavga ettiğini duydun, hem gürültüden dolayı ders çalışamıyorsun hem de onların kavga ediyor olmalarına üzülüyorsun? Bu çatışmayı nasıl çözersin?

.....

.....

.....

.....

Çalışma Yaprağı 2

1. Daha önce çatışma yaşadığım bir öğrenciyi okul bahçesinde gördüğümde yolumu değiştiririm.
Evet( ) Hayır( )
2. Arkadaşlarım bana küsmesinler diye onların her istediğini yaparım.
Evet( ) Hayır( )
3. Çevremdeki bir insanla çatışma yaşadığımda yalnızca benim isteklerimi yaparsa onunla barışırim.
Evet( ) Hayır( )
4. Bir arkadaşım bana tüm sınıfın önünde hoşlanmadığım bir lakap takarsa ona bu durumun beni ne kadar incittiğini çekinmeden ifade ederim.
Evet( ) Hayır( )
5. Benimle oyun oynamak istemeyen arkadaşıma bu durumun nedenini ona kırıci sözler söylemeden sorarım.
Evet( ) Hayır( )
6. En yakın arkadaşımın okul çıkışında yan sınıftan birkaç öğrenciyle kavga edeceğini duysam bu durumu öğretmene anlatıp kimse zarar görmeden çözümlenmesini sağlamak yerine ben de kavgaya dahil olurum.
Evet( ) Hayır( )
7. Çatışma yaşadığım kişiye küsmek yerine onunla konuşup sorunumuzu ikimizi de incitmeyecek şekilde çözmeyi tercih ederim.
Evet( ) Hayır( )
8. Çatışma yaşadığım insanlarla aynı ortamda olmak beni çok üzüyor ve bu durum karşısında ne yapacağımı bilemiyorum.
Evet( ) Hayır( )
9. Biriyle çatışma yaşadığımda kendimi onun yerine koyup ne düşündüğünü anlamaya çalışırım.
Evet( ) Hayır( )
10. Ailemden biriyle çatışma yaşadığımızda bu durumu yüz yüze konuşarak, sorunlarımızın nedenini anlamaya çalışarak çözmeye çalışırız.
Evet( ) Hayır( )

ETKİNLİK BİLGİ NOTU

Çatışma, hayatımızın olmazsa olmaz bir parçasıdır, bize düşen görev günlük hayatımızın her alanında yaşayacağımız çatışma süreçleriyle daha sağlıklı nasıl başa çıkabileceğimizi öğrenmektir. Çatışma çözme becerisi öğrenilebilir. Çatışmalardan her iki tarafın da kazançlı çıkabilmesi için taraflar sorunlarını kabul etmeli, etkili çözüm yolları aramalı ve buldukları çözümü uygulamalıdır. Etkili bir çatışma çözme süreci için;

- Ortak sorunumuzu yüz yüze konuşarak çözmeliyiz.
- İsteklerimizi ve isteklerimizin nedenlerini açık ve net bir şekilde dile getirmeliyiz.
- Duygularımız hakkında konuşmaktan asla çekinmemeli, karşı tarafın duygularını ifade edebilmesine de izin vermeliyiz.
- Çatışma durumunda kendimizi karşıımızdaki bireyin yerine koyarak onun duygularını, düşüncelerini, davranışlarını anlamaya çalışmalıyız.
- Asla geçmişte yaşanan sorunlara odaklanmamalı sadece ama sadece şu an yaşadığımız durumlar hakkında konuşmalıyız.
- Çatışma yaşadığımız kişilerin görüş ve düşüncelerine saygılı olmalıyız.
- Çatışma yaşadığımız bireylere kötü sözler söylememeli, onların da bizlere kötü sözler söylemesine izin vermeliyiz.
- Çatışmanın çözümü için çatışma yaşadığımız bireylerle fikir alışverişinde bulunmalıyız.
- Sağlıklı bir şekilde çatışmamızı çözmemize yarayacak olan yöntemi karşıımızdaki kişiyle birlikte belirlemeliyiz.
- Belirlediğimiz ortak kararı karşılıklı olarak uygulamalıyız.

6. SINIF ETKİNLİKLERİ

DUYGULARIMI FARK EDİYORUM

Gelişim Alanı	Sosyal Duygusal
Yeterlik Alanı	Duyguları Anlama ve Yönetme
Kazanım/Hafta	Durum ve olayların bireylerin duygusuna etkisini fark eder. / 12.Hafta
Sınıf Düzeyi	6.sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	1. Çalışma Yaprağı-1 2. Çalışma Yaprağı-2 3. Çalışma Yaprağı-3
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Çalışma Yaprağı-1’de bulunan duygu kâğıtları uygun şekilde kesilerek hazırlanır. 2. Çalışma Yaprağı-2 ve Çalışma Yaprağı-3 öğrenci sayısı kadar çoğaltılır.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> 1. “Merhaba çocuklar. Bugün sizlerle duygularımız üzerine konuşacağız. Yaşadığımız bazı durumlar sonucunda duygularımız değişebilir. Durumların, duygularımızı değiştirdiğini fark etmek; kendimizi daha iyi anlamamızı sağlar. Kendimizi daha iyi anlamak ise, yaşadığımız olaylara karşı tepkilerimizi düzenlememizi sağlar. Hazırsanız başlayalım.” yönergesi ile etkinlik başlatılır. 2. Çalışma Yaprağı-1’ de bulunan ve etkinlik öncesi hazırlanmış olan duygu kâğıtları uygulayıcı tarafından tahtaya asılır ve aşağıdaki yönerge verilir: “Hepimizin zaman zaman hissettiği bazı duygular işte burada.” Uygulayıcı tahtaya dönerek duyguların isimlerini tek tek okur. “Bu duyguları yaşadığınız anları hatırlamanızı istiyorum. Ben de sizin için hazırladığım çalışma sayfasını dağıtacağım.” 3. Çalışma Yaprağı-2 öğrencilere dağıtıldıktan sonra, bir örneğini uygulayıcı tarafından alınarak şu açıklama yapılır: “Bu sayfada sizlerin yaşlarında bazı arkadaşlarınızın yaşadığı ve yazdığı bazı durumlar var. Durumları okuduktan sonra bu arkadaşlarınızın neler hissetmiş olabileceğini yan taraftaki sütuna yazmanızı istiyorum. En az iki duygu ismi yazmaya çalışın. Bunun için tahtada bulunan duygu kâğıtlarından faydalanabilirsiniz. Lütfen dikkatli bir şekilde okuyun ve boşlukları doldurun.” 4. Öğrencilere 15 dakika süre verilir. Süre sonunda, formu dolduran ve paylaşımda bulunmak isteyen öğrencilere söz hakkı verilir. 5. Paylaşımlar alındıktan sonra süreç aşağıdaki tartışma soruları ile sonlandırılır.

Süreç (Uygulama Basamakları):

- Sizlerin de bunlara benzer yaşantılarınız oldu mu?
- Sizi mutlu eden/ heyecanlandıran/ korkutan/ üzen durumlara örnek verebilir misiniz?
- Sınıfınızda ve evinizde en çok hangi duyguları hissediyorsunuz?
- Bu etkinlik sonunda kendinize ve çevrenize bakışınızda değişiklikler oldu mu? Neleri fark ettiniz?

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Öğrencilere Çalışma Yaprağı-3 dağıtılarak 1 hafta içinde doldurmaları ve geri getirmeleri istenebilir. İhtiyaç görülen öğrencilerin velileriyle görüşme yapılarak okul rehberlik ve psikolojik danışma servisine yönlendirilebilir.

Uygulayıcıya Not:

1. Çalışma Yaprağı-2’de bulunan durumlar, sınıf içerisindeki öğrencilerin özel durumları göz önünde bulundurularak veya öncesinde yaşanan benzer durumlar varsa ihtiyaç hâlinde değiştirilerek düzenlenebilir.
2. Sınıfta aynı isimli öğrenciler varsa Çalışma Yaprağı-2’de yer alan isimlerde değişiklik yapılabilir.

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Çalışma yaprağında yer alan yazılı materyallere Braille yazı eklenebilir ya da punto büyütülerek materyal desteği sağlanabilir.
2. Etkinliğin tamamlanması için ek süre verilebilir.
3. Çalışma yapraklarının doldurulması sırasında öğretmen desteği sağlanabilir.

Etkinliği Geliştiren:

Gizem İLK

MUTLU

HEYECANLI

ÜZGÜN

UTANMIŞ

KORKMUŞ

KIZGIN

NEŞELİ

GURURLU

ŞAŞKIN

YALNIZ

YETERSİZ

SIKKIN

ÖNEMLİ

RAHATSIZ

KAYGILI

KEYİFLİ

Çalışma Yaprağı 2

DURUMLAR	SİZCE NE HİSSETMİŞ OLABİLİR?
1. "Okula üzgün geldiğimde bana 'İyi misin, neyin var?' diye sormuştun. Seninle konuşmak çok güzeldi. İyi ki benim arkadaşısın."	
2. "Matematik dersinde soruyu yapamadığımda arkamdan 'Zaten hiçbir şeyden anlamıyor.' dediğini duydum. Gerçekten çok çalışıyorum ama hâlâ çok zorlanıyorum."	
3. "Beden Eğitimi dersinde sınıfça futbol maçı yaparken takım arkadaşım Zeynep'in attığı golle maçı kazandık. Zeynep'in bu kadar iyi futbol oynadığını bilmiyordum. Bir dahaki maçta da onunla aynı takımda olmak istiyorum."	
4. "Tahtayı görmekte zorlandığım için gözlük kullanmaya başladım. Ama hâlâ alışamadım. Taktığım ilk gün bana 'dörtgöz' diye seslenmiştin. Artık gözlük takmak istemiyorum."	
5. "Geçen hafta derse girerken sırama oturacağım sırada arkadaşım sıramı çektiği için yere düştüm. Hem bazı sınıf arkadaşlarım bana güldü hem de canım çok acıdı. İyi ki sınıfımda bana yardım eden arkadaşlarım da var."	
6. "Teneffüste bahçede kavga çıktığında herkesten önce sen onları ayırmaya gitmiştin. Onlara bir top yüzünden kavga etmemeleri gerektiğini söylemiştin. Sen olmasan kavga büyüyebilirdi. Hepimiz senin ne kadar iyi biri olduğunu düşünmüştük."	
7. "Annem televizyon izlemem için günde 1 saat izin veriyor. 1 saatin benim için yeterli olduğunu ve daha fazla televizyon izlememin zararlı olduğunu söylüyor. Sürem bittiğinde de gelip televizyonu kapatıyor."	
8. "Doğum günümde arkadaşım Ayşe'nin aldığı kitap, okuduğum en güzel kitaptı. Ahmet'in aldığı bilekliği de çok beğendim. Bu bilekliği uzun zamandır almak istiyordum. Bu sürprizi Ahmet'in yapması beni çok mutlu etti."	
9. "Küçük kardeşim hep kendisiyle oyun oynamamı istiyor, sürekli beni yanına çağırıyor. Babam da kardeşimle ilgilenmemi söylüyor. O çok küçük ve oynadığı oyunlar bence çok saçma."	
10. "Dün akşam arkadaşlarımla top oynamaya daldığım için Türkçe ödevimi yapmayı unuttum. Öğretmen ödevleri kontrol ederken ne diyeceğimi bilmiyorum. İlk dersten beri sürekli aklımda bu var."	
11. "Proje ödevimiz için öğretmenimizin oluşturduğu çalışma gruplarında Elif'le aynı ekipte olmayı çok istiyordum. O hem çok iyi hem de çalışkan biri. Ama öğretmenimiz bizi farklı ekiplerde görevlendirdi. Elif'le aynı ekipte çalışmak çok güzel olurdu."	

Çalışma Yaprağı 3

Son zamanlarda sınıfta ve evde yaşadıklarını aşağıdaki boşluklara yazar mısın?	Bu olaylar sonucunda neler hissettin?
1.	
2.	
3.	
4.	
5.	
6.	
7.	
8.	
9.	
10.	

6. SINIF ETKİNLİKLERİ

PAYLAŞ, DİNLIYORUM!

Gelişim Alanı	Sosyal Duygusal
Yeterlik Alanı	Kişiler Arası Beceriler
Kazanım/Hafta	Sınıf tartışmalarında dinleyici ve katılımcı rolü üstlenir. / 13.Hafta
Sınıf Düzeyi	6.sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	<ol style="list-style-type: none"> 1. Çalışma Yaprağı-1 2. Fon kartonu 3. Renkli kalemler 4. Yapıştırıcı-Bant
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	<ol style="list-style-type: none"> 1. Sınıf oturma düzeni iki ayrı yarım ay biçimine dönüştürülür. 2. Oluşturulan grup sayısı kadar fon kartonu, renkli kalemler ve yapıştırıcı bantlar hazırlanır. 3. Çalışma Yaprağı-1’de yer alan tartışma konularını içeren kutucuklar kesilir.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uygulayıcı tarafından “<i>Dinleme, iletişimde çok önemli bir yer tutar. Sağlıklı iletişim kurmak için karşımızdakini iyi bir şekilde dinleyip anlamamız gerekir.</i>” diyerek etkinliğin amacı açıklanır. 2. Öğrenciler gruplara ayırma tekniklerinden biri kullanılarak sınıf mevcuduna göre 5-6 kişilik gruplara ayrılır. 3. Her gruba Çalışma Yaprağı-1’de yer alan tartışma konularından biri, bir adet fon kartonu, renkli kalemler ve yapıştırıcı- bant dağıtılır. 4. Her gruptan, önce kendisine gelen konu ile ilgili 10’ar dakikalık tartışma yürütmeleri ve birbirlerinin görüşlerini almalı istenir. Sonra bu tartışma kapsamında ortaya çıkan fikirlerini fon kartonu kullanılarak poster hazırlamaları istenir. 5. Her grup tarafından bir sözcü belirlenir ve grup sözcüsü hazırlanmış olan posterler sınıf panosuna asılarak diğer öğrencilerle paylaşılır. Bu kapsamda diğer öğrenciler de dinleyici rolünü üstlenmiş olur. 6. Aşağıdaki tartışma soruları yöneltilecek öğrencilerin duygu ve düşüncelerini paylaşmaları istenir: <ul style="list-style-type: none"> • Sınıf içi tartışma gruplarında dinleyici ve katılımcı rolünde olmak nasıl hissettirdi? • Yaşamda genellikle dinleyici rolünüz mü yoksa katılımcı rolünüz mü

Süreç (Uygulama Basamakları):

daha baskın? Yoksa bu rolleriniz durumdan duruma değişkenlik gösterir mi?

- Grup olarak bir ürün (karton pano) ortaya çıkarmaktan dolayı ne hissettiniz? Grubun bir parçası olmak ve fikirlerini açıklamanın sana ne gibi katkıları olabilir?

7. Öğrencilerin tartışma sorularına yönelik paylaşımları alındıktan sonra aşağıdakine benzer bir açıklama ile süreç sonlandırılır:

"Kişilerarası ilişkilerde etkili bir iletişim kurabilmek için etkin dinlemek ve kendimizi doğru bir şekilde ifade edebilmek oldukça önemlidir. Bu becerilerimiz durumdan duruma farklı ağırlıklarla sergilenebilir. Bazen dinleyici bazen de katılımcı rolümüzün daha baskın olması gerekebilir. Önemli olan hangi durumda hangi rolü üstlenebileceğimizi bilmektir."

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Öğrencilerden etkinlik sonrasında internette ilgi alanları çevresinde belirleyecekleri bir videoyu (TEDX konuşması, belgesel v.b.) dinleyici rolünde izlemeleri daha sonra sınıf ortamında katılımcı rolünde tartışmaları istenebilir.

Uygulayıcıya Not:

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Gruplara ayrılma sürecinde öğrencilerin destek alabilecekleri akranları ile bir arada olmasına özen gösterilebilir, akran eşleşmesi yapılabilir.
2. Tartışma sürecinde grupların yanına gidilerek öğrencilere rehberlik edilebilir.
3. Tartışma soruları basitleştirilerek öğrencilerin katılımları desteklenebilir.

Etkinliği Geliştiren:

Seher KAYA

Çalışma Yaprağı 1

İlk insanlar mı daha mutludur, günümüz insanları mı?

Hayatınızda hep değişikliklerin olmasını mı yoksa hep aynı kalmasını mı isterdiniz?

Başarıda çalışmak mı, şans mı önemlidir?

Gençler yetişkinlere bir şeyler öğretebilirler mi?

İklim insan kişiliğini etkiler mi, etkilemez mi?

Oyun oynamak sadece kazandığın zaman mı eğlencelidir?

Ormanların korunmasında yasalar mı, çevre bilinci mi etkili olur?

Okulda seçmeli dersler mi, zorunlu dersler mi olmalı?

6. SINIF ETKİNLİKLERİ

NEDEN İLGİLENİYORUM?

Gelişim Alanı	Kariyer
Yeterlik Alanı	Kariyer Farkındalığı
Kazanım/Hafta	Hoşlandığı etkinliklerin ilgilerinin bir göstergesi olabileceğini fark eder. / 14.hafta
Sınıf Düzeyi	6.sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	<ol style="list-style-type: none"> 1. Çalışma Yaprağı-1 2. Çalışma Yaprağı-2 3. Çalışma Yaprağı-3 4. Etkinlik Bilgi Notu-1 5. Etkinlik Bilgi Notu-2
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	<ol style="list-style-type: none"> 1. Etkinlik Bilgi Notu-2 önceden okunmalıdır. 2. Çalışma Yaprağı-1 öğrenci sayısı kadar çoğaltılır. 3. Çalışma Yaprağı-2 renkli çıktı alınır. 4. Çalışma Yaprağı-3 öğrenci sayısı kadar çoğaltılır.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> 1. Öğrenciler etkinliğin amacından haberdar edilir. 2. Daha sonra Çalışma Yaprağı -1 dağıtılır ve şu yönerge verilir: <i>"Bu verdiğim kâğıtlarda gündelik hayatta yapılabilecek bazı etkinlikler yer almakta. Sizlerden bu etkinlikleri okuyarak hoşlanma derecenize göre yanlarındaki 1'den 7'ye kadar olan rakamlardan birini işaretlemenizi istiyorum. Bu cümlelerin doğruluğu yanlışlığı yok, sonucunda herhangi bir sınav puanı verilmeyecek; bu Çalışma Yaprağı sadece kendinizi daha yakından tanıyabilmeniz için oluşturulmuştur."</i> Bunun için öğrencilere 10-12 dakika süre verilir. 3. Daha sonra ilgilerin alt başlıklardan ve tanımlarından, neler içerebileceğinden kısaca bahsedilir. (Bunun için Etkinlik Bilgi Notu-2'den yararlanılabilir.) 4. Tahtaya daha önceden hazırlanmış olan, ilgilere dair Çalışma Yaprağı-2'de yer alan resimler/çizimler yan yana olacak şekilde aralıklarla asılır. Sonra öğrencilere: <i>"Bu bahsettiğim bilgiler doğrultusunda elinizdeki kâğıtlarda bulunan etkinliklerden hangisi hangi ilgi alanına giriyor olabilir?"</i> şeklinde soru sorulur ve alınan cevaplar her bir ilgi alanının altına doğruluğu yanlışlığı tartışılarak yazılır. 5. Sonra öğrencilerden Çalışma Yaprağı-1'deki maddeleri tahtadaki

Süreç (Uygulama Basamakları):

- kategorilere göre en çok puandan başlayarak sıralamaları istenir.
- Süreç tartışma sorularıyla devam ettirilir.
    - Hangi ilgi alanında daha fazla hoşlandığınız etkinlik var?
    - İşaretlemelerinizi ilgi alt alanlarına göre puanlarken, puanların beklentinizden farklı geldiğini düşündüğünüz bir ilgi oldu mu?
  - Tartışma sorularından sonra süreç: *"Hepimizin yaşamda zevk aldığı, eğlenerek yaptığı bazı etkinlikler var ve her birimizin bu etkinliklerden hoşlanma derecesi farklı, herkes aynı etkinliklerden aynı derecede hoşlanmıyor. Bunda ilgilerimizin önemi büyük. İlgiyi kısaca o şeyi yapmaktan hoşlanma durumu olarak tanımlayabiliriz. Bugün sizlerle bu yapmaktan hoşlandığımız etkinliklerin aslında ilgilerimizin bir göstergesi olabileceği üzerinde durduk."* şeklinde sonlandırılır.

Kazanımın Değerlendirilmesi:

- Çalışma Yaprağı-3 öğrenciler dağıtılır ve 1 hafta boyunca yaptıkları etkinlikleri ilgi gruplarına göre yazmaları istenir. Doldurulduktan sonra toplanarak öğrenci ürün dosyasına koyulur.

Uygulayıcıya Not:

- Çalışma Yaprağı-2'deki görseller renkli çıktı alınamıyorsa tahtaya yansıtılabilir.
- Özel gereksinimli öğrenciler için;
- Çalışma Yaprağı-1'de yer alan maddelerin sayısı öğrencilerin performansına göre azaltılarak etkinlik basitleştirilebilir.
  - Öğrencilere ek süre verilebilir.
  - Tartışma soruları basitleştirilerek öğrencilerin etkinlik sürecine katılımları desteklenebilir.

Etkinliği Geliştiren:

Rabia AKKOÇ

Çalışma Yaprağı 1

Aşağıdaki maddeler günlük hayatta yapabileceğiniz etkinlikleri içermektedir. Sizlerden bu etkinlikleri okuyarak hoşlanıp hoşlanmama derecenize göre 1'den 7'ye kadar olan rakamlardan birini işaretlemenizi istiyorum. Bu bir sınav değil, kendinizi daha iyi tanıyabilmeniz için oluşturulmuş bir formdur; sonucunda herhangi bir sınav puanı verilmeyecektir.

Hoşlanmam 1 ← — 2 — 3 — 4 — 5 — 6 — → 7 Hoşlanırım							
Maddeler	1	2	3	4	5	6	7
1. Hayvanların yaşamlarını öğrenmekten hoşlanırım.							
2. Resim çizmekten hoşlanırım.							
3. Deney yapmaktan hoşlanırım.							
4. Bir eşyanın ortalama fiyatını araştırmaktan hoşlanırım.							
5. Sokak hayvanlarını beslemekten hoşlanırım.							
6. Herhangi bir program yapmaktan (gezi, spor müsabakası, grup ödevi vb.) ve bu program konusunda arkadaşlarımı ikna etmekten hoşlanırım.							
7. Devletlerin tarihi hakkında bilgi sahibi olmaktan hoşlanırım.							
8. Hikâye, masal, roman, şiir vb. edebi eserleri okumaktan hoşlanırım.							
9. Kapalı alanda, oturarak yapılan etkinliklerden hoşlanırım.							
10. Makinelerin nasıl çalıştığı hakkında bilgi sahibi olmaktan hoşlanırım.							
11. Sanat müzesi gezmekten hoşlanırım./Sanat müzelerini araştırmaktan hoşlanırım.							
12. İnsanlara yardım etmekten hoşlanırım.							
13. Müzik tarzları hakkında araştırma yaptırmaktan hoşlanırım.							
14. Güzel sanatların alt alanlarını (resim, heykel vb.) araştırmaktan hoşlanırım.							
15. Yazarların, şairlerin hayatlarını araştırmaktan hoşlanırım.							
16. Bozulan bir makineyi tamir etmekten hoşlanırım.							
17. Herhangi biri için müzik listesi yapmaktan hoşlanırım.							
18. Makineleri parçalarına ayırıp yeniden birleştirmekten hoşlanırım.							
19. Masal, hikâye, şiir vb. yazmaktan hoşlanırım.							
20. Bir topluma hizmet programında çalışmaktan hoşlanırım.							
21. Oyun kurucu olmaktan hoşlanırım.							
22. Günlük/haftalık/aylık harçlığımla bütçe planlaması yapmaktan hoşlanırım.							
23. Bilimsel dergi okumaktan hoşlanırım.							
24. Ev ekonomisinde gelir-gider hesaplaması yapmaktan hoşlanırım.							
25. Herhangi bir konudaki düşüncelerimi arkadaşlarımla paylaşmaktan hoşlanırım.							
26. Bitki yetiştirmekten hoşlanırım.							
27. Kişilerin sorunlarını çözmelerine yardımcı olmaktan hoşlanırım.							
28. Matematiksel hesaplamalar yapmaktan hoşlanırım.							
29. Masabaşı etkinliklerde çalışmaktan hoşlanırım.							
30. Enstrüman çalmayı öğrenmekten hoşlanırım.							

ETKİNLİK BİLGİ NOTU-1

Tabloda Çalışma Yaprağı-1'deki maddelerin hangi ilgi alanını kapsadığı verilmiştir.

Maddeler	İlgi Alt Başlığı
1. Hayvanların yaşamlarını öğrenmekten hoşlanırım.	Açık hava (doğa) ilgisi
2. Resim çizmekten hoşlanırım.	Güzel sanatlar ilgisi
3. Deney yapmaktan hoşlanırım.	Bilimsel (bilim/teknik) ilgisi
4. Bir eşyanın ortalama fiyatını araştırmaktan hoşlanırım.	Hesaplama ilgisi
5. Sokak hayvanlarını beslemekten hoşlanırım.	Açık hava (doğa) ilgisi
6. Herhangi bir program yapmaktan (gezi, spor müsabakası, grup ödevi vb.) ve bu program konusunda arkadaşlarımı ikna etmekten hoşlanırım.	İkna (iletişim) ilgisi
7. Devletlerin tarihi hakkında bilgi sahibi olmaktan hoşlanırım.	Bilimsel (bilim/teknik) ilgi
8. Hikâye, masal, roman, şiir vb. edebi eserleri okumaktan hoşlanırım.	Edebiyat ilgisi
9. Kapalı alanda, oturarak yapılan etkinliklerden hoşlanırım.	Büro işleri ilgisi
10. Makinelerin nasıl çalıştığı hakkında bilgi sahibi olmaktan hoşlanırım.	Mekanik ilgi
11. Sanat müzesi gezmekten hoşlanırım. / Sanat müzelerini araştırmaktan hoşlanırım.	Güzel sanatlar ilgisi
12. İnsanlara yardım etmekten hoşlanırım.	Sosyal hizmet ilgisi
13. Müzik tarzları hakkında araştırma yaptırmaktan hoşlanırım.	Müzik ilgisi
14. Güzel sanatların alt alanlarını (resim, heykel vb.) araştırmaktan hoşlanırım.	Güzel sanatlar ilgisi
15. Yazarların, şairlerin hayatlarını araştırmaktan hoşlanırım.	Edebiyat ilgisi
16. Bozulan bir makineyi tamir etmekten hoşlanırım.	Mekanik ilgi
17. Herhangi biri için müzik listesi yapmaktan hoşlanırım.	Müzik ilgisi
18. Makineleri parçalarına ayırıp yeniden birleştirmekten hoşlanırım.	Mekanik ilgi
19. Masal, hikâye, şiir vb. yazmaktan hoşlanırım.	Edebiyat ilgisi
20. Bir topluma hizmet programında çalışmaktan hoşlanırım.	Sosyal hizmet ilgisi
21. Oyun kurucu olmaktan hoşlanırım.	İkna (iletişim) ilgisi
22. Günlük/haftalık/aylık harçlığımla bütçe planlaması yapmaktan hoşlanırım.	Büro işleri ilgisi
23. Bilimsel dergi okumaktan hoşlanırım.	Bilimsel (bilim/teknik) ilgi
24. Ev ekonomisinde gelir-gider hesaplaması yapmaktan hoşlanırım.	Hesaplama ilgisi
25. Herhangi bir konudaki düşüncelerimi arkadaşlarımla paylaşmaktan hoşlanırım.	İkna (iletişim) ilgisi
26. Bitki yetiştirmekten hoşlanırım.	Açık hava (doğa) ilgisi
27. Kişilerin sorunlarını çözmelerine yardımcı olmaktan hoşlanırım.	Sosyal hizmet ilgisi
28. Matematiksel hesaplamalar yapmaktan hoşlanırım.	Hesaplama ilgisi
29. Masabaşı etkinliklerde çalışmaktan hoşlanırım.	Büro işleri ilgisi
30. Enstrüman çalmayı öğrenmekten hoşlanırım.	Müzik ilgisi

ETKİNLİK BİLGİ NOTU-2

Tabloda ilgi alt alanlarıyla ilgili uygulayıcıya bilgi verilmiştir.

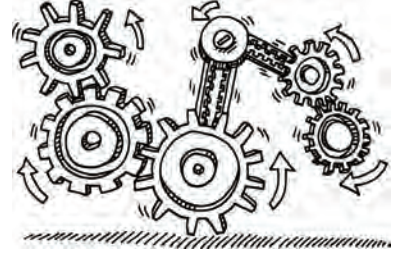
Hayvan ve bitkilerin yaşayışını incelemekten, onları yetiştirip üretmekten zevk alma davranışlarını içerir. Bu ilgiye sahip insanlar açık havada çalışmaktan hoşlanırlar.

AÇIK HAVA (DOĞA) İLGİSİ

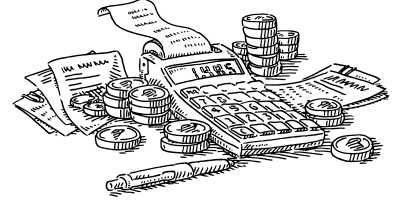
Bu ilgisi yüksek olan kimseler çeşitli alet ve makineler yapmak, işletmek ve onarmak gibi faaliyetlerden hoşlanırlar.

MEKANİK İLGİ

Sayılarla, matematik ve mantık sembolleri ile işlemler yapmaktan, bunları içeren etkinliklerden hoşlanırlar. Alım satım işleri ile uğraşma, ticaret yolu ile kar elde etme, bir malı müşteriye tanıtmaya ve satma gibi faaliyetlerde de ön plandadırlar.

HESAPLAMA İLGİSİ

Bilimsel ilgi, Fizik, Kimya, Biyoloji gibi bilimlerin konularını oluşturan doğal olayları ve sosyal olayları incelemek, nedenlerini araştırmak gibi etkinliklerde ifadesini bulan bir ilgi alanıdır.

BİLİMSEL (BİLİM/ TEKNİK) İLGİ

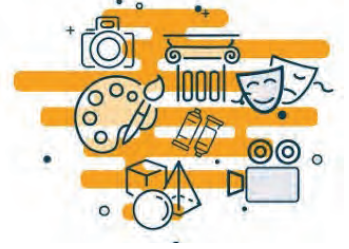
Başkalarına düşüncelerini aktarma, belli bir amacı gerçekleştirmek için başkalarını etkileme gibi davranışları içeren bir ilgi alanıdır.

İKNA (İLETİŞİM) İLGİSİ

Bu ilgi alanı resim, heykel, mimarlık, tiyatro, dans, el sanatları ile ilgili eserleri incelemek veya bu tür eserler ortaya koymakla ifadesini bulur. Farklı sınıflandırmaları bulunmakla birlikte daha çok yukarıdaki bahsedilen türleri kapsamaktadır.

GÜZEL SANATLAR İLGİSİ

Her türlü edebi eseri inceleme, eleştirme ve edebi eserler yazma gibi etkinlikleri içeren ilgi alanıdır.

EDEBİYAT İLGİSİ

Müzik aleti çalma, müzik dinleme, beste yapma gibi etkinlikleri içerir.

MÜZİK İLGİSİ

Müzik aleti çalma, müzik dinleme, beste yapma gibi etkinlikleri içerir.

BÜRO İŞLERİ İLGİSİ

Sosyal hizmet ilgisi, zor durumda olan insanlara yardım etme ve onların sıkıntılarını azaltma gibi etkinliklerden hoşlanmayı içerir.

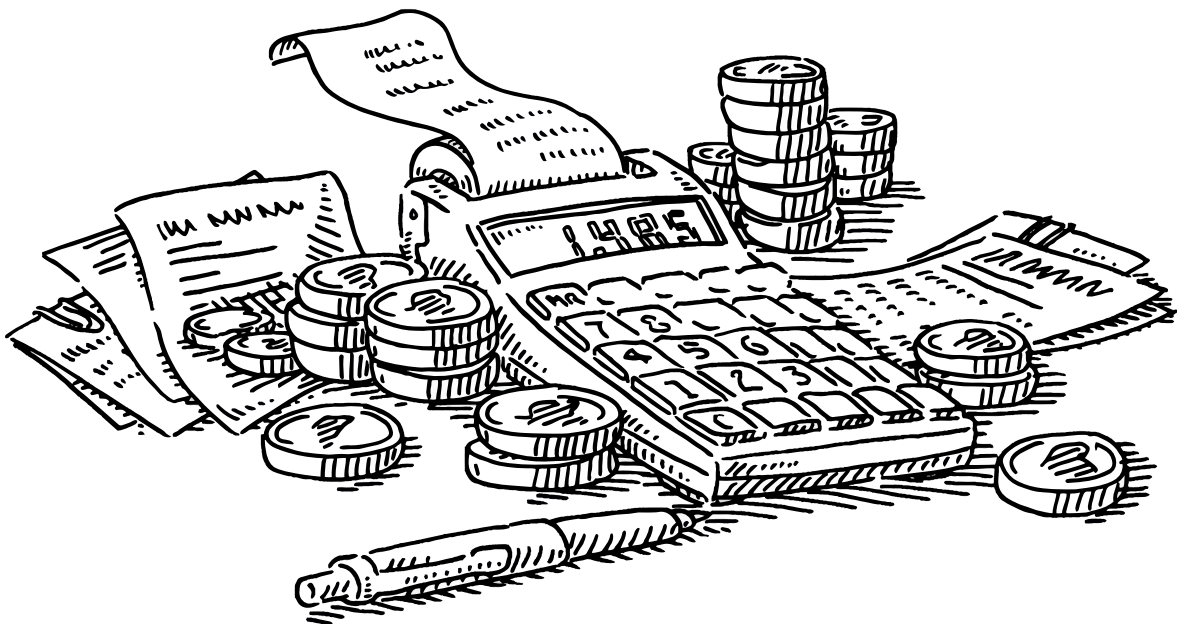
SOSYAL HİZMET İLGİSİ

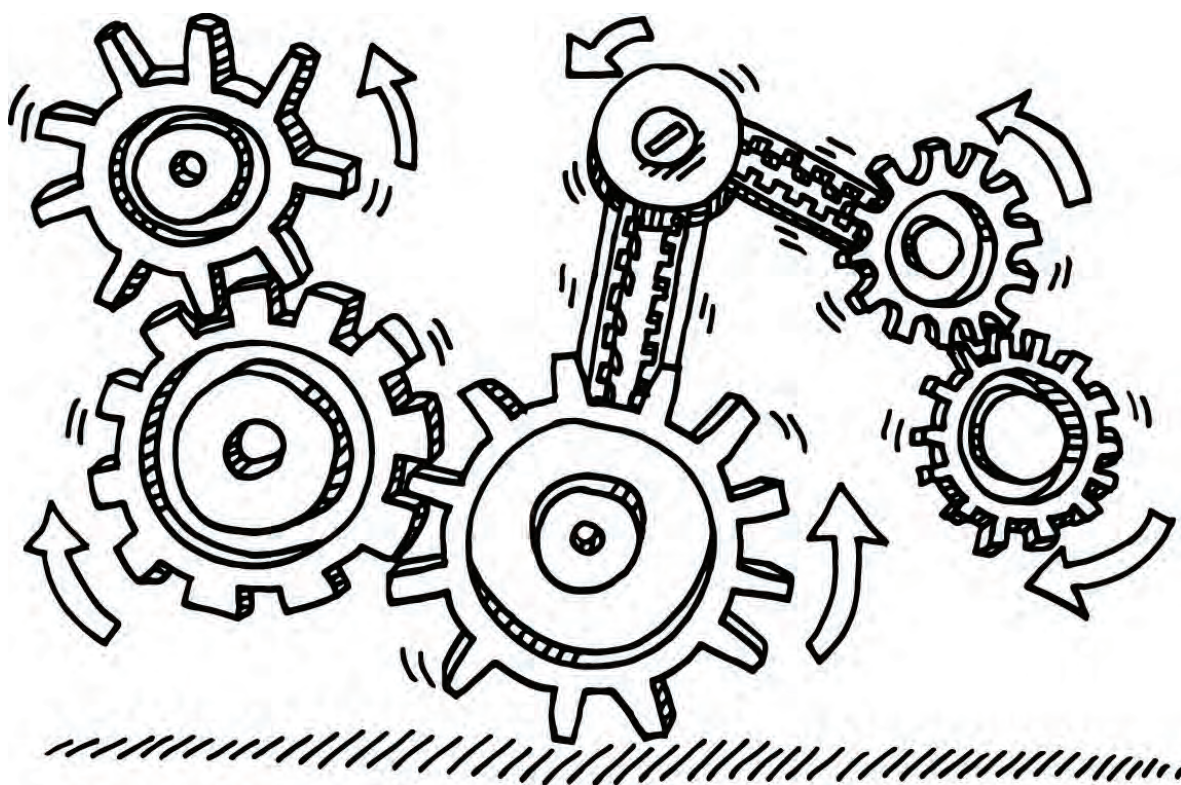

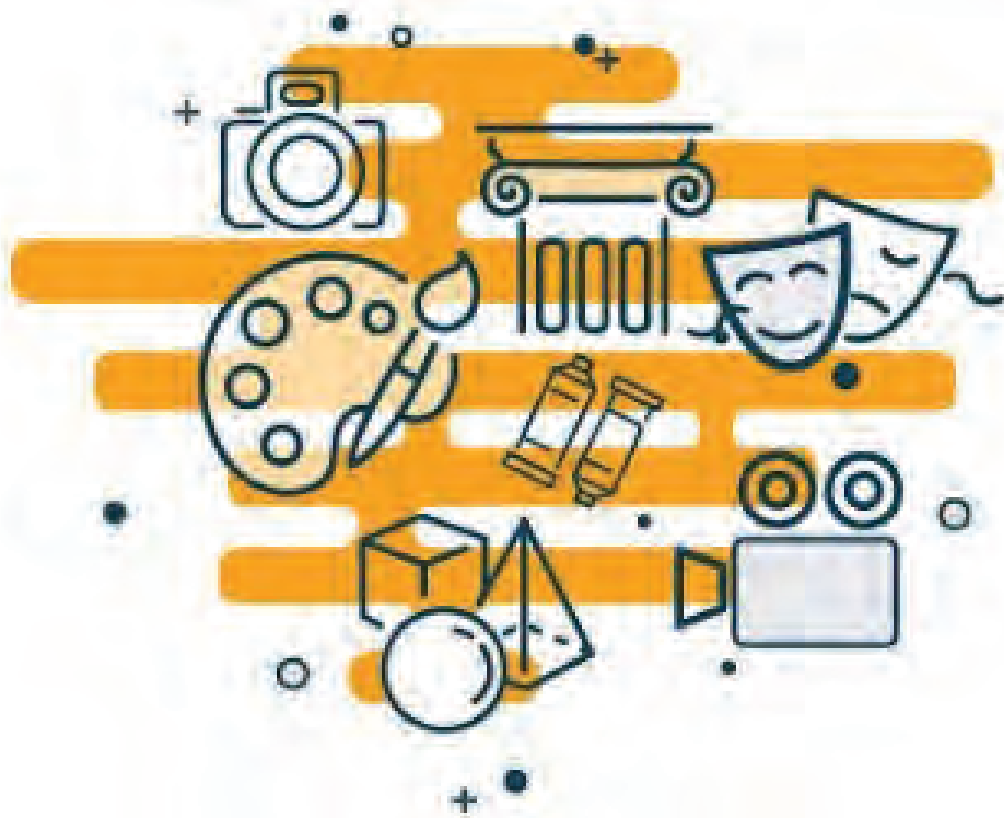

Çalışma Yapağı 3

	PAZARTESİ	SALI	ÇARŞAMBA	PERŞEMBE	CUMA	CUMARTESİ	PAZAR
AÇIK HAVA (DOĞA) İLGİSİ							
MEKANİK İLGI							
MÜZİK İLGİSİ							
EDEBİYAT İLGİSİ							
GÜZEL SANATLAR İLGİSİ							
HESAPLAMA İLGİSİ							
BİLİMSEL İLGI							
İKNA (İLETİŞİM) İLGİSİ							
SOSYAL HİZMET İLGİSİ							
BÜRO İŞLERİ İLGİSİ							

6. SINIF ETKİNLİKLERİ

HAYDİ ANLAT İLGİLERİNİ!

Gelişim Alanı	Kariyer
Yeterlik Alanı	Kariyer Hazırlığı
Kazanım/Hafta	İlgileri ile dersleri ilişkilendirir. / 15.Hafta
Sınıf Düzeyi	6.sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	<ol style="list-style-type: none"> 1. Çalışma Yaprağı-1 2. Çalışma Yaprağı-2 3. Çalışma Yaprağı-3 4. Makas 5. Yapıştırıcı 6. Yapışkan Not Kâğıdı (Post-it) (3 renk)
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	<ol style="list-style-type: none"> 1. Çalışma Yaprağı -1 birer tane çıktısı alınır. Altı adet açılmış halde bulunan görseller ilgili yerlerden makas yardımıyla kesilerek renkli buz küplerinin üzerine yapıştırılır. 2. Çalışma Yaprağı-3 A4 boyutunda çıktısı alınır. Etkinlik öncesi panoya asılır. 3. Çalışma Yaprağı-2 A3 boyutunda çıktısı alınır. 4. Her öğrenciye 3 adet farklı renkte yapışkan not kâğıdı dağıtılır. 5. Sınıf düzeni U biçimine dönüştürülür.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uygulayıcı tarafından öğrencilere "İlgi denilince aklınıza ne geliyor?" sorusu yöneltilerek öğrencilerden gelen cevaplar değerlendirilir. 2. Uygulayıcı tarafından tüm cevapları alındıktan sonra ilginin tanımı ve amacına yönelik aşağıdaki açıklama okunur: <i>"İlgi; belli faaliyetlere isteyerek yönelme, başka faaliyetlere tercih etme ve bunları gerçekleştirirken zevk alma, devam etme isteği duyma olarak tanımlanır. Genelde ilgi duyulan konularla, derslerle uğraşırken performansınızı sonuna kadar kullandığınızı gözlemleyebilirsiniz. Ancak sizin de bildiğiniz gibi okulda görülen derslerin hepsine eşit olarak ilgi duymayız. Bazı dersler bize daha yakın gelirken bazıları bize uzak gelebilir. Bu da bizim ilgilerimizin hangi derslere /konulara yönelik olduğu hakkında fikir verebilir. Şimdi sizlerden en çok ilgi duyduğunuz derslerinizi düşünmenizi istiyorum. O derse ilgi duymanızın bir nedeni var mı? Bir derse ilgi duymanız o derse ilişkin ön hazırlığınızı etkiliyor mu?"</i> 3. Öğrencilerin paylaşımları alındıktan sonra aynı ilgiye sahip olsalar bile hoşlanma nedenlerinin farklı olabileceğine vurgu yapılır.

Süreç (Uygulama Basamakları):

4. Çalışma Yaprağı-2 panoya ya da tahtaya asılır. Her öğrenciye Çalışma Yaprağı-2’de yer alan sorular sorulur ve dağıtılan yapışkan notlara cevaplarını yazmaları istenir. Daha sonra paylaşmak isteyen öğrencilerin yazdıklarını okuyup Çalışma Yaprağı-2’deki ilgili bölüme yapıştırmaları istenir.
5. Çalışma Yaprağı-3 poster şeklinde panoya asılır.
6. Öğrenciler 5’er kişilik gruplara ayrılır. Ve her grup kendisine bir isim ya da numara belirleyebilir. Gruplara ayırma sürecinde etkinlik kitabında yer verilen gruba ayırma tekniklerinden yararlanılır.
7. Çalışma Yaprağı-1’de yer alan küpler ortaya çıkarılır ve öğrencilere aşağıdaki yönerge verilir.

“Şimdi sizinle küplerle bir etkinlik yapacağız. Elimde ilgi alanları ve gördüğünüz derslere yönelik araç ve durumları içeren küpler var. Her birinin üzerinde farklı resimler içeren toplam 6 küp var. Her grup bir küp alacak ve bu küpler üzerinde yer alan resimlerle ilişkili olabileceğini düşündüğü ilgi alanları ve dersleri ilişkilendirecek. Örneğin Dünya görselini coğrafya ya da tarih dersi ile ve dağa ilgi alanı ile ilişkilendirilebilir. Bu durum küplerde yer alan tüm resimler için gerçekleştirildikten sonra grup sözcüleri tarafından sınıfla paylaşılacaktır...”

8. Öğrencilerin paylaşımları alındıktan sonra tartışma soruları ile süreç yönlendirilir:

- Bu etkinlikte ilgi duyduğun yeni şeyler farkettiler mi? Bunların dersleriyle nasıl bir ilişkisi var?
- İlgi alanlarınızın geleceğinizi planlamada ne gibi katkıları olabilir?
- İlgi alanlarınız ile ilgi duyduğunuz dersler arasındaki uyum sizce yaşamınıza neler katabilir?

9. Öğrencilerin tartışma sorularına ilişkin paylaşımları alındıktan sonra aşağıdakine benzer bir ifadeyle süreç sonlandırılır:

“İlgi alanlarımız hoşlandığımız etkinliklerden oluşmaktadır. Bugün çok keyif aldığımız derslerde kendi ilgi alanlarımızla örtüşen yönler olduğunu fark etmiş olduk. İlgi alanlarımızla derslerimiz arasındaki uyum başarılı olmamızı olumlu yönde etkileyebilir. Ayrıca seçmeli derslerimizi seçerken, okulda katılmayı istediğimiz çeşitli aktivitelere karar verirken ilgi alanlarımızı dikkate almayı unutmayalım...”

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Öğrencilerin çevrelerinde ilgi alanlarına göre model aldıkları biri olup olmadığı sorulabilir varsa onlarla ilgi alanları üzerine kısa bir röportaj yapmalarını istenebilir. Bu kişilerin okul yıllarında en sevdikleri derslerin neler olduğu sorularak sınıfta paylaşım yapmaları istenebilir.

Uygulayıcıya Not:

1. Çalışma Yaprağı-3’te yer alan dersler ve ilgi alanları kendi okulunuzdaki dersler kapsamında uyarlanabilir.
2. Çalışma Yaprağı-1’deki çıktı alınan görseller mukavvaya yapıştırılarak kalıcı bir küp şekli oluşturulabilir.

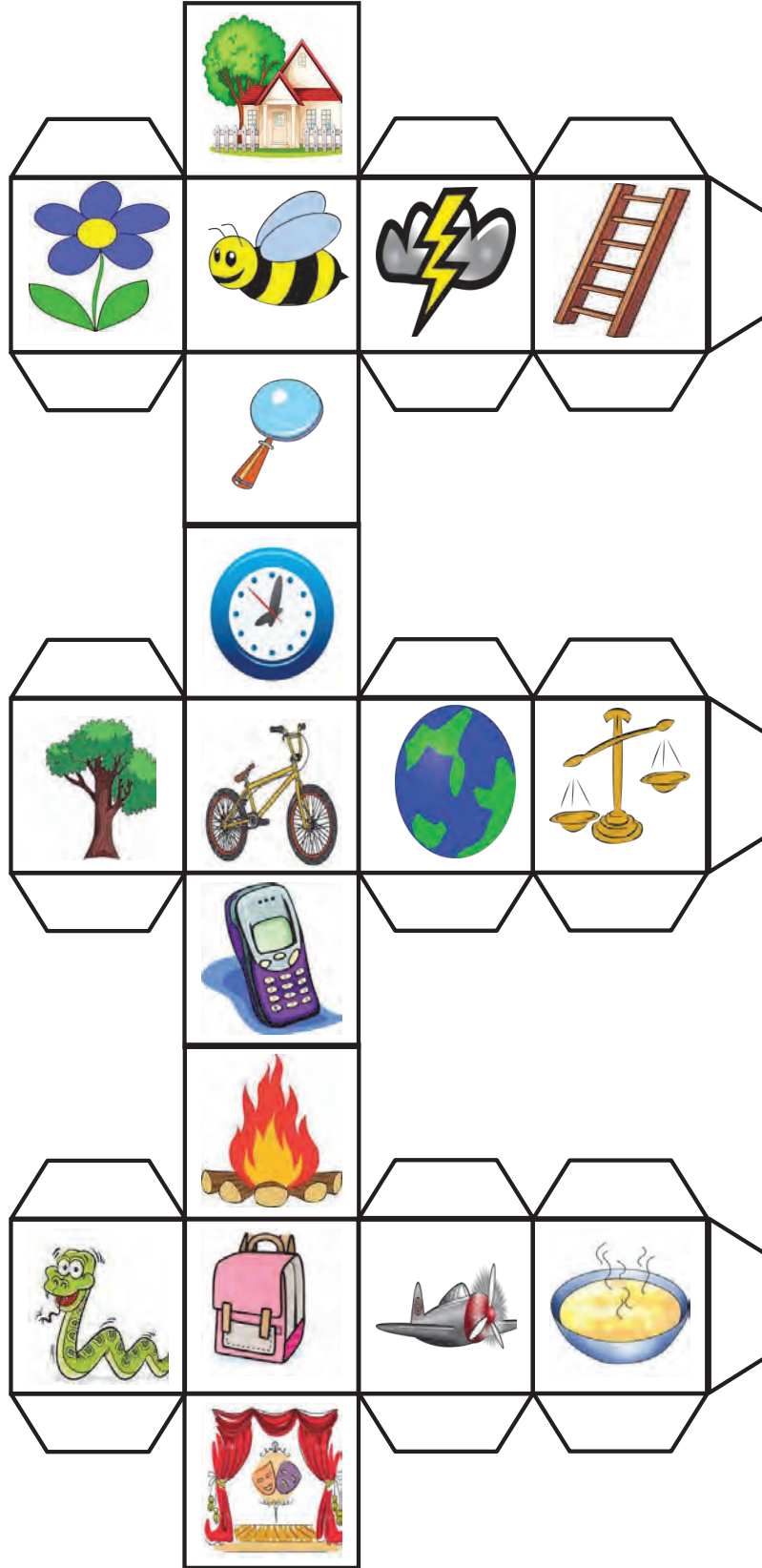
Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Çalışma Yaprağı-2 kapsamında not kâğıtlarına düşünceler yazılırken, öğrencilerin sadece kelime olarak düşüncelerini özetlemeleri sağlanarak etkinlik basitleştirilebilir.
2. Grup oluşturma sürecinde öğrencilerin destek alabilecekleri akranları ile bir arada olması sağlanarak sosyal ortam düzenlenebilir.
3. Tartışma soruları basitleştirilerek öğrencilerin katılımları desteklenebilir.

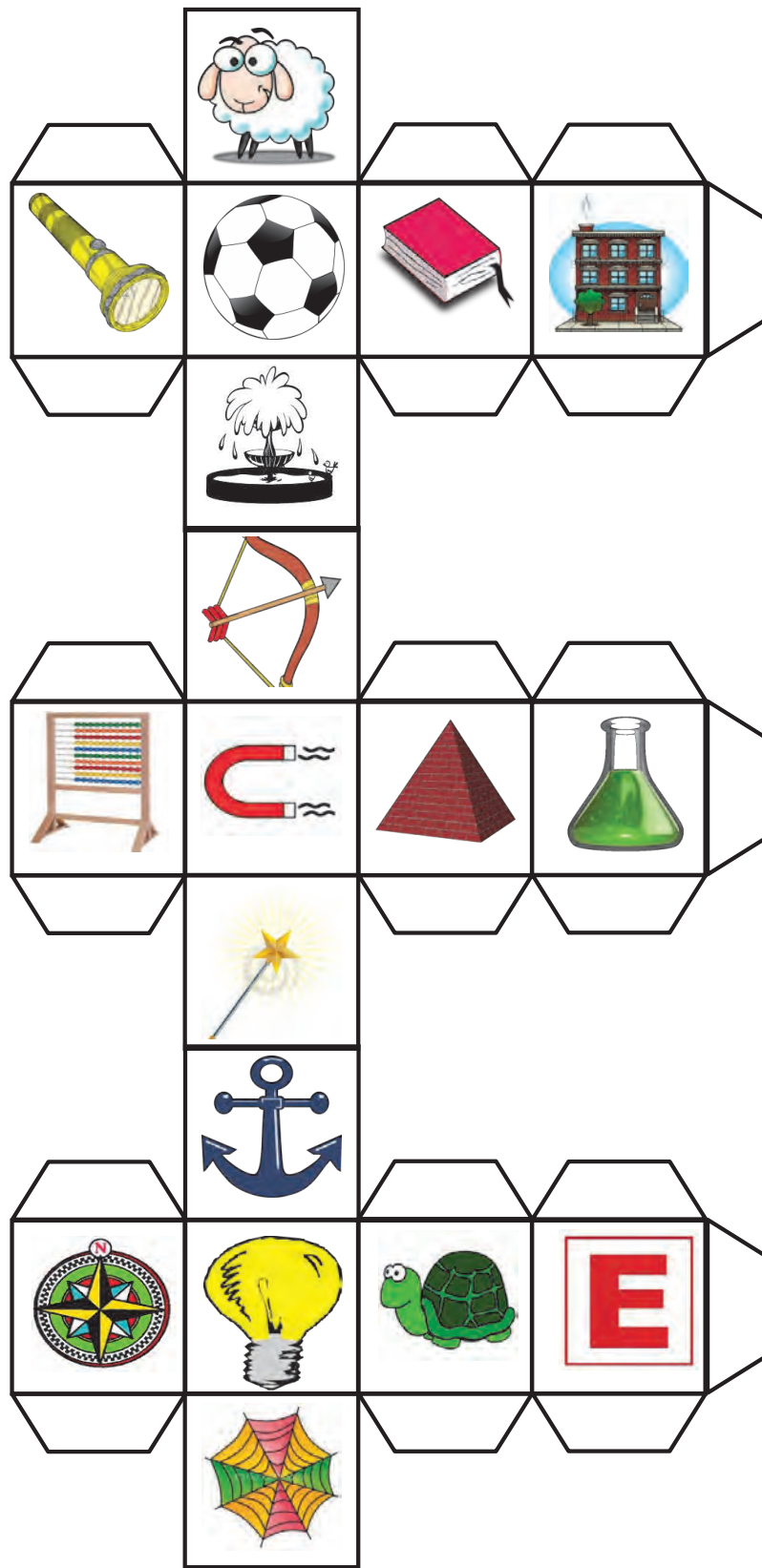
Etkinliği Geliştiren:

Seher KAYA

Çalışma Yaprağı 1

KENDİMİ DAHA İYİ TANIYORUM

İlgi Duyduğum Alanlar Neler?	Hangi Dersleri Seviyorum?	Kişilik Özelliklerim Neler?

Çalışma Yaprağı 3

<p>MATEMATİK DERSİ</p>		<p>Matematik dersi; sayma, ölçme, cisimlerin şekillerini tanımlama gibi temel işlemlerden ortaya çıkan ve yapı, düzen ve ilişkileri inceler. Temel bilimler alanına ilgisi olan öğrencilerin ilgi gösterdiği derstir.</p>
<p>FEN VE TEKNOLOJİ DERSİ</p>		<p>Fen ve Teknoloji dersinin esası, tabiattaki olayları incelemek, elde edilen bilgileri gruplandırmak ve aralarındaki ilişkileri ortaya çıkarmaktır. Fen bilimlerine ilgisi olan öğrencilerin bu derse karşı olumlu bir tutum geliştirdikleri söylenebilir.</p>
<p>TÜRKÇE DERSİ</p>		<p>Türkçe dersinin amacı; öğrencilere, görüp izlediklerini, dinlediklerini, okuduklarını tam ve doğru anlama gücü kazandırmaktır. Dil- edebiyat alanlarına ilgi duyan öğrencilerin bu derse ilişkin ön hazırlıklarını iyi yaptıkları söylenebilir.</p>
<p>DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ DERSİ</p>		<p>Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersinin amacı; evrensel insani ve ahlaki değerlerin, dinlerin insani ve ahlaki değerleriyle örtüştüğü bilincine aklın ve bilimin ışığında ulaşan nesiller yetişmesine katkıda bulunmaktadır. Sosyal bilimlere ilgisi olan öğrencilerin bu derse karşı olumlu bir tutum geliştirdikleri söylenebilir.</p>
<p>YABANCI DİL DERSİ</p>		<p>Yabancı dil dersinin amacı; öğrencilerin dinleme, anlama, konuşma, yazma becerileri kazanımlarını, öğrendiği dille iletişim kurmalarını ve yabancı dil öğretimine karşı olumlu tutum geliştirmelerini sağlamaktır. Yabancı dil alanına ilgi duyan öğrencilerin bu derse ilişkin ön hazırlıklarını iyi yaptıkları söylenebilir.</p>

<p>SOSYAL BİLGİLER DERSİ</p>		<p>Sosyal Bilgiler dersinin amacı; yaşadığı çevre ile dünyanın genel coğrafi özelliklerini tanıyarak insan ile çevre arasındaki etkileşimi açıklamak, toplumsal ilişkileri düzenlemek sosyal bilimlerin temel kavram ve yöntemlerini kullanabilmeleri amaçlanmaktadır. Sosyal bilimlere ilgisi olan öğrencilerin bu derse karşı olumlu bir tutum geliştirdikleri söylenebilir.</p>
<p>BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİ DERSİ</p>		<p>Bilişim Teknolojileri dersinin amacı; bilişim teknolojilerini etkili ve amacına uygun kullanmalarını problem çözme ve bilgi-işlemsel düşünme becerileri edinmelerini ve geliştirmelerini sağlamaktır.</p>
<p>GÖRSEL SANATLAR DERSİ</p>		<p>Görsel Sanatlar dersinin amacı; bireyin kendini ifade edebilme, estetik bilinç kazanma gibi kişisel yaşantısına katacağı olumlu edinimler ve toplumlar açısından avantajlar sağladığından her düzeydeki yaş grubundan bireyler için bir gereksinimdir. Güzel sanatlar alanına ilgisi olan öğrencilerin ilgi gösterdiği derstir.</p>
<p>BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR DERSİ</p>		<p>Beden Eğitimi ve Spor dersinin amacı; öğrencilerin hayatları boyunca kullanacakları hareket becerileri, aktif ve sağlıklı hayat becerileri, kavramları ve stratejileri ile birlikte öz yönetim becerileri, sosyal becerileri ve düşünme becerilerini de geliştirerek bir sonraki öğrenim düzeyine hazırlanmasını amaçlamaktadır.</p>

FEN BİLİMLERİ İLGİSİ		<p>Fen bilimlerinin konusu olan doğal olayları incelemek, matematik konuları ile uğraşmak gibi davranışlarda kendini gösteren bir ilgi alanıdır. Bu alana ilgisi olan kişiler tıp, veterinerlik ve mühendislik gibi uygulamalı alanlarda bilimsel çalışmalar yapmaktan doyum sağlayabilirler.</p>
SOSYAL BİLİMLER İLGİSİ		<p>Sosyal olayları incelemek ve nedenlerini araştırmak gibi davranışlarda ifadesini bulan bir ilgi alanıdır. Sosyal bilim ilgisi yüksek olan kişiler hukuk, siyaset bilimleri, sosyoloji, psikoloji, ilahiyat gibi alanlarda çalışmakta mutlu ve başarılı olabilirler.</p>
ZİRAAT-CANLI VARLIK İLGİSİ		<p>Bitki (meyve, sebze, tahıl) ve/veya hayvan yetiştirmekten (üretmekten) hoşlanma, ziraate olan ilgi alanıdır. Canlı varlıklara ilgisi yüksek olan kişiler ziraat fakültesinin bölümleri, veterinerlik gibi alanlarda çalışmakta başarılı ve mutlu olabilirler.</p>
MEKANİK İLGİSİ		<p>Çeşitli alet ve makineleri yapmak, çalıştırmaktan ve onarmak gibi faaliyetlerden hoşlanmaktır. Mekanik ilgi makine ve elektrik-elektronik mühendisliği alanlarında başarı ve doyum için gereklidir.</p>
İKNA İLGİSİ		<p>Duygu ve düşünceleri başkalarına iletmekten ve belli bir amaca ulaşmak için onları etkileme gibi davranışları içeren ilgi alanıdır. Bu alanla ilgili meslekler arasında yazarlık, gazetecilik, diplomatlık, din görevliliği sayılabilir.</p>
TİCARET İLGİSİ		<p>Alım satım işleri ile uğraşma, ticaret yolu ile kar elde etme, bir malı müşteriye tanıtmaya ve satma gibi faaliyetlerde ifadesini bulan ticaret ilgisi pazarlama ve reklamcılık programları ile yakından ilişkilidir. Ancak ticarete ilgi duyan kişiler, hangi alanda yetişmiş olursa olsunlar, bir gün meslekleri ile ilgili ticari bir faaliyete girişebilirler.</p>

<p>İŞ AYRINTILARI İLGİSİ</p>		<p>Küçük ayrıntılara dikkat edebilme ve bu hatalar üzerinde çalışmaktan hoşlanma olarak ifade edilebilir. Her işi günü gününe yapma, bir yazıyı ya da hesabı inceden inceye kontrol etme, her şeyi düzenli tutma gibi davranışlarda kendini gösteren bir ilgi alanı ile açık ilişkisi olan yükseköğretim programı muhasebe ve sekreterliktir.</p>
<p>EDEBİYAT İLGİSİ</p>		<p>Akıcı konuşabilme ve yazabilme, her türlü edebi eserleri inceleme ve edebi eser üretme ve eleştirme gibi davranışlarla ifade edilen bu alana ilgi duyan kişilerin dil-edebiyat ve basın-yayın programlarında doyum sağlayacakları söylenebilir.</p>
<p>GÜZEL SANATLAR İLGİSİ</p>		<p>Resim, heykel gibi plastik sanatlar ve el sanatları ile ilgili eserleri incelemek veya bu tür eserler ortaya koymak gibi davranışlarda ifadesini bulur. Sanat ile ilgili yükseköğretim programları bu alana ilgi duyan kişiler için uygun olabilir.</p>
<p>MÜZİK İLGİSİ</p>		<p>Müzik dinleme, müzik aleti çalma ve müzik parçaları besteleme gibi davranışlarla kendini gösteren bir ilgidir. Bu alana ilgi duyan kişiler için konservatuvarların müzik bölümleri uygun eğitim alanı olabilir.</p>
<p>SOSYAL YARDIM İLGİSİ</p>		<p>Zayıf, yoksul, sakat ve hasta insanlara yardım etme ve onların sıkıntılarını azaltma gibi davranışlarda ifadesini bulur. Bu alanla en yakından ilgili yükseköğretim programı, sosyal hizmetler programıdır. Ayrıca tıp, psikoloji, çocuk gelişimi ve eğitim programları da sosyal yardım ilgisi yüksek kişiler için uygun çalışma alanları olabilir.</p>

6. SINIF ETKİNLİKLERİ

YAŞAM AMAÇLARIMI PLANLIYORUM

Gelişim Alanı	Sosyal Duygusal
Yeterlik Alanı	Karar Verme
Kazanım/Hafta	Yaşam amaçlarına ulaşmak için bir eylem planı hazırlar. / 16. hafta
Sınıf Düzeyi	6.sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	1. Çalışma Yaprağı-1
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Çalışma Yaprağı-1 öğrenci sayısı kadar çoğaltılır.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> Aşağıdaki yönerge verilerek etkinlik başlatılır: <i>"Bugün sizlerle yaşam amaçlarımız hakkında konuşacağız. Hayatta bizleri iyi hissettiren ve belirli bir hedefe ulaşmakta kendimizi motive hissettiğimiz amaçlara sahibiz.Sizce bu amaçlar neler olabilir?"</i> Öğrencilerin cevapları alındıktan sonra yaşam amaçları kısaca tanıtılır: <i>"Evet çocuklar. Biraz önce konuştuğumuz amaçların ardından şimdi de yaşam amaçlarımızdan konuşabiliriz. Yaşam amaçlarımız, yaşamımızı daha anlamlı kılmaya yarayan ve yaşamımıza yön veren hedefleri içermektedir. Bu amaçlarımız içinde bulunduğumuz yaşa göre farklılaşabilir. Bugün de bu konuda bir etkinlik gerçekleştireceğiz."</i> Daha sonra öğrencilerin yapılacak çalışmaya hayal güçlerini kullanarak etkin biçimde katılmalarını sağlamak amacıyla aşağıdaki nefes egzersizi çalışması yapılır: <i>"Yaşam amaçlarımızdan bahsederken hayal gücümüzü etkin şekilde kullanacağız. Bunun için gözlerinizi kapatmanızı ve rahat bir şekilde oturmanızı istiyorum. Hazırsanız başlayalım mı? ifadesinden sonra belirtilen yönerge ile ilgili egzersiz çalışması sürdürülür: Şu anda yemyeşil bir orman içerisinde, güzel bir havada olduğunuz hayal edin. Etrafta kuş sesleri yankılanıyor. Gerçekten harika bir gün ve bir elektrikli aracınız var. Bu aracınıza binip o güzel yoldan yavaş yavaş geçmeye başlıyorsunuz. Sağda ve solda belirli aralıklarla duraklar var. Bu duraklar aslında sizin yaşam amaçlarınıza giden ara duraklar. Her bir durağa doğru ilerleyip o durakta biraz düşünüp hayallere dalıyorsunuz. Daha sonra aynı şeyleri diğer duraklarda da gerçekleştiriyorsunuz. Bu duraklardan sonra diğerlerine göre daha büyük ve yolun sonunda yer alan asıl yaşam amacı durağınız var. Buraya ulaşmak için çaba gösterdiniz ve ulaştınız. Şimdi bu durakta da düşüncelere dalıyorsunuz. En sonda bu güzel günde yaptığınız yolculuğunuz sona eriyor ve yavaş yavaş gözleriniz açıyorsunuz." (Nefes</i>

Süreç (Uygulama Basamakları):

egzersizi uygulamasında, her bir cümleden sonra kısa aralıklar verilerek, ortalama 5-10 saniye, uygulama gerçekleştirilir.)

4. Öğrencilere Çalışma Yaprağı-1 dağıtılır ve aşağıdaki yönerge ile devam edilir:

“Artık yaşam amaçlarımızı yazmamızın tam zamanı! Elimde görmüş olduğunuz ve sizlerin de önünde bulunan çalışma yapraklarında bir elektrikli araç ve 5 farklı durak yer almakta. Bu aracın sürücüsü sizsiniz ve duraklar da sizin yaşam amaçlarınız. Son durak ise ulaşmak istediğiniz asıl yaşam amacınız. Durakların içindeki açıklamaları okuyarak kendinize uygun ifadeleri yazabilirsiniz. Süreniz 15 dakikadır.”

5. Öğrencilerin çalışma yapraklarını uygun şekilde doldurmalarına dikkat edilir.

6. Tüm öğrenciler çalışma yapraklarını doldurduktan sonra aşağıdaki sorularla etkinlik sürdürülür:

- Yaşam amaçlarınıza gittiğiniz yolda neler hissettiniz?
- En çok hangi durakta olmaktan hoşlandınız?
- En çok hangi durakta olmakta zorlandınız?
- Başka hangi duraklara gitmek isterdiniz? Neden ?

7. Yaşam amaçlarımızın hayatımızda önemli bir yere sahip olduğu vurgusuyla etkinlik sonlandırılır.

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Öğrenciler tarafından yaşam amaçlarından en az birini gerçekleştirmeleri için 1 ay süre tanınır. Bu sürenin sonunda yaşadıkları duygularını, panoda yer alan kendi çalışma yapraklarının içerisinde ilgili durak yanına yazmaları istenir.

Uygulayıcıya Not:

1. Etkinlikte nefes egzersizi uygulamasında, ilgili basamağın belirtilen amacına uygun şekilde sözsüz sesli öğelerden yararlanılabilir.

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Çalışma yaprağında yer alan yazılı materyallere Braille yazı eklenebilir ya da punto büyütülerek materyal desteği sağlanabilir.
2. Çalışma yapraklarının doldurulması sırasında öğretmen ya da akran desteği sunulurken öğrenme süreci farklılaştırılabilir.
3. Nefes egzersizi öğretmen tarafından yapılarak öğrenciye nasıl yapılacağı gösterilebilir.

Etkinliği Geliştiren:

Oğuz MERCAN

Çalışma Yaprağı 1

DURAK-1 (Davranış)

Buraya okumak, yazmak ya da enstrüman çalmak ile alakalı amaçlarınızı yazabilirsiniz.

DURAK-2 (Bağlam)

Buraya okul yaşamınızda başarmak istediğiniz amaçlarınızı yazabilirsiniz.

DURAK-3 (Kişisel)

Buraya kendinize ait hayal ettiğiniz meslek, aile yaşamı ve arkadaşlık ilişkileriniz ile ilgili amaçlarınızı yazabilirsiniz.

DURAK-4 (Güdüler)

Buraya somut olmayan ve sizi motive eden güçlü olmak, ün kazanmak ve maddi olarak kazanç elde etmek ile ilgili amaçlarınızı yazabilirsiniz.

DURAK-5 YAŞAM AMACIM

Buraya yaşam amacınızı ve varsa ulaşmak istediğiniz diğer yaşam amaçlarınızı yazabilirsiniz.

6. SINIF ETKİNLİKLERİ

DUYGU KAPTANI

Gelişim Alanı	Sosyal Duygusal
Yeterlik Alanı	Duyguları Anlama ve Yönetme
Kazanım/Hafta	Yaşadığı yoğun duyguları yönetir. / 17. hafta
Sınıf Düzeyi	6.sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	1. Çalışma Yaprağı-1 * 2. Çalışma Yaprağı-2 3. Çalışma Yaprağı-3
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Çalışma Yaprağı-1 ve Çalışma Yaprağı-3 öğrenci sayısı kadar çoğaltılır. 2. Çalışma Yaprağı-2 etkinlik öncesinde okunur.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> Etkinliğin amacının öğrencilerin yaşadığı yoğun duyguları yönetmek olduğu açıklanır. Öğrencilere aşağıdaki yönerge verilir: <i>"Hepimiz hayatta neşe, coşku, üzüntü, şaşkınlık, öfke, korku gibi duygular yaşarız. Bazen hissettiğimiz duygular o kadar yoğundur ki eğer kontrol edilmezse kendimize ve çevremize yansımaları olumsuz olabilir. Bu nedenle mutlu, sağlıklı ve huzurlu bir yaşam sürebilmemiz için duygularımızı yönetmemiz büyük önem taşır. Duygularımızı yönetmek, onların farkında olmak ve onlarla etkili şekilde başa çıkmakla mümkündür. Diğer bir deyişle duygu yönetimi; duyguların bizi değil, bizim duyguları etkili yönetmemizdir."</i> Çalışma Yaprağı-1 öğrencilere dağıtılarak şu yönerge verilir. <i>"Dağıttığım çalışma yaprağında duygu yönetiminin beş boyutunu göreceksiniz. Bu boyutları incelemenizi ve okuyacağım iki örnek olaydaki ifadeleri bu boyutlarla ilişkilendirmenizi istiyorum. İncelemeye başlayabilirsiniz."</i> İnceleme için verilen sürenin sonunda Çalışma Yaprağı-2'de verilen örnek olaylar ilgili yönerge çerçevesinde okunur ve öğrencilerden hikâyenin bölümlerini duygu düzenleme boyutlarıyla ilişkilendirmeleri istenir. Süreç tartışma sorularıyla devam ettirilir: <ul style="list-style-type: none"> Bugün öğrendiğimiz duygu yönetme boyutlarından günlük yaşamınızda hangilerini kullanıyorsunuz? Yaşadığımız yoğun duyguları etkili yönetemediğimizde ne gibi sonuçlarla karşılaşabiliriz?

Süreç (Uygulama Basamakları):

- Duygularımızın farkında olmak ve onları yönetmek bize ailemizde, okulda ve sosyal çevremizde neler kazandırır?

6. Öğrencilerin paylaşımları alındıktan sonra aşağıdakine benzer bir açıklama ile süreç sonlandırılır:

“Sevgili öğrenciler, yoğun duyguları yönetme sürecinde duygularımızı sözel ve davranışsal olarak ifade edebilme, duygularımızın etkilerini fark etme, duyguları olduğu gibi gösterebilme, duygularla başa çıkabilme ve öfkeyi yönetme hem kendi sağlığımızı korumada hem de diğerleriyle kurduğumuz ilişkilerin daha nitelikli olmasını sağlamada önemlidir.”

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Öğrencilere Çalışma Yaprağı-3 dağıtılır ve ilgili yönerge doğrultusunda doldurmaları istenir. Günlük yaşamda duygu düzenleme boyutlarına ilişkin analiz ettikleri sonuçları sınıf ortamında paylaşımları için zaman ayarlanır.

Uygulayıcıya Not:

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Çalışma Yaprağı-1’deki yazıların puntosu büyütülerek ya da dokümanal özellikler eklenerek görme bakımından işlevsel hale getirilebilir.
2. Çalışma yaprakları yapılırken bireysel destek sunulabilir ve öğrenciye nasıl yapılacağı betimlenerek başlaması sağlanabilir.
3. Ek süre verilerek çalışmaların tamamlanması sağlanabilir.

Etkinliği Geliştiren:

Kübra KARADAĞ

*KAYNAK

Altunbaş, T. (2018). Duygusal Zeka Programının Öğrencilerin Duygusal Zeka, Atılgan, Saldırgan ve Çekingen Davranışlarına Etkisinin İncelenmesi. Yüksek Lisans Tezi, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eskişehir.

Çeçen, A. R. (2006). Duyguları Yönetme Becerileri Ölçeğinin Geliştirilmesi: Geçerlik ve Güvenirlik Çalışmaları. Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi, 3(26), 101-113.

Erdoğan, A. B. (2018). Okul Psikolojisi Danışmanlarının (Rehber Öğretmenlerin) Kullandıkları Mizah Tarzlarına Göre Duygu Yönetimi Becerilerinin ve Psikolojik İyi Oluşlarının İncelenmesi. Yüksek Lisans Tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Bolu.

Güney, T., Taşkıran, E., ve Özkul, E. (2015). Çalışanların Duygularını Yönetme Becerilerinin Örgütsel Vatandaşlık Davranışı Üzerindeki Etkisi: Sabiha Gökçen Havalimanı Çalışanları Üzerine Bir Araştırma. Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 18(34),

Töremen, F. Çankaya, İ.(2008). Yönetimde Etkili Bir Yaklaşım: Duygu Yönetimi. Kurumsal Eğitim Bilim, 1 (1), 33-47.

Çalışma Yaprağı 1

1. Duyguları sözel ve davranışsal olarak ifade edebilme;

Duygularımızı ifade ederken ne kadar sağlıklı yollar kullanırsak, diğer insanlarla iletişimimiz de o kadar sağlıklı olacaktır. Yüz ifademiz, mimiklerimiz, konuşurken ses tonumuz, dilimizin sürçmesi hatta duraksamalarımız bile duygularımız hakkında ipuçları verir.

2. Duyguları olduğu gibi gösterebilme;

Kendi duygularımızın farkında olmak ve onları iyi tanımak önemlidir. Ayrıca başkalarının duygularını doğru anlayıp onlara uygun tepkiler vermek de duygularımızı yönetmemizde bize fayda sağlar.

3. Bedensel tepkileri kontrol edebilme;

Çeşitli duygu durumları karşısında bedensel olarak bazı farklılıklar yaşarız. Örneğin; solunumun hızlanması, kalp çarpıntısı, ağız kuruması, ter bezlerinin hızlanması, göz bebeklerinde büyüme, damarların gerilmesi veya gevşemesi. Bu bedensel tepkilerin farkına varabilmek ve onları kontrol edebilmek duygu yönetimi açısından önemlidir.

4. Duygularla başa çıkma;

Bu beceri kendi duygularımızı yöneterek sahip olduğumuz olumsuz duyguları olumlu hale getirmemize ve olumlu duyguları daha çok deneyimlememize yardımcı olmaktadır.

5. Öfke yönetimi;

Duygu yönetimi boyutlarında öfke yönetimi her zaman kullanılmayabilir. Çünkü bazı duygular öfke ile ilişkiliyken bazıları değildir. Öfke, isteklerimizin engellenmesi, haksızlığa uğradığımızı hissetmemiz gibi durumlarda ortaya çıkar. Öfke uygun ifade edildiğinde, son derece doğal bir duygudur. Burada önemli olan saldırganlıktan uzak, şiddet içermeyen, bize ve çevremize zarar vermeyen bir yolla öfkemizi ifade edebilmektir.

Çalışma Yaprağı 2

AÇIKLAMA:

Aşağıdaki hikâyeyi öğrencilere okuyunuz. Kırmızı ile yazılı olan bölüme geldiğinizde durup öğrencilere “Sizce bu kısım *duygu yönetimi boyutlarından hangisiyle ilişkilendirilebilir?*” sorusunu sorunuz. Öğrencilerin ilişkilendirmeyi tamamlamaları için kısa bir süre veriniz. Doğru eşleştirme parantez içinde verilmiştir.

ÖRNEK OLAY-1

Ömer, okulun tiyatro salonunun kulisinde bekliyor, bir yandan perdeyi hafifçe aralayıp koltuklarda oturarak oyunu bekleyen davetlileri izliyordu. Neredeyse bütün okul oradaydı; öğrenciler, veliler, öğretmenleri. Kendi ailesini de gördü davetlilerin içinde, onlar da çok heyecanlı görünüyorlardı. Birden kalbinin yerinden çıkacak gibi attığını fark etti. Sadece bu kadar da değildi; avuç içleri terliyordu, hafiften midesi de bulanmaya başlamıştı. Kendini sakinleştirebilmek için derin nefesler almaya başladı.

*“Sizce bu kısım duygu yönetimi boyutlarından hangisiyle ilişkilendirilebilir?”
(Bedensel tepkileri kontrol edebilme)*

Yanında duran ve en az onun kadar heyecanlı görünen İpek’e dönüp: “Öğretmenimiz beni tiyatro kulübünün yıl sonu gösterisi için başrol olarak seçtiğinde çok mutlu olmuşum. İçim içime sığmıyordu, provalara koşa koşa geliyordum.” Ömer kuliste bir aşağı bir yukarı hızlı adımlarla yürürken devam etti: “Ama oyun öncesi kuliste beklemek çok zormuş İpek, şu an çok heyecanlıyım. Ailem benimle gurur duyuyor, ben de çok mutluyum. Ama bir yandan da bir şeyler ters giderse diye endişelenmekten alamıyorum kendimi. Ya sözleri unutursam ya sahnede ayağım takılır da düşersem.”

*“Sizce bu kısım duygu yönetimi boyutlarından hangisiyle ilişkilendirilebilir?”
(Duyguları sözel ve bedensel olarak ifade edebilme)*

“Ben de çok heyecanlıyım.” dedi İpek de. “Baksana ellerim titriyor.” O anda İpek’in de ne kadar heyecanlı görüldüğünü fark etti Ömer. Sadece İpek değil, kulisteki tüm arkadaşları aynı durumdaydı. Hatta davetliler arasında oturan anne babası bile en az kendisi kadar heyecanlı görünüyorlardı. Orada bulunan herkes şu anda onlar adına mutlu ve heyecanlı olmalıydı. Ne kadar çok çalıştıklarını görmüşlerdi ve ufak tefek hatalarının kimsenin gözüne batmayacağını biliyordu.

*“Sizce bu kısım duygu yönetimi boyutlarından hangisiyle ilişkilendirilebilir?”
(Duyguları olduğu gibi gösterebilme)*

Bunları düşününce birden kendini daha rahatlamış hissetti. Evet gergindi, heyecanlıydı ama bunların hepsi sahneye çıkana kadar sürecek. Oraya çıktığında şimdiki kadar ki çalışmasının karşılığını alacağını biliyordu. Hem sözleri unutsa ne olacak, sözlerin doğrusunu kendilerinden başka kimse bilmiyordu ki. Ayağı takılrsa da bir şekilde toparlardı ya da o da gülerdi en fazla. En kötü ne olabilir ki diye düşündü. Ama oyun bir bitsin, sonra kendini çok rahatlamış ve gururlu hissedecekti. Bunları düşünürken gergin yüzünü hafif bir gülümseme kapladı.

*“Sizce bu kısım duygu yönetimi boyutlarından hangisiyle ilişkilendirilebilir?”
(Duygularla başa çıkma)*

ÖRNEK OLAY-2

Selin ve Nur herkes teneffüse çıktıktan sonra sınıfta kalmış, öğretmenlerine “Şeker Portakalı”nın kapağını kimin yırttığını açıklamaya çalışıyorlardı. Öğretmenleri: “Şeker Portakalı sınıfımızın kitaplığındaki kitaplardan biri. Sınıf kitaplığındaki kitapları ödünç aldığınızda onları yıpratmamanızı ve özenli okumanızı sene başında kuralları belirlerken birlikte konuştuk.” diyordu. Öğretmenleri konuştukça Selin’in yüzü kızarıyor, bacakları titriyordu. Arkasındaki duvara yaslandı ve kendini rahatlatmak için derin nefesler almaya çalıştı.

*“Sizce bu kısım duygu yönetimi boyutlarından hangisiyle ilişkilendirilebilir?”
(Bedensel tepkileri kontrol edebilme)*

Yanında duran Nur’a baktı. Aslında ikisi de biliyorlardı Şeker Portakalı’nın kapağını kimin yırttığını. Onu sınıf kitaplığından alan kendisiydi bunun için kitap kaydında kendi ismi yazıyordu. Ama Nur kitabı okuduktan sonra kendisine vermesini rica etmişti. Kitabın kapağı Nur’un çantasındayken yırtılmıştı ancak Nur bunu öğretmenlerine söylemekten çekiniyordu. Onun da korktuğu için çekindiğini biliyordu Selin. Nur başını yerden kaldırmıyor ve hiç konuşmadan gergin şekilde parmaklarıyla oynuyordu. Ona doğruyu söyleyebilmesi için cesaret vermek istedi ve hafifçe koluna dokundu.

*“Sizce bu kısım duygu yönetimi boyutlarından hangisiyle ilişkilendirilebilir?”
(Duyguları olduğu gibi gösterebilme)*

Ama beklediği tepkiyi alamadı, Nur sessizliğini bozmuyordu. Birden dayanamadığını hissetti, sesi titreyerek konuştu: “Kitabın kapağını ben yırtmadım öğretmenim, Nur’un çantasında yırtılmış. Hiçbir suçum olmadığı halde sizin gözünüzde suçlu durumuna düşüğüm için çok utanıyorum. Bunu bildiği halde size söylemediği için Nur’a da öfkeliyim.

*“Sizce bu kısım duygu yönetimi boyutlarından hangisiyle ilişkilendirilebilir?”
(Duyguları sözel ve davranışsal olarak ifade edebilme/ Öfke yönetimi)*

Bunları söyledikten sonra omuzlarından yük kalktığını hissetti. Nur’a karşı gerçekten çok öfkeli hissediyordu kendini. Haksızlığa uğramıştı ve ispatlayamıyordu. Bir daha Nur’a güvenebileceğini sanmıyordu. Ama bunun farkında olmak ve uygun şekilde ifade etmek onu rahatlatmıştı. İleride yine benzer bir durum yaşarsa arkadaşlarına kitabı kütüphaneden kendisinin alması gerektiğini söyleyebilirdi. Biraz düşününce hiç değilse bundan sonrası için bu durumu bir tecrübe olarak görecekti.

*“Sizce bu kısım duygu yönetimi boyutlarından hangisiyle ilişkilendirilebilir?”
(Duygularla başa çıkma)*

Çalışma Yaprağı 3

AÇIKLAMA:

Kendi yaşamınızdan, bir olumlu-bir olumsuz olayı düşünmenizi ve bu olayda hissettiğiniz yoğun duyguları duygu yönetiminin boyutları ile ilişkilendirerek analiz ediniz.

Yaşadığınız olay ve hissettiğiniz yoğun duygu:

1-

2-

Duygunuzu sözel ve davranışsal olarak ifade edin.

1-

2-

Duygunuzu gösterin, diğer insanların duygularını fark edin ve uygun tepkiler verin.

1-

2-

Bedensel tepkilerinizi kontrol edin.

1-

2-

Duygularınızla baş edin.

1-

2-

Eğer yaşadığınız duygu öfke ile ilişkiliyse öfkenizi yönetin.

1-

2-

6. SINIF ETKİNLİKLERİ

İYİ OLUŞ ORMANIM

Gelişim Alanı	Sosyal Duygusal
Yeterlik Alanı	Duyguları Anlama ve Yönetme
Kazanım/Hafta	İyi oluşunu destekleyen duyguların yaşamındaki önemini fark eder. /18. Hafta
Sınıf Düzeyi	6.sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	<ol style="list-style-type: none"> 1. Çalışma Yaprağı-1 2. Çalışma Yaprağı-2 3. Çalışma Yağrağı-3 4. Etkinlik Bilgi Notu 5. Yapıştırıcı 6. Makas
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	<ol style="list-style-type: none"> 1. Çalışma Yaprağı-1 ve Çalışma Yaprağı-2 öğrenci sayısı kadar çoğaltılır. 2. Çalışma Yaprağı-3'ün birinci yaprağı poster boyutunda çıktısı alınır. İkinci yaprağında yer alan şekiller kesilir. 3. Etkinlik uygulanmadan önce öğrencilere o gün için yanlarında yapıştırıcı ve makas getirmeleri söylenir.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uygulayıcı tarafından aşağıdaki yönerge öğrencilere verilerek etkinlik başlatılır. <i>"Bugün sizlerle iyi oluşumuz ve ona katkı sağlayan duygularla ilgili bir etkinlik yapacağız. İyi oluş, günlük yaşamda pozitif duyguları daha fazla negatif duyguları daha az hissetmekle birlikte yaşamdan aldığımız doyumun yüksek olmasıdır. İyi oluşumuz, kendi yeteneklerimizi fark etmemize, günlük hayatımızda karşılaştığımız zorluklarla daha kolay baş etmemize aynı zamanda hem kendimize hem de içinde yaşadığımız topluma katkı sağlamamıza yardım eder."</i> 2. Uygulayıcı tarafından tahtanın ortasına "iyi oluşumuza katkı sağlayan duygular" başlığı yazılır ve öğrencilere aşağıdaki yönerge verilir. <i>"Duygular bizim yaşamımızda olmazsa olmazlarımızdır. Onlar sayesinde durumları ve olayları daha iyi anlar ve ifade ederiz. Sizce hangi duygularımız bizim iyi oluşumuzu destekler?"</i> 3. Öğrencilerden gelen cevaplar tahtada yazan başlığın çevresine teker teker yazılır. Gelen cevaplar haricinde gerekli durumda Etkinlik Bilgi Notu'ndan

Süreç (Uygulama Basamakları):

yararlanılarak eklemeler yapılır.

4. Öğrencilere Çalışma Yaprağı-1 dağıtılır ve şu yönerge ile etkinlik devam ettirilir.

“Tahtaya yazmış olduğumuz duyguları teker teker düşünmenizi istiyorum. Bu duyguyu en son/en yoğun ne zaman yaşadınız? Bu duyguyu yaşarken kendinizi ne derece iyi hissettiniz?”

5. Öğrencilere düşünceleri için zaman verildikten sonra Çalışma Yaprağı-2 dağıtılarak etkinlik şu yönerge ile devam ettirilir.

“Şimdi kendi iyi oluş ormanınızı oluşturma vakti. Sizlere dağıttığım Çalışma Yaprağı-1’de yer alan ağaç resimlerini dikkatlice kesmenizi istiyorum. Bu küçük ağaç resimlerinde ağaçların gövdesine düşündüğünüz duygunun ismini yapraklarının olduğu kısma ise bu duyguyu yaşadığınız anı kısaca yazın. Sonrasında dağıttığım Çalışma Yaprağı-2’de kendi ormanınızın nasıl olmasını istiyorsanız o şekilde bu ağaçları istediğiniz gibi yapıştırın.”

6. Aşağıda verilen tartışma soruları ile süreç devam ettirilir.

- Bu duyguları yaşadığınız durumları düşündüğünüzde kendinizi nasıl hissettiniz?
- Bu duyguların sizlerin iyi oluşuna ne gibi katkıları var?
- Bu duygular olmasaydı sizin için neler farklı olurdu?
- Bugün ilk defa duyduğunuz bir duygu oldu mu? Bu duygu sizin iyi oluşunuza nasıl katkı sağlayabilir?

7. Öğrencilerin paylaşımları alındıktan sonra aşağıdakine benzer bir açıklama ile süreç sonlandırılır:

“Duygular bizi biz yapan, yaşamımızı anlamlandırmamızı sağlayan en temel özelliklerimizdir. Bugün burada konuştuğumuz duygular bizlerin daha iyi hissetmemizi sağlayan duygulardan bazılarıydı. Bu duyguları günlük yaşamın içinde deneyimledikçe ya da bu duyguları hissetmek için çaba gösterdikçe iyi oluşumuza yaptıkları katkılar da artacaktır.”

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Öğrencilerden bir hafta boyunca kendilerini gözlemlenmeleri istenir. Etkinlik sırasında konuşulan duygulardan hangilerini deneyimlediklerini not almalarını ve aldıkları notları küçük kâğıtlara yazarak sınıfın uygun bir köşesine asılmış olan Çalışma Yaprağı-3’te yer alan kumbaranın içine yapıştırmaları istenebilir.
2. Öğrencilerden bir hafta boyunca kendilerini gözlemlenmeleri istenir. Etkinlik sırasında konuşulan duygulardan hangilerini deneyimlediklerini not almalarını ve aldıkları notları sınıf içerisine konulan renkli bir kutu içinde biriktirmeleri istenebilir. Daha sonra bu kutuda biriken duyguları sınıfla okumak için zaman ayrılabilir.

Uygulayıcıya Not:

1. Çalışma yaprakları tercihen renkli çıktı alınır.
2. Öğrencinin fazladan ağaç resmi istemesi durumuna karşın uygulayıcıda fazladan bir miktar daha ağaç resmi bulunur.
3. Ağaç resimlerinin öğrencilere kestirilemediği durumlarda uygulayıcı resimleri önceden kendisi keserek hazırlayabilir ya da Çalışma Yapağı-1'i dağıtmak yerine öğrencilerden kendi ağaçlarını kendilerinin çizmelerini isteyebilir.
4. Çalışma Yapağı-3'ün poster boyutunda çıkarılmadığı durumlarda şeklin fon kartonu üzerine elle çizimi yapılabilir.

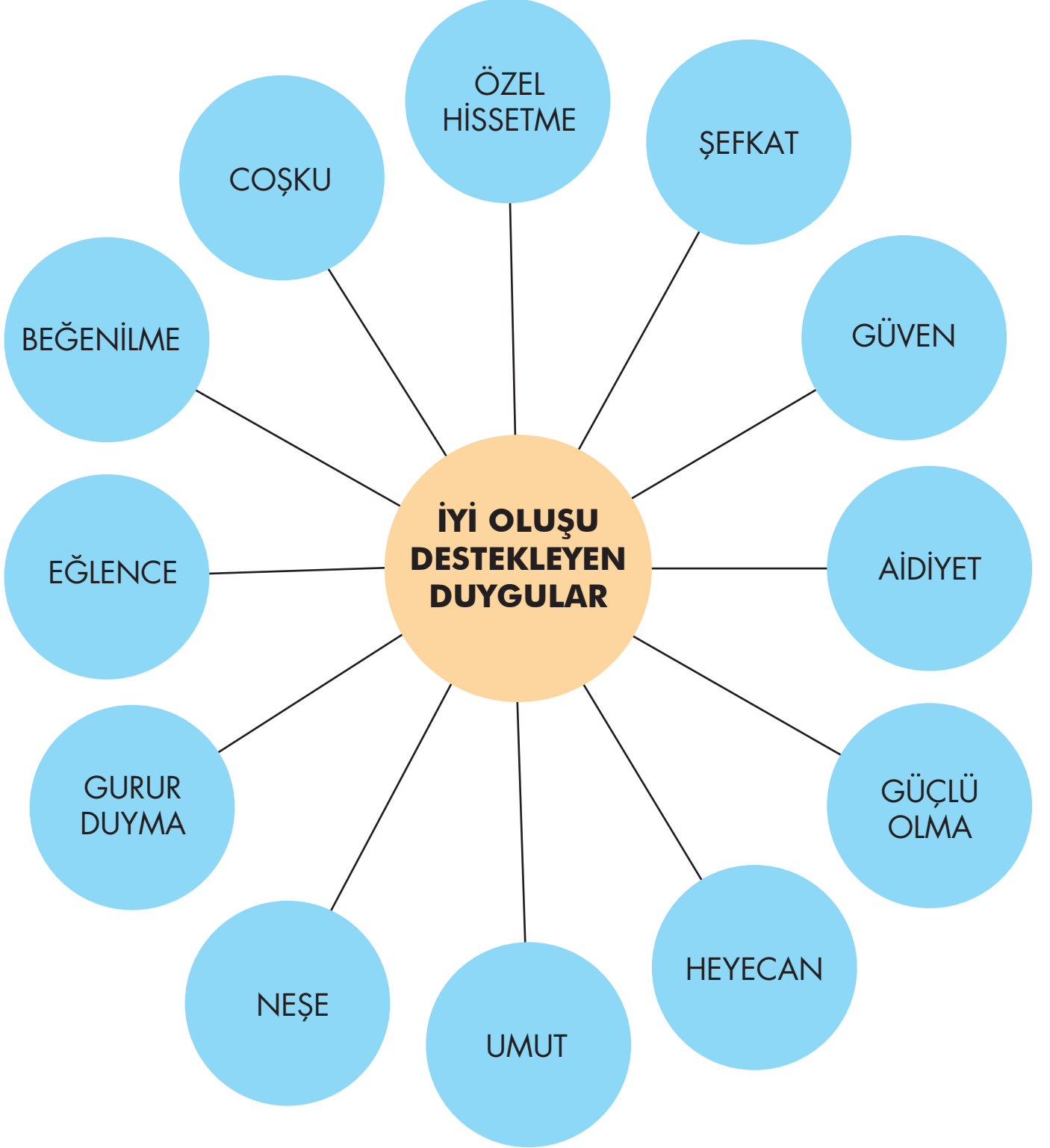
Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Çalışma Yapağı-2 için öğrencilerden duygunun adını yazmak yerine o duyguyu ifade eden yüz ifadesini çizmeleri istenerek tepkileri farklılaştırılabilir.
2. Çalışma kâğıtlarının nasıl yapılacağı model olupun gösterilerek betimlenebilir.
3. Tartışma soruları basitleştirilerek tüm öğrencilerin katılımı desteklenebilir.

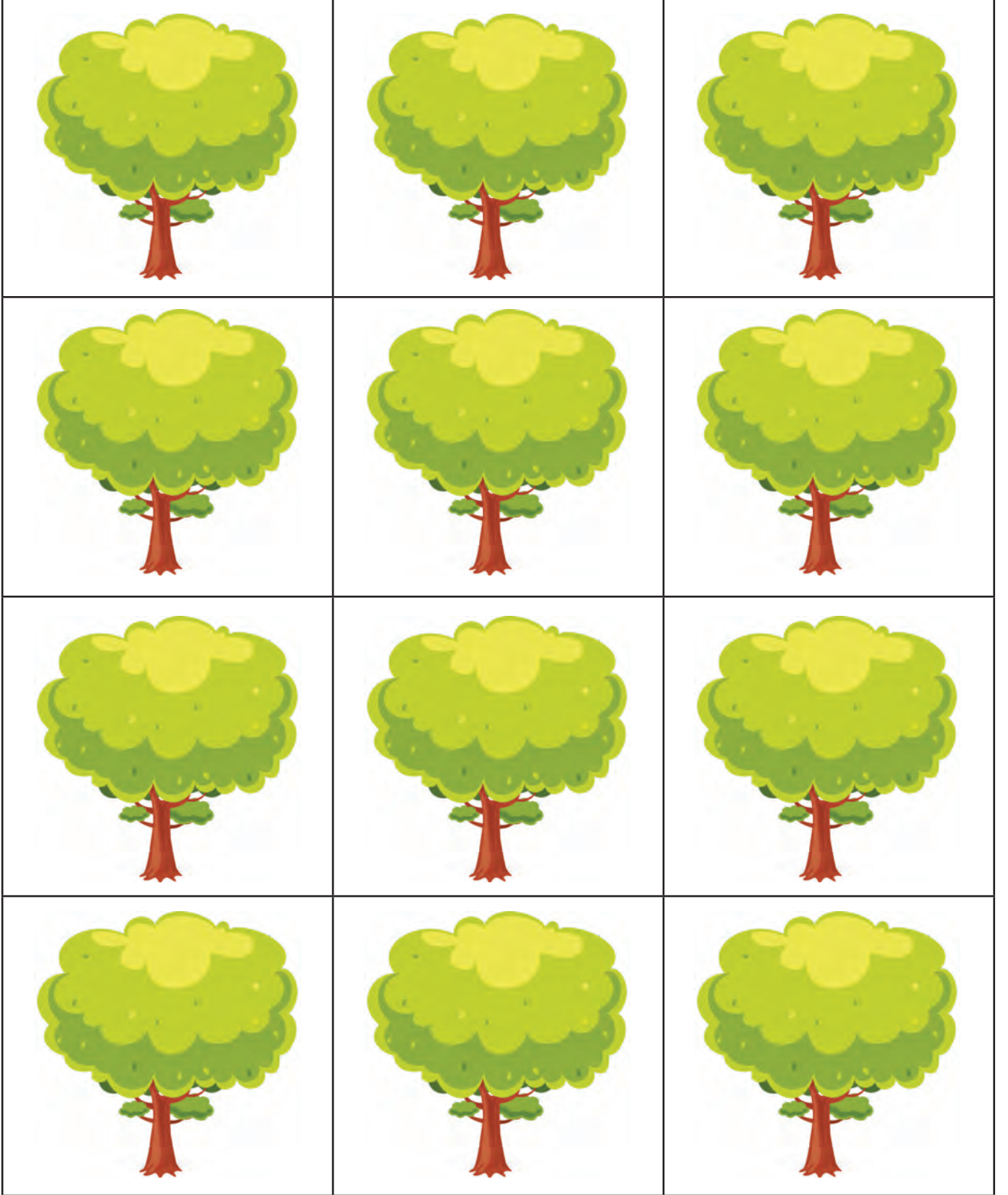
Etkinliği Geliştiren:

Hatice TOK

ETKİNLİK BİLGİ NOTU

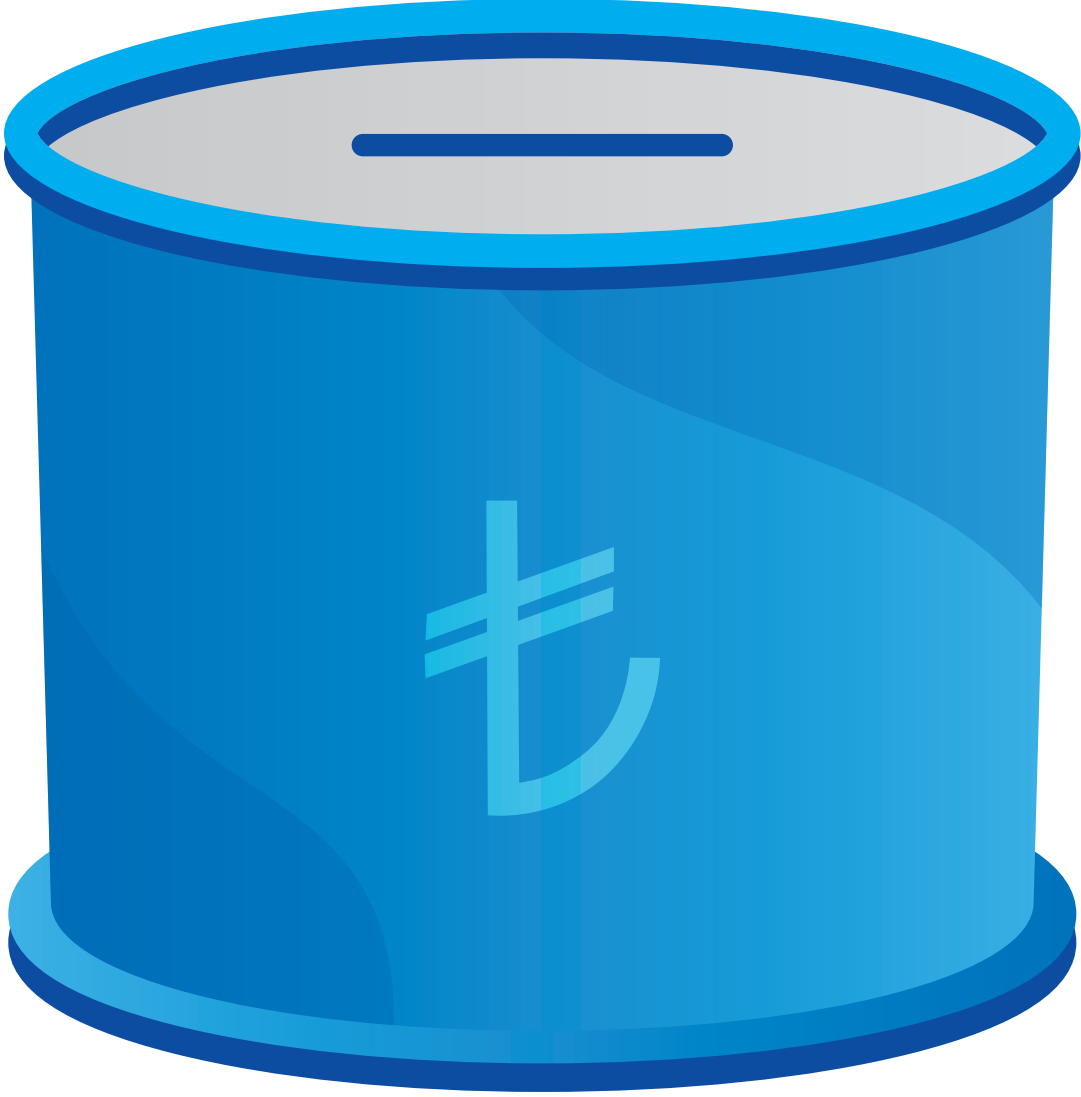
Çalışma Yaprağı 1

Çalışma Yapağı 2

İYİ OLUŞ ORMANIM

**İYİ OLUŞ
KUMBARASI**

6. SINIF ETKİNLİKLERİ

KATILIYORUM, ÖĞRENİYORUM, GELİŞİYORUM

Gelişim Alanı	Akademik
Yeterlik Alanı	Akademik Anlayış ve Sorumluluk
Kazanım/Hafta	Okul içindeki ve dışındaki eğitsel ve sosyal etkinliklere katılmanın gelişimine katkılarını değerlendirir. / 19.Hafta
Sınıf Düzeyi	6.sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	<ol style="list-style-type: none"> 1. Çalışma Yaprağı-1 2. Çalışma Yaprağı-2 3. Etkinlik Bilgi Notu-1 4. Etkinlik Bilgi Notu-2 5. Torba/Kutu 6. Renkli bir karton 7. Yapıştırıcı
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	<ol style="list-style-type: none"> 1. Çalışma Yaprağı-1’de bulunan etkinlik tanıtım kartları belirtilen şekilde kesilerek hazırlanır. 2. Çalışma Yaprağı-2 öğrenci sayısına çoğaltılır. 3. Etkinlik sürecinde yapılacak kura için etkinlik isimleri küçük kâğıtlara yazılarak hazırlanır. 4. Renkli bir kartona büyük harflerle “Katılıyorum, Öğreniyorum, Gelişiyorum” başlığı yazılır ve tahtaya asılır. 5. Etkinlik Bilgi Notu-1 ve Etkinlik Bilgi Notu-2 incelenir.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> 1. “Merhaba sevgili öğrenciler. Bugün sizlerle okul içinde ve dışında yaptığımız veya katıldığımız etkinlikleri konuşacağız. Okul içinde ve dışında yapabileceğiniz etkinlikler hakkında aklınıza neler geliyor?” cümleleriyle etkinliğe giriş yapılır. 2. Gönüllü öğrencilerin paylaşımları alındıktan sonra aşağıdaki yönerge verilerek öğrenciler 4 gruba ayrılır. <i>“Genel olarak okul içinde ve dışında yapılabilecek bazı etkinlikleri 4 ana başlıkta özetleyebiliriz. Okul gezileri, turnuvalar, okul içi törenler ve bilgi yarışmaları. Şimdi 4 grup oluşturduk ve her grubumuzdan bir öğrenci elimdeki kura kâğıtlarından birini seçerek grubunun etkinliğini belirlemiş olacak.”</i>

Süreç (Uygulama Basamakları):

3. Gruplardan seçilen bir öğrencinin tahtaya gelerek kura kâğıtlarından birini seçmesi istenir.
4. Uygulayıcı Çalışma Yaprağı-1’de bulunan etkinlik tanıtım kartlarını eline alıp sınıfa doğru dönerek, “Sizlere dağıtacağım etkinlik tanıtım kartında gönüllü arkadaşınızın seçmiş olduğu etkinlik yer alıyor. Sizden ok işaretleriyle belirtilen boşluklara, bu etkinliklerin size ne gibi katkıları olduğunu, neler öğrendiğinizi, neleri fark ettiğinizi; eğer bu etkinliğe henüz katılmadıysanız katıldığınızı düşünerek boşlukları grup arkadaşlarınızla birlikte doldurmanızı istiyorum. Hemen başlayabilirsiniz.” yönergesini verir.
5. Gruplara ilgili etkinlik tanıtım kartları dağıtılır ve etkinliği tamamlamaları için belirli bir süre verilir.
6. Süre sonunda grupların aralarından seçtiği bir öğrencinin tahtaya çıkarak hazırladıkları etkinlik tanıtım kartlarını tanıtması istenir. Tanıtımını yapan öğrenciden etkinlik tanıtım kartını tahtada asılı olan kartona yapıştırması istenir. Bu süreç bütün grupların tanıtımı süresince tekrarlanır.
7. Süreç aşağıdaki tartışma sorularıyla devam ettirilir:
  - Bu etkinlik sonunda neleri fark ettiniz?
  - Daha önceden katıldığınız etkinliklerden en çok aklınızda kalan hangisiydi? Neden?
  - Okul içi ve dışında yapılacak hangi etkinliklere katılmak istersiniz? Neden?
  - Okul içinde ve dışındaki çeşitli etkinliklere katılırken neler hissediyorsunuz?
8. Öğrencilerin paylaşımları aldıktan sonra Etkinlik Bilgi Notu-1’den faydalanarak, eksik kalan yönler tamamlanır.
9. Aşağıdakine benzer bir açıklama ile süreç sonlandırılır:

“Bugün sizlerle okul içi ve okul dışında gerçekleştirilen etkinliklerin gelişiminize katkılarını anlattığınız 4 tane etkinlik tanıtım kartı oluşturduk. Arkadaşlarınız da bizlere tanıtım kartlarını tanıttılar. Gördüğümüz gibi çeşitli etkinliklere katılıyor olmak bizleri her türlü gelişimine önemli katkılar sağlamaktadır. Bu nedenle ilgi ve yeteneklerimiz doğrultusunda okul içi ve dışındaki etkinliklere katılma konusunda istekli olmalı ve çaba göstermeliyiz.”

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Öğrencilerden okul içinde ve dışında tercih edecekleri bir etkinliğe katılmaları istenir. Gerçekleştirilen etkinlik sonunda Çalışma Yaprağı-2’de bulunan formu doldurup sınıfla paylaşımları için zaman ayarlanabilir.

Uygulayıcıya Not:

1. Etkinlik tanıtım kartını doldurmakta zorlanan öğrencilere Etkinlik Bilgi Notu-1'den faydalanılarak ipuçları verilebilir.
2. Kazanım değerlendirme sürecinde uygulanacak etkinlik, okul ve çevre imkânları göz önünde bulundurularak uygulayıcı tarafından seçilebilir.
3. Öğrencilerin gerçekleştirecekleri etkinliği belirlemek adına Etkinlik Bilgi Notu-2'den faydalanılarak öğrencilere yardımcı olunmalıdır.

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Gruplar belirlenirken öğrencilere destek olabilecek akranları ile bir araya gelmelerine dikkat edilerek sosyal ortam düzenlenebilir.
2. Çalışma yapraklarındaki yazıların puntosu büyütülerek ya da kontrast renkte bir zemin üzerine yapıştırılarak görme bakımından işlevsel hale getirilebilir.
3. Tartışma soruları basitleştirilerek öğrencilerin etkinliğe katılımı desteklenebilir.

Etkinliği Geliştiren:

Gizem İLK

Çalışma Yaprağı 1

OKUL GEZİLERİ

(Müze, piknik vs.)

KÜLTÜREL ve SPORTİF

FAALİYETLER

(Satranç, basketbol,
voleybol, futbol,
halk oyunları vs.)

OKUL İÇİ TÖRENLER

(Bayramlar, anma
törenleri,
yapılan diğer
kutlamalar vs.)

BİLGİ YARIŞMALARI

(Sınıf, okul, ilçe ve il
düzeyinde
düzenlenen çeşitli
yarışmalar)

Çalışma Yaprağı 2

<p>Katıldığınız etkinliği ve kimlerle etkinliği gerçekleştirdiğinizi aşağıdaki boşluğa yazınız.</p>	<p>Bu etkinliğin size nasıl katkıları olduğunu, neler öğrendiğinizi ve aklınızda kalanları aşağıdaki boşluğa yazınız.</p>
<p>Okul içinde ve dışında katılmak istediğiniz etkinlikleri, gitmek istediğiniz gezileri aşağıdaki boşluğa maddeler hâlinde yazınız.</p>	<p>Sizce bu faaliyetlerin size nasıl katkıları olur?</p>

ETKİNLİK BİLGİ NOTU-1

Okul İçi ve Okul Dışı Etkinliklere Katılmanın Öğrenci Gelişimine Katkıları

1. Okul Gezileri

- Gözlem yapma becerisini geliştirir.
- Yaratıcılığı geliştirir.
- Tarihsel mirası tanımayı sağlar.
- Sosyal Bilgiler, Fen Bilimleri ve Matematik gibi derslerle bağlantı kurmayı sağlar.
- Öğrencide araştırma ve öğrenme merakını canlandırır.
- Öğrenmeyi destekler.
- Aile ve okul kuralları dışında toplum kurallarını öğretir.
- Arkadaşlarla sosyalleşme imkânı sağlar.
- Öğrencilerin ilgi alanlarını geliştirir.

2. Turnuvalar

- Ekip çalışmasına imkân tanır.
- Arkadaşlara güvenmeyi, işbirliğini ve problem çözme öğretir.
- Yeni arkadaşlar edinme fırsatı sunar.
- Ekip arkadaşlarıyla plan yapma ve yürütme becerisini öğretir.
- Ortak amaç uğruna ortak planla hareket etme becerisini destekler.
- Yeni sporlar öğrenme ve hobiler edinme fırsatı sunar.

3. Okul İçi Törenler

- Topluluk önünde konuşma becerisini öğretir.
- Konuşma ve hitap becerisini geliştirme fırsatı sunar.
- Heyecanı kontrol etmeyi öğretir.
- Görev alan diğer arkadaşlarıyla ekip çalışması yapma imkânı sunar.
- Özgüveni ve özsaygıyı geliştirir.

4. Bilgi Yarışmaları

- Ekip çalışmasına imkân tanır.
- Yeni bilgiler öğrenme fırsatı sunar.
- Eğlenceyle öğrenmeyi sağlar.
- Çabuk ve doğru karar vermeyi öğretir.
- Zihni çalıştırır.
- Mücadele etmeyi öğretir.

ETKİNLİK BİLGİ NOTU-2

1. Uygun şartlar sağlanabiliyorsa müze gezisi düzenlenebilir.
2. Öğrenciler aileleriyle veya arkadaşlarıyla birlikte müze ziyareti yapabilirler.
3. Sınıf içinde veya sınıflar arası bir bilgi yarışması düzenlenebilir.
4. İş bölümü yapılarak sınıf pikniği düzenlenebilir.
5. Okul törenlerinde görev almak isteyen öğrencilerin görev almalarına yardımcı olunabilir.

6. SINIF ETKİNLİKLERİ

BAŞARISIZLIĞIMIN BAŞARI ÖYKÜSÜ

Gelişim Alanı	Akademik
Yeterlik Alanı	Eğitsel Planlama ve Başarı
Kazanım/Hafta	Eğitsel etkinliklerdeki başarısızlıkların öğrenme sürecinin bir parçası olduğunu kabul eder. / 20.Hafta
Sınıf Düzeyi	6.sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	<ol style="list-style-type: none"> 1. Çalışma Yaprağı-1 2. Çalışma Yaprağı-2 3. Çalışma Yaprağı-3 4. Çalışma Yaprağı-4 5. Kronometre 6. Basketbol Topu
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	<ol style="list-style-type: none"> 1. Çalışma Yaprağı-1 , Çalışma Yaprağı-2 ve Çalışma Yaprağı-3 ise grup sayısı kadar çoğaltılır. 2. Çalışma Yaprağı-4 öğrenci sayısı kadar çoğaltılır.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> 1. Aşağıdaki yönerge verilerek etkinlik başlatılır: "Sevgili öğrenciler, bugün sizlerle birlikte eğitsel etkinliklerde başarısızlığı konu edinen bir etkinlik gerçekleştireceğiz. Bunun için şöyle bir soruyla başlayabiliriz. Sizce başarısızlık ne anlama geliyor?" 2. Öğrencilerin paylaşımları alındıktan sonra "Başarısızlığın ne anlama geldiği ile alakalı olarak cevaplarınızı biraz önce ifade ettiniz. Peki başarısızlığın öğrenme sürecinin bir parçası olduğunu size söylesem ne düşünürsünüz?" sorusu yöneltilerek öğrencilerin paylaşımları alınır." 3. Öğrencilere "İlk bakışta olumsuz gibi görünen başarısızlık, aslında yaşamımızın ve öğrenme sürecimizin bir parçasıdır." açıklaması yapılarak öğrenciler 3 farklı gruba ayrılır. 4. Ardından Çalışma Yaprağı-1 ilk gruba, Çalışma Yaprağı-2 ikinci gruba ve Çalışma Yaprağı-3 üçüncü gruba dağıtılarak aşağıdaki yönerge verilir: "Şu anda tüm gruplarda birer çalışma yaprağı var. Sizden istenilen, çalışma yaprağınızda yer alan senaryoyu iyi bir şekilde okuyarak sonrasında sınıf içerisinde bunu canlandırmanız. Senaryolar için düşünme süremiz en fazla 10 dakika, canlandırma içinse en fazla 5 dakikadır. Sorusu olan var mı?"

Süreç (Uygulama Basamakları):

5. Kronometre yardımıyla grupların senaryo üzerinde düşünmeleri için gerekli süre tanınır.
6. Tüm gruplar hazır olduğunda canlandırmalar yapılır.
7. Süreç tartışma sorularıyla devam ettirilir:
  - Senaryoları canlandırırken neler yaşadınız?
  - Senaryoları canlandırırken neler hissettiniz?
  - Sizce senaryoları canlandırırken en kolay olan şey neydi?
  - Sizce senaryoları canlandırırken en zor olan şey neydi?
  - Bu senaryolarla benzer yaşantılarınız oldu mu? Olduysa neler yaşadınız?
  - Sizce başarısızlığın öğrenmenin bir parçası olduğunu fark etmek bizim için niçin önemli?

8. Öğrencilerin paylaşımları alındıktan sonra aşağıdakine benzer bir açıklama ile süreç sonlandırılır:

"Sevgili öğrenciler eğitim yaşantımız boyunca bir çok alanda başarısızlıklarla karşılaşmamız oldukça doğal bir durumdur. Önemli olan bu başarısızlıklara neden olan faktörleri bulmak ve göstereceğimiz emek ve çaba ile yaşadığımız başarısızlıkların üstesinden gelmeye çalışmaktır. Unutmayalım, yaşadığımız başarısızlıklar gelişimimizin bir parçasıdır ve yeni öğrenmeler için bize fırsatlar sunar."

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Çalışma Yaprağı-4'te yer alan "Başarısızlığım: Bir Başarı Öyküsü" tüm öğrencilere dağıtılarak, okul yaşamlarında yaşadıkları bir başarısızlığın hangi öğrenme fırsatlarını yarattığını konu edinen bir yazı yazmaları istenir. Ardından dönem sonunda "Başarısızlıklarımız: Birer Başarı Öyküleri Festivali" adlı programda tüm yazıların okunacağı bir program düzenlenir.

Uygulayıcıya Not:

1. Sınıfta öğrenci sayısının fazla olması hâlinde öğrenciler daha fazla gruplara ayrılabilir bu durumda çalışma yapraklarının buna göre planlanması gerekmektedir.

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Öğrenciler gruplara ayrılırken akran eşleşmesi yapılarak sosyal ortam düzenlenebilir.
2. Çalışma yapraklarındaki yazıların puntosu büyütülerek ve dokunsal özellikler eklenerek görme bakımından işlevsel hale getirilebilir.
3. Öğrencilerin etkinliği tamamlayabilmesi için ek süre verilebilir.
4. Tartışma soruları basitleştirilerek öğrencilerin etkinliğe katılımları desteklenebilir.

Etkinliği Geliştiren:

Oğuz MERCAN

Çalışma Yaprağı 1

Matematik sınavı için hazırlıklarını sürdüren Ayşe, bu sınavdan iyi bir not almak için yeterli çalışmayı yaptığına inanmaktadır. Sınav günü geldiğinde kendinden emin bir biçimde okula gider ve sınavın yapılacağı ders saatini beklemeye başlar. Sınav kağıdı önüne geldiğinde tam da beklediği gibi sorular olduğu için çok sevinerek soruları hemen çözmeye başlar. Ardından bir hafta sonra arkadaşlarıyla birlikte sınav sonuçlarının açıklanmasını bekler. Öğretmeni tarafından sonuçlar açıklandığında, matematik sınavından 85 aldığını öğrenir. Bu not birçok arkadaşı için iyi olarak yorumlansa da Ayşe hâlâ eksikliklerinin olduğunu düşünür. Eksiklerini öğrenmek için öğretmenin yanına gider ve yanlış yaptığı soruların cevaplarını öğrenerek mutlu olur. Öğretmeni, Ayşe'nin bu davranışı karşısında ona şu açıklamayı yapar:

"Ayşe, her ne kadar sınıftaki en yüksek notlardan birini almış olsan da yanlış yaptığın soruların cevaplarını öğrenmeye çalışmandan memnun oldum. Bu süreci bir öğrenme fırsatı olarak görmek, belki de aldığımız notlardan daha önemli bir amaç."

Çalışma Yaprağı 2

Beden Eğitimi dersi için öğretmen, basketbol topunu sektirme ile ilgili çalışmalarını sürdürmektedir. Bu çalışmalarda Mehmet, bir türlü topu istediği şekilde sektirememekte; çoğunlukla top elinden kayıp gitmektedir. Bu durumu öğretmeniyle görüşen Mehmet, topu sektirirken aklından başka şeylerin geçtiğini ve kendini tam olarak o çalışmaya odaklayamadığını fark eder. Daha sonra benzer bir durumun fen ve teknoloji dersinde de olduğunu düşünmeye başlar. Ardından konuyla ilgili olarak okul rehberlik servisinden de yardım alarak dikkat geliştirme ve odaklanmayla ilgili çalışmalara ağırlık verir. Bir süre sonra hem beden eğitimi hem de fen ve teknoloji derslerindeki etkinliklerde yaşadığı zorluklar geride kalır. Yaşadığı başarısızlık bir fırsata dönüşmüş olur.

Çalışma Yaprağı 3

Ortaokula yeni başlayan Nurhayat Türkçe Dersinde özellikle kompozisyon ve yazı yazma ile ilgili etkinliklerde oldukça zorlanmaktadır. İlkokulda test tarzındaki değerlendirmelere alışık olan Nurhayat, ilk kompozisyon sınavında oldukça düşük not almıştır. Bunun üzerine çok üzülen Nurhayat, bu başarısızlığını nasıl telafi edebileceği konusunda öğretmeninden ve yakın çevresinden destek almaya çalışmamıştır. Gelen öneriler doğrultusunda kitap gazete dergi gibi yazılı materyalleri bol bol okumaya özen göstermiş bu sayede kelime haznesini geliştirmeye çalışmıştır. Bir süre sonra ne kadar çok okursa düşüncelerini daha kolay ifade ettiğini fark etmiştir. Dönem sonundaki kompozisyon yazılısında çok başarılı bir not aldığına hem şaşırmış hem de çok mutlu olmuştur.

Çalışma Yaprağı 4

Başarısızlığım: Bir Başarı Öyküsü

6. SINIF ETKİNLİKLERİ

ÖĞRENİYORUM, UYGULUYORUM, BAŞARIYORUM

Gelişim Alanı	Akademik
Yeterlik Alanı	Eğitsel Planlama ve Başarı
Kazanım/Hafta	Öğrenme sürecinde deneyimlediği başarısızlıkların üstesinden gelmek için farklı çözüm yolları dener. / 21.Hafta
Sınıf Düzeyi	6.sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	<ol style="list-style-type: none"> 1. Çalışma Yaprağı-1 2. Çalışma Yaprağı-2 3. Etkinlik Bilgi Notu 4. Çalışma Yaprağı-3 5. Çalışma Yaprağı-4 6. Davranış Takip Çizelgesi 7. Tahta kalemi, bant
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	<ol style="list-style-type: none"> 1. Çalışma Yaprağı-1 ve Çalışma Yaprağı-2’de bulunan cümleler ve kavramlar uygun şekilde kesilerek etkinlik öncesinde hazırlanır. 2. Uygulayıcı için hazırlanan Etkinlik Bilgi Notu’nda bulunan cümle-kavram eşleştirmeleri incelenir. 3. Çalışma Yaprağı-3 ve Çalışma Yaprağı-4 öğrenci sayısı kadar çoğaltılır.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uygulayıcı tarafından <i>“Merhaba sevgili öğrenciler. Bugün zaman zaman hepimizin yaşadığı bazı durumlara sizlerle birlikte çözümler bulmaya çalışacağız. Tahtaya şimdi bazı cümleler asacağım.”</i> yönergesi verilir. 2. Sınıf tahtası ikiye bölünür. Çalışma Yaprağı-1’de bulunan ve önceden kesilerek hazırlanan cümleler karışık bir şekilde tahtanın sol tarafına yapıştırılır. 3. Uygulayıcı tarafından tahtada yer alan cümleler sesli bir şekilde tek tek okunur. Tartışma soruları yöneltilerek öğrencilerin görüşlerini ifade etmeleri sağlanır. <ul style="list-style-type: none"> • Sizlerin de bu cümleleri kurduğunuz zamanlar oldu mu? • Yaşadığınız bu durumları çözmek için neler denediniz? • Bu durumları yaşayan öğrenciler sizce neler yapabilir? 4. Öğrencilerin paylaşımları alındıktan sonra, <i>“Paylaşımlarınız için hepimize</i>

Süreç (Uygulama Basamakları):

teşekkür ederim. Sunduğunuz bazı önerilerin de yer aldığı çözümleri şimdi tahtaya asacağım." diyerek Çalışma Yaprağı-2'de yer alan başlıklar tahtanın sağ tarafına asılır.

5. Öğrencilere *"Sol tarafta yer alan durumlara yönelik bazı çözüm yollarını tahtanın sağ tarafında görüyoruz. Soldaki durumlar için hangi çözüm yolunun uygun olduğunu düşünmenizi ve paylaşmanızı istiyorum. Unutmayın, bazı durumlar için birden fazla çözüm yolu olabilir."* yönergesi verilir.
6. Sol tarafta yer alan durumlar sırayla okunur. Okunan her durumdan sonra gönüllü bir öğrenci seçilir ve tahta kalemı yardımıyla okunan durumdan uygun gördüğü çözüm yoluna doğru bir çizgi çekmesi istenir.
7. Sol tarafta yer alan durumların hepsi uygun çözüm yollarıyla eşleştirilerek tamamlanır.
8. Öğrencilere *"Çocuklar, okul hayatımız boyunca elde ettiğimiz başarıların yanında bazı başarısızlıklar da yaşayabiliriz. Öğrenme sürecinde tecrübe ettiğimiz bu başarısızlıklar karşısında, yaptığımız şeyleri değiştirerek farklı çözüm yolları bulmamız gerekebilir. Bizleri başarısızlığa götüren ve tahtada yer alan bazı durumların çözümlerini az önce hep birlikte bulduk. Bulduğumuz çözüm önerilerinin nasıl uygulanacağı ile ilgili sizler için bir Etkinlik Bilgi Notu ve Davranış Takip Çizelgesi hazırladım. Hadi hep birlikte göz atalım."* açıklaması yapıldıktan sonra öğrenci sayısınca çoğaltılmış olan Çalışma Yaprağı-3 ve Çalışma Yaprağı-4 öğrencilere dağıtılır.
9. Çalışma Yaprağı-3 ve Çalışma Yaprağı-4 uygulayıcı tarafından kısaca öğrencilere tanıtılır.
10. Gönüllü öğrencilerin paylaşımları alındıktan sonra süreç aşağıdaki tartışma soruları kapsamında değerlendirilir:
  - Öğrendiğimiz çözüm yollarından uyguladıklarınız var mı? Varsa hangileridir?
  - Bu çözüm yolları dışında sizce başka hangi çözüm yolları olabilir?
  - Kendinizle ilgili fark ettiğiniz şeyler nelerdir?
  - Kendinizde geliştirmek istediğiniz durumlar hangileridir?
11. Öğrencilerin tartışma sorularına ilişkin paylaşımları alındıktan sonra aşağıdakine benzer bir açıklama ile süreç sonlandırılır:

"Sevgili öğrenciler, bugünkü etkinliğimizde gördüğümüz gibi öğrenme sürecimizde başarılarımız yanında bazen başarısızlıklar da yaşayabiliriz ama bunların üstesinden gelmek için de çeşitli çözüm yolları deneyebiliriz."

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Öğrencilerden, dağıtılan Çalışma Yaprağı-3'ü evde görebilecekleri bir yere asmaları ve günlük olarak okumaları istenir.
2. Öğrencilerin 1 hafta boyunca düzenli olarak dolduracakları Çalışma Yaprağı-4 tamamlandığında, ihtiyaç hâlinde sınıf rehber öğretmeninden veya Okul okul psikolojik danışmanından/rehber öğretmenden yardım alabilecekleri öğrencilere hatırlatılır.

Uygulayıcıya Not:

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Tartışma soruları basitleştirilerek öğrencilerin etkinliğe katılımları desteklenebilir.
2. Çalışma Yaprağı-1 ve 2'de yer alan cümlelerin puntosu büyütülerek tahtaya da yansıtılabilir.
3. Çalışma Yaprağı-3 ve 4 doldurulurken öğrencilere bireysel olarak rehberlik edilebilir.
4. Çalışma Yaprağı-3 ve 4 öğrencilerin gereksinimlerine göre Braille kullanılarak hazırlanabilir, dokunsal özellikler eklenebilir. Üzerine QR kod eklenerek seslendirme yapılmış biçimini öğrencilerin işitsel olarak algılaması sağlanabilir.

Etkinliği Geliştiren:

Gizem İLK

Çalışıyorum çalışıyorum
ama olmuyor.

Saatlerce masanın
başında oturuyorum
ama hâlâ istediğim sınav
sonuçlarını alamadım.

Kurslara katılmama
rağmen başarıım hâlâ
artmadı.

Öğretmen ders anlatırken
aklıma hep başka şeyler
geliyor.

Ders çalışırken bazen
hayal kurduğumu,
defterime karalama
yaptığımı fark ediyorum.

Ders tekrarı yaparken
boşa vakit harcıyormuş
gibi hissediyorum.

Konuları yetiştiremiyorum.

Ne kadar çalışırsam
çalışayım, zaten
olmayacak.

Çalışmam gerektiğini
biliyorum ama içimden
gelmiyor.

Sınavlar yaklaştığında
hiçbir şey bilmiyormuş
gibi hissediyorum.

Dün dinlediğim dersi
bugün unutmuş gibi
hissediyorum.

Ders çalışırken etrafımdaki eşyalara gözüm takılıyor, dikkatimin dağıldığını fark ediyorum.

Ders çalışacağım zaman kardeşim sürekli benimle oyun oynamak istiyor.

Çalışırken defterimdeki notları sürekli okumama rağmen anlayamadığımı hissediyorum.

VERİMLİ DERS
ÇALIŞMA

DİKKAT TOPLAMA

ZAMANI ETKİLİ
KULLANMA

ÖZGÜVEN/
MOTİVASYON

DÜZENLİ ÇALIŞMA
ORTAMI

DOĞRU ÇALIŞMA
ALİŞKANLIKLARI

DÜZENLİ TEKRAR

Etkinlik Bilgi Notu

1. Çalışıyorum çalışıyorum ama olmuyor. – Verimli Ders Çalışma
2. Saatlerce masanın başında oturuyorum ama hâlâ istediğim sınav sonuçlarını alamadım. – Verimli Ders Çalışma, Zamanı Etkili Kullanma
3. Kurslara katılmama rağmen başarıım hâlâ artmadı. – Verimli Ders Çalışma
4. Öğretmen ders anlatırken aklıma hep başka şeyler geliyor. – Dikkat Toplama
5. Ders çalışırken bazen hayal kurduğumu, defterime karalama yaptığımı fark ediyorum. – Dikkat Toplama
6. Ders tekrarı yaparken boşa vakit harcıyormuş gibi hissediyorum. – Düzenli Tekrar, Zamanı Etkili Kullanma
7. Konuları yetiştiremiyorum. – Zamanı Etkili Kullanma
8. Ne kadar çalışırsam çalışayım, zaten olmayacak. – Özgüven/Motivasyon
9. Çalışmam gerektiğini biliyorum ama içimden gelmiyor. – Özgüven/Motivasyon
10. Sınavlar yaklaştığında hiçbir şey bilmiyormuş gibi hissediyorum.– Düzenli Tekrar
11. Dün dinlediğim dersi bugün unutmuş gibi hissediyorum. – Düzenli Tekrar
12. Ders çalışırken etrafımdaki eşyalara gözüm takılıyor, dikkatimin dağıldığını fark ediyorum. – Düzenli Çalışma Ortamı, Dikkat Toplama
13. Ders çalışacağım zaman kardeşim sürekli benimle oyun oynamak istiyor – Düzenli Çalışma Ortamı, Dikkat Toplama
14. Çalışırken notlarımı sürekli okumama rağmen anlayamadığımı hissediyorum. – Doğru Çalışma Alışkanlıkları

ÖĞRENİYORUM, UYGULUYORUM, BAŞARIYORUM

Başarının 7 Anahtarı Nedir?

1. Verimli Ders Çalışma
2. Düzenli Tekrar
3. Zamanı Etkili Kullanma
4. Dikkat Toplama
5. Doğru Çalışma Alışkanlıkları
6. Düzenli Çalışma Ortamı
7. Özgüven/Motivasyon

Hatırlamak İçin!

Tekrar edilmeyen bilgilerin %80'i 1 gün sonra unutulur. Okuldan sonra o günkü derslerini mutlaka tekrar etmelisin.

- Kendi kendine anlatmayı dene.
- Önceki konularla bağlantı kurmaya çalış.
- Sonra yapacağın tekrarlar için kendine küçük notlar hazırla.

Dikkatini Toplamak İçin!

- Çalışma alanından dikkatini dağıtan her şeyi çıkararak tekrar düzenle.
- Hayal kurmaya başlarsan, bunu dinlenme zamanına ertelemeye çalış.
- Evde çalışmaya başlamadan önce ailene bilgi verip çalışma süren boyunca daha dikkatli olmalarını rica edebilirsin.

Plan Oluşturmak

Plan oluşturmak, günümüzü daha verimli ve aktif geçirmemizi sağlar. Kendimizi daha iyi hissetmemize yardımcı olur.

Gününü saat saat planlamak senin için sıkıcıysa bunun yerine, gün içinde yapacağın çalışmalarını belirleyebilirsin.

Uyku ve dinlenme saatlerini dikkate alarak belirlediğin çalışmalarını bitir ve günü tamamlama.

Nasıl Daha Verimli Çalışabilirsin?

- Günlük planında; ders tekrarı, konu çalışma, test çözme ve kitap okuma mutlaka olmalı.
- Çalışmaya başlamadan önce tekrar yaparak önceki bilgilerini hatırlamalısın.
- Çalışacağın derse göre; okuyarak, yazarak, anlatarak, soru çözerek, özetleyerek, çizerek çalışabilirsin.
- Çalışmanı bitirince dinlenmek için kendine zaman ayır.
- Sadece sevdiğin veya başarılı olduğun derslere değil, tüm derslere çalışmalısın.

" Herkes başarının hayalini kurar ancak sadece çalışanlar başarıya ulaşır. "

Birkaç Not...

- İyi bir uyku ve sağlam bir kahvaltı, dersleri daha iyi dinlemene yardımcı olur.
- Konuyu öğrenmeden test çözme. Çözemediğin soruları mutlaka öğretmenlerine sor, gerekirse konu tekrarı yap.
- Herhangi bir kaygın veya problemin olursa çözmeyi erteleme.
- Çözüm bulmak ve paylaşmak istediğin diğer konular için sınıf öğretmeninden veya okul rehberlik servisinden yardım istemekten çekinme.

DAVRANIŞ TAKİP ÇİZELGESİ

	Pazar	Cumartesi	Cuma	Perşembe	Çarşamba	Salı	Pazartesi	GÜNLER
DAVRANIŞLAR								
1. Dikkatimi dağıtan her şeyi çevremden uzaklaştırarak çalışma ortamımı düzenledim.								
2. Günlük ders tekrarımı yaptım.								
3. Çözmeyi planladığım testleri bitirdim. Yapamadığım soruları öğretmenlerime sormak için işaretledim.								
4. Eksik olduğumu düşündüğüm konulara çalıştım.								
5. Çalışacağım derse göre; okuma, yazma, çizme, özetleme, anlatma, soru çözme gibi yöntemlerden faydalandım.								
6. Hayal kurmaya başladığımı fark ettiğimde, bunu dinlenme zamanıma erteledim veya kısa bir hayal kurma molası vererek çalışmaya devam ettim.								
7. Başarılı olacağıma inanıyorum ve bugün de planladığım çalışmalarımı tamamlamak için gayret ettim.								

Değerli öğrencim,

1. Davranış Takip Çizelgesi, günlük planlamayı yapmanı ve zamanını daha etkili kullanmanı sağlayacaktır. Çizelgeyi her gün doldurmayı ihmal etme.
2. Ders çalışma ortamını düzenlerken ihtiyacın olursa aileden yardım istemeyi ve çalışma süren boyunca çalışmanın bölünmemesini rica etmeyi unutma.
3. Formda yer alan davranışlardan hangilerinin işe yaradığını ve hangilerinde zorlandığını arka sayfaya günlük olarak not et.
4. Bu davranışları alışkanlık hâline getirdiğinde başarının ne kadar arttığını fark edeceksin. Kendine güven ve gayretle çalışmalarına devam et. Bu süreçte ihtiyacın olduğunda her zaman yanında olacağımı unutma.

6. SINIF ETKİNLİKLERİ

ENGELLERE TAKILMIYORUM

Gelişim Alanı	Sosyal Duygusal
Yeterlik Alanı	Kişisel Güvenliği Sağlama
Kazanım/Hafta	Kişisel hakların korunması ve kişisel güvenliğin sağlanması için yönergeleri izler. / 22.hafta
Sınıf Düzeyi	6.sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	<ol style="list-style-type: none"> 1. Beden eğitimi ders dubaları 2. Hulahop 3. Göz bandı 4. Çalışma Yaprağı-1 5. Çalışma Yaprağı-2
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	<ol style="list-style-type: none"> 1. Beden eğitimi ders dubaları ve hulahop uygulama öncesinde Beden Eğitimi ders öğretmeninden alınmalıdır. 2. Çalışma Yaprağı-1'in, Çalışma Yaprağı-2'nin çıktısı alınır. 3. Sınıftaki masa ve sandalyeler kenara çekilerek boş bir alan sağlanır.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> 1. Etkinliğin amacının kişisel hakların korunması ve kişisel güvenliğin sağlanması için yönergeleri izleme olduğu açıklanır. 2. Uygulayıcı tarafından öğrencilere aşağıdaki açıklama yapılır: <i>"Sevgili öğrenciler, varlığımız ve gelişimimizi sürdürebilmemiz için sağlık, yaşam ve güvende olma gibi bazı haklara sahibiz. Kendi haklarımızı en üst potansiyelde kullanabilmemiz ve başkalarının haklarına saygılı bir şekilde davranabilmemiz için belli başlı yönergeleri takip etmemiz gerekmektedir. Bu yönergeleri takip etmek kişisel sağlığımız ve güvenliğimiz için önemli bir ön koşuldur."</i> 3. Uygulayıcı tarafından öğrencilere aşağıdaki yönerge verilerek oynanacak oyun açıklanır: <i>"Şimdi sizlerle bir oyun oynayacağız. Bu oyunda bir arkadaşınızı seçeceğiz, o dışarıda beklerken biz sınıfa duba ve hulahopları yerleştireceğiz. Daha sonra arkadaşınızı göz bandını takarak sınıfa alacağız. Arkadaşınız benim verdiğim yönergeleri dinleyip onlara uyararak, engellere takılmadan sınıfın köşesinde bulunan kâğıda ulaşmaya çalışacak."</i> 4. Sınıftan bir öğrenci seçilir, öğrenci sınıf dışında bekletilir. Uygulayıcı ve diğer öğrenciler tarafından dubalar ve hulahoplar istenilen şekilde

Süreç (Uygulama Basamakları):

aralıklarla alana yerleştirilir. Seçilen öğrencinin göz bandı takarak sınıfa girmesi sağlanır. Uygulayıcı tarafından gözleri bağlı olan öğrenciye uygun yönergeler verilerek sınıfın ucundaki Çalışma Yaprağı-1'e ulaşması sağlanır. Öğrenciden engellerin sonuna geldiğinde Çalışma Yaprağı-1'i sesli bir şekilde sınıfa okuması istenir.

5. Aynı süreç Çalışma Yaprağı-2 için farklı bir öğrencinin dışarı çıkarılmasıyla tekrarlanır.
6. Süreç tartışma sorularıyla devam ettirilir:
  - Verilen yönergeleri dinlemekte/uygulamakta zorlandınız mı?
  - Kağıda ulaşmanızı kolaylaştıran şey ne oldu?
  - Yönergeler neden önemlidir?
  - Yönergeler verilmemiş olsaydı ne olurdu?
  - Kişisel güvenliğimizi korurken veya kişisel haklarımızı savunurken yönergeleri araştırmadan ve uygulamadan hareket edersek ne olur? Yönergelerden haberdar olarak hareket edersek ne olur?
7. Öğrencilerin paylaşımları alındıktan sonra aşağıdakine benzer bir açıklama ile süreç sonlandırılır:

"Sevgili öğrenciler, yönergelere uymak, kişisel sağlığımız ve güvenliğimiz için çok önemlidir. Uyduğumuz bir yönerge sonrasında hem kendi güvenliğimizi hem de çevremizdeki diğer insanların güvenliğini ve haklarını koruma altına almış oluruz. Unutmayınız, yönergeler pek çok durumda önemli risklerden bizi korur. Bu yüzden yazılı, sözlü ve görsel yönergeleri dikkatlice okuyarak bu yönergelerdeki uyarılara kişisel hak ve güvenliğimiz için uygun davranmalıyız."

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Öğrencilerden okul içinde ve dışında kişisel hak ve güvenliğini korumaları için takip etmeleri gereken bir yönergeyi (sınıf kuralları, okul kuralları ve bahçeyi kullanma yönergesi vb.) detaylı bir şekilde incelemeleri istenir. Bu yönergeyi uymaları ya da uymamaları hâlinde karşılaşılabilecekleri durumları sınıfta paylaşımları sağlanabilir.

Uygulayıcıya Not:

1. Hulahop ve dubalara ulaşmakta sıkıntı çekildiği durumlarda öğrenciler aralıklarla ayakta durabilir, yönergeler bu şekilde verilebilir.
2. Sürenin kullanıma göre oyun birkaç öğrenci tarafından daha oynanabilir.

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Hazırlanan yolun rotalarını göstermek için ipucu sağlamak üzere üç boyutlu, kabartmalı oklar yere yerleştirilebilir.
2. Ek süre verilerek öğrencilerin yolu tamamlaması desteklenebilir.
3. Hazırlanan yoldaki engellerin sayısı azaltılarak etkinlik basitleştirilebilir.

Etkinliği Geliştiren:

Rabia AKKOÇ

**KİŞİSEL
HAKLARIMIN
KORUNMASI
İÇİN
YÖNERGELERİ
İZLİYORUM.**

**KİŞİSEL
GÜVENLİĞİMİN
SAĞLANMASI
İÇİN
YÖNERGELERİ
İZLİYORUM.**

6. SINIF ETKİNLİKLERİ

HAYIR DİYORUM, KENDİMİ KORUYORUM!

Gelişim Alanı	Sosyal Duygusal
Yeterlik Alanı	Kişisel Güvenliği Sağlama
Kazanım/Hafta	Kişisel güvenliği için "Hayır!" demenin önemine inanır. / 23. Hafta
Sınıf Düzeyi	6.sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	1. Çalışma Yaprağı-1 2. Çalışma Yaprağı-2
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Çalışma Yaprağı-1 ve Çalışma Yaprağı-2 sınıftaki öğrenci sayısı kadar çoğaltılır.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> 1. Etkinliğin amacının, kişisel güvenliğimiz için hayır diyebilmemizin ne kadar önemli olduğuna inanmak olduğu açıklanır. 2. Öğrencilere, hayır diyebilmenin günlük hayatta ne kadar önemli olduğunu açıklamak için "Bazen başkalarıyla aramız kötü olmasın, bizi daha çok sevsinler ya da bize kızmasınlar diye hayır demek isteyip de diyemediğimiz durumlar yaşıyor olabiliriz. Bu durumlarda hayır diyebilmek neden önemlidir?" sorusu öğrencilere yöneltilir. 3. Öğrencilerin paylaşımları alındıktan sonra Çalışma Yaprağı-1 öğrencilere dağıtılır ve doldurmaları istenir. 4. Öğrencilerin örnek olaylar karşısında nasıl tepkiler verdiklerini sınıfta paylaşımları istenir. Öğrencilerin paylaşımda bulunmaları teşvik edilerek gönüllü öğrenciler başta olmak üzere diğer öğrencilerin de paylaşımları dinlenmeli, uygun olmayan cevaplar uygun tepkiler geliştirilerek düzeltilmelidir. 5. Süreç, tartışma soruları kapsamında değerlendirilir: <ul style="list-style-type: none"> • Günlük hayatta hayır demek isteyip de diyemediğiniz durumlar oldu mu? • Sizi hayır diyememeye zorlayan sebepler nelerdi? • Hayır diyebildiğiniz durumlar karşısında hayatınızda ne gibi değişiklikler olabilir? • Günlük hayatta hayır diyebilmek kişisel güvenliğimize nasıl katkılar sağlar? 6. Öğrencilerin paylaşımları alındıktan sonra aşağıdakine benzer bir açıklama ile süreç sonlandırılır:

Süreç (Uygulama Basamakları):

"Sevgili öğrenciler, bugün sizlerle hayır demenin kişisel güvenliğimizi sağlamanın önemini konuştuk. Hayır diyemediğimiz için zor durumda kaldığımız, kendimize kızıp öfkelendiğimiz, kendimize olan güvenimizin azaldığını hissettiğimiz durumlara karşılaşılabılıriz. İstemediğimiz durumlar karşısında hayır diyememek bizi tehlikeli durumlara karşı korumasız hale getirebilir, mahremiyet sınırlarımız zarar görebilir. İşte tam da bu yüzden, kişisel güvenliğimiz için istemediğimiz, hoşumuza gitmeyen durumlar karşısında 'hayır' diyebilmeliyiz."

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Etkinlik sonrasında öğrencilere Çalışma Yaprağı-2 dağıtılarak her öğrenciden bir hafta boyunca kişisel güvenlikleri açısından hangi zorlayıcı durumlara karşılaştıkları, bu durumlar karşısında nasıl verdiklerini not almaları ve daha sonra aldıkları bu notları hayır diyebilmenin önemi çerçevesinde sınıfta paylaşmaları istenir.

Uygulayıcıya Not:

1. Çalışma Yaprağı-1'de yer alan örnek olaylar üzerinde sınıf içindeki öğrencilerin özel durumları da göz önüne alınarak değişiklikler yapılabilir, örnekler çıkarılabilir ya da günlük hayattan başka örnekler de eklenebilir.

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Çalışma Yaprağı-1'in yapılması sırasında akran eşleşmesi yapılarak doldurması sağlanabilir.
2. Çalışma Yaprağı-1 öğrencilerin özelliklerine göre dokunsal özellikler eklenerek ya da yazıların puntosu büyütülerek görme bakımından işlevsel hale getirilebilir.
3. Tartışma soruları basitleştirilerek öğrencilerin etkinliğe katılımı desteklenebilir.

Etkinliği Geliştiren:

Yağmur Benian DURU

Çalışma Yaprağı 1

ÖRNEK OLAYLAR	NEDEN HAYIR DEMELİSİN?	BU DURUMDA HAYIR DEMEZSEN KİŞİSEL GÜVENLİĞİN AÇISINDAN NE GİBİ SONUÇLAR DOĞURUR?
En sevdiğin arkadaşın İngilizce dersinde okuldan kaçacağını söylüyor. Senin de derse katılmamanı, birlikte sinemaya gitmenizi öneriyor. Ama sen hiçbir derse kaçırmak istemiyorsun ve arkadaşının bu davranışını da doğru bulmuyorsun.		
Ailene ev işlerinde yardım ettiğin sırada mahalleden birkaç arkadaşın seni oyuna çağırıyor. İşinin olduğunu, ailene yardım etmen gerektiğini söylediğinde de seninle bir daha asla oyun oynamayacaklarını söyleyip seni tehdit ediyorlar.		
Arkadaşların okul çıkışında mahalledeki terk edilmiş evde oyun oynamak istiyor, ama sen o evin tehlikeli olduğunu düşündüğün için gitmek istemiyorsun.		
Oynadığın online oyunda sanal arkadaşın senden ısrarla kameranı açmanı istiyor. Sen ise kameranı açmak istemiyorsun.		
Üst sınıftan birkaç öğrenci senin yanına geliyor ve senden para istiyor. Ancak sen de tanımadığın birilerine parayı vermek istemiyorsun.		

Çalışma Yaprağı 2

NELERLE KARŞILAŞTIN?	NASIL TEPKİLER VERDİN?	KENDİNİ NASIL HİSSETİN?
		

HAYIR DİYEBİLME YÖNTEMLERİNİ HATIRLAYALIM :)

1. Kişisel güvenliğin için doğrudan "hayır" diyebilirsin.
2. Gerçekçi nedenler bularak reddedebilirsin.
3. Ortamdan uzaklaşabilirsin.
4. Konuyu değiştirmeyi deneyebilirsin.
5. Konuyla ilgili duygularını, düşüncelerini açıkça ifade edebilir, istemediğini belirtebilirsin.

6. SINIF ETKİNLİKLERİ

GELİŞİM TAKVİMİM

Gelişim Alanı	Sosyal Duygusal
Yeterlik Alanı	Benlik Farkındalığı
Kazanım/Hafta	Fiziksel ve duygusal değişimini fark eder. / 24. Hafta
Sınıf Düzeyi	6.sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	1. Çalışma Yaprağı-1 2. Çalışma Yaprağı-2
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Çalışma Yaprağı-1 ve Çalışma Yaprağı-2 öğrenci sayısı kadar çoğaltılır. 2. Çalışma Yaprağı-1'deki bebek-çocuk fotoğraflarındaki yaş aralıklarını ders öncesi belirleyiniz.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> Uygulayıcı tarafından öğrencilere aşağıdaki açıklama yapılarak etkinliğin amacı ifade edilir: <i>"Hayatımızda yaşadığımız dönemler vardır; bebeklik, çocukluk, ergenlik, yetişkinlik gibi. Her dönem de ayrı bir beceri kazanırız, değişimler yaşarız. Gerek fiziksel gerekse duygusal olarak. Bugünkü etkinliğimizin amacı da bu yaşınıza kadar olan fiziksel ve duygusal değişimlerinizi fark etmeniz. Fiziksel ve duygusal değişim deyince aklınıza neler geliyor?"</i> Öğrencilerin cevapları alınarak tahtaya kısaca not edilir. Öğrencilere Çalışma Yaprağı-1 dağıtılır ve doldurmaları için belirli bir süre verilir. Bu esnada öğrencilere Çalışma Yaprağı-1'i doldururken fiziksel ve duygusal değişimlere odaklanmaları istenir. Bu doğrultuda öğrencilere aşağıdaki açıklama yapılır: <i>"Fiziksel değişimlerden kast ettiğimiz boyumuzun uzaması, kilomuzun değişmesi, konuşma ve hareket becerilerimizin gelişmesidir. Duygusal değişimlerden kast edilen ise ilgilerimizin değişmesi, duygularımızı ifade etme ve düzenleyebilme becerilerimizin artması, daha önce hissetmediğimiz duyguları hissetme, yakın çevremizle sağlıklı ilişkiler kurma, duygusal olarak olgunlaşma ve bağımsızlık kazanma gibi özelliklerdir."</i> Gönüllü öğrencilerin paylaşımları alındıktan sonra süreç tartışma soruları kapsamında değerlendirilir: <ul style="list-style-type: none"> Yaşadığınız fiziksel ve duygusal değişimler hangi faktörlerden etkilenmektedir? Yaşadığınız fiziksel ve duygusal değişimler sizi neye hazırlamaktadır?

Süreç (Uygulama Basamakları):

- Arkadaşlarınızdan farklı olarak kendinizde ne gibi değişiklikler gördünüz? Varsa onlar neler?

5. Öğrencilerin paylaşımları alındıktan sonra aşağıdakine benzer bir açıklama ile süreç sonlandırılır:

"Sevgili öğrenciler, her insan doğum öncesinden başlayıp yaşamın sonuna kadar pek çok alanda bir dizi değişiklikler yaşar. Bu değişiklikler kişiden kişiye farklılıklar gösterir. Bu etkinlikte sadece fiziksel ve duygusal açıdan değişimimizi fark ettik. Yaşadığımız bu değişiklikler bizi daha sağlıklı yetişkin olmaya hazırlar."

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Öğrencilere Çalışma Yaprağı-2 dağıtılır. Çalışma Yaprağı-2'de yer alan takvime kendisinde meydana gelen fiziksel ve duygusal değişiklikleri yıl boyunca gözlemleyerek not almaları istenir.

Uygulayıcıya Not:

Özel gereksinimli öğrenciler için;

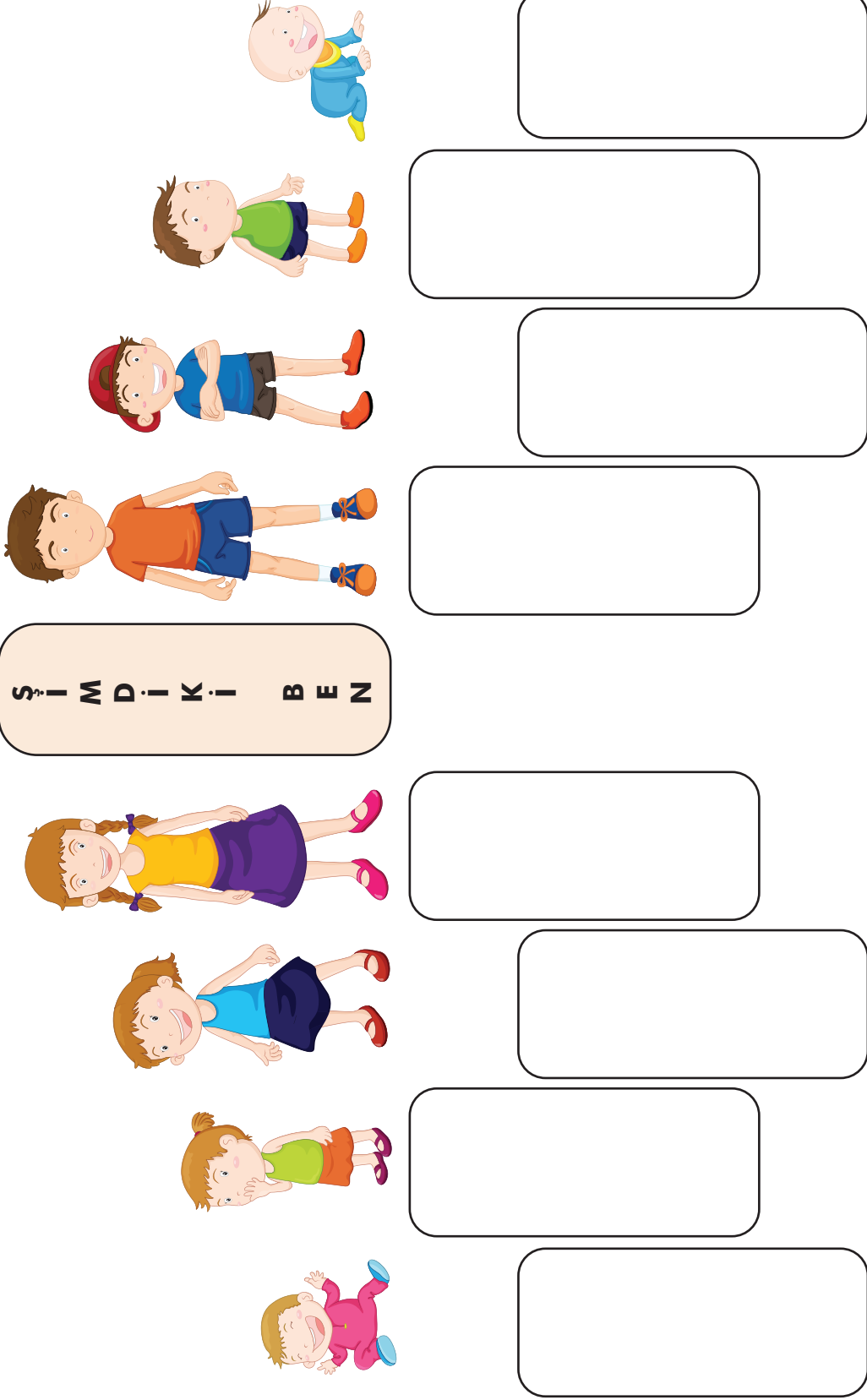
1. Çalışma Yaprağı-1'de yer alan resimlere dokunsal özellikler eklenerek ya da kontrast renkte bir zemin üzerine yapıştırılarak görme bakımından işlevsel hale getirilebilir.
2. Çalışma Yaprağı-1 ve 2'de öğrencilerin dolduracağı kısımların sayısı azaltılarak etkinlik basitleştirilebilir.
3. Tartışma soruları basitleştirilerek öğrencilerin katılımları desteklenebilir.

Etkinliği Geliştiren:

Nilay SOYAT

Çalışma Yaprağı 1

Ş İ M D İ K İ B E N

Ş İ M D İ K İ B E N

Yukarıdaki kutucuklara tahmini yaşlara göre olan duygusal ve fiziksel özelliklerini yazınız.

Çalışma Yaprağı 2

Adı-Soyadı:		Yılı:	
Ocak	Şubat	Mart	Nisan
FİZİKSEL DEĞİŞİM	FİZİKSEL DEĞİŞİM	FİZİKSEL DEĞİŞİM	FİZİKSEL DEĞİŞİM
DUYGUSAL DEĞİŞİM	DUYGUSAL DEĞİŞİM	DUYGUSAL DEĞİŞİM	DUYGUSAL DEĞİŞİM
Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos
FİZİKSEL DEĞİŞİM	FİZİKSEL DEĞİŞİM	FİZİKSEL DEĞİŞİM	FİZİKSEL DEĞİŞİM
DUYGUSAL DEĞİŞİM	DUYGUSAL DEĞİŞİM	DUYGUSAL DEĞİŞİM	DUYGUSAL DEĞİŞİM
Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
FİZİKSEL DEĞİŞİM	FİZİKSEL DEĞİŞİM	FİZİKSEL DEĞİŞİM	FİZİKSEL DEĞİŞİM
DUYGUSAL DEĞİŞİM	DUYGUSAL DEĞİŞİM	DUYGUSAL DEĞİŞİM	DUYGUSAL DEĞİŞİM

6. SINIF ETKİNLİKLERİ

KARAR AĞACI

Gelişim Alanı	Sosyal Duygusal
Yeterlik Alanı	Karar Verme
Kazanım/Hafta	Karar verme sürecinde alternatif düşünceler geliştirmenin önemini açıklar. / 25. Hafta
Sınıf Düzeyi	6.sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	1. Çalışma Yaprağı-1 2. Çalışma Yaprağı-2 3. Çalışma Yaprağı-3 4. Yapışkan Kâğıtlar
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Çalışma Yaprağı-1 etkinlik öncesinde okunur. 2. Çalışma Yaprağı-2 poster şeklinde hazırlanır. 3. Çalışma Yaprağı-3 öğrenci sayısı kadar çoğaltılır.
Süreç (Uygulama Basamakları):	1. Aşağıdaki yönerge verilerek etkinlik başlatılır: "Hepimizin hayatında karar vermemiz gereken bazı durumlar olmuştur. Bunlar yarın giyeceğimiz kıyafete karar vermek gibi günlük durumlar da olabilir, tüm hayatımızı etkileyecek daha zor kararlar da olabilir. İyi bir karar vermek alternatif düşünceler arasından en uygununu seçmektir. Bu nedenle karar verirken aklımıza gelen tüm seçenekleri sıralayarak alternatif düşünceler geliştirmek bizi en doğru karara götürecektir. Şimdi sizden okuyacağım durumları düşünmenizi ve beyin fırtınası yaparak aklınıza gelen tüm seçenekleri elinizdeki yapışkan kâğıtlara yazmanızı istiyorum." 2. Çalışma Yaprağı-1'deki ilk örnek durum öğrencilere okunur. Bu sırada Çalışma Yaprağı-2 poster şeklinde tahtaya asılır. 3. Verilen süre sonunda öğrencilerden, akıllarına gelen farklı alternatif düşünceleri sesli söyleyerek tahtadaki postere yapıştırılmaları istenir. Gönüllü öğrencilerin paylaşımlarından sonra tahtadakilerden daha farklı seçenekler olup olmadığı sınıf ortamında tartışılır. 4. Tüm düşünceler alındıktan sonra posterdeki yapışkan kâğıtlar temizlenir ve ikinci duruma geçilir. 5. Bütün durumlar için süreç aynı şekilde tekrarlanır. 6. Tüm örnek durumlar tamamlandıktan sonra süreç tartışma soruları kapsamında değerlendirilir:

Süreç (Uygulama Basamakları):

- Karar verirken tek bir seçeneğe odaklanmanın sonuçları neler olabilir?
- Karar verirken tüm alternatifleri görmek bize nasıl bir fayda sağlayabilir?
- Günlük hayatta kararlarınızı verirken alternatifler oluşturabilme konusunda kendinizi nasıl değerlendirirsiniz?

7. Öğrencilerin paylaşımları alındıktan sonra aşağıdakine benzer bir açıklama ile süreç sonlandırılır:

"Sevgili öğrenciler, karar verme sürecinin belki de en önemli adımlarından biri bizi amacımıza ulaştırabileceğini düşündüğümüz alternatif yolların bir listesini oluşturmaktır. Bu süreçte yaratıcılık, yeni fikirler üretebilme, farklı olanı görebilme ve seçimlerimizi değerlendirebilme gibi noktalarda güç kazanırız. Bu nedenle karar verme sürecinde alternatif düşünceler geliştirebilmek oldukça önemlidir."

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Çalışma Yaprağı-3 öğrencilere dağıtılır. Kendi karar verme deneyimlerini ve bu süreçte geliştirdikleri alternatif düşünceleri düşünerek bir hafta içinde Çalışma Yaprağı-3'ü doldurup sınıf ortamında paylaşımları istenir.

Uygulayıcıya Not:

1. Çalışma Yaprağı-2'nin poster şeklinde çıkarılamadığı durumlarda renkli fon kartonlarına çizip tahtaya asılabilir veya direk tahtaya çizilebilir.

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Etkinliğin nasıl yapılacağı açıklandıktan sonra model olunarak nasıl yapılacağı gösterilebilir.
2. Çalışma Yaprağı-1'in görselleri hazırlanarak durumlar okunurken aynı zamanda görselleri kullanılabilir.
3. Çalışma Yaprağı-2 kontrast renkte bir zemine yapıştırılarak ya da dokunsal özellikler eklenerek görme bakımından işlevsel hale getirilebilir.

Etkinliği Geliştiren:

Kübra KARADAĞ

Çalışma Yaprağı 1

DURUM 1:

Kendinizi bundan yıllar sonra büyümüş ve şehir dışında yaşayan ailenizi ziyarete gidiyor olarak hayal edin. Kendi arabanızla yolculuk yapıyorsunuz ve yalnızsınız. Bir köyün yakınlarına geldiğinizde aniden arabanız arıza yapıyor ve yol kenarına çekip durumu gözden geçiriyorsunuz. Telefonunuz çekmiyor ve hava kararmak üzere. Belki arabanızda alet çantası ve el feneri olabileceğini hatırlıyorsunuz. Kendinizi bu durumdan kurtarabilmek için bir çare bulmanız gerekiyor, neler yapabilirsiniz?

DURUM 2:

Gelecekte hangi mesleği seçeceğinizi konusunda kararsız olduğunuzu hayal edin. Okul rehber öğretmeniniz/psikolojik danışmanınız meslekler ile ilgili çalışmalar yapıyor, arkadaşlarınız kendi yetenek ve ilgi alanlarından bahsediyor, çevrenizde de farklı meslek alanlarından kişiler olduğunu fark ediyorsunuz. Ancak kendiniz için doğru mesleğe karar veremiyorsunuz. Karar verebilmek için neler yapabilirsiniz?

DURUM 3:

Ev değiştirmeye karar verdiğinizi hayal edin. Ama taşınacağınız ev şu anki evinizden daha küçük ve aileniz gereksiz eşyaları oraya götüremeyeceğinizi söylüyor. Eski okul eşyalarınız, oyuncaklarınız, kullanmadığınız kıyafetler gibi eşyalardan vazgeçmeniz gerekecek. Tüm bu eşyaları ne yapacağınıza karar vermeniz gerekiyor, ne yapabilirsiniz?

DURUM 4:

İki hafta sonrası için arkadaşlarınızla bir gezi yapmak istediğinizi hayal edin. Tüm planlamalar yapıldı hatta ailenizden gerekli parayı da aldınız. Ancak okuldan eve geldiğinizde parayı bulamadığınızı fark ettiniz. Neler yapabilirsiniz?

KARAR AĞACI

Çalışma Yaprağı 3

Aşağıdaki kutucuklara kendi yaşamınızdan geçmişte veya şimdi karar vermeniz gereken bir durumu ve bu durum için ürettiğiniz seçenekleri yazınız. Daha sonra geliştirdiğiniz seçeneklerin karar vermenize nasıl faydası olduğunu açıklayınız.

Öğrencinin Adı Soyadı:
Numarası:

KARAR VERMENİZ GEREKEN DURUM:

1. SEÇENEK:

2. SEÇENEK:

3. SEÇENEK:

4. SEÇENEK:

Geliştirdiğiniz farklı seçeneklerin karar vermenize nasıl bir faydası oldu?

6. SINIF ETKİNLİKLERİ

BAŞARILARIM HAVADA UÇUŞUYOR

Gelişim Alanı	Sosyal Duygusal
Yeterlik Alanı	Benlik Farkındalığı
Kazanım/Hafta	Başarılı olduğu durumlar için kendini takdir eder. / 26. Hafta
Sınıf Düzeyi	6.sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	<ol style="list-style-type: none"> 1. Çalışma Yaprağı-1 2. Etkinlik Bilgi Notu-1 3. Etkinlik Bilgi Notu-2 4. Karton bardak 5. İp 6. Makas 7. Delgeç
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	<ol style="list-style-type: none"> 1. Öğrenci sayısı kadar karton bardak temin edilir. Bardakların tabanına Etkinlik Bilgi Notu-1'de gösterildiği gibi ortada işaretli yerlerden iki delik açılır. 2. Çalışma yaprağı-1 öğrenci sayısı kadar çoğaltılır. 3. Etkinliğin yapılacağı günden önce öğrencilere o gün için yanlarında makas ve ip getirmeleri söylenir.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uygulayıcı tarafından aşağıdaki açıklama ile süreç başlatılır. <i>"Bugün sizlerle günlük hayatımızda başarılı olduğumuz konular karşısında kendimize verdiğimiz tepkilerden konuşacağız. Hepimizin hayatında, günlük yaşamında küçük ya da büyük pek çok başarı vardır. Bu başarıların sonucunda da kendimizde hissettiğimiz hoş duygular gelişir. Şimdi hepiniz arkanıza yaslanın ve gözlerinizi kapatın. Bugüne kadar başarılı olduğunuzu düşündüğünüz durumları hatırlayın."</i> 2. Öğrencilere düşünceleri için 3-4 dk süre verilir. Sonrasında uygulayıcı tarafından karton bardaklar ve Çalışma Yaprağı-1 öğrencilere dağıtılır. Öğrencilere "Sizlere dağıttığım çalışma yaprağında küçük yuvarlaklar görüyorsunuz. Etkinliğin başında düşündüğünüz başarı durumlarınızın sayısı kadar yuvarlak kesmenizi istiyorum." yönergesi verilir. 3. Öğrenciler yuvarlakları kestikten sonra uygulayıcı tarafından aşağıdaki yönerge verilir.

Süreç (Uygulama Basamakları):

"Kestiğiniz yuvarlakların bir yüzüne hatırladığınız başarılarınızı yazın. Aynı yuvarlağın arkasına da bu durum karşısında hissettiğiniz duyguyu yazıp kendinize bunu başardığınız için teşekkür edebilirsiniz. Şu an kendinize ne söylemek istersiniz?" (Uygulayıcı kendine nasıl teşekkür edebileceğini yazmada zorlanan öğrencilerin olması durumunda Etkinlik Bilgi Notu-2'de yer alan örnek ifadelerden de yararlanarak öğrencilere örnekler verebilir.)

4. Öğrencilere uygulama için yeterli süre verilir. Bu sırada uygulayıcı tarafından yazma işlemi bitiren öğrencilerin karton bardaklarının ağız kısmına (öğrenci kaç tane yuvarlak kesmişse o kadar) ve küçük yuvarlaklarına delgeç yardımıyla delikler açılır.
5. Tüm öğrenciler işlemi tamamladıktan sonra aşağıdaki açıklama ile süreç devam ettirilir:

"Şimdi önünüzdeki iplerden istediğiniz uzunlukta parçalar keserek bir ucunu yazdığınız yuvarlak kâğıtlara bağlayın. Diğer ucunu ise size dağıttığım karton bardakların kenardaki deliklerden birisine bağlayın. Bardakların üst kısmındaki iki delikten de bir ip geçirerek asma kısmını yapın. Bu şekilde hepimizin harika kâğıttan rüzgâr çanları olacak. Bittiğinde evinizde asabileceğiniz bir yere kâğıttan rüzgâr çanlarınızı asabilirsiniz."

6. Öğrenciler işlemi tamamladıktan sonra süreç aşağıda verilen tartışma soruları ile değerlendirilir:
  - Başarılı olduğunuz durumları düşünmek size neler hissettirdi?
  - Başarılı olduğunuz durumlarda kendinizi takdir etmeniz sizlere ne düşündürdü?
  - İnsanların başarılı olduğu durumlarda kendilerini takdir etmeleri neden önemlidir?
7. Öğrencilerin tartışma sorularına ilişkin paylaşımları alındıktan sonra aşağıdakine benzer bir ifade ile süreç sonlandırılır:

"Hepimiz hayatımızda farklı konularda farklı anlarda birtakım başarılarla imza atarız. Bu durumlarda yaşadığımız güzel hisleri kendimize de söyleyebilmemiz bizleri daha da iyi hissettirir ve daha güzel başarılarla imza atmamızı sağlar. Bugün bu etkinlikte ortaya çıkardığınız ürünler de sizler için bir başarı. Haydi şimdi bu başarılarınızı kendinize sarılarak kutlayalım. Kollarınızı önünüzde çaprazlayarak ellerinizi omuzlarınıza götürün ve ufak dokunuşlarla omuzlarınıza dokunarak kendinize teşekkür edin." (Uygulayıcı burada kelebek sarılmasını uygulamalı olarak öğrencilere gösterir.)

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Öğrencilerden 1 ay boyunca başarılı olduğu durumları ve bu durumlarda hissettiklerini not almaları bu başarılar sonucunda da kendilerine teşekkür etmelerini yazdıkları bu notlarla evlerinde istedikleri bir köşede kendilerine bir pano oluşturmaları istenir.
2. Öğrenciler sonrasında panolarının fotoğraflarını çekip öğretmenlerine gönderebilir ve bu fotoğraflardan sınıfta fotoğraf köşesi oluşturulur.

Uygulayıcıya Not:

1. Öğrencilerin başarılı durumlarına verecekleri örneklerin eğitsel başarılarından çok kendi yaşamların içerisinde yer alan, sosyal duygusal alandaki başarılar olmasına özen gösterilmelidir.
2. Karton bardak yerine mukavva veya karton kutulardan yuvarlaklar kesilip iki yüzüne fon kartonu yapıştırılarak ya da boya kalemleriyle boyanarak kullanılabilir.
3. Uygulayıcı kâğıttan rüzgâr çanı yapımında zorlanan öğrencilere yardımcı olur.

Uygulayıcıya Not:

4. Öğrencilere istekleri hâlinde fazladan küçük yuvarlak verilebilir.

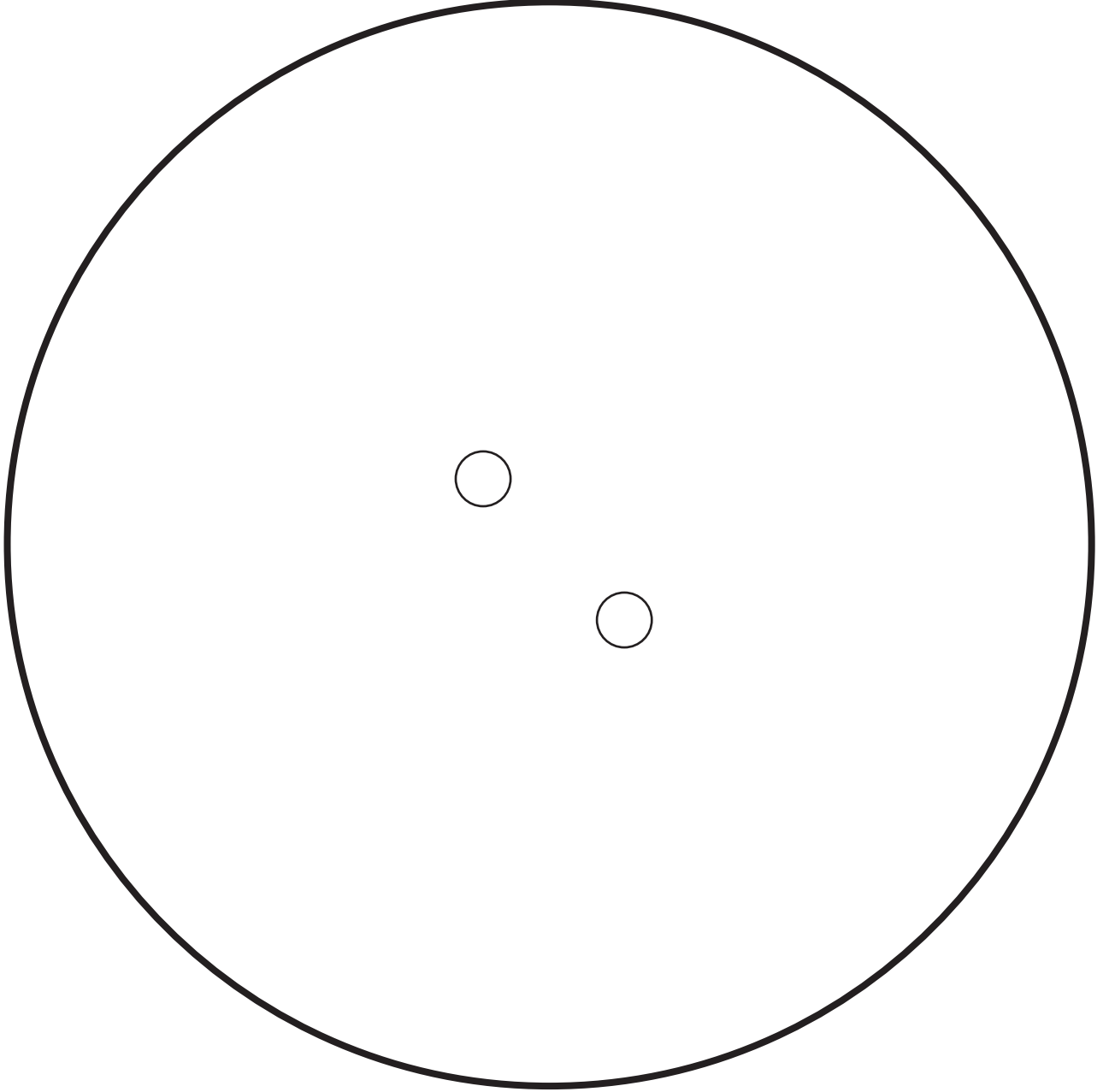
Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Çalışma Yaprağı-1’de yer alan dairelerin siyah çizgileri tutkal ile kontürle-nerek dokunsal özellikler eklenebilir. Görme bakımından işlevsel hale getiri-lebilir. Daireleri kesme sürecinde öğrencilere destek olunabilir.
2. Tartışma soruları basitleştirilerek öğrencilerin katılımları desteklenebilir.
3. Akran eşleşmesi yapılarak rüzgar çanları oluşturma sürecinde öğrencilerin birbirine destek olması sağlanabilir.

Etkinliği Geliştiren:

Hatice TOK

ETKİNLİK BİLGİ NOTU-1

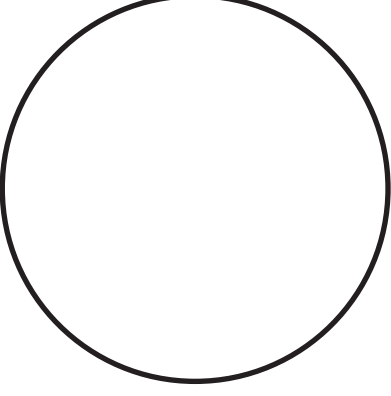
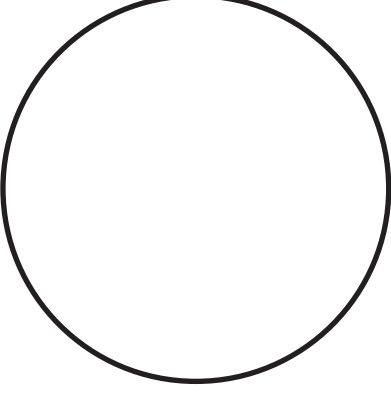
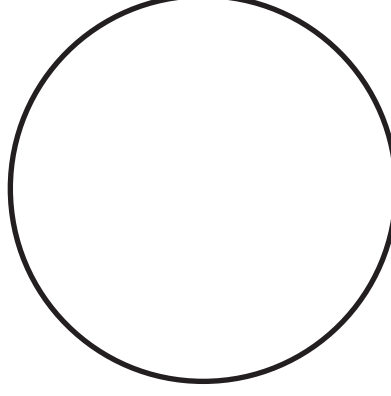
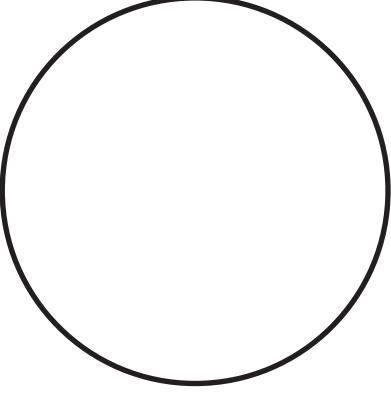
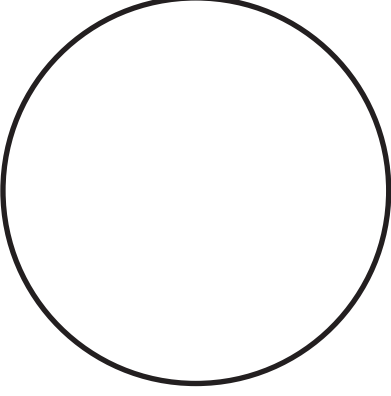
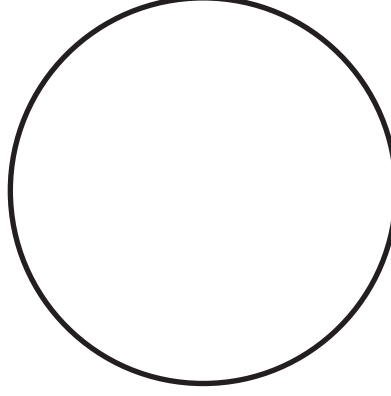
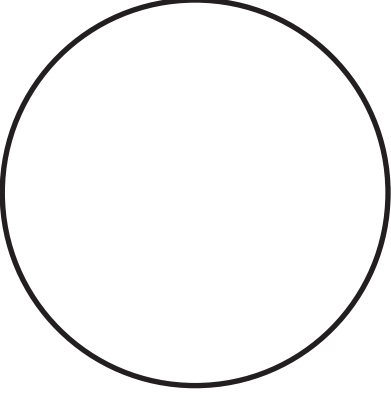
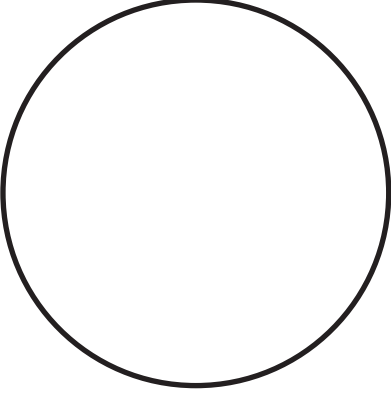
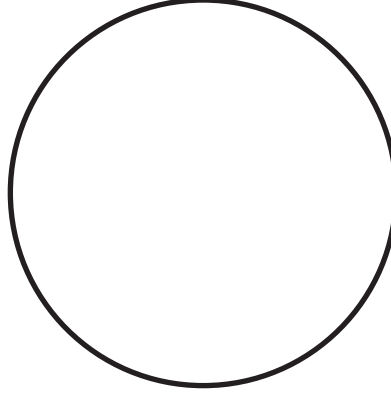

ETKİNLİK BİLGİ NOTU-2

Uygulayıcı öğrencilerin kafa karışıklığı yaşamaları durumunda aşağıda verilen örnek cümlelerden yararlanarak öğrencilere kendilerine nasıl teşekkür edebilecekleri konusunda yardımcı olur.

- *Bravo.*
- *Aferin sana.*
- *Kendimle gurur duyuyorum.*
- *Kendime teşekkür ederim.*
- *Başarabileceğimi biliyordum.*
- *Çok güzel bir başarıya imza attım.*
- *Kendimi tebrik ederim.*
- *Bu işi başardığım için çok mutluyum.*

Çalışma Yaprığı 1

6. SINIF ETKİNLİKLERİ

YETENEKLİ BALIĞIM

Gelişim Alanı	Kariyer
Yeterlik Alanı	Kariyer Farkındalığı
Kazanım/Hafta	Yapabildiği etkinliklerin, yeteneklerinin bir göstergesi olabileceğini fark eder. / 27. Hafta
Sınıf Düzeyi	6.sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	<ol style="list-style-type: none"> 1. Çalışma Yaprağı-1 2. Çalışma Yaprağı-2 3. Çalışma Yaprağı-3 4. Etkinlik Bilgi Notu 5. Boya kalemleri 6. 4 farklı renkte karton
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	<ol style="list-style-type: none"> 1. Etkinlikten önce öğrencilere boya kalemlerini yanlarında getirmeleri hatırlatılır. 2. Etkinlik Bilgi Notu etkinlik öncesinde uygulayıcı tarafından okunmalıdır. 3. Çalışma Yaprağı-1 sınıf mevcudu kadar çoğaltılır. 4. Çalışma Yaprağı-2 tahtaya yansıtılır. 5. Çalışma Yaprağı-3'te yer alan yetenek türlerinin her biri kesilir ve renkli kartonlara, kartonların rengi görülecek şekilde yapıştırılır.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> 1. Etkinliğe aşağıdaki açıklama ile başlanır: <i>"Sevgili öğrenciler, bugün sizlerle renkli bir etkinlik yapacağız. Bu etkinliğimizin amacı yapabildiğimiz etkinliklerin, yeteneklerimizin bir göstergesi olduğunu göreceğiz. Haydi, başlayalım!"</i> 2. Öğrencilere aşağıdaki sorular yöneltilir: <ul style="list-style-type: none"> • Yetenek denildiğinde aklınıza neler geliyor? • Yetenekli dediğiniz kişiler kimler? Onları yetenekli yapan özellikleri nelerdir? • Farklı yetenek türleri var mıdır? Varsa neler olabilir? 3. Öğrencilerin paylaşımları alındıktan sonra Etkinlik Bilgi Notu'ndan yararlanılarak yetenek kavramı öğrencilere açıklanır. Yeteneğin "bir etkinliği diğer insanlara göre daha başarılı şekilde yapabilme gücü" olduğuna vurgu yapılır.

Süreç (Uygulama Basamakları):

4. Açıklamalardan sonra öğrencilere Çalışma Yaprağı-1 dağıtılır. Öğrencilere aşağıdaki açıklama yapılır:

“Sevgili öğrenciler, hepinizin elinde birer balık, balığının pullarında yazan birkaç da örnek etkinlik var. Şimdi sizlerden yapabildiğiniz etkinlikleri düşünmenizi ve balığının pullarına bu etkinlikleri yazmanızı istiyorum.”

5. Yapabildiği etkinlikleri yazmakta zorlanan öğrencilerin olduğu gözlemlenirse, öğrencilere örnek olabilmesi için tahtaya yansıtılan Çalışma Yaprağı-2 gösterilir ve öğrencilere buradan da yararlanabilecekleri ifade edilir.
6. Yazma işlemi tamamlandıktan sonra Çalışma Yaprağı-3 öğrencilerin göreceği şekilde tahtaya yapıştırılır.
7. Öğrencilere “Balığının pullarına yazdığımız etkinlikler ipuçlarımız olsun. Gelin şimdi ipuçlarımızı kullanıp yeteneklerimizi bulalım. Bunun için yapmanız gereken tahtadaki yetenek türlerini inceleyip yapabildiğiniz etkinlikleri yazdığınız pulları, ilişkilendirdiğiniz yetenek türünün rengine boyamak.” açıklaması yapılır ve boyamaları için yeterli süre verilir.
8. Uygulama tamamlandıktan sonra gönüllü öğrencilerden yapabildikleri etkinlikleri ve bu etkinlikleri karşılayan yetenek türlerini paylaşmaları istenir.
9. Paylaşımlar tamamlandıktan sonra, süreç tartışma sorularıyla devam ettirilir:
  - Balığının pullarını en çok hangi renge boyadınız?
  - Balığının pullarındaki renkler size neler söylüyor olabilir?
  - Bu etkinlikte neler hissettiniz?
  - En çok nerede zorlandınız?
  - Kendinize ilişkin yeni öğrendiğiniz şeyler oldu mu?
10. Öğrencilerin paylaşımları alındıktan sonra aşağıdakine benzer bir açıklama ile süreç sonlandırılır:

“Sevgili öğrenciler herhangi bir işi ya da görevi yaparken hoşlandığımız etkinlikler ilgilerimizin göstergesi iken; o işi ya da görevi yapabilme, bunda başarılı olmamız yeteneklerimizin bir göstergesidir. Herhangi bir etkinliğe ya da faaliyete yönelirken genelde bu göstergeleri dikkate alırız. Bu sayede daha üretken ve mutlu olabiliriz.”

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Öğrencilerden kendilerini gözlemlenmeleri ve yapabildikleri yeni etkinlikleri fark ettiklerinde bunları farklı renkte bir kalemle balıklarındaki boş kalan pullara not almaları ve ilişkilendirdikleri yetenek türünün rengine boyamaları istenir. Bu uygulama için öğrencilere iki hafta süre verilebilir.

Uygulayıcıya Not:

1. Çalışma Yaprağı-2 tahtaya yansıtılmıyor ise öğrencilerin göreceği boyutta çıktısı alınıp tahtaya yapıştırılabilir, uygulayıcı tarafından okunabilir veya tahtaya yazılabilir.
2. Çalışma Yaprağı-3 poster şeklinde farklı renklerdeki kartonlara yapıştırılmıyor ise farklı renklerdeki kartonlara yetenekler ve açıklamaları yazılabilir; yetenek türlerinin başlıkları ve açıklamaları farklı renkte tahta kâlemleri ile tahtaya yazılabilir veya yetenek türlerinin hangi renkle temsil edilecekleri tahtaya yazılabilir.

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Çalışma Yaprağı-1’de yer alan yazıların puntosu büyütülerek ya da dokun-

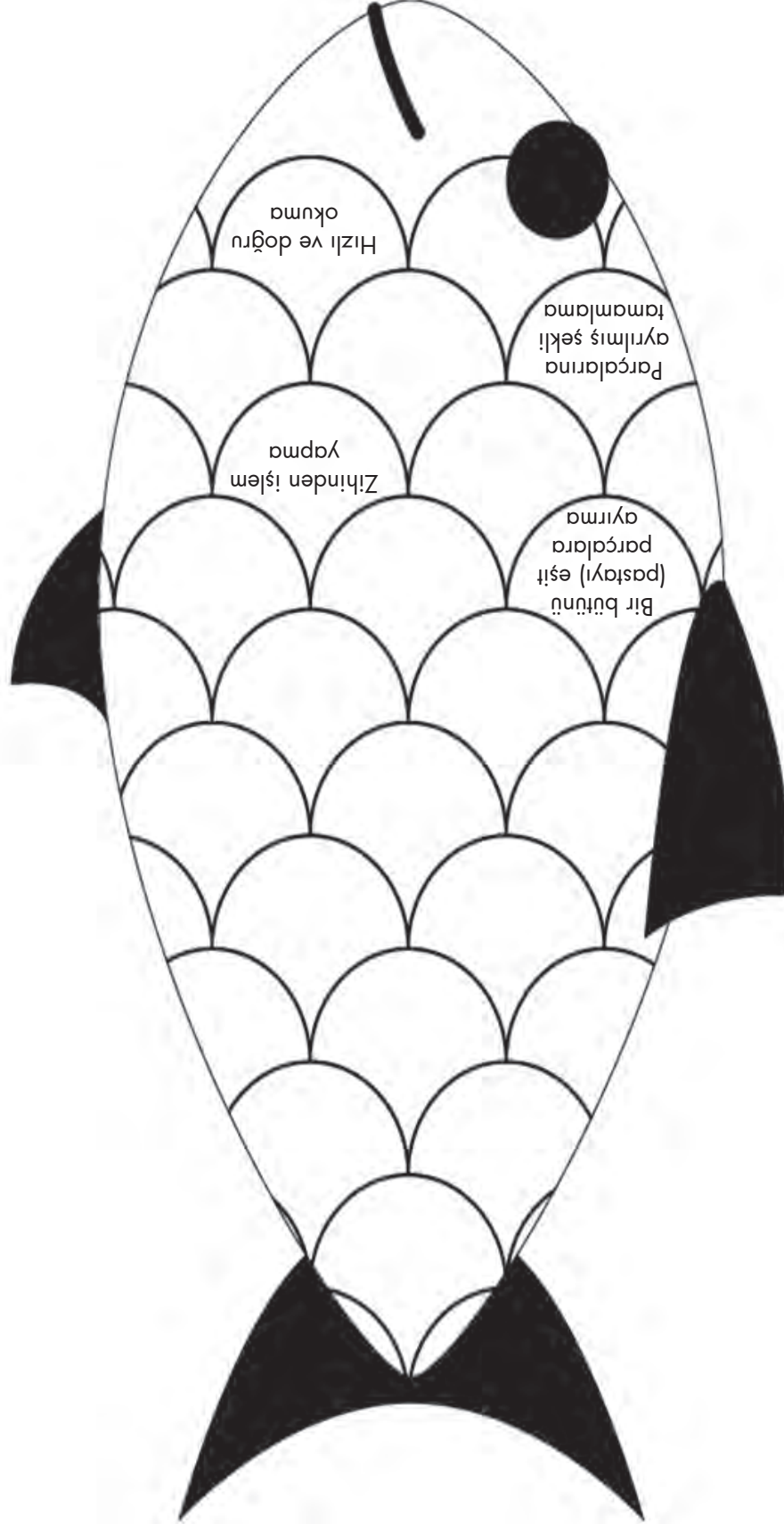
Uygulayıcıya Not:

- sal özellikler eklenerek görme bakımından işlevsel hale getirilebilir.
2. Çalışma Yaprağı-2’de öğrenciler için yeteneklere ilişkin davranışların yer aldığı görseller hazırlanarak bu görselleri yapıştırması istenebilir.
  3. Öğrencilere ek süre verilebilir ve tartışma soruları basitleştirilerek sürece katılımları desteklenebilir.

Etkinliği Geliştiren:

Gamze TEMELOĞLU

Çalışma Yaprığı 1

ETKİNLİK BİLGİ NOTU

Yetenek Nedir?

Yetenek, herhangi bir davranışı (bilgi veya beceriyi) öğrenebilme, etkinliği yapabilme gücüdür. Bu güç, doğuştan sahip olunan gizilgücün (kapasitenin) çevre ile etkileşim ve eğitim sonucunda geliştirilmiş ve yeni öğrenmeler için hazır hale getirilmiş kısmını ifade etmektedir (Kuzgun 2011).

Yetenek, genel anlamda çeşitli alanlarda sergilenebilen performans kapasitesi anlamına gelir. Aynı zamanda öğrenme gücü veya bir iş, görev ya da faaliyeti diğer insanlara göre daha başarılı ve daha hızlı bir şekilde yapabilme yetisi olarak da tanımlanabilir. Bu nedenle bireyler yetenekli oldukları alanlarda daha hızlı ve kolay öğrenebilmekte ve daha başarılı olabilmektedirler (Pişkin, 2013).

Yetenek Türleri Nelerdir?

Teorik olarak her davranış için, o davranışı öğrenebilme gücünü ifade eden bir yetenek türünden söz edilebilir (Kuzgun, 2011). Ancak bütün yetenek alanlarını ölçmek olanaklı olmadığı gibi işlevsel de değildir. Alanyazında yeteneklerin çeşitli biçimlerde sınıflandırıldığı görülmektedir (Pişkin, 2013).

Kuzgun (2006) tarafından, bir kimsenin yetenek ve ilgi alanına ilişkin benlik kavramlarını ölçülmede kullanılmak üzere geliştirilen Akademik Benlik Kavramı Ölçeği'nde (ABKÖ) yer alan yetenek türleri aşağıda açıklanmıştır.

Sözel Yetenek: Sözcüklerle akıl yürütebilme, okuduğunu anlayabilme ve düşünceleri sözcüklerle açık bir biçimde ifade edebilme.

Sayısal Yetenek: Sayılarla akıl yürütebilme, problemleri çözebilme.

Şekil – Uzay Yeteneği: Şekiller arasındaki benzerlikleri ve farkları görebilme, cisimleri ve şekillerin döndürüldükleri zaman alacakları durumları göz önünde canlandırabilme.

Göz – El Koordinasyonu: Kesme, delme gibi, el ve gözün işbirliği ile yapılabilecek işleri yapabilme.

KAYNAK

Kuzgun, Y. (2006). Akademik benlik kavramı ölçeği. Y. Kuzgun & F. Bacanlı (Ed.), Rehberlik ve Psikolojik Danışmada Kullanılan Ölçme Araçları ve Programlar Dizisi: PDR'de Kullanılan Ölçekler (1) içinde (s. 109-140). Ankara: Nobel.

Kuzgun, Y. (2011). Meslek rehberliği ve danışmanlığına giriş. Ankara: Nobel.

Pişkin, M. (2013). Kariyer gelişim sürecini etkileyen faktörler. B. Yeşilyaprak (Ed.) Mesleki Rehberlik ve Kariyer Danışmanlığı Kuramdan Uygulamaya içinde (s. 45-48). Ankara: Pegem.

Çalışma Yaprağı 2

Zihinden
problem

Düşündüğünü
çizim ile
anlatma

Taşı ya da
bilyeyi hedefe
atma

Problemin
farklı çözüm
yolunu bulma

Hikâye, şiir
yazma

Özet
çıkarma

Yeni öğrenilen
bilgiyi
başkalarına
anlatma

Şekilleri makasla
düzgün şekilde
kesme

Benzer iki resim
arasındaki farkı
bulma

Bir cismi üç
boyutlu hayal
etme

Cetvel
kullanmadan düz
çizgiler çekme

Yer yön
bulma

Müzik aleti
çalma

Dört işlemi çabuk
yapma

Okuduğunu
anlama

Küçük şekilleri,
dışarı taşırmadan
boyama

ŞEKİL-UZAY YETENEĞİ

Şekiller arasındaki benzerlikleri ve farkları görebilme, cisimleri ve şekillerin döndürüldükleri zaman alacakları durumları göz önünde canlandırabilme.

GÖZ EL KOORDİNASYONU

Kesme, delme gibi, el ve gözün işbirliği ile yapılabilecek işleri yapabilmek.

6. SINIF ETKİNLİKLERİ

YETENEK ÇEMBERLERİ-1

Gelişim Alanı	Kariyer
Yeterlik Alanı	Kariyer Farkındalığı
Kazanım/Hafta	Derslerin etkinliklerini yetenekleriyle ilişkilendirir. / 28. Hafta
Sınıf Düzeyi	6.sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	<ol style="list-style-type: none"> 1. Çalışma Yaprağı-1 2. Çalışma Yaprağı-2 3. Etkinlik Bilgi Notu-1 4. Etkinlik Bilgi Notu-2 5. Tahta kalem 6. Bant 7. Torba 8. 5 tane karton bardak 9. 4 farklı renkte çember (hulahop)
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	<ol style="list-style-type: none"> 1. Etkinlik Bilgi Notu-1'de yer alan yetenek türleri tahtaya yapıştırılmak üzere kesilir. 2. 5 tane karton bardak edinilir ve karton bardakların üzerine derslerden birinin ismi yazılır. 3. 4 farklı renkte çember (hulahop) edinilir. 4. Çalışma Yaprağı-1'deki ifadeler kesilir, katlanır ve torbanın içine konulur. 5. Etkinlik Bilgi Notu-2 etkinlik uygulamasından önce uygulayıcı tarafından okunmalıdır. 6. Çalışma Yaprağı-2 arkalı önlü olacak şekilde sınıf mevcudu kadar çoğaltılır. 7. Çemberler dersten önceki teneffüste sınıftaki tahtanın önüne, iki sıra ve yan yana olacak şekilde yapıştırılır.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> 1. Etkinliğe "Sevgili öğrenciler hepinize merhaba. Görüyorum ki yerdeki çemberlerle neler yapacağımızı merak ediyorsunuz. Birazdan bu çemberlerle bir oyun oynayacağız. Geçen hafta yeteneklerimizi konuşmuştuk. Şimdi de iki hafta boyunca sizlerle, derslerde neler yaptığınızı ve bunların yeteneklerle ilişkilerini konuşacağız. Okulda seçmeli dersler dışında 10 temel ders görüyorsunuz. Bu derslerden beşini bu hafta, kalan beş dersi de önümüzdeki hafta konuşacağız." denilerek giriş yapılır.

Süreç (Uygulama Basamakları):

2. "Geçen hafta üzerine konuştuğumuz kavram olan yeteneği, "bir etkinliği diğer insanlara göre daha başarılı şekilde yapabilme gücü" olarak tanımlamış, yeteneklerimizin bizlere yapabildiklerimiz hakkında ipucu verdiğini konuşmuş ve yetenek türlerini ele almıştık." açıklaması yapılarak Etkinlik Bilgi Notu-1'deki yetenek türleri ve açıklamaları tahtaya yapıştırılır. Öğrencilerin varsa eksik bilgileri tamamlanır.
3. 10 temel dersten Etkinlik Bilgi Notu-2'de yer alan dersler tahtaya yazılır. Öğrencilere Çalışma Yaprağı-2 dağıtılır. "Sevgili öğrenciler, işte üzerine konuşacağımız, sizlerin de okulda gördüğünüz derslerden bazıları karşınızdadır. Şimdi sizlerden bu derslerde neler yaptığınızı düşünenizi ve bu yaptığınız etkinliklerden başarılı olduğunuzu düşündüğünüz etkinliklerle bu etkinliklerin ilişkili olduğu yetenek türünü/türlerini Çalışma Yaprağı 2'deki ilgili ders başlığının altına yazmanızı istiyorum. Haydi başlayalım!" denilerek öğrencilere yazmaları için 10 dakika süre verilir.
4. Öğrenciler yazma işlemi tamamlandıktan sonra, uygulayıcı ders etkinliklerini içinde bulunduran torbayı eline alır, üzerlerinde derslerin isimlerinin yazılı olduğu karton bardakları öğretmen masasının üzerinde yan yana sıralar ve şu açıklamayı yapar: "Şimdi sıra geldi oyunumuzu oynamaya. Elimdeki bu torbada sizin de Çalışma Yaprağı 2'ye yazdığınız ders etkinliklerini içeren ifadeler yer alıyor. Tahtanın önünde de dört yetenek türünü temsil eden dört çember var. Bu çemberlerden ..... renkteki çember ..... yeteneği, ... renkteki çember ..... yeteneği, ... renkteki çember ..... yeteneği, ... renkteki çember ..... yeteneği temsil ediyor. Oynayacağımız bu oyunda gönüllü bir arkadaşınız öğretmen masasına doğru gelecek, elimdeki torbadan bir kâğıt seçecek ve kâğıtta yazanı sınıfa okuyacak. Daha sonra okuduğu bu etkinliğin tahtadaki beş dersten hangisinde daha sık kullanıldığını söyleyecek ve elindeki kâğıdı bu dersin yazılı olduğu bardağın içerisine atacak. Ardından bu etkinliğin hangi yetenek türü veya türleri ile ilişkili olduğunu, ilgili yetenek türünü temsil eden çemberin içerisine girerek bizlere gösterecek. İsteyenler, etkinlik süresince Çalışma Yaprağı 2'ye yazdığı ders etkinliklerine eklemeler yapabilir, etkinlikleri ilişkilendirdikleri yetenek türlerinde değişiklik yapabilirler. Haydi başlayalım! Kim ilk kâğıdı çekmek istiyor?"
5. Gönüllü öğrencilerden biri seçilerek süreç başlatılır. Uygulayıcı gerek duyarsa, öğrenci seçtiği kâğıdı sınıfa okuduktan sonra "Bu etkinliği en çok hangi derste kullanıyorsunuz?", "Bu etkinlik hangi yetenek türü ile ilişkili olabilir?" gibi soruları ile öğrenciyi yönlendirebilir.
6. Öğrencinin verdiği yanıt uygulayıcı tarafından Etkinlik Bilgi Notu-2'den takip edilir. Yanlış verilen cevapta uygulayıcı tarafından öğrenci doğru bilgiye yönlendirilir.
7. Öğrenciler yetenek türlerini temsil eden çemberlerin içerisine geçerken ders etkinliğinin iki yetenek türü ile ilişkili olma durumunda, öğrencilerin ayaklarını ilgili olan yetenek türlerine koyarak iki yetenek türünü de temsil etmeleri sağlanır.
8. Uygulayıcı ara ara öğrencilere Çalışma Yaprağı-2'ye ekleme yapabileceklerini, yetenek türleri ile ilişkilendirmede varsa yanlış eşleştirmelerini düzeltebileceklerini hatırlatır.
9. Torbadaki kâğıtlar bitene kadar süreç devam ettirilir.
10. Süreç bitiminde aşağıdaki sorularla değerlendirmeler yapılır:
  - Çalışma Yaprağı 2'ye baktığınızda bu dersler arasından en çok hangi dersin/derslerin etkinliklerinde başarılı olduğunuzu görüyorsunuz?
  - Ders etkinliklerinizi çoğunlukla hangi yetenek türü/türleri ile ilişkilendirdiniz?

Süreç (Uygulama Basamakları):

- Bu derslerin etkinliklerinde başarılı olduğunuzu görmek sizlere neler hissettiriyor?

11. Öğrencilere aşağıdakine benzer bir açıklama yapılarak süreç sonlandırılır:
"Sevgili öğrenciler, yapmakta başarılı olduğumuz faaliyetler anlamına gelen yetenek alanlarımızla derslerin etkinliklerini ilişkilendirebilmek bizim için oldukça önemlidir. Bugün sizlerle 4 temel yetenek alanı ile ilişkilendirebileceğiniz 5 derse ilişkin güzel bir çalışma gerçekleştirdik. Önümüzdeki hafta çalışmamıza devam edeceğiz."

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Bu kazanım iki hafta boyunca işlenecektir. Bu nedenle kazanım değerlendirme bir sonraki hafta gerçekleştirilecektir.

Uygulayıcıya Not:

1. Torba yerine içi görünmeyen herhangi bir kutu, poşet vb kullanılabilir.
2. Karton bardak yerine içi görünmeyen herhangi bir kutu kullanılabilir. Bu durumda derslerin isimleri kâğıtlara yazılıp kutulara yapıştırılmalıdır.
3. Yerde oluşturulacak olan çemberler renkli tebeşirlerle çizilerek, renkli ipler kullanıp yerde yuvarlak form verildikten sonra bantla yapıştırılarak veya renkli bantlar kullanılarak oluşturulabilir.
4. Yetenek türlerinin yazılı olduğu kâğıtların her biri farklı renklerdeki kâğıtlara çıktı alınabilir. Kâğıt renklerinin seçimi, kullanılacak çemberlerin renkleri ile aynı olacak şekilde yapılabilir.
5. Çemberlerin oluşturulmasında farklı renkler kullanılmıyor ise çemberlerin her birinin içine yetenek türlerinin isimleri yapıştırılabilir.
6. Yerde oluşturulan çemberlerin yeterli genişlikte olmasına özen gösterilmelidir.
7. Uygulayıcı, öğrenciler çemberlere yerleşirken Etkinlik Bilgi Notu-2'den etkinliğin doğru yetenek türü ile eşleştirilip eşleştirilmediğini takip etmelidir.

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Etkinlik Bilgi Notu'ndaki açıklamalar tahtaya yansıtılarak, yazıların puntosu büyük biçimde öğrencilerin rahat görmesi sağlanabilir.
2. Çalışma yaprakları içeriklerinde yer alan kısımlar öğrencilerin performanslarına göre azaltılarak etkinlikler basitleştirilebilir.
3. Tartışma soruları basitleştirilerek öğrencilerin etkinliğe katılımı artırılabilir.

Etkinliği Geliştiren:

Gamze TEMELOĞLU

Çalışma Yaprağı 1

Okuduğunu, dinlediğini özetleme

Düşüncelerini sözlü olarak ifade etme

Düşüncelerini yazılı olarak ifade etme

Okuduğunu anlama

Problemi okuyup anlama

Zihinden dört işlem yapma

Problemin çözümünde öğretilen çözüm yolundan farklı çözüm yolları bulma

Geometrik şekilleri zihinde canlandırma

Pergel kullanmadan çember çizme

Bir cisme etki eden kuvvetin büyüklüğünü çizerek gösterme

Çeşitli maddelerin yoğunluklarını hesaplama

Laboratuvarda deney yapma

Destek ve hareket sistemini örneklerle açıklama

Güneş sistemini zihinde canlandırma

Bilgisayar sisteminin temel kavramlarını ve işlevlerini açıklama

Fare ve klavyeyi doğru şekilde kullanma

Bilgisayarın parçalarını yerlerine yerleştirme

Belirli bir amaç için bilgisayar programlarını kullanarak tablo oluşturma

Dua ezberleme

Din ve ahlakla ilgili temel kavramları açıklama

İslam dininin yasakladığı zararlı alışkanlıklara örnekler verme

Çalışma Yaprağı 2

Adı Soyadı:

TÜRKÇE

- (İlgili Yetenek: .....)
- (İlgili Yetenek: .....)
- (İlgili Yetenek: .....)
- (İlgili Yetenek: .....)
- (İlgili Yetenek: .....)

MATEMATİK

- (İlgili Yetenek: .....)
- (İlgili Yetenek: .....)
- (İlgili Yetenek: .....)
- (İlgili Yetenek: .....)
- (İlgili Yetenek: .....)

FEN BİLİMLERİ

- (İlgili Yetenek: .....)
- (İlgili Yetenek: .....)
- (İlgili Yetenek: .....)
- (İlgili Yetenek: .....)
- (İlgili Yetenek: .....)

BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİ VE YAZILIM

- (İlgili Yetenek: .....)
- (İlgili Yetenek: .....)
- (İlgili Yetenek: .....)
- (İlgili Yetenek: .....)
- (İlgili Yetenek: .....)

DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ

- (İlgili Yetenek: .....)
- (İlgili Yetenek: .....)
- (İlgili Yetenek: .....)
- (İlgili Yetenek: .....)
- (İlgili Yetenek: .....)

SÖZEL YETENEK

Sözcüklerle akıl yürütebilme, okuduğunu anlayabilme ve düşünceleri sözcüklerle açık bir biçimde ifade edebilme.

SAYISAL YETENEK

Sayılarla akıl yürütebilme, problemleri çözebilme.

ŞEKİL-UZAY YETENEĞİ

Şekiller arasındaki benzerlikleri ve farkları görebilme, cisimleri ve şekillerin döndürüldükleri zaman alacakları durumları göz önünde canlandırabilme.

GÖZ EL KOORDİNASYONU

Kesme, delme gibi, el ve gözün işbirliği ile yapılabilecek işleri yapabilme.

ETKİNLİK BİLGİ NOTU-2

Ders Etkinlikleri	İlgili Olduğu Ders	İlgili Yetenek Türü
Okuduğunu, dinlediğini özetleme	Türkçe	Sözel Yetenek
Düşüncelerini sözlü olarak ifade etme	Türkçe	Sözel Yetenek
Düşüncelerini yazılı olarak ifade etme	Türkçe	Sözel Yetenek
Okuduğunu anlama	Türkçe	Sözel Yetenek
Problemi okuyup anlama	Matematik	Sözel Yetenek
Zihinden dört işlem yapma	Matematik	Sayısal Yetenek
Problemin çözümünde öğretilen çözüm yolundan farklı çözüm yolları bulma	Matematik	Sayısal Yetenek
Geometrik şekilleri zihinde canlandırma	Matematik	Şekil-Uzay Yeteneği
Pergel kullanmadan çember çizme	Matematik	Göz El Koordinasyonu
Bir cisme etki eden kuvvetin büyüklüğünü çizerek gösterme	Fen Bilimleri	Göz El Koordinasyonu
Çeşitli maddelerin yoğunluklarını hesaplama	Fen Bilimleri	Sayısal Yetenek
Laboratuvarda deney yapma	Fen Bilimleri	Göz El Koordinasyonu
Destek ve hareket sistemini örneklerle açıklama	Fen Bilimleri	Sözel Yetenek
Güneş sistemini zihinde canlandırma	Fen Bilimleri	Şekil-Uzay Yeteneği
Bilgisayar sisteminin temel kavramlarını ve işlevlerini açıklama	Bilişim Teknolojileri ve Yazılım	Sözel Yetenek
Fare ve klavyeyi doğru şekilde kullanma	Bilişim Teknolojileri ve Yazılım	Göz El Koordinasyonu
Bilgisayarın parçalarını yerlerine yerleştirme	Bilişim Teknolojileri ve Yazılım	Göz El Koordinasyonu
Belirli bir amaç için bilgisayar programlarını kullanarak tablo oluşturma	Bilişim Teknolojileri ve Yazılım	Sayısal Yetenek, Göz El Koordinasyonu
Dua ezberleme	Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi	Sözel Yetenek
Din ve ahlakla ilgili temel kavramları açıklama	Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi	Sözel Yetenek
İslam dininin yasakladığı zararlı alışkanlıklara örnekler verme	Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi	Sözel Yetenek

6. SINIF ETKİNLİKLERİ

YETENEK ÇEMBERLERİ-2

Gelişim Alanı	Kariyer
Yeterlik Alanı	Kariyer Farkındalığı
Kazanım/Hafta	Derslerin etkinliklerini yetenekleriyle ilişkilendirir / 29. Hafta
Sınıf Düzeyi	6.sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	<ol style="list-style-type: none"> 1. Çalışma Yaprağı-1 2. Çalışma Yaprağı-2 3. Çalışma Yaprağı-3 4. Etkinlik Bilgi Notu-1 5. Etkinlik Bilgi Notu-2 6. Tahta kalem 7. Bant 8. Torba 9. 5 tane karton bardak 10. 7 farklı renkte çember (hulahop)
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	<ol style="list-style-type: none"> 1. Etkinlik Bilgi Notu-1'de yer alan yetenek türleri tahtaya yapıştırılmak üzere kesilir. 2. 5 tane karton bardak edinilir ve karton bardakların üzerine derslerden birinin ismi yazılır. 3. 7 farklı renkte çember (hulahop) edinilir. 4. Çalışma Yaprağı-1'deki ifadeler kesilir, katlanır ve torbanın içine konulur. 5. Etkinlik Bilgi Notu-2 etkinlik uygulamasından önce uygulayıcı tarafından okunmalıdır. 6. Çalışma Yaprağı-2 ve Çalışma Yaprağı-3 arkalı önlü olacak şekilde sınıf mevcudu kadar çoğaltılır. 7. Çemberler dersten önceki teneffüste sınıftaki tahtanın önüne, genel yetenekler (sözel yetenek, sayısal yetenek, şekil-uzay yeteneği, göz el koordinasyonu) iki sıra ve yan yana olacak şekilde yapıştırılır.

Süreç (Uygulama Basamakları):

1. Etkinliğe “Sevgili öğrenciler hepinize merhaba. Geçen hafta olduğu gibi bu hafta da derslerin etkinliklerini yeteneklerimizle ilişkilendirmeye devam edeceğiz.” denilerek giriş yapılır.
2. “Geçen hafta yerde dört çember vardı. Bu çemberler genel/akademik yeteneklerimiz olan sözel, sayısal, şekil-uzay ilişkileri ve göz el koordinasyonu yeteneklerini temsil ediyorlardı. Gördüğünüz gibi bu çemberlerin yanına üç çember daha eklendi. İşte bu çemberler de özel yeteneklerimiz olan müzik yeteneği, spor yeteneği ve görsel sanatlar/resim yeteneğini temsil ediyorlar.” açıklaması yapılarak Etkinlik Bilgi Notu-1’deki yetenek türleri tahtaya yapıştırılır.
3. 10 temel dersten Etkinlik Bilgi Notu-2’de yer alan dersler tahtaya yazılır. Öğrencilere Çalışma Yaprağı-2 dağıtılır. “Sevgili öğrenciler, bu hafta üzerine konuşacağımız, sizlerin de okulda gördüğünüz derslerden bazıları karşınızdadır. Şimdi sizlerden bu derslerde neler yaptığınızı düşünmenizi ve bu yaptığınız etkinliklerden başarılı olduğunuzu düşündüğünüz etkinliklerle bu etkinliklerin ilişkili olduğu yetenek türünü/türlerini Çalışma Yaprağı 2’deki ilgili ders başlığının altına yazmanızı istiyorum. Haydi başlayalım!” denilerek öğrencilere yazmaları için 10 dakika süre verilir.
4. Öğrenciler yazma işlemini tamamladıktan sonra, uygulayıcı ders etkinliklerini içinde bulunduran torbayı eline alır, üzerlerinde derslerin isimlerinin yazılı olduğu karton bardakları öğretmen masasının üzerinde yan yana sıralar ve şu açıklamayı yapar: “Şimdi sıra geldi oyunumuzu oynamaya. Elimdeki bu torbada sizin de Çalışma Yaprağı 2’ye yazdığınız ders etkinliklerini içeren ifadeler yer alıyor. Tahtanın önünde de geçen haftaki dört genel yetenek türünü temsil eden dört çemberin yanında özel yetenek türünü temsil eden üç çember var. Bu çemberlerden ..... renkteki çember ..... yeteneği, ... renkteki çember ..... yeteneği, ... temsil ediyor. Oynayacağımız bu oyunda gönüllü bir arkadaşınız öğretmen masasına doğru gelecek, elimdeki torbadan bir kâğıt seçecek ve kâğıtta yazanı sınıfa okuyacak. Daha sonra okuduğu bu etkinliğin tahtadaki beş dersten hangisinde daha sık kullanıldığını söyleyecek ve elindeki kâğıdı bu dersin yazılı olduğu bardağın içerisine atacak. Ardından bu etkinliğin hangi yetenek türü veya türleri ile ilişkili olduğunu, ilgili yetenek türünü temsil eden çemberin içerisine girerek bizlere gösterecek. İsteyenler, etkinlik süresince Çalışma Yaprağı 2’ye yazdığı ders etkinliklerine eklemeler yapabilir, etkinlikleri ilişkilendirdikleri yetenek türlerinde değişiklik yapabilirler. Haydi başlayalım! Kim ilk kâğıdı çekmek istiyor?”
5. Gönüllü öğrencilerden biri seçilerek süreç başlatılır.
  - Uygulayıcı gerek duyarsa, öğrenci seçtiği kâğıdı sınıfa okuduktan sonra “Bu etkinliği en çok hangi derste kullanıyorsunuz?”, “Bu etkinlik hangi yetenek türü ile ilişkili olabilir?” gibi soruları ile öğrencileri yönlendirilir.
6. Öğrencinin verdiği yanıt uygulayıcı tarafından Etkinlik Bilgi Notu-2’den takip edilir. Yanlış verilen cevapta öğrenciler doğru bilgiye yönlendirilir.
7. Öğrenciler yetenek türlerini temsil eden çemberlerin içerisine geçerken ders etkinliğinin iki yetenek türü ile ilişkili olma durumunda, öğrencilerin ayaklarını ilgili olan yetenek türlerine koyarak iki yetenek türünü de temsil etmeleri sağlanır.
8. Uygulayıcı ara ara öğrencilere Çalışma Yaprağı-2’ye eklemeler yapabileceklerini, yetenek türleri ile ilişkilendirmede varsa yanlış eşleştirmelerini düzeltebileceklerini hatırlatır.
9. Torbadaki kâğıtlar bitene kadar süreç devam ettirilir.
10. Gönüllü öğrencilerin paylaşımları alındıktan sonra aşağıdaki sorularla süreç yönlendirilir:

Süreç (Uygulama Basamakları):

- Çalışma Yaprağı-2'ye baktığınızda bu dersler arasından en çok hangi dersin/derslerin etkinliklerinde başarılı olduğunuzu görüyorsunuz?
- Ders etkinliklerinizi çoğunlukla hangi yetenek türü/türleri ile ilişkilendirdiniz?
- Bu derslerin etkinliklerinde başarılı olduğunuzu görmek sizlere neler hissettiriyor?

11. Öğrencilere aşağıdakine benzer bir açıklama yapılarak süreç sonlandırılır:
"Sevgili öğrenciler, akademik yaşamımızda bizler için önemli olan derslerin etkinlikleri ile kariyer yaşamımız için çok önemli olan temel kavramlardan biri olan yeteneklerimizle ilişkilendirebilmemiz bu iki alanda mutlu ve başarılı olabilmemiz için oldukça önemlidir."

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Öğrencilere Çalışma Yaprağı-3 dağıtılır. Öğrencilerden okulda gördükleri seçmeli derslerin etkinliklerinden başarılı olduklarını düşündükleri etkinlikleri yazmaları ve aynı şekilde yetenek türleri ile eşleştirmeleri istenir. Bu uygulama için öğrencilere iki hafta süre verilir.
2. Verilen sürenin sonunda öğrencilerin Çalışma Yaprağı 3'e yazdıklarını birbirleri ile paylaşmaları istenir.

Uygulayıcıya Not:

1. Bir önceki haftada kullanılan ortak malzemeler bu hafta uygulanacak olan etkinlikte kullanılabilir.
2. Torba yerine içi görünmeyen herhangi bir kutu, poşet vb kullanılabilir.
3. Karton bardak yerine içi görünmeyen herhangi bir kutu kullanılabilir. Bu durumda derslerin isimleri kâğıtlara yazılıp kutulara yapıştırılmalıdır.
4. Yerde oluşturulacak olan çemberler renkli tebeşirlerle çizilerek, renkli ipler kullanıp yerde yuvarlak form verildikten sonra bantla yapıştırılarak veya renkli bantlar kullanılarak oluşturulabilir.
5. Yetenek türlerinin yazılı olduğu kâğıtların her biri farklı renklerdeki kâğıtlara çıktı alınabilir. Kâğıt renklerinin seçimi, kullanılacak çemberlerin renkleri ile aynı olacak şekilde yapılabilir.
6. Çemberlerin oluşturulmasında farklı renkler kullanılmıyor ise çemberlerin her birinin içine yetenek türlerinin isimleri yapıştırılabilir.
7. Yerde oluşturulan çemberlerin yeterli genişlikte olmasına özen gösterilmelidir.
8. Uygulayıcı, öğrenciler çemberlere yerleşirken Etkinlik Bilgi Notu-2'den etkinliğin doğru yetenek türü ile eşleştirilip eşleştirilmediğini takip etmelidir.

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Çalışma yapraklarındaki yazıların puntosu büyütülerek, dokunsal özellikler eklenerek görme bakımından işlevsel hale getirilebilir.
2. Çalışma Yaprağı-2 ve 3'te yer alan içeriklerin sayısı öğrencilerin performanslarına göre azaltılarak etkinlikler basitleştirilebilir.
3. Etkinlik bilgi notları tahtaya yansıtılarak öğrencilerin rahatça görmeleri sağlanabilir.

Etkinliği Geliştiren:

Gamze TEMELOĞLU

Çalışma Yaprağı 1

Ritme uygun şarkı söyleme
Ritme uygun dans etme
Enstrüman çalma
Kendi ritmini oluşturma
Türkiye'nin dünya haritasındaki konumunu zihinde canlandırma
Sosyal bilimlerin toplum hayatına etkisine örnekler verme
Toplumsal hayatta demokrasinin önemini açıklama
Gözleme dayalı çizimler yapma
Yakınlık, uzaklık, büyüklük, küçüklük ilişkilerini kullanma
Atık malzemelerden (plastikten, tahtadan vb.) 3 boyutlu ürün çıkarma
Kâğıttaki şekilleri dışına taşırmadan boyama
Topu potaya atabilme, hedefi vurabilme
En kısa sürede hedefe ulaşma / Hızlı koşma
İstenilen mesafeye sıçrama
Seçilen halk dansına uygun hareket becerilerini sergileme
Temel sözcükleri ve anlamlarını öğrenme
Kelimeleri doğru telaffuz etme
Basit cümleler kurabilme

Çalışma Yaprağı 2

Adı Soyadı:

MÜZİK

- (İlgili Yetenek: .....)
- (İlgili Yetenek: .....)
- (İlgili Yetenek: .....)
- (İlgili Yetenek: .....)
- (İlgili Yetenek: .....)

SOSYAL BİLGİLER

- (İlgili Yetenek: .....)
- (İlgili Yetenek: .....)
- (İlgili Yetenek: .....)
- (İlgili Yetenek: .....)
- (İlgili Yetenek: .....)

GÖRSEL SANATLAR

- (İlgili Yetenek: .....)
- (İlgili Yetenek: .....)
- (İlgili Yetenek: .....)
- (İlgili Yetenek: .....)
- (İlgili Yetenek: .....)

BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR

- (İlgili Yetenek: .....)
- (İlgili Yetenek: .....)
- (İlgili Yetenek: .....)
- (İlgili Yetenek: .....)
- (İlgili Yetenek: .....)

İNGİLİZCE

- (İlgili Yetenek: .....)
- (İlgili Yetenek: .....)
- (İlgili Yetenek: .....)
- (İlgili Yetenek: .....)
- (İlgili Yetenek: .....)

Çalışma Yaprağı 3

Adı Soyadı:

Sevgili öğrencim,

Şimdi, okulda temel dersler üzerinde yaptığımız uygulamayı seçmeli dersleri düşünerek yapmanı istiyorum. Önce okulda gördüğün seçmeli dersleri kutucukların başına yazmalısın. Daha sonra bu derslerde yaptığınız etkinlikleri düşünmeli, bu etkinliklerden başarılı olduklarını ilgili dersin adını yazdığın kutucuğa madde madde yazmalı ve yazdığın her bir etkinliği üzerine konuştuğumuz yetenek türlerinden (sözel yetenek, sayısal yetenek, şekil uzay yeteneği ve göz-el koordinasyonu, müzik yeteneği, spor yeteneği, görsel sanatlar/resim yeteneği) ilgili olan yetenek/yeteneklerle ilişkilendirmelisin. Haydi başla!

.....

- (İlgili Yetenek: .....)
- (İlgili Yetenek: .....)
- (İlgili Yetenek: .....)
- (İlgili Yetenek: .....)
- (İlgili Yetenek: .....)

.....

- (İlgili Yetenek: .....)
- (İlgili Yetenek: .....)
- (İlgili Yetenek: .....)
- (İlgili Yetenek: .....)
- (İlgili Yetenek: .....)

.....

- (İlgili Yetenek: .....)
- (İlgili Yetenek: .....)
- (İlgili Yetenek: .....)
- (İlgili Yetenek: .....)
- (İlgili Yetenek: .....)

.....

- (İlgili Yetenek: .....)
- (İlgili Yetenek: .....)
- (İlgili Yetenek: .....)
- (İlgili Yetenek: .....)
- (İlgili Yetenek: .....)

.....

- (İlgili Yetenek: .....)
- (İlgili Yetenek: .....)
- (İlgili Yetenek: .....)
- (İlgili Yetenek: .....)
- (İlgili Yetenek: .....)

SÖZEL YETENEK

Sözcüklerle akıl yürütebilme, okuduğunu anlayabilme ve düşünceleri sözcüklerle açık bir biçimde ifade edebilme.

SAYISAL YETENEK

Sayılarla akıl yürütebilme, problemleri çözebilme.

ŞEKİL-UZAY YETENEĞİ

Şekiller arasındaki benzerlikleri ve farkları görebilme, cisimleri ve şekillerin döndürüldükleri zaman alacakları durumları göz önünde canlandırabilme.

GÖZ EL KOORDİNASYONU

Kesme, delme gibi, el ve gözün işbirliği ile yapılabilecek işleri yapabilme.

MÜZİK
YETENEĞİ

SPOR
YETENEĞİ

GÖRSEL
SANATLAR/RESİM
YETENEĞİ

ETKİNLİK BİLGİ NOTU-2

Ritme uygun şarkı söyleme	Müzik	Müzik Yeteneği
Ritme uygun dans etme	Müzik	Müzik Yeteneği
Enstrüman çalma	Müzik	Müzik Yeteneği
Kendi ritmini oluşturma	Müzik	Müzik Yeteneği
Türkiye'nin dünya haritasındaki konumunu zihinde canlandırma	Sosyal Bilgiler	Şekil-Uzay Yeteneği
Sosyal bilimlerin toplum hayatına etkisine örnekler verme	Sosyal Bilgiler	Sözel Yetenek
Toplumsal hayatta demokrasinin önemini açıklama	Sosyal Bilgiler	Sözel Yetenek
Gözleme dayalı çizimler yapma	Görsel Sanatlar	Görsel Sanatlar/ Resim Yeteneği
Yakınlık, uzaklık, büyüklük, küçüklük ilişkilerini kullanma	Görsel Sanatlar	Görsel Sanatlar/ Resim Yeteneği
Atık malzemelerden (plastikten, tahtadan vb.) 3 boyutlu ürün çıkarma	Görsel Sanatlar	Görsel Sanatlar/ Resim Yeteneği
Kâğıttaki şekilleri dışına taşırmadan boyama	Görsel Sanatlar	Görsel Sanatlar/ Resim Yeteneği
Topu potaya atabilme, hedefi vurabilme	Beden Eğitimi ve Spor	Spor Yeteneği
En kısa sürede hedefe ulaşma / Hızlı koşma	Beden Eğitimi ve Spor	Spor Yeteneği
İstenilen mesafeye sıçrama	Beden Eğitimi ve Spor	Spor Yeteneği
Seçilen halk dansına uygun hareket becerilerini sergileme	Beden Eğitimi ve Spor	Spor Yeteneği
Temel sözcükleri ve anlamlarını öğrenme	İngilizce	Sözel Yetenek
Kelimeleri doğru telaffuz etme	İngilizce	Sözel Yetenek
Basit cümleler kurabilme	İngilizce	Sözel Yetenek

6. SINIF ETKİNLİKLERİ

ETKİLİYORUM, ETKİLENİYORUM!

Gelişim Alanı	Sosyal Duygusal
Yeterlik Alanı	Benlik Farkındalığı
Kazanım/Hafta	Davranışlarının kendisine ve çevresine etkilerini fark eder/ 30.Hafta
Sınıf Düzeyi	6.sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	1. Çalışma Yaprağı-1 2. Çalışma Yaprağı-2
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Çalışma Yaprağı-1’de yer alan örnek olaylar etkinlik öncesinde incelenir. 2. Çalışma Yaprağı-2 öğrenci sayısı kadar çoğaltılır.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> Uygulayıcı tarafından öğrencilere etkinliğin amacının ‘davranışlarının kendisine ve çevresine etkilerini fark etmesi’ olduğu açıklanır. Ardından Çalışma Yaprağı-1’de yer alan Örnek Olay-1 okunur. Etkileşim şu sorularla devam ettirilir: <ul style="list-style-type: none"> Sizce Esmâ ve ailesinin bu davranışlarının kendilerine etkileri neler olmuştur? Esmâ ve ailesinin bu davranışlarının çevrelerine etkileri neler olmuştur? Öğrencilerin paylaşımları alındıktan sonra Çalışma Yaprağı-1’de yer alan Örnek Olay-2 okunur ve öğrencilere şu sorular yöneltilir: <ul style="list-style-type: none"> Berk’in bu davranışlarının kendisini nasıl etkileyeceğini düşünüyorsunuz? Neden? Sizce Berk’in bu davranışları çevresini nasıl etkiliyor? Öğrencilerin paylaşımları alındıktan sonra Çalışma Yaprağı-1’de yer alan Örnek Olay-3 okunarak sürece şu sorularla devam edilir: <ul style="list-style-type: none"> Sizce Tuğçe’nin bu davranışlarının kendine etkisi neler olabilir? Tuğçe’nin bu davranışları çevresindeki insanları nasıl etkilemekte, onlara ne hissettirmektedir? Öğrencilerin paylaşımları alındıktan sonra Çalışma Yaprağı-1’de yer verilen Örnek Olay-4 okunduktan sonra bununla ilgili sorular da sorulur: <ul style="list-style-type: none"> Mert’in ilk davranışlarının kendisine ve çevresine etkileri neler olmuştur? Sizce Mert davranışlarını değiştirmeye karar verdikten sonra yeni

Süreç (Uygulama Basamakları):

- davranışlarının kendisine ve çevresine etkileri neler olacaktır?
6. Tüm bu örnek olaylar üzerinde konuşulduktan sonra öğrencilere şu sorular sorulur:
    - Bu örnek olaylarda fark ettiğiniz ortak noktalar oldu mu? Neler?
    - Her bireyin davranışlarının kendisine ve çevresine etkisinin olduğunu bilmek kişilere ne kazandırır?
    - Kendi davranışlarınızı düşündüğünüzde bu davranışların size ve çevrenize ne tür etkileri oluyor? Örnek verebilir misiniz?
  7. Öğrencilerin paylaşımları alındıktan sonra aşağıdakine benzer bir açıklama ile süreç sonlandırılır:

"Her bireyin davranışlarının kendilerine ve çevrelerine etkileri vardır. Bu bağlamda bizlerin de davranışlarımızı bunun farkında olarak yönetmemiz önemlidir."

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Öğrencilerden bir hafta boyunca kendilerini gözlemlemeleri ve Çalışma Yaprağı-2'yi doldurmaları istenir.
2. Alternatif olarak öğrencilerin günlük tutması ve tuttukları bu günlüklerde gün içinde nasıl davrandıklarına, davranışlarının kendilerini ve çevrelerini nasıl etkilediğine de yer verilmesi istenebilir.

Uygulayıcıya Not:

1. Kazanım değerlendirmesinde günlük tutma yöntemi kullanılacaksa Çalışma Yaprağı-2'nin çoğaltılmasına gerek yoktur.
2. Kazanım değerlendirmesinde günlük tutma yöntemi kullanılacaksa, öğrencilerden tutulan günlükler istenilmeyecek, öğrenci kendi kendini gözlemlemiş olacaktır.

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Çalışma Yaprağı-1'de yer alan örnek olayların görselleri de öğrencilere sunulurken öğrenme süreci farklılaştırılabilir.
2. Sorular basitleştirilerek ve gerektiğinde yanıtlara ilişkin hatırlatmalar yapılarak öğrencilerin etkinliğe katılımları desteklenebilir.
3. Çalışma Yaprağı-2'de yer alan yazılar puntoları büyütülerek, kontrast renkte zemin üzerinde yapıştırılarak veya dokunsal özellikler eklenerek görme bakımından işlevsel hale getirilebilir.

Etkinliği Geliştiren:

M. Kübra COŞKUNER

Çalışma Yaprağı 1

Örnek Olay 1

Esmâ ve ailesi bir gün koskocaman ağaçların olduğu, kuş seslerinin yükseldiği, yemyeşil, ormanlık bir alana pikniğe giderler. Ateş yakmanın yasak olduğu bu alanda Esmâ ateş yakıp mangal yapmak için ısrar eder. Ailesi Esmâ'nın isteğini yapar, ateş yakarlar ve pikniklerini yaparlar. Eve dönüş vakitleri geldiğinde ise yaktıkları ateşin közlerini tamamen söndürmeyi unutarak ormanlık alandan ayrılırlar. Onlar her şeyden habersiz evlerine dönerken ormanda çıkan rüzgârın etkisiyle tamamen söndürmedikleri közlerin uçuşmasıyla çevredeki otlar tutuşur ve alevler çoktan ormanı sarar.

Örnek Olay 2

Berk bir gün okulda arkadaşları ile kovalamaca oynarken arkadaşlarından birinin ayağına çelme takarak onu düşürür. Gözlüğü kırılan arkadaşının aynı zamanda dizleri ve burnu da kanamaktadır. Hemen hastaneye götürülen arkadaşının tedavisi tamamlanır ve ertesi gün okula döner. Berk, kendisine yaptığı davranışın çok yanlış olduğunu anlatmaya çalışan başka bir arkadaşıyla ise tartışır. Üstelik bu ilk değildir, Berk son zamanlarda buna benzer pek çok olumsuz davranış sergilemiştir.

Örnek Olay 3

Günlerden bir gün Tuğçe okulda arkadaşı Esra'yı ağlarken görür. Hemen yanına gider ve neyi olduğunu sorar. Sınavdan düşük not aldığı için üzüldüğünü, ailesinin kendisine kızacağından korktuğunu öğrenince ona destek olur. Üzüntüsünü paylaşmaya, kaygısını azaltmaya çalışır. Hatta onu yeniden neşelendirecek türlü türlü fıkralar anlatmaya başlar. Okul bitip evlerine dönerken Esra Tuğçe'ye "İyi ki varsın, ne zaman yardıma ihtiyacım olsa hep yanımda oluyorsun, ben de öyle olacağım." der.

Örnek Olay 4

Mert 6. sınıfa giden, arkadaşlarıyla oyun oynamayı çok seven bir öğrenciydi. İki tane de kardeşi vardı. Kardeşleri Mert'i çok severler, yaptığı her davranışı örnek alırlardı. Ancak Mert bazen evdeki ve okuldaki kurallara uymakta zorlanıyordu. Ev ödevlerini yapmayı unuttuğu günler oluyordu. Bazı günler ise oyuna dalıp ertesi günkü sınavlarına bile çalışmıyordu. Ailecek karar verdikleri evde top oynamama kuralını ihlal ediyor, zaman zaman evdeki bazı eşyaların kırılmasına yol açıyordu. Bilgisayar kullanma ve televizyon izleme konusunda belirledikleri süreleri aşıyordu. Abur cubur yememe kuralını çiğnediği bile oluyordu. Yediği abur cuburların kâğıtlarını yerlere attığı, çevreyi kirlettiği durumlar da vardı. Bir gün Mert'in dikkatini çeken bir şey oldu. Eskiden ödevlerini yapmayı hiç ihmal etmeyen kardeşleri de artık zaman zaman ödevlerini yapmamaya, sınavlarını aksatmaya başlamışlardı. Onlar da kendisi gibi evde top oynuyor, abur cubur yiyor, saatlerce bilgisayarla oynuyorlar, çevreyi kirletiyorlardı. Ve daha Mert'in yaptığı nice davranışı yapmaya başlamışlardı. Tüm bunlar Mert'i biraz düşündürdü ve Mert bir karar aldı. Bundan sonra evdeki ve okuldaki tüm kurallara uyacaktı. Ev ödevleri, sınavlar, oyun zamanları, beslenme alışkanlıkları... Hepsi ama hepsi bundan sonra belirlendiği şekilde olacaktı.

Çalışma Yaprağı 2

GÜNLER	DAVRANIŞIM	KENDİME ETKİSİ	ÇEVREME ETKİSİ
Pazartesi		1. 2. 3.	1. 2. 3.
Salı		1. 2. 3.	1. 2. 3.
Çarşamba		1. 2. 3.	1. 2. 3.
Perşembe		1. 2. 3.	1. 2. 3.
Cuma		1. 2. 3.	1. 2. 3.
Cumartesi		1. 2. 3.	1. 2. 3.
Pazar		1. 2. 3.	1. 2. 3.

6. SINIF ETKİNLİKLERİ

DEĞİŞEBİLEN BEN

Gelişim Alanı	Sosyal Duygusal
Yeterlik Alanı	Benlik Farkındalığı
Kazanım/Hafta	Kendini tanımlayan özelliklerin değişebilir olduğunu fark eder. / 31. Hafta
Sınıf Düzeyi	6.sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	1. Çalışma Yaprağı-1 2. Çalışma Yaprağı-2 3. Çalışma Yaprağı-3 4. Etkinlik Bilgi Notu-1 5. Küçük plastik top
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Etkinlik Bilgi Notu-1' in çıktısı alınır. 2. Çalışma Yaprağı-1, Çalışma Yaprağı-2 ve Çalışma Yaprağı-3'ün çıktısı alınarak öğrenci sayısı kadar çoğaltılır.
Süreç (Uygulama Basamakları):	1. Öğrencilerden oldukları yerde ayağa kalkmalarını istenir. Uygulayıcı tarafından plastik top öğrencilerden birine verilir ve açıklamasını beklemesi söylenir. Aşağıdaki yönerge verilerek etkinlik başlatılır. <i>"Bugün sizlerle kendimizi tanımlayan özelliklerden bahsedeceğiz. Bizler kendimizden bahsederken bizde var olan özelliklerimizi dile getiririz. Bu sayede iletişime geçtiğimiz insanlara kendimizi daha kolay anlatırız ve onların da bizi tanımları kolaylaşır. Şimdi hep beraber bizi en iyi tanımladığını düşündüğümüz özelliklerle birlikte ismimizi söyleyip bu topu birbirimize atacağız. Söylediğimiz özellikler bir-iki kelimeyi geçmemeli mesela uyumlu Elif gibi kısaca söyleyebilirsiniz. Arada sırada topu bana da atabilirsiniz. Haydi başlayalım."</i> 2. Öğrenciler oyunu tamamladıklarında öğrencilere Çalışma Yaprağı-1 dağıtılır. Aşağıdaki yönerge ile etkinlik devam ettirilir: <i>"Şimdi sizlere bir örnek olay okuyacağım. Sizlerden bu örnek olayı iyice dinlemenizi ve Semra'nın kendini tanımlarken hangi özellikleri kullandığını Çalışma Yaprağı-1'de ki ilgili kutucuğa yazmanızı istiyorum."</i> 3. Öğrencilere Etkinlik Bilgi Notu-1'de yer alan örnek olay kısımlar hâlinde okunur. Bir sonraki kısma geçilmeden öğrencilerin ilgili kutucuğa özellikleri yazabilmeleri için yeterli süre verilir. 4. Öğrenciler yazma işlemini bitirdikten sonra gönüllü öğrencilerden yazdıkları özellikleri paylaşmaları istenir.

Süreç (Uygulama Basamakları):

- Öğrencilerden paylaşımlar alındıktan sonra aşağıdaki yönerge ile süreç yönlendirilir:
"Semra'nın üç farklı tanışma hikâyesini dinlediniz. Üçünde de kendini tanıtan özelliklerinden bahsetti. Bu özelliklerde sizler nasıl bir değişiklik gördünüz?"
- Öğrencilerin paylaşımları alındıktan sonra Çalışma Yaprağı-2 öğrencilere dağıtılır ve şu yönerge verilir:
"Etkinliğimizin başında kendimizi tanımlayan bir özelliği söyledik. Şimdi kendinizi tanımlayan farklı özelliklerinizi de düşünmenizi istiyorum. Düşündüğünüz bu özellikleri size dağıttığım Çalışma Yaprağı-2'deki ortaokulda ben kutucuğuna yazın."
- Öğrencilerden paylaşımları alınır ve şu yönerge ile etkinlik devam ettirilir:
"Şimdi geçmiş yaşantılarınızı düşünün ve mesela ilkokulda kendinizi nasıl tanıttırdınız, kendinizi tanıtırken hangi özelliklerinizi söylediniz bir hatırlayın. Hatırladığınız özellikleri çalışma yaprağında ilkokulda ben kutucuğuna yazın."
- Aşağıdaki tartışma soruları ile süreç devam ettirilir:
  - Kendi yaşantılarınızı düşündüğünüzde kendinizi tanımlayan hangi özelliklerinizde değişiklikler oldu?
  - Kendinizi tanımlarken öncesinde kullandığınız fakat şimdi kullanmadığınız özellikler hangileri?
  - Sizce bu değişimler neden oldu?
- Öğrencilerin paylaşımları alındıktan sonra aşağıdakine benzer bir açıklama ile süreç sonlandırılır:
"Bizler kendimizi tanımlarken bazı özelliklerden bahsederiz. Bu özellikler zaman geçtikçe, farklı yönlerimizi keşfettikçe değişebilir. Bazılarını söylemeyi bırakırız bazılarını devam ettirir yanına yenilerini ekleriz."

Kazanımın Değerlendirilmesi:

- Öğrencilere Çalışma Yaprağı-3 dağıtılır. Çalışma yaprağındaki şablona 10 yıl sonraki hallerini düşünmelerini kendilerinde nelerin değişmiş olabileceğini hayal etmelerini ve 10 yıl sonraki kendilerine bir mektup yazmaları istenir.

Uygulayıcıya Not:

- Isınma oyunu esnasında uygulayıcı özelliklere değinirken olumlu özellikler kadar olumsuz özelliklerden de örnek vermelidir. Bu sayede öğrencilere olumsuz özelliklerimizin de var olabileceği hatırlatılmış olur.
- Isınma oyununda top atmanın sınıfta uygulanamaması durumunda top elden ele gezdirilerek ya da öğrenciden topu atmasını istediği arkadaşının ismini söylemesi şeklinde de oynatılabilir.
- Top yerine uygun olan ve belirtilen işlevi yerine getirecek farklı bir nesne de kullanılabilir.

Özel gereksinimli öğrenciler için;

- Etkinlik Bilgi Notu-1'de yer alan örnek durumlara ilişkin görseller de hazırlanarak öğrencilerin Çalışma Yaprağı-1'i doldurmaları için hatırlamaları gerekenler basitleştirilebilir.
- Çalışma Yaprağı-2'nin doldurulma sürecinde öğrencilere sorular sorularak bireysel destek olunabilir.
- Tartışma soruları basitleştirilerek öğrencilerin etkinliğe katılımları artırılabilir.

Etkinliği Geliştiren:

Hatice TOK

ETKİNLİK BİLGİ NOTU-1

Birinci kısım:

İlkokula başlayan Semra teneffüste sınıf arkadaşlarının yanına gider. Sınıf arkadaşları birbirlerini tanımak için "Anlat Kendini" diye bir oyun oynarlar. Bu oyunda herkes kendisi ile ilgili özellikleri diğerlerine söylüyordur. Sıra Semra'ya geldiğinde Semra özelliklerini şöyle anlatır. "Kalabalık oynanan oyunlarda uyumlu davranırım, kurallara göre oyunu sürdürmeyi severim. Ayrıca merak etmeyi çok severim, merakım sayesinde yeni şeyler keşfedebiliyorum. Ama bazen sabırsız bir insan olabiliyorum. İstedğim şey hemen olsun istiyorum."

İkinci kısım:

Semra 6. sınıfta okurken başka şehre taşındıkları için başka bir okula devam etmek durumunda kalmıştır. Yeni sınıfına ilk girdiğinde sınıf arkadaşlarının meraklı gözlerle onu izlediklerini görmüştür. Öğretmenleri "Semra arkadaşınız aramıza yeni katıldı. Hoş geldin Semra burada da önceki okulunda olduğu gibi çok güzel şeyler yaşayacağına eminim. Bize biraz kendini tanıtır mısın?" der. Semra " Herkese merhaba adım Semra bu okula yeni geldim. Meraklı araştırmalar yapmayı seven biriyimdir. Grup çalışmalarında olduğu kadar bireysel çalışmalarda da başarılı işler çıkarabiliyorum. Önceden çok sabırsız biriydim ama zamanla sabredebileceğimi de gördüm. Artık daha sabırlı biriyim. Ayrıca gezmeyi ve eğlenmeyi de çok severim." der.

Üçüncü kısım:

Liseye devam eden Semra'nın İngilizce öğretmenin tayini çıkmış ve yerine yen bir İngilizce öğretmeni gelmiştir. Yeni gelen öğretmenleriyle ilk derste öğretmenleri öğrencilerle tanışmak istemiş ve öğrencilerden sırayla kendilerini tanıtmalarını beklemiştir. Sıra Semra'ya geldiğinde, Semra " Gezmeyi yeni yerler görmeyi çok severim. Önceden daha meraklı biriydim, çok fazla araştırma yapardım ama bu özelliğimi eskisi kadar kullanamıyorum artık. Arkadaşarımla birlikte çalışmayı çok severim onlarla birlikte ortaya bir ürün çıkardığımızda çok mutlu olurum. Bir de son zamanlarda müzikle ilgilenmeye başladım. Müzikle ilgilenmek bana çok iyi geliyor. " diyerek kendini tanıtır.

Çalışma Yaprağı 1

İlkokulda Semra;

Ortaokulda Semra;

Lisede Semra;

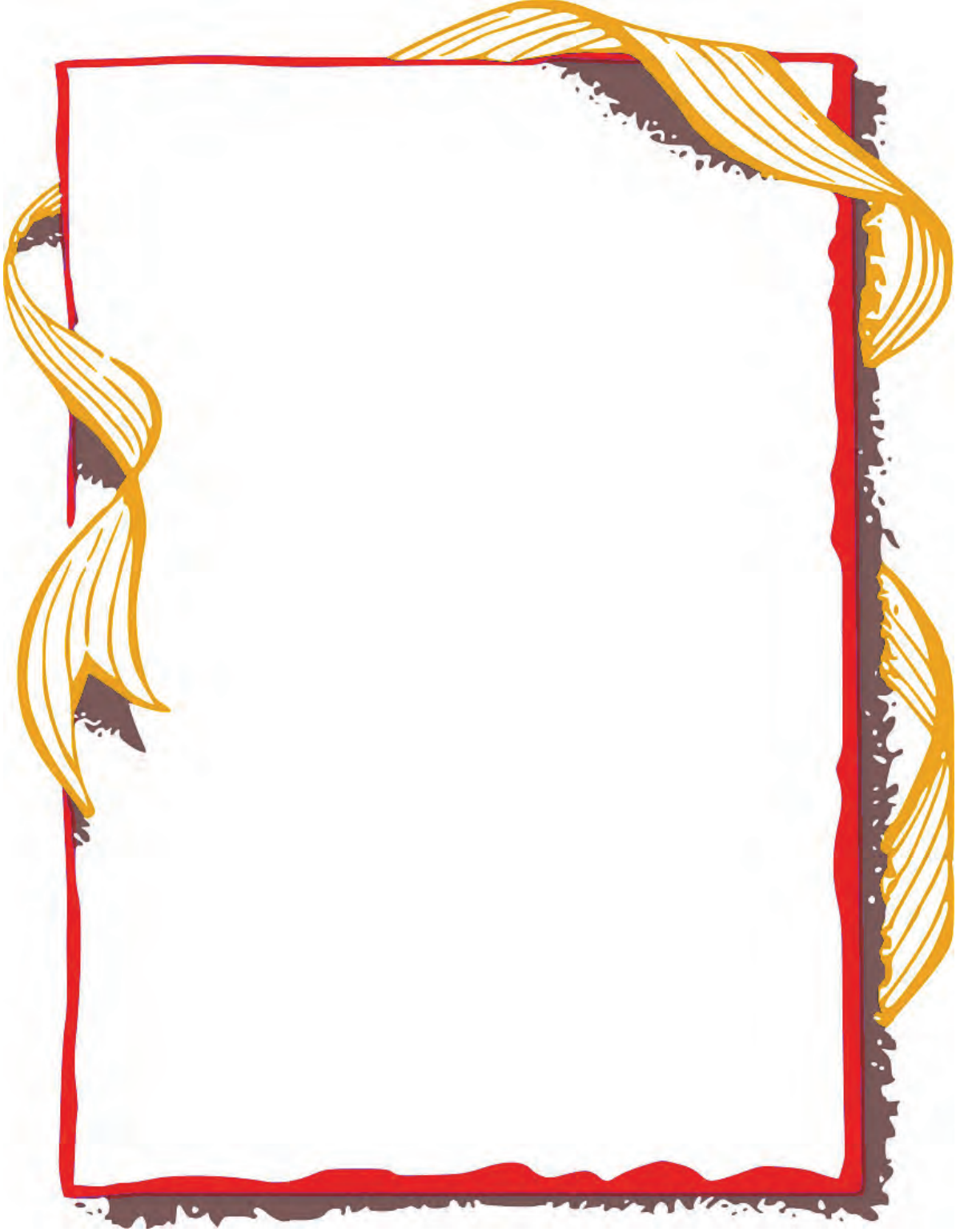
Çalışma Yaprağı 2

İlkokulda Ben;

Ortaokulda Ben;

Çalışma Yaprağı 3

Sevgili öğrenciler, 10 yıl sonraki halinizi bir hayal edin. 10 yıl sonra neredesiniz, neler yapıyorsunuz, kendinizle ilgili neleri değişmiş olarak görüyorsunuz bir düşünün. Sonrasında aşağıdaki mektup sayfasına ona bir mektup yazın.

6. SINIF ETKİNLİKLERİ

ZENGIN KİTAPLIĞIM

Gelişim Alanı	Sosyal Duygusal
Yeterlik Alanı	Kişiler Arası Beceriler
Kazanım/Hafta	İnsanların farklı karakter güçlerine sahip olmasının kişiler arası ilişkilere zenginlik katacağını bilir. / 32. Hafta
Sınıf Düzeyi	6.sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	<ol style="list-style-type: none"> 1. Çalışma Yaprağı-1 2. Çalışma Yaprağı-2 3. Çalışma Yaprağı-3 4. Yapıştırıcı 5. Boya kalemleri
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	<ol style="list-style-type: none"> 1. Çalışma Yaprağı-1 ve Çalışma Yaprağı-2'nin poster boyutunda çıktısı alınır. 2. Çalışma Yaprağı-3'te yer alan küçük kitap resimleri öğrenci sayısı kadar çoğaltılır ve hatlarından kesilir. 3. Etkinliğin uygulanacağı günden önce öğrencilere o gün için yanlarında boya kalemi getirmeleri duyurusu yapılır.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> 1. Çalışma Yaprağı-1 tahtaya asılır. 2. Uygulayıcı tarafından öğrencilere aşağıdaki yönerge verilerek etkinlik başlatılır. <i>"Sizlerle daha önceden sahip olduğumuz karakter güçlerinden bahsetmiştik. Tahtadaki posterde görmüş olduğunuz karakter güçleri hepimizde var. Ama biz içlerinden bazılarını daha sık kullanırız. Şimdi bu posteri incelemenizi istiyorum. Buradaki karakter güçlerinden kendinizde en çok gözlemlediğiniz bir tanesini seçin."</i> 3. Öğrenciler seçim yaptıktan sonra onlara Çalışma Yaprağı-3'ten kesilmiş kitap resimleri her öğrenci de birer tane olacak şekilde dağıtılır. Aşağıdaki yönerge ile süreç devam ettirilir. <i>"Her kitabın kendi türü, türüne özgü özellikleri vardır. Okuma yazması olan her insan ulaşabildiği yazılmış tüm kitapları okuyabilir. Fakat bizler hepsini okumaktan çok ilgimizi çeken, bizlerin merak ettiği, hoşumuza gidenleri okumayı tercih ederiz. Karakter güçlerini de böyle düşünebiliriz. Hepsi bizlerde var ama bizler bazılarını daha sık kullanırız. Şimdi sizlere dağıttığım kitap resimlerini istediğiniz renge boyayın ve üzerine etkinliğin başında seçmiş olduğunuz karakter gücünü yazın."</i>

Süreç (Uygulama Basamakları):

- Öğrenciler işlemi sürdürürken uygulayıcı tarafından Çalışma Yaprağı-2 tahtaya asılır.
- Öğrenciler işlemi tamamladığında uygulayıcı tarafından aşağıdaki yönerge verilir.

"Tahtada bir kitaplık görüyorsunuz. Bu kitaplık şu an da boş. Bu kitaplığı zenginleştirip güzelleştirmek bizim elimizde. Bir kitaplık nasıl güzelleştirilir?"

- Gönüllü öğrencilerden cevaplar alındıktan sonra aşağıdaki yönerge verilerek süreç yönlendirilir:

"Bir kitaplık ne kadar çok ve çeşitli kitaplarla dolarsa o kadar güzelleşir ve zenginleşir. Elinizdeki kitap resimleri artık sizi temsil ediyor. Şimdi sırayla bu kitapları kitaplığımıza yerleştirelim."

- Öğrencilerin yarısı kitap resimlerini yapıştırdıktan sonra öğrencilere "Sizce biraz daha zenginleştirebilir miyiz kitaplığımızı?" sorusu sorulur. Cevaplar alındıktan sonra kalan öğrencilerin de kitap resimlerini yapıştırmaları beklenir.

- Aşağıda verilen tartışma sorularının tartışılması ile süreç devam ettirilir:

- Kitaplığımızın bu kadar dolu ve çeşitli olması size ne anlam ifade ediyor?
- Sizin yapıştırdığınız kitabın kitaplığımıza nasıl bir katkısı oldu?
- Kitaplığın farklı karakter güçleri kitaplarıyla dolu olmasının size nasıl bir etkisi oldu?
- Farklı karakter güçlerine sahip insanların bir araya gelip paylaşımında bulunması onların iletişimlerini nasıl etkiler?

- Öğrencilerin paylaşımları alındıktan sonra aşağıdaki yönerge ile süreç sonlandırılır:

"Hep birlikte oluşturduğumuz kitaplığımızda da olduğu gibi hayatımızda farklı özelliklere sahip, farklı karakter güçlerini daha sık kullanmayı tercih eden insanlarla karşılaşacağız. Onlarla aynı ortamı paylaşım iletişim kuracağız. Bu farklılıklar bizlerin gelişimini de katkılar yapacak ve daha farklı açılardan da bakabilmemizi sağlayacaktır."

Kazanımın Değerlendirilmesi:

- Öğrenciler etkinlik sürecinde seçtikleri karakter güçleri dikkate alınarak 4-5 kişilik gruplara ayrılır. Gruptaki her öğrencinin farklı bir karakter gücünü seçmiş olması önemlidir. Gruplar oluşturulduktan sonra her gruptan öğrencilerin sahip oldukları karakter güçlerinin özelliklerini belirttikleri ortak bir şiir yazmaları istenir. Gruplar yazdıkları şiirleri sınıfta seçilen uygun bir köşeye asarlar.
- Öğrenciler 2'şer kişilik gruplara ayrılır. Gruplarda farklı karakter güçlerini seçen öğrencileri eşleştirmek önemlidir. Eşleşen bu öğrenciler seçtikleri karakter gücünü ve onu nasıl kullandığını bir örnek vererek arkadaşına anlatır. Sonrasında her iki öğrenciden de dinlediği karakter gücüne dair o hafta bir davranışta bulunmasını ve deneyimlerini birbirleriyle paylaşmaları istenir.

Uygulayıcıya Not:

- Çalışma Yaprağı-1 ve Çalışma Yaprağı-2 poster boyutunda çıkarılmadığı durumlarda varsa etkileşimli tahta veya projeksiyondan yansıtılabilir.
- Sınıf mevcudunun az olduğu durumlarda öğrencilerin seçtiği karakter güçleri 2'ye çıkarılıp küçük kitap resimleri de ikişer tane dağıtılabilir.
- Uygulayıcı sunulan iki kazanım değerlendirmesinden öğrencilere en uygun olduğunu düşündüğünü seçebilir.
- Sınıf mevcudunun az olduğu sınıflarda kazanım değerlendirmesi grup şiiri

Uygulayıcıya Not:

değil sınıf şiiri şeklinde de yaptırılabilir.

5. Kazanım Değerlendirmesi-1’de şiir yazdırmak yerine resim yaptırılabilir ya da hikâye de yazdırılabilir. Uygulayıcı hangisinin öğrencilere daha uygun olduğunu düşünürse onu seçebilir.

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Kitap resimlerinin boyanma ya da yapıştırılma sürecinde akran eşlemesi yapılarak öğrencilerin birbirine destek olması sağlanabilir.
2. Tartışma soruları basitleştirilerek öğrencilerin katılımları artırılabilir.
3. Öğrencilere etkinlikleri tamamlamaları için ek süre verilebilir.

Etkinliği Geliştiren:

Hatice TOK

KARAKTER GÜÇLERİ

Yaşam
coşkusu

Affedicilik

Açık
fikirlik

Cesur
olma

Liderlik

Alçak
gönüllük

Dürüstlük

Çok yönlü
bakış
açısı

Hakkaniyet

Azim

Estetik ve
mükemmeliğin
takdiri

Maneviyat

Şükür

Merak

Mizah

Sosyal
Zeka

Sevme ve
sevilme

Öz
düzenleme

Nezaket

Öğrenme
aşkı

Yaratıcılık

Umut

Tedbirlik

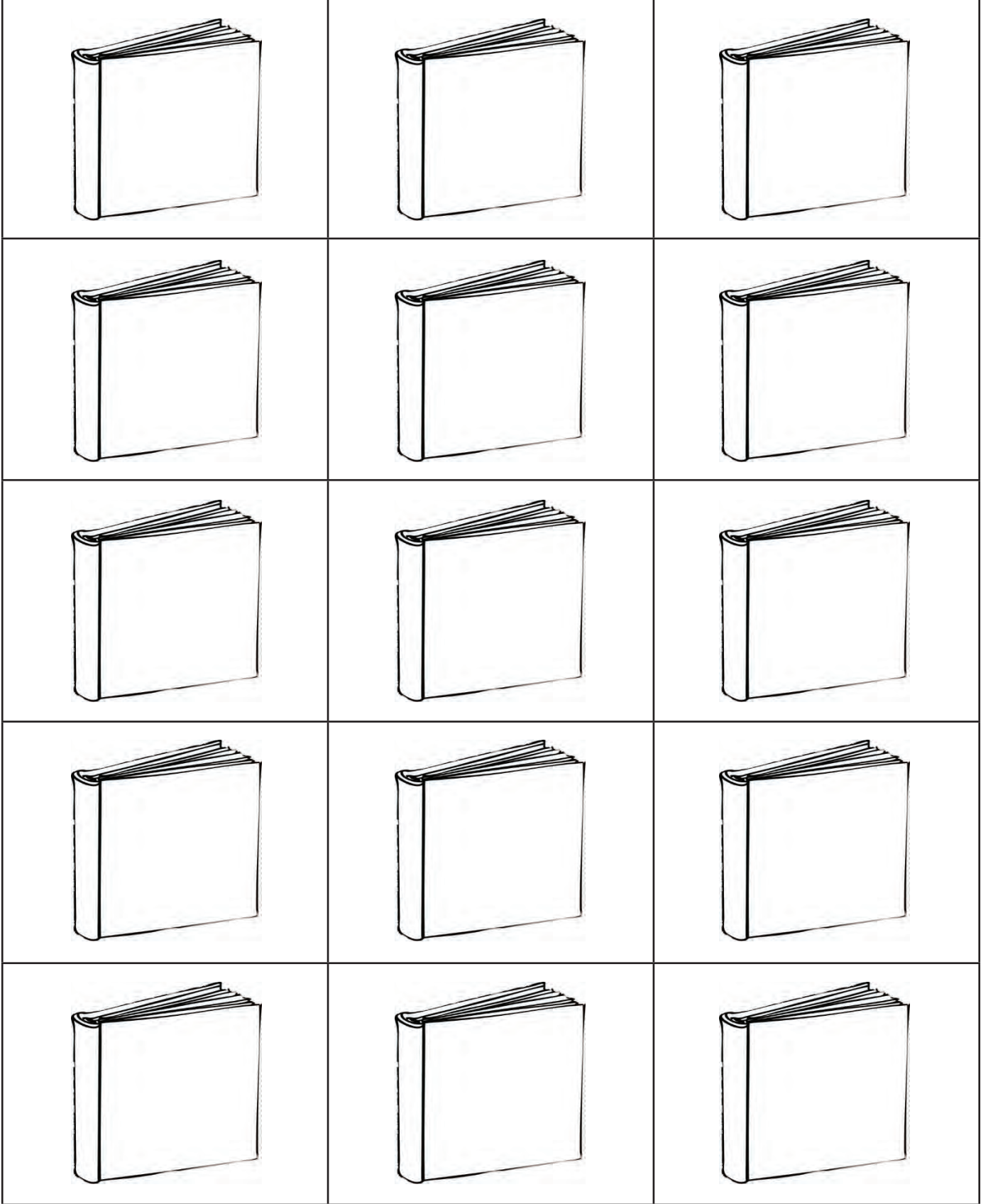

Takım
çalışması

Çalışma Yaprığı 2

Çalışma Yaprağı 3

6. SINIF ETKİNLİKLERİ

SORUMLULUK AYRACIM

Gelişim Alanı	Kariyer
Yeterlik Alanı	Kariyer Farkındalığı
Kazanım/Hafta	Çalışarak bir şey üretmenin sorumluluğunu alır. / 33. Hafta
Sınıf Düzeyi	6.sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	<ol style="list-style-type: none"> 1. Çalışma Yaprağı-1 2. Çalışma Yaprağı-2 3. Tahta çubuk/abeslang spatula 4. 3 kutu keçeli kalem 5. Renkli boncuklar 6. Simler 7. 3 adet kokusuz yapıştırıcı 8. Toplu iğne
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	<ol style="list-style-type: none"> 1. Çalışma Yaprağı-1'de yer alan öğrencilerin buldukları grupların yazılı olduğu kâğıtlar öğrenci sayısının üçte biri olacak şekilde çoğaltılıp kesilerek hazır hale getirilir. 2. Çalışma Yaprağı-2 öğrenci sayısı kadar çoğaltılır.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> 1. Etkinliğin amacı açıklanarak süreç başlatılır ve öğrencilere aşağıdaki yönerge verilir: <i>"Sevgili öğrenciler, hepimiz günlük hayatta çalışarak, üretmek, sorumluluklar olarak birtakım ürünler ortaya çıkarıyoruz. Ailelerimiz bizim için emek vererek paralar kazanıyor, bu emek karşılığında aldıkları paralarla bizim ihtiyaçlarımızı karşılıyorlar. Öğretmenlerimiz çok çalışıp emek vererek bizlerin yeni bilgiler öğrenmelerini sağlıyor, doktorlar çalışıp çabalayarak hastalarını iyileştiriyor, fabrikada çalışan bir işçi gece gündüz çalışarak bizler için yeni ürünler ortaya çıkarıyor, çiftçiler tarlalarda soframıza getirebildiğimiz ürünler için çalışıyor. Bütün bunlar çalışmanın, emeğin, sorumluluk almanın sonucu olarak ortaya çıkan ürünlerdir. Bugün sizlerle çalışıp emek vererek, sorumluluk olarak çok güzel bir ürün ortaya çıkaracağız: Bir kitap ayrıca tasarlayacağız. Hepiniz sizlere vereceğim görev ve sorumluluklar sonucunda kitap ayrıca yapımına katkı sağlayacaksınız."</i> 2. Uygulayıcı tarafından öğrenciler "Karıncalar", "Arılar" ve "Kelebekler" olmak üzere 3 farklı gruba ayrılır.

Süreç (Uygulama Basamakları):

3. Her gruba, gruptaki her öğrencinin bir tahta çubuk/abeslang spatula alarak bunları istedikleri renklere boyayarak süslemeleri, diledikleri renkteki boncuklar veya simleri kullanabilecekleri ya da istedikleri yazılar/şekiller ile de kitap ayrıçalarını tasarlayabilecekleri açıklanır. Çalışma Yaprağı-1’de yer alan grup isimlerinin yer aldığı yaka kartları, her öğrencinin grubuna göre yakalarına toplu iğneyle yerleştirilir.
4. Uygulayıcı tarafından sınıf 3’er kişilik gruplara ayrılır. Öğrencilere görevleri anlatıldıktan sonra öğrencilerin sınıfta görev ve sorumluluklarını yerine getirmelerine uygun sağlıklı ve güvenilir bir ortam oluşturulur.
5. Bütün öğrenciler üzerlerine düşen görev ve sorumlulukları yerine getirdikten sonra hepsine teşekkür edilir.
6. Süreç, tartışma soruları kapsamında değerlendirilir:
  - Size verdiğim görevleri yerine getirirken neler hissettiniz?
  - Sorumlu olduğunuz işi yaparken aklınızdan neler geçti, o anlarda neler düşündünüz?
  - Emek vererek, çaba göstererek bir ürünün ortaya çıkış sürecini görmek size nasıl bir deneyim kazandı?
7. Öğrencilerin paylaşımları alındıktan sonra aşağıdakine benzer bir açıklama ile süreç sonlandırılır:

“Sevgili öğrenciler, bu etkinliğimizde çalışarak bir şey üretmenin sorumluluğunu alma konusunda birçok şey deneyimlediğimizi düşünüyorum. Hep birlikte çalışıp çabalayarak, emek vererek, sorumluluklarımıza uygun görevleri yerine getirerek çok güzel bir ürün ortaya koyduk. Çalışarak kendinizden izler taşıyan, sizi yansıtan kitap ayrıçalarını hazırlama sürecine katkı sağladığınız, üretmenin sorumluluğunu aldığınız için hepinize çok teşekkür ederim. Bu güzel etkinliğimizden bir hatıra olması açısından kitap ayrıçalarınızı saklamanızı, kitap okurken kullanıp bugünü hatırlamanızı isterim.”

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Öğrencilere Çalışma Yaprağı-2 dağıtılarak bir hafta boyunca tabloda yazılı çalışmaları ve yapmak istedikleri başka çalışmalar sonucu ürettikleri şeyleri, çalışırken-bir şeyler üretirken neler düşündüklerini, neler hissettiklerini not etmeleri; bir haftanın sonunda da Çalışma Yaprağı-2’yi uygulayıcıya teslim etmeleri söylenir.

Uygulayıcıya Not:

1. Öğrenciler sorumluluklarını yerine getirirken çok müdahil olmamak şartıyla onlara yol gösterilebilir, basit yardımlarda bulunulabilir.
2. Uygulayıcı dilerse öğrencilerle birlikte kendisi de üretme sürecine katkıda bulunabilir, öğrencilerle birlikte kitap ayrıçacı üretebilir.

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Öğrencilerin grup oluşturma sürecinde birbirine destek olabilecek öğrencilerin aynı grupta olmasına özen gösterilerek akran eşleşmesi yapılabilir.
2. Tartışma soruları basitleştirilerek öğrencilerin etkinlik sürecine katılımları desteklenebilir.
3. Gruplara çalışmalarını tamamlamaları için ek süre verilebilir.

Etkinliği Geliştiren:

Yağmur Benian DURU

KARINCALAR

KELEBEKLER

ARILAR

Çalışma Yaprağı 2

Neler Yaptım?	Neler Düşündüm?	Neler Hissettim?
Örnek: Mahalledeki sokak hayvanları için mama kabı yaptım.		

6. SINIF ETKİNLİKLERİ

İLGİLERİMİZ VE MESLEKLER

Gelişim Alanı	Kariyer
Yeterlik Alanı	Kariyer Farkındalığı
Kazanım/Hafta	Kendi ilgileri ile mesleklerin özelliklerini ilişkilendirir. / 34. Hafta
Sınıf Düzeyi	6.sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	1. Çalışma Yaprağı-1 2. Çalışma Yaprağı-2 3. Etkinlik Bilgi Notu 4. Çalışma Yaprağı-3
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Çalışma Yaprağı-1 ve Çalışma Yaprağı-2 öğrenci sayısı kadar çoğaltılır. 2. Etkinlik Bilgi Notu afiş şeklinde çıkartılır.
Süreç (Uygulama Basamakları):	1. Etkinliğin amacının öğrencilerin kendi ilgileri ile mesleklerin özelliklerini ilişkilendirmek olduğu açıklanır. 2. Çalışma Yaprağı-1 ve Çalışma Yaprağı-2 öğrencilere dağıtılır. 3. Şu yönerge ile etkinlik başlatılır. <i>"Elinizdeki Çalışma Yaprağı-1'de bazı ilgi ifadeleri görüyorsunuz. Çalışma Yaprağı-2'de ise içlerinde ilgi türleri ve numaraların bulunduğu on tane petek bulunuyor. Çalışma Yaprağı-1'deki ifadeleri incelemenizi istiyorum. İfadelerin doğru veya yanlış cevapları yok. Hangilerinin sizin için ne kadar uygun olduğunu, sizin durumunuzu yansıttığını belirleyin. Sizi yansıttığını düşündüğünüz ifadelerin numaralarını Çalışma Yaprağı-2'deki peteklerin içinde bulup işaretleyin. Haydi başlayalım."</i> 4. Öğrencilere çalışmalar için gereken süre verilir ve süre bitiminde aşağıdaki yönerge verilerek gönüllü öğrencilerden cevaplar alınır: <i>"Çalışma Yaprağı-2'de en çok numara işaretlediğiniz petekler sizin ilgi türlerinizi gösteriyor olabilir mi?"</i> 5. Aşağıdaki yönerge ile etkinlik devam ettirilir: <i>"İçindeki numaralardan en çok işaretlediğiniz petekler sizin ilgi türlerinizi gösteriyor. İlgi ve isteklerimizin farkına varmak, hangi meslek alanına yönelebileceğimizi seçerken bize yardımcı olur. Yapılan mesleğe karşı ilgi duymak, bireyin işinden zevk alması ve yorgunluk hissetmemesinde büyük rol oynar. Şimdi içindeki numaraları işaretlediğiniz peteklere uygun meslekleri düşünmenizi istiyorum. Hangi petek ile hangi mesleğin ilişkilendirilebileceğini"</i>

Süreç (Uygulama Basamakları):

düşünerek peteklerin içine bu meslekleri yazın. Bu sırada tahtaya astığınız afişten yararlanabilirsiniz."

6. Öğrenciler çalışırken tahtaya Etkinlik Bilgi Notu asılır. Öğrencilerin hangi meslekleri yazdıkları incelenir ve Etkinlik Bilgi Notu'ndan yararlanarak yanlış veya eksikler için yol gösterilir.
7. Süre bitiminde gönüllü öğrencilerden kendilerinde hangi ilgi türlerini gördükleri ve buralara hangi meslekleri yazdıkları ile ilgili paylaşımlar alınır.
8. Süreç aşağıdaki tartışma soruları ile değerlendirilir:
  - Kendi ilgilerimizin farkında olmak ilerde hangi mesleği seçeceğimiz konusunda bize nasıl bir fayda sağlayabilir?
  - İlgiler ve mesleki özellikler arasında nasıl bir ilişki olabilir?
  - Kendi ilgileriniz doğrultusunda peteklere yazdığınız mesleklerin sizin için uygun olduğunu düşünüyor musunuz? Neden?
  - Burada yazılanların dışında ilgileriniz var mı? Varsa bunları hangi mesleklerle ilişkilendirebilirsiniz?
9. Öğrencilerin paylaşımları alındıktan sonra aşağıdakine benzer bir açıklama ile süreç sonlandırılır:

"Sevgili öğrenciler, yapmaktan hoşlandığımız etkinlikler bizlerin ilgileri hakkında ipuçları vermektedir. İlgi duyduğumuz alanlarla mesleklerin özelliklerini eşleştirebilmek önemlidir. Yapılan mesleğe karşı ilgi duymak, bireyin işinden zevk alması ve yorgunluk hissetmemesinde büyük rol oynayabilir."

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Öğrencilerden bir hafta içinde mesleğinde başarılı, tanınmış bir kişinin (bilim insanı, sanatçı vb.) hayatını araştırarak ilgileri ve istekleri hakkında bilgi sahibi olmaları istenir. Daha sonra ilgileri ve mesleklerinin özelliklerini ilişkilendirerek Çalışma Yaprağı-3'e not etmeleri istenir.

Uygulayıcıya Not:

1. Etkinlik Bilgi Notu'ndaki mesleklere, öğrencilerinizin ilgilerine uygun eklemeler yapılabilir.
2. Etkinlik Bilgi Notu'nu afiş olarak çıkarmak yerine tahtaya yansıtılabilir.

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Çalışma Yaprağı-1 ve 2'de yer alan yazıların puntoları büyütülerek, kontrast renkte bir zemin üzerine yapıştırılarak veya dokunsal özellikler eklenerek görme bakımından işlevsel hale getirilebilir.
2. Çalışma yapraklarının doldurulma sürecinde öğrencilere bireysel destek olunabilir.
3. Sorular basitleştirilerek öğrencilerin etkinlik sürecine katılımları artırılabilir.

Etkinliği Geliştiren:

Kübra KARADAĞ

KAYNAK

Mesleki Eğilim Belirleme Envanteri. (2020, 22 Ağustos). Erişim Adresi: meb.k12.tr/meb_iys_dosyalar/64/01/738240/dosyalar/2018_03/15145322_mesleki_egilim_belirleme_testi.pdf

Özoğlu, S. Ç. (1977). Kuder ilgi alanları tercihi envanteri, mesleki form CH el kitabı. Ankara: Ankara Üniversitesi Basımevi.

Çalışma Yaprağı 1

İLGİLER

1. Seyahat ederken özellikle tarladaki ürüne dikkat etmek.

2. Hesap makinesini kullanmak.

3. Bir lokantada müşterilerin hesaplarını tespit etmek.

4. Bir resim kursuna gitmek.

5. Söz söyleme ve ikna etme kabiliyetine sahip olmak.

6. İnsan vücudunun işleyişini incelemek.

7. Denizin dibini ve suları araştırmak.

8. Gezilerde fotoğraf makinesi taşımak.

9. Bir başkasına yapılan haksızlığa karşı koymak.

10. Bilim müzesini gezmek.

11. İnsanlardaki psikolojik sorunların sebeplerini incelemek.

12. Evdeki eski mobilyaları onarmak.

13. Bir tiyatro oyununun müziklerini yapmayı hayal etmek.

14. Ormanda tatil yapmak.

15. El becerisi gerektiren işleri titizlikle yapmak.

16. İnsanları etkilemenin yollarını öğrenmek.

17. Belli bir noktadan geçen taşıtları saymak.

18. İşlemeyen bir oyuncakçı açıp nasıl tamir edileceğine bakmak.

19. Balık tutmaya gitmek.

20. Münazaralara katılmak.

21. Birçok zihin aritmetiği gerektiren iş yapmak.

22. Bir binanın mimari özelliğini incelemek.

23. Taklit yapmak.

24. Müzik dinlemekten hoşlanmak.

25. Laboratuarda deney yapmak.

26. Çocuklara masal anlatmak.

27. KONSERE gitmek.

28. Bir hayır kurumu için para toplamak.

29. Kitap okumak.

30. Sorumluluk almak.

31. Büro işi yapmak.

32. Hasta insanlara bakmak.

33. İhtiyaç sahiplerine yardım etmek.

34. Sosyal yardım işleri için ev ev dolaşmak.

35. Verilen bir görevi titizlikle yapmak.

36. Duygularını, düşüncelerini ve gördüklerini abartılı bir şekilde aktarmak.

37. Saz, gitar, org, piyano, flüt vb. müzik aletlerinden birini severek kullanabilmek.

38. Bankada müşterilerin çeklerini paraya çevirmek.

39. Çamurdan figürler yapmak.

40. Büyük bir yazar veya şair olmayı düşünmek.

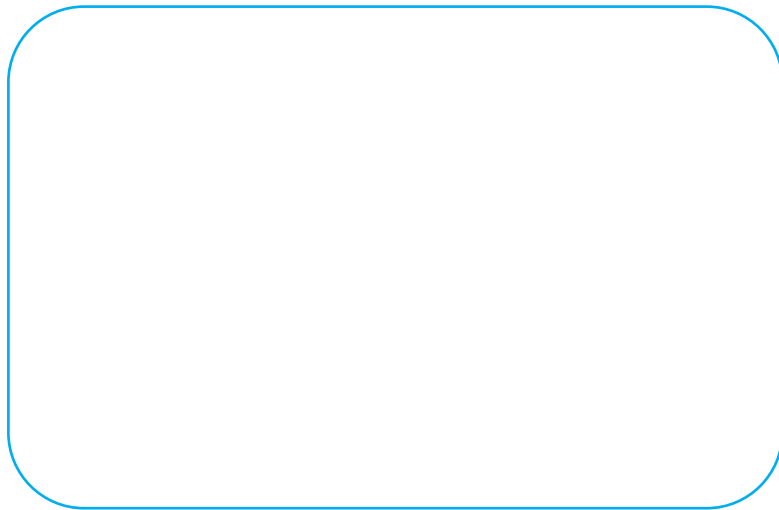
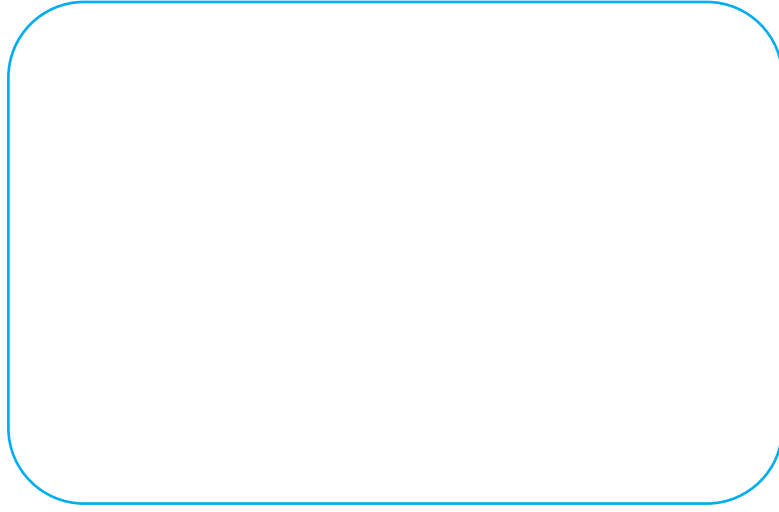
Çalışma Yaprağı 2

Çalışma Yaprağı 3

Sevgili Öğrencim,

Mesleğinde başarılı olan, tanınmış kişilerin mesleklerini düşündüğünüzde, mesleklerinin özellikleri ile ilgileri arasında mutlaka bir ilişki görürsünüz. Çünkü insanlar ilgi duydukları faaliyetleri ile geçimlerini sağladıklarında daha verimli, başarılı ve mutlu bireyler olacaktırlar. İnsanlar merak ve ilgi duyduğu konularla uğraştığında en üst derecede verim almaktadırlar. Sizden bu kişilerin ilgi ve isteklerini araştırarak ilk kutucuğa, bu doğrultuda seçtikleri ve başarılı oldukları mesleklerini de ikinci kutucuğa yazmanızı istiyorum.

ETKİNLİK BİLGİ NOTU

1. AÇIK HAVA

Ziraat mühendisliği
Orman mühendisliği
Veteriner hekimlik
Arkeolog
Astronomluk
Biyologluk
Çevre mühendisliği
Pilotluk
Subaylık (deniz,hava,kara)
Turizm rehberliği
Şoförlük
Sebzecilik
Balıkçılık
Polislik

2. BİLİMSEL

Kimyagerlik
Doktorluk
Dişçilik
Psikologluk
Sosyologluk
Fizikçilik
Eczacılık
Beslenme uzmanlığı
Polis memurluğu
Veteriner hekimlik

3. MEKANİK - EL İŞİ

İnşaat mühendisliği
Makine mühendisliği
Endüstri mühendisliği
Kimya mühendisliği
Elektrik-elektronik mühendisliği
Bilgisayar mühendisliği
Deniz kaptanlığı
Laboratuvar teknisyenliği
Makinistlik
Mobilyacılık
Aşçılık

4. HESAPLAMA

Endüstri mühendisliği
Matematikçilik
Maliyecilik
Bilgisayar mühendisliği
Muhasebecilik
Müfettişlik (maliye,gümrük)
Öğretmenlik (matematik)

5. İKNA

Avukatlık
Diplomatlık
Gazetecilik
Öğretmen
Hakimlik
Kaymakamlık
İşletmecilik
Müftülük-din görevliliği
Turizm işletmeciliği ve otelcilik
Reklamcılık
Politikacılık
Spikerlik
Satıcılık
Halkla ilişkiler uzmanlığı

6. SANAT

Mimarlık
Ressamlık
Tiyatro oyunculuğu
Çevre mühendisliği
Terzilik
Heykeltıraş
Aktörlük
Fotoğrafçılık

7. BÜRO

Kütüphanecilik
Muhasebecilik
Sekreterlik
Posta memurluğu
Veznedarlık
Danışma memurluğu

8. SOSYAL HİZMET

Sosyal hizmet uzmanlığı
Psikolojik danışmanlık ve rehberlik uzmanı
Psikologluk
Sosyologluk
Doktorluk
Diş hekimliği
Eczacılık
Öğretmenlik
Hemşirelik

9. EDEBİYAT

Öğretmenlik (edebiyat,lisan)
Tercümanlık
Gazetecilik
Avukatlık
Kütüphanecilik
Spikerlik
Yazarlık

6. SINIF ETKİNLİKLERİ

MESLEKLERE GÖTÜREN DERSLER

Gelişim Alanı	Kariyer
Yeterlik Alanı	Kariyer Farkındalığı
Kazanım/Hafta	Derslerin mesleklerle ilişkisini açıklar. / 35. Hafta
Sınıf Düzeyi	6.sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	<ol style="list-style-type: none"> 1. Çalışma Yaprağı-1 2. Çalışma Yaprağı-2 3. Çalışma Yaprağı-3 4. Çalışma Yaprağı-4 5. Çalışma Yaprağı-5
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	<ol style="list-style-type: none"> 1. Çalışma Yaprağı-1, Çalışma Yaprağı-2, Çalışma Yaprağı-3, Çalışma Yaprağı-4 ve Çalışma Yaprağı-5'in birer adet çıktısı alınır.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> 1. Etkinliğin amacının derslerin mesleklerle ilişkisini açıklamak olduğu ifade edilir. 2. Uygulayıcı öğrencileri gruba ayırma yöntemlerinden birini kullanarak 5 gruba ayırır. 3. Çalışma Yaprağı-1 birinci gruba, Çalışma Yaprağı-2 ikinci gruba, Çalışma Yaprağı-3 üçüncü gruba, Çalışma Yaprağı-4 dördüncü gruba, Çalışma Yaprağı-5 beşinci gruba denk gelecek şekilde dağıtılır. 4. Öğrencilere aşağıdaki yönerge verilir: <i>"Sevgili çocuklar, size verdiğim çalışma yapraklarında sizlerle yaşad arkadaşlarınızla ilgili küçük öyküler bulunmakta. Arkadaşlarınızla ilgili bazı özellikler öykülerde yazıyor. Fakat onların kafası biraz karışmış ve yardımınıza ihtiyaç duyuyorlar. İleride olmak istedikleri meslekleri seçmişler ama bu mesleklere uygun hangi dersi seçeceklerine henüz karar verememişler. Sizler şimdi onların seçtikleri mesleklere göre onlara dersler önereceksiniz. 10 dakika zamanınız var. Haydi, bakalım başlayın."</i> 5. Çalışmalar tamamlandıktan sonra gruptan sırayla paylaşım yapmaları istenir. Her paylaşım sonrası "Siz arkadaşlarınız yerinde olsaydınız öyküdeki arkadaşınıza farklı olarak hangi dersleri önerirdiniz?" sorusu sınıfa yöneltilerek gönüllü öğrencilerden cevaplar alınır. 6. Öğrencilerin paylaşımları alındıktan sonra, tartışma soruları ile süreç yönlendirilir:

Süreç (Uygulama Basamakları):

- Eğitim aldığınız derslerin sizlere ileride faydaları nelerdir?
- Seçtiğiniz mesleğin şimdiki derslerinizle arasında ne gibi bir ilişki bulunmaktadır?
- Seçmeyi hayal ettiğiniz meslek için şuan ki derslerinizden farklı hangi dersleri seçmek isterdiniz? Neden?

7. Öğrencilerin paylaşımları alındıktan sonra aşağıdakine benzer bir açıklama ile süreç sonlandırılır:

"Seçmeyi planladığınız dersler ile ileride tercih etmek istediğimiz meslekler arasında olumlu anlamda bir ilişki bulunmaktadır. Seçtiğimiz dersler, öğrendiğimiz bilgiler mesleğimizin temel yapı taşlarını oluşturmaktadır. Daha sonraki yıllarda alacağımız eğitimle daha da fazla bilgimiz artacaktır."

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Seçmeyi planladıkları meslek elemanlarıyla röportaj yapmaları istenir. Yapacakları görüşmelerde özellikle "Ortaokul ve lisede en çok hoşlandığınız dersler hangileriydi?", "Ortaokul ve lise yıllarında aldığınız derslerden hangileri bu mesleği seçmenizi sağladı?", "Hangi derslerin mesleki yeterliğinize katkı sağladığını düşünüyorsunuz?" sorularını sormaları istenir. Sonrasında hazırlanan röportajlar sınıfla paylaşılır.
2. Uygulayıcı tarafından farklı mesleklerle ilişkilendirilebilecek farklı meslek elemanları davet edilerek öğrencilerle derslerle meslekler arasındaki ilişkiler hakkında sohbet etmeleri istenebilir.

Uygulayıcıya Not:

1. Uygulayıcı derslerle meslekleri ilişkilendirirken sadece doğrudan ilişkilerine değil dolaylı ilişkilerini de vurgu yapmalıdır. Örneğin, polislik mesleğiyle beden eğitimi dersi doğrudan ilişkilirken yabancı dil dersi dolaylı ilişkilidir.

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Gruplar oluşturulurken akran eşleşmesi yapılarak öğrencinin sosyal ortamı düzenlenebilir.
2. Öğrencilere çalışma yapraklarının tamamlanması için ek süre verilebilir.
3. Çalışma yapraklarının nasıl yapılacağına ilişkin bir örnek gösterilerek model olunabilir.
4. Tartışma soruları basitleştirilerek öğrencilerin etkinliğe katılımı desteklenebilir.

Etkinliği Geliştiren:

Nilay SOYAT

Çalışma Yaprağı 1

İLGİLER

AYŞE ÇEVİK, HAREKETLİ, REFLEKSLERİ KUVVETLİ, HIZLI KOŞABİLEN, EN UFAK BİR SESİ FARK EDEBİLEN, SORUMLULUK DUYGUSU OLAN, İNSANLARA KARŞI SAYGILI, ARKADAŞLARIYLA İLİŞKİLERİ İYİ OLAN BİR ÖĞRENCİDİR. BU ÖZELLİKLERİNİN FARKINDA OLARAK İLERİDE POLİS OLMAK İSTİYOR.

6. SINIF DERSLERİNİ DÜŞÜNDÜĞÜNÜZDE AYŞE' NİN SEÇMEYİ PLANLADIĞI MESLEKLE HANGİ DERSLERİ İLİŞKİLENDİRİRSİNİZ? NEDEN? AŞAĞIDAKİ TABLOYA YAZINIZ.

	İlişkilendirdiğiniz Dersler	Nedeni?
1		
2		
3		
4		
5		
6		
7		
8		

Çalışma Yaprağı 2

MEHMET SINIF ÖĞRETMENİ OLMAK İSTİYOR. ÇOCUKLARLA OYNAMAYI, ONLARA BİRŞEYLER ÖĞRETMİYİ SEVİYOR, EVLERİNE GELEN MİSAFİRLERİN KÜÇÜK ÇOCUKLARIYLA HER ZAMAN İLGİLENİR. SABIRLI VE GAYRETLİDİR. ÇOCUKLARLA KONUŞURKEN ÇOK YUMUŞAK BİR DİL KULLANIR. ÖDEVLERİNE YARDIMCI OLUR. OKULDA DA ARKADAŞLARININ ANLAMADIKLARI KONULARI ANLATIR.

6. SINIF DERSLERİNİ DÜŞÜNDÜĞÜNÜZDE MEHMET'İN SEÇMEYİ PLANLADIĞI MESLEKLE HANGİ DERSLERİ İLİŞKİLENDİRİRSİNİZ? NEDEN? AŞAĞIDAKİ TABLOYA YAZINIZ.

	İlişkilendirdiğiniz Dersler	Nedeni?
1		
2		
3		
4		
5		
6		
7		
8		

Çalışma Yaprağı 3

İREM MÜHENDİS OLMAK İSTİYOR. İLETİŞİMİ KUVVETLİ, MERAK DUYGUSUNA SAHİP, KARMAŞIK SORUNLARI ÇÖZEBİLEN, EL BECERİSİ OLAN, TEKNOLOJİK ALETLERE MERAKI OLAN BİR ÖĞRENCİDİR. EVDE HERHANGİ BİR TEKNOLOJİK ALET BOZULDUĞUNDA BABASIYLA BİRLİKTE TAMİR ETMEYE ÇALIŞIR.

6. SINIF DERSLERİNİ DÜŞÜNDÜĞÜNÜZDE İREM'İN SEÇMEYİ PLANLADIĞI MESLEKLE HANGİ DERSLERİ İLİŞKİLENDİRİRSİNİZ? NEDEN? AŞAĞIDAKİ TABLOYA YAZINIZ.

	İlişkilendirdiğiniz Dersler	Nedeni?
1		
2		
3		
4		
5		
6		
7		
8		

Çalışma Yaprağı 4

EMİR BİLGİSAYAR PROGRAMCISI OLMAK İSTİYOR. KÜÇÜKLÜĞÜNDEN BERİ BİLGİSAYARDA VAKİT GEÇİRMEYİ, ORADA YENİ PROGRAMLAR KULLANMAYI SEVMEKTEDİR. YENİLİKLERİ HER ZAMAN TAKİP EDER VE BİRİKTİRDİĞİ HARÇLIKLARIYLA EVDE BULUNAN BİLGİSAYARINA FARKLI ÖZELLİKLERDE BİLGİSAYAR PARÇALARI ALMAKTADIR. ALDIĞI PARÇALARIN NASIL TAKILACAĞINI VİDEOLARDAN İZLEYEREK KENDİ TAKMAKTADIR.

6. SINIF DERSLERİNİ DÜŞÜNDÜĞÜNÜZDE EMİR'İN SEÇMEYİ PLANLADIĞI MESLEKLE HANGİ DERSLERİ İLİŞKİLENDİRİRSİNİZ? NEDEN? AŞAĞIDAKİ TABLOYA YAZINIZ.

	İlişkilendirdiğiniz Dersler	Nedeni?
1		
2		
3		
4		
5		
6		
7		
8		

Çalışma Yaprağı 5

SEMRA AŞÇI OLMAK İSTİYOR. YEMEK KONUSUNDA EL BECERİSİ İYİ, FARKLI LEZZETLERİ TATMAYI SEVER, FARKLI KÜLTÜRLERİ TANIMAYI SEVER, İLETİŞİMİ KUVVETLİ BİR ÖĞRENCİDİR.

6. SINIF DERSLERİNİ DÜŞÜNDÜĞÜNÜZDE SEMRA'NIN SEÇMEYİ PLANLADIĞI MESLEKLE HANGİ DERSLERİ İLİŞKİLENDİRİRSİNİZ? NEDEN? AŞAĞIDAKİ TABLOYA YAZINIZ.

	İlişkilendirdiğiniz Dersler	Nedeni?
1		
2		
3		
4		
5		
6		
7		
8		

6. SINIF ETKİNLİKLERİ

NELERİ HATIRLIYORUM?

Gelişim Alanı	Ortak
Yeterlik Alanı	Ortak
Kazanım/Hafta	Sınıf rehberlik programı etkinliklerine/yaşantılarına ilişkin duygu ve düşüncelerini yansıtır. / 36. Hafta
Sınıf Düzeyi	6. Sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	1. Çalışma Yaprağı-1
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	<ol style="list-style-type: none"> 1. Sene boyunca gerçekleştirilen sınıf rehberlik çalışmaları ve kazanımları gözden geçirilir. 2. Altı şapka düşünce tekniği gözden geçirilir 3. Çalışma Yaprağı-1 grup sayısı kadar çoğaltılır
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> 1. Etkinliğin amacının sene boyunca sınıf rehberlik programı etkinliklerine/yaşantılarına ilişkin duygu ve düşüncelerini yansıtmak olduğu açıklanarak etkinliğe giriş yapılır. 2. Sınıftaki öğrenciler 6 gruba ayrılırlar. 3. Gruplara Çalışma Yaprağı-1 dağıtılarak öğrencilerden her şapkanın yanında yer alan soruları kendi aralarında tartışmaları ve ortak ya da farklı duygu ve düşüncelerini belirlemeleri ve not etmeleri istenir. 4. Grupların 15 dakika içerisinde çalışmalarını tamamlaması beklenir. 5. Ardından sırası ile grup üyeleri sene boyunca yapılan sınıf rehberlik etkinliklerine ilişkin yaşantılarını, duygu ve düşüncelerini sırası ile paylaşır. Paylaşımlar çalışma yaprağındaki şapka sırasına göre gerçekleştirilir. 6. Öğrencilere "Önce beyaz şapkayı takıyoruz. Bu sene sınıf rehberlik etkinliklerinde neler yaptınız? Neler öğrendiniz?" sorusu yöneltilir. Tüm gruplar düşüncelerini paylaşır. Ardından kırmızı şapka takılır. Benzer yönerge ile devam edilir. 7. Tüm gruplar paylaşımda bulunduktan sonra aşağıdaki sorular ile devam edilir. <ul style="list-style-type: none"> • Bu sene sınıf rehberlik etkinlikleri uygulanırken aklınızda kalan bir anıyı paylaşır mısınız? • Katılmaktan en keyif aldığınız etkinlikler ve katılmaktan çok hoşlanmadığınız etkinlikler hangileridir? 8. Öğrencilerden paylaşımları alındıktan sonra aşağıdaki yönerge ile etkinlik sonlandırılır.

Süreç (Uygulama Basamakları):

"Bu sene sınıf rehberlik etkinlikleri ile akademik anlayış ve sorumluluk geliştirme, okula uyum sağlama, eğitsel çalışmalarınız planlayabilme gibi eğitim öğretim hayatınıza yönelik etkinliklere katıldınız. Kendinizi tanıırken, kişisel güvenliğinizi sağlamanın yollarını değerlendirip, kişiler arası becerileri geliştirmek için çalıştınız. Meslekleri tanıırken çalışma ve üretmenin anlamını önemini değerlendirdiniz. Bütün bu bilgi ve beceriler sizlerin yaşamda daha sağlıklı olmanız, iyi olmanız ve güçlü yanlarınızı geliştirmeniz için önemlidir. Bu dönemin sonuna geldik. Bundan sonra da öğrendiğiniz bilgi ve becerileri gözden geçirip uygulamaya devam edebilir, yardıma ihtiyaç duyduğunuzda benden, okul psikolojik danışmanınızdan/rehber öğretmeninizden destek isteyebilirsiniz."

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Öğrencilerden sınıf rehberlik etkinliklerine yönelik duygularını ve düşüncelerini anlatan bir resim yapmaları istenir. Resim EBA üzerinden paylaşılabilir.

Uygulayıcıya Not:

1. Bu etkinliğin EBA üzerinden canlı derslerde gerçekleştirilmesi hâlinde öğrencilere bireysel olarak belirli bir süre verilip duygu ve düşünceleri üzerine konuşmaları için fırsat tanınabilir.
2. Çalışma Yaprağı-1 EBA'ya yüklenebilir.

Etkinliği Geliştiren:

Hicran ÇETİN GÜNDÜZ

Çalışma Yaprağı 1

NELERİ HATIRLIYORUM?

Bu sene rehberlik etkinliklerinde pek çok çalışma yaptınız. Bu etkinliklere ve yaşantılarınıza ilişkin duygu ve düşüncelerinizi birlikte tartışıp paylaşır mısınız?

	Bu sene sınıf rehberlik etkinliklerinde neler yaptınız? Neler öğrendiniz?
	Rehberlik etkinliklerine yönelik duygularınız neler? Sizi heyecanlandıran etkinlikler neler?
	Rehberlik etkinliklerinde yaşadığınız olumsuz düşünce ve duygular var mı? Varsa neler?
	Rehberlik etkinliklerine yönelik iyimser düşünceleriniz neler? Avantajlı yanları neler?
	Rehberlik etkinliklerinin daha iyi yapılması ve geliştirilmesi için düşünceleriniz neler?
	Rehberlik etkinliklerinde öğrendiklerinizi yaşamınıza aktarabilme ve uygulayabilme konusunda düşünceleriniz nelerdir?

ORTAOKUL SINIF REHBERLİK ETKİNLİKLERİ

7. SINIF ETKİNLİKLERİ

YENİ DURUM DEĞİŞEN DUYGUM

Gelişim Alanı	Sosyal Duygusal
Yeterlik Alanı	Duygularını Anlama ve Yönetme
Kazanım/Hafta	Yeni durumlar ve değişimlerle ilgili duygularını ifade eder. /1. Hafta
Sınıf Düzeyi	7.sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	1. Çalışma Yaprağı-1
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Çalışma Yaprağı-1 öğrenci sayısı kadar çoğaltılır.

Süreç (Uygulama Basamakları):

1. Uygulayıcı aşağıdaki açıklama ile etkinliğin amacını belirtir.

"Sevgili öğrenciler hayatımızın bazen akışını değiştiren yeni durumlarla karşılaşabiliriz. Bu durumlardan bazıları hayatımızı olumlu ya da olumsuz etkileyebilir. Örneğin, başka bir okula geçebilir, başka bir yere taşınabilir, sınıf değiştirebilir, yeni bir arkadaş edinebilir, ilk defa tren, uçağa binebilir, yeni bir eşya alabilir ya da ilk kez bir şehre gidebilirsiniz. Bu amaçla sizlerle yeni durumlar ve değişimler karşısında duygularımızı ifade etme çalışması yapacağız."

2. Çalışma Yaprağı-1 dağıtılır ve aşağıdaki açıklama yapılır.

"Şimdi sevgili çocuklar sizlere dağıtılan Çalışma Yaprağı-1'de sol sütuna yaz tatilinde veya okulun açıldığı ilk günlerde başınızdan geçen az önce örnek verdiğim gibi yeni durum ve değişimleri yazmanızı istiyorum. Sağ sütuna da bu yeni durum ve değişimlerde deneyimlediğiniz duygular neler, bunları düşünün ve hissettiğiniz bu duyguları bu sütuna yazın."

3. Tüm öğrenciler Çalışma Yaprağı-1 tamamladıktan sonra öncelikle gönüllü öğrencilerin yaşadıkları yeni durum ve değişimleri ve bu durumlarda neler hissettiklerini sınıfla paylaşmaları istenir.

4. Bu paylaşımlardan sonra aşağıdaki tartışma soruları süreç devam ettirilir:

- Arkadaşlarınızla yaşadığınız ortak durum ve değişimler oldu mu? Bu durumlarda sizler neler hissettiniz?
- Farklı durumlarda benzer ya da aynı duyguları yaşadığınız oldu mu?

5. Aşağıdaki açıklama ile etkinlik sonlandırılır.

"Sevgili çocuklar,yaptığımız bu etkinliğin sonunda birçoğunuz hayatınızı etkileyen yeni durum ve değişimlerle karşılaştığınızı ve bu durumlar karşısında benzer veya farklı duygular hissettiğinizi fark ettiniz. Gün içerisinde veya yaşamımızın her hangi bir döneminde farklı duygular içerisinde olabiliriz. Hatta

Süreç (Uygulama Basamakları):

bazen duygularımız anlık da değişebilir. Yeni durum ve değişimler zaman zaman belirsizliğe neden olabilir. Bu durumlarda duygularımızı ifade etme belirsizliği azaltarak yeni durum ve değişime uyum sağlamamızı kolaylaştırır."

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Öğrencilerin birkaç hafta boyunca yaşamlarında karşılaştıkları yeni durum ve değişimlerde etkinlikte kullanılan çalışma yaprağını kullanarak bu durumlarda neler hissettiklerini not almaları, bu duygularını ifade etmeleri istenebilir.
2. Öğrencilerden bu durumlarda duygularını ifade etmelerinin bu sürece etkilerini düşünmeleri ve not almaları istenebilir ve sınıfla paylaşımları sağlanabilir.

Uygulayıcıya Not:

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Materyal dağıtımında öğrencilerden destek alınarak sosyal çevre düzenlenebilir.
2. Çalışma Yaprığı-1'e Braille yazı eklenerek ya da punto büyütülerek materyal uyarlaması yapılabilir.
3. Çalışma Yaprığı-1'in doldurulması sırasında gerekirse ek süre verilerek öğrenme süreci farklılaştırılabilir.
4. Çalışma Yaprığı-1'in doldurulması sırasında öğretmen öğrencilere geribildirim vererek destek sağlayabilir.

Etkinliği Geliştiren:

Handan GÜNDÜZBEY - Etkinlik Düzenleme Kurulu

Çalışma Yaprağı 1

Sevgili Çocuklar,
Sizlerden yaşadığınız yeni durum ve değişimleri düşünmenizi ve ilgili sütuna yazmanızı daha sonrasında bu yeni durum ve değişimde neler hissettiğinizi düşünerek karşısına not almanızı istiyorum.

YENİ DURUM VE DEĞİŞİM

**YENİ DURUM VE DEĞİŞİMDE
HİSSEDİLEN DUYGULAR**

7. SINIF ETKİNLİKLERİ

ETKİLİ ZAMAN YETKİLİ BEN

Gelişim Alanı	Akademik
Yeterlik Alanı	Eğitsel Planlama ve Başarı
Kazanım/Hafta	Zamanını etkili kullanmanın akademik gelişimine etkisini açıklar. / 2.Hafta
Sınıf Düzeyi	7.sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	1. Çalışma Yaprağı-1 2. Kutu ya da torba
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Çalışma Yaprağı-1’de altı farklı kart bulunmaktadır. Uygulayıcı tarafından her öğrenciye bir kart gelecek şekilde Çalışma Yaprağı-1 çoğaltılır, işaretli yerlerden kesilir ve kartlar bir kutu ya da torbaya yerleştirilir.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> Uygulayıcı tarafından etkinliğin amacının zamanı etkili kullanmanın akademik gelişime etkisini açıklamak olduğu belirtilir. Isınma etkinliği için aşağıdaki yönerge ile devam edilir. “Şimdi herkesin olduğu yerde ayağa kalkmasını istiyorum. Gözlerinizi kapatın ve içinizden saymaya gerek duymadan tahminen bir dakika dolduğunu düşündüğünüzde yerinize oturun. Süreyi başlatıyorum.” Öğrencilerin bir dakikadan erken veya geç oturduğunu gözlemleyen uygulayıcı tarafından, öğrencilere aşağıdaki sorular yöneltilerek duygu ve düşüncelerini ifade etmeleri cesaretlendirilir: <ul style="list-style-type: none"> Sence neden erken/geç oturmuş olabilirsin? Zaman senin için hızlı mı yoksa yavaş mı akıyor? Gözlerin kapalı olduğu sürece ne hissettin? Uygulayıcı tarafından “Bu uygulamayla birçoğunuzun fark ettiği gibi bizim için kısa gibi görünen bir zaman dilimi bile aslında uzun olabilmektedir.” şeklinde bir açıklama yapılır. Sınıfı 6 gruba ayırmak için kura torbasından her öğrenciye bir adet kart seçilir. Aynı kartı seçenlerin grup olmasına yardımcı olunur. Gruplara aşağıdaki açıklama yapılır: “Sevgili öğrenciler, bu kartların her birinde bazı anahtar kavramlar yazıyor. Sizden bir grup olarak seçtiğiniz kartta yer alan kavramlarla ilgili bir hikâye yazmanızı istiyorum. Bu kavramların her birini kullanarak yazacağınız

Süreç (Uygulama Basamakları):

hikâyeler, zamanı etkili kullanıp akademik yönde başarı elde eden veya zamanı etkili kullanamayıp başarısızlıkla karşılaşan birinin hikayesi olabilir. Hikâyeyi oluşturduktan sonra grubunuzdan seçeceğiniz bir kişi bu hikâyeyi tüm sınıfla paylaşacak. Süreniz 20 dakika.”

7. Süre sonunda yazılan hikâyeler grup temsilcileri tarafından okunur.

8. Tüm hikâyeler okunduktan sonra aşağıdaki sorular sınıfça tartışılır.

- Hikâyelerinizi oluştururken zamanı etkili kullanmaya ilişkin neler fark ettiniz?
- Akademik gelişim ve zamanı etkili kullanmanın nasıl bir ilişkisi vardır?
- Akademik çalışmalarınızda zamanı etkili kullandığınızı düşünüyor musunuz?
- Zamanınızı etkili kullanmada karşılaştığınız engeller nelerdir? Bu engeller akademik gelişiminizi nasıl etkiliyor?
- Bu etkinlikten sonra siz zamanınızı etkili kullanmak amacıyla neler yapabilirsiniz?

9. Tartışma sorularına verilen cevaplar alındıktan sonra aşağıdakine benzer bir açıklama ile süreç sonlandırılır.

“Sevgili öğrenciler, zamanı etkili kullanmak hem akademik hem de gündelik yaşamımızda bizi başarıya ulaştıran önemli faktörlerden biridir. Bazen çeşitli nedenlerden dolayı zamanımızı etkili yönetemeyebiliriz. Ancak etkin bir planlama zamanı verimli kullanmamıza katkı sağlayacağı için akademik gelişimimizde de hedeflerimize ulaşmamıza yardımcı olur.”

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Bir sonraki haftaya kadar her bir öğrenci kendi etkili zaman kullanımını sonucunda elde ettiği başarı hikâyesini yazarak sınıf panosuna asabilir.

Uygulayıcıya Not:

1. Hikâye kartlarında yazan kelimeler zaman tuzağı, kişi, sorumluluk ve bir akademik kavram yer alacak şekilde belirlenmiştir. Bu sebeple çok gerekli olmadıkça kelimelerin değiştirilmemesi önerilir.
2. Sınıfın daha fazla gruba ayrılması gerekirse birden fazla gruba aynı kartlar verilebilir.

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Çalışma Yaprağı -1’ de yer alan kelimelerin anlamları üzerinden ön hazırlık sürecinde geçilerek öğretmen desteği sağlanabilir.
2. Etkinlik sürecinde bir zaman diliminde uzun/kısa kavramlarını somutlaştırmak için saat kullanılarak etkinlik çeşitlendirilebilir.
3. Kazanım değerlendirme sürecinde zamanın etkili kullanımını pekiştirmek için öğrenciyle birlikte zaman çizelgesi hazırlanıp doldurularak öğrenme ürünleri farklılaştırılabilir.

Etkinliği Geliştiren:

Seda ALTINOK KALKAN

Çalışma Yaprağı 1

1

Telefon
Ders planı
Süre
Baba

2

Aniden gelen misafir
Ödev
Hayır diyebilmek
Anne

3

Acelecilik
Konu eksikleri
Plan yapmak
Arkadaş

4

Ailenin ev işlerine yardım beklentisi
Proje ödevi
Hedef belirlemek
Kardeş

5

Kararsızlık
Yazılı sınavlar
Yapılacak işleri önem sırasına koymak
Abi

6

Ertelemek
Dil öğrenmek
Günlük hedefler belirlemek
Abla

7. SINIF ETKİNLİKLERİ

ZAMAN VE BAŞARI YOLCULUĞU

Gelişim Alanı	Akademik
Yeterlik Alanı	Eğitsel Planlama ve Başarı
Kazanım/Hafta	Zamanı etkili kullanmanın akademik gelişimine katkısını açıklar / 3. Hafta
Sınıf Düzeyi	7.sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	<ol style="list-style-type: none"> Her öğrenci için 1 tane balon (karton bardak ya da küçük kâğıtlar) Her grup için 1 tane A3 kâğıdı veya beyaz ince fon kartonu Her grup için kuru boya veya keçeli kalemler Çalışma Yaprağı-1: Plan hazırlama açıklama kâğıtları
Uygulayıcı için Ön Hazırlık	<ol style="list-style-type: none"> Balonlar öğrencileri gruplara ayıracak şekilde sınıf mevcuduna göre kaç grup varsa o kadar farklı renkte olmalıdır. Örneğin 30 kişilik bir sınıf 6'şarlı 5 gruba bölünür. 5 farklı renkte her renkten 6'şar balon olmalıdır. Çalışma Yaprağı-1: Plan Hazırlama Açıklama Kâğıtları önceden çıktı alıp kesilerek hazırlanır.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> Aşağıdaki yönerge öğrencilerle paylaşılır; "Bugün sizlerle zamanı etkili kullanarak çalışmanın sınav başarınıza etkisi üzerine paylaşımlarda bulunacağız." Öğrencilere birer adet balon dağıtılır ve balonları şişirmeleri istenir. Aşağıdaki yönerge öğrencilerle paylaşılır; "Şimdi sizlerle balonu fırlat oyunu oynayacağız. Balonlarınızla alanın (sınıf veya bahçe) olabildiğince boş kısımlarına gelmenizi istiyorum. Birbirinizden çok uzaklaşmayın. Başla dediğimde balonları havaya fırlatacaksınız ve artık tüm balonlar hepinizin sorumluluğunda olacak. Amaç balonları havada tutmak. Balonlar havaya atıldıktan sonra vurarak havada tutmalısınız. Tüm balonlara vurabilirsiniz. Ben de bu sırada süre tutacağım. İlk balon yere düştüğünde oyun biter." İlk balon düştüğünde öğrencilere "Balonları daha uzun süre havada tutmak için neler yapabilirsiniz? 2 dakika içerisinde aranızda kararlar alın." denir ve öğrenciler kararlarını aldıktan sonra oyun yeniden başlatılır. Süre artarsa öğrenciler tebrik edilir. Her öğrencinin bir balon alması istenir. Balonların renklerine göre öğrencilerin gruplara ayrılması söylenir. Öğrenciler gruplarına ayrıldıktan sonra uygulayıcı tarafından aşağıdaki sorular sorulur:

Süreç (Uygulama Basamakları):

- Oyunda neleri fark ettiniz?
- Oyun sırasında sizi zorlayan durumlar var mıydı? Bunlar nelerdi?
- Oyunu ..... sürede tamamladınız. Hangi kararları aldığınızda oyunu daha etkili ve verimli bir şekilde tamamladınız?
- Bu oyun ile zaman/süre ve ders çalışma arasında nasıl bir bağlantı kurabilirsiniz?

7. Paylaşımlar tamamlandıktan sonra öğrencilerle aşağıdaki bilgi paylaşılır:

"Sınavlara ve derslere çalışırken zamanı ne kadar etkili ve verimli kullanırsanız sınav başarınız da o kadar artacaktır."

8. Her bir gruba bir adet A3 kâğıdı, boya kalemleri ve Çalışma Yaprağı -1: Plan Hazırlama Açıklama Kâğıtları dağıtılarak aşağıdaki yönerge öğrencilerle paylaşılır:

"Grubunuzla, zamanı verimli kullanarak sınavlara ve derslere çalışmanızın başarı durumunuzun nasıl etkileyeceğini düşünüp size verilen açıklama kâğıdına göre 15 dakika içinde grubunuzla bir çalışma planı hazırlamanızı istiyorum."

9. Çalışma planları tamamlandıktan sonra gruplar sırayla tahtaya çıkarılır ve sunum yapmaları istenir. Her gruba 2 dakika süre verilir.

10. Aşağıdaki yönerge ile etkinlik sonlandırılır:

"Bu derste sizlerle paylaştıklarımızı düşünün. Aslında zamanı etkili kullanmanın başarıya etkisi üzerine zaman ve sınav başarı yolculuğuna çıktık sizinle. "Zaman ve Sınav Başarı Yolculuğu" size sınavlara ve derslere çalışırken zamanı ne kadar etkili ve verimli kullanırsanız sınav başarınızın da o kadar artacağını gösteriyor."

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Gruplar tarafından hazırlanan çalışma planları sunumlar sonrasında sınıf panosuna asılır.
2. Öğrencilerden panoya asılan çalışma planlarından kendilerine uygun olanı bir hafta boyunca denemeleri istenir.
3. Öğrencilerden bu etkinliği düşünerek bir günlük yazmaları istenir.

Uygulayıcıya Not:

1. Balon oyunu için okul veya sınıf şartlarınız uygun değilse alternatif olarak renk arkadaşlığı ile merak uyandırma bölümünü gerçekleştirebilirsiniz.
2. Renk Arkadaşlığı Oyunu Yönergesi

Uygulayıcı öğrencilerin ayağa kalkmalarını ve sınıfın olabildiğince boş alanlarına geçmeleri istenir.

1. *"Şimdi sizlerle "Renk Arkadaşlığı" oyunu oynayacağız. Sizlere birazdan bardaklar dağıtacağım. Her bardağın altında bir renk ismi yazılı. Oyun başlayana kadar renginizi kimseye söylemeyeceksiniz. Oyun başlasın dediğimde her biriniz sizinle aynı renk ismi yazılı bardakları olan arkadaşlarınızı bulup kol kola gireceksiniz ve bardaklarınızı iç içe koyacaksınız Ben de bu sırada süre tutacağım. Tüm gruplar tamamlandığında süreyi durduracağım."*
2. Uygulayıcı hazırlamış olduğu bardakları öğrencilere karışık olarak dağıtır. Beklemeden *"Oyun başlasın."* der. Gruplar tamamlandığında süre durdurulur. Her grubun bardakları kontrol edilir.
3. *"Gruplarınızı daha kısa sürede tamamlamak için neler yapabilirsiniz? 2 dakika içerisinde aranızda kararlar alın."* denilir.

Uygulayıcıya Not:

4. Bardaklar bu sürede toplanır ve karıştırılır. Kararlar alındıktan sonra bardaklar öğrencilere yeniden dağıtılır.
5. Oyun yeniden başlatılır. Süre azalırsa öğrenciler tebrik edilir. Azalmazsa tekrar bir deneme yapılabilir. Renk gruplarına göre öğrenciler kümelere gönderilir. (Kâğıt bardak yerine küçük kâğıtlar da kullanılabilir.) (10 dakika)

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Gruplar oluşturulurken uygun akran eşleştirmesi yapılarak sosyal çevre düzenlenebilir.
2. Çalışma Yaprağı 1'e görseller ya da şekiller eklenerek materyal uyarlanabilir.
3. Farklı şekillerde oluşturulmuş örnek çalışma planları gösterilerek etkinlik daha somut hale getirilebilir.

Etkinliği Geliştiren:

Onur ERDÖNMEZ

PLAN HAZIRLAMA AÇIKLAMA KÂĞITLARI

1. GRUP PLAN HAZIRLAMA AÇIKLAMA KÂĞIDI

- “Çalışırken dikkatinizi dağıtan şeylerden kurtulmanız gerekir. Mesela bütün cihazları kapatabilirsiniz. (Televizyon, bilgisayar, cep telefonu)” çalışma planı kâğıdınızda slogan ve ilgili resimlerinizin konusudur.
- Çalışma planınızda gün içerisinde tüm işlerinize süre ve yer vermelisiniz. Kahvaltı, öğle yemeği, akşam yemeği, okulda geçirdiğiniz süre, eğlenme zamanı, çalışma zamanı, kitap okuma, uyku vb. süreleri içermelidir.
- Çalışma planınız tablo veya farklı şekillerde olabilir.

2. GRUP PLAN HAZIRLAMA AÇIKLAMA KÂĞIDI

- “Dikkatiniz belirli bir zaman sonra azalır. Bu nedenle çalışmalarınızda aralar vermeniz gerekir. Örneğin 40 dakika çalıştıysanız 15 dakika ara verebilirsiniz.” çalışma planı kâğıdınızda slogan ve ilgili resimlerinizin konusudur.
- Çalışma planınızda gün içerisinde tüm işlerinize süre ve yer vermelisiniz. Kahvaltı, öğle yemeği, akşam yemeği, okulda geçirdiğiniz süre, eğlenme zamanı, çalışma zamanı, kitap okuma, uyku vb. süreleri içermelidir.
- Çalışma planınız tablo veya farklı şekillerde olabilir.

3. GRUP PLAN HAZIRLAMA AÇIKLAMA KÂĞIDI

- “Uzun ve zor konuları parça parça çalışmak işinizi kolaylaştırır. Parçaları çalıştıktan sonra tekrar çalışmalarını yapabilirsiniz.” çalışma planı kâğıdınızda slogan ve ilgili resimlerinizin konusudur.
- Çalışma planınızda gün içerisinde tüm işlerinize süre ve yer vermelisiniz. Kahvaltı, öğle yemeği, akşam yemeği, okulda geçirdiğiniz süre, eğlenme zamanı, çalışma zamanı, kitap okuma, uyku vb. süreleri içermelidir.
- Çalışma planınız tablo veya farklı şekillerde olabilir.

4. GRUP PLAN HAZIRLAMA AÇIKLAMA KÂĞIDI

- “Çalışırken not tutarsanız hem daha kolay öğrenir hem de öğrendiklerinizi daha uzun süre aklınızda tutabilirsiniz. Ayrıca daha sonraki zamanlarda tekrar çalışacağınız notlarınız olur.” çalışma planı kâğıdınızda slogan ve ilgili resimlerinizin konusudur.
- Çalışma planınızda gün içerisinde tüm işlerinize süre ve yer vermelisiniz. Kahvaltı, öğle yemeği, akşam yemeği, okulda geçirdiğiniz süre, eğlenme zamanı, çalışma zamanı, kitap okuma, uyku vb. süreleri içermelidir.
- Çalışma planınız tablo veya farklı şekillerde olabilir.

5. GRUP PLAN HAZIRLAMA AÇIKLAMA KÂĞIDI

- “Kendinizi ödüllendirin. Çalışma sonrasında kendinizi ödüllendirmek sizi iyi hissettirir. Bu nedenle ödül önemlidir.” çalışma planı kâğıdınızda slogan ve ilgili resimlerinizin konusudur.
- Çalışma planınızda gün içerisinde tüm işlerinize süre ve yer vermelisiniz. Kahvaltı, öğle yemeği, akşam yemeği, okulda geçirdiğiniz süre, eğlenme zamanı, çalışma zamanı, kitap okuma, uyku vb. süreleri içermelidir.
- Çalışma planınız tablo veya farklı şekillerde olabilir.

7. SINIF ETKİNLİKLERİ

TARAFINI SEÇ

Gelişim Alanı	Akademik
Yeterlik Alanı	Akademik Anlayış ve Sorumluluk
Kazanım/Hafta	Eğitsel çabanın akademik hedeflere ulaşmadaki etkisini değerlendirir. / 4.Hafta
Sınıf Düzeyi	7.sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	<ol style="list-style-type: none"> 1. Çalışma Yaprağı-1 2. Çalışma Yaprağı-2: A4 kâğıtları 3. Etkinlik Bilgi Notu-1 4. Kalem 5. Silgi
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	<ol style="list-style-type: none"> 1. Çalışma Yaprağı-1’de yer alan görseller, A3 boyutunda hazırlanır. 2. A3 boyutunda hazırlanan görseller etkinlik başlamadan hemen önce bütün öğrencilerin görebileceği şekilde sınıfın üç farklı köşesine asılır. 3. Çalışma Yaprağı-2, oluşturulacak grup sayısına etkinlik öncesinde çoğaltılır. 4. Sınıf oturma düzeni etkinlik sürecini kolaylaştırmak için 3 ayrı küme biçiminde ve sınıf ortamında hareket edilebilecek boş alanlar bırakarak uygun şekilde ayarlanır.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> 1. Etkinliğin amacının, eğitsel çabanın akademik hedeflere ulaşmadaki etkisini değerlendirmek olduğu açıklanır. 2. Öğrencilerin ilgili kavramlara dair ortak bir anlayış kazanması amacıyla öğrencilere eğitsel çaba ve akademik hedef ile ilgili kısa bir açıklama yapılır. 3. Öğrencilere aşağıdaki yönerge verilir: <i>“Şimdi hepimizden ayağa kalkarak sınıf içerisinde sessiz bir biçimde ve sınıfın farklı köşelerinde yer alan görselleri inceleyerek 1 dakika boyunca dolaşmanızı istiyorum.”</i> 4. Öğrenciler sınıf içerisinde dolaşırken, sınıfın farklı köşelerinde yer alan görseller işaret edilir ve öğrencilere aşağıdaki soru yöneltilir: <ul style="list-style-type: none"> • Sizce, akademik hedeflere ulaşmada eğitsel çaba/ azim, yetenek, zekâ kavramlarından (çaba harcamak, yetenekli olmak veya zeki olmak) hangisi daha önemlidir? 5. Öğrencilerden alınan cevaplar doğrultusunda hangisini düşünüyorlarsa o

Süreç (Uygulama Basamakları):

görselin bulunduğu köşede kümelenmeleri istenir.

6. Her öğrenci verdiği cevap doğrultusunda "Azimli Arılar Grubu", "Yetenekli Çıtalar Grubu" "Zeki Kargalar Grubu" olarak adlandırılan gruplardan birisine dâhil olur ve ilgili gruplar için belirlenen oturma kümesinde yerini alır.
7. Her grubun kendi içerisinde bir sözcü seçmesi istenir.
8. Gruplardan, akademik hedeflere ulaşmada daha etkili olduğunu düşündükleri kavramın hedeflere etkisi ile ilgili diğer grupları ikna edici bir konuşma hazırlamaları istenir.
9. Gruplara Çalışma Yaprağı-2: A4 kâğıtları dağıtılır.
10. Seçilen sözcü grup içindeki konuşmaları yazar veya konuşma sırasında yardım almak amacıyla küçük notlar alır.
11. Verilen süre sonunda her grupta belirlenen birer temsilci, grup görüşünü büyük gruba sunar ve gerekli paylaşımlar sağlanır.
12. Grup içi ve gruplar arası yapılan paylaşımlar doğrultusunda, öğrencilere aşağıdaki soru tekrar yöneltilir:
  - Akademik hedeflere ulaşmada eğitsel çaba/ azim, yetenek, zekâ kavramlarından (çaba harcamak, yetenekli olmak veya zeki olmak) hangisi daha önemlidir?
13. Bu paylaşımlar sonucunda uygun gördükleri cevabın bulunduğu görselin altına geçmeleri istenir. (Öğrencilere, isterlerse en başta verdikleri cevabın olduğu görselin altında yer alabilecekleri veya yapılan paylaşımlar sonucunda fikirlerinde değişiklik olduysa şu an verdikleri karara uygun görselin altına geçebilecekleri belirtilir.)
14. Süreç, aşağıdaki tartışma soruları ile sürdürülür:
  - Süreç başında verdiğiniz kararı değiştirmenizde ya da sürdürmenizde etkili olan şey ne idi?
  - Bu etkinlikle neler kazandığınızı düşünüyorsunuz?
  - Bugünkü süreci düşündüğünüzde daha önce hedeflerinize ulaşmada en önemli gördüğünüz şey ile bugün ele alınan durumlar arasında benzerlikler var mı?
  - Hedeflerinizi gerçekleştirmede yoğun çaba göstererek başarıya ulaştığınız yaşantılarınız oldu mu?
  - Akademik hedeflerinize ulaşmak için bundan sonra neler yapmayı düşünüyorsunuz?
15. Tartışma soruları cevaplandırıldıktan sonra süreç aşağıdaki yönerge ile sonlandırılır:

"Sevgili öğrenciler Albert Einstein'in "Dehanın 10'da 1'i yetenek 10'da 9'u da çalışmaktır." sözü bugün konuştuğumuzda da gördüğümüz gibi akademik hedeflerimize ulaşma yolunda birden çok faktör önemli olsa da öne çıkanın çaba göstermek, azimli ve kararlı olmak olduğunu bizlere bir kez daha göstermektedir.

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Öğrencilerden, günlük yaşamlarında zorluklar karşısında pes etmeyerek çaba harcayan ve hedeflerine ulaşmış ünlü kişileri araştırmaları istenebilir ve buldukları bilgileri sınıf veya okul panosunda paylaşımları sağlanabilir.

Uygulayıcıya Not:

1. Çalışma Yaprağı-1’de yer alan görsellerin renkli baskı/çıkıtı ile hazırlanması önemlidir. Bu imkân yoksa görseller projeksiyondan sırası ile renkli olarak yansıtılabilir.
2. Öğrencilerin verdikleri cevaplar doğrultusunda gruplara dağılımı sağlanırken bir cevap üzerinde yoğunlaşma görülürse o an hızlı bir şekilde organize olarak o cevap için iki ayrı grup yapmak düşünülebilir. (örneğin; akademik hedeflere ulaşmada zekâ daha önemlidir diyen öğrenci sayısı 16 kişi olursa bu grup iki ayrı grup olarak yapılandırılabilir.)
3. Etkinlik bilgi notu etkinlik öncesinde okunmalıdır.

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Çalışma Yaprağı 1’de yer alan görseller daha büyük boyutlarda basılarak ve kontrast renkte zemine yapıştırılarak materyalde uyarılama yapılabilir.
2. Sorular ve yönergeler basitleştirilerek sınıf içi etkileşim sürecine öğrencilerin katılımları desteklenebilir.
3. Öğretmen grupların çalışmalarına katılarak onları destekleyebilir.

Etkinliği Geliştiren:

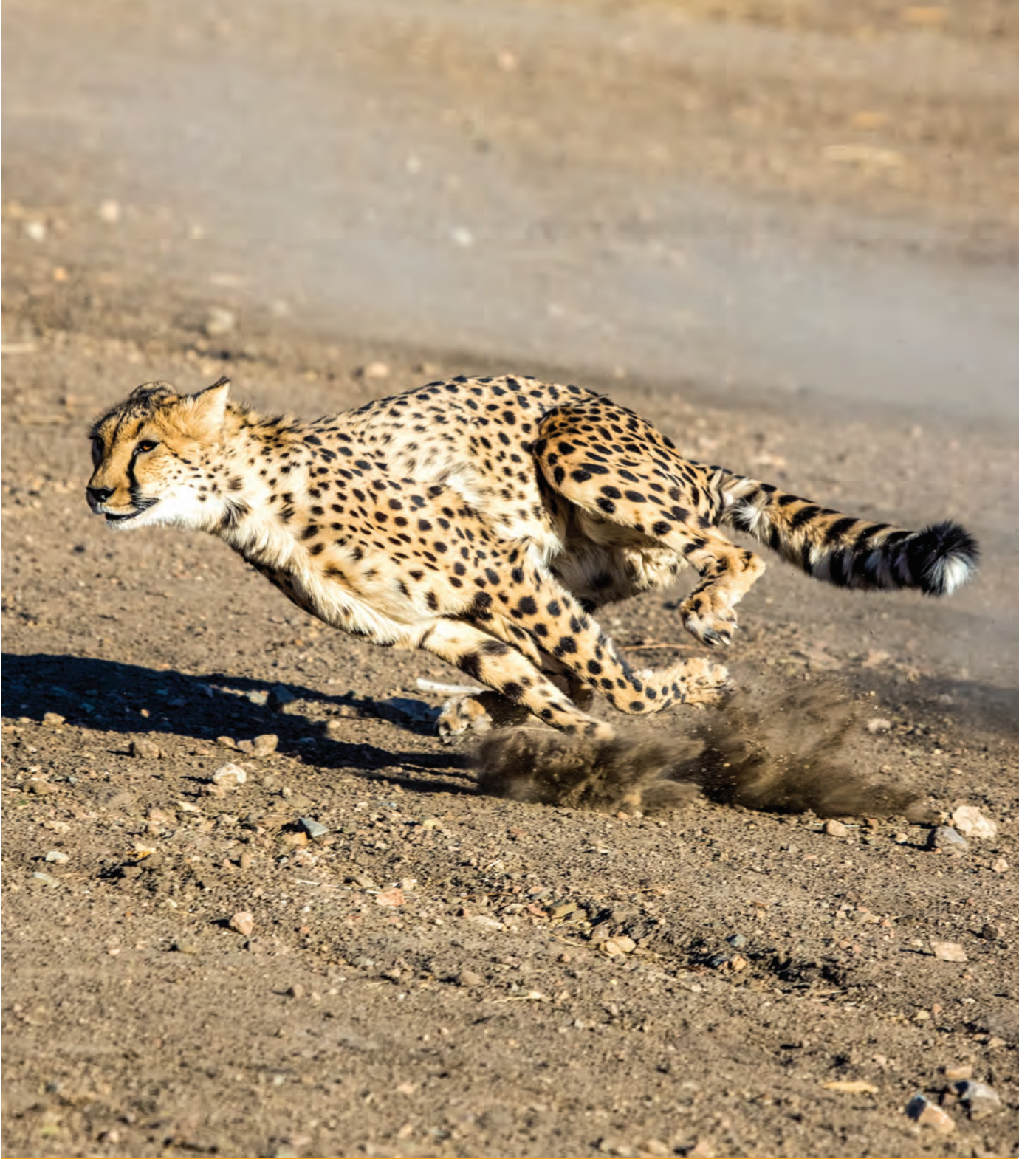
Zeynep TÜRKOĞLU MUTLU

Çalışma Yaprağı 1

ARI → ÇABA/AZİM

ÇİTA → YETENEK (HIZ)

KARGA → ZEKÂ

Çalışma Yaprağı 2

Grubun Adı :
Gruptaki Öğrencilerin Adı-Soyadı :

ETKİNLİK BİLGİ NOTU

Çaba: Herhangi bir işi yapmak için ortaya konan güç, zorlu, sürekli çalışma, gayret, ceht, efor

Çaba Harcamak: Bir işi yapabilmek için elinden geleni yapmak.

- Değerli uygulayıcı, yukarıda Türk Dil Kurumunca yapılan tanımlar görülmektedir. Bu tanımları dikkate alarak ve bağlantı kurarak; eğitsel çaba için de öğrencilere; eğitsel konularda bir hedefi gerçekleştirmek için ortaya koyduğumuz güç, sürekli çalışma, gayretli olma durumu, eğitsel konularda gerçekleştirmemiz gereken bir şey karşısında elimizden geleni yapmak kast edilmektedir, şeklinde bir açıklama yapılabilir.

Hedef: 1. Yapılması tasarlanan iş, amaç.
2. Varılacak yer, ulaşılabilecek son nokta.

- Yine yukarıda belirtilen Türk Dil Kurumu tanımları dikkate alınarak öğrencilere; akademik hedeften kastedilenin bireyin, eğitimsel yaşantılarla ilgili gerçekleştirmeyi hedefledikleri şeylerin kastedildiği açıklanabilir.

Yararlanılan Kaynak: <https://sozluk.gov.tr/> (Erişim tarihi: 23.05.2020)

7. SINIF ETKİNLİKLERİ

ZAMANINDA TAMAMLA

Gelişim Alanı	Akademik
Yeterlik Alanı	Eğitsel Planlama ve Başarı
Kazanım/Hafta	Akademik çalışmalarını zamanında bitirmede kararlı olur. / 5. Hafta
Sınıf Düzeyi	7.sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	1. Çalışma Yaprağı-1
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Grup sayısı kadar Çalışma Yaprağı-1 önceden hazırlanır.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> Öğrencilere akademik çalışmalarını zamanında bitirmede kararlı olmak üzere paylaşımlarda bulunulacağı belirtilir. Öğrencilerden 1 dakika içerisinde zamanı verimli kullanarak çalışabilecekleri 4-5 kişilik gruplar oluşturmaları istenir. Grup sayıları sınıf mevcuduna göre öğretmen tarafından düzenlenir. Her gruba birer adet Çalışma Yaprağı-1 dağıtılır. Gruplardan, akademik çalışmalarını zamanında kararlı bir şekilde gerçekleştiren/gerçekleştiremeyen iki öğrencinin yaşayabileceği durumlar ile ilgili örnek olay yazmaları istenir. Yazılan örnek olaylar grupların seçtiği grup sözcüleri tarafından okunur ve tartışılır. Aşağıdaki sorular sorularak sınıfta etkileşim sağlanır.<ul style="list-style-type: none"> Akademik çalışmalarınızı zamanında bitirmede kararlı olmanız ders başarınız adına size neler kazandırır? Akademik çalışmalarınızı zamanında bitirmede kararlı olmanız günlük yaşamınızda hangi kolaylıkları sağlar? Akademik çalışmalarınızı zamanında bitirmede kararlı olmanız arkadaşlarınız ve öğretmenlerinizle olan ilişkilerinizde hangi kolaylıkları sağlar? Akademik çalışmalarınızı zamanında bitirmede kararlı olmanız aileniz ile ilişkinizi nasıl etkiler? Aşağıdaki yönerge ile etkinlik sonlandırılır:

Süreç (Uygulama Basamakları):

"Akademik çalışmalarınızı kararlı bir şekilde zamanında bitirmeniz çok önemlidir. Bunun sonucunda ders başarınız, öğretmenleriniz, birlikte akademik çalışmalar yaptığınız arkadaşlarınız ayrıca aileleriniz ile ilişkileriniz olumlu yönde etkilenecektir. Bu nedenle akademik çalışmalarınızı zamanında kararlı bir şekilde tamamlamak gerekir."

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Örnek olaylar sınıf panosuna asılır.
2. Öğrencilerden bir hafta boyunca zamanında ve kararlı bir şekilde tamamladıkları tüm akademik çalışmalarını bir çizelge hazırlayarak bu çizelgeye not almaları istenir.

Uygulayıcıya Not:

1. Örnek olay yazımında gruplarla iş birliği içerisinde olunmalıdır.
2. Öğrenciler grup oluştururken herhangi bir gruba katılmayan öğrenci olması durumunda uygulayıcı sürece dahil olarak ilgili öğrencinin gruba katılmasını sağlar.

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Gruplar oluşturulurken uygun akran eşleştirmesi yapılarak sosyal çevre düzenlenebilir.
2. Sorular basitleştirilerek sınıf içi etkileşim sürecine öğrencilerin katılımları desteklenebilir.
3. Grupların sadece sözel ifade ile değil, rol oynama ve resim çizme gibi farklı şekillerde de tepki vermeleri için fırsatlar oluşturulabilir.

Etkinliği Geliştiren:

Onur ERDÖNMEZ

Çalışma Yaprağı 1

Akademik Çalışmalarını Zamanında Kararlı Şekilde Gerçekleştiren Öğrenci

Akademik Çalışmalarını Zamanında Kararlı Şekilde Gerçekleştiremeyen Öğrenci

7. SINIF ETKİNLİKLERİ

İLGİMİ DE YETENEĞİMİ DE TANIYORUM

Gelişim Alanı	Kariyer
Yeterlik Alanı	Kariyer Farkındalığı
Kazanım/Hafta	Yapabildiği ve hoşlandığı etkinliklere dayalı olarak ilgi ve yeteneklerine örnekler verir. / 6.Hafta
Sınıf Düzeyi	7.sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	<ol style="list-style-type: none"> 1. Çalışma Yaprağı-1 2. Öğrenci sayısında iki farklı renkte post-it (yönergede turuncu ve mavi şeklinde belirtilmiştir). 3. İki farklı renkte fon kartonu.
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uygulayıcı için en kolay bulunabilen iki renkte post-it etkinlik öncesinde temin edilir. 2. Etkinlik öncesinde iki farklı renkteki fon kartonlarından birisine "Hoşlandıklarım/İlgilerim", bir diğerine "Yapabildiklerim/Yeteneklerim" şeklinde başlıklar yazılarak tahtaya öğrencilerin görebileceği ve uzanabileceği yükseklikte yan yana asılır.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> 1. Etkinliğin amacının öğrencilerin yapabildikleri ve hoşlandıkları etkinliklere dayalı olarak ilgi ve yeteneklerine örnekler vermek olduğu açıklanır. 2. Uygulayıcı tarafından Çalışma Yaprağı-1 tahtaya yansıtılır ve oradaki hikâye sınıfa okunur. 3. Sonra, öğrencilere: "Sevgili öğrenciler, bu hikâyede sizin en çok dikkatinizi çeken şeyler neler oldu?" sorusu yöneltilir ve öğrencilerin verdikleri cevaplar tartışılır. 4. Tartışma kısaca özetlenir ve vurguyu tekrar ilgi ve yeteneklere getirmek için aşağıdaki açıklamalar yapılır: <i>"Sizin çoğunuzun da dikkatini çektiği gibi ilgilerimiz yaparken hoşlandığımız etkinlikleri yansıtırken; yeteneklerimiz ise kolayca ya da çok zorlanmadan yapabildiğimiz ve üstesinden gelebildiğimiz etkinlikleri yansıtmaktadır. İlgilerimiz ve yeteneklerimiz genellikle birbirleriyle ilişkilidirler. O halde şimdi siz de kendi hayatınızı düşünün ve yapmaktan hoşlandığınız etkinliklere dayanarak ilgilerinize örnekler verin. Zorlanmadan yapabildiğiniz ve üstesinden gelebildiğiniz etkinliklerinize dayanarak yeteneklerinize örnekler veriniz. Bunun için sizlere iki farklı renkte post-it vereceğim. Post-itlerden turuncu olana ilgi örneklerinizi, mavi olana da yetenek örneklerinizi yazabilirsiniz. Bunun için 5</i>

Süreç (Uygulama Basamakları):

dakika süreniz var. Yazmayı bitirdikten sonra hazır olan kişi, tahtada görmüş olduğunuz kartonlardan ilgi kartonuna ilgi örneklerini, yetenek kartonuna da yetenek örneklerini asarak paylaşımda bulunabilir."

5. Yukardaki açıklamadan sonra, öğrencilere iki farklı renkte olan post-it'lerden birer adet dağıtılır ve post-it'i alan öğrencinin yazmaya başlayabileceği söylenir.
6. Yazma süreci başladıktan beş dakika sonra öğrenciler cesaretlendirilerek ve gönüllü öğrencilerden başlanarak yazdıkları örnekleri sınıf tahtası önünde paylaşımları istenir.
7. Öğrencilerin kendi hayatlarından örnekler vererek yaptıkları paylaşımlarından sonra süreç tartışma soruları sorularak sürdürülür.
  - Hoşlandığınız etkinliklere dayanarak ilgilerinize örnekleri nasıl bulduğunuzu anlatır mısınız?
  - Yapabildiğiniz ve/veya üstesinden gelebildiğiniz faaliyetlere dayanarak yeteneklerinize örnekleri nasıl bulduğunuzu anlatır mısınız?
8. Yapılan paylaşımlar sonrasında uygulayıcı tarafından, etkinlik: *"Sevgili öğrenciler, bugün hepiniz kendi hayatınızdan yaptığınız etkinliklere dayanarak ilgi ve yeteneklerinize örnekler verdiniz ve bunları sınıfta paylaştınız. Bu etkinlik sürecinden sonra da ilgi ve yeteneklerinizin farkında olmaya devam etmeniz önemlidir."* cümleleriyle sonlandırılır.

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Öğrencilerden hoşlandıkları faaliyetleri ve yapabildikleri faaliyetleri bulmaya devam etmeleri, bunları ilgi ve yetenekleri ile eşleştirmeleri istenebilir. Bu yaptıkları çalışmayı muhafaza etmeleri ve sonraki rehberlik saatlerinde bunları kullanacakları etkinlikler yapılacağı da söylenerek hem etkinliğin değerlendirilmesi hem de öğrencilerin sonraki etkinliğe hazırlanmaları da sağlanır.

Uygulayıcıya Not:

1. Çalışma Yaprağı-1'i tahtaya yansıtma olanağı yoksa yüksek sesle okunabilir.
2. Etkinlik esnasında ilgi ve yetenekleri hakkında konuşma-yan öğrenci veya öğrenciler olursa, bireysel olarak cesaretlendirilmeye ya da o öğrenciyle ilgili bilinen güçlü bir yön, olumlu bir özellik varsa onu ifade ederek kendisini iyi hissetmesi sağlanmaya çalışılabilir.
3. Sınıfta Çalışma Yaprağı-1'de yer alan isimlere sahip öğrenciler varsa bu isimler sınıfta olmayan isimlerle değiştirilebilir.

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Çalışma yaprağında yer alan yazılı materyallere Braille yazı eklenebilir ya da punto büyütülerek materyal desteği sağlanabilir.
2. Etkinliğin tamamlanması için ek süre verilebilir.
3. Öğrencinin yaşantısı olan bir olay üzerinden ilgi ve yeteneklerini fark etmesi sağlanarak etkinlik çeşitlendirilebilir.

Etkinliği Geliştiren:

Zeynep TÜRKÖĞLU MUTLU

Çalışma Yaprağı 1

Artık 7. Sınıf olmuşuk. Okulun ilk günüydü ve herkes birbirine olan özlemini dile getiriyor, tatilde neler yaptığından bahsediyordu. Ben de yaz tatilinde dayımla bol bol vakit geçirdiğimden ve onun sayesinde kendimle ilgili farkına vardığım birçok şey olduğundan söz ettim. Arkadaşlarım, neleri fark ettiğimi sorunca dayımla aramızda geçen şu konuşmayı onlara anlattım:

İpek: Dayıcım, seninle vakit geçirmek çok güzel. Özellikle teknoloji ile ilgili konularda çok fazla bilgiye sahipsın ve tabletimde yaşadığım sorunları hemen halledebiliyorsun. Ben de senin gibi bilgili ve yetenekli olabilir miyim acaba?

Ufuk: Elbette olabilirsin, belki de daha iyi şeyler yapabilirsin.

İpek: Ama ben ne yapmak istediğimi, neler yapabildiğimi ya da nelerden hoşlandığımı bile tam olarak bilmiyorum ki...

Ufuk: (Bunun üzerine Ufuk, tam da yeğeni ile aynı yaşta olduğu 10 yıl öncesini hatırlamıştır.) Ben de senin gibi 12 yaşındayken ülkemizde ve hatta dünyanın birçok ülkesinde bir salgın başlamıştı. Bunun üzerine okullar kapatıldı ve uzaktan eğitim dedikleri bir süreç başladı. İlk başta bu durumu bir tatil gibi algılamış ve çok sevinmişim. Ancak bir süre sonra, durumun hiç de tatil gibi olmadığını fark ettim. O esnada öğretmenlerimin, sağlık çalışanlarının, kargo elemanlarının ne kadar da çabaladığı dikkatimi çekti ve ben de kendi kendime dedim ki benim de bir şeyler yapmam gerekiyor. Ama ne yapabiliyordum ki? Sonra bununla ilgili çok düşündüm. Teknolojiyi seviyordum ve kod yazmaya çalışmak çok hoşuma gidiyordu kendi kendime izlediğim bazı videolarla kodlar yazmayı öğrenmeye başlamışım ve kod yazmaya başlarken zamanın nasıl geçtiğinin bile farkına varmıyordum. Hatta bazı günler, annem; "yeter artık" diye söylenir olmuştu, ama ben öylesine hoşlanıyordum ki bunu yapmaktan, bırakmak istemiyordum. Derken, bir sonraki yıl tekrar yüz yüze eğitime geçtiğimizde okul psikolojik danışmanımız/rehber öğretmenimiz bizimle sohbet etmişti ve evde geçirdiğimiz süreçte neler yaptığımızı sormuştu. Bunun üzerine sıra bana geldiğinde, kod yazmaktan çok hoşlandığımı fark ettiğimi ve bu konuda kendimi geliştirmeye çalıştığımı söyledim. Ayrıca, bunu yaparken vaktin nasıl geçtiğini bile fark etmediğimi ve ne olursa olsun bunu yapabilmek için zaman oluşturmaya çalıştığımı söyledim. Bunun üzerine öğretmenimiz; "Hoşlandığın şeyi fark etmeye ve zamanı verimli geçirmeye çalışman çok güzel Ufuk." diyerek aslında bu durumun benim ilgi alanlarımdan birisi gibi gözüküğünü söyledi. Bir etkinliği yapmaktan zevk alma, onu yapmaktan hoşlanma ve o etkinliği yaparken zamanın nasıl geçtiğini anlayamama ya da her zaman o tür etkinlikler için zaman ayırmaya çalışmanın ilgilerimizi ifade ettiğini belirtti. İşte o günden sonra ilgi ve yeteneklerimin neler olduğunu bulmaya daha çok odaklandım.

İpek: Peki dayı, ben de artık hoşlandığım faaliyetleri ve yapabildiğim faaliyetleri daha dikkatle takip edeceğim. Belki ilgi ve yeteneklerimi daha kolay keşfederim.

İpek konuşmayı anlattıktan sonra arkadaşlarına şu şekilde bir açıklama yapar. İşte bu konuşma ile birlikte ilgi alanlarımı ve yetenekli olduğum şeyleri anlamak için hoşlandığım ve yapabildiğim faaliyetlerin çok önemli olduğunu düşündüm. Hatta bazı ilgi ve yeteneklerimi buldum bile.

7. SINIF ETKİNLİKLERİ

İLGİ HOBİ TABUSU

Gelişim Alanı	Kariyer
Yeterlik Alanı	Kariyer Farkındalığı
Kazanım/Hafta	İlgi ve hobilerini ayırt eder. / 7. Hafta
Sınıf Düzeyi	7.sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	1. Çalışma Yaprağı-1 2. Çalışma Yaprağı-2 3. Etkinlik Bilgi Notu 4. Kronometre 5. Öğrenci sayısı kadar A4 kâğıdı
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Etkinlik süreci ve oyun kuralları gözden geçirilir. 2. Çalışma Yaprağı-2 sınıf mevcudu kadar kart olacak şekilde çoğaltılır. 3. Çalışma Yaprağı-1 ve 2 kesilip hazırlanır. 4. Etkinlik Bilgi Notu önceden gözden geçirilir.
Süreç (Uygulama Basamakları):	1. Uygulayıcı tarafından aşağıdaki yönerge öğrencilerle paylaşılır: <i>"Sevgili öğrenciler, bugünkü etkinliğimizin amacı ilgi ve hobilerinizi tanıyarak ayırt etmenize yardımcı olmaktır."</i> 2. İlgi ve hobi kavramları Etkinlik Bilgi Notu'ndan yararlanılarak öğrencilere açıklanır. <i>"İlgi, belli etkinliklere isteyerek yönelme, zor şartlar altında bile gerçekleştirmeye istekli olma, bizim kontrolümüzde olan iç uyarıcıdır (Kuzgun, 2011). Soyut ve geneldir. Hobi ise müsait vakitlerde severek, eğlenerek becerileri geliştirmeye yönelik yapılan uğraşlardır. Somut ve özeldir."</i> 3. Çalışma Yaprağı-1'deki sayılar kesilip her öğrenciye bir tane seçtirilip aynı sayıyı seçen öğrenciler aynı grupta yer almak üzere 8 grup oluşturulur. 4. Her bir öğrenciye birer adet A4 kâğıdı dağıtılır ve her bir öğrencinin ilgi ve hobilerini listelemeleri istenir. Grup üyelerinin ilgi ve hobilerin gruplandırılmasında birbirine yardımcı olmaları söylenir. 5. Her öğrenciye Çalışma Yaprağı-2'den kesilerek oluşturulan küçük kartlar dağıtılır. Öğrencilerden kendi listelerine yazdıkları ilgi ve hobilerinden birini

Süreç (Uygulama Basamakları):

onlara dağıtılan bu küçük kartların başına yazmaları, alt kısmına ise bununla ilişkili olan 3 yasak kelime belirleyerek oyun kartı hazırlamaları istenir.

6. Aşağıdaki oyun kuralları uygulayıcı tarafından okunur ve yazılan kartlar toplanıp karıştırılarak bir deste oluşturulur.

Oyun Kuralları

- Her anlatıcıya bir dakika süre verilir.
- Grup kelime bildikçe süre devam ediyorsa diğer kartlardan anlatmaya devam eder.
- Anlatıcı anlatamayacağı bir kartı 'pas' diyerek geçebilir.
- Pas geçilen kartlar desteden ayrı bir yere konur.
- Anlatıcı elle göstererek- işaret diliyle anlatmamalıdır.

7. Grupların kendi içlerinden seçtiği birer gönüllü anlatıcı tarafından kart destesinin içinden bir kart seçilip yasak kelimeleri kullanmadan kâğıtta yazan ilgiyi/hobiyi kendi grubuna anlatması söylenir. Anlatıcı seçtiği kartta ilgi kapsamına giren bir ifade yazıyorsa 'ilgi', hobi olan bir ifade yazıyorsa 'hobi' diyerek başlamalıdır. Grup üyeleri anlatıcının anlattığı ilgi veya hobiyi tahmin etmeye çalışır. Uygulayıcı tarafından yasak kelimelerin kullanılıp kullanılmadığı kontrol edilir.

8. Her grup temsilcisinin anlatımı tamamlandıktan sonra tartışma sorularına geçilir.

- İlgi ve hobilerinizi yazarken neler fark ettiniz?
- Bu etkinlikten sonra ilgi alanlarınızı ve hobilerinizi keşfetmek için neler yapmayı planlıyorsunuz?

9. Sürece ilişkin yaşantılar uygulayıcı tarafından özetlenerek etkinlik sonlandırılır.

"Sevgili öğrenciler gerçekleştirdiğimiz etkinlikle ilgilerinizi ve hobilerinizi tanımaya zaman ayırdınız. İlgilerin ve hobilerin birbiriyle ilişkili ancak aynı şeyler olmadığının farkına vardınız. Hobileriniz ilgilerinizle ilişkili olabileceği gibi ilgilerinizden bağımsız da olabilir."

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Etkinlik sonrası öğrencilerden ilgi ve hobilerine yönelik çeşitli oyun kartları hazırlayıp getirmeleri istenebilir. Böylece sınıfta oynanacak oyun kartları çeşitlendirilip ilgi ve hobilerine yönelik farkındalığın sürmesi sağlanabilir.

Uygulayıcıya Not:

1. Çalışma Yaprağı-1 ve etkinlik süreci 40 kişilik bir sınıf mevcuduna uygun olarak hazırlanmıştır. Uygulayıcı sınıf mevcuduna göre grup sayılarını ve Çalışma Yaprağı-1'i düzenlemelidir.
2. Oyuna katılmak istemeyen öğrenci olduğunda gönüllü olarak seçilen bir öğrenci anlatıcının anlattığı ve grupların doğru cevap verdiği ilgiyi/hobiyi tahtaya yazabilir.
3. Uygulayıcı süre tutmak veya yasak kelimelerin kontrolü için diğer gruplardan öğrenci görevlendirebilir.

Uygulayıcıya Not:

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Gruplar oluşturulurken uygun akran eşleştirmesi yapılarak sosyal çevre düzenlenebilir.
2. Çalışma yapraklarının dağıtımında öğrenciden destek alınarak sosyal çevre düzenlenebilir.
3. İlgi ve hobi kavramları daha basit şekilde anlatılarak, benzer ve farklı yönleri karşılaştırılarak öğrenme içeriği farklılaştırılabilir.
4. Bireysel gereksinimler doğrultusunda anlatma etkinliğinin içine model olma gibi süreçler eklenerek etkinlik basitleştirilebilir.

Etkinliği Geliştiren:

Seda ALTINOK KALKAN

KAYNAK

*Kuzgun, Y. (2011). Meslek rehberliği ve danışmanlığına giriş (5.baskı). Ankara: Nobel Yayınları.

ETKİNLİK BİLGİ NOTU

Kuzgun (2011), ilgiyi "belli etkinliklere isteyerek yönelme, uygun olmayan koşullarda bile başka etkinliklere tercih etme, bu etkinlikleri yaparken yorulmadan coşku hissetme; sıkılmadan devam etmek isteme durumlarında varlığına hükmettiğimiz iç uyarıcı" olarak tanımlamıştır.

Çeşitli araştırmacılar tarafından belirlenen ilgi türleri şunlardır:

- Bilimsel
- Sosyal Hizmet
- İkna
- Güzel Sanatlar
- Mekanik
- Müzik
- Sosyal yardım
- Edebiyat
- Hesaplama
- Büro İşleri
- Açık Alan

Hobi, kişinin uygun vakitlerinde yapmaktan hoşlandığı eylemlerdir.

- Resim yapmak
- Doğa yürüyüşü
- Bitki bakımı
- Satranç oynamak
- Ahşap boyama
- Müzik aleti çalmak
- Bahçe işleri ile uğraşmak
- Şarkı söylemek
- Elektronik aletlerin nasıl çalıştığını incelemek

Oyun kartları için aşağıda örnek verilmiştir.

KAYNAK:

Kuzgun, Y. (2011). Meslek rehberliği ve danışmanlığına giriş (5.baskı). Ankara: Nobel Yayınları.

Çalışma Yaprığı 1

1	1	1	1	1
2	2	2	2	2
3	3	3	3	3
4	4	4	4	4
5	5	5	5	5
6	6	6	6	6
7	7	7	7	7
8	8	8	8	8

Çalışma Yaprağı 2

<input type="text"/> ☐ ☐ ☐	<input type="text"/> ☐ ☐ ☐	<input type="text"/> ☐ ☐ ☐	<input type="text"/> ☐ ☐ ☐
<input type="text"/> ☐ ☐ ☐	<input type="text"/> ☐ ☐ ☐	<input type="text"/> ☐ ☐ ☐	<input type="text"/> ☐ ☐ ☐
<input type="text"/> ☐ ☐ ☐	<input type="text"/> ☐ ☐ ☐	<input type="text"/> ☐ ☐ ☐	<input type="text"/> ☐ ☐ ☐
<input type="text"/> ☐ ☐ ☐	<input type="text"/> ☐ ☐ ☐	<input type="text"/> ☐ ☐ ☐	<input type="text"/> ☐ ☐ ☐

7. SINIF ETKİNLİKLERİ

SENİN YILDIZIN

Gelişim Alanı	Kariyer Gelişim
Yeterlik Alanı	Kariyer Farkındalığı
Kazanım/Hafta	İlgi ve hobilerini ayırt eder./ 8. Hafta
Sınıf Düzeyi	7.sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	1. Etkinlik Bilgi Notu 2. Çalışma Yaprağı-1 3. Çalışma Yaprağı-2
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Etkinlik Bilgi Notu gözden geçirilir. 2. Çalışma Yaprağı-1 ve Çalışma Yaprağı-2 öğrenci sayısı kadar çoğaltılır.
Süreç (Uygulama Basamakları):	1. Etkinliğin amacının ilgi ve hobilerini ayırt etmek olduğu açıklanır. 2. Öğrencilere Çalışma Yaprağı-1 dağıtılır ve aşağıdaki yönerge verilir: <i>"Arkadaşlar; yapılması sizin için gerekli ve zorunlu olmayan, severek yaptığınız, yaparken dinlendiğiniz, keyif aldığınız, oyalandığınız; uğraşlarınızı/hobilerinizi düşünerek Çalışma Yaprağı-1 'de yer alan yıldızın içerisine en çok hoşlandığınız iki tanesini yazmanızı istiyorum."</i> (Bu süreçte öğrencilerin hobi kavramını anlayabilmelerini sağlamak amacıyla uygulayıcı tarafından Etkinlik Bilgi Notu'ndan yararlanarak ilgi ve hobi kavramları ile ilgili öğrencilere örnekler verilebilir.) 3. Öğrencilere bu kez Çalışma Yaprağı-2 dağıtılır. Öğrencilerden Çalışma Yaprağı-2' de belirtilen ilgi türlerinden kendilerini düşünerek 5 alanın yanına yıldız koymaları istenir. 4. Öğrencilerin çalışma yapraklarını doldurma işlemleri tamamlandıktan sonra gönüllü öğrencilerin paylaşımları alınır. 5. Aşağıdaki sorular kapsamında sınıfça ilgi ve hobiler tartışılır, öğrencilerin düşüncelerini paylaşmaları cesaretlendirilir. <ul style="list-style-type: none"> İlgilerinizi seçerken ve hobilerinizi yazarken neler fark ettiniz? İlgi ve hobileri ayırırken nelere dikkat ettiniz? İlgi ve hobilerinizin benzer yönleri neler olabilir? İlgi ve hobilerinizin farklı yönleri neler olabilir?

Süreç (Uygulama Basamakları):

6. Etkinlik süresince tartışılardan yola çıkarak bu paylaşımlardaki ortak noktaların neler olduğu sorulur ve öğrencilerin konuşanlarla ilgili düşüncelerini ifade etmeleri istenir.
7. İlgilerin ve hobilerin birbiriyle ilişkili ancak aynı şeyler olmadığı, ilgi ve hobilerini ayırt etmenin önemi vurgulanarak, ilgilerin ve hobilerin birbirinden etkilenebilir olduğu belirtilerek süreç sonlandırılır.

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Öğrencilerin okul içerisinde farklı ilgi ve hobilerine yönelik olarak gönüllü öğrenciler ile çalışmalar gerçekleştirilebilir.

Uygulayıcıya Not:

1. Çalışma Yaprağı-1, boş bir kâğıda öğrencilerin yıldız çizmesi sağlanarak oluşturulabilir.
2. Çalışma Yaprağı-2 tahtaya yansıtılarak ya da tahtaya yazılarak öğrencilerin kendi ilgi alanlarını yazmaları sağlanarak oluşturulabilir.

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Çalışma Yaprağı-1 ve 2 daha büyük puntoda ya da Braille yazı ile hazırlanarak materyallerde uyarlama yapılabilir.
2. Çalışma yapraklarının dağıtımında öğrenciden destek alınarak sosyal çevre düzenlenebilir.
3. Çalışma yaprakları ile çalışılırken öğretmen bireysel olarak rehberlik ederek destek sunabilir.
4. Çalışma yapraklarının doldurulması sırasında gerekirse ek süre verilerek öğrenme süreci farklılaştırılabilir.

Etkinliği Geliştiren:

Leyla Deniz UYGUR YOLÇUN

ETKİNLİK BİLGİ NOTU

İlgi, herhangi bir zorlama altında olmadan ya da bir ödül beklemeden kendiliğinden bazı çalışmalar yapıyor ve bundan doyum sağlıyorsa, bu kişinin o tür çalışmalara karşı ilgisi olduğu söylenilebilir (Kuzgun,2011).

Bazı kişiler; arkadaş edinmek, çevrelerinde tanınmak için çeşitli faaliyetlerde bulunabilirler. Ancak, bu gerçek ilgiyi yansıtmayabilir ve bu tür eğilimler genellikle geçicidirler.

Örneğin, müzikle ilgilenen her bireyin müziğe ilgisi olduğu söylenemez, boş vakitlerinde bir müzik aleti çalmaya çalışan, kısıtlı parasını ve zamanını müzik aletleri vb. almaya ve konserlere gitmeye ayıran bir kişinin müziğe ilgisi olduğu söylenebilir.

Çeşitli araştırmacılar tarafından belirlenen ilgi alanları şunlardır:

- *Temel Bilim:* Fizik, kimya, biyoloji gibi bilimlerin konusunu oluşturan doğal olayları incelemek, matematik konuları ile uğraşmak gibi davranışlarda kendini gösteren bir ilgi alanıdır.
- *Sosyal Bilim:* Sosyal olayları incelemek ve nedenlerini araştırmak gibi davranışlarda ifadesini bulan bir ilgi alanıdır.
- *Canlı Varlık:* Hayvan ve bitkilerin yaşayışını incelemekten, onları yetiştirip üretmekten zevk alma gibi davranışları içerir.
- *Mekanik:* Çeşitli alet ve makineler yapma, işletmek ve onarmak gibi faaliyetlerden hoşlanmaktır.
- *İkna:* Başkalarına düşünceleri aktarma, belli bir amacı gerçekleştirmek için başkalarını etkileme gibi davranışları içeren bir ilgi alanıdır.
- *Ticaret:* Alım satım işleri ile uğraşma, ticaret yolu ile kar elde etme, bir malı müşteriye tanıtmaya ve satma gibi faaliyetlerde ifadesini bulan ilgi alanıdır.
- *İş Ayrıntıları:* Bu ilgi daha çok ayrıntılar üzerinde çalışmaktan hoşlanma olarak ifade edilebilir. İş ayrıntıları ilgi alanı, her işi günü gününe yapma, bir yazıyı ya da hesabı inceden inceye kontrol etme, her şeyi düzenli tutma gibi davranışlarda kendini gösterir.
- *Edebiyat:* Her türlü edebi eserleri inceleme, eleştirme ve edebi eserler yazma gibi davranışlarda ifadesini bulan ilgi alanıdır.
- *Güzel Sanatlar:* Bu ilgi alanı daha çok resim, heykel gibi plastik sanatlar ve el sanatları ile ilgili eserleri incelemek veya bu tür eserler ortaya koymak gibi davranışlarda ifadesini bulur.
- *Müzik:* Bir müzik aleti çalma, müzik dinleme ve beste yapma gibi davranışlarda kendini gösteren bir ilgidir.
- *Sosyal Yardım:* Hasta, yoksul ve yetersizliğe sahip insanlara yardım etme ve onların sıkıntılarını azaltma gibi davranışlarda ifadesini bulur.

Hobi ise; yapılması gerekli ve zorunlu olmayan, seveerek yapılan, yaparken dinlenen, keyif alınan, oyalanılan, kişinin uygun vakitlerinde yapmaktan hoşlandığı eylemlerdir. Örneğin;

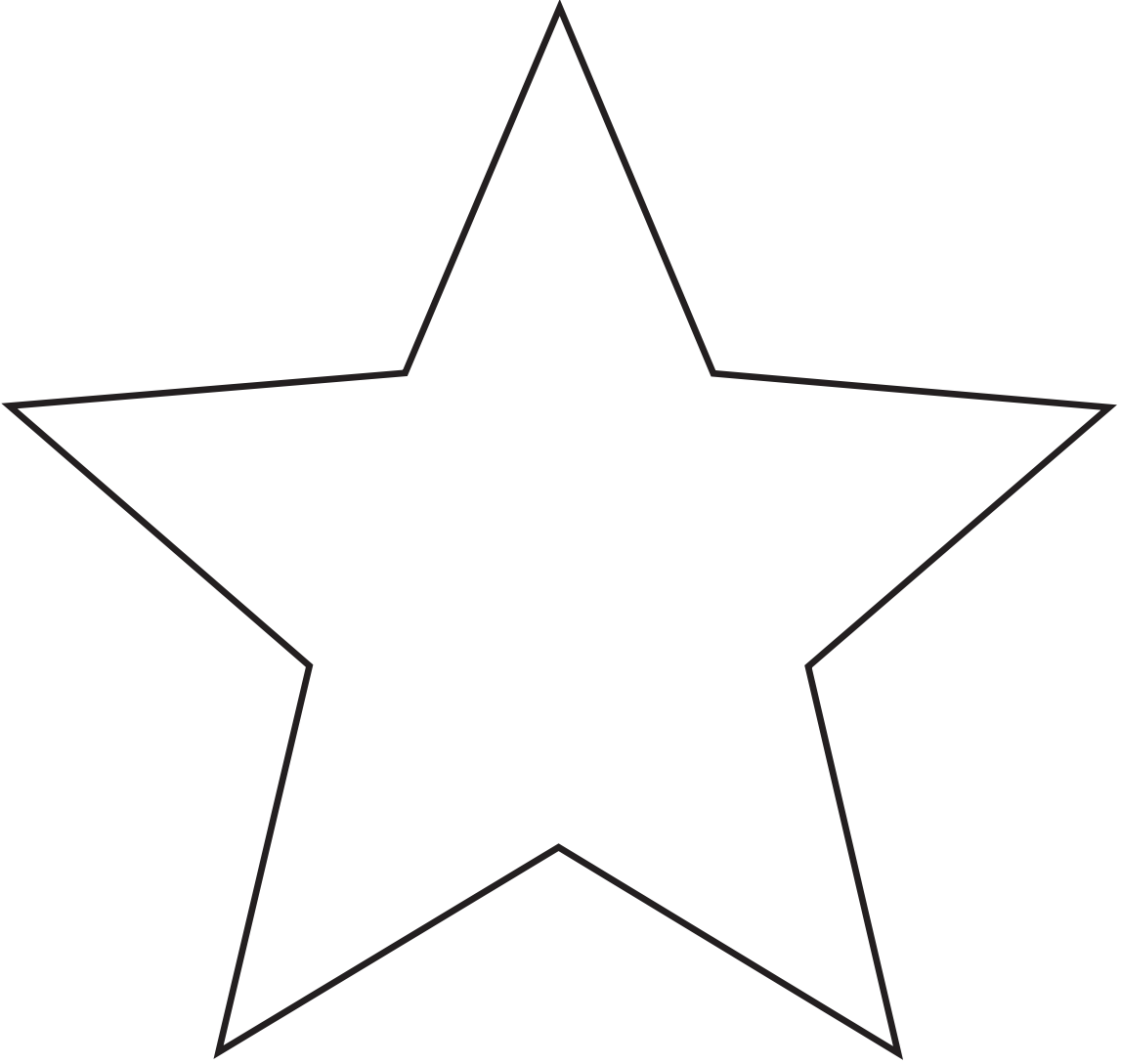
- Koleksiyon yapmak
- Resim yapmak
- Fotoğraf çekmek
- Doğa yürüyüşü
- Gönüllü olarak çalışmak (yardım kuruluşlarına, toplum hizmetlerine katılmak gibi)
- Bitki bakımı
- Kod yazmak
- Satranç oynamak
- Enstrüman çalmak
- Bahçe işleri ile uğraşmak
- Şarkı söylemek
- Origami yapmak vb.

KAYNAK

*Kuzgun, Y. (2011). Meslek rehberliği ve danışmanlığına giriş (5.baskı). Ankara: Nobel Yayınları.

Çalışma Yapradı 1

Aşadıya; yapılması sizin için gerekli ve zorunlu olmayan, severek yaptığınız, yaparken dinlendiğiniz, keyif aldığınız, oyalandığınız uğraşlarınızı/hobilerinizi (en çok hoşlandığınız iki tanesini) yıldızın içerisine yazınız.

Çalışma Yaprığı 2

Aşağıda bazı ilgi türleri verilmiştir. Bu ilgi türlerinden ilgi duyduğunuz 5 alanın yanına yıldız koyarak belirtiniz.

- Açık Hava
- Büro İşleri
- Güzel Sanatlar (Resim, karikatür, grafik)
- İkna
- İş Ayrıntıları
- Mekanik
- Müzik
- Sosyal Yardım
- Spor
- Tiyatro
- Dil
- Edebiyat
- Hayvan Bilimleri

7. SINIF ETKİNLİKLERİ

DURUMLAR DEĞİŞİK

Gelişim Alanı	Akademik
Yeterlik Alanı	Akademik Anlayış ve Sorumluluk
Kazanım/Hafta	Akademik çalışmalarını ile ilgili değişen durumlara uygun davranışlar sergiler. / 9. hafta
Sınıf Düzeyi	7.sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	1. Çalışma Yaprağı-1 2. Torba/Kutu 3. Renkli kâğıtlar
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Çalışma Yaprağı-1'de verilen kartların çıktısı alınıp kesilerek ya da renkli kâğıtlara yazılarak hazırlanır. 2. Çalışma Yaprağı-1'de yer alan kartlardaki her bir renk için sınıf mevcudunun beşte biri sayında ve ilgili kartla aynı renkte olacak şekilde kâğıtlar hazırlanır ve bir torba ya da kutuya atılır.
Süreç (Uygulama Basamakları):	1. Öğrencilerden akademik çalışmalarını sırasında yaşadıkları değişen durumlara ilişkin örnekler vermeleri istenerek bu hafta bu konuya ilişkin bir etkinlik yapılacağı belirtilir. 2. Uygulayıcı tarafından önceden hazırlanmış kutuda çeşitli renkte kâğıtlar olduğu belirtilerek her bir öğrenciden birer kâğıt çekmesi istenir. 3. Aynı renge sahip kâğıtları çeken öğrencilerin bir araya gelerek grup olmaları istenir. Böylelikle öğrenciler 5 gruba ayrılır ve bir arada oturmaları sağlanır. 4. Çalışma Yaprağı 1'de yer alan renkli durum kartları grupların rengine uygun olacak şekilde gruplara dağıtılır. 5. Öğrencilerden kartta yer alan durumu okuyarak kendileri aynı durumu yaşıyor olsaydı neler yapacakları konusunda değerlendirmeleri ve grup arkadaşları ile alternatif çözüm yolları üretmek için kartın arkasına not almaları istenir. Öğrencilere bu aşama için yaklaşık 10 dakika süre verilir. 6. Verilen süre sonunda gruplardan birer sözcü belirleyerek değerlendirdikleri durumu ve buna ilişkin belirledikleri alternatif çözüm yollarını paylaşmaları istenir. 7. Öğrencilere aşağıdaki tartışma soruları yöneltilir. <ul style="list-style-type: none"> Değişen durumu yeniden değerlendirerek yeni bir planlama yaparken

Süreç (Uygulama Basamakları):

neleri göz önünde bulundurdunuz?

- Daha önce bu ve benzeri hangi değişen durumlarla karşılaştınız mı?
  - Günlük yaşamınızda bunlara benzer değişen durumlarla karşılaştığınızda neler yapabilirsiniz?
8. Hedefe giden yolda değişen durumları yeniden değerlendirerek yeni şartlara uygun bir planlama yapabilmenin büyük önem taşıdığı vurgulanarak etkinlik sonlandırılır.

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Öğrencilerinden Çalışma Yaprağı kartlarında yer alan durumları aileleri ile paylaşımlarını, geçmişte buna benzer yaşantıları varsa beraber hatırlamaya çalışmalarını ve işlevsel bir biçimde süreci yeniden değerlendirerek planlayıp planlamadıkları üzerine bir değerlendirme yaparak sohbet etmeleri istenir.
2. Öğrencilerden bir ay boyunca varsa akademik olarak planladığı yönde gitmeyip değişkenlik gösteren durumları ve bu durumlara hangi alternatif çözüm yolları ürettiklerini not almaları istenir.
3. Öğrencilerden etkinlikle birlikte fark ettikleri yeni alternatif çözüm yollarından hangilerini günlük yaşamlarında uygulamaya koyabildiklerini gözlemleyip not almaları istenir.

Uygulayıcıya Not:

1. Değişen durumlara ilişkin anlayışlı olabilmek ve esnekliğin, yeniden planlayabilme becerisi ile akademik olarak verimliliğe katkılarını irdeleyebilmek için öğrencileri destekleyiniz.

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Çalışma Yaprağı-1’de yer alan kartların puntosu büyütülebilir veya Braille ile yazılmış şekilde kartların bulunduğu bir kutu da hazırlanabilir.
2. Aynı renkteki kâğıtlara aynı kabartmalı semboller eklenerek (örneğin, tutkalla yapılmış yıldızlar vb.) kartların dokunsal olarak da gruplamaya izin vermesi sağlanabilir.
3. Tartışma soruları basitleştirilerek öğrencilerin katılımları desteklenebilir.

Etkinliği Geliştiren:

Ebru Çisem KARINCALI

Çalışma Yaprağı 1

Ahmet açık uçlu sorularla klasik bir biçimde olacağını düşünerek bir haftadır hazırlandığı Türkçe sınavının test olacağı bilgisini edinmiştir. Kompozisyon yazma gibi yazılı anlatım becerilerini içermeyecek bu sınav için son iki gün kalmıştır. Ahmet neler yapabilir?

Ayşe genellikle yazarak çalıştığı konuları daha iyi anlayan bir öğrencidir. Birkaç derse ilişkin yeni öğrendiği konuların aynı haftaya denk gelmesinden dolayı tüm konular için not çıkarabileceği bir zaman dilimi bulamamaktadır. Ayşe bu konuları nasıl çalışabilir?

Mehmet genellikle ev ortamında ders çalışan bir öğrencidir. Ailesinin yoğun çalışmasından dolayı bir hafta boyunca okul çıkışlarında herkesin bir arada ve sesli biçimde ders çalıştığı bir ortam olan etüte kalmak durumundadır. Mehmet etüt ortamında ders çalışabilmesi adına neler yapabilir?

Selin teslim tarihini iki hafta sonra olarak bildiği proje ödevinin üç gün sonra teslim edileceğini öğrenmiştir. Selin henüz üzerinde hiçbir çalışma yapmadığı proje ödevine ilişkin neler yapabilir?

Doruk sınav haftası öncesi eksiklerini tamamlamak adına her güne bir dersin tekrarını yapacağı şekilde haftalık bir planlama oluşturmuştur. Fakat akşam kuzeni geldiği için onunla vakit geçirmiş ve planlarına uyamamıştır. Doruk kayan planlamasına yönelik neler yapabilir?

7. SINIF ETKİNLİKLERİ

NEREDE BU MESLEKLER?

Gelişim Alanı	Kariyer
Yeterlik Alanı	Kariyer Farkındalığı
Kazanım/Hafta	Mesleklerle ilgili bilgi kaynaklarına ulaşır. / 10. Hafta
Sınıf Düzeyi	7.sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	1. Çalışma Yaprağı-1 2. Çalışma Yaprağı-2 3. Çalışma Yaprağı-3
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Çalışma Yaprağı-2 öğrenci sayısının 4'te 1'i kadar çoğaltılır. Uygulama öncesinde 4 parçaya ayrılır. Her öğrenciye 1 parça gelecek şekilde küçük kâğıtlar hazırlanır.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uygulayıcı tarafından öğrencilere <i>"Sevgili öğrenciler, bu derste meslekler hakkında bilgi sahibi olma serüveninde yararlanacağımız kaynaklara nasıl ulaşabileceğimiz konusunda paylaşımlarda bulunacağız."</i> yönergesi verilerek etkinliğin amacı açıklanır. 2. Uygulayıcının daha önce Çalışma Yaprağı 2'yi ayırarak hazırladığı küçük kâğıtlar öğrencilere dağıtılır. Öğrencilere kâğıdın üst kısmında yer alan bölüme isimlerini yazmaları söylenir. 3. Öğrencilere <i>"Şimdi sizlerle Merve'nin hikâyesini paylaşacağım. Birazdan okuyacağım metni iyi dinlemenizi istiyorum."</i> yönergesi verilerek, Çalışma Yaprağı-1'de yer alan örnek metin uygulayıcı tarafından sınıfta sesli bir şekilde okunur. 4. Öykü paylaşımı tamamlandıktan sonra tartışma soruları ile süreç yönlendirilir: <ul style="list-style-type: none"> • Sizce Merve'nin mesleklerle ilgili bilgi sahibi olma konusunda kafasında ne gibi sorular vardır? • Sizin de Merve gibi mesleklerle ilgili cevaplayamadığınız bazı konular oluyor mu? Bunlar nelerdir? 5. Gönüllü öğrencilerin paylaşımları alındıktan sonra öğrencilere <i>"Mesleklerle ilgili cevaplayamadıkları konulara, cevap bulmak için hangi yolları denediniz?"</i> sorusu sorularak, cevaplarını bireysel olarak Çalışma Yaprağı-2'de yer alan "Kendi Uyguladığım Yollar" kısmına yazmaları istenir. 6. Öğrenciler cevaplarını yazdıktan sonra uygulayıcı <i>"Merve yaşadığı problemi</i>

Süreç (Uygulama Basamakları):

arkadaşlarına anlatır ve onlar Merve'ye yardımcı olabilecek önerilerde bulunur. Şimdi ben size arkadaşlarının önerilerini okuyacağım ve sizin aklınıza gelmeyen ve burada duymuş olduğunuz önerileri elinizdeki kâğıtta 'Yeni Öğrendiğim Yollar' kısmına yazmanızı istiyorum." açıklamasında bulunur.

7. Uygulayıcı sırası ile Çalışma Yaprağı 3'te yer alan konuşma metinlerini okur.
8. Daha sonra süreç şu sorularla devam eder:
  - Mesleklerle ilgili bilgilere ulaşma konusunda 'Yeni Öğrendiğim Yollar' kısmına eklemeye buldunuz mu?
  - 'Kendi Uyguladığım Yollar' kısmına sizin yazdığınız ancak burada arkadaşlarının Merve'ye önermediği bir yöntem yazan var mı?
  - Yöntemler konusunda neler paylaşmak istersiniz?
9. Uygulayıcı tarafından "Meslekler hakkında bilgi sahibi olmak için çeşitli yollar kullanılabilir ancak kullanılan yolların güvenilir kaynaklardan olması önemlidir." vurgusu yapılarak etkinlik sonlandırılır.

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Her öğrenciden kendileri için bir meslek belirlemeleri istenir. Belirlenen bu meslekler hakkında bilgi sahibi olabilecekleri en az 3 bilgi kaynağını kullanarak araştırma yapmaları istenir. Yaptıkları araştırmayı raporlamaları ve hazırlanan bu raporların birleştirilerek bir sınıf gazetesi oluşturmaları istenir.

Uygulayıcıya Not:

1. Etkinlik bittikten sonra Çalışma Yaprağı-3 sınıf panosuna asılarak, meslekler hakkında bilgi sahibi olabilecekleri alanların öğrencilerin görebilecekleri bir alanda bulundurulması sağlanabilir.

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Çalışma Yaprağı-2 puntoları büyütülerek hazırlanarak görme bakımından işlevsel hale getirilebilir.
2. Tartışma soruları basitleştirilerek öğrencilerin etkinliğe katılımları desteklenebilir.
3. Çalışma yapraklarının doldurulması sürecinde öğrencilere bireysel destek olunabilir.

Etkinliği Geliştiren:

Şeyma BAYRAM

Çalışma Yaprağı 1

Merve 7. sınıf öğrencisidir. Önceki haftalarda mesleklerle ilgili yetenek ve ilgi kavramları üzerinde sınıfta konuşulmuştur. Merve artık bu kavramların ne anlama geldiğini bilmekte ve kendi yetenek ve ilgilerini keşfetmeye çalışmaktadır. Ancak aklına takılan bir konu vardır. Ne kadar kendi özelliklerini keşfetmeye çalışsa da mesleklerin gerektirdiği kişilik özelliklerini, mesleğin özelliklerini ve çalışma koşullarını vb. öğrenemezse doğru mesleği seçemeyeceğini düşünmektedir. Meslekleri öğrenmek istemekte ancak nasıl öğreneceğini bilmemektedir.

Yine bir gün aklı bu konuya takılmış, sınıfta dalgın bir şekilde otururken arkadaşları yanına gelir ve Merve'ye onu neyin üzdüğünü sorar. Merve de arkadaşlarına durumu anlatır.

Çalışma Yaprağı 2

Adı-Soyadı:
Kendi Uyguladığım Yollar

Yeni Öğrendiğim Yollar

Adı-Soyadı:
Kendi Uyguladığım Yollar

Yeni Öğrendiğim Yollar

Adı-Soyadı:
Kendi Uyguladığım Yollar

Yeni Öğrendiğim Yollar

Adı-Soyadı:
Kendi Uyguladığım Yollar

Yeni Öğrendiğim Yollar

Çalışma Yaprağı 3

Efe: Merak ettiğin mesleklerde çalışanlar ile görüşebilirsin. Onlar sana alacağın eğitim, çalışma koşulları hakkında bilgi verebilir.

Ece: Efe'nin söylediklerine katılıyorum ve aynı zamanda merak ettiğin bölümde üniversitede okuyan yakınlarından da bilgi alabilirsin.

Elif: İŞKUR adında bir kurum var ve bu kurumun internet sitesinde birçok meslekle ilgili bilgi yer alıyor.
<https://meslegimhayatim.meb.gov.tr/>

Burak: EBA'dan da meslekleri öğrenebiliriz, meslek tanıtımı yapan birçok video gördüm.
<https://www.eba.gov.tr/arama?q=meslek%20tan%C4%B1t%C4%B1m%C4%B1>

Zeynep: Meslek liselerinde alan seçtiğimizi ve o alanla ilgili eğitim aldığımızı duydum.
<http://www.alantercihleri.com/>

Nedim: Üniversitelerin tercih döneminde bölümler hakkında bilgilendirme ve tanıtım günleri yapılıyor. Onlara katılarak da bilgi sahibi olabilirsin.

Can: Okulumuzdaki rehberlik servisinden de mesleklerle ilgili bilgi alabilirsin.

7. SINIF ETKİNLİKLERİ

SENİN HAKKIN BENİM HAKKIM

Gelişim Alanı	Sosyal Duygusal
Yeterlik Alanı	Kişiler Arası İlişkiler
Kazanım/Hafta	Her bireyin hak ve sorumlulukları olduğunu bilir. / 11. Hafta
Sınıf Düzeyi	7.sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	1. Torba/Kutu 2. Çalışma Yaprağı-1
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Çalışma Yaprağı-1 içeriğinde bulunan kartların sayısı öğrenci sayısına uyacak şekilde çoğaltılır. 2. Çalışma Yaprağı-1 işaretli yerlerden kesilir.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> Süreç "Daha önce haksızlığa uğradığını düşünen var mı?" sorusu ile başlatılır. Soruya cevap veren öğrencilere sırası ile aşağıdaki alt sorular sorulur. <ul style="list-style-type: none"> Haksızlığa uğradığını düşündüğün konu neydi? Sen bu olayda hangi hakkının elinden alındığını düşünüyorsun? Karşıdaki kişi bu davranışı ile sana karşı olan hangi sorumluluğunu yerine getirmemiş oldu? Öğrencilerin paylaşımları alındıktan sonra aşağıdaki yönerge ile devam edilir: <p>"Gördüğünüz gibi hak ve sorumluluk kavramları günlük hayatımızın çok önemli bir parçası. Hepimiz hak ve sorumluluk kavramlarına oldukça aşinayız. Bugünkü etkinliğimizde, sizlerin biraz önceki sorulara verdiğiniz cevaplardan da anlaşılacağı üzere, iç içe olan bu iki kavram hakkında biraz düşüneceğiz."</p> Uygulayıcı tarafından önceden kesilerek hazırlanmış olan Çalışma Yaprağı-1 öğrencilere dağıtılarak aşağıdaki yönerge okunur: <p>"Sevgili öğrenciler şimdi sahip olduğunuzu düşündüğünüz haklardan birini sizlere dağıttığım kâğıtlara 'Benim..... hakkım var.' cümle kalıbında yazmanızı istiyorum."</p> Öğrenciler yazma işlemini bitirdikten sonra aşağıdaki yönerge ile devam edilir:

Süreç (Uygulama Basamakları):

"Şimdi de aynı kağıda yerine getirmeniz gereken sorumlulukları düşünerek bunlardan bir tanesini 'Benim ..... sorumluluğum var.' cümle kalıbında yazınız. Yazma işleminiz bittikten sonra kağıdınızı ikiye katlayarak öğretmen masasının üzerinde bulunan kutuya atınız."

6. Bütün öğrenciler kâğıtlarını kutuya attıktan sonra kutudaki kâğıtlar karıştırılır. Sırası ile bütün öğrencilere bir kâğıt çektilir.
7. Gönüllü olan öğrencilerden başlayarak ellerindeki kâğıtları okumaları istenir ve öğrenciye aşağıdaki sorular yöneltilir:
  - Bu cümleleri okurken ne hissettin?
  - Sen de kendi adına böyle bir hakka ve böyle bir sorumluluğa sahip olduğunu düşünüyor musun?
  - Her bireyin senin olduğu gibi hak ve sorumlulukları olduğunu bilmek sana nasıl hissettirdi?
8. Öğrenciler cevaplarını paylaştıktan sonra aşağıdaki yönerge uygulayıcı tarafından okunarak etkinlik sonlandırılır:

"Bu etkinlikte kendi sahip olduğumuzu düşündüğümüz haklara aslında çevremizdeki insanların da sahip olduğunu gördük. Aynı şekilde yalnızca bizim omuzlarımızda olan sorumlulukların aslında toplumun diğer bireylerinin de omuzlarında olduğunu fark ettik. Bundan sonra kendi hakkımızı yaşarken ya da sorumluluğumuzu taşıırken aslında bu hak ve sorumluluklara sahip olan diğer bireylerin arasında olduğumuzu bileceğiz. Bu durum bize birbirimizi daha iyi anlama fırsatı sunuyor. Etkinlik süresince yaptığınız paylaşımlar çok değerliydi, hepimize katılımlarınız için teşekkür ederim."

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Öğrencilerden sıra arkadaşlarının ne gibi haklara sahip olduğunu düşünerek bu hakkı korumak adına kendi üzerlerine düşen sorumluluklarını listelemeleri, hazırladıkları listeleri sınıf panosuna asmaları istenir.

Uygulayıcıya Not:

1. Süre sıkıntısı yaşamamak adına sorulara verilen yanıt sayısı sınırlı tutulabilir, diğer sorularda söz alamayan öğrencilere söz verilebilir.

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Çalışma Yaprağı-1'in dağıtımında öğrenciden destek alınarak sosyal çevre düzenlenebilir.
2. Çalışma kâğıdının doldurulması sırasında öğretmen bireysel olarak rehberlik ederek destek sunabilir.
3. Çalışma yaprağının doldurulması sırasında gerekirse ek süre verilerek öğrenme süreci farklılaştırılabilir.
4. Sorulan sorular basitleştirilerek öğrencilerin katılımları artırılabilir.

Etkinliği Geliştiren:

Şaduman AYHAN

Çalışma Yaprağı 1

BENİM .....
HAKKIM VAR

BENİM .....
SORUMLULUĞUM VAR

BENİM .....
HAKKIM VAR

BENİM .....
SORUMLULUĞUM VAR

BENİM .....
HAKKIM VAR

BENİM .....
SORUMLULUĞUM VAR

BENİM .....
HAKKIM VAR

BENİM .....
SORUMLULUĞUM VAR

BENİM .....
HAKKIM VAR

BENİM .....
SORUMLULUĞUM VAR

BENİM .....
HAKKIM VAR

BENİM .....
SORUMLULUĞUM VAR

BENİM .....
HAKKIM VAR

BENİM .....
SORUMLULUĞUM VAR

BENİM .....
HAKKIM VAR

BENİM .....
SORUMLULUĞUM VAR

7. SINIF ETKİNLİKLERİ

ÖĞRENME ANAHTARI!

Gelişim Alanı	Akademik
Yeterlik Alanı	Eğitsel Planlama ve Başarı
Kazanım/Hafta	Kendisi için verimli öğrenme ve ders çalışma koşullarını oluşturur. / 12.Hafta
Sınıf Düzeyi	7.sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	<ol style="list-style-type: none"> 1. Çalışma Yaprağı-1 2. Çalışma Yaprağı-2 3. Çalışma Yaprağı-3 4. Etkinlik Bilgi Notu 5. Müzik dinleyebilmek için bilgisayar ya da telefon
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	<ol style="list-style-type: none"> 1. Çalışma Yaprağı-1 sınıf mevcudu kadar çoğaltılır. 2. Çalışma Yaprağı-2 sınıf mevcudu kadar çoğaltılır. 3. Çalışma Yaprağı-3 sınıf mevcudu kadar çoğaltılır. 4. Etkinlik sürecinde belirtilen amaca uygun olacak şekilde belirlenmiş bir şarkı-müzik. 5. Uygulayıcı tarafından Çalışma Yaprağı-1 kapsamında yüksek sesli/gürültülü bir müzik etkinlik öncesinde hazırlanır. 6. Etkinlik Bilgi Notu, etkinlik öncesinde gözden geçirilir.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> 1. Etkinliğin amacının kendisi için verimli öğrenme ve ders çalışma koşullarını oluşturmak olduğu açıklanır. 2. Uygulayıcı tarafından Çalışma Yaprağı-1 öğrencilere dağıtılır ve ilgili soruları cevaplamaları istenir. 3. Uygulayıcı tarafından öğrencilere aşağıda yazılı açıklama yapılır. <i>"Sevgili öğrencilerim şimdi size dağıtmış olduğum Çalışma Yaprağı-1 Formu önlü arkalı iki ayrı bölüm olarak değerlendirilecektir. Dikkatle incelediğinizde her iki sayfanın da aynı metinlerden ve sorulardan oluştuğunu göreceksiniz. İlk olarak "A" bölümünden başlayacağız. Müzik/ şarkı ile birlikte hikâye metnini okumanızı ve soruları cevaplamanızı istiyorum."</i> 4. Yüksek sesli-gürültülü bir müzik ile birlikte "A" bölümü doldurulur ve ikinci aşamada "B" kısmının doldurulması istenir. Uygulayıcı tarafından aşağıdaki açıklama yapılır.

Süreç (Uygulama Basamakları):

"Şimdi de "B" bölümüne geçmenizi istiyorum. Yine aynı metin ve sorular olduğunu görüyorsunuz. Sessiz bir ortamda yeniden soruları cevaplamanızı istiyorum."

5. Etkinliğin ardından uygulayıcı tarafından öğrencilerden Çalışma Yaprağı-1'de yer alan "A ve B" bölümlerindeki cevaplarını karşılaştırmaları istenir.
  - A ve B bölümündeki cevaplarınız arasında farklılıklar var mı?
  - Hangi bölümde (A/B) metni anlama ve soruları cevaplama daha çok zorlandınız? Sebepi ne olabilir?
6. Gönüllü öğrencilerden cevapları istenir.
7. Öğrencilerin vermiş olduğu cevaplar ile olması gereken cevaplar karşılaştırılır ve öğrencilerin kendilerini müzik sesi ile dinlerken vermiş oldukları cevaplar açısından değerlendirmeleri istenir.
8. Uygulayıcı tarafından Etkinlik Bilgi Notu'nda yer alan bilgiler öğrenciler ile paylaşılır.
9. Öğrencilerin Etkinlik Bilgi Notu'nda yer alan bilgiler doğrultusunda verimli öğrenme ve ders çalışma koşullarını değerlendirmeleri istenir. Gönüllü öğrencilerden paylaşımları alınır.
10. Öğrencilere Çalışma Yaprağı-2 dağıtılır. Çalışma Yaprağı-2'de yer alan bilgileri kendi çalışma koşullarını değerlendirerek doldurmaları istenir. Etkinliğin ardından gönüllü öğrenciler tarafından oluşturdukları balık ve iskelet sistemi paylaşılır.
11. Etkinlik tartışma soruları ile devam eder. Uygulayıcı tarafından öğrencilere aşağıdaki sorular yöneltilir ve düşünmeleri için süre verilir.
  - Verimli öğrenmenizde etkili olan ders çalışma koşullarınız nasıldır?
  - Verimli ders çalışma planınızda nelere dikkat ediyorsunuz?
  - Evde nasıl bir ortamda ders çalışmayı tercih ediyorsunuz?
  - Genel olarak verimli ders çalışma koşullarını oluşturabilmek için nelere dikkat ediyorsunuz?
12. Gönüllü öğrencilerden paylaşımları alınır.
13. Uygulayıcı tarafından etkinliğin sonucuna ilişkin açıklama yapılır. *"Sevgili öğrencilerim öncelikle hepinize katılımlarınız için çok teşekkür ederim. Bugün sizlerle verimli öğrenme ve ders çalışma koşullarını oluşturmaya yönelik bilgi paylaşımında bulduk. Unutmamamız gerekir ki öğrenme bir süreçtir ve bu süreçte bir takım destekleyici faktörler ile karşılaşabildiğimiz gibi öğrenmemizi olumsuz etkileyen engelleyici faktörlerde bulunmaktadır. Bunları hem etkinlik sürecinde hem de Etkinlik Bilgi Notu-1'de detaylı olarak görüyoruz. Sonuç olarak verimli öğrenme ve ders çalışma koşullarının sağlanmasının başarımız üzerinde etkili olduğu değerlendirilmektedir."*

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Kendisi için verimli öğrenme ve ders çalışma koşullarını değerlendirmeye yönelik hazırlanan Çalışma Yaprağı-3 (Verimli Öğrenme Kontrol Listesi) öğrencilere dağıtılır. Etkinlik süresince öğrendikleri bilgiler doğrultusunda kendilerini değerlendirmeleri amacıyla 1 ay sonra formu doldurmaları istenir.
2. Formun değerlendirilmesinde öğrencilerin verdiği cevaplar dikkate alınır. Kısmen ve Hayır cevaplarının sayıları doğrultusunda verimli ders çalışma ve öğrenme koşullarını düzenleme amacıyla okul rehberlik servisinden destek alınır.

Uygulayıcıya Not:

1. Uygulayıcı etkinlik sürecinde zorlanan öğrencilere ve kaynaştırma öğrencilerine destek verir.

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Çalışma yapraklarının puntoları büyütülerek görme bakımından işlevsel hale getirilebilir.
2. Öğrencilerden çalışma kâğıtlarındaki etkinliklerin sınırlı bir miktarını yapması istenerek etkinlikler basitleştirilebilir.
3. Tartışma soruları basitleştirilerek öğrencilerin katılımları desteklenebilir.

Etkinliği Geliştiren:

Neşe KURT DEMİRBAŞ

Çalışma Yaprağı 1

A BÖLÜMÜ

İnci 13 yaşında, okulu ve arkadaşlarını çok seven, her gün okula gitmeyi heyecanla bekleyen bir öğrencidir. Okulu sevdiği kadar derslerine karşı da oldukça ilgilidir. Özellikle sayısal derslerden matematik ve fen bilgisine bayılmaktadır. En çok da matematik dersinde problem çözme sorularını sevmektedir. Evde fındık ve incir yerken saatlerce problem çözebilmektedir. Matematik öğretmeni Sabri Bey, İnci'ye sürekli matematik derslerinde nasıl daha başarılı olabileceği ve hızlı soru çözebileceğine ilişkin ipuçları vermektedir. Özellikle kendisine başarılı olmanın ilk şartının bir amacının olması gerektiğini belirtmektedir. İnci sayısal derslerde akademik başarısı yüksek olmakla birlikte sözel derslerde ortalama başarıya sahip bir öğrencidir. Sözel dersler arasından en çok Türkçe dersini sevmekte ve başarılı olabilmek için çaba göstermektedir. Ancak sözel derslerine sadece zihninin en boş olduğu sabah saatlerinde çalışabilmesi gerekliliği nedeniyle bu durumdan pek de memnun değildir. Hem sabah erken saatlerde kalkmaktan hem de dikkatini vermekte zorlanmasından dolayı sözel derslere çalışmaktan zevk alamamaktadır.

1. İnci kaç yaşındadır?
2. İnci en çok hangi derslerde başarılıdır?
3. İnci en çok matematik dersinde hangi konuda daha başarılıdır?
4. İnci evde problem çözerken neler yemektedir?
5. İnci'nin matematik öğretmenin ismi nedir?
6. İnci'nin sözel derslerde başarısı nasıldır?
7. İnci sözel derslere hangi zaman diliminde çalışmaktadır?

B BÖLÜMÜ

İnci 13 yaşında, okulu ve arkadaşlarını çok seven, her gün okula gitmeyi heyecanla bekleyen bir öğrencidir. Okulu sevdiği kadar derslerine karşı da oldukça ilgilidir. Özellikle sayısal derslerden matematik ve fen bilgisine bayılmaktadır. En çok da matematik dersinde problem çözme sorularını sevmektedir. Evde fındık ve incir yerken saatlerce problem çözebilmektedir. Matematik öğretmeni Sabri Bey, İnci'ye sürekli matematik derslerinde nasıl daha başarılı olabileceği ve hızlı soru çözebileceğine ilişkin ipuçları vermektedir. Özellikle kendisine başarılı olmanın ilk şartının bir amacının olması gerektiğini belirtmektedir. İnci sayısal derslerde akademik başarısı yüksek olmakla birlikte sözel derslerde ortalama başarıya sahip bir öğrencidir. Sözel dersler arasından en çok Türkçe dersini sevmekte ve başarılı olabilmek için çaba göstermektedir. Ancak sözel derslerine sadece zihninin en boş olduğu sabah saatlerinde çalışabilmesi gerekliliği nedeniyle bu durumdan pek de memnun değildir. Hem sabah erken saatlerde kalkmaktan hem de dikkatini vermekte zorlanmasından dolayı sözel derslere çalışmaktan zevk alamamaktadır.

1. İnci kaç yaşındadır?
2. İnci en çok hangi derslerde başarılıdır?
3. İnci en çok matematik dersinde hangi konuda daha başarılıdır?
4. İnci evde problem çözerken neler yemektedir?
5. İnci'nin matematik öğretmenin ismi nedir?
6. İnci'nin sözel derslerde başarısı nasıldır?
7. İnci sözel derslere hangi zaman diliminde çalışmaktadır?

ETKİNLİK BİLGİ NOTU

Sevgili öğrenciler,

Kendi yaşamımızda başarıya ulaşabilmek için verimli öğrenme ve ders çalışma koşullarını oluşturmak oldukça önemlidir. Başarıya ulaşmak için birçok yöntem bulunmaktadır. Bu yöntemlerden bazıları sizler için çok önemli olabilir iken bazıları daha az önem oluşturacaktır.

Ders çalışma becerilerini,

- Planlı ve programlı çalışma,
- Hikâyeler oluşturma,
- Amaç ve öncelik belirleme,
- Zamanı etkili kullanma,
- Zamanı kendi içerisinde bölme,
- Çalışma ortamını düzenleme,
- Dinleme,
- Etkili okuma,
- Not tutma,
- Derse aktif katılma,
- Ödev yapma,
- Ödev çizelgeleri oluşturma,
- Uygun öğrenme stillerini belirleme,
- Etkili okuma becerisi kazanma,
- Sınavlara hazırlanma
- Sınavlara girme vb. şeklinde genel olarak değerlendirebiliriz.

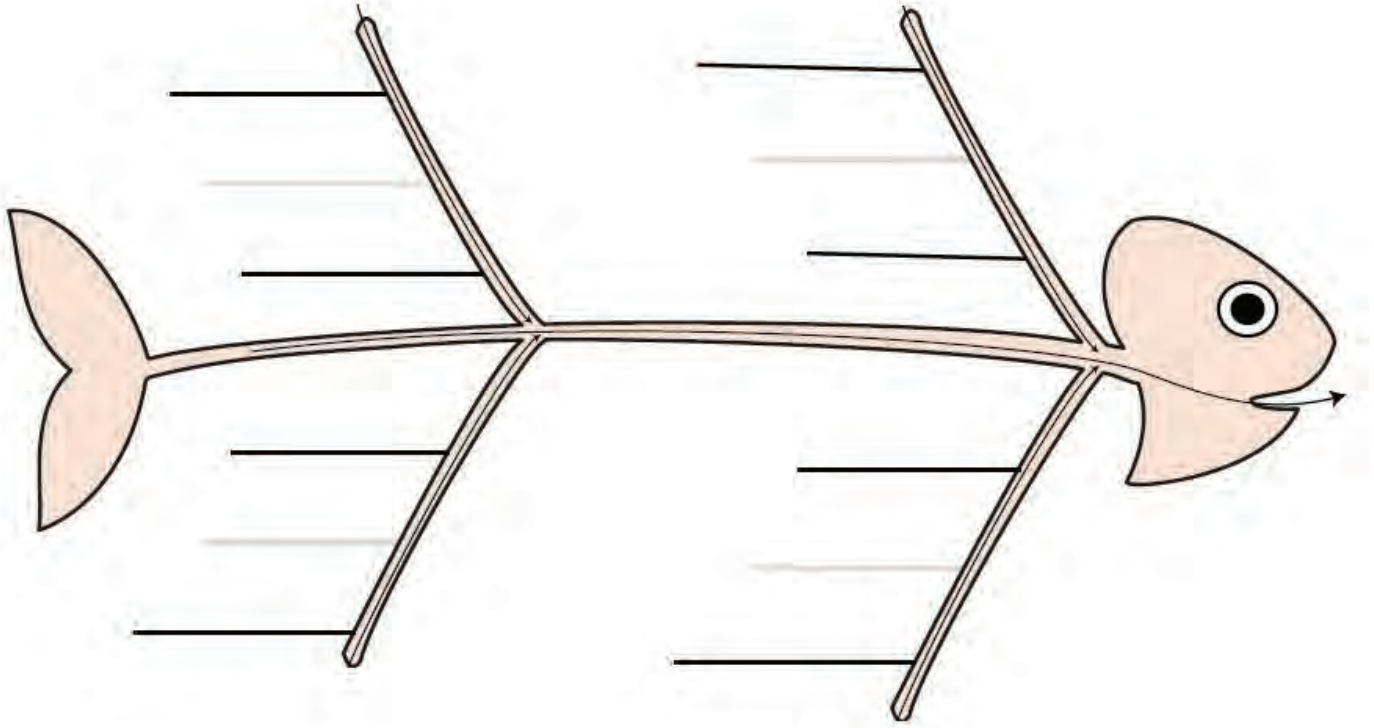
Yukarıda yazılı olan yöntemler aslında birbirleri ile bağlantılı ve birbirlerini destekleyen stratejilerdir. Başarı, tümünün uyumlu bir şekilde bir arada kullanılması ile sağlanabilmektedir.

Çalışma Yaprağı 2

En iyi nasıl öğreniyorum?
En verimli nasıl çalışıyorum?
Günün hangi saatlerinde en çok ders çalışabiliyorum?.....

Yukarıda yer alan soruları ve etkinlikte öğrendiğiniz bilgileri göz önünde bulundurarak kendinize özel çalışma koşullarınızı göz önünde bulundurarak bir verimli çalışma için nelere (ortam, verimli çalışma zamanı, amaç, çalışma planı-programı...) ihtiyacınızın olduğunu düşünmenizi ve boşluklara yazmanızı istiyorum.

Aşağıda yer alan balık ve iskelet sisteminde görünen boşluklar sizin başarıya ulaşmak için yaptıklarınızı yazmanız için ayrılmıştır. Bu iskelet sistemini takip ederek kendiniz için verimli bir öğrenme koşulu sağlamanız ve en son amacınıza ulaşmanız beklenmektedir.

SONUÇ

Çalışma Yaprağı 3

VERİMLİ ÖĞRENME KONTROL LİSTESİ

Sevgili Öğrenciler,

Kendi yaşamımızda başarıya ulaşabilmek için verimli öğrenme ve ders çalışma koşullarını oluşturmak oldukça önemlidir. Bu nedenle etkinlik kapsamında hazırlanmış olan bu form ile verimli ders çalışma hakkındaki bilgilerinizi değerlendirmek amaçlanmıştır.

Formda her maddenin karşısında yer alan "Evet" "Kısmen" ve "Hayır" ifadesinden size uygun seçeneğin altındaki parantezin içine (X) işareti koyunuz.

Maddeler		Evet	Kısmen	Hayır
1	Okul başarımları arttırabilmek amacıyla kısa- orta- uzun vadeli amaçlar belirlerim.			
2	Verimli ders çalışma planımda hem ders çalışmaya hem de dinlenmeye yeterli süre ayırırım.			
3	Çalışma masamda, öğreneceğim konu dışındaki materyalleri kaldırırım.			
4	Öğrendiklerimi unutmamak için günün belirli saatlerinde tekrar yaparım.			
5	Ders çalıştığım ortamda hatırlatıcı notlar hazırlarım.			
6	Çalışma ortamımda dikkatimi dağıtan afiş, poster vb. bulundurmam.			
7	Derslerimi/ödevlerimi plan ve program doğrultusunda tamamlarım.			
8	Ders çalışırken televizyon, telefon, bilgisayar...ile uğraşmam.			
9	Çalışma ortamımın sessiz olmasına özen gösteririm.			
10	Çalışma planımda dinlenmeye ve sorumluluklarımı yerine getirmeye özen gösteririm.			

7. SINIF ETKİNLİKLERİ

ÖĞRENME İSTASYONLARI

Gelişim Alanı	Akademik
Yeterlik Alanı	Akademik anlayış ve sorumluluk
Kazanım/Hafta	Öğrenme etkinliklerine yönelik duygu ve düşüncelerini ifade eder/13. hafta
Sınıf Düzeyi	7.sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	1. Çalışma Yaprağı-1 2. Etkinlik Bilgi Notu 3. Düdük ya da zil 4. Bant
Uygulayıcı için Ön Hazırlık	1. Çalışma Yaprağı-1 öğrenci sayısı kadar çoğaltılır. 2. Etkinlik Bilgi Notu'ndaki sayfalar A3 formatında birer adet çoğaltılır. 3. Sıralar birleştirilerek 4 ayrı istasyon oluşturulur. Her bir istasyon için oluşturulan masanın ortasına Etkinlik Bilgi Notu'nda yer alan sayfalar yapıştırılır.
Süreç (Uygulama Basamakları):	1. Etkinliğin amacının öğrenme etkinliklerine ilişkin duygu ve düşüncelerin ifade edilmesi olduğu açıklanır. 2. Gruplara ayırma yöntemlerinden biri kullanılarak öğrenciler 4 gruba ayrılır ve her grubun ilk istasyonları belirlenir. 3. Daha sonra aşağıdaki açıklama yapılır ve açıklama bittiğinde düdük bir kez çalınır. <i>"Sevgili öğrenciler bugün sizlerle bir istasyon çalışması yapacağız. İlk olarak her grup birer istasyona geçecek. İstasyonda yer alan bilgi notunu okuyarak, bilgi notundaki öğrenme etkinliğine ilişkin duygu ve düşüncelerinizi arkadaşlarınızla paylaşacaksınız. Düdük (zil) sesini duyduğunuzda bir sonraki istasyona geçmeniz ve aynı paylaşımı her istasyon için yapmanız gerekiyor. Şimdi herkes istasyonlarına!"</i> 4. Gruplar tüm istasyonlardaki paylaşımlarını tamamladıktan sonra aşağıdaki sorular tüm sınıfa yöneltilir: <ul style="list-style-type: none"> • Hangi istasyonda kendinizi daha iyi hissettiniz? • İstasyonlardaki öğrenme etkinliklerine ilişkin hangi duyguları daha yoğun yaşadığınızı fark ettiniz?

Süreç (Uygulama Basamakları):

- İstasyonlardaki öğrenme etkinliklerine ilişkin düşünceleriniz neler?
- Sizce duygu ve düşüncelerimiz öğrenme etkinliklerinin sonuçlarını nasıl etkilemektedir?

5. Gönüllü öğrencilerin paylaşımlarının ardından aşağıdaki açıklama ile etkinlik sonlandırılır:

"Sevgili öğrenciler, sizlerin de bildiği gibi okul içi ve okul dışı birçok öğrenme ortamında farklı öğrenme etkinlikleriyle karşılaşyoruz. Her bir öğrenme etkinliğinin bizlerde oluşturduğu düşünceler ve hissettirdiği duygular birbirinden farklı. Fakat her birimiz için aynı olan bir nokta var. Bu da duygu ve düşüncelerimizin o etkinliğe yönelik motivasyonumuzu, etkinliğe aktif katılımımızı ve etkinlikten elde edeceğimiz sonuçları etkiliyor olması. Bu nedenle öğrenme etkinliklerine ilişkin duygu ve düşüncelerimizi bilmek ve ifade etmek öğrenme sürecimizle doğrudan ilişkili."

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Çalışma Yaprağı-1 dağıtılarak öğrencilerden doldurmaları ve çalışma yaprağında yer almayan öğrenme etkinlikleri için de duygu ve düşüncelerini değerlendirmeleri istenir.

Uygulayıcıya Not:

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Çalışma yaprağında yer alan yazılı materyallere Braille yazı eklenebilir ya da punto büyütülerek materyal desteği sağlanabilir.
2. Grup çalışması sırasında akran eşleştirmesi yapılarak akran desteği sağlanabilir.
3. Etkinliğin tamamlanması için ek süre verilebilir.

Etkinliği Geliştiren:

Etkinlik Düzenleme Kurulu

Çalışma Yaprağı 1

OKUL İÇİ DERS ETKİNLİKLERİ

Duygularım

- 1.
- 2.
- 3.

Düşüncelerim

- 1.
- 2.
- 3.

EVDE DERS ETKİNLİKLERİ

Duygularım

- 1.
- 2.
- 3.

Düşüncelerim

- 1.
- 2.
- 3.

OKUL İÇİ SPORİF, SANATSAL ve KÜLTÜREL ETKİNLİKLER

Duygularım

- 1.
- 2.
- 3.

Düşüncelerim

- 1.
- 2.
- 3.

OKUL DIŞI SPORİF, SANATSAL ve KÜLTÜREL ETKİNLİKLER

Duygularım

- 1.
- 2.
- 3.

Düşüncelerim

- 1.
- 2.
- 3.

1. İSTASYON

OKUL İÇİ DERS ETKİNLİKLERİ

Sevgili Öğrenciler,
Bu istasyonda okuldaki ders içi öğrenme etkinliklerine ilişkin duygu ve düşüncelerinizi arkadaşlarınızla paylaşmalısınız.

2. İSTASYON

EVDE DERS ETKİNLİKLERİ

Sevgili Öğrenciler,
Bu istasyonda evinizde yaptığınız ders çalışma, ev ödevlerini yapma, sınavlara hazırlanma gibi öğrenme etkinliklerine ilişkin duygu ve düşüncelerinizi arkadaşlarınızla paylaşmalısınız.

3. İSTASYON

OKUL İÇİ SPORTİF, SANATSAL ve KÜLTÜREL ETKİNLİKLER

Sevgili Öğrenciler,

Bu istasyonda okulumuzda katıldığınız müzik, resim, spor, kulüp çalışmaları gibi ders dışı öğrenme etkinliklerine ilişkin duygu ve düşüncelerinizi arkadaşlarınızla paylaşmalısınız.

4. İSTASYON

OKUL DIŞI SPORTİF, SANATSAL ve KÜLTÜREL ETKİNLİKLER

Sevgili Öğrenciler,
Bu istasyonda okulumuz dışında katıldığınız müzik,
resim, spor, kurs vb. çalışmalar gibi ders dışı
öğrenme etkinliklerine ilişkin duygu ve düşüncelerinizi
arkadaşlarınızla paylaşmalısınız.

7. SINIF ETKİNLİKLERİ

BÜYÜK GÜÇ: TAKDİR

Gelişim Alanı	Sosyal Duygusal
Yeterlik Alanı	Kişiler Arası Beceriler
Kazanım/Hafta	Arkadaşlarının olumlu özelliklerini takdir eder. / 14. Hafta
Sınıf Düzeyi	7.sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	1. Çalışma Yaprağı 1 2. Çalışma Yaprağı 2 3. Bant/Tahta Kalem
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Çalışma Yaprağı 1' de cümleler kesilerek hazırlanır. 2. Çalışma Yaprağı 2 öğrenci sayısı kadar çoğaltılır.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> Uygulayıcı tahtaya üzerinde takdir cümleleri yazılı kâğıtları (Çalışma Yaprağı 1'deki cümleler) bant yardımı ile yapıştırır veya cümleler tahtanın değişik köşelerine büyük puntolarla yazılır. Öğrencilerin bunları sesli olarak okumaları sağlanarak konuya ilgi duymaları sağlanır. Öğrencilere bu hafta "Büyük Güç: Takdir" etkinliğini uygulayacakları ve bu etkinliğin amacının arkadaşlarının olumlu özelliklerini takdir edebilmek olduğu açıklanır. Tahtada yer alanların dışında başka takdir kelime ve cümlelerinin neler olabileceği sorularak cevaplar tahtaya yazılır. Uygulayıcı aşağıdaki açıklama ile devam eder. <p><i>"Takdir, bir işi, bir davranışı beğendiğinde bunu açıkça belirtme, bir kimseye değer vermedir. Bir şeyin, bir kimsenin değerini, önemini gerekliliğini anlamadır. Takdirin üç çeşidi vardır:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <i>Fiziksel özelliklere ilişkin: Saç, kıyafet, duruş gibi fiziksel özellikleri takdir etmek, buna iltifat etmek de deniyor.</i> <i>Davranışa ilişkin: Takdir edilen kişinin yaptığı belirgin bir davranışı takdir etmek.</i> <p><i>"Geçen gün, sakın kalmanı takdir ettim."</i></p> <p><i>"Azmini ve çalışkanlığını takdir ediyorum."</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <i>Kişinin özüne, karakterine ilişkin: Direkt ve açıklama yapmaksızın o</i>

Süreç (Uygulama Basamakları):

kişide gördüğümüz olumlu özelliği sıfat veya betimleme ile söylemek. "Çok cesursun." "Azimlisin."

Takdirin tüm çeşitleri önemlidir, hepsini bol bol yapalım. Şunu da unutmayalım ki, takdirin etkisi fizikselden öze doğru gittikçe artıyor. Genelde fiziksel özelliklere ilişkin takdirleri daha rahat kullanabilirken, davranışa ve öze ilişkin takdiri daha az yapıyoruz."

5. Sınıf listesinden baştan ve sondan isimler okunarak öğrenciler 2'şerli olarak eşleştirilir ve bir arada oturmaları sağlanır.
6. İkişerli gruptaki her bir öğrenciye Çalışma Yaprağı-2 dağıtılarak aşağıdaki yönerge verilir.

"Elinizde "Arkadaşım ..... 'nın Olumlu Özelliklerini Takdir Ediyorum" başlıklı kâğıt var. Eşleştirdiğin arkadaşının adını soyadını başlıktaki noktalı boş yere yazın. Sınıftaki her arkadaşımızla çok iyi iletişim kurmamış fiziksel değil, davranış, karaktere bağlı veya sosyal, duygusal, bilişsel özellikler olabilir. Eşleştirdiğin arkadaşının bildiğin olumlu özelliklerini düşünmenizi ve takdir cümleleri ile 5 maddeyi doldurmanızı istiyorum. Arkadaşının bildiğin olumlu özellikleri takdir ederken tahtadaki bazı cümlelerden de yararlanabilirsiniz."

7. Yazma işlemi bittikten sonra "Şimdi kâğıtlarınızı değiştirin ve sizin için yazılmış takdir cümlelerini okuyunuz." yönergesi verilir.
8. Öğrenciler kendileri hakkında takdir cümlelerini okuduktan sonra, süreç tartışma soruları kapsamında değerlendirilir.
  - Arkadaşlarınızın sizin için yazdığı takdir ifadeleri nelerdi? Ne hissettiniz?
  - Siz başkalarını takdir ederken neler hissediyorsunuz?
  - Günlük hayatınızda çevrenizdeki insanlar tarafından takdir gördüğünüzde neler hissediyorsunuz?
  - Takdir edilmek kişilerin davranışlarını nasıl etkiler?
9. Çevresindekiler tarafından takdir edilmenin insanın kendisini fark etmesi, tüm özelliklerini olduğu gibi kabul etmesi ve yeni olumlu özellikler geliştirmesi için ne kadar önemli olduğu belirtilir. Aynı şekilde başkalarının olumlu özelliklerini görebilmek ve takdir edebilmenin de insan ilişkileri için ne kadar önemli olduğu vurgulanarak etkinlik sonlandırılır.

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Öğrencilerden kendilerinden başlayarak en az 3 kişiyi sözlü olarak takdir etmeleri istenir.
2. Herkes eşleştirdiği arkadaşının bir olumlu özelliğini yarın bir kâğıda yazarak sınıf panosuna asması istenir.

Uygulayıcıya Not:

1. Konunun günlük yaşam ve insan ilişkileri ile iç içe oluşunu irdeleyebilmeleri için öğrencileri destekleyiniz.
2. Çalışma Yaprağı-2'yi çoğaltma şansı olmazsa boş bir kâğıda başlık yazdırılarak çalışma yaptırılabilir.

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Çalışma yaprağında yer alan yazılı materyallere Braille yazı eklenebilir ya da punto büyütülerek materyal desteği sağlanabilir.
2. Etkinliğin tamamlanması için ek süre verilebilir.
3. Takdir ve takdir çeşitleri görsellerle zenginleştirilerek anlatılarak ya da öğretmen tarafından etkinlik öncesinde söylenerek öğretmen desteği sağlanabilir.

Etkinliği Geliştiren:

Sema EYİER

FUTBOLDA HARİKASIN.

SAÇINI TOPLAMAN SANA
ÇOK YAKIŞIYOR.

MATEMATİK PROBLEMLERİNİ
ÇOK HIZLI ÇÖZÜYORSUN.

ÇOK İYİ NOT TUTUYORSUN.

SENİNLE KONUŞMAK BENİ
RAHATLATIYOR, ÇOK İYİ BİR
DİNLEYİCİSİN.

AZMİNİ VE ÇALIŞKANLIĞINI
TAKDİR EDİYORUM.

KIYAFETİN ÇOK YAKIŞMIŞ.

BU OLAY KARŞISINDA SAKİN
KALMAYI ÇOK İYİ BECERDİN.

Çalışma Yapağı 2

'ARKADAŞIM ..... 'NİN
OLUMLU ÖZELLİKLERİNİ TAKDİR EDİYORUM'

1.....

2.....

3.....

4.....

5.....

7. SINIF ETKİNLİKLERİ

YAPICI ÇÖZÜM MERKEZİ

Gelişim Alanı	Sosyal Duygusal Alan
Yeterlik Alanı	Kişiler Arası Beceriler
Kazanım/Hafta	Arkadaşlık ilişkilerinde yaşadığı sorunları yapıcı yollarla çözer. / 15. Hafta
Sınıf Düzeyi	7.sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	1. Çalışma Yaprağı-1 2. Çalışma Yaprağı-2 3. Kutu ya da Torba 4. Tahta Kalem
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Etkinlik Bilgi Notu gözden geçirilir. 2. Çalışma Yaprağı-1 ve Çalışma Yaprağı-2 öğrenci sayısı kadar çoğaltılır. 3. Çalışma Yaprağı-1 etkinlik sürecinde öğrencilerin ilk doldurmuş oldukları kağıda daha sonraki uygulamada tekrar ulaşımlarını kolaylaştırmak amacıyla her öğrenciye farklı bir sayı gelecek şekilde numaralandırılır.
Süreç (Uygulama Basamakları):	1. Etkinliğin amacının öğrencilerin arkadaşlık ilişkilerinde yaşadığı sorunları yapıcı yollarla çözmek olduğu açıklanır. Amacın daha anlaşılır olmasını sağlamak amacıyla sosyal bir varlık olan insanın arkadaşları arasında sorunların ortaya çıkmasının doğal olduğu, arkadaşlık ilişkilerimizde yaşanan sorunların olması bize bir durumun iyileştirilmesi gereken yönleri olduğunu gösterdiği ifade edilir. Bu bakış açısının bizim sorunları bir tehdit olarak değil, bir gelişme fırsatı olarak görmemizi sağlamanın ise bizim için yapıcı bir çözüm olacağı belirtilir. 2. Öğrencilere Çalışma Yaprağı-1 dağıtılır. Öğrencilere çalışma yaprağının üzerine isimlerini yazmamaları hatırlatılır. Öğrencilerden çalışma yaprağının üzerindeki numarayı akıllarında tutmaları ya da bir yere not etmeleri istenir. Öğrencilerden arkadaş ilişkilerinde yaşadıkları bir sorunu düşünmeleri ve Çalışma Yaprağı-1'deki kum saatinin üst bölümüne yazmaları istenir. Bunun için öğrencilere 5 dakika süre verilir. 3. Öğrencilerin çalışma yaprağının ilgili bölümün doldurma işlemleri tamamlandıktan sonra kağıdı ikiye katlayarak bir torbaya/kutuya koymaları istenir. 4. Her öğrenciye torbadaki/kutudaki kâğıtlardan bir tane (kendisinin koymuş olduğu kâğıt gelmeyecek şekilde) tekrar dağıtılır.

Süreç (Uygulama Basamakları):

5. Öğrencilere bu kez Çalışma Yaprağı-2 dağıtılır. Öğrencilerden Çalışma Yaprağı 2’de listelenen çözüm yollarını incelemeleri ve eklemek istedikleri varsa belirtmeleri istenir. Öğrenciler tarafından farklı çözümler üretildi ise uygulayıcı tarafından tahtaya yazılır. Öğrencilerden Çalışma Yaprağı-2’de belirtilen yapıcı çözümler listesinde yer alan çözümler içerisinde belirtilen soruna çözüm olabileceğini düşündüğü ya da kendisinin belirlediği çözümü kum saatinin alt kısmına yazmaları istenir.
6. Öğrenciler tarafından tamamlanan Çalışma Yaprağı-1’lerin öğretmen masasına konularak öğrencilerden çalışma yapraklarında yazan numaraları hatırlamaları ve kendilerinin daha önce doldurmuş oldukları kâğıtları tekrar almaları sağlanır. Öğrencilere arkadaşlık ilişkilerinde yaşadıkları sorunlara arkadaşlarının ifade ettikleri yapıcı yolları incelemesi için süre tanınır, gönüllü öğrencilerin paylaşımları alınır.
7. Aşağıdaki sorular kapsamında arkadaşlık ilişkilerinde yaşanan sorunların yapıcı çözüm yolları tartışılır, öğrencilerin düşüncelerini paylaşmaları cesaretlendirilir.
  - Arkadaşlık ilişkilerinizde yaşadığınız sorunu yazarken nelere dikkat ettiniz?
  - Arkadaşınızın sorununa çözüm yolu belirlerken nelere dikkat ettiniz?
  - Belirttiğiniz soruna arkadaşınızın yazdığı yapıcı yolun sizin düşündüğünüzden farklı yönleri neler olabilir?
  - Bu etkinlik ile daha önce fark etmediğiniz yeni bir şey öğrendiniz mi?
8. Etkinlik süresince tartışılanlardan yola çıkarak öğrencilerin konuşanlarla ilgili düşüncelerini ifade etmeleri istenir. Arkadaşını ve arkadaşlığını önemseyen bir kişinin, yaşadığı sorunlar karşısında yapıcı davranış modelini bulup uygulayabilmesinin gerekliliği belirtilir ve arkadaşlık ilişkilerinde yaşadığı sorunları yapıcı yollarla çözmenin önemi ile yaşanan sorunları çözmüş olmanın kendimizi geliştirmek için bir fırsat olduğu vurgulanarak süreç sonlandırılır.

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Öğrencilerden Çalışma Yaprağı-1’de belirtilen yapıcı çözümü arkadaş ilişkilerinde kullanmaları istenir. Tamamladıklarında arkadaşları ile paylaşmaları sağlanır.

Uygulayıcıya Not:

1. Numaralandırılan Çalışma Yaprağı-1 öğrencilere karışık şekilde dağıtılmalıdır.
2. Sorunun tanımına veya öğrencilerin sorun olarak neyi ifade ettiklerine bağlı olarak, önerilebilecek çözüm yollarının yapıcı olmasına ve farklılaşacağına dikkat edilmelidir.
3. Öğrencilerden gelen çözüm önerilerinin yapıcı bir çözüm olmadığı görülmesi durumunda ifade edilenlerin sadece anlık olarak bir çözüm getireceği vurgulanmalı, yapıcı olmayan çözümler düzeltilmelidir.

Özel gereksinimli öğrenciler için;

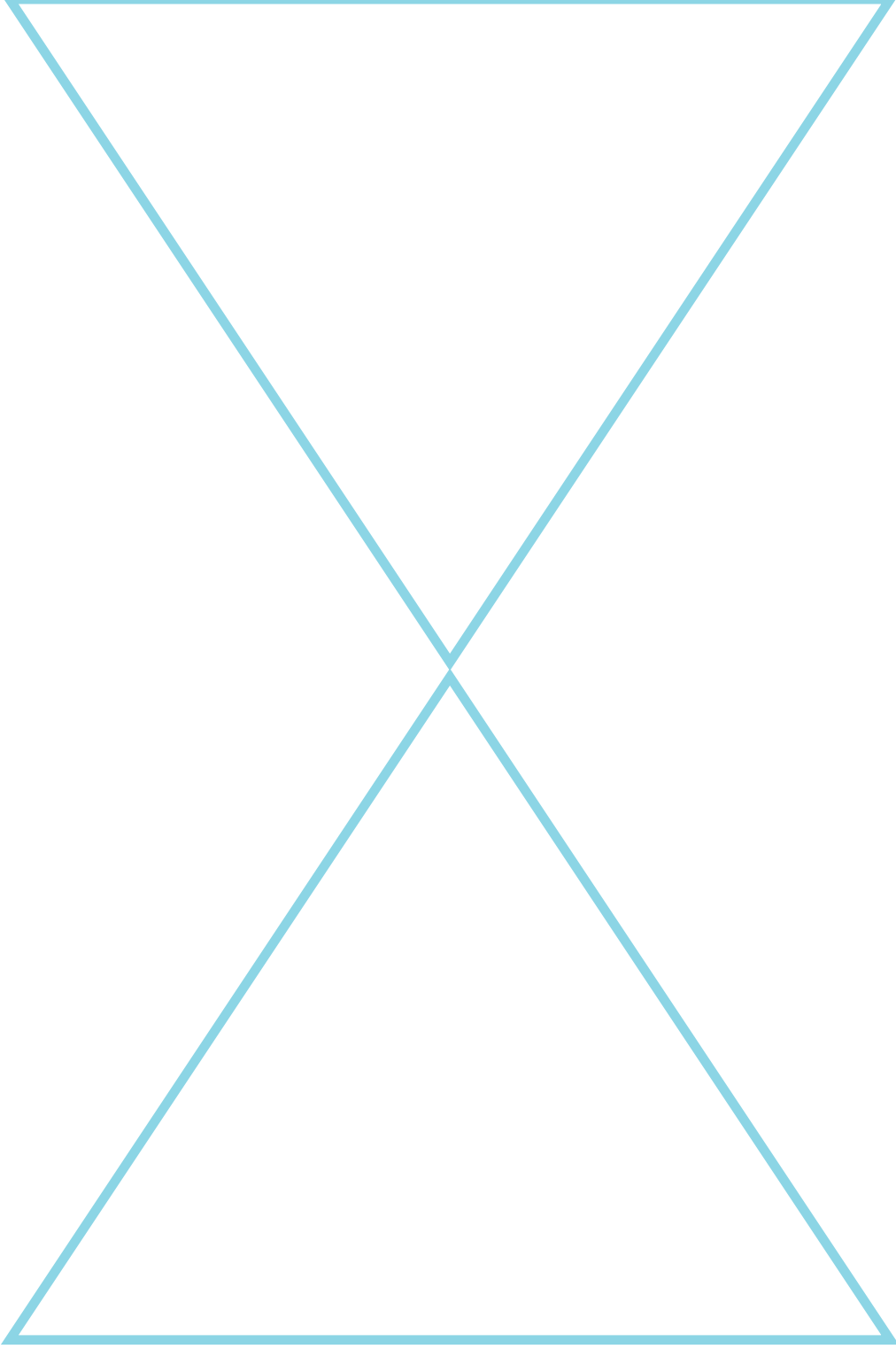
1. Çalışma Yaprağı-1’in yapılma sürecinde öğrencilere bireysel destek olunabilir.
2. Öğrencilere ek süre verilerek etkinliği tamamlamaları sağlanabilir.
3. Çalışma Yapraklarındaki yazıların puntoları büyütülerek ya da kontrast renkte bir zemin üzerine yapıştırılarak görme bakımından işlevsel hale getirilebilir.

Etkinliği Geliştiren:

Leyla Deniz UYGUR YOLÇUN

Çalışma Yaprağı 1

Ařađıya; arkadařlık iliřkilerinde yařadıđınız bir sorunu dűřunerek kum saatinin űst kısmındaki bűlűműn içerisine yazınız.

Çalışma Yaprağı 2

Aşağıda; arkadaşlık ilişkilerinde yaşanan sorunlara yapıcı çözüm yolları olabilecek maddeler sıralanmıştır. Kum saatinin üst bölümündeki sorunu okuyarak yapıcı yollar listesinde yer alan çözümler içerisinde belirtilen soruna çözüm olabileceğini düşündüğünüz ya da kendinizin belirlediği çözümü kum saatinin alt kısmındaki bölümün içerisine yazınız.

Yapıcı Yollar Listesi

- ⌚ Sorunu çözmek için çaba gösterme
- ⌚ Uzlaşmacı yaklaşma/Çatışmaları çözebilme
- ⌚ Kendini uygun bir şekilde ifade etme
- ⌚ Uygun şekilde girişken olma
- ⌚ Öfkenin kontrol edilmesi
- ⌚ Sohbeti sürdürebilme
- ⌚ Diğer arkadaşlara katılabilme
- ⌚ Aktif dinleme
- ⌚ Arkadaşının görüş açısından bakmaya çalışma/Empati yapabilme
- ⌚ Bekleyebilme
- ⌚ Gruba uyabilme
- ⌚ Sataşmalarla ve dedikodularla başa çıkabilme
- ⌚ Aile bireylerinden destek alma
- ⌚ Okul rehberlik ve psikolojik danışma servisinden destek alma
- ⌚ Diğer.....

ETKİNLİK BİLGİ NOTU

Öğrencilerin arkadaşlık ilişkilerinde sorun olarak adlandırılacak etkileşimleri olabilir. Sosyal bir varlık olan insanın arkadaşları arasında zaman zaman sorunların ortaya çıkması doğaldır. Arkadaşlık ilişkilerinde yaşanan sorunların olması, durumun iyileştirilmesi gereken yönleri olduğunu göstermektedir. Bu bakış açısı sorunları bir tehdit olarak değil, bir gelişme fırsatı olarak görülmesinin sağlanması açısından yapıcı bir çözüm olacaktır. Her sorunun birden fazla çözüm yolu olduğuna inanmak, herkesin yararına olabilecek çözüm yolları aramak, adil ve sürdürülebilir bir çözüm bulununcaya kadar görüşmelere devam etmek, bireyin sorun çözme becerisini geliştirmek için sahip olması gereken tutum ve davranışlar arasında yer alır.

Sorun çözme bir süreçtir ve bu sürecin aşamaları şu şekilde sıralanabilir:

1. Sorunu tanımlama.
2. Sorunun çözümü için olası çözüm önerilerinin geliştirme.
3. Olası çözüm yollarının her birinin yol açabileceği sonuçları gözden geçirme.
4. Olası çözüm yollarından birine karar verme.
5. Seçilen çözüm yolunu uygulama ve sonucun değerlendirilmesi.

KAYNAK

Öğülmüş, S. (2006). Kişilerarası sorun çözme becerileri ve eğitimi (3. Baskı). Ankara: Nobel.
Liselerde Şiddetin Saptanması ve Okul Temelli Şiddeti Önleme Programının Geliştirilmesi. TÜBİTAK 1001 SOBAG Projesi (Proje No: 108K305).

7. SINIF ETKİNLİKLERİ

AKTİF DİNLEYİCİYİM

Gelişim Alanı	Akademik
Yeterlik Alanı	Eğitsel Planlama
Kazanım/Hafta	Derste dinleme, not alma ve soru sorma gibi etkinlikleri kullanır. /16.Hafta
Sınıf Düzeyi	7.sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	1. Çalışma Yaprağı-1 2. Etkinlik Bilgi Notu
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Çalışma Yaprağı 1'i öğrenci sayısı kadar çoğaltınız. 2. Etkinlik Bilgi Notu'nu okuyunuz ve önceden hazırlayınız.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> 1. Etkinliğin amacının derste dinleme, not alma ve soru sorma gibi teknikleri kullanmayla ilgili olduğu açıklanarak etkinliğe giriş yapılır. 2. Öğrencilere dersi dinlerken, not alırken nelere dikkat ettikleri sorularak gönüllü öğrencilerin cevapları alınır. 3. Öğrencilere Çalışma Yaprağı-2 dağıtılır ve aşağıdaki yönerge verilir: "Şimdi sizlere dersi dinleme, derste not alma ve soru sorma ile ilgili çeşitli bilgiler vereceğim. Bu bilgileri dinlerken aynı zamanda elinizde sizlere verdiğim çalışma yaprağını dikkatle doldurmanızı istiyorum. Dinlerken anlamadığınız yerler olursa soru sorabilirsiniz." 4. Ardından uygulayıcı tarafından öğrenciler ile etkinlik bilgi notunda yer alan bilgiler paylaşılır. Bu sırada öğrencilerin Çalışma Yaprağı-2'ye yönergeler çerçevesinde not almaya devam etmeleri istenir. 5. Tüm sunular tamamlandıktan sonra sürece aşağıdaki sorular ile devam edilir: <ul style="list-style-type: none"> • Çalışma Yaprağı-2'de hangi notları aldınız? Sizin için hangi bilgiler önemli ve yeniydi? • Bir konuyu dinlemeye yönelik geliştirmeniz gereken beceriler nelerdir? • Not alırken nelere dikkat ettiniz? Nelere dikkat etmek gerekiyor? • Not alma ile ilgili anlatılardan hangilerini daha önce yapıyordunuz? Hangi becerileri geliştirmeniz gerekiyor? • Etkin dinleme, not alma, derste soru sorma arasında nasıl bir ilişki var? • Ders başarısı ile dinleme, not alma, derste soru sorma arasında nasıl bir ilişki vardır?

Süreç (Uygulama Basamakları):

6. Öğrenciler ile kendi oluşturdukları not defterleri üzerinde ve tartışma soruları üzerinde konuşulduktan sonra bir özetleme yapılır. Derste dinleme, not tutma ve soru sormanın etkin katılım ve öğrenme için önemli olduğu vurgulanarak etkinlik sonlandırılır.

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Öğrencilerin yıl boyunca derslere katılırken Çalışma Yaprağı-1'i düşünerek dinleme, not alma ve soru sorma becerilerini kullanmaları ve kendilerini gözlemlemeleri istenebilir.

Uygulayıcıya Not:

1. Etkinlik bilgi notunda yer alan bilgilerin önceden yönergeye göre okunarak prova yapılması önemlidir.
2. Çalışma Yaprağı-1, EBA ya yüklenerek öğrencilerin canlı dersleri dinlerken not tutmak için yararlanmaları önerilebilir.
3. Etkinlik bilgi notunda yer alan tahta kullanılacak bölüm için uzaktan ekran karşısında uygulanan etkinliklerde tahta yerine önceden hazırlanmış bir sunum kullanılabilir. Bu ppt'ye sadece koyu olarak vurgulanmış ifadelerin alınması önemlidir.
4. Not alma ile ilgili "Cornell Not Tutma Tekniği" önceden incelenebilir.

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Çalışma yaprağında yer alan yazılı materyallere Braille yazı eklenebilir ya da punto büyütülerek materyal desteği sağlanabilir.
2. Not tutma becerisi için öğrencinin ilgili olduğu bir konuda not tutarken dikkat edilmesi gerekli olan noktaları yönergeler şeklinde içeren bir not tutma çalışma kağıdı hazırlanarak öğrencinin not tutması sağlanabilir.
3. Not tutma çalışma kağıdında yer alan yönergeler aşamalı olarak geri çekilerek öğrencinin bağımsız olarak bu beceriyi kazanması sağlanabilir.
4. Dinleme becerisi için gözlem çizelgeleri hazırlanarak öğrencinin kendini izlemesi sağlanarak öğrenme süreci farklılaştırılabilir.

Etkinliği Geliştiren:

Hicran ÇETİN GÜNDÜZ

Çalışma Yaprağı 1

Aşağıda doldurmanız için bir not defteri verilmiştir. Derste dinleme, not alma ve soru sorma ile ilgili bilgiler anlatılırken siz de formu yönergelere uygun şekilde doldurunuz.

	Adı Soyadı: Anlatılan Konunun Adı:	Anahtar Kelimeler
Notlarım (Ana fikirler, örnekler, öne çıkan tekrar edilen bilgiler, şekiller vb.)		
Benim görüşüm/yorumum ya da örneğim nedir?		
Konuyla ilgili hangi soruyu/soruları Sorabilirim?		
Daha önce bildiklerim ile benzerlikler ya da farklılıklar neler? Yeni ne öğrendim?		

ETKİNLİK BİLGİ NOTU

Sayın Uygulayıcı;

Bu bilgi notu etkinlik içerisinde öğrencilere sunum yapılması amacıyla hazırlanmıştır. Öğrencilerin çalışma yaprağını doldururken ana düşüncelere ulaşabilmesi, önemli yerleri yakalayabilmesi için koyu renkle vurgulanan bilgileri tekrar etmeniz, ses tonunuzu değiştirmeniz ya da vurgulayıcı kelimeler (burası önemli, unutmayın..) kullanmanız ve bilgi notundaki yönergeleri takip etmeniz önemlidir.

Bu bölümde koyu renkle belirtilmiş yazıları vurgulayarak açıklayınız.

Dinleme, not alma ve derste sorular sormak derslerde **aktif kalmayı, etkili öğrenmeyi** ve öğrenilenlerin **kalıcı olmasını** sağlar. Dinleme, not alma ve soru sorma aynı zamanda birbirleriyle ilişkilidir. **Amaçlı ve odaklanmış bir dinleme olmadan doğru not almak da mümkün değildir.** Aynı zamanda **sorular sorular notların daha anlaşılır olmasını, anlamadığınız noktaların açıklanmasını sağlar.** Derste etkin şekilde not tutulmazsa öğrenme ve bilgilerin saklanması büyük ölçüde azalır. Not alma tüm çalışma becerileri arasında en önemlilerinden birisidir. Not alma, bilginin gözden geçirilmesini ve öğrenme sürecinin daha anlamlı olmasını sağlar.

"Bu bölümde koyu renkli ifadeleri tahtaya yazınız."

Dersleri dinleme sürecinde nelere dikkat edilmeli?

- 1- Dinlerken **bilgi edinmek** amaçlanmalıdır.
- 2- Dinlenen düşüncelerin, bilgilerin **ana fikri** yakalanmaya çalışılmalıdır.
- 3- Dinlerken **'konuşan ipuçlarını'** yakalamak önemlidir. Öğretmenin sesindeki, konuşma hızındaki değişimlere dikkat edilmeli, ses yükseliyorsa değişiyorsa bilginin önemli olabileceği düşünülmelidir.
- 4- Öğretmenin **tekrar ettiği** düşüncelere odaklanılmalıdır.
- 5- Dersi dinlerken **önyargılardan uzak durmak gerekir**, sevmek ya da sevmemek gibi duygular ile yaklaşılmalıdır. (Bu çok sıkıcı!, Neden bunu dinlemeliyim? vb.)
- 6- Anlatılanları dinlerken **önceki öğrendiklerinizle ilişkisini düşünmek, aralarındaki bağlantıları (benzerlik, farklılık vb.) belirlemek gerekir.**
- 7- Dinlerken **not tutulmalıdır.**

Bu bölümü anlatmadan önce öğrencilere "Dersleri dinlemeyi etkileyen nedenler nelerdir?" sorusunu yöneltiniz

Dersleri dinlemeyi etkileyen nedenler nelerdir?

- Dikkatin dağılması
- Zihin gezinmesi (Dersle, konuyla ilgili olmayan başka şeyler düşünmek, Zihni meşgul eden başka düşünceler)
- Fiziksel gürültü (Ortamı bozan sesler, fiziksel koşulların rahatsız olması, yorgunluk, uykusuzluk vb.)
- Ben bunu yapabilir miyim? gibi düşünceler
- Sağlık problemleri
- Başka şeylerle ilgilenme
- Önyargılar

Bu bölümde koyu renkle belirtilmiş yazıları vurgulayarak, tekrar ederek, bu önemli.... gibi ifadeler kullanarak açıklayınız.

Not alırken nelere dikkat etmek gerekir?

- Not alırken iyi bir **dinleyici** olun.
- **Okunaklı yazın.**
- Kendinize özgü **kısaltmalardan** yararlanın.
- Bilgileri kısaltarak, **ana fikirleri** yazın. Öğretmeninizin vurguladığı, tekrar ettiği, altını çizdiği noktaları yakalayarak not edin.
- **Önemli sinyalleri** yakalayın. (Ses ve konuşmada değişme, "unutmayın...", buraya dikkat edin..., bu konunun temel fikri..." gibi ifadelere dikkat edin.)
- Fikirleri hatırlamak için **anahtar sözcükleri** sayfanın kenarına yazın.
- Dersin sonuna doğru not olmayı bırakmayın.
- Kaçırdığınız notlar için **yer bırakın.** Örnekleri yazın
- Konuları **birbirine bağlayan** ayrıntı ve açıklamaları yazın.
- Anlamadığınız, takıldığınız konularda **soru sormaktan** tereddüt etmeyin
- Dersten sonra notlarınızı **gözden geçirin** ve **24 saat içinde** düzenleyin.

KAYNAK: Fender, G. (2003). Öğrenmenin ABC'si. Sistem Yayıncılık. İstanbul

7. SINIF ETKİNLİKLERİ

BENİM GÜÇLÜ BELLEĞİM

Gelişim Alanı	Akademik
Yeterlik Alanı	Eğitsel Planlama ve Başarı
Kazanım/Hafta	Belleğini güçlendirecek stratejileri açıklar. / 17. Hafta
Sınıf Düzeyi	7.sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	1. Çalışma Yaprağı-1 2. Çalışma Yaprağı-2 3. Renkli kalem 4. 6 adet kâğıt/karton 5. Torba/Kutu
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Çalışma Yaprağı-1’de yer alan belleği güçlendirici stratejiler, öğrenci sayısı ve oluşturulacak 6 grup sayısı dikkate alınarak çoğaltılır, her biri kesilerek torba/kutu içine konur. 2. Çalışma Yaprağı-2’de verilen 6 bellek güçlendirici stratejiler ayrı kesilir.
Süreç (Uygulama Basamakları):	1. Etkinliğin amacının belleğini güçlendirecek stratejileri açıklamak olduğu belirtilir. 2. Öğrencilere aşağıdaki yönerge verilir: “Asker yürüyüşü yapar gibi olduğunuz yerde hareket edin. Sol bacağınızı her kaldırdığınızda, önce sağ elinizle, sonra sol elinizle dizinize dokununuz. Bu sırada esnek hareket etmeli, bacağınızı indirirken, kolunuzu başınızın üzerine gelecek kadar yükseltmelisiniz. Bu hareketleri birkaç kez tekrarlayınız. Bunu yaparken hareket ettiğiniz için sadece kan dolaşımınız hızlanmaz, aynı zamanda koordinasyon yeteneğiniz de artar. Böyle çaprazlama hareketlerle beyninizin her iki tarafını kullanmış olursunuz.” 3. Isınma etkinliği sonrasında öğrencileri 6 gruba ayırmak amacıyla içinde belleği güçlendirici stratejilerin olduğu torbadan/kutudan bir kâğıt seçmeleri istenir. Öğrencilerin seçmiş oldukları stratejilere göre grup oluşturmaları sağlanır. 4. Her gruba karton ve boya kalemleri dağıtılarak aşağıdaki yönerge verilir: “Elinizde bulunan kâğıtlarda belleği güçlendiren stratejiler ile ilgili açıklamalara yer verilmiştir. Bu stratejiler ile ilgili açıklamaları okuyup inceleyiniz. Bu stratejilerin nasıl kullanılabileceğine ilişkin olarak elinizdeki kâğıda/kartona grupça hazırlık yapmanızı istiyorum. Bunun için 15 dakika süreniz bulunmaktadır”. Uygulayıcı bu süreçte grupları dolaşarak öğrencilerin çalışmalarını gözlemler.

Süreç (Uygulama Basamakları):

5. Gruplara verilen süre sonunda gruplardan seçilen birer temsilcinin belleği güçlendiren stratejileri sesli olarak diğer öğrencilere anlatması ve her bir stratejinin bellek güçlendirici stratejiler kapsamında nasıl kullanıldığını ifade etmesi istenir.
6. Aşağıdaki sorular kapsamında sınıfça belleğini güçlendirecek stratejiler tartışılır, öğrencilerin düşüncelerini paylaşmaları cesaretlendirilir.
  - Belleğinizi güçlendiren stratejilerden olan zihin haritaları, kısaltmalar, şiirler, deyişler, akrostişler ve hikâyelerden hangilerini daha çok kullanmaktasınız?
  - Belleğinizi güçlendiren stratejilerden olan zihin haritaları, kısaltmalar, şiirler, deyişler, akrostişler ve hikâyelerden hangisini/hangilerini bu etkinlik sonrasında öğrenmiş oldunuz?
  - Bu stratejilerden farklı olarak kullandığınız bellek güçlendirici stratejiler var mı? Varsa bunlar hangi stratejilerdir?
  - Bu stratejileri kullanmak size nasıl bir kolaylık sağlıyor?
7. Aşağıdaki açıklama yapılarak etkinlik sonlandırılır:

"Bellek güçlendirici alıştırmalar, ilk bakışta yalnızca ezber gerektiren davranışların kazanımında işe yarar gibi görünebilir. Oysa eğitim amaçlı beceri kazandırmanın en üst basamağı olan üretkenlik, beynin iki yarısının birlikte kullanımı ile mümkündür. O halde derste, okulda, hayatta daha başarılı olmak için bellek güçlendirici ilke, teknik ve stratejiler kullanarak beynimizin iki yarısını işlevlerini yapar duruma getirebiliriz."

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Öğrencilerden kendi belirledikleri bir konuda bellek güçlendiren stratejilerden kullanmaları istenir ve bunun sınıfta sergilenmesi sağlanır.

Uygulayıcıya Not:

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Gruplar oluşturulurken akran desteği sağlanarak sosyal çevre düzenlenebilir.
2. Stratejilerin uygulanmasına dönük öğretmen neyin nasıl yapılacağını göstererek destek sağlayabilir.
3. Etkinliğin tamamlanması için ek süre verilebilir.

Etkinliği Geliştiren:

Leyla Deniz UYGUR YOLÇUN

Çalışma Yaprağı 1

ZİHİN HARİTALARI	ZİHİN HARİTALARI	ZİHİN HARİTALARI	ZİHİN HARİTALARI
KISALTMALAR	KISALTMALAR	KISALTMALAR	KISALTMALAR
ŞİİRLER	ŞİİRLER	ŞİİRLER	ŞİİRLER
DEYİŞLER	DEYİŞLER	DEYİŞLER	DEYİŞLER
AKROSTİŞLER	AKROSTİŞLER	AKROSTİŞLER	AKROSTİŞLER
HİKÂYELER	HİKÂYELER	HİKÂYELER	HİKÂYELER

Çalışma Yaprağı 2

ZİHİN HARİTALARI

Bu yöntem anahtar sözcüklerden, resimlerden faydalanarak bilgiyi organize etmek için kullanılan ve karmaşık ve detaylı bilgileri sınırlı bir alanda ve akılda kolayca kalacak şekilde depolayan bir grafik yöntemidir.

Zihin haritaları sadece not tutma sistemi olarak değil, düşünceleri oluşturmak, görselleştirmek, tasarlamak ve sınıflandırmak için etkin olarak kullanılmaktadır. Ana konu veya tema merkezde olmak üzere bilgiler arasındaki anlamsal ya da diğer bağlantılar anahtar kelimeler ve görsel resim ve şekillerle desteklenmektedir. Araçları; kelimeler, resimler, çizgiler, semboller, renkler ve şekillerdir. Zihin haritaları bir not alma ve yaratıcı düşünme tekniğidir. Notlarınızı daha yaratıcı biçimlerde almanızı, daha kolay hatırlamanızı ve üzerinde çalıştığınız konuyu net bir şekilde anlamana yardımcı olur. Ayrıca zihin haritaları oluşturmak için internet üzerinde kullanılan uygulamalar da bulunmaktadır.

Örnek:

- Öncelikle bir kâğıt ve renkli kalemler alın.
- Ana konuyu sayfanın merkezine yerleştirildikten sonra ana fikrinizin alt temalarını belirleyin ve bu merkezden çıkan bağlantıları, tercihen farklı renklerde çizin.
- Oluşturduğunuz her bir alt tema için en az iki ana nokta düşünün ve bunlar arasında da dallar oluşturun. (Çizdiğiniz her dal sonunda, haritanız örümcek ağı gibi görünmeye başlayacak.)
- Bağlantı kurduğunuz kavram ya da başlıkları da onları temsil ettiğini düşündüğünüz imgelerle süsleyebilirsiniz.
- Çok kısa ifadeler ve hatta tek kelimeler kullandığınızdan emin olun.
- Düşünceyi çağırarak veya mesajı daha akılda kalıcı kılmak için resimler ekleyin.

KAYNAK:

<https://www.mindmapping.com/>

Görsel <https://www.kisiselgelisim.com/mind-mapping-nedir-mental-mapping-nedir/> adresinden alınmıştır.

KISALTMALAR

Bellek, yaşananları, öğrenilen konuları, bunların geçmişle ilişkisini bilinçli olarak zihinde saklama gücüdür.

Kısaltma, herhangi bir sözcük veya sözcük grubunu oluşturan harflerin bir kısmı kullanılarak oluşturulmuş kısa sözcüklere dir. Kısaltmalar tek bir harften oluşabildiği gibi, harf ve noktalama işaretlerinden veya noktalama işareti olmaksızın yan yana dizilmiş harflerden de meydana gelebilir. Kısaltmalar okuma ve yazmayı hızlandırmaktadır. Kısaltmalar, bellekte kalması gereken herhangi bir kelimenin ilk harflerinden türetilmiş kelimelerdir. Bir kısaltmadaki her sembol, başka bir kelime için zihinsel bir işaret görevi görür.

Kısaltmaların başlıca kullanımları şu şekildedir:

- Metinlerde sık kullanılan bazı terimler kısaltılır. (vb. bkz. MÖ gibi.)
- Uzun ifadeler, kurum/kuruluş adları ve standartlaşmış bazı bilimsel kavramlar zaman ve yerden tasarruf etmek için kısaltma hâline getirilirler. (AIDS, TBMM, RAM gibi)

ŞİİRLER

Şiir, düz kelime anlamının yanında yerine anlamlar oluşturmak için dilin ses estetiği ve ölçü gibi estetik ve ritmik özelliklerini kullanan bir edebiyat türüdür.

Şiirin, çok eski bir kayıt aracı olduğunu söyleyebiliriz. Bu niteliğiyle belleğin önemli bir parçasını oluşturmaktadır. Destanlar, ağıtlar geleneksel şiirin olduğu kadar modern şiirin de yaşananı kaydetme, duyulanı duyurma, dile getirme, gelecek zamana aktarma araçlarıdır.

Örnek:

DAİRE

Yusyuvarlak kendisi,
Ortası tam merkezi
Doluysa dairedir
Boşsa çemberdir.

DİKDÖRTGEN

Dört kolu var yarlarda
İki uzun iki kısa
Kareden farkı budur.
Sanki iki karedir.

KAYNAK:

<https://tr.wikipedia.org/wiki/Kısaltma>

<https://tr.wikipedia.org/wiki/Şiir>

2 (Şiir örnekleri, okulusiirleri.com adresinden alınmıştır.)

DEYİŞLER

Türk halk edebiyatı ve musikisinde türkü, mâni, koşma gibi nazım şekilleriyle yazılan ezgili şiir türlerinin genel adıdır. Türkçe "demek" fiilinden türetilmiştir. Anadolu'nun birçok yerinde aynı kökten gelen değişik şekillerine rastlanan kelime sözlükte "söz söyleyiş, anlatma biçimi, üslup; halk edebiyatında türkü, destan, nefes, tekerleme, koşma gibi hece vezniyle yazılmış şiirlerin genel adı; halk şairlerinin karşılıklı mâni, türkü, ezgi söylemesi" gibi anlamlara gelmektedir. Türk halk edebiyatında hece vezniyle söylenen halk şiirleri, türküleri ve manileridir. Türkü, destan, koçaklama, güzelleme, taşlama, nefes, koşma, tekerleme türlerinin hepsine deyiş adı verilir. Genellikle birinci, ikinci ve dördüncü dizeleri uyaklı olan, daha çok hecenin yedili ölçüsüyle söylenen, iki kişinin karşılıklı söylediği manilerdir. Soru yanıt şeklinde de düzenlenir. Bir başka kişinin ağzındanmış gibi aktarıldığı şekilleri de vardır. Örnek:

Arkadaşını iyi seç
Okul yolunu geç
Çantanı kaptığın gibi
Haydi okul yoluna geç

Daldan dala atladım
Sarı çiçek topladım
Çiçeklerim döküldü
Dere aldı götürdü

AKROSTİŞLER

Akrostiş (baş harfler yöntemi) ya da Türkçe söylemiyle ilkleme, bir şiirde dizelerin ilk harflerinin yukarıdan aşağıya doğru sıralandığında anlamlı bir sözcük meydana getirmesi, hatırlanması gereken kavramların ilk harflerinde anlamlı bir kelime oluşturmaktır. Sözcüklerinin ilk harflerinin bir şifre kavram veya cümle verecek biçimde alt alta sıralanmasıdır. Bu teknik ile hafızada kalması istenen cümlelerin ilk harfleri kullanarak anlamlı veya kafiyeli, hafızada daha kalıcı olan başka bir kelime veya cümle oluşturulmaktadır.

Örnek:

Ormanlarımızı koruyalım geleceğimiz için
Rüyalarımızda gördüğümüz dünya için
Maviliklerin yeşilliklerin kalması için
Ağaçlarımıza sahip çıkalım kendimiz için
Nasihatler hep bu yönde olsun hepimiz için

HİKÂYELER

Hikâye ya da öykü, gerçek ya da gerçeğe yakın bir olayı aktaran kısa, düzyazı şeklindeki anlatıdır. Kısa oluşu, yalın bir olay örgüsüne sahip olması, genellikle önemli bir olay ya da sahne aracılığıyla tek ve yoğun bir etki uyandırması ve az sayıda karaktere yer vermesiyle roman ve diğer anlatı türlerinden ayrılır.

Hikâyede, olayın geçtiği yer sınırlı, anlatım özlü ve yoğundur. Karakterler belli bir olay içinde gösterilir. Bu karakterlerin de çoğu zaman sadece belli özellikleri yansıtılır. Konu tümüyle düş ürünü olabilir ya da son derece gerçekçidir. Genellikle ironik bir rastlantı yoluyla oluşturulan özel bir an üzerindeki yoğunlaşma sürpriz sonlara olanak verir.

Hikâyede kişiler, olay örgüsü, mekân, zaman, anlatıcı ve bakış açısı olmak üzere beş temel yapı unsuru vardır. Hikâyeler birden fazla duyguya hitap ettiği için hem akılda kalıcı hem de ilgi çekicidir.

Örnek:

Sonbahar Rüzgârının Dostluğu

Büyük mü büyük bir ormanda yaşayan binbir çeşit ağaç varmış. Bu ağaçlardan bazılarının yaprakları, sonbahar mevsimi geldiğinde sararır ve sonbahar rüzgârının esmesi ile birer birer yere düşerlermiş. Bazıları ise yeşil kalır ve yaprakları, hiç dökülmezmiş. Bu durum, dev çınar ağacının hep dikkatini çekermiş. Yapraklarının sararıp dökülmesine çok üzülürmüş. Bir gün yine sonbahar rüzgârı, hızlı hızlı esmeye başlamış. Dev çınar ağacının sararan yaprakları dökülmeye başlamış. Çınar ağacı bu duruma çok üzülmüş. Sonbahar rüzgârı, çınar ağacının üzüldüğünü fark edince onun yanında esmez olmuş. Çınar ağacının yaprakları, hiç dökülmemiş. Çınar ağacı, buna çok sevinmiş. Günler günleri kovalamış. İlkbahar mevsimi gelmiş. Yaprakları dökülen ağaçların yeni yemyeşil yaprakları çıkmaya başlamış. Dev çınar ağacı, kendisinin de yeni yapraklarının çıkmasını beklemiş ama bir türlü çıkmamış. "Benim neden yeni, yeşil yapraklarım çıkmadı ki?" diye düşünmüş. Arkadaşları, "Senin eski yaprakların dökülmediği için yenileri çıkamıyor." demişler. Çınar ağacı, o anda doğada ne kadar güzel bir düzen kurulu olduğunu, sonbahar rüzgârının da bu düzenin bir parçası olduğunu anlamış. Sonbahar geldiğinde ondan özür dilemiş ve "Sen hep es olur mu, sonbahar rüzgârı! Sana verilen görevi hiç aksatma!" demiş. Sonbahar rüzgârı esmiş, çınar ağacının yaprakları, dökülmüş. Yaz gelince de yeni, yeşil yaprakları çıkmış. Çınar ağacı, sonbahar rüzgârına teşekkür etmiş ve dostlukları hep devam etmiş.

KAYNAK:

<https://tr.wikipedia.org/wiki/Hik%C3%A2ye>

3 Hikaye örneği <https://aktiviteparki.com/masal-hikaye-ve-oyku-orneklri/> adresinden alınmıştır.

7. SINIF ETKİNLİKLERİ

SLOGANIMLA HAZIRIM

Gelişim Alanı	Akademik
Yeterlik Alanı	Eğitsel Planlama ve Başarı
Kazanım/Hafta	Sınavlara hazırlanmayı etkileyen faktörleri açıklar./ 18.Hafta
Sınıf Düzeyi	7.sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	1. Çalışma Yaprağı-1 2. 5 Farklı Renkte A-4 kâğıdı
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Çalışma Yaprağı-1 kesik çizgili yerlerden kesip katlanarak kura çekmeye hazır duruma getirilir.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> Etkinliğin amacının sınavlara hazırlanmayı hangi faktörlerin etkilediğini açıklamak olduğu öğrencilerle paylaşılır. Sınava hazırlanırken nelerden etkilendikleri öğrencilere sorulur, (öğrencilerden uyku düzeni, beslenme, ebeveyn tutumları, sınav türü, çalışma alışkanlıkları, sınava yönelik duygu ve düşünceler gibi cevaplar vermeleri beklenir.) verilen cevaplar tahtaya listelenir. Etkinlik süreci öğrencilere özetlenir: "Sevgili öğrenciler, sınava hazırlık sürecinizi etkileyen çeşitli unsurlar sıraladınız. Bugünkü etkinliğimizi ifade ettiğiniz unsurlardan uyku düzeni, beslenme, sınav türü, çalışma alışkanlıkları, sınava yönelik duygu ve düşüncelere odaklanarak gerçekleştireceğiz. Bu faktörlerden her birini grup olarak tartışmanızı, bu faktörün sınava hazırlanması nasıl etkileyeceğini değerlendirmenizi ve konuştuklarınızı anlatan sloganlar ya da maniler hazırlamanızı istiyorum. Bir kura çekeceğiz. Kurada aynı faktörü seçenler aynı grupta yer alacak ve bu faktöre yönelik grupça değerlendirip slogan/mani hazırlayacak. Dilerseniz birden fazla slogan/mani yazabilirsiniz." Çalışma Yaprağı-1'den kesilip katlanan kâğıtlardan öğrencilere birer adet seçtirilir. Aynı kelimeyi seçenler aynı grupta toplanır. Sınıf 5 gruba ayrılır. Her grup bir faktörü temsil etmelidir. Gruplardan seçtikleri sınava hazırlık sürecini etkileyen faktöre yönelik düşünceleri slogan/mani hazırlamaları ve bunları uygulayıcının dağıttığı renkli kağıda (hangi faktöre yönelik olduğuyla birlikte) yazmaları istenir. Grupların sloganları yazdığı kâğıtlar toplanıp karıştırılarak tekrar dağıtılır. Her gruba farklı bir tür gelmesi sağlanır. Öğrenciler bu yeni türe uygun slogan yazmaya devam eder. Süre yetersizse bu işlem tekrarlanabilir. Gruplar arasında

Süreç (Uygulama Basamakları):

değiştirme yapılabilir. Bu aşamanın amacı öğrencilerin farklı türlere de odaklanabilmelerini sağlamaktır.

7. Gruplarda yazılan sloganlar/maniler okunur, her öğrenciden kendi sınava hazırlık sürecinde hangi faktörden daha çok etkilendiğini düşünerek kendi ihtiyacına uygun slogan/mani seçmesi istenir, kartonlar sınıf panosuna asılır.
8. Aşağıdaki tartışma soruları öğrencilerle birlikte tartışılır.
  - Sınava hazırlık sürecinde sizleri nelerin etkilediğini fark ettiniz?
  - Gruplarda yazılan hangi sloganları kendinize uygun buldunuz, niçin?
  - Sınav türünün sınava hazırlanmaya etkisi nedir?
  - Uyku/Uykusuzluğun sınava hazırlanmaya etkisi nedir?
  - Açlık/Tokluk durumunun sınava hazırlanmaya etkisi nedir?
  - Çalışma alışkanlıkları sınava hazırlanmaya etkisi nedir?
  - Sınava ilişkin duygular sınava hazırlanmaya etkisi nedir?
  - Sınava ilişkin düşünceler sınava hazırlanmaya etkisi nedir?
  - Etkinlik sürecinde odaklanılanların dışında başka hangi faktörler sınava hazırlık sürecinizi etkiliyor?
9. Etkinlik sürecinden elde edilenler ve tartışma sorularından alınan cevaplar toplanarak etkinlik sonlandırılır.

"Sınava hazırlık sürecinde pek çok faktörden etkilenebileceğinizi fark ettiniz, hazırlık sürecinizi destekleyen veya engelleyen faktörleri düşünerek ihtiyacınıza göre kendinize uygun sloganı seçtiniz. Düzenli ve yeterli uykunun, dengeli beslenmenin, sınava yönelik kaygıların farkında olmanın ve düzenli çalışma alışkanlıklarının sınava hazırlık sürecinizi yolunda geçirmenize yardımcı olacağını açıkladınız. Seçtiğiniz sloganınızın sınavlara hazırlanmanızı kolaylaştırması dileğiyle."

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Panoya asılan slogan/mani kartonlarına zaman içerisinde ekleme yapılması istenebilir.
2. Öğrencilerden kendilerine uygun buldukları sloganları/manileri yazıp evlerinde çalışma ortamlarına asmaları istenebilir.
3. Okul genelinde 7.sınıflar arasında bu faktörlere ilişkin slogan/mani yarışması düzenlenebilir.

Uygulayıcıya Not:

1. Gruptaki öğrenci sayıları eşit olmayabilir, gruptaki öğrenci sayıları uygulayıcı tarafından dengelenebilir.
2. İhtiyaç duyulması hâlinde sınava hazırlık sürecini etkileyen faktörlere ilişkin öğrencilere ipucu olması amacıyla şu açıklamalar yapılabilir: Beslenme için yeterli ve dengeli beslenme, kahvaltı yapmak, bol sıvı tüketmek; uyku düzeni için çeşitli uyarıcılardan arınık bir ortamda uyumak (televizyon, ışık, telefon, ses vb.), uykudan en az birkaç saat önce yeme-içme faaliyetlerinin, teknolojik cihaz kullanımının bırakılması örnek verilebilir. Sınava yönelik duygu ve düşünceler için kaygılanmak, stres, başarısız olma korkusu, 'zor olacak ve başarısız olacağım' düşüncesi. Sınav türü için çoktan seçmeli, yazılı, boşluk doldurma, eşleştirme, merkezi sınav, ortak sınav gibi türler öğrencilere hatırlatılabilir. Bu türlere yönelik hazırlıklarının nasıl şekillendiğini düşünmeleri istenebilir. Çalışma alışkanlıklarında düzenli çalışma, planlı çalışma, yalnızca sınav öncesi çalışma gibi örnekler verilebilir.

Uygulayıcıya Not:

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Çalışma yaprağında yer alan yazılı materyallere Braille yazı eklenebilir ya da punto büyütülerek materyal desteği sağlanabilir.
2. Grup çalışması sırasında akran desteği sağlanabilir.
3. Sınavlara hazırlanmayı içeren bir gözlem çizelgesi öğrenciye işaretleterek öğrenme ürünü farklılaştırılabilir.

Etkinliği Geliştiren:

Seda ALTINOK KALKAN

Çalışma Yaprağı 1

Sınav Türü (yazılı,sözlü,merkezi, çoktan seçmeli vb.)	Uyku Düzeni	Beslenme	Çalışma Alışkanlıkları	Sınava İlişkin Duygu ve Düşünceler
Sınav Türü (yazılı,sözlü,merkezi, çoktan seçmeli vb.)	Uyku Düzeni	Beslenme	Çalışma Alışkanlıkları	Sınava İlişkin Duygu ve Düşünceler
Sınav Türü (yazılı,sözlü,merkezi, çoktan seçmeli vb.)	Uyku Düzeni	Beslenme	Çalışma Alışkanlıkları	Sınava İlişkin Duygu ve Düşünceler
Sınav Türü (yazılı,sözlü,merkezi, çoktan seçmeli vb.)	Uyku Düzeni	Beslenme	Çalışma Alışkanlıkları	Sınava İlişkin Duygu ve Düşünceler
Sınav Türü (yazılı,sözlü,merkezi, çoktan seçmeli vb.)	Uyku Düzeni	Beslenme	Çalışma Alışkanlıkları	Sınava İlişkin Duygu ve Düşünceler
Sınav Türü (yazılı,sözlü,merkezi, çoktan seçmeli vb.)	Uyku Düzeni	Beslenme	Çalışma Alışkanlıkları	Sınava İlişkin Duygu ve Düşünceler

*Bu çalışma yaprağı öğrenciler gruplara ayrılırken uygulayıcıya yardımcı olması amacıyla hazırlanmıştır.

7. SINIF ETKİNLİKLERİ

PASTADAKİ PAYIM

Gelişim Alanı	Akademik
Yeterlik Alanı	Eğitsel Planlama ve Başarı
Kazanım/Hafta	Sınavlara hazırlanma davranışını gözden geçirir/ 19. Hafta
Sınıf Düzeyi	7.sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	1. Çalışma Yaprağı-1
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Çalışma Yaprağı-1 sınıf mevcudu kadar çoğaltılır. 2. Etkinlik bilgi notu okunur.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> Süreç aşağıdaki soru ile başlatılır. Verilen yanıtlar uygulayıcı tarafından tahtaya yazılır. "Sınavlara hazırlanırken kısa ve uzun vadede ne gibi çalışmalar yaparsınız?" Etkinlik bilgi notunda bulunan ancak öğrenciler tarafından söylenmemiş olan sınavlara hazırlanma davranışları, uygulayıcı tarafından tahtadaki yanıtlara eklenir. Öğrencilerin cevapları alındıktan sonra öğrencilere Çalışma Yaprağı-1 dağıtılır. Aşağıdaki yönerge ile sürece devam edilir: "Sevgili öğrenciler verdiğiniz cevaplardan da anlayacağınız üzere sınavlara hazırlanırken birçok farklı davranış sergilenebilir. Herkesin benimsediği ve uygularken kendisini daha rahat hissettiği çalışma davranışları vardır. Bu davranışlar her öğrenci için farklı oranlarda ve türlerde olabilir. Şimdi sizlere dağıttığım çalışma yaprağındaki grafiği doldururken kendi tercihiniz olan davranışları düşünme fırsatı bulacaksınız. Çalışma yaprağını doldururken önümüzdeki hafta bugün bir sınavınız olduğunu ve bunu şu an haber aldığınızı düşünün. Tahtada yer alan çalışma davranışlarını gözden geçirin. Bu sınava çalışırken hangi davranışları tercih edeceğinizi, hangi davranışa yoğunluk vereceğinizi düşünün. Tercih ettiğiniz davranışları Çalışma Yaprağı-1'de yer alan grafiğe yerleştirin. Bunu yaparken grafiği kendiniz için özelleştirebileceğinizi unutmayın." Öğrencilere çalışma yaprağını doldurmaları için yeterli süre verilir. Gönüllü öğrencilerden doldurdıkları grafiği, seçimlerinin sebeplerini açıklayarak paylaşmaları istenir. Süreç aşağıdaki tartışma soruları ile devam ettirilir. <ul style="list-style-type: none"> Sınavlara hazırlanırken neler yapıyorsunuz?

Süreç (Uygulama Basamakları):

- Sınavlara hazırlanırken en sık kullandığınız davranış biçimleri hangileridir?
- Hazırladığınız sınavın özelliğine göre sınava hazırlanma biçiminiz değişiyor mu? Neden? Diğerlerinden daha çok kullandığınız tercih ettiğiniz belirli bir davranış var mı, varsa neden?
- Sınavlara hazırlanmanızı olumsuz etkileyen ve değiştirmek istediğiniz davranışlarınız var mı? Neden?
- Sınavlara hazırlanmanızı kolaylaştıran ve kalıcı hale getirmek istediğiniz davranışlarınız var mı? Neler?

8. Aşağıdaki yönerge okunarak etkinlik sonlandırılır.

“Gördüğünüz gibi sınavlara hazırlanırken çoğunlukla tercih ettiğimiz artık alışkanlık hâline gelen birçok farklı çalışma davranışımız var. Bunlardan bazılarını tamamen bilinçli bir şekilde tercih ederken bazılarını farkında bile olmadan tekrarlarız. Sınavlara çalışırken hangi davranışı tercih ettiğimizi bilmek, gereken durumlarda bu davranışları değiştirmemize, geliştirmemize ya da eğer verimsiz ise tamamen bırakmamıza imkân verir. Sizler de bu etkinlikte kendi çalışma davranışlarınızı fark ederek bu imkânı sahip oldunuz. Bundan sonraki çalışmalarınızda bu imkânı dilediğiniz gibi kullanabilirsiniz. Etkinliğimiz burada sona erdi, katılımınız için teşekkür ederim.”

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Öğrencilerden önümüzdeki haftalarda girecekleri ilk sınav için sınav tarihini öğrendikleri ilk andan sınav gerçekleşene kadar geçen süre için bir çalışma davranışı günlüğü tutmaları istenir. Uygun bir zamanda etkinlikte hazırladıkları çalışma grafiğinde yer alan çalışma davranışları ile gerçekte kullandıkları arasında fark olup olmadığı hakkında öğrenciler ile görüşülür.

Uygulayıcıya Not:

1. Çalışma yaprağını doldurma aşamasında dersin kalan süresini kontrol ederek öğrencilere yeteri süre verdiğinizden emin olunuz.

Özel gereksinimli öğrenciler için;

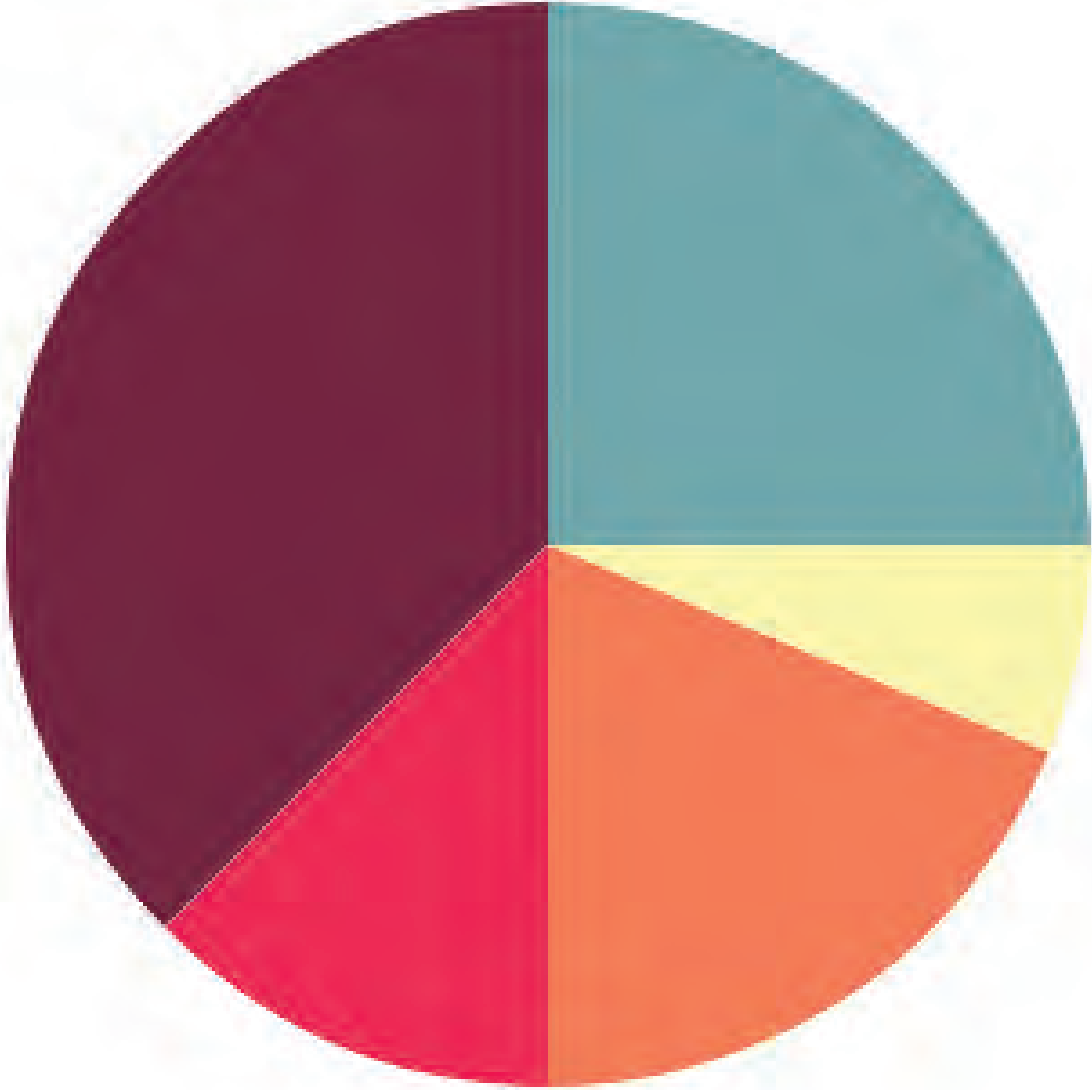
1. Çalışma yaprağında yer alan yazılı materyallere Braille yazı eklenebilir ya da punto büyütülerek materyal desteği sağlanabilir.
2. Etkinliğin tamamlanması için ek süre verilebilir.
3. Sınavlara hazırlanmayı içeren bir gözlem çizelgesi öğrenciye işaretleterek öğrenme ürünü farklılaştırılabilir.

Etkinliği Geliştiren:

Şaduman AYHAN

Çalışma Yaprağı 1

Sevgili öğrenciler, aşağıda görmüş olduğunuz pasta grafik sınava hazırlanma sürecinizi temsil ediyor. Sınavlara hazırlanma sürecinde sıklıkla yaptığınız davranışları büyük dilimlere daha az gerçekleştirdiğiniz davranışları küçük dilimlere yazdığınızda; sınavlara hazırlanırken hangi davranışları tercih ettiğinizi genel bir tablo olarak görebileceksiniz. Eğer dilim sayısı sizin için eksikse diğer dilimleri bölerek çoğaltabilir fazlaysa istediğiniz dilimleri birleştirerek tek dilim elde edebilirsiniz.

ETKİNLİK BİLGİ NOTU

Öğrenciler bu tarz etkinliklerde uygulayıcı tarafından onaylanacağını düşündükleri davranışları paylaşma eğiliminde olurlar. Ancak gerçekte kullandıkları davranışlar çoğunlukla ideal davranışların dışına çıkar. Bu etkinliğin amacı öğrencinin kendi davranışlarını filtresiz bir şekilde gözden geçirmesidir. Bu doğrultuda etkinlik sırasında öğrencilerden alınan cevaplar aşağıdaki cevaplar ile karşılaştırılmalı ve öğrencilerin değinmediği davranışlar günlük hayatta birçok öğrenci tarafından kullanıldığı hatırlatılarak öğrenciler ile paylaşılmalıdır.

- Bütün konuları son gün çalışmak (Çalışmayı ertelemek)
- Sınava çalışırken başka şeyler ile ilgilenmek (telefon, tablet vb.)
- Etkin şekilde dinlemek ve derslerde not almak
- Planlı şekilde ilerlemek
- Eksiklerini gözden geçirip yeniden değerlendirmek
- Anlamadığı konularda yardım istemek
- Dersleri için düzenli defter tutmak
- Ezber yapmak
- Test çözmek
- Konu tekrarı yapmak
- Özet çıkarmak
- Konuyu başka bir arkadaşına anlatmak
- Sınıfta çözülen örnekleri tekrar çözmek
- Eba üzerinden konu ile ilgili alıştırmaları yapmak
- Konu ile ilgili ders notu çıkarmak
- Konuyu bir arkadaştan/öğretmenden tekrar dinlemek

7. SINIF ETKİNLİKLERİ

İPUCUNU ALIYORUM, TEPKİMİ VERİYORUM

Gelişim Alanı	Sosyal Duygusal
Yeterlik Alanı	Kişiler Arası Beceriler
Kazanım/Hafta	Sosyal ipuçlarını yorumlayarak uygun tepkiler verir. / 20. Hafta
Sınıf Düzeyi	7.sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	1. Çalışma Yaprağı-1 2. Etkinlik Bilgi Notu 3. 1 adet şeffaf poşet
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Çalışma Yaprağı-1’de yer alan cümleler etkinlik öncesinde kesilir ve poşete koyulur. 2. Etkinlik öncesinde Etkinlik Bilgi Notu okunur.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> Etkinliğin amacının, sosyal ipuçlarını yorumlayarak uygun tepkiler vermek olduğu açıklanır. Öğrencilerin sosyal ipuçlarına dair ön öğrenmelerini uyarabilmek ve uygun kişiler arası beceriler sergileyebilmede beden dili, ses tonu gibi unsurların önemini vurgulayabilmek amacıyla öğrencilere şu soru sorulur: “Sevgili öğrenciler hiç merak ettiniz mi, Türk kahvesinin yanında niçin su verilir?” Öğrencilerden kısaca cevaplar alınır (Soruya doğru cevap veren öğrenci olursa öğrenciye teşekkür edilir ve bilmeyenler olabileceği için de kısaca rivayetten bahsedilir.) ve şu rivayet anlatılır: “Bir rivayete göre, Osmanlı döneminde bir eve misafir geldiğinde ev sahibinin misafire doğrudan aç olup olmadığını sormasının uygun olmadığı düşünülür ve bu sebeple ev sahibi tarafından misafire bir fincan Türk kahvesi ile birlikte bir bardak da su ikram edilirmiş. Eğer misafir suyu kahveden önce içerse bu karnının aç olduğuna işaretmiş, ev sahibi bunun üzerine hemen sofrayı kurmaya başlamış. Eğer, suyu kahveyi bitirdikten sonra içerse misafirin tok olduğuna ve sadece sohbet etmek amacıyla geldiğine işaretmiş. Yani, misafir açım demez, kahve içişiyle niyetini belirtirmiş. Bu rivayette de gördüğümüz gibi, karşılaştığımız durumlara doğru tepkiler verebilmede sosyal ipuçlarını yorumlayabilmek önemlidir. Çünkü her ne kadar her daim iletişim içerisinde olsak da bazen sözel iletişim dışında beden dilimizle, ses tonumuzla ve rivayette olduğu gibi farklı sosyal ipuçları ile iletişimimizi sürdürebilmekteyiz.” Açıklamanın ardından öğrencilere; “Sizler de kendi yaşantılarınızı düşündüğünüzde ne tür sosyal ipuçları ile karşılaştınız ve tepkiniz ne oldu?”

Süreç (Uygulama Basamakları):

sorusu yöneltilir.

5. Öğrencilerden gelen cevaplar, etkin dinleme tepkilerine dikkat edilerek dinlenir ve geri bildirim sağlanır.
6. Öğrencilere şu yönerge verilir:
"Şimdi hep birlikte dramatisasyon içeren bir etkinlik gerçekleştireceğiz. Bunun için aranızdan bir öğrencinin tahtaya gelmesini, diğerlerinizin de küçük birer kâğıt ve kalem çıkararak beklemenizi istiyorum. Tahtaya gelen öğrenci, poşet içerisindeki kâğıtlardan bir tane alarak okuyacak ve cümlenin devamını kurgusal bir şekilde oluşturarak, vereceği tepkilerle süreci devam ettirecektir. Bu kurguyu planlayabilmek ve sürdürebilmek için kendisine yardımcı olmasını istediği başka öğrencileri de dramatisasyona dâhil edebilecektir. Yani, süreç doğaçlama şekilde yürütülecek olup birkaç dakikada bitecektir. Sizler de (yani oturan öğrenciler), etkinlik esnasında sosyal ipuçlarını da yorumlayarak arkadaşınızın/arkadaşlarınızın vermiş oldukları tepkilere dikkat edeceksiniz. Elinizde bulunan kâğıtlara, verilen tepkilerin size göre uygun olup olmadığını ya da başka ne tür tepkiler verilebileceğini not alacaksınız."
7. Yukarıda yer alan yönergeye uygun şekilde süreç birkaç tur devam ettirilir.
8. Öğrencilerin almış oldukları notlar doğrultusunda paylaşımda bulunmaları sağlanır.
9. Süreç, tartışma soruları ile devam ettirilir:
  - Bu etkinlikte neler kazandığınızı düşünüyorsunuz?
  - Etkinlik esnasındaki sosyal ipuçlarına uygun tepkileri bulmakta zorlandınız mı? Zorlandıysanız, sizi zorlayan şey ne oldu?
  - Bugünden itibaren sosyal ipuçlarına uygun tepkiler verebilme ile ilgili neler yapmayı planlıyorsunuz?
10. Tartışma sorularının cevaplanmasının ardından etkinlik, uygulayıcının şu cümlesi ile sonlandırılır: "Bugünkü etkinlikte de gördüğümüz gibi, olumlu kişiler arası beceriler kurabilmeye ses tonu, beden dili, birbirimize olan mesafemiz, yüz ifadelerimiz, vurgulamalarımız gibi birçok sosyal ipucunu fark edebilmek ve uygun tepkiler verebilmek önemlidir."

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Öğrencilerin bu hafta içerisinde çevrelerindeki insanların kullandıkları sosyal ipuçlarını ve verdikleri tepkileri gözlemleyerek not almaları istenir. Not aldıkları sosyal ipuçları ve bu ipuçlarına verilen tepkilerden uygun olmadığını düşündükleri tepkileri belirleyerek uygun tepkilerin neler olabileceğini belirlemeleri ve bir sonraki derste sınıf arkadaşları ile paylaşımda bulunmaları sağlanır.

Uygulayıcıya Not:

1. Öğrencilerinizi, olumlu kişiler arası beceriler kurabilmeleri için cesaretlendirmenizin önemli olduğunu unutmayınız ve yıl boyunca öğrencilerinizin sosyal ipuçlarına vermiş oldukları uygun tepkileri fark ettiğinizde gerekli pekiştirmeyi sağlayınız.
- Özel gereksinimli öğrenciler için;
1. Çalışma yaprağında yer alan yazılı materyallere Braille yazı eklenebilir ya da punto büyütülerek materyal desteği sağlanabilir.
  2. Etkinliğin tamamlanması için ek süre verilebilir.
  3. Süreç aşamasında olası sosyal ipuçları öğrencinin bulmasını ve işaretlemesini kolaylaştıracak gözlem çizelgesi şeklinde hazırlanarak etkinlik basitleştirilebilir.

Etkinliği Geliştiren:

Zeynep TÜRKOĞLU MUTLU

Çalışma Yaprağı 1

Parmağını sallayarak, bana doğru gelmeye başladı ve...

Baştan aşağı süzerek, "Ooo, bugün çok iyi görünüyorsunuz." dedi...

İçeriye girdi, ceketini ilikledi ve hafifçe öne doğru eğildi...

Ona derdimi anlatmaya çalışırken beni dinlediğini söylüyor, ancak telefonundan kafasını kaldırmıyordu...

Onlara doğru yöneldiğimde, birden fısıltı ile konuşmaya başladıklarını duydum...

Sürekli saate bakıyor, sandalyesinde kıpırdanıp duruyordu.

Aaa, tadını kaçırdınız ama... (Yüksek ve öfkeli bir ses tonu ile)

Derse ilk kez geç kalan öğrenci sınıfa girdiğinde önüne bakıyor ve bir yandan tırnaklarını yiyordu.

ETKİNLİK BİLGİ NOTU

Değerli uygulayıcı, bireyin kişiler arası beceriler konusunda yeterli kazanabilmesi birçok faktöre bağlı olmakla birlikte bu becerilerin öğretimi oldukça önemlidir. Çocuklar, küçük yaşlardan itibaren uygun sosyal davranışları gözlemleyerek, model alarak ve deneyimleyerek öğrenirler. Ancak, ne yazık ki bazı uygun olmayan tepkilerle de karşılaşabilmektedirler. Bu bağlamda, bireylerin sadece sözel iletişim becerilerinin değil sözel olmayan iletişim becerilerinin de geliştirilebilmesi ve iletişimde yer alan çeşitli sosyal ipuçlarını da yorumlayabilir hale gelmeleri önemlidir denilebilir. İletişim sürecinde dikkate almamız gereken bazı sosyal ipuçları şu şekilde ifade edilebilir:

- **Ses Tonumuz:** Ses tonumuz, iletişim sürecinde birçok ipucu taşımaktadır. Yüksek bir ses tonu zaman zaman ikna edici olabilirken, zaman zaman da tartışma yaratabilmektedir. Ayrıca sesimizin tonu, yüksekliği gibi öğeler heyecanımızı, sevincimizi, kaygımızı ya da korkularımızı yansıtmada bizi ele verebilmektedir (Arslan ve Özteke Kozan, 2019). Örneğin; yüksek sesle halimizi-hatırımızı soran birisi, daha sonra sesini kısarak "akşama bize buyur" derse, bu sözden, "Gelmeni pek istemiyorum" anlamını çıkarırız. Bu tür, alçak sesle çabucak söylenivermiş davetlere "Yarım ağızla yapıldı" deriz (Dökmen, 2005).
- **Beden Dilimiz:** Sözel iletişim sağlayan sözcükler dışındaki iletişim kurulmasına neden olan her türlü bedensel iletiler beden dili olarak değerlendirilebilir (Ayas, 2019). Jest ve mimiklerimiz, beden duruşumuz, göz temasımız, giyimimiz, hareketlerimiz gibi öğelerin bu kapsamda yer aldığı ifade edilebilir. Bütün bu öğeler de karşı tarafa ve bazen de kendimize birçok mesaj/ipucu iletebilmektedir. Başlı evet ya da hayır anlamında sallamak, omuzları kaldırarak umursamazlık belirtmek ya da dudakları büzerek belki demek beden dili ile ilgili örnekler olarak düşünülebilir (Dökmen, 2005). Farklı bir örnek verecek olursak; bir öğretmenin, öğretmenler odasında oturduğu esnada bir öğrencisinin yanına gelerek öğretmene bir şeyler sorduğunu ve öğretmenin ise öğrencisinin sorusunu cevaplarırken bir yandan telefonu ile ilgilendiğini bir yandan çayını yudumladığını ve öğrencisi ile hiçbir şekilde göz teması kurmadığını düşününüz. Bu durumda, öğretmenin öğrencisine vermiş olduğu sosyal ipucu (sözsüz mesaj veya beden dili ifadesi de diyebiliriz) en basitinden: "Şu an seninle ilgilenmiyorum." mesajıdır. Oysa bir mesajın etkisinin %7'sini sözcükler, %38'ini ses tonu ve %55'ini beden dilinin oluşturduğu ifade edilmektedir (Ayas, 2019).
- **Diğerleri ile Aramızdaki Mesafe:** İletişim kurduğumuz kişi ile yakınlık düzeyimize göre fiziksel anlamda o kişiye olan duruş mesafemizi belirleriz. Kendimize daha yakın hissettiğimiz kişilere daha yakın olmak isteriz. Örneğin; bir öğrencinin kendisine duygusal anlamda daha yakın hissettiği arkadaşı ile kol kola girerek bahçede dolaşırken; pek iletişimde olmadığı bir arkadaşı ona çok yaklaştığında kendini bir adım geri çekmesi bir sosyal ipucu olarak değerlendirilebilir.
- Yukarıda belirtilen sosyal ipuçları dışında; bulunduğumuz ortam, kullandığımız aksesuarlar, dış görünüşümüz, karşımızdakini dinlerken sergilediğimiz tutum ve davranışlar, kullandığımız sözcükler gibi birçok sosyal ipucu mevcuttur.

Etkinlik sürecinde, sosyal ipuçlarından ses tonu ve beden diline daha çok odaklanılacağı için bu kavramlarla ilgili daha detaylı bilgi verilmeye çalışılmıştır. Ayrıca, Çalışma Yaprığı-1'de yer alan örneklere verilecek tepkilerin ne olduğu burada detaylı olarak verilmeyecek, sadece süreç içerisinde dikkat etmeniz gereken unsurlara dair kısa bir bilgilendirme sağlanacaktır. Çünkü verilmiş olan örnekleri öğrenciler kendi yaratıcılıklarını ve becerilerini kullanarak devam ettireceklerdir. Bu bağlamda verilmiş olan örneklerde ses tonu ve beden diline dair sosyal ipuçları olduğuna dikkat ediniz ve öğrencilerin, etkinlik sürecini yürütebilmede uygun olan tepkilere (duruma uygun şekilde teşekkür edebilme, göz teması kurabilme, empati ile yaklaşabilme, doğru bir beden duruşu kullanabilme, duruma uygun bir ses tonu ile karşılık verebilme, uygun sözcükleri seçebilme, yargılamama vb.) yönelmelerine destek olunuz. Uygun olmayan tepkiler (alay etme, yargılayıcı bir dil kullanma, ilgisiz bir beden duruşu sergileme, uygunsuz sözcük kullanımı vb.) kullanmaya yönelmeleri durumunda siz de doğru tepkiler vererek süreci kazanıma uygun şekilde tamamlamayı sağlayınız.

KAYNAK:

Arslan, C., Özteke Kozan, H.İ. (2019). İletişim becerileri. M.E., Deniz ve A. Eryılmaz (Editörler), Sosyal beceri eğitimi içinde (s. 51-72). Ankara: Pegem Akademi.
Ayas, T. (2019). Beden dili. M.E., Deniz ve A. Eryılmaz (Editörler), Sosyal beceri eğitimi içinde (s. 73-90). Ankara: Pegem Akademi.
Dökmen, Ü. (2004). İletişim çatışmaları ve empati. (30. Baskı). İstanbul: Sistem Yayıncılık.

7. SINIF ETKİNLİKLERİ

GELİŞEN BEN'İN ÖYKÜSÜ

Gelişim Alanı	Sosyal Duygusal
Yeterlik Alanı	Benlik Farkındalığı
Kazanım/Hafta	Bilişsel yeterlilikleri ve kişilik özelliklerini geliştirebileceğine inanır./ 21 .Hafta
Sınıf Düzeyi	7.sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	1. Çalışma Yaprağı-1
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Çalışma Yaprağı-1 öğrenci sayısı kadar çoğaltılır.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> Etkinliğin amacı aşağıdaki gibi açıklanır. <i>"Hepimiz küçüklüğümüzde resim yapmayı denemişizdir. Yaptığınızı hatırladığınız ilk resminizi gözünüzde canlandırın. Çizgi çekmeyi, boyamayı ilk resimlerinizde nasıl yapardınız? Şimdi yaptığınız resimlerle ilk resimlerinizin arasında oldukça büyük farklar vardır. Resim yapmayı ne kadar çok denediyseniz, tekrar tekrar yaptıysanız o kadar gelişme göstermişsinizdir. Bu tür bir gelişmeyi hayatımızın her noktasında gerçekleştirebiliriz. Ayakkabı bağlamak, matematik sorularını farklı yollardan çözmek, satranç oynamak, basketbol oynamak, bir enstrüman çalmak, resim yapmak vb bilişsel yeterliliklerimizdir. Bu etkinliğimizde sizlerle bilişsel yeterlilikler ve kişilik özelliklerinin geliştirilebilir yanları üzerinde duracağız."</i> "Peki, kişilik özelliği denince aklınıza neler geliyor?" sorusu ile gönüllü öğrenciler başta olmak üzere öğrencilerden kişilik özellikleri hakkında birer örnek vermeleri istenir. Uygulayıcı tarafından kişilik özelliklerinin; fiziksel özellik olmadığı, bireylerin davranışlarını, düşünme yollarını, problem çözme becerilerini yönlendiren özellikler olduğunu açıklanır. Daha iyi anlaşılması için öğrencilere; sakin, hırslı, yaratıcı, ince düşünceli, nazik vb. gibi örnekler verilir. Öğrencilere Çalışma Yaprağı-1 dağıtılır ve aşağıdaki yönerge verilir: <i>"Sevgili öğrenciler, derste şimdiye kadar yapılan açıklamalar, örnekler size kendi kişisel özellikleriniz ve bilişsel yeterliliklerinizi düşünmenizi sağlamış olmalı. Şimdi sizden Çalışma Yaprağı-1'e güzel bir öykü yazmanızı istiyorum. Öykünün ana kişisi kendiniz olacaksınız. Geliştirdiğinizi düşündüğünüz bir bilişsel yeteneğiniz ya da kişilik özelliğinizi seçerek öyküde bu özelliğinizi nasıl gerçekleştirdiğinizi anlatmanızı istiyorum. Öykünüz ne çok kısa ne de çok uzun olsun. Öykü bittiğinde bir de geliştirmek istediğiniz bir kişilik özelliği veya bilişsel yeterlilik seçerek nasıl geliştirebileceğinizi daha rahat görmemiz için yapabileceğiniz birkaç aşama belirlemenizi istiyorum."</i> denilerek toplamda öğrencilere en fazla 15 dk süre verilir. Öğrenciler çalışmalarını tamamladıktan sonra gönüllü öğrencilerden öykülerini veya geliştirmek istedikleri özellikleri paylaşmak isteyenlere söz hakkı verilir.

Süreç (Uygulama Basamakları):

Paylaşımların olumlu değişimlerle ilgili öyküler olmasına dikkat edilir.

5. Aşağıdaki sorular öğrencilere yöneltilerek sınıf içi etkileşim sürdürülür:

- Kendinizle ilgili gerçekleştirdiğiniz gelişimleri tüm yönleriyle düşünmek, fark etmek ve öykülemek size nasıl hissettirdi?
- Geliştirmek istediğiniz yeterlilik veya kişilik özelliklerinizle ilgili düşünürken ve yapmanız gerekenleri belirlerken neler yaşadınız?
- Geliştirdiğinizi gördüğünüz özellikler gelecek için size nasıl bir motivasyon sağladı? Bu özellik ve yeterlilikleri geliştirmeye inancınızı nasıl etkiledi?
- Bu etkinlikte kendinle ilgili yeni bir şeyler fark ettin mi?
- Bu etkinlikte en çok zorlandığın şey ne oldu?

6. Öğrencilerin tartışma sorularına yönelik paylaşımları alındıktan sonra etkinlik aşağıdaki benzer bir açıklama ile sonlandırılır:

"Fiziksel özelliklerimiz gibi bilişsel yeterliliklerimiz, yapabildiklerimiz ve kişilik özelliklerimiz de geliştirilebilir özelliklerdendir. Gösterilen küçük veya büyük her çaba, deneme, atılan her adım bizi pozitif yöne biraz daha yaklaştırır. Çevrenizde gördüğünüz ve örnek alınabilecek her insan bu özellikleri kazanabilmek için çok çalışmış, motivasyonlarını kaybetmeden denemekten vazgeçmemiş insanlardır. Sonuç olarak görüyoruz ki yeterli emeği verirsek, yeterli çabayı gösterebilirsek bilişsel yeterliliklerimiz ve kişilik özelliklerimiz olumlu yönde değişebilir ve gelişebilir. Bunun için özelliklerimizin, yeterliliklerimizin farkına varıp geliştirmek için adımlar atmalıyız."

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Öğrencilerin aralıklarla yıl boyunca kendileriyle ilgili geliştirmeye çalıştığı veya geliştirdiği özelliklerine ilişkin duyguları yazdıkları bir günlük tutmaları istenebilir.
2. Her öğrenciden çevrelerinde, olumlu özelliklere sahip olan ve bilişsel yeterlilikleri yüksek olan insanlar ile röportaj yapıp bu röportajların sınıf panosunda ilham veren hikâyeler başlığı altında birkaç hafta sergilenmesi sağlanabilir.

Uygulayıcıya Not:

1. Öğrencilerin öykülerinde ve sınıf paylaşımlarında olumlu ve geliştirilebilir özelliklere yer vermeleri konusunda öğrencilerin motivasyonları yükseltilmelidir.
2. Uygulayıcı kişilik özelliklerine verilen uygun olmayan örnekleri fark edip, düzeltmek konusunda dikkatli olmalıdır.

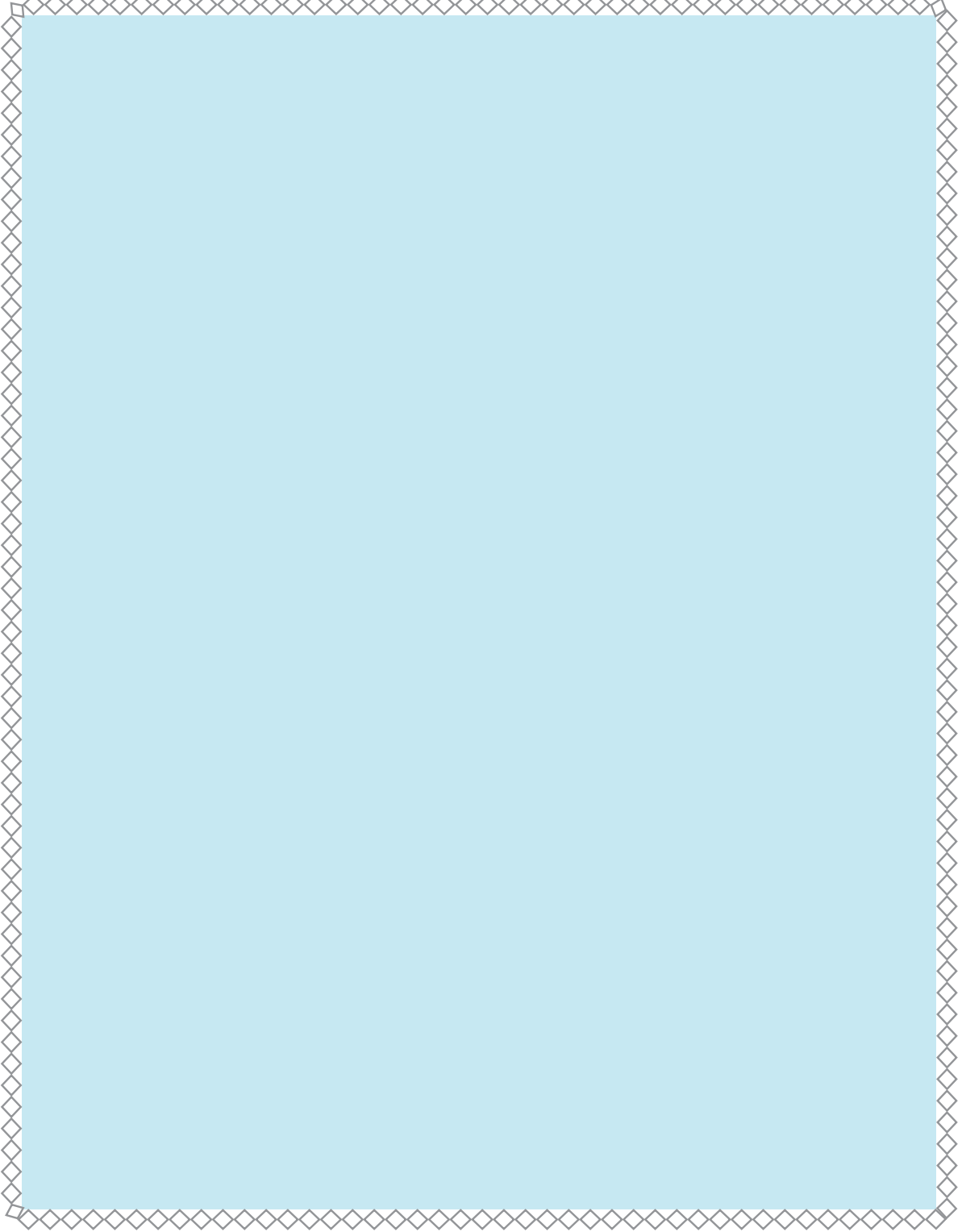
Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Öykü yazma sürecinde öğrencilere bireysel destek olunabilir.
2. Öğrencilere ek süre verilerek etkinliği tamamlamaları sağlanabilir.
3. Sorular basitleştirilerek öğrencilerin etkinlik sürecine katılımları desteklenebilir.

Etkinliği Geliştiren:

Zeynep ALTUNCU

Çalışma Yapradı 1

7. SINIF ETKİNLİKLERİ

BİNBİR ÇEŞİT ZORBALIK

Gelişim Alanı	Sosyal Duygusal
Yeterlik Alanı	Kişisel Güvenliğini Sağlama
Kazanım/Hafta	Zorbalık ve türlerini bilir. / 22.hafta
Sınıf Düzeyi	7.sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	1. Çalışma Yaprağı-1 2. Etkinlik Bilgi Notu
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Çalışma Yaprağı-1 sınıf mevcudu kadar çoğaltılır
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> Uygulayıcı tarafından gazetede yer alan bir haber öğrencilere okunarak süreç başlatılır. "12 yaşındaki A. her gün okulda kendisi ile dalga geçen, laf atan ve daha da ileri giderek eşyalarına zarar veren bir öğrencinin varlığı nedeniyle okula gelmek istemediğini ailesine belirtmiştir. Okula karşı yaşadığı olumsuz duygular nedeniyle okul değiştirmeyi düşünen A.'nın ailesinin okul ile iletişime geçmesi ve olayların rehber öğretmenin de katkısıyla araştırılması ile yaşanan sorunlar çözülmüştür. Hem A. okula yeniden dönmüş hem de A.'yı rahatsız eden diğer öğrenci yaptıklarının olumsuzluğunu fark ederek davranışlarından kısa sürede vazgeçmiştir. Uygulayıcı tarafından yukarıda yazılı gazete haberi aktarılır. Ardından "Sevgili gençler bugün sizlerle bu gazete haberine de konu olan önemli bir meseleyi görüşeceğiz. Sizce bu haberden yola çıkarak bu önemli konu ne olabilir?" şeklinde açıklama yapılır ve öğrencilerden tahmin etmeleri istenir. Paylaşımların ardından bugünkü etkinliğin amacının sorunun da cevabı olan zorbalık olduğu ve zorbalık türleri hakkında paylaşımda bulunulacağı ile ilgili açıklama yapılır. Uygulayıcı tarafından zorbalık tanımı yapılır. "Zorbalık, bir ya da birden çok öğrencinin kendilerinden daha güçsüz bir öğrenciyeye kasıtlı olarak ve tekrar eden biçimde olumsuz eylemlerde bulunması olarak tanımlanmaktadır. Bu yönüyle bir davranışın zorbalık olarak tanımlanabilmesi için üç temel koşul ortaya çıkmaktadır. Bunlar; <ul style="list-style-type: none"> Bireye kasıtlı zarar vermeyi amaçlayan bir davranışın olması, Zarar verici davranışların belirli bir süre devam etmesi, Zorbalar ile zorbalığa uğrayan/kurbanlar arasında kesin bir güç dengesizliğinin bulunması olarak belirtilmektedir. (Olweus,1993)"

Süreç (Uygulama Basamakları):

4. Uygulayıcı tarafından aşağıdaki soru öğrencilere yöneltilir: “Arkadaşlar evet zorbalığın tanımını yaptım ve ölçütlerini sıraladım. Şimdi düşünmenizi istiyorum. Ne tür davranışlar zorbalık sayılabilir?”
5. Öğrencilerin verdiği cevaplar tahtaya not edilir ve aşağıdaki açıklama yapılır: “Evet, çocuklar bu davranışlardan da görüyoruz ki çok türlü zorbalık davranışları olabiliyor, bazen yaparken veya gördüğümüzde bunların zorbalık olduğunu düşünmeyebiliriz ancak aslında birçok zorbalık türü var, şimdi bu türleri birlikte daha detaylı öğrenelim.”
6. Öğrencilere Çalışma Yaprağı-1 dağıtılır ve onlardan örnek olaylar ile o olayda gördükleri zorbalık türünü eşleştirmeleri istenir.
7. Çalışma Yaprağı-1 ile ilgili gönüllü öğrencilerin paylaşımlarının ardından uygulayıcı tarafından doğru cevaplar paylaşılır.
8. Zorbalık türleri hakkında bilgi sahibi olmaları amacıyla Etkinlik Bilgi Notu öğrenciler ile paylaşılır.
9. Etkinlik tartışma soruları ile devam eder. Uygulayıcı tarafından öğrencilere aşağıdaki sorular yöneltilir ve düşünceleri için süre verilir.
  - Daha önce bir zorbalık olayı ile karşılaştınız mı?
  - Bir davranışın zorbalık olabilmesi için belirtilen ölçütler nelerdir?
  - Bu gün öğrendiklerinizle düşündüğünüzde bu zamana kadar karşılaştığınız veya denk geldiğiniz zorbalık varsa bunların türleri ne olabilir?
  - Bir zorbalık olayı ile karşılaştığınızda ne yaparsınız?
10. Uygulayıcı tarafından etkinliğin sonucuna ilişkin açıklama yapılır ve etkinlik sonlandırılır:

“Sevgili öğrencilerim bugün sizlerle zorbalık ve zorbalık türleri hakkında bilgi paylaşımında bulunduk. Bu etkinlikler aracılığıyla bir olayın zorbalık olabilmesi için gerekli olan üç önemli ölçüt hakkında bilgi sahibi olduk ve zorbalık türleri hakkında farkındalık kazandık. Belki farkına varmadığımız yaptığımız veya gözlemlediğimiz pek çok davranışı zorbalık kapsamında tekrar düşündük, tekrar ele aldık. Farkına varmak ve bilmek bu konuda atacağımız ilk adım oldu. Haftaya ise hep birlikte bu tür davranışlar ile karşılaşsak bunun üstesinden gelmeyi öğreneceğiz. Hepinize hem bugün için hem de haftaya ikinci adımı da birlikte atacağımız için teşekkür ederim.”

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Öğrencilerden gelecek haftaya kadar okulda veya çevrelerinde yaşadıkları veya gözlemledikleri bir zorbalık olayını not etmeleri istenir. Bu olayın detaylarını isim vermeden yazarak zorbalık olup olmadığına nasıl karar verdiklerini ve hangi tür zorbalık olduğunu düşündüklerini açıklamaları istenir.

Uygulayıcıya Not:

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Çalışma yaprağında yer alan yazılı materyallere Braille yazı eklenebilir ya da punto büyütülerek materyal desteği sağlanabilir.
2. Etkinliğin tamamlanması için ek süre verilebilir.
3. Zorbalık ve zorbalık türlerine dair anlatım örneklerle ya da görsellerle desteklenerek öğrenme içeriği farklılaştırılabilir.

Etkinliği Geliştiren:

Neşe KURT DEMİRBAŞ

Çalışma Yaprağı 1

Zorbalık Türleri: Mala ve eşyaya zarar verme zorbalığı, sosyal/ilişkisel zorbalık, sanal/siber zorbalık, fiziksel zorbalık, sözel zorbalık

İçine kapanık bir öğrenci olan Arda'ya sınıf arkadaşı Efe sürekli vuruyor, tekme atıyor ve onu itiyor.

Arkadaşınız Melike oldukça başarılı bir öğrenci. Onu kıskanan Sema sürekli arkasından "inek, möööö, yuhhhh" diye bağılıyor.

Okulda tartıştığım bir öğrenci tarafından sürekli olarak Facebook sayfama incitici sözlerle dolu mesajlar geliyor.

Sınıfın en sessiz öğrencisi olan Murat'ın en sevdiği kalem kutusunu Ahmet sürekli çöpe atıyor.

Okulda bir grup öğrenci hakkınızda dedikodu yaparak yalnız kalmanıza, herkesin sizden uzaklaşmasına neden oldu.

ETKİNLİK BİLGİ NOTU ¹

ZORBALIK TÜRLERİ

- **Fiziksel Zorbalık:** Zorba tarafından kurbanı yönelik olarak itme, tekme atma, tokat atma, silah-bıçak vb. ile saldırma, saç-kulak çekme ve bedene yönelik kaba şakalardan oluşmaktadır.
- **Sözel Zorbalık:** Karşı tarafı incitecek şekilde alay etmek, lakap takmak, dalga geçmek eylemlerinden oluşmaktadır.
- **Sosyal/İlişkisel Zorbalık:** Zorbalar tarafından kurbanı yönelik bakış açısını değiştirmek, başkalarının kurbanı algılama ve yanıt verme biçimlerini değiştirerek akran grubu içerisindeki sosyal statüsünü düşürmektir.
- **Mala veya Eşyaya Zarar Verme Zorbalığı:** Kurbanın özel eşyalarına kasıtlı bir şekilde zarar vermek olarak tanımlanmaktadır.
- **Cinsel Zorbalık:** Zorba tarafından cinsel içerikli sözlerle, hareketlerle ve dedikodularla kurbanın cinsel gelişimini ve yaşamını etkilemesidir.
- **Sanal/Siber Zorbalık:** Zorba tarafından elektronik iletişim araçlarını, cep telefonu ve interneti kullanmak suretiyle, belirli bir zaman süresi içerisinde tekrar edecek şekilde ve sürekli olarak, kurbanı yönelik gerçekleştirdikleri kasıtlı saldırgan davranışlar bütünüdür.

Çalışma Yaprağı-1 Cevap Anahtarı:

1. Fiziksel zorbalık
2. Sözel zorbalık
3. Sanal/siber zorbalık
4. Mala ve eşyaya zarar vermek zorbalığı
5. Sosyal/ ilişkisel zorbalık

KAYNAK:

1 Olweus, D. (1993). Bullying at school: What we know and what we can do. Malden, MA: Blackwell Publishing.

7. SINIF ETKİNLİKLERİ

GÜCÜNÜ GÖR, ZORBALIĞI YEN!

Gelişim Alanı	Sosyal Duygusal
Yeterlik Alanı	Kişisel Güvenliğini Sağlama
Kazanım/Hafta	Zorbalıkla baş etme yollarını kullanır./23.hafta
Sınıf Düzeyi	7.sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	1. Çalışma Yaprağı-1 2. Etkinlik Bilgi Notu 3. Renkli Fon Kâğıdı
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Çalışma Yaprağı-1 grup sayısı kadar çoğaltılır. 2. Sınıf düzeni 4 grup olacak şekilde planlanır. 3. Grup sayısı kadar renkli fon kâğıdı hazırlanır. 4. Sınıfın fiziki koşullarına göre dört köşe belirlenir ve her köşeye birer adet renkli fon kâğıdı asılır.
Süreç (Uygulama Basamakları):	1. Etkinliğin amacının zorbalıkla baş etme yollarının kullanılması olduğu açıklanır. 2. Uygulayıcı tarafından etkinlik için dört gruba ayrılacaklarının bilgisi paylaşılır ve gruplarda yer alacak öğrencilerin belirlenmesi sürecine geçilir. 3. Uygulayıcı sınıf listesini eline alır ve ilk dört öğrencinin ismini okur. Sınıfta sıralar öncesinde dört grup olacak şekilde planlanmış olup ismi okunan öğrenciler sınıfın tam ortasında beklerler. Uygulayıcının "BAŞLA" sözü ile birlikte daha öncesinde uygulayıcı tarafından sınıfın dört köşesinde asılmış olan renkli fon kâğıdının yanına koşmaları istenir. Dörderli gruplar hâlinde tüm sınıftaki öğrenciler tamamlanıncaya kadar süreç devam ettirilir. 4. Gruptaki öğrencilerin belirlenmesi etkinliğinin ardından her grubun kendileri için bir grup adı belirlemeleri ve etkinlik sonunda sunum yapabilmek amacıyla bir sözcü seçmeleri istenir. 5. Uygulayıcı tarafından öğrencilere Çalışma Yaprağı-1'de yer alan hikâye dağıtılır. Çalışma Yaprağı-1'de yer alan hikâye ile ilgili açıklama yapılır. <i>"Şimdi dağıttığım Çalışma Yaprağı-1'i grup olarak sessize okumanızı istiyorum. Burada yazılı olan zorbalık hikâyesinde kendinizi Rüzgâr'ın yerine koyarak nasıl başa çıkma yolları kullanabileceğinizi grup (ya da farklı öneri sunmak isteyenler bireysel) olarak karar vererek, renkli fon kâğıtlarına madde madde olacak şekilde yazmanız gerekmektedir."</i> 6. Gruplar tarafından hazırlanan zorbalıkla baş etme yolları grup sözcüleri

Süreç (Uygulama Basamakları):

tarafından büyük grup/sınıfla paylaşılır.

7. Süreç tartışma soruları kapsamında değerlendirilerek sonlandırılır.
  - Etkinlik sürecinde neler yaşadınız/hissettiniz?
  - Hikâyede sunulan zorbalık olayına yönelik başa çıkma yolları geliştirirken neler hissettiniz?
  - Zorbalık olayları karşısında uygun başa çıkma yolları kullanmak size neler kazandırır?
  - Şimdi kendinizi seyirci konumunda olan Ayşe ve Burak yerine koymanızı istiyorum, neler yapardınız?
8. Tartışma sorularının ardından uygulayıcı tarafından zorbalıkla başa çıkma yolları hakkında öğrencilerin sunmuş olduğu yöntemlere alternatif yöntemler sunularak farklı bakış açısı kazanmalarına yardımcı olmak amacıyla Etkinlik Bilgi Notu öğrenciler ile paylaşılır.
9. Uygulayıcı tarafından aşağıdaki açıklama yapılarak etkinlik sonlandırılır:

"Sevgili gençler öncelikle hepimize katılımınız için çok teşekkür ederim. Bugün sizlerle birlikte zorbalık ile başa çıkma yolları hakkında paylaşımda bulduk. Gördüğünüz üzere her biriniz aynı hikâyeye yönelik farklı baş etme yöntemleri geliştirdiniz. Sonuç olarak her birimiz çok değerliyiz ve kimsenin bizi üzmesine, incitmesine izin vermemeliyiz. Bir zorbalık olayı ile karşılaştığımızda uygun başa çıkma yolları kullanarak yaşadığımız olumsuz davranışlar ile başa çıkabiliriz."

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Okulda zorbalığı önleme günü belirlenir ve ortak bir renk belirlenerek (Örn: beyaz ya da mavi renkte) aynı renk tişört giyinen 7. sınıf öğrencilerinin 5. sınıf öğrencilerine zorbalık ve zorbalık ile başa çıkma yöntemlerini pankart hazırlayarak sunmaları/anlatmaları istenebilir.

Uygulayıcıya Not:

1. Sınıf düzeni- grup sayısı koşullar doğrultusunda değiştirilebilir.
2. "Muhteşem Üçlü ve Ben" hikâyesinde yer alan karakterlerin isimleri değiştirilebilir.

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Çalışma yaprağında yer alan yazılı materyallere Braille yazı eklenebilir ya da punto büyütülerek materyal desteği sağlanabilir.
2. Etkinliğin tamamlanması için ek süre verilebilir.
3. Zorbalık ve zorbalık türlerine dair baş etme yolları örneklerle ya da görsellerle desteklenerek öğrenme içeriği farklılaştırılabilir.

Etkinliği Geliştiren:

Neşe KURT DEMİRBAŞ

MUHTEŞEM ÜÇLÜ VE BEN

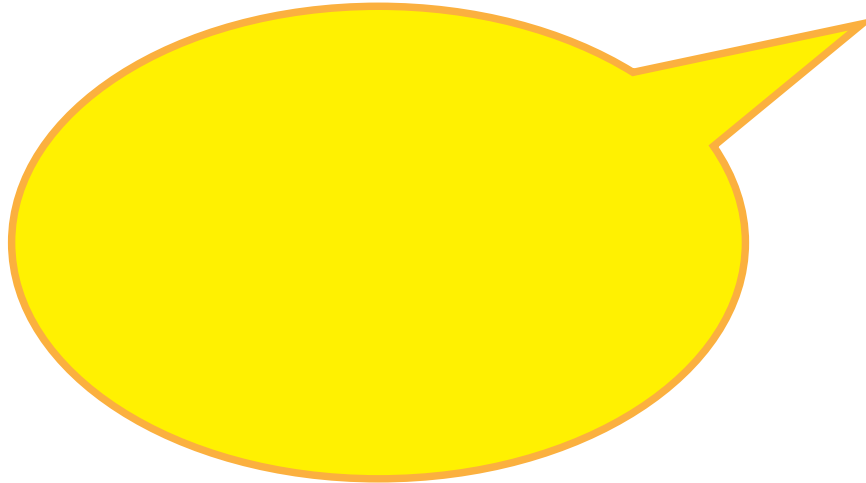
Murat, Eray ve Sevim bizim sınıfın hep sorun çıkaran, arkadaşlarını rahatsız eden üç öğrencisidir. Benim adım ise Rüzgar, bir ortaokulda 7. sınıf öğrencisiyim. Dersleri ortalama olan bir öğrenciyim. Aslında sosyal ilişkilerimde sorun ile karşılaşmam ama son zamanlarda sınıftan birkaç öğrenci tarafından sürekli rahatsız ediliyorum, eşyalarım zarar veriyorlar. Hatta çelme takmaya çalışıp, benimle alay edecek bir konu buluyorlar. Bir gün okula sabah erkenden gitmek zorunda kaldım, okul kapalı olduğu için bahçede beklemeye başladım ama bir de ne göreyim karşımda bu muhteşem üçlü bir arada. Evet evet, artık sınıfta, okulda o kadar çok bıktık ki onlara da bir isim taktık ama tabii onların bize taktığı lakapların yanında bizimki iltifat olur.

Okulun bahçesinde bana doğru geldiklerini fark ettiğimde ne yapacağımı bilemedim, sağıma-soluma baktım çok az kişi vardı. Aslında bu kişilerden Ayşe ve Burak bizim sınıftandırlar. Ancak muhteşem üçlü bana yaklaşırken onlar seyirci konumundalar, hiçbir müdahale de bulunmadılar. Bu durum elbette benim için tam bir hayalkırıklığıydı. Neyse ki onlar tam olarak yanıma yaklaşırken nöbetçi öğretmenim bir soru sormak için yanıma geldi ve onlardan kurtuldum. Kurtuldum dediğime bakmayın her an nereden çıkacakları belli olmadığı için korkuyla sırama geçtim.

Tüm sınıf sıraya geçtik ve sınıflarımıza dağıldık ama sınıfa girdiğimiz ilk dakika itibariyle bana kızgın baktıklarının farkındaydım ya da kahkahalarla güldüklerini görüyordum. İlk teneffüs zili çaldı bende tam su içmek için şişemi elimde aldım ki bamm diye vurdular ve tabii ben sıırıslıklam oldum. Ama sustummm sustummmmm....

Okulda bir günümü korku ve kaygıyla geçirdim ve sonunda çıkış zili çaldığında koşma eve gitme planı kuruyordum ki bir de ne göreyim okulun çıkış kapısında bu muhteşem üçlü, tabii ben onları görünce kenara geçtim ve beni göremeyecekleri bir yerde beklemeye başladım. Tam da o sırada Türkçe öğretmenim çıkışa doğru giderken onunla çıkabilirim ve fark etmezler düşüncesi ile arkasından okuldan kaçtım. Evet kaçtım. Tam ismi bu olsa gerek...

Şimdi eve geldim evet güvendeyim ama ya yarın neler yaşayacağım? Bunu düşünmek bile şimdiden karnımın ağrmasına sebep oluyor. Acaba yarın mazeret uydurup okula gitmesem mi? Offf kafamda bir sürü sorular var. Ben şimdi bu zorbalık olayı ile nasıl başa çıkacağım?

ETKİNLİK BİLGİ NOTU

Sevgili gençler, bugün sizlerin sunmuş olduğu zorbalık ile başa çıkma yollarına alternatif yollar sunmak, farklı bakış açıları kazandırmak amacıyla aşağıda yazılı olan stratejileri dikkatle dinlemenizi ve hatta not almanızı istiyorum.

Zorbalık ile Alternatif Başa Çıkma Yolları

- Olumlu düşüncenin gücünden yararlanarak bu zorbalık olayı ile başa çıkabilme gücüne sahip olduğuna inan!
- Düşünme kalıpları oluştur! Örneğin "Ben bununla başa çıkabilirim." "aslında güçsüz olan zorbanın kendisi..."
- Zorbanın mutsuz ve yalnız olduğunu düşünmesini sağlayın, zorbayı şaşırtın! Örneğin, "Senin için üzülüyorum yalnız olman beni üzüyor, konuşmak istersen seni dinlerim vb."
- Sözel becerilerin en önemlilerinden "Hayır Diyebilme" becerisini kazanın.
- Zorba ile göz teması kurarak, kendinizden emin bir şekilde onunla konuşun.
- Kendinizden emin, dik bir vücut pozisyonu ile iletişime geçin.
- Zorba ile iletişim kurarken en az 1 metrelik mesafenizi korumaya özen gösterin.
- Zorbanın davranışlarında olumlu yönde değişim gözlemlemezseniz ortamdaki uzaklaşın.
- Zorbalık olayı karşısında elinden geleni yapmana rağmen zorba davranışlarına devam ediyorsa okulda öğretmenlerden, okul psikolojik danışmanından/rehber öğretmeninden ya da idareden yardım isteyebilirsiniz; evde ise ailenize konu hakkında bilgi verebilir, yardım isteyebilirsiniz.

7. SINIF ETKİNLİKLERİ

YETENEKLER SAHADA

Gelişim Alanı	Kariyer
Yeterlik Alanı	Kariyer Hazırlığı
Kazanım/Hafta	Yetenekleriyle derslerin etkinliklerini ilişkilendirir. / 24. Hafta
Sınıf Düzeyi	7.sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kutu / Şeffaf olmayan bir nesne 2. 5 renk kâğıt 3. Çalışma Yaprağı-1 4. Çalışma Yaprağı-2 5. Etkinlik Bilgi Notu-1 6. Etkinlik Bilgi Notu-2
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uygulayıcı 5 renk kâğıdın her birini gruptaki üye sayısı kadar bölerek kutu içine koyar. 2. Çalışma Yaprağı-1 ve Çalışma Yaprağı-2 grup sayısı kadar çoğaltılır. 3. Etkinlik Bilgi Notu-1'i gözden geçirilir. 4. Etkinlik Bilgi Notu-2'yi gözden geçirilir.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uygulayıcı tarafından etkinliğin amacının yetenekler ile derslerde karşılaşılan etkinlikleri ilişkilendirmek olduğu açıklanır. 2. Uygulayıcı tarafından "Sizinle daha önce sözel yetenek, sayısal yetenek, şekil-uzay yeteneği ve göz-el koordinasyonu olmak üzere dört yetenek türü ile ilgili konuşmuştuk. Bu yetenek türlerinin neler anlattığını kimler söylemek ister?" denilerek paylaşımda bulunmak isteyen öğrenciler dinlenir ve eksik kalan bilgiler Etkinlik Bilgi Notu-1'den yararlanılarak tamamlanır. 3. Bir kutu içerisine 5 renkte, öğrenci sayısı kadar küçük kâğıtlar atılır. Öğrencilerden kutunun içinden bir kâğıt çekmesi istenir. Aynı rengi çekenler aynı grupta olacak şekilde 5 grup oluşturulur. 4. Daha önce grup sayısı kadar çoğaltılmış olan Çalışma Yaprağı-1 ve Çalışma Yaprağı-2 uygulayıcı tarafından gruplara dağıtılır. 5. Uygulayıcı "Her gruba Çalışma Yaprağı-1 ve Çalışma Yaprağı-2 olmak üzere 2 form dağıttım. Çalışma Yaprağı-2'de sizin derslerde görmüş olduğunuz bazı etkinlikler yer alıyor. Çalışma Yaprağı-1'de de dört yetenek alanına ait boşluklar bıraktım. Etkinlikleri sırası ile inceleyiniz ve hangi yetenek alanına ait olduğunu

Süreç (Uygulama Basamakları):

düşünüyorsanız Çalışma Yaprağı 1’de yer alan ilgili boşluklara yazınız. Bazı ders etkinlikleri birden fazla yetenek alanını ilgilendirmektedir. Bu etkinlikleri de hangi yetenek alanlarıyla ilişkili ise kesişim oluşturacak şekilde yazınız. Şimdi ait olduğunuz gruplarınıza dönünüz ve etkinliği yapmaya başlayınız.” açıklamasında bulunur.

6. Süreç tamamlandığında öğrencilerden büyük gruba dönmeleri istenir.
7. Süreç şu şekilde devam eder. Birinci gruptan ilk 6 etkinliği sırası ile okumaları ve hangi yetenek türü ile eşleştirdiklerini nedenleriyle birlikte açıklamaları istenir. Diğer gruplar da birinci grup söylerken kendi cevaplarını kontrol eder ve farklı cevaplar verilmişse öğrencilerin tartışarak doğru cevabı bulması istenir, doğru cevap öğrenciler tarafından bulunamazsa Etkinlik Bilgi Notu-2’den yararlanılarak uygulayıcı tarafından açıklanır. Süreç sırası ile bütün grupların altışar etkinliği açıklaması şeklinde ilerler.
8. Süreç aşağıdaki sorular ile devam ettirilir:
  - Ders etkinliklerini daha çok hangi yeteneklerle ilişkilendirdiniz?
  - Kendinizi hangi yetenek alanında görüyorsunuz?
  - Ders etkinlikleri ile yetenek alanları arasında bir ilişki olması sizin için ne ifade ediyor?
9. Her insanda çeşitli yetenek alanlarının bulunduğu ve okulda verilen derslerde bu yetenek alanlarının hepsi ile ilgili etkinlikler yapıldığı vurgulanarak etkinlik sonlandırılır.

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Öğrencilerden bir hafta boyunca derslerde yaptıkları etkinlikleri gözlemlemeleri ve severek yaptıkları etkinlikleri not ederek yetenek alanları ile ilişkilendirmeleri istenebilir.
2. Zorunlu olan ancak ders esnasında üzerinde konuşulmayan görsel sanatlar, müzik, bilişim teknolojileri ve yazılım, beden eğitimi ve spor, teknoloji ve tasarım dersleri gruplara dağıtılır. Bu derslerde hangi etkinliklerin yapıldığını düşünerek yazmaları ve yazdıkları etkinlikleri yetenek alanları ile ilişkilendirmeleri istenebilir.

Uygulayıcıya Not:

1. Çalışma Yaprağı-2 arkalı önlü olacak şekilde fotokopi yaptırılabilir.

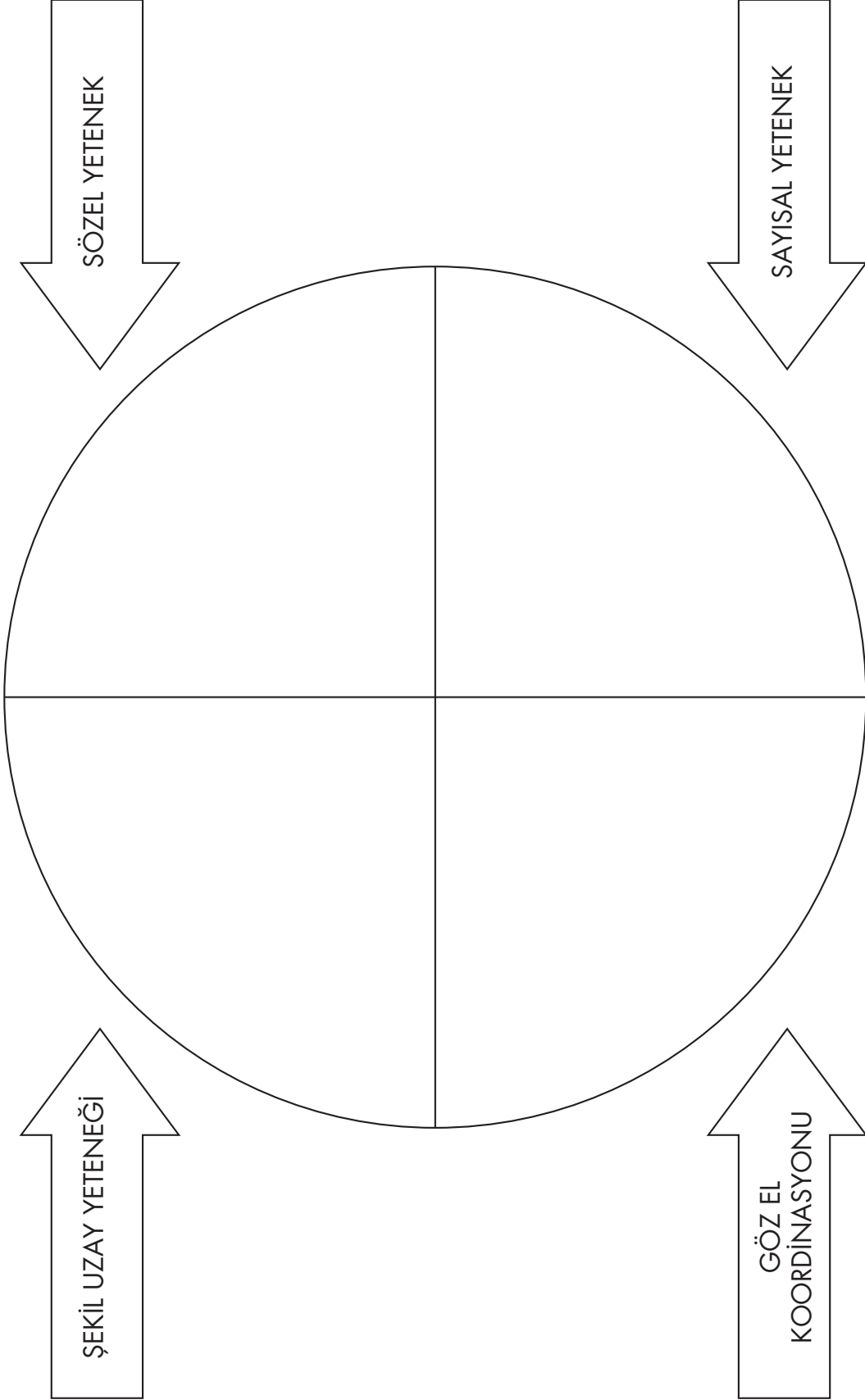
Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Çalışma yaprağında yer alan yazılı materyallere Braille yazı eklenebilir ya da punto büyütülerek materyal desteği sağlanabilir.
2. Etkinliğin tamamlanması için ek süre verilebilir.
3. Çalışma yapraklarının doldurulması sırasında öğretmen desteği sağlanabilir.

Etkinliği Geliştiren:

Şeyma BAYRAM

Çalışma Yaprağı 1

Çalışma Yaprağı 2

Rasyonel sayıları sıralama ve karşılaştırma

Noktalama işaretlerine dikkat ederek sesli ve sessiz konuşma

Metinde geçen anlatım bozukluklarını bulma

Demokrasinin yayılması sürecinde karşılaşılan sorunları analiz etme

Grafik, tablo ve çizelge ile sunulan bilgileri yorumlama

Dinlediği/izlediği olayların gelişimi ve sonuçları hakkında tahminde bulunma

Metinde atasözleri, deyimler, özdeyişler kullanma

Tam sayılarla problem çözme

Anlatımı desteklemek için grafik ve tablo kullanma

Toplama işleminin özelliklerini akıcı işlem yapmak için strateji olarak kullanma

Elektrik devresi tasarlama

Alan hesaplama

Süre okuma ve ezberleme

Verilere ilişkin çizgi grafiği oluşturma ve yorumlama

Küresel sorunların çözümüne yönelik fikir önerileri geliştirme

Bilginin korunması, yaygınlaştırılması ve aktarılmasında değişim ve sürekliliği inceleme

Verilenlerden hareketle birinci dereceden bir denklem kurma

Teleskobun gök biliminin gelişimindeki önemine yönelik çıkarımda bulunma

Konuşma / anlatma becerisi

Deney yapmak için malzeme miktarını hesaplama

Yeniden kullanılabilir eşyalarını, kullanmaya yönelik proje geliştirme

Öğrenilen kelimeleri cümle içerisinde kullanma

Yeni kelimeler ve anlamlarını öğrenme

Üç boyutlu cisimlerin farklı yönlerden iki boyutlu görünümünü oluşturma

Okunan metni dinleme / takip etme

Doğru orantılı iki çokluk arasındaki ilişkiyi ifade etme

Güzel ahlaki tutum ve davranışları örneklerle açıklama

Dünya hayatı ile ahiret hayatı arasındaki ilişkiyi yorumlama

Dinin farklı yorumları olabileceğinin farkına varma

Basit bir teleskop modeli hazırlama

Kelimeleri anlamlarına uygun kullanma

ETKİNLİK BİLGİ NOTU -1¹

Genel olarak dört yetenek alanından söz edilebilir (2018, Kuzgun). Bunlar:

Sözel yetenek; sözcüklerle akıl yürütebilme, okuduğunu anlayabilme ve düşünceleri sözcüklerle ifade edebilmeyi anlatır.

Sayısal yetenek; sayılarla akıl yürütebilme, problemleri çözebilmeyi anlatır.

Şekil-uzay yeteneği; şekiller arasındaki benzerlikleri ve farkları görebilme, isimleri ve şekillerin döndürüldükleri zaman alacakları durumları göz önünde canlandırabilmeyi anlatır.

Göz-el koordinasyonu; kesme, delme gibi el ve gözün iş birliği ile yapılabilecek işleri yapabilmeyi anlatır.

---

¹ KAYNAK

Kuzgun, Y. (2018). Akademik benlik kavramı ölçeği el kitabı. Ankara: Nobel.

ETKİNLİK BİLGİ NOTU -2

Ders Etkinlikleri	İlgili Olduğu Yetenek Türü	İlgili Olduğu Ders
Kelimeleri anlamlarına uygun kullanma	Sözel	Türkçe
Noktalama işaretlerine dikkat ederek sesli ve sessiz konuşma	Sözel	Türkçe
Metinde geçen anlatım bozukluklarını bulma	Sözel	Türkçe
Anlatımı desteklemek için grafik ve tablo kullanma	Sözel, Şekil Uzay	Türkçe
Grafik, tablo ve çizelge ile sunulan bilgileri yorumlama	Sözel, Sayısal	Türkçe
Dinlediği/izlediği olayların gelişimi ve sonuçları hakkında tahminde bulunma	Sözel	Türkçe
Metinde atasözleri, deyimler, özdeyişler kullanma	Sözel	Türkçe
Tam sayılarla problem çözme	Sayısal	Matematik
Rasyonel sayıları sıralama ve karşılaştırma	Sayısal	Matematik
Doğru orantılı iki çokluk arasındaki ilişkiyi ifade etme	Sayısal, Sözel	Matematik
Verilenlerden hareketle birinci dereceden bir denklem kurma	Sayısal, Sözel	Matematik
Alan hesaplama	Sayısal, Şekil Uzay	Matematik
Üç boyutlu cisimlerin farklı yönlerden iki boyutlu görünümünü oluşturma	Şekil Uzay, Göz El Koordinasyonu	Matematik
Verilere ilişkin çizgi grafiği oluşturma	Sayısal	Matematik
Toplama işleminin özelliklerini akıcı işlem yapmada strateji olarak kullanma	Sayısal	Matematik
Bilginin korunması, yaygınlaştırılması ve aktarılmasında değişim ve sürekliliği inceleme	Sözel	Sosyal Bilgiler
Demokrasinin yayılması sürecinde karşılaşılan sorunları analiz etme	Sözel	Sosyal Bilgiler
Küresel sorunların çözümüne yönelik fikir önerileri geliştirme	Sözel	Sosyal Bilgiler
Basit bir teleskop modeli hazırlama	Göz El Koordinasyonu, Şekil Uzay	Fen Bilimleri
Deney yapmak için malzeme miktarını hesaplama	Sayısal	Fen Bilimleri
Yeniden kullanılabilir eşyalarını, kullanmaya yönelik proje geliştirme	Sözel	Fen Bilimleri

Elektrik devresi tasarlama	Göz El Koordinasyonu	Fen Bilimleri
Teleskobun gök biliminin gelişimindeki önemine yönelik çıkarımda bulunma	Sözel	Fen Bilimleri
Öğrenilen kelimeleri cümle içerisinde kullanma	Sözel	İngilizce
Okunan metni dinleme / takip etme	Sözel	İngilizce
Konuşma / anlatma becerisi	Sözel	İngilizce
Yeni kelimeler ve anlamlarını öğrenme	Sözel	İngilizce
Dünya hayatı ile ahiret hayatı arasındaki ilişkiyi yorumlama	Sözel	Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi
Dinin farklı yorumları olabileceğinin farkına varma	Sözel	Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi
Sure okuma ve ezberleme	Sözel	Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi
Güzel ahlaki tutum ve davranışları örneklerle açıklama	Sözel	Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi

7. SINIF ETKİNLİKLERİ

YETENEKLERİMLE MESLEKLERİN PEŞİNDEYİM

Gelişim Alanı	Kariyer
Yeterlik Alanı	Kariyer Hazırlığı
Kazanım/Hafta	Yetenekleriyle mesleklerin özelliklerini ilişkilendirir. /25. Hafta
Sınıf Düzeyi	7.sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	1. Çalışma Yaprağı-1 2. Çalışma Yaprağı-2 3. Kalem (her öğrencinin kurşun vb. kalemi)
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Çalışma Yaprağı-1 ve Çalışma Yaprağı-2 öğrenci sayısı kadar çoğaltılır.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> 1. Etkinliğin amacının yetenekleriyle mesleklerin özelliklerini ilişkilendirmek olduğu açıklanır. 2. "Kendiniz için en uygun meslek hangisi olabilir?" Sorusu ile 5 dakikalık bir tartışma süreci başlatılır ve öğrencilerin cevapları alınır. 3. Aşağıdaki söz öğrencilere okunur ve tahtaya yazılır: "Sevdiğiniz bir işi meslek edinirseniz, hayatta bir gün dahi olsa çalışmış olmazsınız." (Konfüçyüs) "Bu sözden ne anlıyorsunuz?" sorusuna gelen cevaplar alınır. 4. "Geçmişte, şu anda, gelecekte bir kişiyi mutlu edecek en iyi meslek bireyin özellik ve koşullarına en uygun olan, onu en çok tatmin eden ve yeteneklerini kullanmasına olanak tanıyan ve kendini geliştirebilmesine fırsat veren meslektir." açıklaması yapılır. 5. Yetenek alanlarını anımsatmak için uygulayıcı tarafından aşağıdaki açıklama yapılır : "a) Sözel Yetenek: Sözcüklerle ifade edilmiş kavramları öğrenebilme, sorunları algılayıp çözebilme ve düşünceleri doğru, açık bir biçimde anlatabilme gücünü ifade eder. Sözel yetenek sosyal bilimler alanlarında gerekmektedir. b) Sayısal Yetenek: Sayılarla ifade edilen problemleri çözebilme, sayısal kavramları daha çabuk öğrenebilme ve sayılarla akıl yürütebilme gücünü gösterir. Bütün temel bilimlerde (Fizik, Kimya, Biyoloji, Matematik, Astronomi gibi) aynı zamanda sağlık bilimleri ve mühendislik alanında başarı için gerekli bir yetenektir. c) Şekil-Uzay İlişkileri Yeteneği: Şekiller arasındaki benzerlik ve farklılıkları şekillerdeki değişimin temelindeki ilkeyi algılayabilme, düzlem üzerinde çizilmiş bir cismi üç boyutlu görebilme gücünü ifade eder. Bu yetenek inşaat, makine, harita

Süreç (Uygulama Basamakları):

mühendisliği, mimarlık, diş hekimliği, ressamlık, heykeltıraşlık gibi alanlarda başarı için gereklidir.

d) *Göz- El Koordinasyonu Yeteneği: Düz bir çizgi çizebilme, bir hedefi uzaktan vurabilme gibi becerilerde ifadesini bulan ve yetenek, el - parmak becerisi gibi mimarlıkta, sanatta, kaynakçılıkta, marangozlukta ve cerrahi alanında başarı sağlanması için gerekli bir yetenektir."*

6. *"Anlaşıldığı üzere mesleklerin özellikleri ile yeteneklerimizin uyumu geleceğimizi etkileyen önemli bir unsurdur. Şimdi sizlerle birlikte bu uyumu yakalamaya çalışacağız. Şimdi dağıtacağım "Yeteneklerim" Çalışma Yaprağı 1'de, verilen yeteneklerden kendi yeteneklerinizi düşünerek size uygun olanlarının başına tik atmanızı istiyorum"* denir.

7. Çalışma Yaprağı-1 dağıtılır ve öğrencilerden sahip olduklarını düşündükleri yeteneklere işaretlemesi istenir. İşaretleme işlemi bittikten sonra Çalışma Yaprağı-2 dağıtılır ve *"Şimdi işaretlediğiniz yetenek listeniz ile mesleklere ait özellikleri eşleştirmenizi istiyorum. Şimdi daha önce işaretlediğiniz yeteneklerinizle eşleşen meslek özelliklerini burada işaretleyin. Hangi meslek özellikleri ile yetenekleriniz eşleşiyor, inceleyin"* yönergesi verilir.

8. Eşleştirmeler yapıldıktan sonra hangi yetenekleri ile hangi meslek özelliklerinin eşleştikleri sorulur ve paylaşımlarını yapmaları için gönüllü öğrencilere söz hakkı verilir.

9. Sürece tartışma soruları ile devam edilir:

- Bu etkinlikte kendinizde fark ettiğiniz yeteneklerinizi görebildiniz mi?
- Size farklı gelen bir meslek özelliği veya yetenek alanı oldu mu?
- Hangi yetenekleriniz ile hangi mesleklerin özelliklerini ilişkili buluyorsunuz?

10. *"Her insanın doğuştan getirdiği kendisine özgü yetenekleri, özellikleri vardır. Doğuştan getirdiğimiz yeteneklerimizin, özelliklerimizin ve daha sonradan kazandığımız bilgi ve becerilerin en iyi şekilde kullanılabilmesi bizim için en doğru olan meslek alanının seçilmesiyle mümkün olabilecektir. Bu sayede birey yaptığı işi, mesleğini severek yapacaktır. Yapmış olduğu meslekten sadece maddi bir kazanç değil psikolojik doyum (kazanç) elde edilmiş olacaktır."* denilerek süreç sonlandırılır.

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Gelecekte sahip olmak istedikleri mesleğin özellikleri ile yeteneklerini ilişkilendirecekleri bir karşılaştırma yapmaları istenir. Yaptıkları karşılaştırmayı odalarına ya da dolaplarına asabilecekleri söylenir.

Uygulayıcıya Not:

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Çalışma yaprağında yer alan yazılı materyallere Braille yazı eklenebilir ya da punto büyütülerek materyal desteği sağlanabilir.
2. Etkinliğin tamamlanması için ek süre verilebilir.
3. Mesleklerle ilgili anlatım görsellerle zenginleştirilerek öğretmen desteği sağlanabilir.

Etkinliği Geliştiren:

Sema EYİER

Çalışma Yaprağı 1

YETENEKLERİM

- Kendi yeteneklerinizi düşünerek, size uygun olan yetenekleri işaretleyiniz.

- Şekilleri ayrıntıları ile algılayabilir ve bu şekiller arasındaki benzerlikleri ve farkları rahatlıkla görebilirim.
- Makineleri ve aletleri (tornavida, pense vb.) kullanabilirim.
- Mekanik ve elle yapılan işlerde başarılıyım.
- Elle tutulan somut işlerde daha başarılıyım.
- İnsanlarla etkileşime girmekte zorlanırım.

- Çevremde entelektüel biri olarak tanımlanırım.
- Matematikte başarılıyım.
- Bilimsel araştırmalar yaparım.
- Olayların nedenlerine ve nedensel açıklamalara varmak için çeşitli araçlar kullanabilirim.
- Soğukkanlı tavrımla mantıklı yaklaşımlar sergilerim.
- İkna gücümü kullanmakta becerikliyim.

- Özgür ve özgün bir bireyim.
- Kendimi iyi ifade edebilirim.
- Yenilikçi, duyarlı olabilirim.
- Yaratıcılıkta becerikliyim.
- Hayal gücüm ile yeni şeyler ortaya koyabilirim.

- İnsanların sorunlarını dinlemede başarılıyım.
- İnsanların sorunlarını çözmeye etkili yollar önermede başarılıyım.
- İnsanları bilgilendirmede başarılıyım.
- Onları çeşitli konularda aydınlatma ve eğitmede başarılıyım.
- Sosyal, pozitif ve empati yeteneğim yüksektir.

- Riskleri yönetmekte becerikliyim.
- Baskın ve lider olabilirim.
- Organizasyon yapabilirim.
- İkna ve satış yapmada başarılıyım.
- Sosyal ve enerjik bir birey olarak iyi/hızlı iletişim kurabilirim.

- Ayrıntıları yakalamakta ve detaylara önem vermekte becerikliyim.
- İşlerin düzgün yapılması için plan ve programlı hareket edebilirim.
- Sayısal verileri kullanmakta becerikliyim.
- Sorumluluk alabilirim.
- Uyumlu kişiliğim ile işlerin üstesinden gelebilirim.

Çalışma Yaprağı 2

MESLEKLERİN ÖZELLİKLERİ¹

•Çalışma Yaprağı 1’de işaretlediğiniz yeteneklerinize uygun olan meslek özelliklerini işaretleyin.

MESLEKLERİN ÖZELLİKLERİ

- Tasarım yapma
- Deney tasarlama ve deney sonuçlarını analiz etme
- Çok disiplinli takımlarda çalışma
- İletişim beceri
- Yaşam boyu öğrenme
- Yaratıcılık
- Problem çözme
- Analitik beceri
- Mantıksal düşünme
- Detaylara dikkat
- Matematiksel çalışma
- Ofis, büro, plaza tarzı yerlerde çalışma
- Açık ve zorlu alanda çalışma
- Bilgisayarı aktif kullanma

MESLEKLER:

Elektrik, Elektronik Mühendisliği, İnşaat, Çevre, Maden Mühendisliği, Tasarımcı, Teknik Ressam vb.

MESLEKLERİN ÖZELLİKLERİ

- Sorgulayıcı olma
- Duygusal yönden dirençli olma
- Yüksek konsantrasyona sahip olma
- Yoğun iş temposu
- Stres yönetimi
- Yeniliklere açık olma
- Analitik düşünme
- Planlama, tasarım gücü
- Yaratıcılık
- Ekip çalışması, işbirliği
- Kapalı ve açık alanda çalışma
- Bilgisayarı aktif kullanma
- Sabırlı empatik olma

MESLEKLER:

Doktor, Biyolog, Fizikçi, Bilgisayar Programcısı, Kimyager, Jeolog, Gıda Mühendisi, Dişçi, Nörolog, Elektrik Mühendisi, Doğa Bilimcisi vb.

¹ Kuzgun, Y. (1984). Mesleki rehberlik. Ankara: Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Yayını.

MESLEKLERİN ÖZELLİKLERİ

- El becerisi gelişmiş olma
- Nesneyi tasarlama gücü,
- Açık ve kapalı alan, atölye de çalışma
- Yenilikçi yaratıcı olma
- Akademik yeteneği üst düzeyde olma
- Uzay ve şekil, göz el koordinasyonunun olması
- Bilgisayar aktif kullanma
- İletişim becerisi
- Ekip ile çalışma

MESLEKLER:

Ressam, Editör, Sanat Direktörü, Yazar, Müzisyen, Mimar, Şair, Reklam Tasarımcısı, Grafiker, Endüstri, Görsel Tasarımcı vb.

MESLEKLERİN ÖZELLİKLERİ

- İletişim becerileri
- Açık ve ileri görüşlü
- Bilimsel araştırmalara açık
- Bireysel farklılıklara saygı
- Teknolojik gelişimleri takip
- Araştırmacı
- Sorumluluk alma ve yönetme
- Planlı programlı olma
- Kapalı alanda çalışma
- Sayısal, fen bilimlerine yatkınlık

MESLEKLER:

Öğretmen, Danışman, Psikolog, Sosyolog, İnsan Kaynakları Danışmanı, Diyetisyen, Fizyoterapist vb.

MESLEKLERİN ÖZELLİKLERİ

- Bağımsızlık özelliği
- Güven esasına dayalı
- Analitik beceriler ve gözlem
- Yaratıcılık ve araştırma
- İletişim becerisi
- İkna yeteneği
- Sürekli eğitim
- Yoğun stres altında çalışabilme
- Anlama ve ifade teme

MESLEKLER:

Yöneticilik, Satış Görevlisi, Endüstri Mühendisi, Bilgisayar Programcılığı, Tekstil Mühendisliği, İletişim, Gazetecilik, Radyo & Tv, Halkla İlişkiler, Ekonomi, İşletme, Uluslararası İlişkiler, Sigorta, Emlak Yönetimi, Avukatlık vb.

MESLEKLERİN ÖZELLİKLERİ

- Sayısal alan becerileri
- Ayrıntılar dikkat gücü
- Büro işleri
- Düzenli, sorumlu, sabırlı
- İletişim becerisi
- Rutin işlemler
- Yeniliklere açık

MESLEKLER:

İşletme, İktisat, Muhasebe, Büro Yönetimi, Bankacılık, Bilgisayar Operatörü vb.

7. SINIF ETKİNLİKLERİ

KONTROL BENDE, ÇEVİRİMİÇİ GÜVENDE

Gelişim Alanı	Sosyal Duygusal
Yeterlik Alanı	Kişisel Güvenliğini Sağlama
Kazanım/Hafta	Bilişim teknolojileri kullanımında kendini yönetir. /26.Hafta
Sınıf Düzeyi	7.sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	1. Çalışma Yaprağı-1 2. Çalışma Yaprağı-2
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Çalışma Yaprağı-1 ve Çalışma Yaprağı-2 altışar adet çoğaltılır. 2. Çalışma Yaprağı-2'deki kartlar kesilir. Her grup için 20 adet kart oluşturulur.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> Etkinliğin amacının bilişim teknolojileri kullanımında kendini yönetmek olduğu öğrencilere açıklanır. Aşağıdaki sorular öğrencilere yöneltilir: <ul style="list-style-type: none"> Bilişim teknolojileri denildiğinde aklınıza neler geliyor? Bunlardan en çok hangilerini kullanıyorsunuz? Gönüllü öğrencilerden cevapları alındıktan sonra sınıfa bilişim teknolojilerinin ne olduğuna dair aşağıdaki açıklama yapılır: <p><i>"Bilişim teknolojileri, hayatımızın hemen hemen her alanında kullanılır hale gelmiştir. Dünyada dijital araçların gelişmesi, yeniliklerin hızla artması, bilişim teknolojileri için de önemli gelişmeler sağlamıştır. Bilişim teknolojileri; bilgilerin toplanmasında, işlenmesinde, depolanmasında ağlarla bir yerden diğer yere iletilmesinde ve kişilerin hizmetine sunulmasında kullanılan bilgisayarlar ile iletişim dâhil tüm teknolojileri kapsar."*</i></p> Daha sonra sınıf 6 gruba ayrılır. Her gruba 1 adet Çalışma Yaprağı-1 ve Çalışma Yaprağı-2'den kesilen 20 adet kart verilir. Çalışma Yaprağı-1, her grup tarafından oyun tablası olarak kullanılır. Kartlar arkası dönük ve karışık biçimde 'Bir Kart Seç' kısmına yerleştirilir. Grup üyeleri sırayla bir kart seçer. Seçilen karttaki durum hangi alana uyuyorsa o alanın üzerine bırakılır. Ardından sıra bir sonraki oyuncuya geçer. Kararsız kalınan kartlardaki durumlar gruptaki tüm oyuncularla tartışılır, ortak karar verilen alana bırakılır. Bir karttaki durum birden fazla alana uyabilir. Bu durumda da grup oyuncuları birbirine görüş belirtebilir. Oyun, tüm kartlar yerleştirilene kadar devam eder. Erken bitiren gruplar kartları karıştırarak ikinci tura devam edebilir. Oyun tablasında boş bir alan kalırsa grup üyeleri boş alana uygun bir durum düşünüp o alana uygun kartı kendileri hazırlar.

Süreç (Uygulama Basamakları):

6. Oyun sonunda aşağıdaki tartışma soruları tüm öğrencilerle tartışılır:
  - Bilişim teknolojileri kullanırken genellikle hangi problemlerle karşılaştığınızı fark ettiniz?
  - Kartlarda yazan durumlardan hangilerini kendinize yakın buldunuz?
  - Bilişim teknolojileri kullanırken karşılaştığınız durumlarda kendinizi nasıl yönetiyorsunuz?
  - "TAKTİK DÜŞÜN**" harflerindeki kendini yönetme durumlarından en çok hangisine ihtiyacınız olduğunu fark ettiniz? Niçin?
7. Tartışma sorularından alınan cevaplar özetlenerek etkinlik aşağıdaki gibi bir yönerge ile sonlandırılır:

"Günümüzde neredeyse olmazsa olmaz hâline gelmiş bilişim teknolojilerini kullanırken bazı tedbirler almak gerekiyor. Etkinlik sırasında karşılaştığınız çeşitli durumlarda kendinizi nasıl yönettiğinizi veya karşılaşılabileceğiniz herhangi bir durumda kendinizi nasıl yönetebileceğinizi bu oyun üzerinde deneyimlediniz. Bilişim teknolojileri kullanırken çeşitli yollarla kendimizi yönetmek kişisel güvenliğimizi sağlamak ve olası tehlikelerin önüne geçmek için oldukça önemlidir."

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Öğrenciler aile bireylerinden birinin bilişim teknolojilerini kullanırken kendini nasıl yönettiğine yönelik bir gözlem yapabilirler ve bunu sınıfta arkadaşları ile paylaşabilirler.

Uygulayıcıya Not:

1. Her gruba oyun tablası ve kartlar çoğaltılamazsa oyun tablası ve kartlar etkileşimli tahtaya yansıtılıp tüm sınıf eşliğinde tartışılabilir.
2. İmkan varsa oyun tablası ve kartlar laminasyon PVC kaplama makinesiyle kaplanıp sınıfa ait bir oyun olarak saklanabilir.

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Çalışma yaprağında yer alan yazılı materyallere Braille yazı eklenebilir ya da punto büyütülerek materyal desteği sağlanabilir.
2. Grup çalışması sırasında akran eşleştirmesi yapılarak akran desteği sağlanabilir.
3. Bilişim teknolojileri ile ilgili öncesinde bir açıklama yapılarak öğrenme süreci farklılaştırılabilir.

Etkinliği Geliştiren:

Seda ALTINOK KALKAN

KAYNAK:

*Güvenliweb.(2018, 22 Ocak). İnternette önce düşün sonra paylaşçında. Erişim adresi <https://www.guvenliweb.org.tr/galeri-detay/internette-once-dusun-sonra-paylas-2>

**Güvenliweb.(2018, 5 Şubat). İnternette kullanım "TAKTİK"leriçinde. Erişim adresi <https://www.guvenliweb.org.tr/galeri-detay/internet-kullanim-taktikleri>

Çalışma Yaprağı 1

Bir Kart Seç

T TANISMA
Tanımadağın kişilerle internet üzerinden tanışma, arkadaşlık isteklerini kabul etme

A AİLENE ANLAT
İnternette bir kişi veya bir durum seni rahatsız ediyorsa ailine anlat

K KABUL ETME
Tanımadağın ve güvenmedağın kişilerden gelen e-posta, mesaj, resim ve dosyaları açma, bunlar bir virus veya hoşuna gitmeyecek şeyler içeriyor olabilir.

T TÜRKÇEVİ DÜZGÜN VE DOĞRU KULLAN
Anlamsız kısaltmalar, yabancı kelimeler ve bozuk cümleler kullanma, bunu yapmak kendine saygını ve çevrenin sana saygısını artıracaktır.

I İNANMA
İnternette konuştuğın kişiler, gördüğün haberler, reklamlar, hediyeler gerçeğİ yansıtmıyor olabilir.

K KİŞİSEL BİLGİLERİNİ PAYLAŞMA
Bulunduğın yer, telefon numaran, fotoğrafın, şifren gibi kişisel bilgilerini kimseyle paylaşma ve güvende kal.

D DOĞRU MU?
Paylaştağın bilgilerin doğru olduğundan emin ol.

ü ÜRETKEN Mİ?
Paylaşımın faydalı ve verimli mi? Bunu paylaşmana gerek var mı?

Ş ŞAHSİ Mİ?
Paylaşımın telefon numarası, adres, konum gibi özel bilgiler içeriyor mu? Dikkat et.

ü ÜZÜCÜ MÜ?
Paylaşımın aileni, arkadaşlarını üzecek veya incitecek mi? Dikkat et.

N NAZİK Mİ?
Paylaşımın argo kelimeler ve kaba bir-dil içermemeli.

Çalışma Yaprağı 2

Tanımadığın birinden
takip isteği geldi.

Tanımadığın birinden
rahatsız edici ve tehdit
içerikli mesaj aldın.

Kotayı aştın. Yeni bir
ücret tarifesine geçtiğin
mesajı geldi.

Gizli bir numaradan
seni arayıp rahatsız
eden birileri var.

Ünlü biri adına
açılmış bir hesaptan
takip isteği geldi.

Hiç beklemediğin biri yeni
hesap açmış, hesabın ona
ait olup olmadığından
şüphe ettin.

Paylaşım yaptın, altına
ne yazacağını düşünüyorsun.

Okuduğun bir habere
yorum yazacaksın. Birçok kişi
senin yorumunu okuyacak.

Ünlü birinin söylediği
bir söz sosyal medyada
gündem olmuş.

Hey, duydun mu? Bir oyun varmış.
Genel kültür soruları soruyorlar.
Cevapların tamamına yakını
doğru bilersen senin istediğin
televizyondan kazandırıyor.

*İnanmıyorum, bunu nasıl yapar?
Bu kişiye güvenmiştim. Şimdi
tamamen gözümden düştü. Artık
onun hayranı değilim.*

*Hediye kazandığına dair bir
bildirim geldi, merak edip
sana gönderilen linke tıkladın.
Sonrasında kişisel bilgilerinin
istendiğini gördün.*

*Oynadığın bir oyunda üst
seviyeye atlayabilmek için satın
alman gereken araçlar var. Bunun
için ailenin kredi kartı bilgilerini
yazman gerekiyor.*

*Yabancı bir numara seni
arıyor, cevapladın. Kullandığın
operatörmüş. Yeni tarifeleri
tanıtacak. Bunun için senden
kişisel bilgilerini istiyor.*

*Bir hesap açmak için
18 yaşından büyük olman
gerekıyor. Bunun için doğum
tarihini olduğundan büyük
yazıyorsun.*

*Paylaşmayı düşündüğün
bir fotoğraf var.*

*Tanınmış birinin bir sözünü
gördün, beğendin. Sen de
paylaşmak istiyorsun fakat bu
söz gerçekten ona mı ait emin
değilsin.*

*Kırıcı sözler içerebilecek bir
paylaşım yaptın. Arkadaşların ve
ailen bunu görecek.*

*Yediğin bir yemeğin fotoğrafını
paylaşacakken tam aklına
bir
soru geldi,...?*

*Ailenin ve çevrenin hoşuna
gitmeyecek sözler yazıyordun.
Bir an durup düşündün, ...?*

7. SINIF ETKİNLİKLERİ

KARAKTER GÜÇLERİ TERAZİSİ

Gelişim Alanı	Sosyal Duygusal
Yeterlik Alanı	Benlik Farkındalığı
Kazanım/Hafta	Karakter güçleriyle iyi oluşu arasında bağ kurar. / 27. Hafta
Sınıf Düzeyi	7.sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	1. Çalışma Yaprağı-1 2. Çalışma Yaprağı-2
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Sınıf Rehberlik Programı'nda iyi oluş ve karakter güçleri ile ilgili olan kısımlar gözden geçirilir. 2. Çalışma Yaprağı-1 ve Çalışma Yaprağı-2 öğrenci sayısı kadar çoğaltılır.
Süreç (Uygulama Basamakları):	1. Etkinliğin amacının karakter güçleri ile iyi oluş arasında bağ kurmak olduğu belirtilir. 2. Öğrencilere iyi oluş ve karakter güçleri aşağıdaki gibi açıklanır: "Sevgili öğrenciler, iyi oluş, bireyin yaşamında olumlu deneyimleri arttırmayı, hoşla gitmeyen yaşantılardan kaçınarak doyum sağlamayı, güçlerini en iyi şekilde kullanmasını, yaşamda anlam bulmasını ifade eder. Karakter güçleri ise iyi olma düzeyimize ve mutluluğumuza katkı sağlayan temel eğilimlerdir. Karakter güçleri her bireyde dereceli olarak bulunan ve bireyin duygu, düşünce ve davranışlarıyla ortaya konulan pozitif özellikler olarak tanımlanır. Daha önceki etkinliklerde karakter güçlerinin neler olduğunu öğrendiniz; öğrenme aşkı, merak, umut, sosyal zekâ, yaşam coşkusu, cesaret gibi...hatırlıyoruz değil mi?" 3. Sonrasında öğrencilere Çalışma Yaprağı-1 dağıtılır. Yazılı olan karakter güçlerini incelemeleri istenir. Çalışma Yaprağı-1'in arka sayfasına kendi karakter güçlerine ait teraziyi çizmeleri istenir. 4. Öğrencilere Çalışma Yaprağı-2 dağıtılarak kendi listelerini oluşturmaları istenir. Gönüllü öğrencilerin listelerini paylaşmaları sağlanır. 5. Aşağıdaki sorular kapsamında sınıfça karakter güçleriyle iyi oluş arasındaki ilişki tartışılır, öğrencilerin düşüncelerini paylaşmaları cesaretlendirilir. <ul style="list-style-type: none"> • Hangi karakter güçlerinin çizmiş olduğun terazide daha fazla ağırlığa sahip olduğunu düşünüyorsun? • Herkesin çizmiş olduğu terazilerde farklılıklar neden kaynaklanmaktadır? • Kendinizde olup da terazide hafif ağırlıkta almış olduğunuz karakter güçleriniz var mı?

Süreç (Uygulama Basamakları):

- Geliştirmek istediğiniz karakter güçlerinizi geliştirebilmenizde size neler yardımcı olabilir?
  - Karakter güçleriniz iyi oluşunuzu nasıl etkilemektedir?
6. Karakter güçleri, bireyin iyi olma düzeyine katkı sağlayan ve geliştirilebilir özelliklerdir. Karakter güçleri, her bireyde farklı düzeylerde bulunan, bireyin duygu, düşünce ve davranışlarıyla ortaya konan pozitif özellikler olarak tanımlanmaktadır; 24 karakter gücünün bireyin iyi oluşuna ve yaşam doyumuna katkı sağlayan ve ahlaki açıdan değerli olan özellikler olduğu karakter güçleriyle bireylerin iyi oluşu arasındaki bağın önemi belirtilerek süreç sonlandırılır.

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Öğrencilerden önümüzdeki bir hafta boyunca kullandıkları karakter güçlerini not almaları ve bu karakter gücünü kullanmanın iyi oluşu üzerindeki etkilerini değerlendirmeleri istenebilir.

Uygulayıcıya Not:

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Çalışma yaprağında yer alan yazılı materyallere Braille yazı eklenebilir ya da punto büyütülerek materyal desteği sağlanabilir.
2. Etkinliğin tamamlanması için ek süre verilebilir.
3. İyi oluş ve karakter gücü kavramları öncesinde farklı çalışmalar eklenip sunularak (hikaye, görseller vs) öğrenme içeriği farklılaştırılabilir.

Etkinliği Geliştiren:

Leyla Deniz UYGUR YOLÇUN

Çalışma Yaprağı 1

Aşağıdaki terazide karakter güçleri verilmiştir. Yazılı olan 24 karakter gücünü inceleyiniz. Çalışma Yaprağı-1'in arka sayfasına kendi karakter güçlerinize ait teraziyi çiziniz.

*Yaratıcılık,
*Merak,
*Öğrenme sevgisi,
*Açık fikirlilik,
*Çok yönlü bakış açısı

*Cesur olma,
*Azim ve Kararlılık,
*Dürüstlük,
*Yaşam coşkusu

*Sosyal zekâ,
*Sevgi,
*Nezaket

*Liderlik,
*Vatandaşlık,
*Hakkaniyet

*Affetme,
*Alçak gönüllülük,
*Tedbirlilik,
*Öz düzenleme

*Estetik ve
mükemmelliğin takdiri,
*Şükran,
*Umut,
*Mizah,
*Maneviyat

Çalışma Yaprağı 2

İYİ OLUŞ LİSTEM

Aşağıda belirtilen alanlara;size mutluluk sağlayan, kendi yeteneklerinizi fark etmenizi sağlayan, günlük yaşam stresi ile başa çıkabilmenizi kolaylaştıran, verimli bir şekilde çalışabilmenize imkân veren ve içinde bulunduğunuz toplumun gelişimine katkı sağlayabildiğiniz durumları/olayları ve bu durumlar/olaylar karşısında kullandığınızı düşündüğünüz karakter güçlerinizi yazınız.

Durum/Olay	Kullandığın Karakter Gücün
☐ Matematik dersi anlamakta güçlük çekiyordum fakat ben bu dersi öğreneceğim dedim ve her gün inatla çalışmaya devam ettim ve son sınavda sınıfın en yüksek notunu ben aldım.	☐ Azim ve kararlılık
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐

7. SINIF ETKİNLİKLERİ

GÜCÜME GÜÇ KATIYORUM

Gelişim Alanı	Sosyal Duygusal
Yeterlik Alanı	Benlik Farkındalığı
Kazanım/Hafta	Sahip olduğu karakter güçlerini geliştirmek için çaba gösterir. / 28. Hafta
Sınıf Düzeyi	7.sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	1. Çalışma Yaprağı-1 2. Çalışma Yaprağı-2 3. Etkinlik Bilgi Notu
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Çalışma Yaprağı-1 grup sayısı kadar çoğaltılır. 2. Çalışma Yaprağı-2 öğrenci sayısı kadar çoğaltılır.
Süreç (Uygulama Basamakları):	1. Uygulayıcı tarafından, bu derste sahip olunan karakter güçlerini geliştirmek için gösterilebilecek çaba üzerinde konuşulacağı açıklanır. 2. Gruplara ayırma yöntemlerinden biri kullanılarak sınıf 5 gruba ayrılır. 3. Gruplara Çalışma Yaprağı-1 dağıtılır. 4. Öğrencilere "Dağıtmış olduğum kâğıtlarda yer alan karakter güçleri ile ilgili daha önce konuşmuştuk. Öncelikle sizden hızlıca göz gezdirmenizi ve altında yer alan soru hakkında düşünmenizi ve orda yer alan soruyu cevaplamanızı istiyorum." açıklamasında bulunulur. 5. Yazma süreci tamamlandıktan sonra gruplardan paylaşımlar alınır, eksik kalan noktalar Etkinlik Bilgi Notu'ndan faydalanılarak uygulayıcı tarafından öğrencilerle paylaşılır. 6. Öğrencilere gruplarında kalmaları söylenerek Çalışma Yaprağı-2 her öğrenciye birer tane olacak şekilde dağıtılır. 7. Öğrencilere "Geliştirmek istediğiniz 5 karakter gücünü ortada yer alan kutucukların içine yazınız." açıklamasında bulunulur. 8. Kendilerinde var olan karakter güçlerini yazma işlemi tamamlandıktan sonra uygulayıcı tarafından "Sol tarafta yer alan kutucuklara sizde var olduğunu düşündüğünüz karakter güçlerini nasıl geliştirebileceğinizle ilgili fikirlerinizi yazınız." açıklamasında bulunulur. Yazma işlemi tamamlandıktan sonra öğrencilerden yazdıkları kısmı yazılar görünmeyecek şekilde arkaya doğru kıvrımları ve grup içinde kâğıtların yer değiştirmesi istenir. 9. Daha sonra öğrencilerden kâğıtları oturdukları yerde bırakmaları ve grupların

Süreç (Uygulama Basamakları):

yer değiştirmesi istenir.

10. Uygulayıcı tarafından öğrencilere aşağıdaki yönerge verilir:

“Şimdi önünüzde hangi arkadaşınıza ait olduğunu bilmediğiniz kâğıtlar var. Size gelen kâğıtta yazılı olan karakter güçlerinin nasıl geliştirilebileceği ile ilgili fikirlerinizi sağ kısımda yer alan kutucuklara yazınız.”

11. Yazma işlemi tamamlandıktan sonra grupların eski yerlerine dönmeleri ve öğrencilerin kendi kâğıtlarını alarak incelemeleri istenir.

12. Süreç aşağıdaki tartışma sorularıyla devam ettirilir:

- Yazmış olduğunuz karakter güçlerini geliştirebilmeniz size neler yardımcı olabilir?
- Sizin yazmış olduklarınızdan farklı olarak size önerilen neler var?
- Karakter güçlerinin geliştirilebilir olması size neler hissettirdi?
- Karakter güçlerini geliştirme çabamızı nasıl artırabiliriz?

13. Paylaşımlar alınır ve karakter güçlerinin bütün insanlarda var olduğu ancak her karakter gücünün aynı oranda olmadığı, kişide güçlü olan karakter güçlerinin özellikle daha iyi hale getirilmeye çalışılması gerektiği, diğerlerinin de güçlendirilerek kişinin olumlu yönlerinin artırılmasının önemi vurgulanarak etkinlik sonlandırılır.

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Öğrencilerden bir karakter gücü seçmeleri ve seçtikleri karakter gücü ile ilgili bir örnekler bulup sınıf arkadaşları ile paylaşımları istenebilir.

Uygulayıcıya Not:

1. Karakter güçleri ile ilgili açıklama yapılması gerektiğinde Milli Eğitim Bakanlığı Sınıf Rehberlik Programı'nda yer alan bilgilerden yararlanılabilir.
2. Kâğıtlara isim yazılacaksa kıvrıldığında diğer arkadaşları kimin kâğıdı olduğunu anlamayacak şekilde sol üst köşeye yazabilecekleri söylenir.
3. Gruplarda eşit sayıda öğrenci olmazsa gruptaki kâğıt değişimleri öğrenciye kendi kâğıdı gelmeyecek şekilde düzenlenmelidir.
4. Çalışma Yaprağı 2 arkalı önlü olarak çoğaltılabilir.

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Çalışma yaprağında yer alan yazılı materyallere Braille yazı eklenebilir ya da punto büyütülerek materyal desteği sağlanabilir.
2. Etkinliğin tamamlanması için ek süre verilebilir.
3. Grup çalışması sırasında akran eşleştirmesi yapılarak akran desteği sağlanabilir.

Etkinliği Geliştiren:

Şeyma BAYRAM

Çalışma Yaprağı 1

ÖZGÜNLÜK

MERAK

ÖĞRENME SEVGİSİ

AÇIK FİKİRLİLİK

BAKIŞ AÇISI

DÜRÜSTLÜK

CESUR OLMA

SEBATKÂRLIK

YAŞAM COŞKUSU

İYİ YÜREKLİLİK

SEVME VE SEVİLME

SOSYAL ZEKÂ

HAKKANİYET

LİDERLİK

VATANDAŞLIK

AFFEDİCİLİK

ALÇAK GÖNÜLLÜLÜK

TEDBİRLİLİK

ÖZ - KONTROL

ESTETİK VE MÜKEMMELİĞİN
TAKDİRİ

ŞÜKÜR

UMUT

MİZAH

MANEVİYAT

Karakter güçlerini önemli kılan faktörler nelerdir, neden geliştirmeliyiz?

Çalışma Yaprağı 2

Sevgili öğrenciler; aşağıda yer alan boş kutucukları süreç içinde sizden istenildiği şekilde doldurunuz.

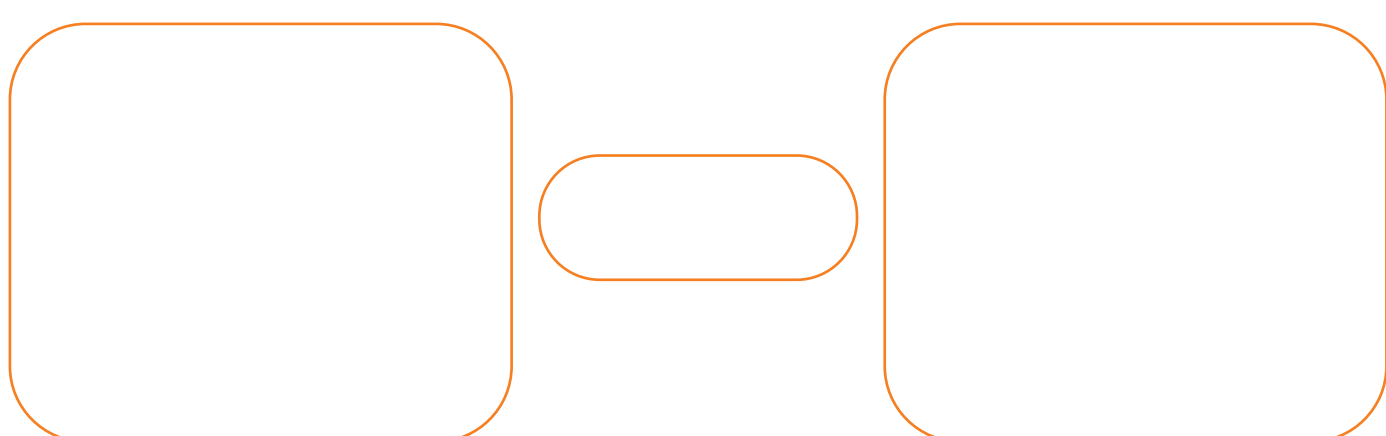
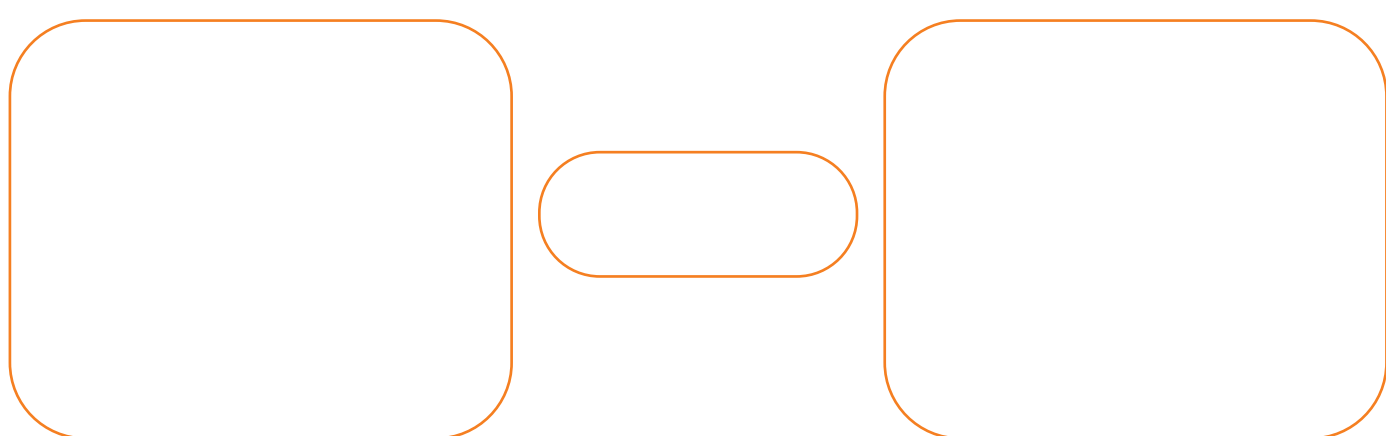
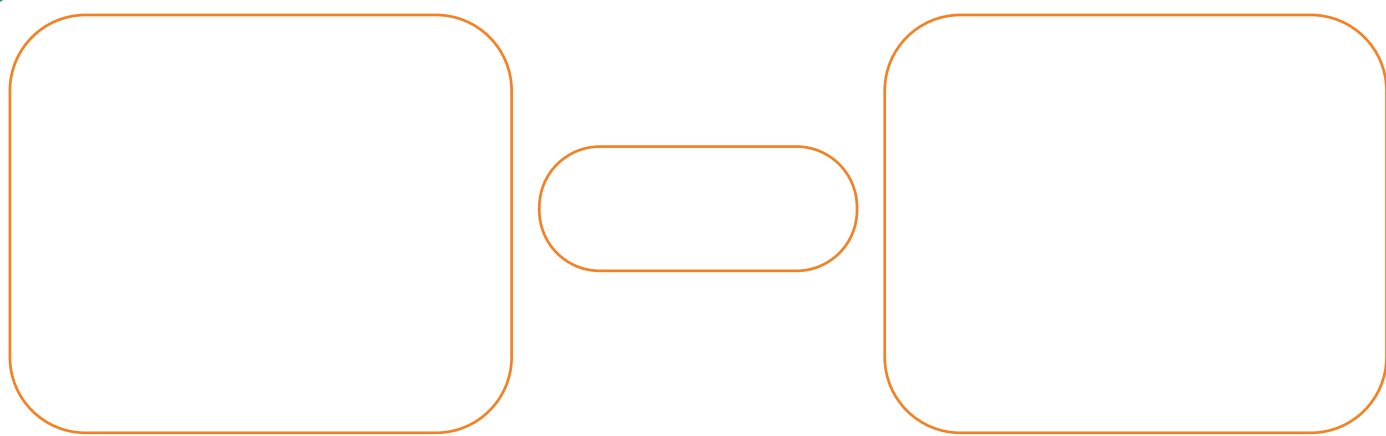
KARAKTER GÜÇLERİMİ GELİŞTİRİYORUM

Benim Fikirlerim

Arkadaşımın Fikirleri

Karakter Güçlerim

ETKİNLİK BİLGİ NOTU

Park ve Peterson'a (2008a) göre yeterlik temelli yaklaşımlar içinde yer alan karakter güçleri sadece sorun çözümüne değil aynı zamanda sağlıklı, mutlu bireylerin daha dolu bir yaşam elde etmelerine odaklanır (aktaran Kabakçı, 2013).

Peterson ve Seligman'a (2004) göre karakter güçleri stres ve işlevsizliği azaltırken öznel iyi oluş, kendini kabul, yaşama saygı, yeterlilik, etkililik, ruhsal ve fiziksel sağlık, destekleyici sosyal ilişkiler, diğerlerinden saygı görme ve diğerlerine saygı gösterme, doyurucu iş yaşamı, maddi yeterlilik, sağlıklı toplum ve aileler gibi olumlu çıktıları da artırmaktadır (aktaran Kabakçı, 2013).

Gillham ve diğerlerine (2011) göre karakter güçlerinin dolaylı yararları da vardır. Örneğin; alçak gönüllülük, iyi yüreklilik, takım çalışması gibi güçler aracılığı ile arkadaşlık kurulabilir ve insanların diğerlerinden aldığı sosyal destek artabilir. Sosyal destek de dolaylı olarak mutluluğa yol açan olumlu yaşantıları artırarak depresyondan koruyabilmektedir. Başka bir örnek olarak; merak, açık fikirlilik, özgünlük gibi güçler ile gençler problemlerinin çözümünde yeni yollar bulabilmektedir (aktaran Kabakçı, 2013).

Park ve Peterson'a (2008a) göre öğrencilerin akademik başarısı zekâdan bağımsız bir biçimde karakter güçlerinden etkilenmektedir. Şükür, umut, sebatkârlık gibi güçler bu kapsamda pekiştirilmelidir (aktaran Kabakçı, 2013).

Karakter güçlerinin akademik başarıyı doğrudan etkileyen bir yapı olması araştırma bulgularıyla vurgulanmıştır. Akademik öz yetkinlik, olumlu sınıf davranışı, okul yaşantısı doyumu, öğrenme süreci gibi akademik başarı için gerekli olan ya da onunla birlikte ele alınan yeterlikler ile de etkileşim hâlinindedir. Öğrencilerin akademik başarı etrafındaki öğrenme yaşantı ve süreçlerinin tümü ile karakter güçleri etkileşim içinde yer almaktadır (Kabakçı, 2013).

KAYNAK

Kabakçı, Ö.F. (2013). Karakter güçleri açısından pozitif gençlik gelişiminin incelenmesi (Doktora Tezi). Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

7. SINIF ETKİNLİKLERİ

BASKIYI YÖNETME ZİNCİRİ

Gelişim Alanı	Sosyal Duygusal
Yeterlik Alanı	Kişiler Arası Beceriler
Kazanım/Hafta	Baskı altında serinkanlı davranışlar sergiler. / 29. Hafta
Sınıf Düzeyi	7.sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	1. Çalışma Yaprağı-1 2. Çalışma Yaprağı-2
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Çalışma Yaprağı-1 ve Çalışma Yaprağı-2 öğrenci sayısı kadar çoğaltılır.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> Etkinliğin amacının baskı altında serinkanlı davranışlar sergilemek olduğu açıklanır. Uygulayıcı aşağıdaki soruyu öğrencilere sorar, ardından cümleyi ve seçenekleri öğrencilere okur ve öğrencilerin cümleyi tamamlamaları istenir. <ul style="list-style-type: none"> Hangi durumlarda kendinizi baskı altında hissedersiniz? Öfke duygusu..... dır. ☐ Normal ☐ Her yaşta yaşanan bir şeydir. ☐ Büyüttüğünüz bir şey değildir. ☐ Güçlü bir duygudur fakat pratik yaparak kontrol etmek öğrenilebilir. ☐ Hepsi. <p><i>"Eğer cevabınız (e) ise öfkenin herkesin yaşadığı normal ve sağlıklı bir duygu olduğunu kabul ediyorsunuz demektir. Gerçek olan da budur. Kendimizi baskı altında hissetmemiz ve yaşadığımız engellemeler karşısında bu duygu oluşabilir. Çeşitli durumlarda kendini baskı altında hissetmek normaldir, önemli olan bu durumlar sonrasında ne tür tepkiler verdiğimizdir."</i> açıklaması yapılır.</p> Öğrencilere Çalışma Yaprağı-1 dağıtılır ve doldurmaları için süre verilir. Tamamladıklarında gönüllü öğrencilerin paylaşımları alınır. Öğrencilere şu yönerge verilerek sürece devam edilir: <p><i>"Baskı altında hissettiğimiz duyguları tetikleyen ya da artıran çoğunlukla iç konuşmalarımızdır. İç konuşmalarımız, kendi kendimizi öfkelenmemize, serinkanlı davranışlar sergileyememize ve olaylara olumsuz bakmamıza neden olabilir. Serinkanlı davranışlar sergileyebilmek, duygularımızı ve davranışlarımızı</i></p>

Süreç (Uygulama Basamakları):

kontrol edebilmek için pozitif düşünme ve iç konuşmaları denetleyerek baskıyı yönetebiliriz.” Devamında öğrencilere Çalışma Yaprağı-2 dağıtılır ve kendileri ile konuşmaların yer aldığı bölümleri doldurmaları istenir. Öğrenciler tamamlandıktan sonra gönüllü öğrencilerin paylaşımları alınır.

5. Aşağıdaki sorular kapsamında sınıfça baskı altında serinkanlı davranışlar sergilemenin önemi tartışılır, öğrencilerin düşüncelerini paylaşımları cesaretlendirilir:

- Hangi durumlarda kendinizi baskı altında hissedersiniz?
- Kendinizi baskı altında hissetmeniz sonucunda nasıl tepkiler verirsiniz?
- Hissettiğiniz bu baskıyı nasıl yönetebilirsiniz?
- Baskı altındayken serinkanlı tepkiler verebilmek için neler yapabilirsiniz?

6. *“Bireylerin kendini baskı altında hissettiği konular farklı olduğu gibi kendini ifade etme şekilleri de farklılıklar gösterir. Bazı kişiler saldırgan davranışlar sergilerken bazıları da öfkelerini içlerine atarlar. Bu durumda sağlıklı olanın, baskıyı kontrol edebilmek ve yönetme becerisi sonucunda serinkanlı davranışlar sergileyebilmek olduğu, baskı altındayken gösterebileceğiniz davranışların uygun davranışlar olmasının serinkanlı kalabilmeniz ile ilişkili olduğu”* belirtilerek süreç sonlandırılır.

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Öğrencilerden kendilerini baskı altında hissettikleri durumlardaki duyguları ve davranışları ile baş etme yöntemlerinden biri olarak “baskıyı yönetme günlüğü” tutmaları istenir. (Ne oldu? Nerede? Ben ne yaptım? Ne kadar öfkelenim? Duygu ve davranışlarımı kontrolde nasıldım?) Baskıyı yönetme günlüğü tutmak, kişinin ne zaman öfkelenildiğini, duygularını ve davranışlarını, düşüncelerini ve gösterdiği tepkileri anlamasına yardımcı olacaktır. Bu günlüğü paylaşmak istemeleri hâlinde öğretmen ve arkadaşları ile paylaşabilecekleri belirtilir.

Uygulayıcıya Not:

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Çalışma yapraklarında yer alan yazılı materyallere Braille yazı eklenebilir ya da punto büyütülerek materyal desteği sağlanabilir.
2. Etkinliğin tamamlanması için ek süre verilebilir.
3. Çalışma yapraklarının doldurulması sırasında öğretmen desteği sağlanabilir.
4. Baskıyı yönetme için uygun davranış biçimlerini öğretmen örneklerle açıklayarak destek sağlayabilir.

Etkinliği Geliştiren:

Leyla Deniz UYGUR YOLÇUN

- Kendinizi baskı altında hissettiğiniz bir olayı ya da durumu düşününüz ve yazınız.

- Yazmış olduğunuz olay ya da durum ile ilgili düşünce, fizyolojik tepkiler, duygu, iletişim ve davranışlarınızı dairelerin içerisine yazınız.

Çalışma Yaprağı 1

Düşünce (Baskı altında hissettiğiniz olay, durum ya da kişiyle ilgili mevcut düşünceleriniz)	Fizyolojik Tepkiler (Baskı nedeniyle hissettiğiniz fizyolojik tepkiler.)	Duygu (Baskı altındayken hissettiğiniz duygular.)	İletişim (Tepkinizi çevrenize gösterme şekliniz.)	Davranış (Baskı altındayken gösterdiğiniz davranışlar.)
--	--	---	---	---

Çalışma Yaprağı 2

Çalışma Yaprağı-1' de yazmış olduğunuz olay ya da durumu düşünerek aşağıdaki konuşma bölümlerini doldurunuz.

Kendimi baskı altında hissettiğimde duygularımı kontrol edebilmek ve serinkanlı davranışlar sergileyebilmek için içimdeki çocukla konuşurum. Bu konuşma şu şekilde gerçekleşir:

İçimdeki çocuk: _____

_____

Ben: _____

_____

İçimdeki çocuk: _____

_____

Ben: _____

_____

7. SINIF ETKİNLİKLERİ

ÜÇ MUCİZEVÎ GÜÇ

Gelişim Alanı	Sosyal Duygusal
Yeterlik Alanı	Benlik Farkındalığı
Kazanım/Hafta	Bir ürün ortaya koymanın zaman, çaba ve sabır gerektirdiğini fark eder./ 30. Hafta
Sınıf Düzeyi	7.sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	<ol style="list-style-type: none"> 1. Çalışma Yaprağı-1 2. Çalışma Yaprağı-2 3. 3 Adet Mukavva (1 mm kalınlığında, 35X50 cm ebadında) 4. 1 Adet Makas 5. 3 Adet Yapıştırıcı 6. 3 Adet Şeffaf Poşet (Kavanoz veya kutu da kullanılabilir.) 7. 3 Adet A3 Kâğıdı (Temin edilemiyorsa A4 kullanılabilir.)
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	<ol style="list-style-type: none"> 1. Çalışma Yaprağı-1 etkinlik öncesinde A3 boyutunda çıktı alınır (İmkân yoksa A4 boyutunda çıktı alınır.) ve Çalışma Yaprağı-1 'de yer alan yapboz görseli mukavva üzerine yapıştırılır, yapboz parçaları kesilerek hazır hale getirilir. 2. Kesilerek hazırlanan yapboz parçaları her grup bir poşete olmak üzere üç ayrı poşete koyulur. 3. Etkinlik öncesinde Çalışma Yaprağı-2 çıktı olarak alınır ve hikâyeler kesilerek öğretmen masasında hazır halde bulundurulur. 4. Sınıf oturma düzeni etkinlik sürecini kolaylaştırmak için uygun şekilde ayarlanır. (3 ayrı küme biçiminde ve 1, 2 ve 3. kümelerin hangisi olduğu belirtilerek.)
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> 1. Etkinliğin amacının bir ürün ortaya koymanın zaman, çaba ve sabır gerektirdiğini fark etmek olduğu açıklanır. 2. Etkinlik sürecinde yer alacak grupları belirlemek için öğrencilere şu yönerge verilir: "Sevgili öğrenciler, yapacağımız çalışma için üç farklı grup oluşturacağız. Bunun için öğretmen masasının önündeki ilk sırada oturan arkadaşınızdan başlamak üzere 1-2-3 rakamlarını sıralayacağım. Herkes, kendisine hangi rakamın geldiğini aklında tutacak ve her grup için oluşturulan yere oturacaktır." 3. Öğrenciler masalara yerleştikten sonra birer yapıştırıcı ve üç ayrı poşette yer alan yapboz parçaları gruplara rastgele dağıtılır. 4. Öğrencilere şu yönerge verilir: "Sevgili öğrenciler, şimdi gruplar hâlinde eş

Süreç (Uygulama Basamakları):

- zamanlı olarak grubunuza düşen yapboz parçalarını bir bütün hâline getirmeye çalışınız. Bunun için toplam zamanınız 30 saniyedir.”*
- Süre bitiminde öğrencilere verilen yönergenin zaman kısmında değişiklik yapılarak; *“Sevgili öğrenciler, şimdi gruplar hâlinde eş zamanlı olarak grubunuza düşen yapboz parçalarını bir bütün hâline getirmeye çalışınız. Bunun için toplam zamanınız 1 dakikadır.”* şeklinde ifade edilir.
  - Verilen süre içinde tamamlanamayan yapbozlar için yönerge şu şekilde belirtilir: *“Sevgili öğrenciler, şimdi gruplar hâlinde eş zamanlı olarak grubunuza düşen yapboz parçalarını bir bütün hâline getirmeye çalışınız. Bunun için toplam zamanınız 5 dakikadır.”*
  - Yapboz etkinliği için gruplara verilen üç aşamalı süre bitiminde (30 saniye, 1 dakika ve 5 dakika) bütün gruplara sırası ile şu sorular yöneltilir:
    - “Etkinlik esnasında sizlere üç farklı süre verilmesinin sebebi ne olabilir?”*
    - “Tamamlamış olduğunuz yapboz zaman, çaba ve sabır kavramları ile ilgili size göre ne ifade ediyor olabilir?”*
  - Her grup içinde birkaç kişiden cevaplar alınır ve etkinliğin ikinci aşamasına geçileceği vurgulanır.
  - Çalışma Yaprağı-2’de yer alan ve kesilmiş olan hikâyeler, grupların tamamlamış olduğu yapboza uygun içerikte olacak şekilde dağıtılır. (Yani, balın serüvenini anlatan hikâyeye, arı görselinin yer aldığı yapbozu yapan gruba verilir gibi.)
  - Öğrencilere; *“Sevgili öğrenciler, öncelikle her grup kendi içinde bir grup sözcüsü belirleyecektir. Sonrasında sizlere dağıtılmış olan hikâyeleri grup üyelerinizle birlikte okumanızı ve hikâyenin altındaki soruyu grup olarak düşünerek cevaplamanızı istiyorum. Her grubun okuduğu hikâyeye grup sözcüleri tarafından yüksek sesle bütün gruplara okunacaktır ve yine hikâyeye altında yer alan soru ile cevapları da grup sözcülerince açıklanacaktır. Bunun için toplam süreniz 5 dakikadır.”* yönergesi verilir.
  - Süre bitiminde grup sözcülerinin, sırası ile hikâyeleri ve soruyu yüksek sesle bütün sınıfa okumaları ve grup cevabını paylaşmaları sağlanır. Öğrencilerden gelen cevaplar dinlenir ve bir ürün elde etmede çaba, sabır ve zamanın önemi kısaca vurgulanır.
  - Süreç, büyük grup tartışma soruları kapsamında sürdürülür:
    - Yapboz etkinliğini düşündüğünüzde yapboz parçalarının çok daha fazla olması ve daha küçük parçalardan oluşması durumunda nelere olan ihtiyacınız artar?
    - Daha önce ortaya koymaya çalıştığınız bir ürün olmuş muydu? Olduysa bugün öğrenmiş olduğunuz çaba, zaman ve sabır faktörlerinin etkisi nasıldı?
    - Kendi yaptığınız çalışmalara yeterince zaman ayırma, çaba gösterme ve sabırlı olma konusunda neler düşünüyorsunuz?
    - Yapılan işin özelliğine göre zaman, çaba ve sabır etkenleri nasıl farklılaşabilir?
    - Bugünkü bütün süreci düşündüğünüzde bu etkinliklerle neler kazandığınızı düşünüyorsunuz?
  - Tartışma sorularının cevaplanmasının ardından etkinlik, şu cümle ile sonlandırılır:
  - “Sevgili öğrenciler, bugünkü etkinlikte de gördüğünüz gibi yaşamda bir ürün elde edebilmek için arı gibi çabalayan, moso ağacı gibi gerekli zamanı bekleyebilen ve tırtılın kozadan sabırla çıkması gibi sabredebilen bireyler olabilmeliyiz.”*

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Öğrencilerden bu ay (4 hafta) içerisinde belirledikleri herhangi bir alanda ürün elde etmek için fikirler belirlemeleri ve elde etmek istedikleri ürünle ilgili gereken hazırlıkları yapmaları istenir. 4. hafta sonunda(bu süreci)elde ettikleri/etmeye çalıştıkları ürünle ilgili (fotoğraf, ürünün kendisi, süreçle ilgili sözel paylaşım vb.) kısa bir paylaşımda bulunmaları istenebilir. (Söz konusu bu ürünün öğrencinin ilgi ve yetenekleri, hobileri ve imkânlarını da kapsayacak şekilde birçok farklı alanı içerebileceği öğrencilerle paylaşılmalıdır.)

Uygulayıcıya Not:

1. Etkinlik için mukavva temin edilemiyorsa, Çalışma Yaprağı-1 (yapboz görselleri) doğrudan A4 kâğıdına çıktı alınabilir.
2. Renkli çıktı alma imkânıyoksa Çalışma Yaprağı-1 siyah-beyaz çıktı alınır ve her bir parçanın üzerine sırasıyla numara verilir.

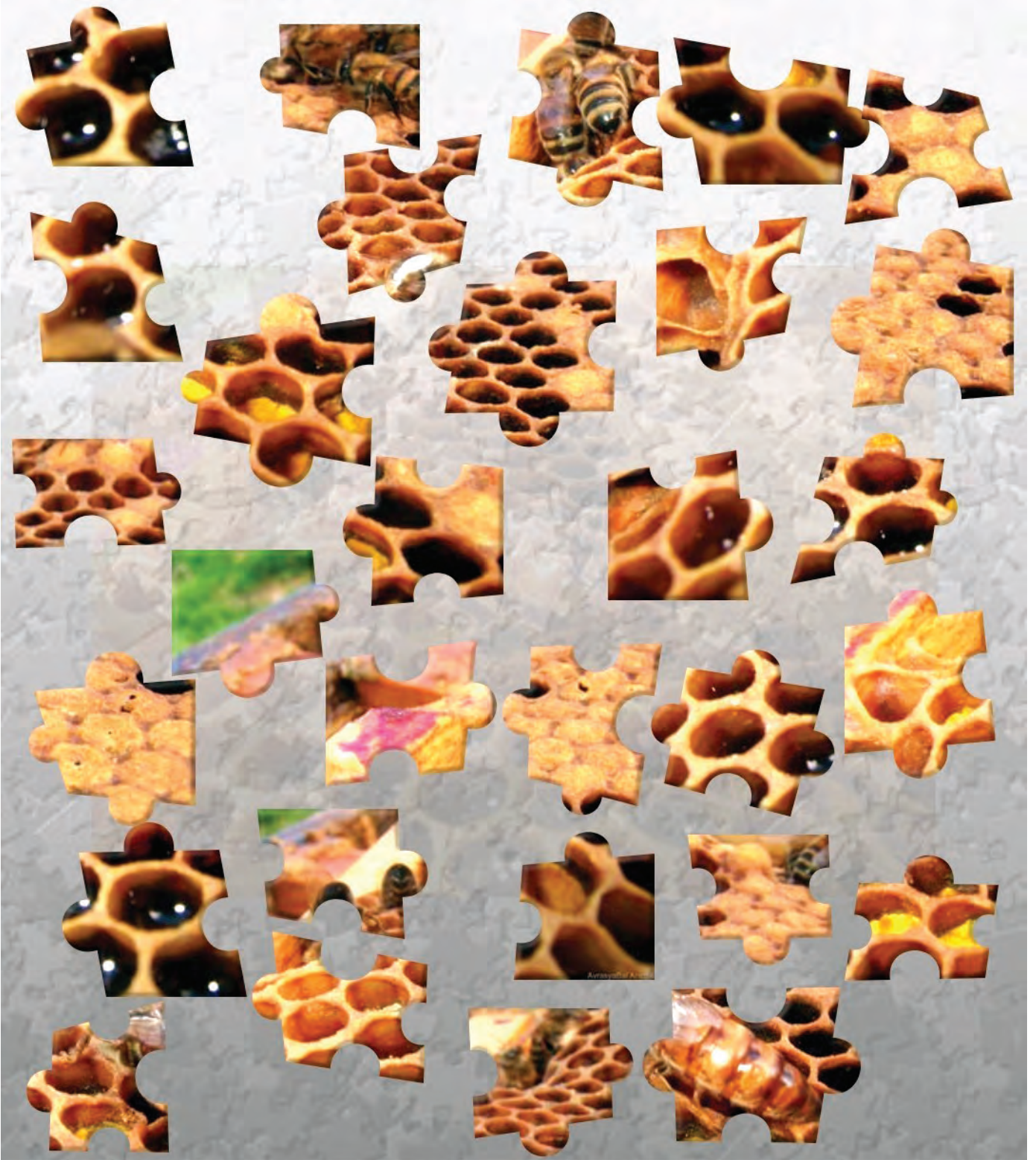
Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Çalışma yaprağında yer alan yazılı materyallere Braille yazı eklenebilir ya da punto büyütülerek materyal desteği sağlanabilir.
2. Etkinliğin tamamlanması için ek süre verilebilir.
3. Çalışma yapraklarının doldurulması sırasında öğretmen desteği sağlanabilir.
4. Grup çalışması sırasında akran desteği sağlanabilir.

Etkinliği Geliştiren:

Zeynep TÜRKÖĞLU MUTLU

Çalışma Yaprağı 1

Çalışma Yaprağı 2

“Bir fabrika düşünün ki o fabrika eşsiz çalışanları ile her daim üretime devam ediyor. İşte sözünü etmiş olduğum bu fabrika arıların kovanı ve bu kovan içerisinde yer alan kusursuz altıgen şeklindeki yapılar ise petekler. Peki, söz konusu bu altıgen petekler kovanlarda hazır halde mi bulunurlar? Tabii ki hayır. Tam da burada başlar arıların mücadelesi. Arılar salgıladıkları balmumu ile bu kusursuz yapıyı inşa ederler. Balmumu oluşumunu da hiç kolay sanmayın, balmumu belli sıcaklıklarda salgılandığından arılar bunun için kenetlenir ve beklerler. Petek hücreleri oluştuğunda iş bitmemiştir. İşçi arılar, çiçeklerin nektarlarını toplar ve kovana bırakır. Ardından yeniden malzeme toplamaya devam eder. Bir işçi arı, yaşam döngüsü boyunca birçok farklı görevi yerine getirirken nektarları da yorulmadan toplayarak kovanlara getirir. 1 gram bal üretmek için çiçekleri yaklaşık 180.000 kez ziyaret eder. Bir arının ömrü boyunca topladığı bal miktarı, bir çay kaşığının 1/12’si kadardır. Arıların ortaya koyduğu mücadele ortadadır. Üstelik balın serüveni burada da bitmez. Başlangıç aşamasından itibaren arıcıya da önemli görevler düşmektedir. Arıların üretim sürecini beklemek, doğru mevsimde/zamanda doğru yerlere kovanları yerleştirebilmek ve hatta kimi zaman farklı bölgelere taşımak, dolan peteklerin olgunlaşmasını tamamlamasını bekledikten sonra petekleri kovanlardan çıkarıp sıyırmak gibi işlemleri tamamlaması gerekmektedir.”¹

Bal üretim serüvenini okudunuz. Bu serüvende ürünün ortaya çıkabilmesi için gereken şeyler nelerdi?

KAYNAK:

¹ Bir arı efsanesi: Adım adım balın hikayesi. Erişim tarihi: Ağustos, 18, 2020. Erişim adresi: <https://www.balparmak.com.tr/bir-ari-efsanesi-adim-adim-balin-hikayesi>

Çalışma Yaprağı 2

Moso ağacı, Uzakdoğu'da ve bataklıklarda çok zor şartlar altında yetişen bir tür bambu ağacıdır. Moso, dikildikten sonra 5 yıla varan zamana kadar, hiçbir görünür gelişme meydana gelmez. Bu sırada dışarıdan görülmesi de yaptığı önemli ve onu hedeflerine giden yolda daha da güçlendiren bir özelliği vardır. Moso, ilk 5 yıl sadece derinlere kök salar ve hem beslenmesi için gerekli minerallere hem de ileri de en güçlü rüzgârlarla bile sarsılmayacak bir güce ulaşır. 5 yıl dolduğunda her gün ortalama 35-40 cm. büyüyerek 2 ay gibi bir sürede 30 metrelik boya ulaşır. Moso ağacını bu seviyeye getiren toprağa sabırla saldığı yüzlerce metrelik kökleridir. ²

Moso ağacının gelişimini okudunuz. Bu gelişim sürecinde önemli etkenler nelerdi?

KAYNAK:

² Nalbantoğlu, F. Erişim tarihi: Ağustos, 23, 2020. Erişim adresi: <http://www.faruknabantoglu.com/?pnum=23&pt=Ya%C5%9Fam%C4%B1n+%C4%B0%C3%A7inde+MOSO+Olabilmek...>

Çalışma Yaprağı 2

İyi niyetli ve yardımsever bir arkadaşımın bir gün doğada gezerken, kozasından çıkmaya çabalayan bir kelebek gördük. Kelebek liflerin arasından sıyrılmaya çabalıyordu. Yardımsever arkadaşım hemen kelebeğin imdadına koştu. Dikkatlice kozanın liflerini sıyırdı, kozayı araladı ve kelebeğin fazla çabalamadan kozadan çıkmasını sağladı. Ancak kelebek kozadan kolaylıkla çıktıysa da, biraz çırpındı ve uçamadı. Yardımsever arkadaşımın göz ardı ettiği gerçek şuydu: Kanatlar ancak kozadan çıkma çabalarıyla güçlenir ve uçuşa hazırlanır. Kelebek kendini kurtarma çabalarıyla aslında kaslarını geliştirmekte, kendini ayakta tutacak, güçlü kılacak, uçmaya hazırlayacak hareketleri çabalarıyla öğrenmekteydi. Yardımsever arkadaşım işini kolaylaştıracak kelebeğin güçlenmesine engel olmuştu. Kelebek hiçbir zaman özgürlüğü tanımadı. Kelebek hiçbir zaman gerçekten uçamadı.³

Kelebeğin hikâyesini okudunuz. Kelebeğin güçlenebilmesi için gereken şeyler nelerdi?

KAYNAK:

³ İyi niyetin sonuçları. (2010, Mayıs, 11). Erişim adresi: <http://www.istikbalgazetesi.com/haber18.asp?sec=2&newscatid=0&yazarid=299&newsid=57494>

7. SINIF ETKİNLİKLERİ

NE YAPTIĞIMIN FARKINDAYIM

Gelişim Alanı	Sosyal Duygusal
Yeterlik Alanı	Benlik Farkındalığı
Kazanım/Hafta	Başarı ve başarısızlık durumlarını açıklama biçimlerini değerlendirir. / 31. hafta
Sınıf Düzeyi	7.sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	1. Çalışma Yaprağı-1
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Çalışma Yaprağı-1 öğrenci sayısı kadar çoğaltılır.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> Öğrencilere etkinliğin amacının başarı ve başarısızlık durumlarında nasıl davrandığımızı fark etmek olduğu açıklanır. Çalışma Yaprağı-1 öğrencilere dağıtılır ve şu yönerge verilir. <i>"Elinizde 2 tane örnek olay var. Bu olaylarla ilgili duygular, düşünceler ve davranışlar var. Siz böyle bir durum yaşadığınızda ne hissedersiniz, ne düşünürsünüz ve ne yaparsınız? Hissettiğiniz duyguyu, düşünceleri ve yaşadığınız durumu işaretleyiniz. Örnekler dışındaki duygu, düşünce ve davranışlarınızı da noktalı olan boş kutucuklara yazınız."</i> Gönüllü öğrencilerden paylaşım yapmaları istenir. Aşağıdaki sorular sorularak etkinlik devam ettirilir. <ul style="list-style-type: none"> Yaşadığınız başka bir başarı durumunda ne hissediyor, ne düşünüyor ve nasıl tepki veriyorsunuz? Yaşadığınız başka bir başarısızlık durumunda ne hissediyor, ne düşünüyor ve ne yapıyorsunuz? Gönüllü öğrencilerden paylaşımları alındıktan sonra etkinlik aşağıdaki açıklama yapılarak sonlandırılır: <i>"Yaşadığımız bir olay karşısında nasıl tepki verdiğimiz duygu ve düşüncelerimizle bağlantılıdır. Her birimiz aynı durum karşısında farklı hissedip, farklı düşünüp ve farklı davranabiliyoruz. Yaşadığımız durum karşısında verdiğimiz tepkilerimiz bazen işlevsel olabiliyorken bazen de işlevsel olmayabiliyor."</i>
Kazanımın Değerlendirilmesi:	1. Öğrencilerden yaşadıkları farklı başarı ve başarısızlık durumlarında ne hissettiklerini, ne düşündüklerini ve nasıl davrandıklarını yazmaları istenebilir.

Uygulayıcıya Not:

1. Öğrenciler çalışma kağıdının dışındaki duygu, düşünce ve davranışları da ifade etmeye teşvik edilmelidir.

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Çalışma yaprağında yer alan yazılı materyallere Braille yazı eklenebilir ya da punto büyütülerek materyal desteği sağlanabilir.
2. Etkinliğin tamamlanması için ek süre verilebilir.
3. Çalışma yapraklarının doldurulması sırasında öğretmen desteği sağlanabilir.
4. Çalışma yaprağında yer alan örnek olay öğrencinin tercihine göre değişebilir.
5. Kazanımın değerlendirilmesi sırasında öğrenciden resim yoluyla kendini ifade etmesi sağlanarak öğrenme ürünü farklılaştırılabilir.

Etkinliği Geliştiren:

Havva BAŞKÖY

Çalışma Yaprağı 1

Yüzme yarışmasında gruptaki arkadaşlarına göre başarılı bir performans sergiledin. Bu durumda ne hissedersin, ne düşünüyorsun ve nasıl davranırsın?

Mutlu.	Özgüvenli.	Yetersiz.	Küçümseme. (başkalarını)	.....
Yüzdüğümüz kulvar kısıydı o yüzden bu başarılı olduğum anlamına gelmez.	Bu şekilde düzenli ve disiplinli çalışarak bir çok şeyi daha başarabilirim.	Diğerleri benim kadar yetenekli değil.	Çalışmamın karşılığını aldım.	.....
Arkadaşlarıma benim gibi olabilmeleri için onlara örnek davranışlar gösterdiğimi söyledim.	Başarımı korumak için daha çok çalışırım.	Bu başarı beni motive eder ve çalışmalarımı aynı şekilde devam ederim.	Başarımı ailem ve yakın arkadaşlarımla paylaşıyorum.	.....

Yüzme yarışmasında gruptaki arkadaşlarına göre düşük bir performans sergiledin. Bu durumda ne hissedersin, ne düşünüyorsun ve nasıl davranırsın?

Üzüntü.	Yetersiz.	Öfke.	Umursamazlık.	.....
Bundan sonra daha çok antrenman yapmalıyım.	Ne kadar antrenman yapsam da başarısız olurum.	Yüzme hocası iyi çalıştırmadı.	Antrenman yapmama gerek yok olduğu kadar.	.....
Antrenman yapmayı bırakırım.	Aileme yüzme hocasının iyi öğretmediğini söylerim.	Bundan sonra daha çok antrenman yaparım.	Çevremdekilere çalışmadığımı istersem her şeyi başarabileceğimi söylerim.	.....

7. SINIF ETKİNLİKLERİ

OKULUM HAYAT DOLU

Gelişim Alanı	Akademik
Yeterlik Alanı	Okula ve Okulun Çevresine Uyum
Kazanım/Hafta	Okulun kendisi için önemini açıklar. / 32. Hafta
Sınıf Düzeyi	7.sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	1. Çalışma Yaprağı-1 2. Kalem
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Çalışma Yaprağı-1 öğrenci sayısı kadar çoğaltılır.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> Öğrencilere "Sevgili öğrenciler bugün okulun sizler için önemi hakkında konuşacağız." yönergesi verilerek etkinliğin amacı açıklanır. Uygulayıcı tarafından aşağıdaki hikâyeye tüm öğrencilerin duyabileceği şekilde okunur.<p>"Nazlı 7. sınıfa gidiyordu. Yarıyıl tatilinin son günlerine gelmişti. Bir kaza geçirmiş ve okul açıldığında okula gidememişti. Tedavisi uzun zaman alacaktı. Doktor okula başlamasına izin vermiyordu. Ağrıları geçmiş ama can sıkıntıları başlamıştı. Kitap okumak, resim yapmak sıkıntısını gidermiyordu artık. Hatta bunları yapmayı bile bırakmıştı. Arkadaşları ya arıyor ya da gelip ziyaret ediyorlar, okulda yaptıkları, öğrendikleri, oynadıkları şeyleri anlatıyordu. 1. dönemde katıldığı tiyatro grubundan arkadaşı Utku yeni oyunu yıl sonunda sergileyeceklerini söylemişti. Kendisi kadro da olamayacaktı...Nazlı okulun kendisi için önemini düşünmeye başlamıştı. Okul onun için sadece derslere girdiği bir yer değilmiş, bunu fark etmişti. Okul onun için önemliydi.</p><p>Onun için okul...."</p> Uygulayıcı hikâyeye sonrasında duraksar ve sonrasında "Evet sevgili öğrenciler hikâyemiz 'ONUN İÇİN OKUL...' diye devam edecek... Ancak biz bu hikâyeyi biraz değiştireceğiz ve "BENİM İÇİN OKUL... diyeceğiz. Şimdi sizlere dağıtacağım çalışma yaprağını okulun sizin için önemine ilişkin ifadelerle doldurmanızı istiyorum" diyerek Çalışma Yaprağı-1 tüm öğrencilere dağıtılır. Öğrencilere Çalışma Yaprağı-1'de yer alan cümle tamamlama görevleri için belirli bir süre verilir. Süre tamamlandıktan sonra gönüllü öğrencilerin paylaşımları alınır. Paylaşımlar alınırken mümkün olduğunca çok ve değişik öğrencilerden cevaplar alınmasına dikkat edilir. Süreç tartışma soruları kapsamında değerlendirilir:

Süreç (Uygulama Basamakları):

- Okulun sizin için öneminde farklı bir yönünü fark ettiniz mi? Bular nelerdi?
- Sizin için okulun hangi yönleri ilk sıralarda? Sıralayabilir misiniz?

6. Tartışma sorularına yönelik paylaşımlar alındıktan sonra aşağıdakine benzer bir ifade ile süreç sonlandırılır.

"Evet sizin de söylediğiniz gibi okul, hayata atıldığımız, arkadaşlar edinip yeni bilgiler öğrendiğimiz bir ortamdır. Okulda arkadaşlıklar ve dostluklar kurarız. Bu şekilde derterimizi anlatacağımız, mutluluklarımızı paylaşacağımız kişiler edinmiş oluruz. Yeni bilgiler öğreniriz. Bu bilgiler günlük hayatımızda, okul hayatımızda ve geleceğimizde büyük roller oynar. Birçok öğretmenle tanışır ve ailemizden sonra bize doğruları öğretecek ve hayatımızı etkileyecek kişileri tanımış oluruz. Hayatımıza disiplin kazandırmış oluruz. İşleri çözmek, aldığımız eğitim sayesinde daha da kolaylaşır. Okul sayesinde hayatımız daha kurallı, daha düzenli bir hal alır."

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Öğrencilerden "Okulun Yaşamındaki Yeri ve Önemi" temalı bir kompozisyon çalışması yapmaları istenebilir.

Uygulayıcıya Not:

1. Kaynaştırma eğitimi alan öğrenciler çalışma boyunca ara ara desteklenir.

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Çalışma yaprağında yer alan yazılı materyallere Braille yazı eklenebilir ya da punto büyütülerek materyal desteği sağlanabilir.
2. Etkinliğin tamamlanması için ek süre verilebilir.
3. Çalışma yapraklarının doldurulması sırasında öğretmen desteği sağlanabilir.
4. Okulun kendisi için önemini görsellerle anlatması sağlanarak öğrenme ürünü farklılaştırılabilir.

Etkinliği Geliştiren:

Sema EYİER

Çalışma Yaprağı 1

BENİM İÇİN OKUL

Yüzme yarışmasında gruptaki arkadaşlarına göre başarılı bir performans sergiledin. Bu durumda ne hissedersin, ne düşünüyorsun ve nasıl davranırsın?

- Okul.....yer.
- Okul..... geliştirdiğim yer.
- Okul arkadaşlarımla .....yaptığım yer.
- Okul arkadaşlarımla .....paylaştığım yer.
- Okul öğretmenlerimle.....yer.
- Okul.....hissettiğim yer.
- Okul.....gösterdiğim yer.
- Okul .....gibi faaliyetlere katıldığım yer.
- Okul .....gibi sorumlulukları aldığım yer.
- Okul ..... yaşadığım yer.
- Okul öğretmenimin ..... yer.
- Okul.....gibi güçlü yönlerimi gördüğüm/gösterdiğim yer.
- Okul seçeceğim meslekle ilgili..... yer.
- Okul.....gibi konularda yaptıklarımla gurur duyduğum yer.
- Okul ..... öğrendiğim yer.

7. SINIF ETKİNLİKLERİ

KARAR VERME SÜRECİMİ NELER ETKİLEMİŞ?

Gelişim Alanı	Sosyal Duygusal
Yeterlik Alanı	Karar Verme
Kazanım/Hafta	Bu zamana kadar verdiği kararları karar verme sürecini etkileyen faktörler açısından değerlendirir / 33.Hafta
Sınıf Düzeyi	7.sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	1. Çalışma Yaprağı-1 2. Ele sığabilen küçük top
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Çalışma Yaprağı-1 öğrenci sayısı kadar çoğaltılır.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> 1. Etkinliğe ısınma oyunu ile başlanır. Öğrenciler ayakta ve birbirlerini görebilecekleri şekilde sınıfa dağılırlar. Öğretmen bir öğrencinin adını söyleyerek elindeki topu ona atar. Öğrenci topu tutar ve en sevdiği meyvenin adını söyler. Başka bir arkadaşına topu atar ve topu tutan arkadaş önce arkadaşının söylediği meyveyi sonra da kendi sevdiği meyveyi söyler ve topu bir başka arkadaşına atar. Tüm öğrencilere sıra gelene kadar oyun sürer. 2. Isınma oyunu sonrası sınıf düzeni sağlandıktan sonra "Bu etkinliğimizde şimdiye kadar verdiğimiz kararlarda karar verme sürecimizi etkileyen faktörleri değerlendirmeyi amaçlıyoruz." ifadeleriyle etkinliğin amacı açıklanır. 3. Öğrencilere daha önce hayatlarında ne gibi karar aldıklarını düşünmeleri istenir. "Kararlarınızı nasıl verirsiniz? Karar verme şeklinizi kimden öğrendiniz? (Anne/baba/büyük kardeşler/öğretmen) Karar verirken belirlediğiniz kişisel bir kural ya da yönteminiz var mı? Varsa, bu kurallar bulunduğunuz ortama göre (evde, arkadaşlarınla, okulda vb.) değişiyor mu?"¹ soruları yöneltilerek öğrenciler yaşantıları hakkında düşünmeye sevk edilir. 4. Öğrencilere karar verme ile ilgili aşağıdaki açıklama yapılır: "Karar verme bir durum veya problemin çözümü ile ilgili çeşitli seçenekler arasında birinin tercih edilmesidir.² Günlük yaşamda hepimiz farkında olarak veya olmayarak çeşitli karar durumlarıyla karşılaşırız ve kararlarımızı verirken çeşitli faktörlerden etkilenebiliriz. Bu faktörler karar konusu hakkındaki bilgi düzeyimiz, karar vermek için gereken sürenin sınırlı olması, seçeneklerin çokluğu/azlığı, arkadaş çevremiz, ailemiz gibi çevresel etkenler olabileceği gibi; başarı düzeyimiz,motivasyon düzeyimiz, hedeflerimiz, planlarımız vb. gibi kişisel etkenler de olabilir."

¹ Erkan,S.(2011). Örnek Grup Rehberliği Etkinlikleri. Ankara, Pegem Akademi.

² Erkan, S. &Kaya, A. (2012).Grupla Psikolojik Danışma ve Rehberlik Programları. Ankara, Pegem Akademi.

Süreç (Uygulama Basamakları):

5. Öğrencilere Çalışma Yapağı-1 dağıtılırken aşağıdaki yönerge verilir:

“Yaşımız ilerledikçe karar vermeniz gereken durumlarla daha sık karşılaşırız. Karşılaştığımız bu durumların bazılarında karar tamamen bize ait olurken bazılarında ise sadece fikrimizi belirterek karar üzerinde etkili olabiliriz. Size dağıttığım çalışma kâğıtlarında her gün karşılaşabileceğimiz türden üç farklı durum bulunuyor. Bu durumlarda karar vermesi gereken kişi siz olsaydınız kararınızı etkileyen faktörler neler olurdu bunları her örneğin altındaki boşluklara yazmanızı istiyorum. Dördüncü bölümde ise şimdiye kadar vermiş olduğunuz bir karar durumunu kısaca açıklayarak süreci etkileyen kişisel ve çevresel faktörleri yazınız.”

6. Örnek madde sesli okunur ve diğer durumlar üzerinde çalışmalarını bittiğinde uygulayıcı diğer üç örneği sırasıyla okur ve her örnek için paylaşım yapacak birkaç öğrenciye söz verir. Kendi kararları ile ilgili de gönüllü öğrencilere paylaşımda bulunmaları için söz verilir.

7. Aşağıdaki soru öğrencilere yöneltilerek sınıf içi etkileşim sağlanır:

- Karar verme sürecinizi etkilemesi açısından yeni etkenler fark ettiniz mi? Bunlar nelerdir ve bugüne kadar verdiğiniz kararları nasıl etkiledi?

8. *“Bugün sizlerle daha önce verdiğimiz karar süreçlerini etkileyen faktörleri bulmaya çalıştık. Yaşamımızda basit kararlar olduğu gibi zor ve büyük kararlar da vermeniz gerekecektir. Bu kararları sağlıklı verebilmek ve sonuçlarından mutlu olabilmek için bizi etkileyen faktörlerin farkına varmamız bize yardımcı olacaktır.”* ifadeleriyle etkinlik sonlandırılır.

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Öğrencilerden çevrelerindeki kişilerle karar verme sürecini etkileyecek faktörleri görebilecekleri durumlar hakkında röportaj yapmalarını istenebilir.

Uygulayıcıya Not:

1. Uygulayıcı öğrencilerin vereceği kişisel karar örneklerinde olumsuz bir ifade olmamasına dikkat etmelidir. Olumlu ve günlük yaşamdan örnekler vermeleri konusunda öğrenciler motive edilmelidir.
2. Isınma oyunu için top bulunamıyorsa ele sığabilen ve düşmesi sorun olmayacak bir nesne de kullanılabilir.

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Çalışma yapağında yer alan yazılı materyallere Braille yazı eklenebilir ya da punto büyütülerek materyal desteği sağlanabilir.
2. Etkinliğin tamamlanması için ek süre verilebilir.
3. Grup çalışması sırasında akran eşleştirilmesi yapılarak akran desteği sağlanabilir.
4. Karar verme süreci ile ilgili açıklama kısmı (görsel, hikaye vs) eklenerek etkinlik çeşitlendirilerek öğrenme içeriği farklılaştırılabilir.

Etkinliği Geliştiren:

Zeynep ALTUNCU

Çalışma Yaprağı 1

Aşağıda karar verme sürecini etkileyen faktörleri bulacağınız bir örnek ve üç farklı durum verilmiştir. Beşinci bölümde ise şimdiye kadar vermiş olduğunuz bir karar durumunu düşünüp süreci etkileyen kişisel ve çevresel faktörleri yazınız.

1	<p>Karar durumu: Yaşadığım şehirde tuttuğum takımın basketbol takımının maçı var. Aynı akşam uzun zamandır beklediğim filmin ilk gösterimi yapılacak. İki etkinlik için de biletim var ve bir karar vermem gerekiyor.</p>	<p>Karar sürecini etkileyen kişisel faktörler: ✓ Filmi merak ediyorum. ✓ Basketbolu çok seviyorum.</p>	<p>Karar sürecini etkileyen çevresel faktörler: ✓ Maçı canlı izlemenin tekrarı yok. ✓ Filme arkadaşlarımla gitmek daha eğlenceli olurdu.</p>
2	<p>Karar durumu: Elimde iki farklı roman var. Birini okuyup özet çıkarmam için öğretmenim verdi ama konusu hiç ilgimi çekmiyor. Diğeri ise şu an çok popüler, merak ediyorum ama arkadaşım güzel olmadığını söyledi.</p>	<p>Karar sürecini etkileyen kişisel faktörler: ✓ ✓ ✓</p>	<p>Karar sürecini etkileyen çevresel faktörler: ✓ ✓ ✓</p>
3	<p>Karar durumu: Öğretmenime sıramı değiştirmek istediğimi söyledim ve bana iki seçenek sundu; ilki çok iyi anlaştığım bir arkadaşım ile arka sırada oturmak, ikincisi önde, tahtayı rahat görebileceğim bir sırada başka bir sınıf arkadaşım ile oturmak. Arka sırada tahtayı rahat göremiyorum ancak o arkadaşım ile da sıramı paylaşmak istiyorum.</p>	<p>Karar sürecini etkileyen kişisel faktörler: ✓ ✓ ✓</p>	<p>Karar sürecini etkileyen çevresel faktörler: ✓ ✓ ✓</p>
4	<p>Karar durumu: Çok sevdiğim dizinin yeni bölümünü izlemek ile o akşam misafirlğe gelen ailenin çocuğu ile oyun oynamak arasında ne yapacağıma karar vermem gerekiyor.</p>	<p>Karar sürecini etkileyen kişisel faktörler: ✓ ✓ ✓</p>	<p>Karar sürecini etkileyen çevresel faktörler: ✓ ✓ ✓</p>
5	<p>Karar durumu: ....</p>	<p>Karar sürecini etkileyen kişisel faktörler: ✓ ✓ ✓</p>	<p>Karar sürecini etkileyen çevresel faktörler: ✓ ✓ ✓</p>

7. SINIF ETKİNLİKLERİ

KARAR VERME MERDİVENİ

Gelişim Alanı	Sosyal Duygusal
Yeterlik Alanı	Karar Verme
Kazanım/Hafta	Karar verme basamaklarını açıklar./34.hafta
Sınıf Düzeyi	7.sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	1. Çalışma Yaprağı-1 2. Etkinlik Bilgi Notu
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Çalışma Yaprağı-1 öğrenci sayısı kadar çoğaltılır.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> Uygulayıcı tarafından " Sevgili öğrenciler, bugün sizinle karar verme basamaklarını öğreneceğiz. Hayatınızda bugüne kadar binlerce karar vermişsinizdir. Şimdi yakın tarihte almış olduğunuz ve sizin için önemli olan bir kararınızı düşünmenizi istiyorum" açıklaması yapılır. Çalışma Yaprağı-1 öğrencilere dağıtılır ve aşağıdaki açıklama yapılır. "Çalışma Yaprağı-1'de yer alan karar verme merdivenine hoşgeldiniz! Şimdi karar verme sürecinde yer alan basamakları düşününüz. Biraz önce düşünmenizi istediğim daha önce vermiş olduğunuz kararınızı karar verme merdiveninin en alt basamağından en son basamağına kadar yazınız." Çalışma Yaprağı-1'in ardından gönüllü öğrencilerden aldıkları kararı ve kararlarına ait basamaklarını paylaşmaları istenir. Süreç aşağıdaki tartışma soruları kapsamında değerlendirilir: <ul style="list-style-type: none"> Etkinlik sürecinde neler yaşadınız/hissettiniz? Karar verme sizce bir süreç midir yoksa anlık bir durum mudur? Karar vermenizde en çok etkili olduğunu düşündüğünüz basamaklar nelerdir? Karar verme sürecinde en çok hangi basamaklarda zorlandınız? Tartışma sorularının ardından uygulayıcı tarafından karar verme süreci ve basamakları konusunda farkındalık kazanmaları ve aynı zamanda da Çalışma Yaprağı-1'de yer alan basamakların öğrenilmesi amacıyla Etkinlik Bilgi Notu öğrenciler ile paylaşılır.

Süreç (Uygulama Basamakları):

6. Uygulayıcı tarafından etkinliğin sonucuna ilişkin açıklama yapılır:

"Sevgili öğrenciler öncelikle hepinize katılımlarınız için çok teşekkür ederim. Bugün sizinle karar verme basamaklarını açıklamaya ve sizin verdiğiniz kararlarınızı değerlendirmenizi amaçladık. Gördüğünüz üzere karar verme pek çok seçenek arasından düşüncemize veya eylemimize uygun olanı seçme sürecidir. Evet, karar verme bir süreçtir aslında biz farkında olmadan birçok basamakta duraklıyoruz ve kararımızı değerlendiriyor, inceliyor, karşılaştırıyor ve son şeklini veriyoruz."

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Son günlerde akademik alanda yer alan bir konuyu etkinlik kapsamında öğrenilen karar verme basamakları doğrultusunda incelemeleri ve bir sonraki hafta arkadaşları ile paylaşımları istenebilir.

Uygulayıcıya Not:

1. Etkinlik Bilgi Notu uygulayıcı tarafından gözden geçirilir.
2. Çalışma Yaprağı-1'de yer alan yedi basamağı dolduramayan öğrencilere destek verilebilir ya da tamamlayabildikleri kadarı yeterli kabul edilebilir.

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Çalışma yaprağında yer alan yazılı materyallere Braille yazı eklenebilir ya da punto büyütülerek materyal desteği sağlanabilir.
2. Etkinliğin tamamlanması için ek süre verilebilir.
3. Çalışma yapraklarının doldurulması sırasında öğretmen desteği sağlanabilir.
4. Karar verme merdiveninde yer alan her bir basamak öğretmen tarafından gösterilerek ya da anlatılarak öğrencinin tamamlanması sağlanarak etkinlik aşamalı sunulabilir.

Etkinliği Geliştiren:

Neşe KURT DEMİRBAŞ

Çalışma Yaprağı 1

KARAR VERME
MERDİVENİNE
HOŞ GELDİNİZ!

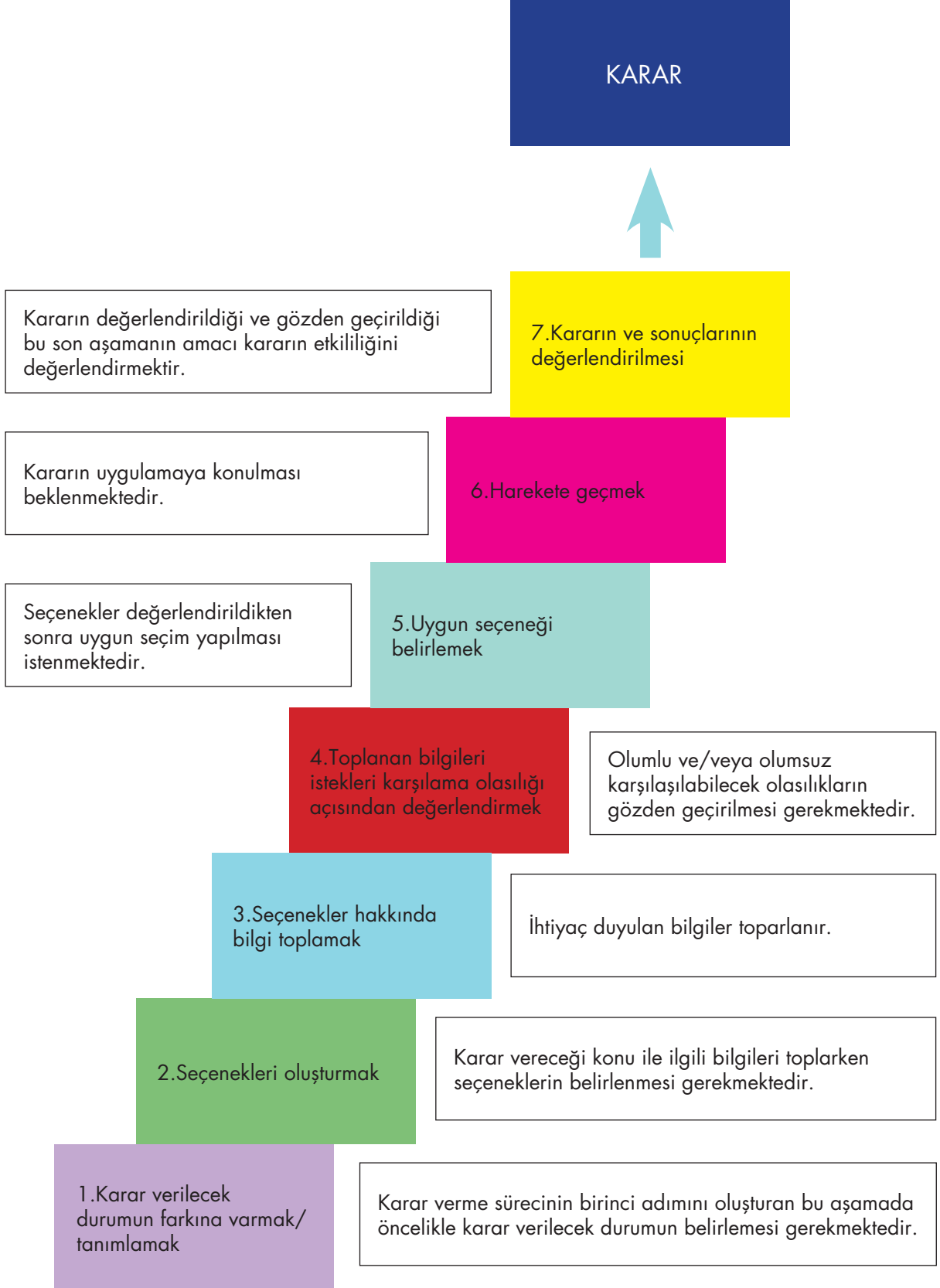
KARAR

Sizden vermiş olduğunuz karar ile ilgili karar verme basamaklarınızı yazmanızı istiyorum.

Şimdi ilk adım ile başlayalım!

ETKİNLİK BİLGİ NOTU¹

¹ Kuzgun, Y. (2011). Mesleki Rehberliği ve Danışmanlığına Giriş. Nobel Yayınevi. Beşinci basım, Ankara. (75. sayfa Karar Kuramlarından uyarlanmıştır.)

7. SINIF ETKİNLİKLERİ

KARAR VERMEK, ZOR OLMASA GEREK

Gelişim Alanı	Sosyal Duygusal
Yeterlik Alanı	Karar Verme
Kazanım/Hafta	Karar verme basamaklarını kullanır. / 35.Hafta
Sınıf Düzeyi	7.sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	1. Çalışma Yaprağı-1
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Çalışma Yaprağı-1 grup sayısı kadar çoğaltılır.

Süreç (Uygulama Basamakları):

1. Etkinliğinin amacının karar verme basamaklarını kullanmak olduğu açıklanarak süreç başlatılır.
2. Grup oluşturma yöntemlerinden birisi kullanılarak sınıf 4 gruba ayrılır.
3. Her bir gruba Çalışma Yaprağı-1 dağıtılır.
4. Aşağıdaki yönerge öğrenciler ile paylaşılır.

"Bugün sizlerle karar verme basamaklarını örnek bir durum üzerinde kullanacağız. Çalışma Yaprağı-1'de geçen hafta yapılan etkinlikte bahsettiğimiz karar verme basamaklarını göreceksiniz. Her adımda sizlere verilen bilgiler doğrultusunda sorulan soruları cevaplandırın. Soruları grup olarak cevaplandırabileceğiniz gibi görev paylaşımı yaparak da cevaplandırabilirsiniz."

5. Öğrencilere yeterli süre verildikten sonra her gruptan gönüllü bir grup üyesinin yapmış oldukları çalışmayı sınıf arkadaşları ile paylaşması istenir.
6. Süreç aşağıdaki tartışma soruları ile devam ettirilir.
  - Meryem'in problemini çözerken kendinizi nasıl hissettiniz? Karar vermek zor oldu mu?
  - Sizce karar verme basamaklarını kullanmanın yararları nelerdir?
  - Bu çalışmadan sonra kendi kararlarınızı alırken karar verme basamaklarını kullanır mısınız?

7. Aşağıdaki yönerge okunarak etkinlik sonlandırılır.

"Bugünkü etkinliğimizde sizin yaşınızdaki bir öğrencinin her an karşısına çıkabilecek bir güçlük ile ilgili karar verme basamaklarını kullandık. Unutmayın ki hayatımız aldığımız kararlar doğrultusunda şekillenir. Çok çalışmak başarılı olmanın yolunu açar ancak bu yolu sonuca götürecek olan doğru kararları alarak"

Süreç (Uygulama Basamakları):

ilerleyebilmektir. Bu uygulama doğrultusunda siz de kendi yaşantınızda karşınıza çıkabilecek durumlarla ilgili karar alırken karar verme basamaklarını kullanabilir, bu sayede kararınızın her boyutunu düşünmüş olursunuz. Etkinliğe katıldığınız için teşekkür ederim."

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Öğrencilerden önümüzdeki 1 ay için karar vermeleri gereken bir konuda karar basamaklarını kullanmaları ve bunu Çalışma Yaprağı-1 formunda poster hâline getirerek sınıf panosunda sergilemeleri istenebilir.

Uygulayıcıya Not:

1. Öğrenciler grup çalışması yaparken, aralarında dolaşarak gruplar içerisinde çalışmadan dışlanan öğrenci bulunmadığından emin olunur.
2. Gruplardaki öğrenci sayılarında eşitsizlik olması uygulama açısından önemli değildir.

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Çalışma yaprağında yer alan yazılı materyallere Braille yazı eklenebilir ya da punto büyütülerek materyal desteği sağlanabilir.
2. Etkinliğin tamamlanması için ek süre verilebilir.
3. Grup çalışması sırasında akran eşleştirmesi yapılarak akran desteği sağlanabilir.

Etkinliği Geliştiren:

Şaduman AYHAN

Çalışma Yaprağı 1¹

Karar Verilecek Durumun Farkına Varılması/ Tanımlanması

Meryem 7.sınıf öğrencisidir. Normalde okuluna hevesle giden, okula giderken erkenden kalkıp hazırlanan Meryem'e bu yıl bir şeyler olmuştur. Artık okula gitmek istemediğini, okulu ve dersleri düşündükçe kalbinin sıkıştığını fark etmiştir.. İçindeki huzursuzluk gün geçtikçe büyümekte, bu huzursuzluğun nedenini bilememek Meryem'in daha da huzursuz hissetmesine sebep olmaktadır. Onu böyle gören sıra arkadaşı Murat Okul psikolojik danışmanından/rehber öğretmenden yardım almasını tavsiye etmiştir. Meryem problemin ne olduğunu bilmeden psikolojik danışmanının/rehber öğretmenin ona nasıl yardım edeceğini anlamasa da kendisini çaresiz hissettiği için bu fikri kabul etmiştir. Okul psikolojik danışmanı/rehber öğretmen ile yakın bir tarihe görüşme ayarlamış ve görüşmede hissettiği huzursuzluktan bahsetmiştir. Yaşadıklarını anlatırken Meryem yeniden düşünme fırsatı bulmuş ve problemin ne olduğunu fark etmiştir.

Meryem'in karar vermesi gereken durum nedir?

Seçeneklerin Oluşturulması

Bu problemi Okul psikolojik danışmanı/rehber öğretmen ile paylaşmış ve problemin çözümü için neler yapabileceklerini konuşmuşlardır.

Bu Problemi Çözmek için seçenekleri neler olabilir?

Seçenekler Hakkında Bilgi Toplanması

Okul psikolojik danışmanı/rehber öğretmen Meryem'den bir sonraki hafta tekrar yapacakları görüşmeye kadar seçeneklerini araştırmasını ve bu seçeneklerle ilgili bilgi toplamasını istemiştir.

Bu seçeneklerle ilgili bilgiye Meryem hangi kaynaklardan ulaşabilir?

Bu Seçeneklerin iyi kötü tarafları neler olabilir?

KAYNAK:

1 Kuzgun, Y. (2011). Meslek Rehberliği ve Danışmanlığına Giriş. Nobel Yayınevi. Beşinci Basım, Ankara (75. Sayfa Karar Kuramları'ndan uyarlanmıştır.)

Toplanan bilgilerin, istekleri karşılama olasılığı açısından değerlendirilmesi

Meryem probleminin çözümü için alacağı yardımın profesyonel olmasını, evine yakın olmasını, yardım aldığı ortamda rekabet duygusunu hissedebilmeyi, gerektiğinde birebir yardım alabilmeyi istemektedir.

Bu seçenekleri Meryem'in isteklerini karşılama olasılığı açısından değerlendirin.

Uygun Seçeneğin Belirlenmesi

Sizce bu seçenekler arasında Meryem'in problemini en iyi şekilde çözecek olan, Meryem'in isteklerine en çok uyacak olan hangisi?

Harekete Geçilmesi

Meryem uygun seçeneği uygulamaya koymak için neler yapmalı, kimlerden yardım almalıdır?

Sonucun Değerlendirilmesi

Sizce Meryem bundan bir yıl sonra almış olduğu kararlar ilgili neler düşünür?

7. SINIF ETKİNLİKLERİ

NELERİ HATIRLIYORUM?

Gelişim Alanı	Ortak
Yeterlik Alanı	Ortak
Kazanım/Hafta	Sınıf rehberlik programı etkinliklerine/yaşantılarına ilişkin duygu ve düşüncelerini yansıtır. / 36. Hafta
Sınıf Düzeyi	7. Sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	1. Çalışma Yaprağı-1
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	<ol style="list-style-type: none"> 1. Sene boyunca gerçekleştirilen sınıf rehberlik çalışmaları ve kazanımları gözden geçirilir. 2. Altı şapka düşünce tekniği gözden geçirilir. 3. Çalışma Yaprağı-1 grup sayısı kadar çoğaltılır.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> 1. Etkinliğin amacının sene boyunca sınıf rehberlik programı etkinliklerine/yaşantılarına ilişkin duygu ve düşüncelerini yansıtmak olduğu açıklanarak etkinliğe giriş yapılır. 2. Sınıftaki öğrenciler 6 gruba ayrılırlar. 3. Gruplara Çalışma Yaprağı-1 dağıtılarak öğrencilerden her şapkanın yanında yer alan soruları kendi aralarında tartışmaları ve ortak ya da farklı duygu ve düşüncelerini belirlemeleri ve not etmeleri istenir. 4. Grupların 15 dakika içerisinde çalışmalarını tamamlaması beklenir. 5. Ardından sırası ile grup üyeleri sene boyunca yapılan sınıf rehberlik etkinliklerine ilişkin yaşantılarını, duygu ve düşüncelerini sırası ile paylaşır. Paylaşımlar çalışma yaprağındaki şapka sırasına göre gerçekleştirilir. 6. Öğrencilere "Önce beyaz şapkayı takıyoruz. Bu sene sınıf rehberlik etkinliklerinde neler yaptınız? Neler öğrendiniz?" sorusu yöneltilir. Tüm gruplar düşüncelerini paylaşır. Ardından kırmızı şapka takılır. Benzer yönerge ile devam edilir. 7. Tüm gruplar paylaşımda bulunduktan sonra aşağıdaki sorular ile devam edilir. <ul style="list-style-type: none"> • Bu sene sınıf rehberlik etkinlikleri uygulanırken aklınızda kalan bir anıyı paylaşır mısınız? • Katılmaktan en keyif aldığınız etkinlikler ve katılmaktan çok hoşlanmadığınız etkinlikler hangileridir? 8. Öğrencilerden paylaşımları alındıktan sonra aşağıdaki yönerge ile etkinlik sonlandırılır.

Süreç (Uygulama Basamakları):

"Bu sene sınıf rehberlik etkinlikleri ile akademik anlayış ve sorumluluk geliştirme, okula uyum sağlama, eğitsel çalışmalarınız planlayabilme gibi eğitim öğretim hayatınıza yönelik etkinliklere katıldınız. Kendinizi tanıırken, kişisel güvenliğinizi sağlamanın yollarını değerlendirip, kişiler arası becerileri geliştirmek için çalıştınız. Meslekleri tanıırken çalışma ve üretmenin anlamını önemini değerlendirdiniz. Bütün bu bilgi ve beceriler sizlerin yaşamda daha sağlıklı olmanız, iyi olmanız ve güçlü yanlarınızı geliştirmeniz için önemlidir. Bu dönemin sonuna geldik. Bundan sonra da öğrendiğiniz bilgi ve becerileri gözden geçirip uygulamaya devam edebilir, yardıma ihtiyaç duyduğunuzda benden, okul psikolojik danışmanınızdan/rehber öğretmeninizden destek isteyebilirsiniz."

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Öğrencilerden sınıf rehberlik etkinliklerine yönelik duygularını ve düşüncelerini anlatan bir resim yapmaları istenir. Resim EBA üzerinden paylaşılabilir.

Uygulayıcıya Not:

1. Bu etkinliğin EBA üzerinden canlı derslerde gerçekleştirilmesi hâlinde öğrencilere bireysel olarak belirli bir süre verilip duygu ve düşünceleri üzerine konuşmaları için fırsat tanınabilir.
2. Çalışma Yaprağı EBA'ya yüklenebilir.

Etkinliği Geliştiren:

Hicran ÇETİN GÜNDÜZ

Çalışma Yaprağı 1

NELERİ HATIRLIYORUM?

Bu sene rehberlik etkinliklerinde pek çok çalışma yaptınız. Bu etkinliklere ve yaşantılarınıza ilişkin duygu ve düşüncelerinizi birlikte tartışıp paylaşır mısınız?

	Bu sene sınıf rehberlik etkinliklerinde neler yaptınız? Neler öğrendiniz?
	Rehberlik etkinliklerine yönelik duygularınız neler? Sizi heyecanlandıran etkinlikler neler?
	Rehberlik etkinliklerinde yaşadığınız olumsuz düşünce ve duygular var mı? Varsa neler?
	Rehberlik etkinliklerine yönelik iyimser düşünceleriniz neler? Avantajlı yanları neler?
	Rehberlik etkinliklerinin daha iyi yapılması ve geliştirilmesi için düşünceleriniz neler?
	Rehberlik etkinliklerinde öğrendiklerinizi yaşamınıza aktarabilme ve uygulayabilme konusunda düşünceleriniz nelerdir?

ORTAOKUL SINIF REHBERLİK ETKİNLİKLERİ

8. SINIF ETKİNLİKLERİ

İYİ BAK İYİ YAŞA

Gelişim Alanı	Sosyal Duygusal
Yeterlik Alanı	Kişisel Güvenliği Sağlama
Kazanım/Hafta	Öz bakım becerileri sergiler./ 1. Hafta
Sınıf Düzeyi	8.sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	1. Çalışma Yaprağı-1 2. Renkli Kalemler 3. Renkli Kâğıt/Karton 4. Kutu/Torba
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Çalışma Yaprağı-1’de yer alan görevler kesilerek bir kutu/torbaya konulur. 2. Grup sayısı kadar renkli kalem ve renkli kâğıt/karton hazırlanır.
Süreç (Uygulama Basamakları):	1. Etkinliğin amacının öz bakım becerilerinin sergilenmesi olduğu açıklanır. 2. Uygulayıcı tarafından “ <i>Bedenimize nasıl bakarsak ona iyi davranmış oluruz?</i> ” sorusu sorulur ve gelen cevaplar tahtaya yazılır: kişisel temizlik (saç, diş, deri temizliği ve bakımı), sağlık, beslenme, uyku, temiz ve özenli giyinme gibi. 3. Öğrenciler 5-6 kişilik gruplara ayrılır. Her gruptan bir temsilci seçilir. Temsilciler uygulayıcının önceden hazırladığı kutu/torbadan kuralarını çekerler. Her gruba renkli kalem ve renkli kâğıt/kartonlar dağıtılır. 4. Sonrasında aşağıdaki yönerge öğrencilerle paylaşılır: “ <i>Şimdi, her grubun kişisel bakımla ilgili bir görevi oldu. Kuradan size çıkan görev ne ise grupça bu görev üzerinde çalışarak kişisel bakımla ilgili bir afiş, öykü, slogan ve sembol ve şiir ortaya çıkaracaksınız.</i> ” 5. Tüm gruplar çalışmalarını tamamladıktan sonra her gruptan kendileri için bir sözcü seçmeleri istenir. 6. Sözcüler tarafından grup çalışmaları tüm sınıfla paylaşılır. 7. Aşağıdaki sorular öğrencilere yöneltilir ve gönüllü öğrencilerin cevapları alınır: <ul style="list-style-type: none"> Bu etkinlik ile ilgili en çok neyden keyif aldınız? En çok nerede zorlandınız? Bu etkinlikle ilgili neler hissediyorsunuz? Öz bakıma özen göstermenin fiziksel, psikolojik, sosyal açıdan ne gibi etkileri olur?

Süreç (Uygulama Basamakları):

- Öz bakım becerilerinden en çok hangilerini gerçekleştirmekte zorlanıyorsunuz?
- Zorlanılan becerileri nasıl geliştirebilirsiniz/daha kolay yaşamınızda uygularsınız?

8. Süreç aşağıdaki açıklama ile sonlandırılır.

"Bugün sizlerle öz bakımın ne olduğunu ve hayatımızdaki önemi hakkında çalıştık. Eğer öz bakımızı yeterince sağlamazsak hem fiziksel hem ruhsal sağlığımız (hastalık vb. gibi fiziksel; öz güven eksikliği, kendini beğenmeme vb. gibi ruhsal) hem de insanlarla olan ilişkilerimiz (dışlanma, kabul görmeme, arkadaşlık kuramama vb. gibi sosyal) olumsuz yönde etkilenebilmektedir. Bu nedenle öz bakımımıza özen gösterip, öz bakım becerilerini düzenli uygulamak hem kendi sağlığımızı korur hem de daha sağlıklı ilişkiler geliştirmemizi sağlar."

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Tamamlanan görevler sınıf panosunda paylaşılır ve öğrencilerin yıl boyunca öz bakım davranışları gözlemlenebilir.
2. Öğrenciler tarafından öz bakım becerilerine yönelik video/sunu/kompozisyon hazırlanıp okulun internet sitesinde yayınlanması sağlanabilir.

Uygulayıcıya Not:

1. Sınıf mevcuduna göre grup sayısı dörtten fazla olduğu durumlarda aynı görev birden fazla gruba verilebilir. Bu durumda uygulayıcı tarafından birden fazla vermek istenen görev, önceden belirlenerek kura torbasına atılmalıdır.

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Grup içerisinde akran eşleşmesi yapılarak sosyal ortam düzenlenebilir.
2. Sorular basitleştirilerek öğrencilerin sınıf içi etkileşim sürecine katılımları artırılabilir.
3. Kişisel bakım ile ilgili yapmayı tercih ettiği ürünün (afiş, poster vb.) bir taslağı verilerek grubu ile birlikte tamamlaması istenebilir.
4. Çalışma Yaprağı-1 de yazılan görevlerin görsel bir sembolü de yazının altına eklenerek anlaşılabilirliği artırılabilir.

Etkinliği Geliştiren:

Etkinlik Düzenleme Kurulu

Çalışma Yaprağı 1

SLOGAN BULMA VE SLOGANA
UYGUN BİR SEMBOL ÇİZME

ŞİİR YAZMA

KISA ÖYKÜ
YAZMA

AFİŞ HAZIRLAMA

SLOGAN BULMA VE SLOGANA
UYGUN BİR SEMBOL ÇİZME

ŞİİR YAZMA

KISA ÖYKÜ
YAZMA

AFİŞ HAZIRLAMA

8. SINIF ETKİNLİKLERİ

İLGİ VE YETENEKLERİM EL ELE

Gelişim Alanı	Kariyer
Yeterlik Alanı	Kariyer Farkındalığı
Kazanım/Hafta	Yapabildiği ve hoşlandığı etkinliklere dayalı olarak ilgi ve yeteneklerine örnekler verir. / 2. Hafta
Sınıf Düzeyi	8.sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	<ol style="list-style-type: none"> 1. Etkinlik Bilgi Notu 2. Çalışma Yaprağı-1 3. Kutu 4. Küçük not kâğıtları 5. Kalem, Tahta Kalem
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	<ol style="list-style-type: none"> 1. 1. Etkinlik Bilgi Notu etkinlik öncesinde okunur. 2. 2. Öğrencilerin küçük notlar alacağı kâğıtların katlanıp içine koyulabileceği bir kutu etkinlik öncesi hazırlanır. 3. 3. Öğrencilerin kısa notlar alabileceği küçük not kâğıtları her öğrenciye 2'şer tane dağıtılacak şekilde hazırlanır.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> 1. Öğrencilere "Günlük yaşamımızda ve okul yaşantımızda her birimizin yapmaktan hoşlandığı ve başarılı olabildiği etkinlikler vardır. Bugün sizlerle bu etkinlikler üzerinde konuşacağız." açıklaması yapılarak etkinlik başlatılır. 2. Öğrencilere 2'şer adet küçük not kâğıdı dağıtılır ve aşağıdakine yönerge ile süreç başlatılır: <i>"Sevgili öğrenciler, sizlere dağıtmış olduğum küçük not kâğıtlarından birine; yapmaktan zevk aldığınızı, hoşlandığınız etkinlik ya da özellikleri (İLGİLER) yazmanızı; diğerine ise yapmakta başarılı olduğunuz ve kendinizi becerikli hissettiğiniz etkinlik veya özellikleri (YETENEKLER) yazmanızı istiyorum."</i> 3. Öğrencilere yazım işlemini tamamlamaları için 3-4 dakika süre verilir. 4. Öğrencilerin yazdıkları kâğıtların hepsini katlayarak kutuya atmaları sağlanır. 5. Uygulayıcı tarafından tahta ikiye bölünür. Tahtanın sol kısmına İLGİLERİMİZ; sağ kısmına ise YETENEKLERİMİZ başlıkları yazılır. Öğrencilere ilgi ve yetenek kavramlarının ne anlama geldiği sorulur.

Süreç (Uygulama Basamakları):

6. Gönüllü öğrencilerden ilgi ve yetenek kavramlarının ne anlama geldiğine dair paylaşımları alındıktan sonra; uygulayıcı tarafından Etkinlik Bilgi Notundan yararlanarak aşağıdakine benzer bir açıklama yapılır:

“En genel anlamda ilgilerimiz, yapmaktan hoşlandığımız, keyif aldığımız, kısıtlayıcı koşullar altında kalsak bile seve isteye gerçekleştirdiğimiz etkinlik ya da özelliklerimizdir. Yeteneklerimiz ise yapmakta başarılı olduğumuz etkinlik ya da özelliklerimizin bütünüdür. Kendimize bu konuda ben çok becerikliyim diyebildiğimiz yönlerimiz yeteneklerimize işaret edebilir.”

7. Öğrencilere yapılan açıklamalardan sonra daha önce yazılıp katlanarak kutulara atılan küçük not kâğıtlarının öğrenciler tarafından tek tek çekilmesi sağlanır.
8. Öğrencilerden çekilen kâğıtları okumaları, okunan kâğıtlarda yer alan bilgi, etkinlik, faaliyet, özellik ya da beceri örneklerinin tahtada ilgi ve yetenek sekmelerinden ait olan kısma yazmaları istenir. Tahtaya yazılan örneklerden benzer olanlarının yanına artı işareti koyulur.
9. Süreç tartışma soruları kapsamında değerlendirilir.

- İlgi ve yeteneklerimizi fark etmek bize neler kazandırır?
- İlgi ve yeteneklerimiz arasında bir ilişki var mıdır? Varsa bu ilişki nasıldır?
- İlgi veya yeteneklerimiz geliştirilebilir mi? Zamanla geliştirdiğiniz bir özelliğinize örnek verebilir misiniz?
- Hayatınızda başarılı olduğunuz şeyler ilgi ve yeteneklerinizle uyumlu mu?
- Tahtada yer alan bilgilerin dışında ilgi ve yeteneklerinize daha başka örnekler vermek ister misiniz?

10. Öğrencilerin tartışma sorularına yönelik paylaşımları alındıktan sonra aşağıdakine benzer bir açıklama ile süreç sonlandırılır:

“Bugün sizlerle ilgi ve yeteneklerinize ilişkin bolca örnekler verdik. Yapmaktan hoşlandığımız etkinliklerin ilgilerimizi yansıttığını; yapmakta başarılı olduğumuz etkinliklerin ise yeteneklerimizle alakalı olduğunu tekrar hatırlamış olduk. İlgi ve yeteneklerimizi fark etmemiz, bizlerin gelecekte daha mutlu olmasını ve isabetli kararlar vermemizi kolaylaştırabilir. Bu nedenle herhangi bir faaliyete yönelirken bu özelliklerimizi dikkate almak önemlidir.”

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Öğrencilere Çalışma Yaprağı-1 dağıtılır. Öğrencilerden bir hafta sonraki etkinlik zamanına kadar, Çalışma Yaprağı-1’de yer alan ilgi ve yetenek boyutlarına ilişkin kendilerini gözlemlmeleri ve sınıfta verdikleri örneklerden farklı özelliklerini listelemeleri istenir. Çalışma Yaprağı-1’in bir sonraki etkinlik zamanından bir önceki güne kadar uygulayıcıya teslim edilmesi istenir.

Uygulayıcıya Not:

1. Öğrencilerin küçük notlar alacağı kâğıtların katlanıp içine koyulabileceği kutu yerine torba ya da poşet dosya kullanılabilir.
2. Küçük not kâğıtlarına erişilemediği durumlarda, müsvedde A4 kâğıtları 4 eşit parçaya bölünerek hazırlık yapılabilir.

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Etkinlikte yapılacaklar akran desteği veya öğretmen desteği sunularak öğrenme süreci farklılaştırılabilir.
2. Çalışma Yaprağı-1 puntoları büyük ve kontrast renkte zemin üzerine hazırlanarak görme bakımından işlevsel hale getirilebilir. Başlıkları ifade eden görseller de eklenebilir.
3. Not kâğıtlarına düşüncelerin yazılması sürecinde ek süre verilebilir.
4. Tartışma soruları basitleştirilerek öğrenme süreci farklılaştırılabilir.

Etkinliği Geliştiren:

Nazife ÜZBE ATALAY – Sema EYİER

ETKİNLİK BİLGİ NOTU-1

İlgi	Yetenek
<p>Bir kimsenin yapmaktan hoşlandığı, zevk aldığı aktiviteler bütünüdür. Belirli bir faaliyete hiç zorlama olmadan isteyerek yönelmeyi içerir. Bu faaliyetleri zorlayıcı koşullar altında bile yapmaktan ısrarcı olmak, yaparken doyum sağlamak, mutlu olmak ve devam etme isteği içerisinde olmak ilgi ile alakalıdır (Kuzgun, 2014). İnsanlar yaptıkları her işten ya da etkinlikten doyum sağlamak isterler. İlgi herhangi bir zorlama olmadığı ya da sonucunda ödül vaat edilmediği halde yapılan etkinliklerden alınan doyumdur. Örneğin her koşulda seçmeli dersler arasından müziği seçiyorsanız, bu seçimde bir gruba dahil olmak gibi bir neden yoksa ya da öğretmen, arkadaş aile vb. faktörler etkili değilse sizin müziği karşı ilginiz olduğu söylenebilir.</p>	<p>Herhangi bir davranışı (bilgi veya beceri) öğrenebilmek için doğuştan sahip olunan gizil gücün (kapasitenin) çevre ile etkileşim ve eğitim sonucu geliştirilmiş ve yeni öğrenmeler için hazır hale getirilmiş kısmıdır (Kuzgun, 2014, s.23). Zihinsel, duyuşsal, psikomotor ve fiziksel olmak üzere farklı alanlarda geliştirilebilen özellikler bütünü olan yetenekler, en basit anlamıyla kişilerin yapmaktan başarılı olduğu etkinlik ve aktivitelerin bütünüdür. Akıl yürütme, yargılama, okuma, yazma, koordinasyon, el becerisi, algılama, tanıma, üç boyutlu düşünme yetenek özelliklerinden bazılarıdır. Yeteneklerin kariyer planlamada dikkate alınması kariyer hedeflerini belirlemedeki riski en aza indirebilir.</p>
<h3>İlgi ve Yetenek Arasındaki Dinamik İlişki</h3> <p>İlgi faaliyet alanı genellikle yetenekli olunan alandır ya da yeteneğin olduğu alana ilgi duyulması doğaldır. İlgi, yetenekleri kullanmaktan ve onları geliştirmekten duyulan zevktir. Bir şeyleri başarabildiğini gören bir öğrencinin, o faaliyeti gerçekleştirmekten doyum sağlaması beklenebilir. Ancak yapmaktan çok zevk aldığı halde o etkinliği gerçekleştirmekte başarılı olamayan bir kişinin ilgisi ise zaman içinde sönme eğilimi gösterebilir.</p>	

Çalışma Yaprağı 1

Yapmaktan hoşlandıklarım... İlgilerim, ilgi alanlarım...	Yapmakta başarılı olduklarım... Yeteneklerim, yetenek alanlarım...

8. SINIF ETKİNLİKLERİ

İLGİ VE YETENEĞİM EL ELE => SEÇTİĞİM ETKİNLİĞE

Gelişim Alanı	Kariyer
Yeterlik Alanı	Kariyer Farkındalığı
Kazanım/Hafta	Okul içi veya okul dışındaki etkinliklere katılırken ilgi ve yeteneklerini dikkate alır. / 3. Hafta
Sınıf Düzeyi	8.sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	1. Çalışma Yaprağı-1 2. Etkinlik Bilgi Notu-1
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. "İlgi ve Yeteneklerimiz El Ele" (bir önceki haftanın etkinliği) etkinliğinin kazanım değerlendirmesinde kullanılan Çalışma Yaprağı-1 etkinlik öncesinde hazırda bulundurulur.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uygulayıcı tarafından öğrencilere "Sevgili öğrenciler! Bir önceki hafta ilgi ve yeteneklerimize bolca örnekler verdik. Kendi ilgi ve yetenek listemizi oluşturduk. Bu özelliklerimizin yaşamımızda vereceğimiz birçok karar sürecinde etkili olduğundan bahsettik. Bugün sizlerle bu iki temel özelliğimizin, okul içinde ve dışında katıldığımız ya da katılmayı planladığımız etkinliklerle ilişkisi üzerine konuşacağız." yönergesi verilerek etkinliğin amacı açıklanır. 2. Öğrencilere Çalışma Yaprağı-1 dağıtılır. Öğrencilerden okul içinde ve dışında hâlihazırda katıldığı ya da katılabileceği etkinlikleri oklar kullanarak yazmaları istenir. 3. Öğrencilerin etkinlik örnekleri türetmediği noktalarda uygulayıcı tarafından Etkinlik Bilgi Notu 1'de yer alan boyutlardan örnekler verilebilir. 4. Öğrencilerin yazım işlemleri tamamlandıktan sonra gönüllü öğrencilerin paylaşımı alınır. Aşağıdaki sorularla süreç yönlendirilir: <ul style="list-style-type: none"> • Okul içinde ve okul dışında hâlihazırda katıldığınız hangi tür etkinlikler var? • Okul içinde ve okul dışında katılmayı planladığınız hangi tür etkinlikler var? • Bu etkinliklere katılmaya nasıl karar verdiniz? Katılmayı düşündüğünüz etkinlikleri tercih etme nedenleriniz arasında neler vardı? 5. Öğrencilerin paylaşımları alındıktan sonra, bir önceki hafta kazanım değerlendirmesi kapsamında hazırlanmış oldukları ilgi ve yetenekler listesi öğrencilere dağıtılır.

Süreç (Uygulama Basamakları):

6. Öğrencilerden katıldıkları ya da katılmayı planladıkları okul içi ve okul dışı etkinlikleri, bir de ilgi ve yetenekler bağlamında değerlendirmeleri istenir.
7. Tartışma soruları ile süreç yönlendirilir:
  - Okul içinde ve okul dışındaki etkinliklere katılırken dikkate aldığınız boyutlar nelerdi?
  - İlgi ve yeteneklerinizi bu etkinliklere katılım sürecinde dikkate alıyor muydunuz?
  - Bu etkinliklere katılım sürecinde ilgi ve yeteneklerinizi dikkate almak gerekli midir? Neden?
  - İlgi ve yetenekleriniz doğrultusunda Çalışma Yaprağı-1'e farklı eklemelerde bulunmak ister misiniz?
8. Öğrencilerin tartışma sorularına yönelik paylaşımları alındıktan sonra aşağıdakine benzer bir ifade ile etkinlik sonlandırılır.

"Gerek okul yaşantımızda gerekse gündelik yaşamımızda katıldığımız ya da hayalini kurduğumuz birçok etkinlik, temelde yapmaktan en fazla hoşlandığımız aktivitelerden oluşmaktadır. Bu noktada hoşlandığımız etkinliklerde daha başarılı olduğumuzu gözlemleyebiliriz. Diğer bir yandan başarılı olduğumuz ya da kendimizi daha becerikli hissettiğimiz etkinliklere katılmaktan da büyük zevk alabiliriz. Okul içinde ya da okul dışındaki etkinliklere katılırken ilgi ve yeteneklerimizi dikkate alarak karar vermemiz başarılı ve mutlu olma ihtimalimizi arttırdığı gibi; etkinlikleri uzun süre sürdürebilme olanağımızı da arttıracaktır."

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Öğrencilerden ilgi duydukları ya da yetenekli olduklarını hissettikleri bir alana dair hayal ettikleri ancak bir fırsatını bulup da katılamadıkları okul içi ya da okul dışı bir etkinliğe katılmaları istenebilir. Bunu gerçekleştirmeleri için öğrencilere bir ay süre verilebilir. Öğrencilerden katıldıkları bu etkinlik sürecinde neler hissettiklerine dair notlar almaları ve sınıf ortamında duygu ve düşüncelerini paylaşmaları istenebilir.

Uygulayıcıya Not:

1. Bir önceki haftanın kazanım değerlendirme kapsamında öğrencilerin hazırlanmış olduğu Çalışma Yaprağı-1 (ilgi ve yetenekler listesi) etkinliğin bir gün öncesinde toplanmış olmalıdır. Eğer bu form uygulayıcıya teslim edilmemişse, öğrencilerin etkinlik sürecine bu formu yanlarında getirmeleri hatırlatılabilir.

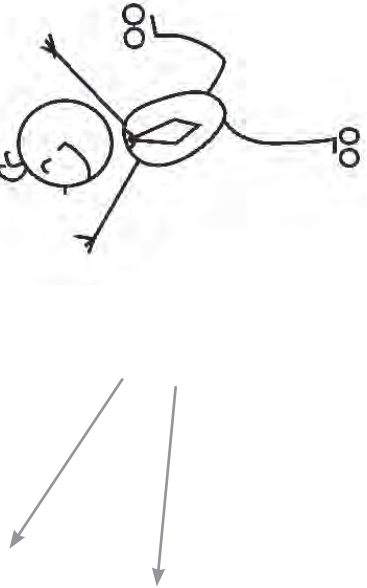
Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Çalışma Yaprağı-1 için okul içinde/dışında yapılabilecek etkinliklere bir iki örnek yazılarak öğrenciden buna göre tamamlanması istenebilir.
2. Etkinlik sürecinde sorulan sorular basitleştirilerek öğrencilerin katılımı artırılabilir.
3. Akran eşleşmesi yapılarak öğrenme süreci farklılaştırılabilir.

Etkinliği Geliştiren:

Nazife ÜZBE ATALAY

Çalışma Yaprığı 1

	Okul içinde katıldığım/katılmayı planladığım etkinlikler...
	Okul dışında katıldığım/katılmayı planladığım etkinlikler...

ETKİNLİK BİLGİ NOTU

Değerli Uygulayıcı,

Okul içinde ve okul dışında öğrencilerin katılabileceği etkinlikler, görev yaptığınız okul türüne, okulun imkânlarına, içinde bulunduğunuz yakın çevrenin olanaklarına göre çeşitlenebilir. Aşağıda öğrencilerin etkinlik üretmekte zorlandıkları süreçte kullanılmak üzere bazı örnekler verilmiştir. Sizler kendi olanaklarınız doğrultusunda bu seçenekleri arttırabilir ya da azaltabilirsiniz...

Okul içi etkinlikler	Okul dışı etkinlikler
<ul style="list-style-type: none"> Okuldaki eğitsel faaliyetler Okuldaki akademik kurslar Öğrenci kulüpleri Okuldaki sosyal/sanatsal faaliyetler (Halk oyunları, şiir, drama, tiyatro, gezi, fotoğrafçılık kulüpleri vb.) Okuldaki sportif faaliyetler (futbol, basketbol, masa tenisi vb. takımlar)	<ul style="list-style-type: none"> Okul dışındaki akademik kurslar Okul dışındaki sanatsal etkinlikler (gitar, piyano, drama vb. kurslar) Okul dışındaki sportif etkinlikler (jimnastik, bale, voleybol, futbol, basketbol vb. kulüpler) Okul dışındaki sosyal etkinlikler (yardım kuruluşlarına gönüllü çalışma vb.) Doğada gerçekleştirilebilecek aktiviteler Evde aile ile birlikte yapılabilecek etkinlikler

8. SINIF ETKİNLİKLERİ

YARIN DEĞİL BUGÜN

Gelişim Alanı	Akademik
Yeterlik Alanı	Akademik Anlayış ve Sorumluluk
Kazanım/Hafta	Akademik sorumluluklarını ertelemenin sonuçlarını fark eder. / 4. Hafta
Sınıf Düzeyi	8.sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	1. Tahta Kalemi 2. Bant 3. Çalışma Yaprağı-1 4. Çalışma Yaprağı-2 5. 3 Adet Renkli Karton 6. Boya Kalemleri
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Çalışma Yaprağı-1 öğrenci sayısı kadar çoğaltılır. 2. Çalışma Yaprağı-2'de yer alan tamamlama cümleleri öğrenci sayısı kadar çoğaltılır ve kesilir.
Süreç (Uygulama Basamakları):	1. Etkinliğin amacının akademik sorumluluklarını ertelemenin sonuçlarını fark etmek olduğu açıklanır. 2. Öğrencilere Çalışma Yaprağı-1 dağıtılır. Öğrencilerden Çalışma Yaprağı-1'de "Yapacağım Akademik Sorumluluklar" bölümünü alt alta yazmaları istenir. Bunun için öğrencilere 5 dakika süre verilir. 3. Öğrencilerin çalışma yaprağının ilgili sütunu doldurma işlemleri tamamlandıktan sonra gönüllü öğrencilerin paylaşımları alınır ve ifade edilen akademik sorumluluklar öğretmen tarafından tahtaya yazılır. (Eksik kalan sorumluluklar olduğu düşünülürse uygulayıcı tarafından öğrencilere hatırlatılarak tahtaya eklenir.) 4. Öğrencilere Çalışma Yaprağı-2 dağıtılır. Öğrencilerden tahtaya yazılan akademik sorumluluklardan kendi erteledikleri bir sorumluluğu seçmeleri ve devamında Çalışma Yaprağı-2'de boş bırakılan yerleri tamamlamaları istenir. 5. Çalışma Yaprağı-2 doldurulduktan sonra öğrencilerin 1,2,3 şeklinde sırayla sayı söylemeleri ve devamında 1'lerin bir grup, 2'lerin bir grup ve 3'lerin bir gruba ayrılması istenir. 6. 1. Grup duygu, 2. Grup düşünce ve 3. Grup davranış grubu olarak tanımlanır.

Süreç (Uygulama Basamakları):

7. Gruplara ayrılan öğrencilerden “akademik sorumluluklarımı ertelemem sonucunda yaşadıklarım” (duygu/düşünce/davranış) konulu afiş hazırlamaları istenir. Kartonlar ve boya kalemleri gruplara dağıtılır. Öğrencilere bunun için 10 dakika süre verilir. Sonrasında hazırlanan afişler sınıfta uygun olan yere bant ile yapıştırılır. Gruplara, asılmış olan afişleri incelemeleri için 5 dakika süre verilir.
8. Aşağıdaki tartışma soruları ile sürece devam edilir.
  - Akademik sorumluluklarınızı ertelemenin kısa süreli sonuçları nelerdir?
  - Akademik sorumluluklarınızı ertelemenin uzun vadede sonuçları neler olabilir?
  - Duygu, düşünce ve davranış konulu afişlerde ortak noktalar var mı? Varsa bu ortak noktalar neler olabilir?
  - Duygu, düşünce ve davranış konulu afişlerde farklılaşan noktalar var mı? Varsa bu farklı noktalar neler olabilir?
  - Akademik sorumluluklarınızı ertelediğinizde ortaya çıkan duygu, düşünce ya da davranışlarınız kısa ve uzun sürelerde nasıl farklılaşabilir?
  - Bu etkinlik ile daha önce fark etmediğiniz yeni bir şey öğrendiniz mi?
9. Ertelemenin, akademik sorumluluklarımızı yerine getirmeyi sonraya bırakma ya da geciktirme alışkanlığı olduğu ve akademik sorumlulukları ertelemenin bilişsel, duyuşsal ve davranışsal birtakım sonuçlar doğuracağı vurgulanarak süreç sonlandırılır.

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Öğrencilerden Çalışma Yaprağı-1’i tamamlamaları istenir. Çalışma Yaprağı 1’de ilgili bölüme yazmış oldukları akademik sorumluluklarından en fazla 3 tanesini yapıyor olduğu akademik sorumluluklar bölümüne aktarması, bu sorumlulukları tamamladığında gerçekleştirdiği akademik sorumluluklar bölümüne aktarabileceği açıklanır. Sonrasında tamamladıkça yeni ekledikleri akademik sorumluluklarını aynı şekilde diğer sütuna aktarabilecekleri belirtilir. Tamamladıklarında arkadaşları ile paylaşımları sağlanır.
2. Konunun günlük yaşam ile iç içe oluşunu gözlemlenmesi için öğrencileri destekleyiniz.

Uygulayıcıya Not:

- Özel gereksinimli öğrenciler için;
1. Çalışma yapraklarının dağıtımında öğrenciden destek alınarak sosyal çevre düzenlenebilir.
  2. Gruplar oluşturulurken uygun akran eşleştirmesi yapılarak sosyal çevre düzenlenebilir.
  3. Çalışma Yaprağı-1’de yer alan boşlukların tamamı yerine belirlenen birkaç tanesinin doldurulması istenerek etkinlik basitleştirilebilir.

Etkinliği Geliştiren:

Leyla Deniz UYGUR YOLÇUN

Çalışma Yaprağı 1

Gerçekleştirdiğim Akademik Sorumluluklarım

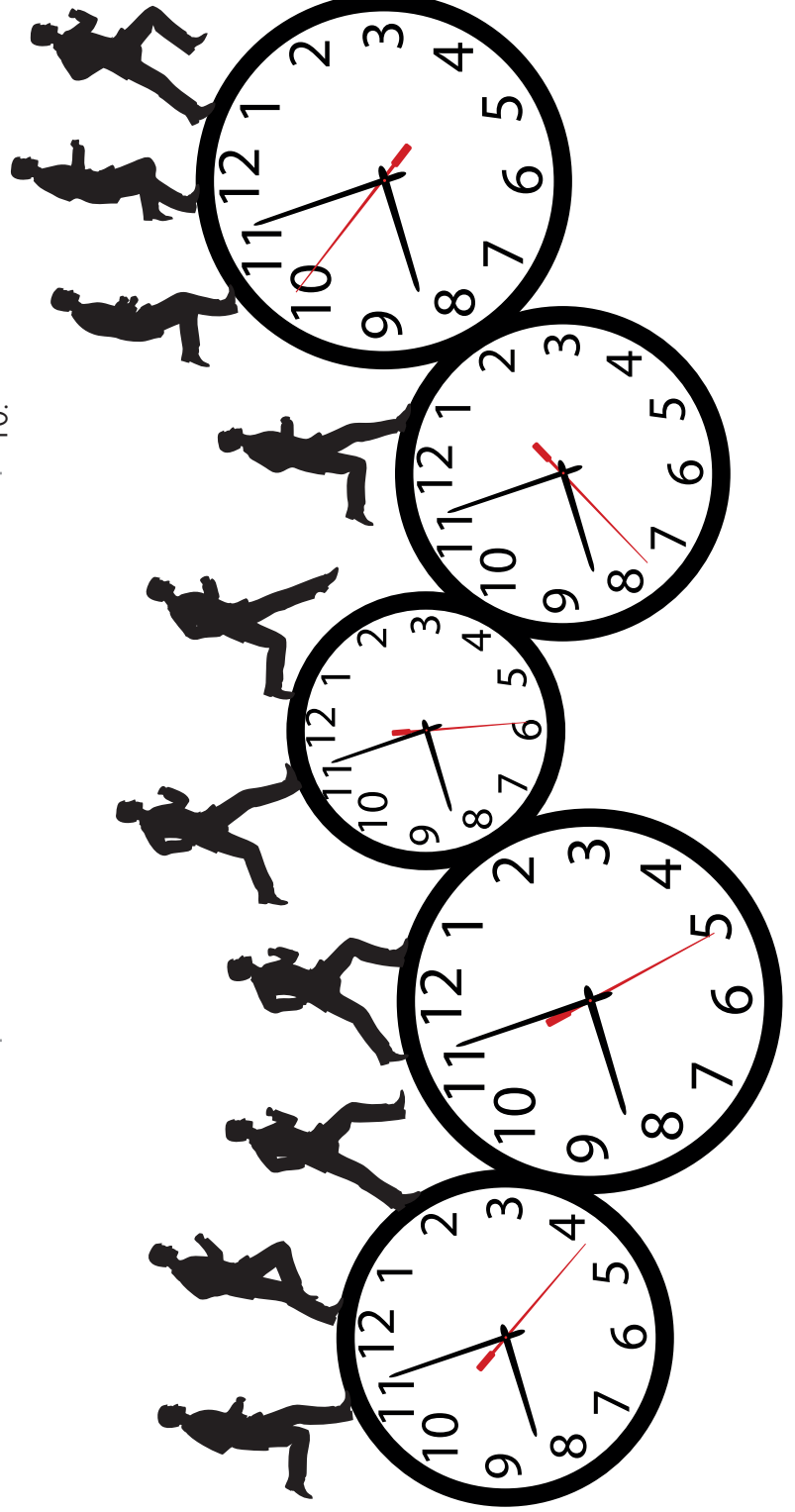
- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.
- 6.
- 7.
- 8.
- 9.
- 10.

Yapıyor Olduğum Akademik Sorumluluklarım
(En fazla 3 tane yazılmalıdır.)

- 1.
- 2.
- 3.

Yapacağın Akademik Sorumluluklarım

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.
- 6.
- 7.
- 8.
- 9.
- 10.

Çalışma Yaprağı 2

Aşağıya; hangi akademik sorumlulukları ertelediğinizi ve ertelediğiniz bu sorumluluklar sonucunda ne düşündüğünüzü, ne hissettiğinizi ve sonucunda ne yaşadığınızı belirtilen boşluğa yazınız.

..... sorumluluğumu erteliyorum,
sonucunda ..... düşünüyorum.
..... sorumluluğumu erteliyorum,
sonucunda ..... hissediyorum.
..... sorumluluğumu erteliyorum,
sonucunda ..... yaşıyorum.

8. SINIF ETKİNLİKLERİ

BEDEN İMGEM

Gelişim Alanı	Sosyal Duygusal
Yeterlik Alanı	Benlik Farkındalığı
Kazanım/Hafta	Beden imgesini etkileyen faktörleri bilir./5. Hafta
Sınıf Düzeyi	8.sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	1. Etkinlik Bilgi Notu 2. Çalışma Yaprağı-1
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Etkinlik Bilgi Notu gözden geçirilir. 2. Çalışma Yaprağı-1 öğrenci sayısı kadar çoğaltılır.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<p>1. Aşağıdaki açıklama ile etkinliğin amacını belirtilir.</p> <p><i>"Sabah kahvaltısı için kaldırmaya gittiğimde her zamanki gibi yatağında doğrulmayı bir türlü beceremedi. Zor da olsa yatağından doğrulup, ağır aksak adımlarla elini yüzünü yıkamaya gitti; gitti ama dönmedi. Tekrar çağırmak için peşinden gittiğimde onu yine ayna karşısında buldum. Önce 3-5 farklı duruş sergileyip görünüşünden emin olduktan sonra saçlarını oradan oraya yatırarak son şeklini verdi... Evet sevgili öğrenciler, okuduğum paragraftan da anladığınız gibi bu hafta "Beden İmgem" etkinliğini uygulayacağız. Etkinliğimizin amacı beden imgesini etkileyen faktörleri bilmek, fark etmek."</i></p> <p>2. Uygulayıcı tarafından beden imgesi kavramı aşağıdaki açıklama ile öğrencilerle paylaşılır.</p> <p><i>"Kişinin kendine duyduğu saygının büyük bir bölümünü beden imgesi oluşturmaktadır. Beden imgesi, kişinin bedeninin fiziksel görünümünü nasıl algıladığı ve bedeni hakkındaki düşüncelerini, duygularını içerir. Beden imgemizin tamamını kendimiz şekillendirmeyiz. Çevremizdeki, kültürümüzdeki insanlar etkili olmaktadır. Bedenimiz hakkında ailemizden ve arkadaşlarımızdan mesajlar alırız. Ayrıca içinde bulunduğumuz gelişim dönemimiz, yaşımız, cinsiyetimiz, kişilik özelliklerimiz de beden imgemizin şekillenmesinde etkilidir."</i></p> <p>3. Öğrencilere Çalışma Yaprağı-1 dağıtılarak örnekleri incelemeleri istenir. Beden imgemizi etkileyen faktörlerden bazılarının yaprağın sol tarafında yazıldığı belirtilir. Her birinin karşısına örnek çalışmayı da göz önüne alarak akıllarına ilk gelen örnekleri bir cümle ile belirtmeleri istenir.</p> <p>4. Öğrencilerin çalışma yaprağını doldurma işlemleri tamamlandıktan sonra gönüllü öğrencilerin paylaşımları alınır.</p>

Süreç (Uygulama Basamakları):

5. Süreç tartışma soruları kapsamında değerlendirilir:

- Yazdığınız örneklerinizle diğer arkadaşlarınızın yazdıkları arasında benzerlikleri fark ettiniz mi? Bunlar nelerdi?
- Kendinize ait beden imgesinin şekillenmesinde nelerin daha etkili olduğunu fark ettiniz?
- Sizlerin bir birey olarak başka birinin beden imgesinin oluşmasında etkileriniz nelerdir?

6. Etkinlik beden imgesinin önemini vurgulanarak; *“Unutmayın ki beden algınız duygularınızı, düşüncelerinizi, davranışlarınızı etkiler. Tüm bunlar da ilişkilerinizi, hayata bakış açınızı, hedeflerinizi. Kendinizi ve bedenimizi tanımaya çalışın. Vücudunuza karşı saygı ve şefkatle bakın.”* sözleri ve Etkinlik Bilgi Notu’ndan yararlanarak beden imgesini etkileyen faktörler açıklanarak sonlandırılır.

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Evde kendinizle ilgili hoşunuza giden 10 şeyi listeleyin ve görebileceğiniz yere sabitleyin.
2. Bir hafta boyunca arkadaşlarınıza, ailenizin bireylerine beden imgelerini olumlu etkileyecek birer cümle söyleyin.

Uygulayıcıya Not:

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Çalışma yapraklarının dağıtımında öğrenciden destek alınarak sosyal çevre düzenlenebilir.
2. Çalışma Yaprağı-1’de yer alan boşlukların tamamı yerine belirlenen birkaç tanesinin doldurulması istenerek etkinlik basitleştirilebilir.
3. Çalışma yaprağı doldurulurken öğretmen geribildirim sunarak öğrenme içeriğini farklılaştırabilir.

Etkinliği Geliştiren:

Sema EYİER

Çalışma Yaprağı 1

İçinde bulunduğumuz gelişim dönemimiz, yaşımız, cinsiyetimiz, kişilik özelliklerimiz, ailemiz, arkadaşlarımız ve çevremizdeki insanlar beden imgesinin şekillenmesinde etkilidir. Beden imgemizi etkileyen faktörlerden birkaçına örnek verilmiştir. Siz de bu örneklerden yararlanarak karşılaştığınız ve karşılaşılabileceğiniz diğer faktörlere örnekler yazınız.

BEDEN İMGEMİZİ NELER ŞEKİLLENDİRİR?	ÖRNEK
Ailemin etkisi	Boyun uzadıkça basketi de daha güzel oynuyorsun.
Çevremdeki insanların etkisi	Bu günlerde fazla yediğin için irileşmişsin.

BEDEN İMGEM

BEDEN İMGEMİZİ NELER ŞEKİLLENDİRİR?	ÖRNEK
1.Ailemin etkisi	
2.Arkadaşlarımin etkisi	
3.Çevremdeki insanların etkisi	
4.Ergenlik dönemi içinde olmamın etkisi	
5. Cinsiyetimin etkisi	
6.Kişilik özelliklerimin etkisi	
7.Vücudumda var olan herhangi bir engellilik, farklılık	
8.Sosyal medya paylaşımları ve etkileri	
9. ¹	
10.	
11.	

¹ Beden imgeni etkileyen diğer faktörleri ilave edebilirsiniz.

ETKİNLİK BİLGİ NOTU

Beden imgesi

- Beden imgesi herhangi bir kişinin kendi bedeni hakkındaki düşüncelerini, duygularını ve algılarını ifade eden bir kavramdır.
- Beden imgesi ile bedenin gerçek durumu arasında belli bir tutarlılık olması, kişinin bedeniyle barışık olması ve ondan memnun olması kişinin olumlu beden imgesine sahip olduğunu göstermektedir.
- İnsanların beden imgesi hem onun ruh sağlığını etkileyen hem de ondan etkilenen bir kavramdır.
- Olumlu beden imgesi, insanların ruh sağlığına olumlu katkıda bulunurken, çeşitli ruhsal sorunlar yaşayan kişinin kendi bedeniyle ilgili değerlendirmeleri çoğu zaman olumsuz olmaktadır.
- Beden imgesi, benlik saygısı ile yakından ilişkilidir; benlik saygısı düşük olan bireyler daha olumsuz beden imgesine sahiptirler.
- İnsanların kendi bedenleri ile ilgili değerlendirmeleri (beden imgeleri) gerçekte olanla uyum göstermeyebilir. Örneğin vücut ağırlığı normal olan bir kişi kendisini şişman olarak algılayabilir ve zayıflamak için çeşitli girişimlerde bulunabilir.
- Televizyon, gazete veya magazin yoluyla sürekli mükemmel yüz ve vücutlar göz önüne serilmektedir. Bu çevre içinde gelişen ergenlerin kafalarında kusursuz kadın ve erkek imajlar oluşmaktadır.
- Fiziksel çekicilik kişiye verilen önemi etkilediğinden beden imajıyla ilgili kaygılar artmaktadır.
- Beden imgesinin ergenin gelişim döneminde önemli bir yeri vardır. Beden algısı ergenin özgüveninin gelişiminde en önemli belirleyicilerden biridir.
- Bu dönemde olumsuz beden algısı depresyon, anksiyete ve olumsuz değerlendirilme korkusuyla ilişkili olabilmektedir.

Beden imgenizi neler şekillendirir?

Beden imgenizin tamamını kendimiz şekillendirmeyiz. Çevremizdeki, kültürümüzdeki insanlar etkili olmaktadır. Bedenimiz hakkında her zaman ailemizden ve arkadaşlarımızdan olumlu ve olumsuz mesajlar alırız. Örneğin ailemiz fiziksel aktivitelere önem verdiğini bizimle paylaştıysa egzersize ve güçlü olmaya karşı ilginç gelişir. Öte yandan ailemiz sürekli görünüşümüzü eleştirmişse olumsuz beden imgesi geliştirebiliriz. Ayrıca psikolojik etmenlerden kişilik yapısı, ego gücü, benlik saygısı, erken çocukluk döneminde yaşananlar ve yaşanan güncel olaylar, yaş, cinsiyet de beden imgesinin şekillenmesinde etkilidir.

Pozitif beden imgesi nedir?

Olumlu beden imgesine sahip insanlar fiziki yapılarını olduğu gibi kabul eden insanlardır. Bu insanlar ailelerinin, çevrelerindeki insanların onların fiziki görünüşleri hakkındaki düşüncelerinin ne olduğu ile pek ilgilenmezler, medyadaki fizik imgelerine pek aldırış etmezler. Olumlu beden imgesine sahip olmak için ince, uzun, ya da başka özel fiziksel görünüme sahip olmaya ihtiyacınız yoktur. Olumlu beden imgesine sahipseniz dışardan nasıl görüldüğünüzün bir önemi yoktur. Olumlu beden imgesine sahip olmak nasıl görüldüğünüz hakkında olumlu duygulara sahip olmaktır.

Negatif beden imgesi nedir?

Kişi ailesi, sosyal çevresi ve medyadaki beden imgesi beklentilerine uygun fiziksel görünüme sahip olmadığı hissini geliştirdiğinde kişide olumsuz beden imgesi gelişir. Birçok insan özellikle medyadaki ölçülerle karşılaştırdıklarında özellikle de güzellik ya da ünlülere benzeme konusunda bu duyguya kapılabilirler.

Olumsuz imgeye sahip olanlar genellikle kendilerini olduklarından daha olumsuz olarak görürler. Olumsuz beden imgesine sahip insanlar aynaya baktıklarında kendilerini ya da vücutlarının parçalarını olduğundan daha büyük ya da daha küçük ya da olumsuz anlamda olduklarından daha farklı görürler.

Olumsuz beden imgesi sağlığa etkisi

Uzun süreli olumsuz beden imgesi fiziksel ve psikolojik sağlığını etkiler. Anksiyete, depresyon, düşük öz güven, utanma ve konsantrasyon güçlüğü gibi sorunlara sahip olurlar. Diğer insanlarla sosyal ilişkilerini keserler. Bedenlerini diğerleri görür korkusuyla sağlıklı aktiviteleri bırakırlar. İştahsızlık, gereğinden fazla egzersiz, aşırı yeme gibi rahatsızlıklara sahip olurlar.

Olumlu beden imgesi için bazı ipuçları

Unutmayın ki sağlık ve güzellik iki farklı şeydir. Genlerinizin size verdiği değerleri kabul ediniz. Genetik olarak ailenizden gelen ve sizi siz yapan birçok niteliğiniz var. Vücudunuza karşı saygı ve şefkatle bakın.

KAYNAK:

*<http://hakanemanetoglu.com/>

8. SINIF ETKİNLİKLERİ

HANGİSİ BENİM İÇİN UYGUN?

Gelişim Alanı	Akademik
Yeterlik Alanı	Okula ve Okulun Çevresine Uyum
Kazanım/Hafta	Bir üst öğretim kurumuna ilişkin ön bilgiler edinir. / 6. Hafta
Sınıf Düzeyi	8.sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	1. Çalışma Yaprağı-1 2. Not Kâğıdı 3. Kalem 4. Makas
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Çalışma Yaprağı-1'de yer alan soru kartları makasla kesilerek önceden hazırlanır. 2. Her öğrenciye bir adet not kâğıdı verilir.
Süreç (Uygulama Basamakları):	1. Aşağıdaki yönergeyle giriş yapılır: <i>"Sevgili çocuklar eğitim sistemlerinde, gelecekteki yaşamınız ve akademik planlarınız için öğrenim göreceğiniz bir üst öğretim kurumun önemi büyüktür. Bugün sizinle bir üst öğrenim kurumu hakkında ön bilgiler edinmeye çalışacağız."</i> 2. Kesilen soru kartları, öğrencilerin soruyu görmemeleri sağlanacak şekilde her sıra üzerine bir adet koyulur ve öğrencilere birer tane de not kâğıdı dağıtılır. 3. Öğrencilerden sıralarının üzerindeki soru kartını açması ve okuduktan sonra not kâğıdına kendi cevabını yazması istenir. 4. Sonra sırayla her sıradaki öğrenciden önce soruyu okuması ve sonra cevabını yazdığı not kâğıdından okuması istenir. Aynı soru için cevap vermek isteyen diğer öğrencilerin de cevaplarını paylaşmaları sağlanır. 5. Soru kartındaki soruya cevap veremeyen öğrenci olursa ondan soruyu sınıf arkadaşlarına okuması istenir ve sınıftan gelen cevaplar dinlenir. 6. Uygulayıcı tarafından öğrencilere aşağıdaki sorular yöneltilir: <ul style="list-style-type: none"> Bir üst öğretim kurumuna geçmeden önce ön bilgi edinmek neden önemlidir? Bir üst öğretim kurumuna geçişle ilgili sağlam ve güvenilir bilgi kaynaklarına nasıl ulaşabileceğimizi öğrendik mi?

Süreç (Uygulama Basamakları):

- Üst öğretim kurumları hakkında yeterince bilgi sahibi olabildik mi?

7. Etkinlik aşağıdaki bilgi verilerek sonlandırılır:

“Sevgili çocuklar bir üst öğretim kurumuyla ilgili bilgiler edinmek sizlerin bu konuda doğru karar vermenizi ve kendinize uygun okula gitmenizi sağlayacaktır.”

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Gelecek haftaya kadar öğrencilerden kendilerine uygun lise türünü araştırmaları ve haftaya bu araştırmalarını sınıf arkadaşlarıyla paylaşmaları istenir.

Uygulayıcıya Not:

1. Soru kartlarındaki sorulara sınıftaki öğrenci sayısı da göz önünde bulundurularak ekleme veya çıkarma yapılabilir.

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Çalışma Yaprağı-1 büyük puntoda ya da Braille yazı ile hazırlanarak materyal uyarlaması yapılabilir.
2. Öğretmen not alma sürecinde geribildirim sunarak destek verebilir.
3. Tartışma soruları basitleştirilerek öğrencilerin katılımları artırılabilir.

Etkinliği Geliştiren:

Handan GÜNDÜZBEY

Çalışma Yaprağı 1

SORU KARTLARI

1. Bu okuldan mezun olduğunuzda gideceğiniz bir üst öğretim kurumu hangisidir?

2. Hayalinizde ki üst öğretim kurum türü hangisidir? Neden?

3. Bir üst öğretim kurum türü hakkında kimden ve nereden yardım alabilirsin?

4. Bir üst öğretim kurumuna geçişte nelere dikkat etmeliyiz?

5. Bir üst öğretim kurumu olan liseye geçişte sınava girmek zorunlu mudur?

6. Özel yetenek gerektiren bir üst öğretim kurum türüne gitmek ister misin?

7. Bir üst öğretim kurumu yaşadığın çevreye yakın mı olmalı?

8. Hangi liseler özel yetenek gerektirir?

9. Üst öğretim kurum türleri hakkında hiç araştırma yaptın mı?

10. Sınavla öğrenci alan liselerin özellikleri neler olabilir?

11. Çevrende veya ailende üst öğretim kurumuna giden var mı? Eğer varsa türü nedir?

12. Bir üst öğretim kurumunun başarısı, adının duyulmuş olması ve nitelikli olması önemli mi?

14. Sence bir üst öğretim kurumu hakkında önceden bilgi edinmek gerekli mi? Neden?

15. Gideceğin üst öğretim kurumundan beklentilerin nelerdir?

16. Seçtiğin bu üst eğitim kurumunun gelecekteki akademik başarısını etkileyeceğini düşünüyor musun? Neden?

17. Gitmek istediğin üst öğretim kurumunu önceden gidip gezmek ve koşullarını öğrenmek fayda sağlar mı? Neden?

8. SINIF ETKİNLİKLERİ

BİLGİNİN PEŞİNDE

Gelişim Alanı	Akademik
Yeterlik Alanı	Eğitsel Planlama ve Başarı
Kazanım/Hafta	Üst öğretim kurumlarına geçiş sınavlarıyla ilgili bilgi edinir. / 7. Hafta
Sınıf Düzeyi	8.sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	1. Çalışma Yaprağı-1
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	<ol style="list-style-type: none"> Öğrencilerden bir hafta öncesinde üst öğrenime geçiş sınavlarına yönelik bilgi toplaması istenir. Çalışma Yaprağı-1’de yer alan soruların cevapları rehberlik servisi yardımı ile hazırlanır. Çalışma Yaprağı-1 her öğrenci için çoğaltılır.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> Etkinliğin amacının üst öğretim kurumlarına geçiş sınavlarıyla ilgili bilgi edinmek olduğu öğrencilere açıklanır. Etkileşimi başlatmak amacıyla sınıfa “Üst öğretim kurumlarına geçiş sınavı ile ilgili hangi bilgileri edindiniz?” sorusu yöneltilir. Gönüllü öğrencilerden paylaşımlar alınır. Çalışma Yaprağı-1 dağıtılır ve öğrencilerin üst öğrenime geçiş sınavı hakkında yaptıkları araştırmalar yoluyla soruları cevaplaması istenir. Çalışmanın tamamlanmasının ardından sınıf dörder kişilik gruplara ayrılır ve verdikleri cevapları birbirleriyle karşılaştırmaları istenir. Uygulayıcı tarafından kendi cevap anahtarı, bilginin kaynağı da gösterilerek tahtaya yansıtılır ya da yazılır. Aşağıdaki soruların her grubun sözcüsü tarafından cevaplanması istenir:<ul style="list-style-type: none"> Grubun yanlış cevabı olup olmadığı, varsa bu bilginin kaynağının kim ya da neresi olduğu? Doğru cevapların nereden öğrenildiği? Bütün gruplar söz aldıktan sonra uygulayıcı tarafından aşağıdaki bilgi paylaşımı ile süreç sonlandırılır.<p><i>“Üst öğrenime geçiş sınavı ile ilgili sahip olduğunuz veya olmadığınız bilgilerinizin olabileceğini hep birlikte gördük. Doğru bilgiye sahip olmak bizim doğru karar vermemizi sağlar. Bu nedenle doğru, güvenilir ve güncel bilgiye ulaşmak çok</i></p>

Süreç (Uygulama Basamakları):

önemlidir. Sınavlarla ilgili en doğru, güvenilir ve güncel bilgileri Milli Eğitim Bakanlığı tarafından yayınlanan duyurular, bilgilendirmeler ve kılavuzlar yoluyla öğrenebilirsiniz. Ayrıca okulda bu konu ile ilgili okul rehber öğretmenleriniz/psikolojik danışmanlarınız da size en doğru, güvenilir ve güncel bilgiyi verecektir”.

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Öğrenciler, MEB’in sınavla ilgili duyurularını takip etmeleri konusunda yönlendirilir.
2. Üst öğrenime geçiş sınavı kılavuzunun öğrenciler tarafından incelenmesi istenir.
3. Okul rehberlik servisine sınavla ilgili bilgi almak için başvurmaları söylenir.

Uygulayıcıya Not:

1. Çalışma Yaprağı-1’in çoğaltılmasına alternatif olarak sorular tahtaya yansıtılabilir.

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Çalışma Yaprağı-1 büyük puntoda ya da Braille yazı ile hazırlanarak materyal uyarlaması yapılabilir.
2. Çalışma Yaprağı-1’deki soruların tamamı yerine belirli bir kısmının cevaplanması istenerek etkinlik basitleştirilebilir.
3. Çalışma Yaprağı-1 doldurulurken öğretmen geribildirim sunarak destek verebilir.
4. Gruplar oluşturulurken uygun akran eşleştirmesi yapılarak sosyal çevre düzenlenebilir.

Etkinliği Geliştiren:

Havva SOLMAZ

Çalışma Yaprağı 1

Sorular	Nereden/Kimden Öğrendin?
1. Üst öğrenime geçiş sınavında hangi derslerden soru vardır? Cevap:	
2. Üst öğrenime geçiş sınavında toplam kaç soru vardır? Cevap:	
3.Üst öğrenime geçiş sınavında süre ne kadardır? Cevap:	
4.Üst öğrenime geçiş sınavındaki derslerin kat sayıları ne kadardır? Cevap:	
5.Üst öğrenime geçiş sınavına girmek zorunlu mudur? Cevap:	
6. Üst öğrenime geçişte yerleştirme neye göre yapılır? Cevap:	
7.Üst öğrenime geçişte okul başarı puanı etkili mi? Cevap:	
8. Üst öğrenime geçiş sınavı giriş başvurusu nereden yapılır? Cevap:	
9. Üst öğrenime geçiş sınavına geç kalan öğrenciler sınava girebiliyor mu? Cevap:	
10.Üst öğrenime geçiş sınavına girerken hangi evraklar yanında bulunmalıdır? Cevap:	
11.Üst öğrenime geçiş sınavında verdiğin yanlış cevaplar doğru cevap sayısını azaltıyor mu? Cevap:	

8. HAFTA

8. SINIF ETKİNLİKLERİ

STRES KUTUSU

Gelişim Alanı	Sosyal Duygusal
Yeterlik Alanı	Duyguları Anlama ve Yönetme
Kazanım/Hafta	Stresle baş etmede uygun yöntemler kullanır. / 8. Hafta
Sınıf Düzeyi	8.sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	<ol style="list-style-type: none"> 1. Etkinlik Bilgi Notu-1 2. Etkinlik Bilgi Notu-2 3. Öğrenci sayısı kadar renkli boncuk (3 tane farklı renkte ve sınıf mevcudunun geriye kalan sayısı kadar aynı renkte boncuk. Örn. sınıf mevcudu 30 ise; 3 kırmızı ve 27 mavi boncuk) 4. Öğrenci sayısı kadar not kâğıdı 5. Kutu 6. Sınıf mevcudu kadar küçük not kâğıdı 7. Müzik dinlemek için bilgisayar, tablet vb.
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	<ol style="list-style-type: none"> 1. Etkinlik kapsamında gerekli olan boncuklar belirtildiği şekliyle hazırlanır. 2. Gevşeme egzersizi uygulaması öncesi müzik ayarlanır.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> 1. Etkinliğin amacının stresle baş etmede uygun yöntemlerin kullanılması olduğu açıklanır. 2. Uygulayıcı tarafından öğrencilere aşağıdaki açıklama yapılır: "Sevgili öğrencilerim, bugünkü etkinliğimizin ilk aşaması şimdi sınıfta dolaştıracığım kutunun içinden birer tane boncuk seçmeniz ile başlayacaktır. Sizden ricam seçtiğiniz boncuğa hemen bakmanız ve arkadaşlarınızın göremeyeceği bir yerde/çantanızda muhafaza etmeniz. Boncuk seçim işlemi tamamlandıktan sonra bir sonraki aşama hakkında bilgi vereceğim." 3. İçi boncuklarla dolu kutu ile sınıfta dolaşılır ve her öğrencinin bir tane alması sağlanır. Tüm öğrenciler boncuk aldıktan sonra sürecin ikinci aşaması açıklanır: "Bu kutuda sınıf mevcudumuz kadar boncuk vardı. Ancak bu boncuklardan sadece 3 tanesi farklı renkte olup geriye kalan boncuklar aynı renktedir. Birazdan yapacağımız etkinliğin ardından farklı renkte boncuğa sahip olan öğrencilere bir takım sorular yönelteceğim, çoğunluk rengine sahip olan öğrencilerden birkaç kişiye ise zamana bağlı olarak farklı sorular yönelteceğim."

Süreç (Uygulama Basamakları):

Örn: Sınıf mevcudu 30 öğrenciden oluşan bir sınıf için 27 adet kırmızı ve 3 adet mavi boncuk ayarlanır ve kutuya atılır. Her öğrenci hızlı bir şekilde boncuğunu seçer ve kimseye göstermez. Süreç tamamlanınca öğretmen mavi renkli boncuğu seçen öğrencilere ayrı kırmızı renkli boncuğu seçen öğrencilere ayrı ayrı sorular sorar."

4. Boncuk seçme işleminin tamamlanmasının ardından uygulayıcı tarafından öğrencilere not kâğıtları dağıtılır. Öğrencilerden dağıtılan bu boş kâğıdın bir yüzüne "Stres Yaşantım" yazmaları ve stres yaşadıkları bir olayı detaylı olarak anlatmaları istenir. Kâğıdın diğer yüzüne de "Yöntem" başlığı yazılarak bu stresli yaşantı ile nasıl başa çıktıklarını yazmaları istenir. Uygulayıcı tarafından ad-soyad bilgilerini yazmamaları hatırlatılır.
5. Öğrencilerin yazma işlemleri bittikten sonra, uygulayıcı tarafından gezdirilen kutunun içine katladıkları notlarını atmaları istenir.
6. Uygulayıcı tarafından kâğıtlar karıştırıldıktan sonra gönüllü olan üç öğrencinin kutu içinden birer kâğıt seçmesi istenilir.
7. Seçim işleminin tamamlanmasının ardından kâğıdın birinci yüzünde "stres yaşantım" başlıklı bölümün yüksek sesle okunması istenir. Bu bölümün okunmasının ardından kendileri için de stres yaratan bir olay ise gönüllü öğrencilerin bu olay karşısında stresleri ile nasıl başa çıktıklarını paylaşmaları istenir. Eğer kâğıdın ilk yüzünde yaşanan olay bir başka öğrenci tarafından stres yaratan bir durum değilse gönüllü öğrenci tarafından sayfanın diğer bölümü olan "yöntem" kısmında yazılanlar sınıf ile paylaşılır. Bu etkinlik üç öğrencinin seçmiş olduğu kâğıtlardaki süreçler tamamlanincaya kadar devam ettirilir.
8. Öğrencilerin paylaşımlarının ardından uygulayıcı tarafından aşağıdaki açıklama yapılır:

"Stres yaşantılarınız ve bunlarla başa çıkma yöntemleriniz ile ilgili paylaşımında bulundunuz. Bu saydığınız yöntemlerden bazıları uygun stresle baş etme yöntemi iken bazıları tam aksine uygun olmayan baş etme yöntemleridir. Şimdi sizlerle yaşadığımız stres olaylarıyla uygun baş etme yöntemleri hakkında bilgi vereceğim"

9. Öğrencilerle Etkinlik Bilgi Notu-1 paylaşılır.

10. Stres yaşantılarının ve başa çıkmada kullandıkları yöntemlerin paylaşıldığı etkinliğin ardından uygulayıcı tarafından şu açıklama yapılır:

"Stres yaşantılarımız ve başa çıkma yöntemlerimiz hakkında konuştuk. Şimdi sürecin ilk başında farklı renkte boncuk seçen öğrencilerin ayağa kalkmalarını istiyorum."

11. Uygulayıcının açıklamasının ardından;

Farklı renkte boncuk seçen öğrencilere aşağıda yazılı sorular yöneltilir:

- Farklı renkte boncuk seçmenden dolayı şu anda ayaktasın, kendini nasıl hissediyorsun?
- Hissettiğin duyguların ile şu anda nasıl başa çıkıyorsun?
- Öğretmenin ne soracağını düşünerek stres yaşadın mı?
- Çoğunluk ile aynı renkten boncuk seçen öğrencilere aşağıda yazılı soru yöneltilir:

Çoğunlukta olan rengi seçtiğin için soru sorulmayacağını duyduğunda neler hissettin?

12. Öğrencilerin paylaşımlarının ardından süreç aşağıdaki sorular sorularak sonlandırılır:

Süreç (Uygulama Basamakları):

- Stres yaşadığınız durumlar karşısında nasıl başa çıkıyorsunuz?
- Kullandığınız stresle başa çıkma yönteminin etkililiğini nasıl anlarsınız?

13. Etkinliğin ardından öğrencilerden arkalarına yaslanmaları istenir ve uygulayıcı tarafından rahatlatıcı, sakinleştirici bir müzik açılır. Etkinlik Bilgi Notu-2’de yer alan gevşeme ve/veya nefes egzersizi etkinliği sırasıyla yaptırılır.

14. Uygulayıcı tarafından etkinliğin sonucuna ilişkin aşağıdaki açıklama yapılır:

“Sevgili gençler öncelikle hepinize katılımlarınız için çok teşekkür ederim. Bugün sizlerle stres ve stresle baş etmede kullandığımız yöntemler hakkında paylaşımda bulunduk. Unutmamak gerekir ki aynı stres yaşantıları karşısında farklı baş etme yöntemleri geliştirebilmekteyiz. Bu nedenle yaşantılarımız karşısında neler hissettiğimizin bilincinde ve nasıl başa çıkabileceğimizin inancında olduğumuz zaman stresle baş etmede uygun yöntemlere ulaşabiliriz.”

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Öğrencilerden bir dönem süresince stresli durumlar ile karşılaştıklarında hangi başa çıkma yöntemini kullandıkları ve sonucunda neler ile karşılaştıklarını not almaları istenebilir.
2. Dönem sonunda hazırlanan notlar sınıf panosunda paylaşılabilir.

Uygulayıcıya Not:

1. Boncuk yerine aynı amaçta farklı materyaller (bilye, çubuk, tebeşir) kullanılabilir.
2. Boncuk seçme sürecinde farklı renkte boncuk seçen ve onlara soru sorulacağına bilgisinin paylaşılmasının temel amacı öğrencilerin stres yaşamaları ve yaşadıkları bu stres ile nasıl başa çıktıklarını paylaşmaktır.
3. Etkinlik Bilgi Notu-2 uygulama öncesinde incelendikten sonra ilgili bölümler öğrenciler ile paylaşılır.
4. Uygulayıcı etkinlik sürecinde zorlanan öğrencilere ve kaynaştırma öğrencilerine destek verir.

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Not kâğıtlarının dağıtımı sırasında öğrenciden yardım alınarak sosyal çevre düzenlenebilir.
2. Çalışma yaprağı doldurulurken öğretmen geribildirim sunarak öğrenme içeriğini farklılaştırabilir.
3. Öğrencilerden stres yaşadıkları olayları detaylı anlatmaları yerine kısa not almaları istenerek etkinlik basitleştirilebilir.
4. Gevşeme egzersizlerinin tamamı yerine bir kısmı yaptırılarak öğrenme içeriği farklılaştırılabilir.

Etkinliği Geliştiren:

Neşe KURT DEMİRBAŞ

ETKİNLİK BİLGİ NOTU-1

Stresle Baş Etme Yöntemleri

- Dengeli ve sağlıklı beslenmek,
- Uyku düzeni oluşturmak,
- Olumlu düşünmek,
- Nefes egzersizleri uygulamak,
- Gevşeme teknikleri ile rahatlamak,
- Düzenli olarak spor veya kısa süreli egzersizler yapmak,
- Stresi oluşturan faktörleri tanımlamak,
- Stres kaynaklarını ortadan kaldırmak veya uyum sağlamaya çalışmak,
- Güvenilir kişiler ile sorunları paylaşmak,
- Profesyonel psikolojik destek almak,
- Hobiler oluşturmak ve bunlara zaman ayırmak,
- Sosyal ve kültürel etkinliklerde yer almak.

ETKİNLİK BİLGİ NOTU-2

NEFES VE GEVŞEME EGZERSİZİ NEDİR?

Nefes ve gevşeme egzersizleri bedeninizdeki gerilimden sistematik bir şekilde kurtulmayı sağlamaya yardımcı olan alternatif tekniklerdir. Bu teknikler çeşitlilik arz etmesine rağmen yaygın olarak kullanılan tekniklere aşağıda değinilmiştir.

Nefes ve gevşeme egzersizleri sınav hazırlık sürecinde, sınav esnasında ve sınavlardan sonra kullanılabilir. Bunu biraz açarsak nefes ve gevşeme egzersizleri; öğrenme, dikkat, bellek, odaklanma, düşüncüyü organize etme gibi süreçlere katkı sağlar.

Dikkat, öğrenme, bellek ve motivasyon sorunlarının çözüm sürecinde bedenimizin neresinde en çok gerilim taşıdığımızı fark edip, bu kasları gevşetmemiz önemlidir. Ayrıca nefes ve gevşeme egzersizleri sadece yaşam içerisinde karşılaştığımız gerginliklerde değil; kendinizi daha iyi hissedebilmek için de kullanabileceğimiz tekniklerdir.

HANGİ DURUMLARDA KULLANILIR?

- Kendimi daha iyi hissetmek için
- Sınav kaygısını yoğun yaşadığımda
- Dikkatimi toplamada güçlük çektiğimde
- Daha çok motive olmam gerektiğinde
- Hatırlamada güçlük çektiğimde
- Sınav sırasında çok fazla kaygılandığımda
- Bildiğim bir şeyi hatırlayamadığımda
- Bilgilerimi örgütleyemediğimde
- Öğrenme becerilerimi arttırmak için
- Sınava hazırlık sürecinde rahatlamak için
- Dinleme zamanlarımın verimli geçmesi için
- Sınav sonrası kararsızlık durumlarında
- Zihinsel yorgunluğumu gidermede

NEFES ve GEVŞEME EGZERSİZİ ÖNERİLERİ

1. NEFES EGZERSİZİ

Doğru nefes alma üzerine olan bu tekniği, aşağıdaki adımları izleyerek yapabilirsiniz.

- Sağ elimizi göğsümüze sol elimizi karnımızın üzerine yerleştirelim.
- Burnumuzdan nefes alıp (İçimizden 4'e kadar sayıp) 4 saniye bekleyip aldığımız nefesi ağızımızdan (İçimizden 4'e kadar sayıp) yavaşça verelim.
- Nefes alıp verme sırasında eğer göğüs kafesimiz (sağ elimiz) hareket ediyorsa yanlış nefes alıyoruz demektir.
- Nefes alırken sadece şuna dikkat edelim: Nefes aldığımızda karnımız şişecek (sol el hareket edecek) nefesimizi tuttuğumuz sürece şiş kalacak ve verirken de içeriye doğru hareket edecek.

2. GEVŞEME EGZERSİZİ

Bu egzersiz zihinsel imgeleme yoluyla fiziksel rahatlatma sağlamak için kullanılır. Kaslarımızın kasılmış ve gevşemiş olma durumu arasındaki farkı kavratarak rahatlatma hissine ulaşmak bu tekniğin temel amacıdır. Bu gevşeme egzersizini günlük hayatta yaşadığımız tüm kaygılı durumlarımızda kullanabileceğimiz gibi belli bir duruma özgü duyduğumuz kaygılı durumlarda da (örneğin sınav kaygısı) kullanabiliriz. Bunun yanında herhangi bir kaygı, stres ve gerginlik durumu olmaksızın kendimizi iyi ve rahat hissettiğimizde bu iyilik halini arttırmak adına da kullanılabilir.

Bu egzersizi yaparken verilen yönergeleri sizin için birinin okumasını isteyebilir ya da kendi sesinizi bu yönergeleri okurken kaydedip egzersiz sırasında dinleyebilirsiniz.

- Gözlerinizi kapatın... Şimdi dikkatinizi ayaklarınızda toplayın... Ayağınızı büyük kalın bir çamurun içine ittiğinizi düşünün. Ayak ve bacaklarınızı iyice kasın. Var gücünüzle itin çünkü çamur çok kalın... İtin... İtin... İtin... Şimdi ayaklarınızı çamurdan çıkarın ve rahatlamayı fark edin.
- Şimdi yavaş yavaş karın bölgesine doğru çıkalım. Karın bölgeniz nasıl hissediyor? Sirkte çalışan kaplan olduğunuzu hayal edin. Terbiyeciniz sizden küçük bir çemberin içinden geçmenizi istiyor. Çemberden geçebilmek için olabildiğince küçülmek gerekir. Kendinizi iyice küçültün. Karnınızı içeri çekin... Çekin... Çekin... Sonra rahatlayın. Artık çemberden geçmeniz gerekmiyor. Rahatlayın... Rahatlayın... Rahatlayın... Şimdi yeniden çemberden geçmelisiniz. Tekrar karnınızı içeri çekin... Çekin... Çekin... İncelin. Artık çemberden geçtiniz rahatlayın ve karnınızı gevşetin... Gevşetin... Gevşetin... Derin nefes alın.

- ¶ Şimdi dikkatinizi el ve kollarınıza verin. Parmaklarınızın farkına varın. Sanki ellerinizde küçük esnek bir top varmış gibi düşünün. Bütün gücünüzle topları sıkmaya çalışın. Sıkın... Sıkın... Sıkın... Sıkarken ellerinizin ve kollarınızın ne kadar kasıldığını hissedin. Şimdi topları yavaşça bırakın. Rahatladığınızı hissedin. Tekrar topları elinize alıp sıkın... Sıkın... Sıkın... Tüm kasılmayı hissedin. Şimdi topları bırakın ve Rahatlayın... Rahatlayın... Rahatlayın...
- ¶ Şimdi omzunuza verin dikkatinizi. Bir kaplumbağa olduğunuzu düşünün. Keyifli bir şekilde ormanda dolaşıyorsunuz. Birden bir tehlike sezdimiz. Başınızı ve omzunuzu çekin... Çekin... Çekin... Kasıldığınızı hissedin. Şimdi tehlike geçti. Tekrar başınızı kabuğunuzdan çıkarın. Rahatlayın... Gezinmeye devam ederken başka bir tehlike daha fark ettiniz. Hemen başınızı ve boynunuzu tekrar içeri çekin... Çekin... Çekin... Kasıldığınızı hissedin. Artık tehlike yok şimdi kabuğunuzdan çıkabilirsiniz. Rahatlayın...
- ¶ Şimdi çenenize odaklanın. Ağızınızda kocaman bir sakız olduğunu düşünün. Sakız öyle büyük ki. Çiğnemesi çok zor. Çenenizi büyük büyük oynatarak sakızı çiğnemeye çalışın. Şimdi sakızı çıkarın. Çene kaslarınızın gevşediğini hissedin. Şimdi tekrar sakızı ağızınıza alın ve güçlü bir şekilde çiğneyin. Dişlerinize ezin. İyice ezin. Şimdi tekrar sakızı çıkarın. Sakızı çıkarmanın rahatlığını hissedin.
- ¶ Şimdi yüzünüze geçelim. Uyuyorsunuz. Yüzünüze bir sinek kondu. Yanaklarınızda ve alnınızda dolaşiyor. Ellerinizi kullanarak onu kovmayı düşünemeyecek kadar derin uykudasınız. Ama sinek de çok rahatsız edici. Bu yüzden yüzünü, ağızınızı, burnunuzu oynatarak kovmaya çalışın. Uçtu ve uzaklaştı. Rahatlayın... Rahatlayın... Yeniden uykuya daldınız ama sinek tekrar gelip yüzünüze kondu. Yüzünüzde dolaşiyor. Yüzünü, ağızınızı, burnunuzu buruşturarak kovmaya çalışın. Uçtu ve uzaklaştı. Rahatlayın... Rahatlayın...
- ¶ Şimdi vücudunuzu bir bütün olarak hissetmeye çalışın. Yeni bazı şeylerin farkına vardığınızı hissediyor musunuz? Dikkatinizi şimdi çeken bazı özel bölümler var mı? Buralarda ne gibi duyumlar aldığınızı farkına varmaya çalışın. Vücudunuzda gerilim hissettiğiniz bir yer var mı? Eğer varsa o gerilimi oradan atın, o kası gevşetin. Derin ve rahat nefes alıp verin. Şimdi vücudunuzda gergin hiçbir kasınızın kalmadığından emin olun.

KAYNAK:

Bursa İl Milli Eğitim Müdürlüğü Temel Eğitim Sonrası Kariyer Danışmanlığı Projesi Bilgilendirme Bültenleri
"http://img.eba.gov.tr/916/8ff/89f/d48/98b/0a4/150/bac/5d4/392/136/635/522/d24/043/9168ff89fd4898b0a-4150bac5d4392136635522d24043.pdf?name=Nefes%20ve%20Gev%20C5%9Feme%20Egzersizleri.pdf" adresinden alınmıştır.

8. SINIF ETKİNLİKLERİ

STRES BANA ENGEL DEĞİL

Gelişim Alanı	Sosyal Duygusal
Yeterlik Alanı	Duyguları Anlama ve Yönetme
Kazanım/Hafta	Stresle baş etmede uygun yöntemler kullanır. / 9. Hafta
Sınıf Düzeyi	8.sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	1. Çalışma Yaprağı-1 2. Etkinlik Bilgi Notu
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Çalışma Yaprağı-1 grup sayısı kadar çoğaltılır. 2. Etkinlik bilgi notu grup sayısı kadar çoğaltılır. 3. Etkinlik bilgi notu gözden geçirilir. 4. Sınıf oturma planı 5 gruba uygun olarak düzenlenir.
Süreç (Uygulama Basamakları):	1. Uygulayıcı tarafından öğrencilere aşağıdaki açıklama yapılır ve sorular yöneltilir. <i>"Sevgili öğrencilerim, geçen hafta stresle baş etme yöntemlerini gözden geçirmiştik. Stresle baş etme yöntemleri nelerdi? Stres yaşadığınız durumlarda hangi yöntemleri kullandığınızı fark ettiniz? Bu süreç içinde geçen hafta gözden geçirdiğiniz ve ilk kez uyguladığınız yeni yöntemler var mı? Bunlar nelerdi?"</i> 2. Gönüllü öğrencilerden cevapları alındıktan sonra bugünkü etkinliğin amacının stresle baş etmede uygun yöntemler kullanmak olduğu açıklanır ve öğrenciler gruplara ayırma yöntemlerinden uygun bir tanesi kullanılarak beş gruba ayrılır. 3. Aşağıdaki yönerge verilerek etkinlik devam ettirilir: <i>"Şimdi her gruba 'Stresle Başa Çıkma Yöntemleri' bilgi notunu ve 'Seçtiğim Baş Etme Yöntemlerim' çalışma yaprağını dağıtacağım. Seçtiğim Baş Etme Yöntemlerim çalışma yaprağında örnek stres durumları bulunmakta. Bu durumlarla baş etmek için 'Stresle Başa Çıkma Yöntemleri' bilgi notundan grupça uygun olabilecek 3 yöntemi seçip yazmanızı istiyorum. Her grup, yazma işlemini bitirdikten sonra aranızdan seçtiği bir sözcü ile yöntemlerini bize okuyacak".</i> 4. Etkinlik Bilgi Notu ve Çalışma Yaprağı-1 gruplara dağıtılır ve doldurmaları için 15 dakika süre verilir. Süreç içinde gruplar arasında gezilerek süreyi aktif kullanmaları sağlanır ve öğrencilerin soruları olursa cevaplanır. Süre sonunda gruplar tarafından sunumlar yapılır. 5. Aşağıdaki tartışma sorularıyla etkinlik devam ettirilir:

Süreç (Uygulama Basamakları):

- Stres durumlarında günlük hayatınızda sizin farklı olarak kullandığınız baş etme yöntemleriniz var mı? Bizimle paylaşır mısınız?
- Sizden farklı yöntemler yazan gruplar var mıydı? Bu yöntemleri sizde kullanmayı düşünür müsünüz?
- Çeşitli stresle baş etme yöntemleri bilmek ve uygulamak size ne kazandırır?

6. Tartışma soruları tamamlandıktan sonra etkinlik aşağıdaki açıklama yapılarak sonlandırılır:

"Hayatımızdan stresi tamamen çıkarmak mümkün olmayabilir. Bu nedenle amacımız, onunla uygun şekilde nasıl baş edebileceğimizi öğrenmektir. Hayatımızda yaşadığımız stres durumlarına daha uyumlu bir yaklaşım geliştirmek ve stresle etkin bir şekilde başa çıkma yollarını uygulamak, stresle daha kolay bir şekilde başa çıkmamızı sağlamanın yanı sıra psikolojik ve fiziksel sağlığımızı korumamıza da yardımcı olur."

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Öğrencilerden daha önce hiç kullanmadıkları bir stresle baş etme yöntemini karşılaştıkları stres durumunda kullanmaları ve bu yöntemi kullanmalarının onlar üzerindeki etkilerini not etmeleri, daha sonra da bu etkileri bir sınıf arkadaşıyla, öğretmeniyle veya aile bireyleriyle paylaşmaları istenebilir.

Uygulayıcıya Not:

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Çalışma yaprağında yer alan yazılı materyallere Braille yazı eklenebilir ya da punto büyütülerek materyal desteği sağlanabilir.
2. Etkinliğin tamamlanması için ek süre verilebilir.
3. Grup çalışması sırasında akran eşleştirmesi yapılarak akran desteği sağlanabilir.

Etkinliği Geliştiren:

Sema EYİER

SEÇTİĞİM BAŞ ETME YÖNTEMLERİM

1-Derslerde kendimi başarısız hissettiğimde meydana gelen stresle baş etme yöntemlerim:

-
-
-

2-Öğretmen soru sorduğunda, soruyu cevaplayamama korkusuyla yaşadığım stresle baş etme yöntemlerim:

-
-
-

3- Duygularımı ifade edememekten kaynaklanan stresle baş etme yöntemlerim:

-
-
-

4- Arkadaş ilişkilerinde yaşadığım problemlerden kaynaklanan stresle baş etme yöntemlerim:

-
-
-

5- Sınavların arka arkaya gelmesinden kaynaklanan stresle baş etme yöntemlerim:

-
-
-

6- Ailemdeki bireylerle yaşadığım iletişim sorunlarının yarattığı stresle baş etme yöntemlerim:

-
-
-

ETKİNLİK BİLGİ NOTU

STRESLE BAŞA ÇIKMA YÖNTEMLERİ ¹

➤ Gevşeme Teknikleri

Gevşeme tekniklerini öğrenerek stresin olumsuz etkilerini azaltabilirsiniz. Bu uygulamalar sayesinde solunumunuz düzenli, nabzınız yavaşlar, stresin yarattığı gerginlik giderilir.

Örnek gevşeme teknikleri:

- Duvara sırtınızı dayayıp yerde oturun ve ayaklarınızı uzatın. Bir kuklacının ellerinizi ve başınızı iplerle kontrol ettiğini hayal edin. Kuklacının birden iplerin kontrolünü kaybettiğini, ellerinizin ve başınızın serbest kaldığını düşünün. Bedeninizi rahat bırakın.
- Rahat bir pozisyonda oturun ya da uzanın.
- Gözlerinizi kapatın ve vücudunuzdaki çeşitli kas gruplarına odaklanın. Ellerinizdeki kasları gerin ve yumruklarınızı sıkın. Yumruğunuzu sıkı tutmak için ne kadar çaba harcadığınıza dikkat edin.
- Sonra yumruğunuzu açın ve elinizin bütünüyle gevşemesine izin verin. Gerginlik ve gevşeme durumları arasındaki durumun farkını görün.
- Bu yöntemi bedeninizdeki çeşitli kas grubu için tekrar edin.

➤ Derin Solunum

Solunumun ritmik ve düzenli olması sinir sistemini sakinleştirir.

- Gözlerinizi kapatın, burnunuzdan doğal bir şekilde ve kolayca nefes alın. Aldığınız nefesi karnınıza doğru itin, biraz içerde tutun. Nefesi aldığınız sürenin iki katı sürede verin. Omuz ve boyun kaslarınızı olabildiğince gevşetin.

Solunum egzersizlerini otobüs beklerken vb. yerlerde de kolayca yapabilirsiniz.

➤ Aktiviteler ve Beden Hareketleri

Yürüyüşe çıkarak, bisiklete binerek, yüzerek ve benzeri aktiviteler yaparak stresin etkilerinden fiziksel aktiviteyle kurtulabilir ve sakinleşebilirsiniz.

➤ Davranışlarınızın Sonuçlarını Tahmin Etme

Ne istediğinizi bilmemeniz ve bazen istemediğiniz davranışlarda bulunmanız size stresin kapılarını arayabilir. Kendi davranışın sonuçlarını tahmin edebilen ve davranışlarını düzenleyebilen kişi, kendisini kontrol edebilir. Kişinin kendisini tanıması, stresi belirlemek ve başa çıkmak için yararlı bir yöntemdir.

➤ Olumlu Düşünme

Sürekli yaşadığınız olumsuz durumları düşünüyor, tekrar tekrar aynı olayı hatırlıyorsunuz. Ayrıca stres verici bir duruma girmek üzereyken o sırada yaşadığınız korku, kaygı, tedirginlik, kızgınlık gibi duygular üzerinde yoğunlaşabilirsiniz. Stres yaşadığınız durumlarda düşüncelerinizde aşağıda verilenlere benzer çarpıtmalar yapabilirsiniz.

- “Ya hep ya hiç” türü düşünme: “Bu sınavdan ya geçerim ya da hayatım kararır.”
- Aşırı genelleme: “Matematikten hiçbir zaman iyi not alamam.”
- Zihinsel süzgeç: “Bu hafta sonu sınav var. Ailemin yanına gidemeyeceğim. Zaten çalışmıyorum. Bütün aksilikler beni buluyor.”

KAYNAK:

¹ Kulaksızoğlu, A.(2003). Farklı Gelişen Çocuklar. İstanbul: Epsilon.

- Olumluyu geçersiz kılmak: "Sınavı kazandım ama şanslıydım. Ancak bu şansın çok sürmeyeceğinden eminim."
- Hep bir sonuca varmak: "Ayşe bana bakmıyor, kesin beni sevmiyor", "Öğretmene mazeretimi söylesem inanmaz ki."
- Aşırı büyütme ya da küçültme: "Sınavı geçemezsem hayatım kayar."
- "-meli, -malı" cümleleri: "Bugün mutlaka Ahmet'i görmeliyim", "Sınavdan mutlaka iyi not almalıyım."
- Etiketleme ve yanlış etiketleme: "Bunların hepsi geri zekâlı"
- Kişiselleştirme: "Öğretmen Ayşe'ye bağırdı ama aslında bana kızıyordu."

➤ **Olumlu Hayaller Kurma**

Geçmişte yaşadığınız ve hatırlamaktan zevk aldığınız ya da gelecekte yaşamak istediğiniz olumlu şeyleri düşünmek stresinizi azaltacaktır.

- Zihninizde kendinizi bulunmaktan zevk alacağınız bir yerde hayal edin. Bir deniz kenarında, ormanda, bir dağ evinde, sevdiğiniz bir insanın yanında. Ardından orayla ilgili tüm ayrıntıları gözünüzde canlandırın ve hissetmeye çalışın. Rüzgârın sesi, yaprakların hışırtısı denizin kokusu, duyduğunuz bir müzik. Hayal ettiklerinizin hissetme kapasitesine sahip olduğunuzu unutmayın.

➤ **Paylaşma**

Yaşadıklarınızı, hissettiklerinizi kimseyle konuşmuyorsunuz. Bu nedenle kendinizi yalnız hissediyorsunuz ve yaşadığınız olumsuzluklarla tek başına mücadele etmek zorunda kalıyorsunuz. Güvenilir kişiler ile sorunları paylaşın.

➤ **İletişim Kurma**

Yaşadıklarınızın ve hissettiklerinizin sevdiğiniz insanlarla paylaşın. Onlardan destek alın. Okul rehber öğretmeninizden/psikolojik danışmanınızdan ve gerektiği takdirde daha farklı uzmanlardan yardım alın.

- Beslenmeye Önem Verme
- Kişisel İhtiyaçlarınıza ve Yapmak İstediklerinize Zaman Ayırma
- Problem Çözme Yöntemlerini Öğrenmeye Çalışma

Problem çözme, Planla-Uygula-Kontrol et-Önlem al (PUKÖ) döngüsünde gerçekleştirilir.

➤ **Mizah Kullanma**

Mizah stres yaşanan durumların bir tehdit yerine daha olumlu algılanmasını sağlayarak olumsuz duygu yükünü hafifletir ve stres düzeyini azaltır. Yaşamın tümünden zevk almak, kendine gülebilmek, iyi gelişmiş ve yaşama uyarlanmış bir mizah duygusuna sahip olmak yaşam stresleri ile baş edebilmeyi kolaylaştırıcı bir faktör olabilir.

➤ **Zamanınızı Etkili Planlama**

Zaman; üretilmeyen, iki defa kullanılmayan, durdurulamayan, uzatılmayan, geri getirilemeyen, depolanamayan, yetmeyen, onarılmayan, yerine başka şey konulamayan, devredilemeyen, herkesin eşit olarak sahip olduğu, boşa harcanabilen, değerlendirilebilen, ziyan edilebilen, planlanabilen, beklenebilen, ölçülebilen, hesaplanabilen "bir şeydir."

- **Uyku Düzeni Oluşturma**
- **Stresi Oluşturan Faktörleri Tanımlama**
- **Stres Kaynaklarını Ortadan Kaldırma Veya Uyum Sağlamaya Çalışma**
- **Profesyonel Psikolojik Destek Alma**
- **Hobiler Oluşturma Ve Bunlara Zaman Ayırma**
- **Sosyal Ve Kültürel Etkinliklerde Yer Alma**

8. SINIF ETKİNLİKLERİ

SINAVLAR VE DUYGULARIM

Gelişim Alanı	Akademik
Yeterlik Alanı	Eğitsel Planlama ve Başarı
Kazanım/Hafta	Sınavlara ilişkin duygularını açıklar./ 10.hafta
Sınıf Düzeyi	8.sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	1. Çalışma Yaprağı-1
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Çalışma Yaprağı-1 öğrenci sayısı kadar çoğaltılır.

Süreç (Uygulama Basamakları):

1. Öğrencilere bu öğrenim düzeyine kadar ortalama kaç sınava girmiş olabilecekleri sorulur. Gönüllü öğrencilerden yanıtlarını paylaşmaları istenir ve bu hafta eğitim yaşamının bir parçası olan sınavlara ilişkin bir etkinlik yapılacağı belirtilir.
2. Öğrencilerden gözlerini kapatarak bu zamana kadar girdikleri ve muhtemelen girmeleri gereken tüm sınavları sessiz bir biçimde düşünmeleri istenir. Bu sınavların öncesi, sınav esnası ve sonrasında yaşadıklarını hayal etmeleri istenir.
3. Öğrencilere 2-3 dakika verildikten sonra hayal ettikleri durumların kendilerinde ne gibi duygular uyandırdığını belirlemeleri ve gözlerini açmaları istenir.
4. Öğrencilere Çalışma Yaprağı-1 dağıtılarak burada yer alan duygu termometresine sınavlara ilişkin belirledikleri duygularını not etmeleri istenir. Termometredeki artan derecenin duyguların yoğunluğu ile ilişkili olduğu açıklanarak kırmızı alandan yeşil alana doğru duyguları hissetme yoğunlukları artacak biçimde belirledikleri duyguları sıralamaları istenir.
5. Öğrencilerden Çalışma Yaprağı-1'in altına sınava ilişkin belirledikleri duygularını nasıl ve ne şekilde yaşadıklarını açıklayan bir metin yazmaları istenir.
6. Gönüllü öğrencilerden sınavlara ilişkin duygularını anlattıkları metni paylaşmaları istenir.
7. Öğrencilere aşağıdaki tartışma soruları yöneltilir:
  - Duygu termometresine not ettiğiniz duygularınız nelerdir?
  - Sınavlara ilişkin arkadaşlarınız ile ortak hissettiğiniz duygular var mı, varsa neler?

Süreç (Uygulama Basamakları):

- Sınavlara ilişkin arkadaşlarınız ile ortak olmayan duygularınız var mı, varsa neler?
- Sınavlara ilişkin duygularınız sınavların özelliklerine göre farklılaşıyor mu?
- Sınavlara ilişkin duygularınız sınavın yaklaşmasıyla birlikte değişiyor mu? Nasıl?
- Sınava ilişkin duygularınızı paylaşıırken neler fark ettiniz?

8. "Sınavlar hayatımızın içinde yer alarak hepimiz için benzer ya da farklı birçok duyguyu uyandırmaktadır. Kimi sınavlar bazılarımız için kaygı ve korku gibi duyguları uyandırırken kimi sınavlar ise rahatlama ve heyecan gibi duygularımızı uyandırabilir. Fark ettiğiniz üzere sınavlara ilişkin hepimizin birçok yaşantısı ve duygusu bulunmaktadır. Duygularımız ne kadar benzerlik ve farklılıklar içerirse de sınavlar hepimizin hayatının bir parçasıdır." vurgulanarak etkinlik sonlandırılır.

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Öğrencilerden sınav öncesi, sırası ve sonrasına ilişkin duygularını not ettikleri bir çizelge hazırlayarak ilerleyen haftalarda girdikleri her sınavda ilgili alanları doldurmaları istenir.

Uygulayıcıya Not:

1. Öğrenciler sınavlara ilişkin duygularını açıklarken hem okul sınavları hem de merkezi sınavlar göz önünde bulundurulmalı.

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Çalışma Yaprağı-1'in yapılma sürecinde öğrencilere bireysel destek sunulabilir.
2. Tartışma soruları basitleştirilerek öğrencilerin katılımları desteklenebilir.
3. Çalışma Yaprağı-1'deki yazıların puntosu büyütülerek, doküsal özellikler eklenerek görme bakımından işlevsel hale getirilebilir.

Etkinliği Geliştiren:

Ebru Çisem KARINCALI

Çalışma Yaprağı 1

Duygu termometresi sizin sınavlara ilişkin duygularınızı ölçmektedir. En yoğun hissettiğiniz duyguları yeşil bölümlere, daha az yoğunluktaki duyguları ise kırmızı bölüme doğru yazabilirsiniz.

Sınavlara İlişkin Duygularım

Bana göre sınava ilişkin duygularım .....

.....

.....

.....

.....

8. SINIF ETKİNLİKLERİ

HEDEFLERİME ULAŞMAK İÇİN STRATEJİLERİM VAR MI?

Gelişim Alanı	Akademik
Yeterlik Alanı	Eğitsel Planlama ve Başarı
Kazanım/Hafta	Üst öğretim kurumlarına geçiş sınavlarına hazırlanmak ve başarılı olmak için stratejiler geliştirir. /11. Hafta
Sınıf Düzeyi	8.sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	1. Çalışma Yaprağı-1 2. Yapışkanlı kâğıtlar 3. Tahta kalemi
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Çalışma Yaprağı-1 öğrenci sayısı kadar çoğaltılır. 2. Sınıf içerisinde bulunan pano ya da duvarın bir bölümü öğrencilerin yapışkanlı kâğıtları yapıştırabilmeleri için hazır hale getirilir.
Süreç (Uygulama Basamakları):	1. Etkinliğin amacının üst öğretim kurumlarına geçiş sınavlarına hazırlanmak ve başarılı olmak için stratejiler geliştirmek olduğu açıklanır. 2. Öğrencilere yapışkanlı kâğıtlar dağıtılır ve bu kâğıtların bir tarafına kendileri için sınavda başarılı olmanın ne ifade ettiğini diğer tarafına önümüzdeki yıl hangi üst öğrenim kurumunda olmayı hedeflediklerini yazmaları ve devamında yapışkanlı kâğıtları sınıf panosunda/duvarında belirlenen alana yapıştırmaları istenir. Gönüllü öğrencilerin tanımlarını ve hedeflerini paylaşımları sağlanır. 3. Çalışma Yaprağı-1 öğrencilere dağıtılarak kendilerinin kullandıkları stratejileri işaretlemeleri istenir. 4. Çalışma yaprağını doldurma işlemi tamamlandıktan sonra gönüllü öğrencilerin paylaşımları alınır ve bunların dışında kullandıkları başka stratejiler varsa paylaşımları istenir. 5. Aşağıdaki sorular ile süreç tartışılır. <ul style="list-style-type: none"> Hedefe ulaşma sürecinde strateji belirlemek neden önemlidir? Uyguladığınız stratejilerin başarınıza katkısını nasıl değerlendirirsiniz? Bu etkinlikte öğrenip geliştirmek istediğiniz farklı strateji var mı? Hedeflerimize ulaşmak için geliştireceğimiz stratejiler neler olabilir? 6. Aşağıdaki açıklama ile etkinlik sonlandırılır.

Süreç (Uygulama Basamakları):

"Hedeflerimize ulaşmak için bazı stratejiler geliştirmek bizi başarıya götürür. Bu stratejiler, sizlerin öğrenme sürecinizde verimliliğinizi artırır ve hedefe ulaşma sürecinizi kolaylaştırır. Üst öğretim kurumu hedefinize ulaşma sürecinizde stratejiler belirleyip kullanmanız hedefe ulaşmanızda size yardımcı olur."

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Öğrencilerin etkinlik sürecinde öğrenip kullanmaya başladıkları yeni stratejileri dönem boyunca gözlemlenmeleri ve başarılarına katkılarını değerlendirerek not almaları istenebilir.

Uygulayıcıya Not:

1. Uygulayıcı süreçte öğrencileri stratejileri geliştirmeleri ve uygulamaları için araştırma yapmaları ve ihtiyaç hâlinde okul psikolojik danışmanında/rehber öğretmeninden destek almaları konusunda yönlendirebilir.

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Çalışma Yaprağı-1 büyük puntoda ya da Braille yazı ile hazırlanarak materyal uyarlaması yapılabilir.
2. Öğrencilerin yapışkanlı kâğıtlara hedeflerini yazmaları ve Çalışma Yaprağı-1'i tamamlamaları için gerekirse ek süre verilerek öğrenme süreci farklılaştırılabilir.
3. Öğrencilerin yapışkanlı kâğıtlara hedeflerini yazmaları ve Çalışma Yaprağı-1'i tamamlamaları sırasında öğretmen öğrencilerin etkinliklerine katılıp rehberlik sunarak destek verebilir.

Etkinliği Geliştiren:

Leyla Deniz UYGUR YOLÇUN

Çalışma Yaprağı 1

Aşağıda bazı başarı stratejilerinden örnekler verilmiştir. Hangi başarı stratejilerini kendi stratejileriniz ile benzerlik taşıdığını düşünüyorsunuz. Uyguladığınız stratejileri işaretleyiniz. (X). Henüz uygulamadığınız stratejilerden kendinize uygun olan stratejileri belirleyip, bunları nasıl uygulayabileceğinize dair sağ taraftaki sütuna not alınız.

X	STRATEJİLER	Uygulamak İçin Neler Yapacağım?
	Hedefimi ulaştırırken eğer herhangi bir sorun ile karşılaşsam bu sorunu çözmek için çaba gösteririm.	
	Hedefime ulaşmak için başaracağıma yönelik kendimi motive ederim.	
	Hedefime ulaşmak için zamanımı ihtiyaçlarıma göre planlayabilirim.	
	Hedefime ulaşmak için başarı durumumu korumaya ve geliştirmeye çalışıyorum.	
	Hedefime ulaştırırken stres yaşadığımda stresimi azaltmaya çalışırım.	
	Hedefime ulaşmak için yaptığım çalışmaların sonuçlarını değerlendiririm.	
	Hedefime ulaşmak için düzenli ve planlı çalışırım.	
	Hedefime ulaşmak için ders çalışma alışkanlıklarımı gözden geçiririm ve düzenlerim.	
	Hedefime ulaşmak için sınav başarıyı etkileyebilecek faktörleri belirler, olumsuz etkileyenleri düzenlerim.	
	Hedefime ulaşmak için sağlığıma korumaya özen gösteririm ve beslenmeme dikkat edip egzersiz yaparım.	
	Hedefime ulaştırırken zorluklar karşısında çabuk pes etmem.	
	Hedefime ulaştırırken sorumluluklarımı ertelemekten kaçınırım.	

Bu başarı stratejilerinden başka kullandığın stratejiler var mı? Var ise açıklar mısın?

8. SINIF ETKİNLİKLERİ

BENİM DEĞERLERİM

Gelişim Alanı	Sosyal Duygusal
Yeterlik Alanı	Benlik Farkındalığı
Kazanım/Hafta	Davranışları ve değerleri arasında bağ kurar. / 12. Hafta
Sınıf Düzeyi	8.sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	1. Çalışma Yaprağı-1
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Çalışma Yaprağı-1 öğrenci sayısı kadar çoğaltılır.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> Etkinliğin amacının değer ve davranışlarımız arasında ilişki kurmak olduğu açıklanır. Değer kavramının tanımı aşağıdaki yönerge ile açıklanır: <i>"Hayatımızı başkaları ile uyum içinde yaşayabilmek için davranışlarımızı ve kişiliğimizi etkileyen evrensel değerlerimiz vardır. Bunlara örnek verecek olursak; sevgi, saygı, sorumluluk, doğruluk-dürüstlük, güven, hoşgörü, sabır, yardım severlik, adalet gibi."</i> Aşağıdaki yönerge öğrencilere okunur: <i>"Sevgili öğrenciler, sosyal bir varlık olarak davranışlarımıza yön verecek belli ölçütlere ihtiyacımız olduğu düşünülebilir. Bu anlamda davranışlarımıza yön veren ölçütlerden biri değerlerimizdir. İnsanların davranışlarına yön veren değerler farklılık gösterebilir; örneğin benim için önemli olan bir değer bir başkası için önemli olmayabilir. Şimdi yapacağımız uygulamada davranışlarımızla değerlerimiz arasında ilişki kurmaya çalışacağız. Bütün değerlerler önemli olmakla birlikte öncelikle sizin için çok önemli olan birkaç değeri belirlemeye çalışın sonrasında size dağıtacağım Çalışma yaprağında seçtiğiniz değerlerle ilgili soruları cevaplamaya çalışın."</i> Çalışma Yaprağı-1 öğrencilere dağıtılır ve öğrencilere verilen yönerge doğrultusunda soruları cevaplamaları için belli bir süre verilir. Süre bitiminde tartışma soruları yöneltilerek öğrenciler duygu ve düşüncelerini paylaşmaları için cesaretlendirilir. <ul style="list-style-type: none"> Soruları cevaplarırken kendinizde ne fark ettiniz? Değerleriniz ve davranışlarınız arasında uyum var mıydı? Soruları cevaplarırken değerleriniz ve davranışlarınız arasında çelişki olduğunu fark ettiniz mi? Nasıl?

Süreç (Uygulama Basamakları):

- Davranışlarınıza yön veren başka değerleriniz var mı?

6. Aşağıdaki açıklama ile etkinlik sonlandırılır:

"Hayatımızda en önemli şeylerden biri değerlerimiz. Değerlerimizin farkına varmak onların davranışlarımız ile ilişkisini kurmamıza katkı sağlar ve değerlerimiz ve davranışlarımız ne kadar uyumlu olursa o kadar anlamlı bir hayat yaşayabiliriz."

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Öğrencilerden bir ay boyunca kendilerini gözlemlemeleri, davranışları ve değerleri arasındaki uyumu ve çelişkileri not almaları istenir.

Uygulayıcıya Not:

1. Uygulayıcı kendi davranış ve değerlerinden örnekler vererek öğrencilerin paylaşımında bulunmalarını destekleyebilir.

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Çalışma Yaprağı-1'in dağıtımında öğrenciden destek alınarak sosyal çevre düzenlenebilir.
2. Yapılan açıklamalar ve verilen yönergelerde kullanılan dil kelime sayısı, kelime zorluğu veya yabancılığı temelinde sadeleştirilerek etkinlik basitleştirilebilir.
3. Sorulan sorular basitleştirilerek öğrencilerin katılımları artırılabilir.
4. Çalışma Yaprağı-1 daha büyük puntoda ya da Braille yazı ile hazırlanarak materyalde uyarılama yapılabilir.

Etkinliği Geliştiren:

Havva BAŞKÖY

Çalışma Yaprağı 1

GÜVEN

1. Arkadaşına matematikten anlamadığı konuyu anlatmak için ona söz verdin. Çarşamba günü saat 16.00'da kütüphanede buluşacaksınız. O gün sen kütüphaneye gitmeden önce çok sevdiğin bir arkadaşın seni dışarı gezmeye davet etti. Bu durumda ne yaparsın? Neden?
2. Öğle tatilindesiniz ve sen yemeğini yiyip sınıfa geldin. Dersin başlamasına yarım saat var ve arkadaşın senden yaptığı 3 boyutlu bir ödevi başında beklemeni istedi kendisi gidip kantinde yemek yiyecek. Sen de kabul ettin. Daha sonra başka arkadaşların gelip dışarda havanın çok güzel olduğunu ve onlarla bahçeye gelmeni istediler. Ne yaparsın? Neden?

ADALET

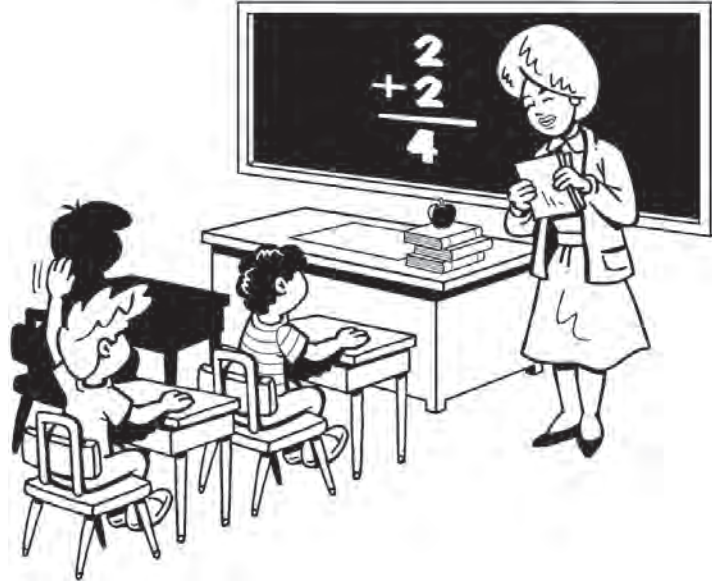
1. Öğretmen sana ödev kontrolü için görev verdi. En yakın sıra arkadaşın da ödevini yapmamış. Ne yaparsın? Neden?
2. Okulda 2 kişi kavga etti. Sende bu olaya şahit oldun. Kavga edenlerden biri en sevdiğin arkadaşın. Bu konu da haksız olan da senin arkadaşın. Öğretmenin sana olayı anlatmanı istedi. Bu durumda ne yaparsın? Neden?

YARDIMSEVERLİK

1. Tüm gün okulda 8 saat ders işlediniz ve okul bitti eve doğru yürüyorsunuz. Yolda bir kadın kucaklarında çocuğu ve elinde alışveriş poşetleri var. Taşımakta zorlanıyor. Ne yaparsınız? Neden?
2. Amacı insanlara yardım etmek olan meslekleri (doktor, sosyal hizmet uzmanı gibi) seçmeyi düşünür müsünüz? Örneklerle açıklayın.

SABIR

1. Matematik dersinde öğretmen çok önemli bir konuyu anlatıyor. Yanındaki arkadaşın grip olmuş, sürekli burnunu siliyor ve çekiyor. Bu durum da dikkatini dağıtıyor. Ne yaparsınız?
2. Okul sizi şehir dışına geziye götürüyor. Bu yolculuk 8 saat otobüsle sürüyor. Gece otobüse biniyorsunuz yanındaki arkadaşın sürekli öksürüyor. Sende uyumak istiyorsun. Ne yaparsınız?

HOŞGÖRÜ

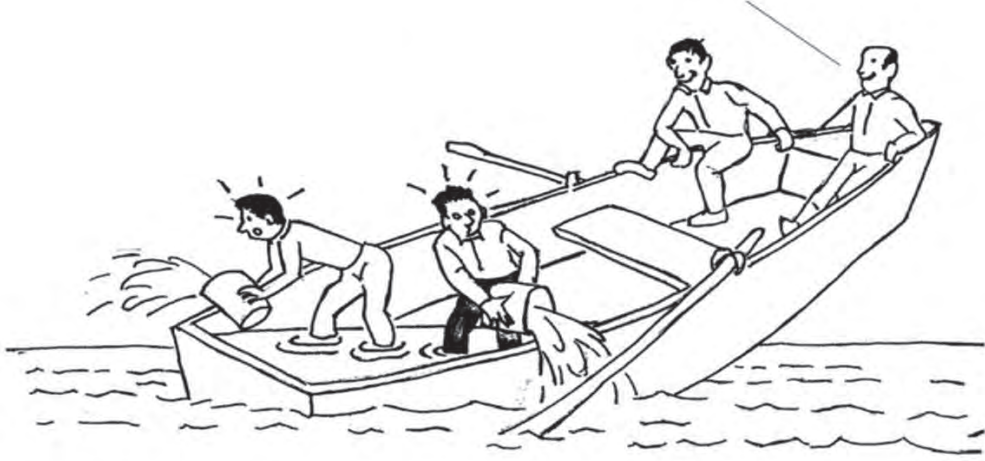
1. Annen seni ve kardeşini parka götürmek için söz veriyor. Parka gittikten 10 dakika sonra ablan anneni arıyor. Anahtarı olmadığı için dışarda kaldığını söylüyor. Siz de eve dönmek zorunda kalıyorsunuz. Nasıl tepki verirsin?
2. Öğle yemeğinde kantinden tost ve ayran alıyorsun. Masaya yemek yeme için otururken arkadaşın yanlışlıkla sana çarpıyor ve elindeki her şey yere düşüyor. Tekrar yemek almak için de paran yok. Nasıl tepki verirsin?

DOĞRULUK/DÜRÜSTLÜK

1. Evde kardeşinle oyun oynarken vazoya çarptın, vazo yere düştü kırıldı. Annen de kardeşinin kırıldığını zannedip ona bağırırmaya başladı ve ceza olarak onu odasına yolladı. Böyle bir durumda ne yaparsın?
2. Ders zili çaldı ve sen arkadaşınla kantine çikolata almaya gittin. Derse geç kaldınız ve öğretmen kızacağı için arkadaşın öğretmene idareye gittiğimizi söyleyelim dedi. Ne yaparsın?

SORUMLULUK

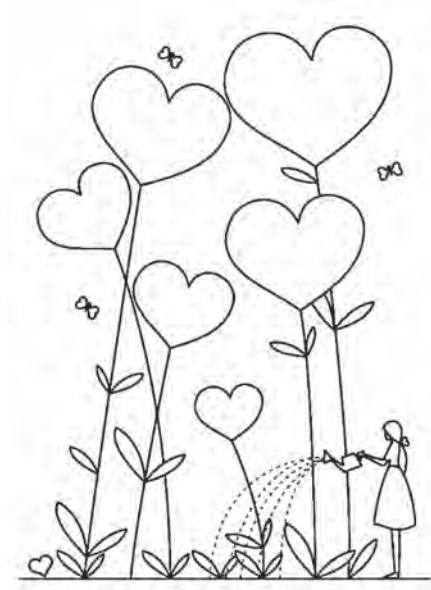
1. Yarına yetiştirmen gereken bir proje ödeviniz var. Bu ödevi 5 kişi yapacaksınız. 15.00'da kütüphanede toplanıp ödevi yapmak için sözleştiniz. Başka bir arkadaşında seni dışarıya gezmeye davet etti. Ne yaparsın?
2. Ailen son zamanlarda maddi sıkıntıda olduğu için sadece sana okulda yemek yeme için haftalık harçlığını verebileceğini söylüyor. Bu dönemde ekstra şeyler için para veremeyeceklerini, harçlığını dikkatli harcamanı söylüyorlar. Sen de çok almak istediğin bir şeyin mağazaya geldiğini görüyorsun ve fiyatı senin 1 haftalık harçlığına eşit. Ne yaparsın?

SAYGI

1. Sınıftan bir arkadaşın aylardır hazırladığı proje ödevini anlatmak için tahtaya çıktı. Heyecanlandığı için yüzü kızardı ve elleri titremeye başladı. Sınıftan bazı arkadaşlarında kendi aralarında konuşmaya ve gülmeye başladılar. Ne yaparsın?
2. Arkadaşınla bir roman hakkında konuşuyorsunuz. Romanın başkarakteri baba çalışmak için çocuklarını anneleriyle bırakıp yurt dışına gidiyor. 6 yıl sonra geri geliyor. Bu 6 yıl boyunca anne ve çocuklar zor zamanlar geçiriyorlar. Sen babanın suçlu olduğunu düşünüyorsun, arkadaşın da babanın haklı olduğunu düşünüyor. Böyle bir durumda arkadaşına nasıl tepki verirsin?

SEVGİ

1. Arkadaşlarınla pikniğe gittiniz ve bir arkadaşının ismini yazmak için ağacı kazımaya başladığını gördün. Ne yaparsın?
2. Kardeşinle markete giderken yolda kanadı kırılmış uçamayan bir kuş gördünüz. Ne yaparsın?

8. SINIF ETKİNLİKLERİ

MESLEK LOKANTASI

Gelişim Alanı	Kariyer
Yeterlik Alanı	Kariyer Farkındalığı
Kazanım/Hafta	Mesleki değerlerinin farkına varır. / 13. Hafta
Sınıf Düzeyi	8.sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	1. Çalışma Yaprağı-1 2. Çalışma Yaprağı-2 3. Etkinlik Bilgi Notu
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Çalışma Yaprağı-1 poster boyutunda çıkarılarak tahtaya asılır. Eğer buna imkân yoksa etkinlikten 10 dakika önce tahtaya yazılabilir. 2. Çalışma Yaprağı-2 öğrenci sayısına çoğaltılır. 3. Etkinlik Bilgi Notu uygulayıcı tarafından okunur.
Süreç (Uygulama Basamakları):	1. Çalışma Yaprağı-1 tahtaya asılır. 2. Aşağıdaki yönerge ile etkinlik başlatılır. <i>"Sevgili öğrenciler, bugün mesleki değerler ile ilgili bir etkinlik yapacağız. Mesleki değerler, hem meslek görevleri hem de bu görevlerin yürütüldüğü ortam ve sağlanan kazanç, ödül vb. gibi sonuçlardan kaynaklanan doyumlarla ilgili bir kavramdır. Mesleki değerler, bir mesleği birey için değerli kılan özellikler anlamına da gelir. Mesleğin kazanç durumu, sosyal güvencesi, kazandırdığı toplumsal saygınlık bu değerlere örnek verilebilir.. Etkinlik sürecinde mesleki değerlerin ne olduğundan bahsederken bu değerlerin sizler için nasıl bir anlam ifade ettiği ve sizlerin mesleki değerlerinin neler olabileceği üzerine düşüneceğiz. Tahtada mesleki değerler ve bu değerlerin açıklamalarını görüyorsunuz. Lütfen bu mesleki değerleri ve açıklamalarını dikkatle inceleyin."</i> 3. Öğrenciler incelemeyi bitirdikten sonra Çalışma Yaprağı-2 öğrencilere dağıtılır. Uygulayıcı tarafından okunacak Etkinlik Bilgi Notunda yer alan yönergelere göre çalışma yaprağını doldurmaları istenir. 4. Süreç tartışma soruları kapsamında değerlendirilir: <ul style="list-style-type: none"> • Hangi mesleki değerlerin size uygun olduğunu fark ettiniz? • Süreç içerisinde vazgeçmekte zorlandığınız bir mesleki değer oldu mu? • Sizce mesleki değerlerinizin farkına varmak neden önemlidir?

Süreç (Uygulama Basamakları):

5. Etkinlik aşağıdaki yönerge ile sonlandırılır.

“Bugünkü etkinliğimizde kendi mesleki değerlerimizi fark etmeye çalıştık. Herkesin birbirinden farklı mesleki değerlere sahip olduğunu, bazı değerlerin bizler için vazgeçilmez olduğunu gözlemledik. Hayatınızın uzun bir dönemini seçeceğiniz mesleği icra ederek geçireceğinizi düşündüğünüzde vazgeçmekte zorlandığınız bu değerlerin seçeceğiniz mesleğe karar vermek için ne kadar önemli olduğunu anlayabilirsiniz. Diğer taraftan meslek seçiminin bir süreç olduğunu ve mesleki değerlerin bu süreç içerisinde değişebileceğini unutmamalısınız.”

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Öğrencilerden mesleki değer listelerini evde odalarına, panolarına ya da dolaplarına asmaları istenir. Yıl sonuna kadar mesleki değerlerinde değişiklik olursa listelerini güncellemeleri, bu etkinlikte bahsedilenler dışında kendilerinin keşfettikleri mesleki değerlerini listelerine eklemeleri istenir.

Uygulayıcıya Not:

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Çalışma Yaprağı-1 tahtaya yansıtılarak veya öğrencilerin detayını görebileceği büyüklükte hazırlanarak sınıfa yerleştirilebilir.
2. Çalışma Yaprağı-2'nin yapılma sürecinde öğrencilere bireysel destek sunulabilir ve hatırlatıcı ipuçları verilebilir.
3. Tartışma soruları basitleştirilerek öğrencilerin etkinlik sürecine katılımları desteklenebilir.

Etkinliği Geliştiren:

Şaduman AYHAN

Çalışma Yaprağı 1

Yeteneğini Kullanma Ve Geliştirme	Yeteneklere uygun işler yapma ve yetenekleri geliştirme
Yaratıcılık	Özgün fikirler ortaya koyma ve bunları uygulayabilme
İlgileri Geliştirme	Hoşa giden etkinliklerde bulunma, ilgi çekici işler yapma
İşlerin Çeşitli Olması	İş yerinde görevlerin değişiklik ihtiyacına cevap vermesi
Kazanç	Çok para kazanma
Düzenli Ve Kararlı Bir Yaşam Sürme	İş saatlerinin ve elde edilecek gelirin düzenli olması
Sosyal Güvence	İşsiz kalmama, gelecekte rahat bir yaşam için kararlı bir gelire sahip olması (emeklilik vb.)
İlerleme	Bilgi ve deneyimi geliştirerek meslekte üst konumlara geçebilme
Ün-Şöhret Sahibi Olma	Adını duyurma herkesçe tanınan bir kimse olma
Risk Alma	Bazı tehlikeleri göze alarak daha çok kazanç, daha üst düzeyde mevki veya ün sahibi olabilme
Liderlik	Başkalarını yönetebilecek bir konuma gelme
Bağımsızlık	Kendi işinin sahibi olabilme, başkalarına bağımlı olmadan çalışabilme
İş birliği	Başkalarına danışarak, sorumluluğu başkaları ile paylaşarak çalışabilme
Toplumsal Saygınlık	Toplumda saygın bir yer edinme, iyi bir mevki sahibi olma
Yarışma	Başkaları ile yarışarak başkalarına üstün olduğunu kanıtlama

Çalışma Yaprağı 2

[MESLEK LOKANTASI]

MESLEK SİPARİŞİ

İDEALİNİZDEKİ MESLEĞE EKLETMEK İSTEDİĞİNİZ
DEĞERLER

[ÇALIŞMA YAPRAĞI 1'DEN SEÇİNİZ]

- .....
- .....
- .....
- .....
- .....
- .....
- .....
- .....
- .....
- .....
- .....

ETKİNLİK BİLGİ NOTU

Buradan çok uzakta Kariyer ülkesinde bir lokantanın önündesiniz. Lokantanın ismi Meslekler Lokantası. Bu lokantada diğer lokantalar gibi yemek siparişi değil meslek siparişi veriyorsunuz. Gelecekteki mesleğinizi lokantada sipariş edeceğiniz bir yemek gibi mesleki değerleri ise yemeğimizin içine eklettirebileceğiniz ek malzemeler gibi düşünebilirsiniz. Şimdi sizden Çalışma Yaprağı-1'deki mesleki değerlerden meslek siparişinize ekletmek istediklerinizi seçmenizi ve sipariş listenize yazmanızı istiyorum. Ekleyeceğiniz mesleki değer sayısının bir sınırı yok. Mesleğinizde bulunmasını istediğiniz bütün malzemeleri eklediğinizden emin olun. (Öğrencilere bu işlem için 5 dakika verilir).

Şimdi siparişinizi vermeye hazırsınız. Garsonu çağırıp sipariş listenizi veriyorsunuz. Siz siparişinizin hazırlanmasını beklerken garson mahcup bir ifade ile size yaklaşıyor ve bu malzemelerin hepsini ekleyemeyeceğinizi bir tanesinden vazgeçmeniz gerektiğini söylüyor. Şimdi biraz düşünün bu değerlerden hangisinden vazgeçeceksiniz?

Vazgeçmeyi seçtiğiniz mesleki değer yanına (1) yazın.

Siz seçiminizi yaptıktan sonra garson tekrar mutfığa dönüyor. Bir süre sonra yine aynı mahcup ifade ile yanınıza dönüyor ve bir başka değerden daha vazgeçmeniz gerektiğini, hangi mesleki değerden vazgeçeceğinizi soruyor.

Vazgeçtiğiniz ikinci değer yanına (2) yazın.

Garson tekrar mutfığa gidiyor ancak yine elleri boş dönüyor. Bu durum sizin elinizde yalnızca 1 tane mesleki değer kalana kadar tekrar tekrar yaşanıyor. Şimdi elinizde tek bir mesleki değer kalana kadar sırasıyla hangi mesleki değerlerden vazgeçeceğinizi düşünün ve o değerden kaçınıcı seferde vazgeçtiğinizi lütfen yanına not edin.

KAYNAK

Kuzgun, Y. (2019). Meslek rehberliği ve danışmanlığına giriş (6.baskı). Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık.

Pişkin, M. (2019).Kariyer gelişim sürecini etkileyen faktörler (Ed. B. Yeşilyaprak), (10. Baskı). Mesleki rehberlik ve kariyer danışmanlığı: Kuramdan Uygulamaya içinde, s.43-78. Pegem Akademi.

8. SINIF ETKİNLİKLERİ

ADIM ADIM HEDEFE

Gelişim Alanı	Kariyer
Yeterlik Alanı	Kariyer Hazırlığı
Kazanım/Hafta	Kısa ve uzun vadeli kariyer amaçları oluşturur / 14. Hafta
Sınıf Düzeyi	8.sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	1. Etkinlik Bilgi Notu 2. Yapışkanlı kâğıtlar 3. Çalışma Yaprağı-1
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Sınıf tahtası üç bölüme ayrılır. (Bölmelere; <u>Seçmek İstedığı Meslek</u> , ' <u>Kısa vadeli kariyer amaçları/Yakın hedefler</u> ', ' <u>Uzun vadeli kariyer amaçları/Uzak hedefler</u> ' başlıkları yazılır. 2. Uygulayıcı etkinlik öncesi Etkinlik Bilgi Notu-1'i okur. Çalışma Yaprağı-1 öğrenci sayısı kadar çoğaltılır.
Süreç (Uygulama Basamakları):	1. Uygulayıcı tarafından "Kariyer nedir?" ve "Kariyer hedefi ne demektir?" soruları sorulur ve gönüllü öğrencilerden kısa cevaplar alınır. Etkinlik Bilgi Notun'da yer alan I. bölümü öğrencilere okunur. 2. Öğrencilerin kariyer hedefleri doğrultusunda oluşturabilecekleri kısa ve uzun vadeli amaçlara ilişkin okunan metin sınıf ortamında tartışılır. 3. Öğrencilere "Şimdi sizlere bir metin okuyacağım. Lütfen okuyacağım metni dikkatle dinleyin" yönergesi verilerek Etkinlik Bilgi Notu-1'in II. bölümünde yer alan örnek olay öğrencilere okunur. 4. Öğrencilere "Kısa ve uzun vadeli kariyer amaçlarının ne olduğu hakkında verilen bilgilere göre örnek olaydaki kişi için kısa ve uzun vadeli kariyer amaçları belirleyip yapışkanlı kâğıtlara yazın. Birden fazla amaç için birden fazla kâğıt kullanabilirsiniz. Yazmayı bitirdiğinizde söz alarak bu amaçları önce sınıfla paylaşın sonra tahtada ilgili bölüme, gerçekleştirilme önceliğine göre yapıştırmayı istiyorum." yönergesi verilir ve gönüllü öğrencilerden, örnek olayla ilgili belirlenen kısa ve uzun vadeli kariyer amaçları hakkındaki düşünceleri ve paylaşımları alınır. 5. Öğrencilerin paylaşımları tamamlandıktan sonra, Çalışma Yaprağı-1 öğrencilere dağıtılır. 6. Öğrencilere "Evet örnek olaydaki kişinin kısa ve uzun vadeli kariyer amaçlarını belirlediğimize göre kendimiz de kısa vadeli ve uzun vadeli

Süreç (Uygulama Basamakları):

kariyer amaçlarımızı, yakın ve uzak kariyer hedeflerimizi belirleyebiliriz. Sizlere dağıttığım çalışma kâğıtlarında hedef oluşturmaya yönelik deneyim kazanmanızı sağlamak için oluşturulmuş tablolar var. İlgili yerlere istediğiniz mesleği, kariyer amaçlarınızı ve bu amaçları gerçekleştirmek için yapmanız gerekenleri yazmanızı istiyorum. Tabloyu doldururken olabildiğince gerçekçi hedefler belirlemeniz sizin için yararlı olacaktır. Başarmak istediğiniz hedeflerin sayısı hakkında tablo sınır olarak kabul edilmemelidir.” yönergesi verilerek Çalışma Yaprağı-1’i tamamlamaları için belirli bir süre verilir.

7. Etkinlik tamamlandığında, gönüllü öğrencilerin süreç ile ilgili paylaşımları aşağıdaki tartışma soruları aracılığıyla alınır:
  - Kariyer amaçlarını belirlerken neler hissettiniz?
  - Kısa ve uzun vadeli kariyer amaçları belirlemek, istediğiniz kariyere sahip olma yolunda nasıl bir öneme sahip olabilir?
  - Kariyer amaçları belirlerken gerçekçi olmak ve süreci adım adım planlamak sizin açınızdan nasıl bir yarar sağlar?
8. Öğrencilerin paylaşımları tamamlandıktan sonra “Bu derste sizinle kariyer, kısa vadeli ve uzun vadeli kariyer amaçları hakkında konuştuk. Kariyerin yalnızca meslek demek olmadığını ve Kariyer amaçlarınızın meslek seçiminden sonrası için de olması gerektiğini öğrendik. Son olarak kariyer amaçlarınızı oluştururken amacın gerçekleştirileceği zaman aralığı, gerçekçi olmak, ulaşılabilir ve mantıklı hedefler belirlemenin motivasyonunuz ve başaracağınıza yönelik inancınızı sürdürmek açısından önemi oldukça büyüktür.” ifadeleriyle etkinlik sonlandırılır.

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Öğrencilerden kısa vadeli kariyer amaçlarına yönelik aylık ilerleme tablosu veya raporu istenebilir.
2. Uzun vadeli kariyer amacına yaklaşım yaklaşımadıklarını görebilmeleri için aylık değerlendirme yapmaları istenebilir.

Uygulayıcıya Not:

1. Etkinlik Bilgi Notu etkinlik öncesinde uygulayıcı tarafından okunmalıdır.
2. Etkinlik Bilgi Notu Bölüm II’deki örnek olay sınıfa okunduktan sonra öğrencilerin etkinliğe katılımını kolaylaştırmak adına verilen kariyer amacı örneklerinden yararlanılabilir.
3. Etkinlik Bili Notu çıktı alınarak öğrencilerin süreç içerisinde bakıp yararlanabilmeleri için tahtaya asılabilir ya da yansıtılabilir.

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Çalışma Yaprağı-1’deki hedeflerin sayısı öğrencilerin performansına göre sınırlandırılarak etkinlik basitleştirilebilir.
2. Etkinliğin tamamlanması için öğrencilere ek süre verilebilir.
3. Tartışma soruları basitleştirilerek öğrencilerin etkinliğe katılımları desteklenebilir.

Etkinliği Geliştiren:

Zeynep ALTUNCU

ETKİNLİK BİLGİ NOTU

I. Bölüm

Kariyer (Career): Kariyer kavramı; bir ömür boyu yaşanan olaylar dizisi, bireyin meslek ve diğer yaşam rollerinin birbirini etkilemesi ve izlemesi sonucu oluşan genel örüntü ve gelişim çizgisinde, özellikle iş ve mesleğe ilişkin rollerinde ilerleme, duraklama ve gerilemeleri de içeren bir süreçtir.
(Mesleki Rehberlik ve Kariyer Danışmanlığına Giriş, Prof. Dr. Binnur Yeşilyaprak)

Kariyer Amaçları/ Hedefleri: Bireyin kariyerine yönelik atacağı adımları içeren hedeflerdir. Okul seçimi, meslek seçimi, alacağı eğitimler, tamamlamak istediği kurslar, kariyerine yardımcı olacak öğrenmek istediği diller vb. kariyer hedeflerine örnek olarak verilebilir. Kısa vadede gerçekleştirilecek olan yakın hedefler ve uzun vadede gerçekleştirilecek olan uzak hedefler belirleyerek kariyer planı yapılabilir.

Kariyer hedefleri belirlemek bireyin düşüncelerini netleştirebilir, motive edebilir, çaba göstermeye odaklanmayı kolaylaştırabilir, bir görev konusunda devamlılığı sağlayabilir, bireyin görevlere ilişkin performansı hakkında geri bildirim sağlayabilir. Hedef belirleme için belirli bir zaman yoktur. Başarmayı amaçladığımız her kariyer görevi için kariyer hedefleri oluşturulabilir. Kariyer amaçları/ hedefleri belirlerken hedefin; açık ve net olmasına, gözlenebilir ve gerçekçi olmasına, ulaşılabilir olmasına dikkat edilmelidir.

(Kariyer Planlama ve Geliştirme, Doç. Dr. Kemal Öztemel)

- Kısa vadeli kariyer amacı/ Yakın hedef: 1 ay ile 1 yıl arasındaki sürede bireyin kariyerine yönelik gerçekleştirmesi, tamamlaması gereken oluşturduğu hedeflerdir.
- Uzun vadeli kariyer amacı/ Uzak hedef: 1 yıldan uzun süreyi ifade eden zamanlarda bireyin kariyerine yönelik gerçekleştirmesi, tamamlaması gereken oluşturduğu hedeflerdir. Mesleğinde sahip olmayı amaçladığı düzey, konum, donanımlar olarak da düşünülebilir.

II. Bölüm

Örnek olay:

*X 8. Sınıf öğrencisidir. Küçüklüğünden itibaren doktor olmak istemektedir. Ancak ilkokulda çok başarılı bir öğrenci olmasına rağmen ortaokulda notları oldukça düşmüştür. Sınav haftası yaklaşmaktadır ve ders çalışmaya nereden başlayacağını bilmemektedir. Böyle stresli olduğu dönemlerde hep büyüyünce olmak istediği doktorluk hayali aklına gelmekte ve çok uzak görünmektedir. Doktor olmak için yapması gerekenleri biliyor ancak zihninde bir öncelik sırasına koyamamaktadır. **Ona yardımcı olmak için gerçekçi bir hedef belirlemek ve izlemesi gereken yolu düşünerek kısa ve uzun vadeli kariyer amaçları oluşturmasına yardım eder misiniz?***

Kısa vadeli kariyer amaçları;

- ✓ Okul sınavlarında başarılı olmak ve bunun için konu eksiklerini gidermek,
- ✓ Yıl sonunda yapılacak olan üst öğrenim kurumuna geçiş sınavından yüksek puan almak,
- ✓ Yardım alması gereken konularda ilgili kişilerden yardım almak vb.

Uzun vadeli kariyer amaçları;

- ✓ Eğer kısa vadeli kariyer amaçlarına ulaşamazsa hedef mesleği daha gerçekçi bir hedefle değiştirmek,
- ✓ Lise dönemi boyunca notlarını yüksek tutmak,
- ✓ Sayısal dersler için yoğun çalışma programları uygulamak,
- ✓ Üniversite sınavında yüksek puan almak vb.

Çalışma Yaprağı 1

Bu tabloyu etkinlik boyunca öğrendiğiniz özellikleri de göz önünde bulundurarak sizi seçmek istediğiniz bir mesleğe götürecek kısa vadeli ve uzun vadeli kariyer amaçlarınızı ve bu amaçları gerçekleştirmek için yapmanız gerekenleri yazarak doldurunuz.

Not:

İSTENİLEN MESLEK	Kısa Vadeli Kariyer Amaçları/ Yakın Hedefler	Uzun Vadeli Kariyer Amaçları/ Uzak Hedefler
	Hedef 1: Hedefe yönelik eylem:	Hedef 1: Hedefe yönelik eylem:
	Hedef 2: Hedefe yönelik eylem:	Hedef 2: Hedefe yönelik eylem:
	Hedef 3: Hedefe yönelik eylem:	Hedef 3: Hedefe yönelik eylem:
	Hedef 4: Hedefe yönelik eylem:	Hedef 4: Hedefe yönelik eylem:

8. SINIF ETKİNLİKLERİ

YARDIM ARAYIŞI

Gelişim Alanı	Sosyal Duygusal
Yeterlik Alanı	Kişiler Arası Beceriler
Kazanım/Hafta	İhtiyaç duyduğunda yardım arar./15.hafta
Sınıf Düzeyi	8.sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	1. Çalışma Yaprağı-1 2. Çalışma Yaprağı-2
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Çalışma Yaprağı-1 sınıf mevcudu kadar çoğaltılır. 2. Çalışma Yaprağı-2 sınıf mevcudu kadar çoğaltılır.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> Uygulayıcı tarafından gazetede yer alan birkaç haber öğrencilere okunarak süreç başlatılır. <p><i>"5 yaşındaki çocuk,sabah uyandığında annesinin kalkamayacak derecede çok hastalanmış olduğunu ve baygınlık geçirdiğini görünce, önce çığlık attı ve evde başka kimse olmadığı için hemen karşı komşusundan yardım istedi. Komşusunun eve gelmesi üzerine sağlık ekipleri (112) aranarak, annenin sağlığına kavuşması sağlandı."</i></p> <p><i>"12 yaşındaki çocuk dikkati sayesinde 1 yaşındaki çocuğun boğulmasını son anda annesine haber vererek kurtardı."</i></p> <p>Uygulayıcı tarafından yukarıda yazılı gazete haberlerine yönelik açıklama yapılır ve ardından öğrencilerden yardıma ihtiyaç duyduklarında ne yaptıklarını, nasıl yardım aradıklarını paylaşmaları istenir.</p> Paylaşımların ardından Çalışma Yaprağı-1 öğrencilere dağıtılır ve öğrencilerden doldurmaları istenir. Tüm öğrenciler çalışma yaprağını doldurduktan sonra gönüllü öğrencilerin paylaşımları alınır. Uygulayıcı tarafından yardım aramaya ilişkin aşağıdaki açıklama yapılır: <p><i>"Yardım arama davranışı, genel olarak bireylerin karşılaştıkları ve üstesinden gelemedikleri sorunlarla başa çıkmak amacıyla, çevresindeki kişilerden (aile, arkadaş, akraba...)ya da uzman kişilerden yardım ya da destek alması olarak tanımlanmaktadır."</i></p> Çalışma Yaprağı-2 öğrencilere dağıtılır ve aşağıdaki açıklama yapılır:

Süreç (Uygulama Basamakları):

“Sevgili öğrenciler, aşağıda yardıma ihtiyacı olan ancak kendini kafese sıkışmış gibi hisseden bir çocuk görüyorsunuz. Her konuşma balonunu ve içeriklerini dikkatle okumanızı ve incelemenizi istiyorum. Daha sonra da aşağıda yazılı olan konu başlıkları ile ilgili bir yardıma ihtiyaç duyarsanız kime/nereye başvuracağınızı düşünerek çalışma yaprağını doldurmanızı istiyorum.”

6. Çalışma yapraklarının tamamlanmasının ardından gönüllü öğrencilerden paylaşımları alınır. İhtiyaç duyduklarında kimden/nereden yardım aradıklarını nedenleriyle açıklamaları istenir.
7. Uygulayıcı tarafından öğrencilere aşağıdaki tartışma soruları yöneltilir ve düşünceleri için süre verilir.
  - Yardım aramak sizin için ne anlam ifade ediyor?
  - En çok hangi konularda yardım almaya ihtiyaç duyarsınız?
  - İhtiyaç duyduğunuz bir konuda yardım aradığınızda kendinizi nasıl hissedersiniz?
  - İhtiyaç duyduğunuz bir konuda yardım aradığınızda neler düşünürsünüz?

8. Uygulayıcı tarafından aşağıdaki açıklama yapılarak etkinlik sonlandırılır:

“Sevgili öğrencilerim, öncelikle hepinize katılımlarınız için çok teşekkür ederim. Bugün sizlerle ihtiyaç duyduğumuz anlarda yardım aramak ile ilgili paylaşımlarda bulduk. Yaşamımızda birçok sorun ya da zorluklar ile karşılaşabilmekteyiz. Bu sorunları bazen kendimiz çözebildiğimiz gibi bazen de yardım aramak zorunda kalabiliriz. Bu etkinlik ile sorunlarımız doğrultusunda aile, akraba, arkadaş gibi resmi olmayan kişilerden yardım alabildiğimiz gibi öğretmen, okul psikolojik danışmanı/rehber öğretmeni, okul idaresi, doktor ve farklı meslek gruplarında hizmet veren profesyonel kişilerden de yardım alabilmekteyiz.”

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Öğrencilere 1 ay süre verilir ve başlarından geçen yardıma ihtiyaç duydukları bir olayı not etmeleri istenir. Ardından bu olay karşısında kimden, nereden, nasıl yardım aldıklarını detaylı bir şekilde yazmaları istenir. Belirli bir gün belirlenerek sınıf arkadaşları ile paylaşımları istenir.

Uygulayıcıya Not:

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Çalışma yaprağında yer alan yazılı materyallere Braille yazı eklenebilir ya da punto büyütülerek materyal desteği sağlanabilir.
2. Grup çalışması sırasında akran eşleştirmesi yapılarak akran desteği sağlanabilir.
3. Yardım arama ile ilgili anlatım görsellerle desteklenerek anlatılarak öğrenme süreci farklılaştırılabilir.
4. Yardım arama davranışı için gereksinim duyulan acil numaralar etkinlik öncesi öğrencilerle paylaşılarak öğrenme süreci farklılaştırılabilir.

Etkinliği Geliştiren:

Neşe KURT DEMİRBAŞ

Çalışma Yaprağı 1

Aşağıda yazılı olan senaryolarda yer alan karakterlerin yerine kendinizi koymanızı, hayal etmenizi istiyorum ve bu durumlarda nasıl ve nereden yardım arayacağınızı yazmanızı istiyorum.

Sevgi 8. sınıf öğrencisidir. Bir gün evden çıkıp okula giderken bir arabanın köpeğe çarptığına şahit olmuştur. Biranda ne yapacağını bilememiş ve o an donakalmıştır. Kendine geldiğinde hemen çığlık atmış, ancak kimse sesini duyamamıştır. Sevgi bu sorunu çözmek için kimden/nereden/nasıl yardım alabilir?

.....

Ali, babasının iş değişikliği nedeniyle yeni bir okulda 8. sınıfa devam etmek zorunda kalmıştır. Ancak mevcut sınıfı okula başlayalı 4 hafta olmasına rağmen Ali'ye karşı hep olumsuz davranışlar sergilemektedirler. Özellikle tenefüste rahatsız edici davranışlar, dalga geçen cümleler ve hatta zorbalığa varacak davranışlara maruz kalmaktadır. Ali böyle bir sorunu çözmek için kimden/nereden/nasıl yardım alabilir?

.....

Eda oldukça çekingen bir 8. sınıf öğrencisidir. Okulda derste bildiği sorularda bile "kesin yanlıştır" düşüncesi ile susmayı tercih etmektedir. Ancak bu durum gün geçtikçe Eda'nın hayatına zorluklar katmaya devam etmiştir. En son olarak annesinin isteği üzerine ekme almak için markete gittiğinde sırada bekliyor olmasına rağmen başka bir çocuğun önüne geçmesi ile son ekmeği almasının sonucunda önemli kararlar almıştır. Şu anda içinde bulunduğu durumu çözmek için kimden/nereden/nasıl yardım alabilir?

.....

Alp matematiği çok seven bir 8. sınıf öğrencidir. Ancak son günlerde dikkatini toparlamakta oldukça zorlanmaktadır. Bu konu kendisini oldukça üzmetmektedir ve çözüm arayışına girmesine sebep olmuştur. Bu durumu çözmek için kimden/nereden/nasıl yardım alabilir?

.....

Çalışma Yaprağı 1

Duygusal Konular

Akademik Konular

Kişisel Sorunlar

Arkadaş İlişkileri

Okul Yaşamı

Aile İçi Konular

8. SINIF ETKİNLİKLERİ

ÖĞRENİYORUM AMA NASIL?

Gelişim Alanı	Akademik
Yeterlik Alanı	Eğitsel Planlama ve Başarı
Kazanım/Hafta	Öğrenme ve verimli çalışma stratejilerini açıklar. / 16. Hafta
Sınıf Düzeyi	8.sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	1. Çalışma Yaprağı-1 2. Etkinlik Bilgi Notu
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Uygulayıcı tarafından Çalışma Yaprağı-1 grup sayısı kadar çoğaltılır. 2. Etkinlik Bilgi Notu etkinlik öncesinde gözden geçirilir.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> Etkinliğin amacının öğrenme ve verimli ders çalışma stratejilerini açıklamak olduğu söylenir. Uygulayıcı tarafından tahta ikiye bölünür ve bir tarafa öğrenme stratejileri diğer tarafa verimli ders çalışma stratejileri yazılır. Öğrencilere "öğrenme stratejileri" denilince ne anladıkları sorulur ve gönüllü öğrencilerden cevapları alınır. Ardından öğrencilere "verimli ders çalışma teknikleri" denildiğinde akıllarına neler geldiği sorulur ve gönüllü öğrencilerin cevapları alınır. Sınıftaki öğrencilere beşerli veya altışarlı guruplara ayrılırlar. Her gruba Çalışma Yaprağı-1 dağıtılır. Öğrencilere aşağıdaki açıklama yapılır: <p><i>"Öğrenme stratejileri bir konuyu öğrenirken izlediğimiz yok, gerçekleştirdiğimiz adımlardır. Belleğimiz bir kütüphaneye benzetilebilir. Sizde bir kütüphaneci olduğunuzu hayal edin. Bu kütüphaneye kitaplar nereden geliyor, onları alıp raflara nasıl bir sistematik ile yerleştiriyorsunuz, tekrar ihtiyacınız olduğunda kitapları nasıl buluyor ve getiriyorsunuz? İşte bilginin öğrenilmesi sürecinde de bilgilerin alınıp nasıl işlendiği, bu bilgilerin kalıcı olması için neler yaptığınızı, nasıl anlamlandırdığınızı önemlidir. Pek çok öğrenme stratejisi vardır. Biz bu gün sadece birkaç tanesine değineceğiz. Örneğin dikkat stratejileri bir konuya dikkat etmenizi, hangi bilgilerin gerekli olduğunu ve belleğimize göndereceğimizi ayırt etmenizi sağlar. Tekrar stratejileri ise bilginin zihinsel olarak tekrar edilmesini içerir. Bilgiler arasında ilişki kurarak bilgiyi anlamlandırdığımız stratejiler ise anlamlandırma stratejileridir. Verimli ders çalışma teknikleri ise başarıyı artıran ve öğrenmeyi kolaylaştıran becerilerdir. Rastgele ve bilinçsizce çalışmak değil,</i></p>

Süreç (Uygulama Basamakları):

bir plan ve sistematikte çalışmaya işaret eder. Bu beceriler sonradan öğrenilebilir ve geliştirilebilir."

7. Açıklamanın ardından öğrencilerden gruplar hâlinde çalışarak Çalışma Yaprağı-1'de verilen ifadeleri uygun yerlere yerleştirmeleri istenir.
8. Tüm gruplar çalışmalarını tamamladıktan sonra öğrencilere aşağıdaki sorular yöneltilerek gönüllü gruplardan cevap vermeleri istenir. Cevaplar verilirken ilk gruptan sonra varsa farklılıkların ifade edilmesine fırsat tanınır.
  - Çalışma yaprağında hangi stratejiler dikkat stratejileridir?
  - Çalışma yaprağında hangi stratejiler tekrar stratejileridir?
  - Çalışma yaprağında hangi stratejiler anlamlandırmayı artırıcı stratejileridir?
  - Çalışma yaprağındaki ifadelerden hangileri verimli ders çalışma teknikleridir?
9. Grupların cevapları alındıktan, benzerlikler ve farklılıklar konuşulduktan sonra Etkinlik Bilgi Notu'nda verilen cevaplar öğrenciler ile yansıtılarak paylaşılır. Öğrencilere aşağıdaki sorular yöneltilir:
  - Bu etkinlikte belirtilen stratejilerden ve tekniklerden hangilerini daha önce kullanıyordunuz?
  - Bu etkinlikle yeni hangi bilgileri öğrendiniz?
  - Öğrenme stratejilerini ve verimli ders çalışma tekniklerini bilip uygulamanın öğrenme ve başarı üzerindeki etkisi nedir?
10. Cevaplar alındıktan sonra uygulayıcı anlatılan stratejilerin kullanıldığında öğrenme ve verimli çalışma deneyimlerinin kalıcı olacağını vurgulayarak etkinliği sonlandırır.

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Öğrencilerden daha sonraki öğrenme ve ders çalışma etkinliklerinde bu yöntemleri kullanmaları ve görüşlerini not etmeleri istenir.
2. Öğrencilerden etkinlik bilgi notunda yer alan stratejilerden merak ettiklerini araştırmaları ve uygulamaları istenir.

Uygulayıcıya Not:

1. Öğrencilere öğrenme stratejileri ve verimli ders çalışma teknikleri farklı zamanlarda da bölüm bölüm tekrar edilebilir, derslerde denemeleri için hatırlatıcı bilgiler sunulabilir.

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Çalışma yaprağında yer alan yazılı materyallere Braille yazı eklenebilir ya da punto büyütülerek materyal desteği sağlanabilir.
2. Etkinliğin tamamlanması için ek süre verilebilir.
3. Kazanımların değerlendirilmesi aşamasında stratejileri içeren gözlem formları hazırlanarak öğrencilerin kullandıkları stratejileri işaretlemeleri istenerek öğrenme ürünleri farklılaştırılabilir.

Etkinliği Geliştiren:

Hicran ÇETİN GÜNDÜZ, Şeyma BAYRAM

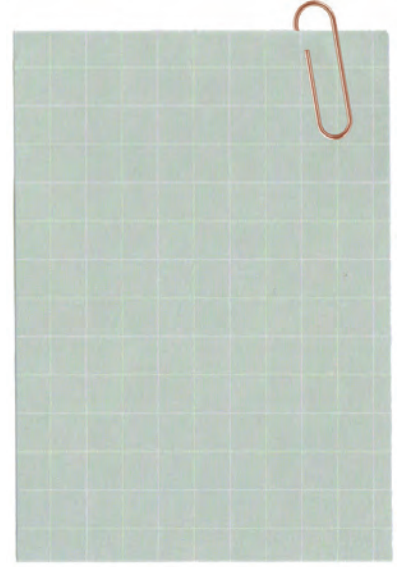
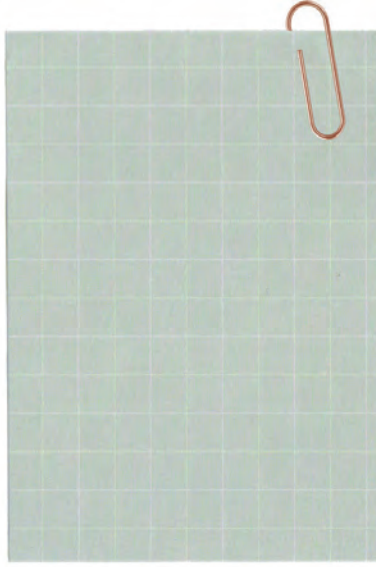
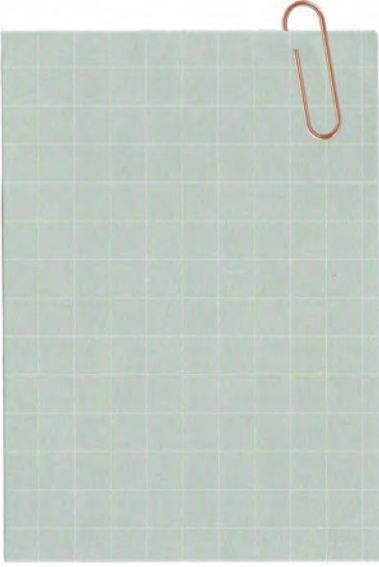
Çalışma Yaprağı 1

Öğrenme Stratejileri

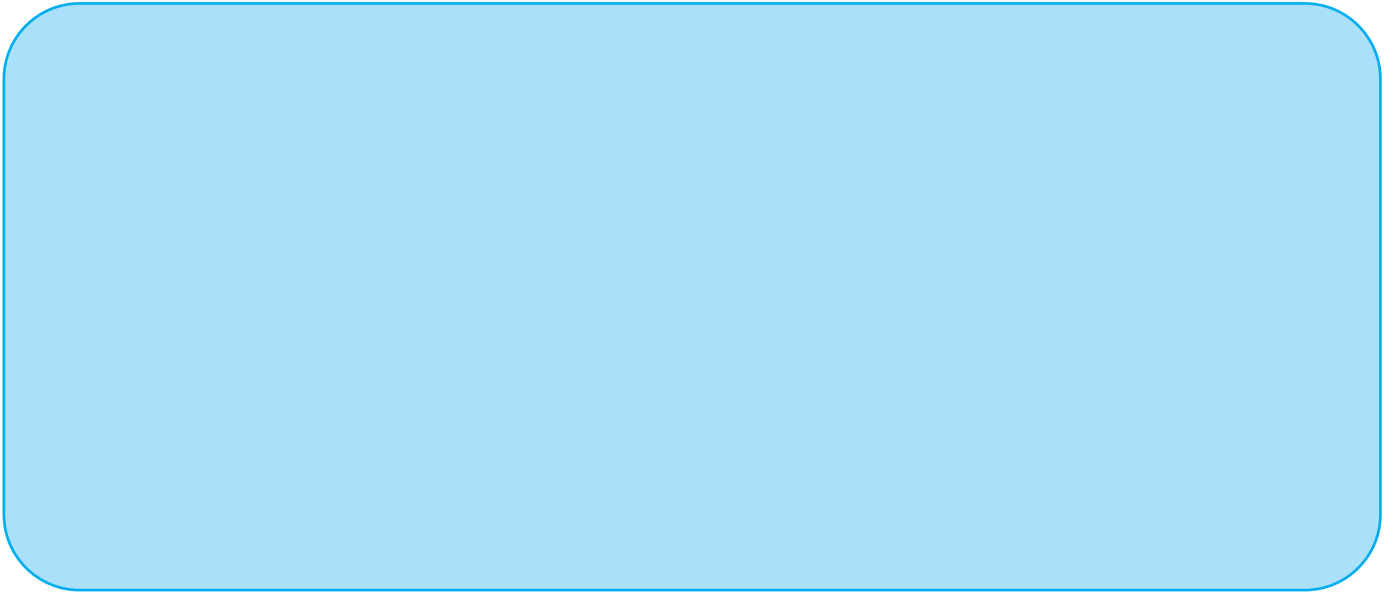
Dikkat Stratejileri

Tekrar Stratejileri

Anlamlandırmayı Artırıcı
Stratejiler

Verimli Ders Çalışma Teknikleri

Aşağıda verilen her ifadeyi Çalışma Yaprığı 1'in ilk sayfasında verilen uygun bölümlere yerleştiriniz. Bazı ifadeler iki kez yazılmıştır ve farklı yerlere yerleşmesi gerekmektedir.

<ul style="list-style-type: none"> • Soru çözme • Amaç belirleme • Bilgileri kategorilere ayırma ve sınıflandırma • Şekil içine al • Metinde yazılanların altını çiz • Zihin gezintisine dikkat edilmesi (Tek bir şeye odaklanın) • Farklı renkle yaz • Değiştirmeden özetleme • Anahtar kelimeler çıkarma • Not alma • Zamanı verimli kullanma • Uygun çalışma ortamını oluşturma • Metnin kenarına not al • Bir metni sesli veya içinden tekrarlama • Dikkat dağıtan, verimi düşüren etkenleri ortadan kaldırılması (telefon, TV, dağınıklık vb.)	<ul style="list-style-type: none"> • Yeni öğrenilen bir konuyu geçmişte öğrenilen bir konu ile ilişkilendirme • Önemli yerlerin altını yeniden okuyarak çizme • Yanına semboller koy (yıldız, tik vb.) • Büyük harfle yaz • Açken, uykusuzken ders çalışılmaması • Kendi sözcüklerinde ifadeler kullanarak özet çıkarma • Yeniden dinleme • Not tutulması • Başkasına anlatma • Tekrar yapılması • Plan yapma • Derslere önceden hazırlık yapılması • Konuyu parçalara bölerek öğrenme
--	---

ETKİNLİK BİLGİ NOTU

Strateji kelime anlamı olarak, bir hedefe ulaşmak için izlenen yol ya da bir planın uygulamaya konulması; öğrenme stratejileri, bir bireyin ya da öğrenenin öğrenme sürecinde uğraştığı düşünce, davranışlar ve öğrenmeyi gerçekleştirmek için kullandığı planlar olarak tanımlanmaktadır. Bilişsel psikolojide bulunan bilgiyi işleme modelindeki temel ilkelere dayalı olarak bilişsel işlemi kolaylaştıracak ya da aktif hale getirecek araçlar ya da teknikler olarak işlev görmektedir.

Öğrencinin bir konuya ilgisini çekmesini ve çevreden gelen bilginin birey için gerekli olanlarının kısa süreli belleğe geçişini sağlayan olguya dikkat denilmektedir. Bu nedenle öğrencinin öğreneceği hedef ile ilgili dikkatini belirginleştirilmesi ve yoğunlaştırması öğrenmeyi sağlamasında yardımcı olacaktır. Farklı renkte yazma, altını çizme, şekil içine alma, yanına sembol koyma ve büyük harfle yazma dikkat stratejileri arasında yer almaktadır.

Kısa süreli belleğin aldığı bilgi miktarı ve bilginin burada kalış süresi bakımından bazı sınırlılıkları bulunmakta, bu sınırlılıkları azaltmak için zihinsel tekrar ve gruplandırma stratejileri kullanılmaktadır. Zihinsel tekrar stratejileri, birtakım formülleri tekrar etme ya da bir kaynaktaki bilgileri aynen tekrar etme gibi yöntemlerden oluşmaktadır. Ancak araştırmacılar tekrar stratejisinin ezberlemeye dayalı olması nedeniyle tek başına anlamlı olmadığını, anlamlandırmayı artırıcı stratejiler ile birlikte kullanılmasının faydalı olacağını belirtmişlerdir Soru çözme, yeniden dinleme, tekrar okuma ve yazma, başkasına anlatma tekrar stratejileri arasında yer almaktadır.

Anlamlı öğrenmeyi sağlamak amacıyla bilgi birikimleri arasında ilişki kurmaya dayanan stratejilere anlamlandırmayı artıran stratejiler denilmektedir. Bu strateji ile öğrenilmek istenen yeni bilgi, daha önce öğrenilen ve uzun süreli bellekte var olan bilgilerle bütünleştirilir ve zihinlerinde yeni anlamlar kurularak öğrenilir. Özet çıkarma, anahtar kelimeler çıkarma, not alma, yeni öğrenilen bir konuyu geçmişte öğrenilen bir konu ile ilişkilendirme, bilgileri kategorilere ayırma ve sınıflandırma anlamlandırmayı artırıcı stratejiler arasında yer almaktadır.

Öğrenme Stratejileri

Dikkat stratejileri	Tekrar stratejileri	Anlamlandırma Stratejileri
<ul style="list-style-type: none"> • Metinde yazılanların altını çiz • Farklı renkle yaz • Şekil içine al • Yanına semboller koy (yıldız, tik vb) • Büyük harfle yaz • Metnin kenarına not al • Anlamadığın yerin yanına soru işareti koy	<ul style="list-style-type: none"> • Bir metni sesli veya içinden tekrarlama, • Değiştirmeden özetleme, • Soru çözme, • Yeniden dinleme, • Başkasına anlatma • Önemli yerlerin altını yeniden okuyarak çizme	<ul style="list-style-type: none"> • Kendi sözcüklerinde ifadeler kullanarak özet çıkarma, • Anahtar kelimeler çıkarma, • Not alma, • Yeni öğrenilen bir konuyu geçmişte öğrenilen bir konu ile ilişkilendirme, • Bilgileri kategorilere ayırma ve sınıflandırma

Verimli Ders Çalışma Teknikleri

Amaç belirleme Plan yapma Zamanı verimli kullanma Uygun çalışma ortamını oluşturma Dikkat dağıtan, verimi düşüren etkenleri ortadan kaldırılması (telefon, tv, dağınıklık vb) Tekrar yapılması Derslere önceden hazırlık yapılması Zihin gezintisine dikkat edilmesi (Tek bir şeye odaklanın) Not tutulması Açken, uykusuzken ders çalışılmaması Konuyu parçalara bölerek öğrenme
---

KAYNAK

Orkun, M. A. & Bayırlı, A. (2019). Öğrenme stratejileri ve öğretimi. Uluslararası Sosyal ve Beşeri Bilimler Dergisi, 2 (1), 64-74.

8. SINIF ETKİNLİKLERİ

GÜÇLÜ ÖĞRENIYORUM

Gelişim Alanı	Akademik
Yeterlik Alanı	Eğitsel Planlama ve Başarı
Kazanım/Hafta	Belleğini güçlendirecek stratejileri kullanır. / 17. Hafta
Sınıf Düzeyi	8.sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	1. Çalışma Yaprağı-1 2. Çalışma Yaprağı-2 3. 5 renk kâğıt 4. Kutu/Torba 5. Etkinlik Bilgi Notu
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Çalışma Yaprağı-1 ve Çalışma Yaprağı-2 grup sayısı kadar çoğaltılır. 2. Etkinlik Bilgi Notu gözden geçirilir.
Süreç (Uygulama Basamakları):	1. Öğrencilere, bu etkinlikte belleği güçlendirecek stratejiler üzerinde durulacağı belirtilerek etkinlik başlatılır. 2. Kılavuzda belirtilen gruplara ayırma yöntemlerinden birisi kullanılarak sınıf 5 gruba ayrılır. 3. Gruplara Çalışma Yaprağı-1 ve Çalışma Yaprağı-2 dağıtılır. 4. Çalışma Yaprağı-1’de yazılı olan metnin gruptaki öğrenciler tarafından okunması ve metin içerisinde buldukları etkin bellek stratejilerini kendi cümleleriyle Çalışma Yaprağı-2’ye yazmaları istenir. 5. Daha sonra gruptan sırası ile buldukları etkin bellek stratejilerini paylaşmaları istenir. 6. Gruplar paylaşım yaptıkça buldukları yöntemlerin isimleri ve içeriği Etkinlik Bilgi Notu’ndan faydalanılarak uygulayıcı tarafından açıklanır. 7. Süreç aşağıdaki tartışma sorularıyla devam ettirilir: <ul style="list-style-type: none"> Sınıfta paylaşılan stratejilerden siz daha önce hangilerini kullandınız? Bu stratejilere başka hangi örnekleri verebiliriz?(Burada yer alan stratejiler dışında paylaşmak isteyenlerden paylaşımları alınır.)
	8. Belleği güçlendirmek ve daha etkin kullanabilmek amacıyla çeşitli stratejilerin kullanılabilmesi ve geliştirilebileceği vurgulanarak etkinlik sonlandırılır.

Kazanımın
Değerlendirilmesi:

1. Öğrencilerden, etkinlik içerisinde geçen stratejilerden en az birini seçerek o hafta öğrenmiş oldukları konulardan birinde uygulamaları ve arkadaşları ile paylaşımları istenebilir.

Uygulayıcıya Not:

1. Çalışma Yaprığı-1 arkalı önlü fotokopi alınabilir.

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Gruplar oluşturulurken akran desteği sağlanarak sosyal çevre düzenlenebilir.
2. Stratejilerin uygulanmasına dönük öğretmen neyin nasıl yapılacağını göstererek ya da uygulayarak destek sağlayabilir.
3. Stratejilerin kullanılması sırasında öğretmen tüm stratejiler yerine miktarı sınırlandırarak öğrenci stratejiyi kazandıkça uygulamasını isteyerek öğrenme içeriğini farklılaştırabilir.

Etkinliği Geliştiren:

Şeyma BAYRAM

Çalışma Yaprağı 1¹

(Saat sekiz olur, ders başlamasına az bir vakit kalır. Öğrenciler yavaş yavaş okula gelmeye başlar. Efe sınıfta tek başına oturmaktadır. Sınıfa giren arkadaşları onun biraz düşünceli olduğunu fark eder. Probleminin ne olduğunu anlamak amacıyla Efe'nin yanına gelirler.)

Elif: Efe neyin var, düşünceli görünüyorsun?

Efe: Evet uzun süredir üzerinde düşündüğüm bir konu var. Size bahsetmek bana da iyi gelecektir. Yeni bilgi öğrenmeyi çok seviyorum. Öğrenmek için çabalıyorum, çok çalışıyorum ancak bilgileri aklımda tutmakta, hafızamı daha güçlü kullanmakta zorlanıyorum. Bir önceki hafta rehberlik saatinde dikkat, tekrar ve anlamlandırmayı artırıcı stratejileri gördük. Bunları iyi anladım. Ancak hafızamı daha güçlü kullanmak için sanırım onların yanına başka yöntemler de eklemem gerekiyor. Bu sıkıntıyı sadece ben mi yaşıyorum, merak ediyorum.

Can: Haklısın. Yeni öğrendiğim bilgilerin daha iyi bir şekilde zihnimde yer almasını bende isterdim.

Elif: Bu konu üzerinde düşünmeliyiz. Nasıl daha iyi aklımızda tutacağımıza dair yöntemler bulmalıyız. Bir önceki hafta öğrendiğimiz konuları düşünersek onlara uygun geliştirebiliriz.

Zeynep: Benim bildiğim bir yöntem var aslında. Size kısaca bahsedeyim. Ben bazen liste hâlinde bir şeyler aklımda tutmam gerektiğinde sürekli önünden geçtiğim yerler, ev içinde bulunan mekanlar, nesnelere eşleştiriyorum. Sırası ile o alanları, nesnelere düşündükçe hatırlamam gereken bilgiler de aklıma geliyor.

Betül: Bende bazen şöyle bir yöntem kullanıyorum. Diyelim ki marketten almam gereken ihtiyaçlar var ama ben listeyi yazmak değil aklımda tutmak istiyorum. Malzemeler biber, soğan, domates, sabun, dondurma, kahve olsun. Şu şekilde kodlayarak aklımda tutuyorum. Soğan ve biberi pişiririm, üzerine domates dökerim, yemeğimi yerim. Yemekten sonra ellerimi sabunla yıkarım, daha sonra ben dondurma yerken, evdekiler de kahve içer. Bu şekilde hatırlamam gereken bilgilerde sırası ile bağlantı kurduğumda zihnimde daha iyi kalıyor. Bunu hem günlük hayatta kullanıyorum hem de yeni öğrenmelerimde bağlantılar kurmak öğrenmelerimi uzun bir süre aklımda tutmama katkı sağlıyor.

Can: Siz anlatınca benimde aklıma küçükken öğrendiğim bir tekerleme geldi, onunla sayıları öğrenmişim. 1, gel de cebime gir, 2, nerde çorabımın teki, 3, bu okuldan ayrılması güç, 4, gel de üzerimi ört, 5, oynayalım kardeş kardeş.

Efe: Tekermeler akılda kalıyor evet. Aaa şimdi benim de aklıma bir yöntem geldi. Bazı bilgileri belli bir ritimde söyleyince akılda kalıyor. Daha okumadığım bir yazar ve kitabının ismini nereden öğrendiğimi bile hatırlamıyorum ama aklımda kalmış. Honore de Balzac, Vadideki Zambak. (ritimli bir şekilde söyler)

Elif: Şimdi bende size benim bildiğim yöntemi anlatmak için bir soru sormak istiyorum. Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu'nu duydunuz mu daha önce?

Öğrenciler: Hayır.

Elif: TÜBİTAK duydunuz mu?

Öğrenciler: Evet, duyduk.

Elif: Az önce size ismini söylediğim kurum TÜBİTAK idi. Bazı öğrenmemiz gereken bilgilerde kelimelerin ilk harfleri ile tek bir kelime oluşturduğumuzda aklımızda tutmamız daha rahat oluyor.

Kerem: Bende elementlere bakarken görmüştüm. Periyodik tablonun birinci sütunundaki elementleri bir cümle hâline getirmişler. Bu şekilde öğrenenler olmuş. Cümle şöyle idi: Haydarpaşa Lisesinin Namlı Kimyacısı Rabia Casusu Fırlattı. Bazen de bunu cümle değil de kelime şeklinde de yapabiliyorlar. Mesela sert ünsüzleri akılda tutmak için "fıstıkçı şahap" kullanılıyor. Bu iki kelimenin ünsüzleri sert ünsüzler olarak geçiyor.

Nergis: Anlamlandırmayı artırıcı stratejilerde gördüğümüz gibi öğrendiğimiz bilgileri daha önceden öğrendiğimiz bilgilerle de eşleştirebiliriz. Bu eşleştirme bizim kişisel eşleştirmelerimizde olabilir. Böyle olması o bilgiyi bizim için daha anlamlı hale getirecek, aklımızda kalması daha kolay olacaktır.

Efe: Arkadaşlar hepinize destekleriniz için teşekkür ederim, artık yeni bilgileri daha keyifli yollarla öğreneceğim. Bu beni şimdiden heyecanlandırdı.

(Öğretmen sınıfa gelir ve ders başlar.)

Öğretmen: Ders öncesinde neler yaptınız?

Öğrenciler: (Aralarında geçen konuşmayı anlatır.)

Öğretmen: Sizin aranızda konuştuğunuz konu etkin bellek stratejileri. Bu stratejiler ile ilgili şimdi konuşmaya ne dersiniz?

KAYNAK:

1 Bacanlı, H. (2007). Eğitim psikolojisi. Ankara: Pegem A Yayıncılık & Asal Yayınları

8. SINIF ETKİNLİKLERİ

İYİ DÜŞÜN İYİ OLSUN

Gelişim Alanı	Sosyal Duygusal
Yeterlik Alanı	Benlik Farkındalığı
Kazanım/Hafta	İyi oluşunu destekleyen duygu ve davranışları fark eder/18.Hafta
Sınıf Düzeyi	8.sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	-
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	-
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uygulayıcı tarafından aşağıdaki açıklama yapılarak etkinliğin amacını öğrencilerle paylaşılır: <i>"Bugün sizlerle iyi oluşumuzu destekleyen duygu ve düşüncelerimizden konuşacağız. İyi oluş olumsuz duygularla baş edebilme ve hayata olumlu bakabilme becerisidir."</i> 2. Öğrencilerden rahat edecekleri bir şekilde oturup arkalarına yaslanmaları ve gözlerini kapatmaları istenir. 2 dakika kendilerini iyi hissettikleri bir anı hatırlamaları ve o anda yaptıkları hatırlamaları istenir. 3. Daha sonra öğrencilerden sıra arkadaşları ile karşılıklı olarak iyi hissettikleri anı, o anda neler hissettiklerini ve neler yaptıklarını 5 dakika paylaşmaları istenir. 4. Sırayla gönüllü öğrenciler tarafından sınıf arkadaşları ile iyi hissettikleri bir olay paylaşılır. 5. Aşağıdaki sorular sorularak etkinlik devam ettirilir:<ul style="list-style-type: none"> • "Farklı yaşam olayları sonucunda duygularınız değişiyor mu?" • "Kendinizi iyi hissettiğinizde neler yaptığınızı fark ettiniz?" • "Kendinizi iyi hissetmek için daha çok hangi davranışları yaparsınız?" 6. Uygulayıcı tarafından aşağıdaki açıklama yapılarak etkinlik sonlandırılır: <i>"İyi oluşumuzu sağlayan duygularımızı ve o duyguları yaşarken neler yaptığımız fark etmek çok önemlidir. Yaşam olayları sonucunda hissettiğimiz iyi oluş hali çoğu kez bizim seçimlerimizle ilgilidir. Seçimlerimizi, geçmiş yaşam deneyimlerimizi, ilgi ve hoşlandığımız şeyleri göz önünde bulundurarak yaparsak daha duyumlu daha mutlu bir hayat yaşarız."</i>

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Öğrencilerden haftada bir kez evde 2 dakika gözlerini kapatıp o hafta iyi hissettikleri bir anı düşünmeleri istenebilir. Daha sonra hatırladıkları şeyleri isteyenlerin yazmaları, isteyenlerin bir yakınına anlatmaları ya da resmini yapmaları istenebilir.

Uygulayıcıya Not:

1. Gözlerini kapatmak istemeyen öğrenci olursa zorlamayınız.

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Etkinliğin tamamlanması için ek süre verilebilir.
2. Grup çalışması sırasında akran eşleştirmesi yapılarak akran desteği sağlanabilir.

Etkinliği Geliştiren:

Hawa BAŞKÖY

8. SINIF ETKİNLİKLERİ

DUYGULARA YEŞİL IŞIK YAK!

Gelişim Alanı	Akademik
Yeterlik Alanı	Akademik Anlayış ve Sorumluluk
Kazanım/Hafta	Öğrenme ortamlarındaki duygularını düzenler /19. Hafta
Sınıf Düzeyi	8.sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	<ol style="list-style-type: none"> 1. Çalışma Yaprağı-1 2. Çalışma Yaprağı-2 3. Etkinlik Bilgi Notu 4. Sarı, Kırmızı, Yeşil renkte A4kâğıdı
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	<ol style="list-style-type: none"> 1. Etkinlik Bilgi Formu uygulayıcı tarafından okunur. 2. Çalışma Yaprağı-1 poster boyutunda çıkarılır. 3. Çalışma Yaprağı-2 öğrenci sayısına çoğaltılır. 4. Renkli A4'ler 8 eş parçaya bölünür. (Her öğrenciye her renkten birer tane gelecek şekilde ayarlanır)
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> 1. Süreç aşağıdaki yönerge ile başlatılır: <i>"Bugünkü etkinliğimizde öğrenme ortamlarında neler hissettiğimizden bahsedeceğiz. Bazı duygular bizi ileri taşıırken bazı duygularımız ilerlememizin önünde engel oluşturabilir. Üzerine düşünmediğimizde bu duyguların farkına varamayabiliriz. Etkinliğimizin amacı bu duyguları değerlendirmek, bu duyguların bizler için ne ifade ettiğini araştırmak, duygularımızı bizim için daha yararlı olacak şekilde yeniden düzenlemek."</i> 2. Çalışma Yaprağı-1 öğrencilere sesli bir şekilde okunur. Burada bahsedilen duygu düzenleme stratejilerine örnek vermek isteyen öğrencilerin paylaşımları alınır. 3. Çalışma Yaprağı-2 öğrencilere dağıtılır ve öğrencilerden belirtilen yerleri doldurmaları istenir. 4. Öğrencilere yeterli süre verildikten sonra her bir öğrenciye birer adet sarı, kırmızı ve yeşil kart dağıtılır. 5. Öğrencilerden örnek durumlarla ilgili taşıdıkları duygulardan tamamen değiştirmek istediklerini kırmızı karta, geliştirmek ya da dönüştürmek istediklerini sarı karta, yararlı buldukları ve sahip olmaya devam etmek istedikleri duygularını yeşil karta yazmaları istenir.

Süreç (Uygulama Basamakları):

6. Öğrencilerden kırmızı ve sarı karta yazmış oldukları duygu durumlarını düzenlemek için hangi stratejileri kullanabileceklerini düşünmeleri istenir.
7. Öğrencilere yeterli süre verildikten sonra gönüllü öğrencilerden cevaplarını paylaşımları istenir. Paylaşımda bulunan öğrencilere sırası ile aşağıdaki sorular yöneltilir?
  - Kırmızı karttaki duygularını değiştirmek için neler yapabilirsin?
  - Sarı karta yazdığın duyguları nasıl değiştirebilir/ dönüştürebilirsin?
  - Yeşil karta yazdığın duyguları yararlı ve etkili bulmanın nedenini arkadaşlarına açıklayabilir misin?
  - Etkinlikte bahsedilen duygu düzenleme stratejileri dışında kullandığın duygu düzenleme yöntemlerin var mı?

8. Aşağıdaki yönerge ile etkinlik sonlandırılır:

"İnsanlar günlük hayatta, kariyerlerini, dostluklarını, ilişkilerini korumak için yönetilmesi gereken güçlü duyguları sık sık yaşayabilirler. Örneğin öğretmeni tarafından tahtaya kaldırmadığı için çok sinirlenen bir öğrenci bu duygusunu olduğu gibi açığa çıkarırsa bir öfke patlaması yaşayabilir ve bu durum öğrencinin okul yaşamını olumsuz etkileyebilir. Bu nedenle kişi öfkesini olduğu gibi dışa vurmaktan kaçınarak durumu farklı açılardan değerlendirmeyi tercih edebilir. Yapmış olduğumuz etkinlikte gördüğünüz gibi aslında her birey günlük yaşantısında bilinçli ya da bilinçsiz olarak duygu düzenleme stratejilerini kullanır. Bu stratejilerin farkında olmak duygularınızı doğru yönde düzenlemenize yardımcı olur. Bundan sonra karşılaştığınız durumlarda hissetmek istemeyeceğiniz bir duygu yaşadığınızda bu bilgiler ışığında duygularınızı düzenlemeye çalışabilirsiniz. Etkinliğimiz burada sona erdi, katılımınız için teşekkür ederim."

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Öğrencilerden bir ay boyunca kendilerini gözlemlenmelerini, hissetmek istemedikleri bir duygu ile karşılaştıklarında nasıl tepkiler verdiklerini not almaları istenir. Uygulayıcının isteğine bağlı olarak uygun bir zamanda bu notlar sınıf içerisinde paylaşılır.

Uygulayıcıya Not:

1. Etkinlik Bilgi Notu uygulayıcı için bilgi vermek amacı ile hazırlanmıştır, öğrenciler ile paylaşılmayacaktır.

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Çalışma yaprağında yer alan yazılı materyallere Braille yazı eklenebilir ya da punto büyütülerek materyal desteği sağlanabilir.
2. Etkinliğin tamamlanması için ek süre verilebilir.
3. Çalışma yaprağında yer alan duygu düzenleme durumlarına dönük öğretmen uygulama yaptırarak öğrenme sürecini farklılaştırabilir.

Etkinliği Geliştiren:

Şaduman AYHAN

Çalışma Yaprağı 1

Duruma ilişkin seçim

bir duyguyu ortaya çıkaracağını düşündüğümüz durum ya da kişilerden kaçınma olarak tanımlanmaktadır.

Şakalarından hoşlanmadığımız komşumuzla karşılaşmamak için farklı bir yoldan yürümeyi tercih etmek

Duruma ilişkin değişiklik;

olay karşısında ortaya çıkacak olan duyguyu değiştirmek için önce durumun kendisini değiştirmeye çalışmak olarak tanımlanmaktadır.

Kişinin gece geç saatte yüksek sesle müzik dinleyen komşusunu daha kısık sesle dinlemesi için uyarması, durumu değiştirmeye ilişkin değişikliğe örnek olarak verilebilir.

Dikkati odaklama;

kişinin karşılaşılan durumda neye dikkat göstereceğini seçmesi olarak tanımlanmaktadır.

Kişinin kendisini mutsuz eden bir konuşmaya maruz kalması esnasında kişinin çevreden gelen başka bir uyarana dikkatini odaklaması, örneğin yerdeki taşları sayması, dikkati odaklamaya ilişkin bir değişiklik örneği olarak verilebilir.

Bilişsel değişiklik;

kişinin karşılaştığı durumda dikkat gösterecek şeyi seçtikten sonra o duruma hangi olası anlamı atfedeceği şeklinde tanımlanmaktadır.

Yaklaşan sınav hakkında konuşulurken, kişinin kendisine "sınavın nasıl geçtiği benim değerimi göstermez" şeklinde hatırlatma yapması bilişsel değişikliğe örnek olarak verilebilir.

Tepki odaklı duygu düzenleme;

stratejileri ise duygusal yanıt eğilimleri ortaya çıktıktan yani duygu oluştuktan sonra kişinin kullandığı stratejiler olarak tanımlanmaktadır.

Yaşanan negatif duyguların olumsuz etkilerini azaltmak için, çeşitli gevşeme egzersizlerini kullanmak, aile üyeleri ile tartışan bir gencin yüksek sesle müzik dinleyerek rahatlaması tepki odaklı duygu düzenlemeye örnek olarak verilebilir.¹

KAYNAK:

1 Soykan, A. (2019). Sınır Kişilik Özelliği Deneyimleyen Bireylerin Bağlanma Stilleri İle Duygu Farkındalığı Ve Duygu Düzenleme Güçlüğü Düzeylerinin İncelenmesi. Yüksek lisans tezi. Başkent Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

Çalışma Yaprağı 2

Aşağıda yazılı olan üç örnek durum üzerinde neler hissettiğinizi düşünün, olumlu/olumsuz hislerinizin farkına varın ve örnek durumların altında belirtilen alanlara bu duyguları listeleyin.

Matematik dersinde bir sonraki hafta yeni konuya geçeceğinizi öğrendin. Bu haberi duyunca kendini nasıl hissettin?

Bu durum ile ilgili hissettiklerim:

Eğer gerekliyse bu durum hakkında duygularımı düzenlemek için yapabileceklerim:

Geçen hafta rahatsız olduğun için okula gidemedin, öğretmeninin yeni anlattığı konuyu kaçırdın. Eksiğini kapatmak için kurs öğretmeninden etüt almaya karar verdin. Etütte yeni konuyu öğrenirken kendini nasıl hissedersin?

Bu durum ile ilgili hissettiklerim:

Eğer gerekliyse bu durum hakkında duygularımı düzenlemek için yapabileceklerim:

Proje ödevin için henüz okulda öğrenmediğin bir konuyu arkadaşlarına anlatman gerekiyor. Bunun için konuyu kendi başına araştırman ve birçok yeni bilgi öğrenmen gerekti. Projeyi yaparken kendini nasıl hissedersin?

Bu durum ile ilgili hissettiklerim:

Eğer gerekliyse bu durum hakkında duygularımı düzenlemek için yapabileceklerim:

ETKİNLİK BİLGİ NOTU

Duygu düzenleme becerisi duyguların anlamını, tanınmasını, duyguların kabul edilmesini ayrıca, olumsuz bir duygu yaşanması durumunda onun kontrol edilebilmesini ve amaca yönelik davranışlara devam edebilmeyi ve duruma uygun duygu düzenleme stratejisini kullanabilmeyi de kapsayan bir yapı olarak açıklanabilir. Duygu düzenleme güçlüğü yaşayan birey nasıl hissettiğinin farkına varamaz, duygularını kabullenmez ve anlamaz. Olumsuz duyguları yaşarken dürtü kontrol sorunu yaşar ve duruma uygun düzenleme becerilerini kullanamaz.²

KAYNAK:

2 Akdemir, H. (2019). Duygu Düzenleme Becerileri Psikoeğitim Programının Ergenlerin Duygu Düzenleme Güçlüğü Ve Reaktifproaktif Saldırganlıklarına Etkisi, Mersin Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Mersin

8. SINIF ETKİNLİKLERİ

KARIYERİM, AMAÇLARIM, BEKLENTİLERİM

Gelişim Alanı	Kariyer Gelişimi
Yeterlik Alanı	Kariyer Hazırlığı
Kazanım/Hafta	Kariyer amaçları ile kariyer beklentilerini karşılaştırır./ 20. Hafta
Sınıf Düzeyi	8.sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	1. Çalışma Yaprağı-1 2. Etkinlik Bilgi Notu
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Etkinlik Bilgi Notu okunur. 2. Çalışma Yaprağı-1 sınıftaki öğrenci sayısı kadar çoğaltılır.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> 1. Etkinliğin amacının kariyer amaçları ile kariyer beklentilerini karşılaştırmak olduğu açıklanır. 2. Öğrencilere, ön hazırlık amacıyla "Amaç ve beklenti kavramları sizce ne ifade etmektedir, bu kavramlar arasında nasıl bir farklılık/bağlantı vardır?" soruları yöneltilir. 3. Bir tartışma ortamı oluşturularak öğrenciler paylaşımda bulunmaları için cesaretlendirilir. 4. Yapılan paylaşımlar doğrultusunda amaç ve beklenti kavramlarının farklılığı vurgulanır. 5. Öğrencilere, "Bu iki kavrama dair bütün konuştuklarımızı düşündüğünüzde kariyer amaçları ve kariyer beklentileri ne açıdan farklılaşmaktadır?" sorusu yöneltilir. 6. Öğrencilerden gelen cevaplarla bağlantı kurularak duruma göre şu örneklerden birisi veya ikisi verilir: "Örneğin; Kerem, kariyer amacı olarak "Yapay Zekâ Uzmanı" olmak istediğini belirtirken; kariyer beklentisinin ise "bu işten çok para kazanmak" olduğunu ifade etmektedir. İrem ise, kariyer amacı olarak "Moda Tasarımı" okumak istediğini belirtmekte, kariyer beklentisinin de "uluslararası düzeyde tanınmış birisi olmak" olduğunu söylemektedir." 7. Örneklerin ardından şu kısa açıklama yapılır: "Örneklerde de görüldüğü gibi, kariyer amaçlarımız kariyer gelişim sürecimizde ulaşmayı istediğimiz, çaba gösterdiğimiz ve beklentilerimize dayalı, gelecek odaklı olan hedeflerdir. Kariyer beklentilerimiz ise, kariyer gelişim sürecimizde gerçekleşmesini umut ettiğimiz inançlar/düşüncelerdir."

Süreç (Uygulama Basamakları):

8. Öğrencilere, Çalışma Yaprağı-1 dağıtılır ve *"Sizler de kendi kariyer amaçlarınızı ve kariyer beklentilerinizi düşünerek Çalışma Yaprağı-1'de uygun yere yazınız."* yönergesi verilir.
9. Öğrenciler, paylaşım için cesaretlendirilir ve gerekli paylaşımlarda bulunmaları sağlanır.
10. Süreç tartışma soruları kapsamında değerlendirilerek sürdürülür:
  - Kariyer amaçlarınız ve kariyer beklentilerinizi ayırt etmekte zorlandınız mı?
  - Bu etkinliğin kariyer amaçlarınızı ve kariyer beklentilerinizi karşılaştırmada ne gibi bir etkisi oldu?
11. Öğrenciler düşüncelerini ifade ettikten sonra etkinlik şu cümleler ile sonlandırılır: *"Kariyer amaçları ve kariyer beklentileri birbirinden farklı kavramlar olsalar da kariyer gelişim sürecinde ikisinin birbiri üzerindeki etkisini dikkate alabilmek önemlidir."*

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Öğrencilerden, çevrelerindeki bir yetişkin ile kariyer amaçları ve kariyer beklentilerine dair görüşme yapmaları istenir. Öğrencilerin, görüşme doğrultusunda elde ettikleri cevapları kısaca not alarak, bir sonraki hafta sınıf arkadaşları ile paylaşımları sağlanabilir.

Uygulayıcıya Not:

1. Etkinlik öncesinde etkinlik bilgi notunu mutlaka gözden geçiriniz.
2. Sınıfınızda, süreç basamaklarında yer alan örneklerde kullanılan isimlerde öğrenciler varsa isimleri sınıfınızda olmayan isimlerle değiştirebilirsiniz.

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Çalışma yaprağında yer alan yazılı materyallere Braille yazı eklenebilir ya da punto büyütülerek materyal desteği sağlanabilir.
2. Etkinliğin tamamlanması için ek süre verilebilir.
3. Kazanımların değerlendirilmesi aşamasında görüşme soruları öğretmenle birlikte hazırlanarak öğretmen desteği sağlanabilir.

Etkinliği Geliştiren:

Zeynep TÜRKÖĞLU MUTLU

ETKİNLİK BİLGİ NOTU

Amaç: Ulaşılmak istenilen sonuç, maksat, meram, gaye, hedef (<https://sozluk.gov.tr/>).

Beklenti: Gerçekleşmesi beklenen şey, bireyin belli şart ve durumların alacağı biçimler veya kendisinden beklenenler konusundaki öngörüsü (<https://sozluk.gov.tr/>).

• Değerli uygulayıcı, yukarıda Türk Dil Kurumunca yapılan tanımlar görülmektedir. Bu tanımları dikkate alınız. Amaç ve beklenti kavramları ile ilgili sormuş olduğunuz soruya öğrencilerinizin vermiş olduğu cevaplar doğrultusunda gerekli bağlantıyı kurarak kavramlar arası farklılıkları vurgulayınız. Gerekli durumda kendi yaşamınızdan amaç ve beklenti kavramlarına dair örnekler verebilir, öğrencilerinizin ön öğrenmelerini uyarabilirsiniz.

Yararlanılan Kaynak: <https://sozluk.gov.tr/> (Erişim tarihi: 10.08.2020)

Süreç içerisinde kariyer amaçları ve kariyer beklentileri ile ilgili öğrencilerinizin yapmış olduğu paylaşımlar, sizin örneklerle bağlantı kurarak öğrencilerinize geri dönüt sağlamanızda yardımcı olması açısından bu kısımda kariyer amaçları ve kariyer beklentilerine dair ek kısa açıklamalara yer verilecektir. Süreç yönetimi açısından açıklamaları okumanız önemlidir.

• Kariyer amaçları kavramı, bireyin kariyer gelişim sürecini şekillendirmede önemli bir yere sahip olup bu süreçte birey için bir motivasyon kaynağı, bir yönelim oluşturmaktadır. Bireyin kariyer amaçlarının gerçekçi olabilmesi de önemlidir ve birey, bir kariyer amacı belirlerken kendisi ile ilgili birçok faktörü (örn; ilgi, yetenekler, kişisel özellikler gibi) de göz önünde bulundurmaktadır. Ayrıca, bireyin kariyer amaçlarına ulaşabilmeyi isteme derecesi de onun bu amaca ulaşabilmesi için ne tür basamaklardan geçmesi gerektiğinde önemli bir belirleyici olarak düşünülebilir. Etkinlik sürecindeki örneklerden birisini ele alarak bu durumu biraz daha açıklayalım. Yapay Zekâ Uzmanı olmak gibi bir kariyer amacı olduğunu belirten Kerem'in bu amaca ulaşabilmek için öncelikle üniversitede uygun bölümü kazanmak gibi yapması gerekenleri (kısa ve uzun vadeli amaçlar belirleyerek) belirlemesi önemlidir.

• Kariyer beklentilerinde ise bireyin kariyer gelişim sürecindeki öngörülerini/tahminlerini yer almaktadır. Etkinlik sürecindeki örnekler üzerinden gidecek olursak; Kerem'in, Yapay Zekâ Uzmanı olursam bu durumun sonucu olarak ne bekliyorum, ne elde edeceğim ya da bu durumun bana faydası/katkısı ne olacaktır? sorusuna verdiği cevap (örnekteki çok para kazanmak) onun kariyer beklentisini oluşturmaktadır. Benzer şekilde İrem'in uluslararası düzeyde tanınma isteği de bu kapsamdadır.

8. SINIF ETKİNLİKLERİ

BEKLENTİLERİM VE AMAÇLARIM KARŞI KARŞIYA

Gelişim Alanı	Kariyer
Yeterlik Alanı	Kariyer Hazırlığı
Kazanım/Hafta	Kariyer amaçları ile kariyer beklentilerini karşılaştırır. / 21. Hafta
Sınıf Düzeyi	8.sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	1. Çalışma Yaprağı-1 2. Çalışma Yaprağı-2
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Çalışma Yaprağı-1 ve Çalışma Yaprağı-2, öğrenci sayısı kadar çoğaltılır.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> 1. Etkinliğin amacının kariyer amaçları ile kariyer beklentilerini karşılaştırmak olduğu açıklanır. 2. Öğrencilere bir önceki hafta gerçekleştirilen etkinliği hatırlatmak amacıyla kariyer beklentisinin ve kariyer amaçlarının ne ifade ettiği sorulur. Kariyer beklentisinin; kariyer gelişiminiz sürecinde olması umulan, gerçekleşmesini beklediğiniz şeyler olduğu; Kariyer amacının ise eğitim hayatınızla ve gelecekteki meslek hayatınız ile ilgili beklentilerinize dayalı kendinize sorduğunuz sorulara verdiğiniz cevaplar olduğu ihtiyaç duyulursa uygulayıcı tarafından hatırlatılır. Bu süreçte öğrencilerin kariyer beklentisi ve kariyer amacı kavramlarını hatırlamalarını sağlamak amacıyla uygulayıcı bu kavramlar ile ilgili öğrencilere örnekler verir. 3. Öğrencilere Çalışma Yaprağı-1 dağıtılır. Öğrencilerin çalışma yaprağını doldurma işlemleri tamamlandıktan sonra gönüllü öğrencilerin paylaşımları alınır. 4. Öğrencilere bu kez Çalışma Yaprağı-2 dağıtılır. Öğrencilerden Çalışma Yaprağı-2'de belirtilen kariyer amaçlarını yazmaları istenir. Öğrencilerin çalışma yapraklarını doldurma işlemleri tamamlandıktan sonra gönüllü öğrencilerin paylaşımları alınır. 5. Aşağıdaki sorular kapsamında sınıfça kariyer amaçları ve kariyer beklentileri tartışılır, öğrencilerin düşüncelerini paylaşmaları cesaretlendirilir.<ul style="list-style-type: none"> • Kariyer amaçlarınızı ve kariyer beklentilerinizi yazarken neler fark ettiniz? • Kariyer amaçlarınızı ve kariyer beklentilerinizi ayırırken nelere dikkat ettiniz?

Süreç (Uygulama Basamakları):

- Kariyer amaçlarınız ve kariyer beklentilerinizin benzer yönleri neler olabilir?
- Kariyer amaçlarınız ve kariyer beklentilerinizin farklı yönleri neler olabilir?

6. Aşağıdaki yönerge ile süreç sonlandırılır:

7. *"Sevgili öğrenciler bugün gerçekleştirmiş olduğumuz etkinlik ile kariyer amaçlarınız ve kariyer beklentilerinizin farklılıkları ve benzerlikleri gibi yönlerini dikkate alarak gerekli karşılaştırmaları sağladınız. Kariyer gelişiminizde kariyer amaçları ve kariyer beklentilerinizin birbirini desteklemesinin de önemli olduğunun bir kez daha farkına vardınız. Kariyer amaçlarınız ile kariyer beklentileriniz arasındaki uyum kariyer gelişiminiz üzerinde önemli bir etkiye sahiptir".*

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Öğrencilerden kariyer beklentileri ile kısa ve uzun süreli kariyer amaçlarını göz önünde bulundurarak kendilerine yakın (bir ay) ve ileri bir tarihe yönelik (dönem sonu) iki tane mektup yazmaları istenebilir. Bu mektubu bir ay sonra ve eğitim-öğretim yılı sonunda tekrar okumaları sağlanabilir.

Uygulayıcıya Not:

1. Bir önceki hafta gerçekleştirilen etkinliğin devamı olduğu göz önünde bulundurulmalıdır.

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Çalışma yaprağında yer alan yazılı materyallere Braille yazı eklenebilir ya da punto büyütülerek materyal desteği sağlanabilir.
2. Etkinliğin tamamlanması için ek süre verilebilir.
3. Çalışma yaprakları tamamlanırken geri bildirim sunularak öğretmen desteği sağlanabilir.

Etkinliği Geliştiren:

Leyla Deniz UYGUR YOLÇUN

Çalışma Yaprağı 1

Kariyer beklentileri; kariyer gelişiminiz sürecinde olması umulan, gerçekleşmesini beklediğiniz şeyleri tanımlamaktadır. Kariyer beklentileri; öngörülen sosyal sonuçları (örneğin; aile bireylerinin desteğinin alınması, toplum tarafından saygı görme, alanında tanınma vb.), fiziksel sonuçları (örneğin; bir iş için maaş almak, ofis ortamında çalışmak, kişisel araç tahsis edilmesi vb.) ve kendini değerlendirme sonuçlarını (örneğin; kendini takdir etmek, mesleki doyum sağlamak vb.) içermektedir. Yani kariyer amacınızı gerçekleştirirsem bunun sonucunda ne olacak sorusuna cevap oluşturmaktadır. Aşağıya, kariyer beklentilerinizi belirtilen başlıkların yanına yazınız.

Fiziksel beklentileriniz

Sosyal beklentileriniz

Kendini değerlendirmeyi içeren beklentileriniz

Çalışma Yaprağı 2

1. Öncelikle gerçekçi ve ulaşılabilir hedefler belirlemeliyiz.
2. Kariyer hedefinde en önemli nokta kişinin sevdiği işi yapmasıdır, kendinizi, kişiliğinizi ve meslekleri tanıyarak size nasıl bir kariyer sürecinin daha uygun olduğu kararını verebilirsiniz.
3. Kariyer hedefi belirlendikten sonra, zaman kriterlerini göz önünde bulundurmak gerekir. Kariyer amaçları kısa ve uzun vadeli amaçlar olmak üzere değerlendirilebilir.
4. Ancak en önemli noktalardan biri, kariyer hedefinizi tek bir noktada yoğunlaştırmamaktır. Hedefiniz ile ilgili mutlaka alternatifleriniz olmalı, aşırıya kaçmamalı ve yapabileceklerinizin üzerindeki sorumlulukları üstlenmemelisiniz.
5. Kariyer hedefine ulaşılmak istenen yolda birtakım başarısızlıklar yaşanmışsa, bu durumlar hevesini kırmamalı tam tersine hatalardan ders alınarak, daha doğru stratejiler belirlenmelidir.

Bu bilgiler doğrultusunda kendinizi 1 yıl sonra ve 5 yıl sonra hangi kariyer gelişim sürecinde gördüğünüzü hayal ediniz ve bu hayalinize ulaşmak için belirlemeniz gereken kariyer amaçlarınızı yazınız.

1 Yıl Sonra....

5 Yıl Sonra....

8. SINIF ETKİNLİKLERİ

BASKIYA KARŞI YOLLARIM VAR

Gelişim Alanı	Sosyal Duygusal
Yeterlik Alanı	Kişisel Güvenliğini Sağlama
Kazanım/Hafta	Akran baskısıyla baş etmede uygun yolları kullanır. /22. Hafta
Sınıf Düzeyi	8.sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	1. Etkinlik Bilgi Notu-1 2. Etkinlik Bilgi Notu-2
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Etkinlik Bilgi Notu-1 gözden geçirilir. 2. Etkinlik Bilgi Notu-2 gözden geçirilir.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> Öğrencilere etkinliğin amacının akran baskısıyla baş etmede uygun yolları kullanmak olduğu ifade edilerek aşağıdaki açıklama yapılır: <i>"Akran baskısı, bireyin içinde bulunduğu yaş gruplarının etkinliklerinde bir şeyi yapmak için arkadaşları tarafından zorlanması veya zorlayarak cesaretlendirilmesidir. Genellikle bireyler istekli ya da isteksiz olarak ikna edildiklerinde, benzer değer ve hedefleri kabul ettiklerinde, benzer yaşantıları paylaştıklarında ortaya çıkar. Akran baskısına boyun eğme ve uyma sizlerin yaşamını olumsuz etkiler."</i> Öğrencilerden aşağıdaki senaryoyu dinlemeleri istenir ve senaryo okunur: <i>"Ahmet sınıfa girer, Cemil ve Ayhan'ın yanına oturur. Cemil ve Ayhan alaycı bir tonla Ahmet'e çalışıp çalışmadığını sorarlar. Ahmet çalıştığını söyler. Cemil ve Ayhan ona sınavda kâğıdını açmasını söylerler. Ahmet bu durumdan rahatsız olduğunu ve yakalanmaktan korktuğunu ifade eder. Cemil'le Ayhan onun korkaklığıyla dalga geçmeye başlar. Arkadan bir öğrenci kopyalarını göstererek sınavda kopya çekeceğini söyler. Ayhan kararsızdır. Hepsi birden Ayhan'ı ikna etmeye çalışırlar. "Hadi, oğlum ya herkes yapıyor." "Sana bir zararı olmayacak ki" "Hoca fark etmeyecek bile."</i> Öğrencilere "Dinlediğiniz senaryoya uygun baş etme yöntemleri neler olabilir? Böyle bir durumla nasıl başa çıkarsınız?" soruları yöneltilir ve öğrencilerden gelen cevaplar tahtaya yazılır. İkinci senaryo okunur: <i>"İpek o gün ödevini yapmamıştır. İlk derste ödev dosyalarını öğretmenin toplayacağını Kerem söyleyince telaşlanır. Zayıf almak istemez. Kerem de ödevini</i>

Süreç (Uygulama Basamakları):

yapmamıştır. İpek Kerem'e zayıf almaktansa okuldan kaçmanın daha mantıklı olduğunu söyler." En azından yarın güzel bir ödev yapar, iyi bir not alırız" der. Kerem'e mantıklı gelir. Duru da ödevini tam hazırlayamadığını, eksikleri olduğunu söyleyince İpek ve Kerem onu da okuldan kaçmak için ikna etmeye çalışırlar. Gelmek istemeyince, o zaman bir daha bizimle gezme, git kiminle arkadaş oluyorsan ol derler. Duru, İpek'in arkadaşlığını kaybetmek istemez."

5. Öğrencilere "Dinlediğiniz bu senaryoya uygun baş etme yöntemleri neler olabilir? Böyle bir durumla nasıl başa çıkarsınız?" soruları yöneltilir ve öğrencilerden gelen cevaplar tahtaya yazılır.
6. Uygulayıcı tarafından "Şimdi tartışıklarımıza benzer olarak farklı neler yapılabilir; akran baskısıyla baş etmede bize farklı yollar gösterecek birkaç bilgi daha vermek istiyorum." denir ve Etkinlik Bilgi Notu-2 okunur. Özellikle öğrencilerin ifade etmedikleri, farkında olmadıkları akran baskısıyla baş etme yollarına da vurgu yapılır. Baş etme yolları ile ilgili yanlış bilgiler ortaya çıktıysa etkinlik bilgi notuna bağlı olarak düzeltilir.
7. Süreç aşağıdaki tartışma soruları ile sürdürülür:
  - Akran baskısıyla baş etmede kullanılacak yeni yollar öğrendiniz mi?
  - Bu yeni yolları kullanmak sizde ne gibi değişiklikler yaratır?
  - Bugünden sonra bu konuda kendinde değiştirmek istediğin bir durum var mı?

8. Öğrencilerin tartışma sorularına yönelik paylaşımları alındıktan sonra aşağıdakine benzer bir açıklama ile etkinlik sonlandırılır:

"Akran baskısıyla bugün üzerinde durduğumuz yolları kullanmanız sizin kendinizi daha iyi hissetmenizi sağlayacaktır. Ve bazen tek başınıza çözüme ulaşamadığınızda güvendiğiniz bir arkadaşlarınızdan, aile bireylerinizden, öğretmenlerinizden ve rehberlik servisinden destek alabilirsiniz."

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Evde birer ikna cümlesi ve cevap olarak "Hayır" kelimesi ile başlayan bir cümle yazmaları istenir. Hazırlanan çalışmaların sınıf panosuna asılacağı söylenir. Bir hafta boyunca bu cümleler panoda asılı kalır.

Uygulayıcıya Not:

1. Etkinlik Bilgi Notu-1 uygulayıcıya yöneliktir. Öğrencilere dağıtılmaz veya direkt okunmaz.
2. Etkinlik Bilgi Notu -2 uygulama sırasında öğrencilere okunur.

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Senaryolar görselleştirilip tahtaya yansıtılarak öğrenme süreci farklılaştırılabilir.
2. Tartışma soruları basitleştirilerek öğrencilerin katılımları desteklenebilir.
3. Soruların yanıtlarına yönelik öğrencilere hatırlatıcı ipuçları sunularak tepki alma süreci farklılaştırılabilir.

Etkinliği Geliştiren:

Sema EYİER

ETKİNLİK BİLGİ NOTU-1

Akran Baskısı Nedir? Nedenleri ve Önlemleri **Akran Baskısı**

Akran baskısı: Bireyin sahip olduğu yaş gruplarının aktivitelerinde bir şeyi yapmak için bireye ısrar etmesi ve cesaretlendirilmesidir. Örneğin; okuldan kaçma. Akran baskısı, ergene bir arkadaşı tarafından ne yapması ya da nasıl davranması gerektiğinin direkt olarak söylenmesi şeklinde olabileceği gibi ergenin bir gruba katılmak (referans grubu) ya da içinde bulunduğu grupta etkinliğini devam ettirebilmek için belirli bir davranışı, kendini zorunlu hissederek gerçekleştirmesi biçiminde de görülebilir. Örneğin; markalı giyinme. Akran baskısı, ergenlerin genellikle arkadaşları tarafından kabul edilme ve onaylanma gereksinimlerinden doğar.

Akran baskısı, sözel ya da sözel olmayan mesajlarla iletilir ve ergenin kendi değerlerine göre davranışı yargılamadan uyması konusunda bir zorlayıcılık taşır. Çoğu zaman dolaylı olarak yaşanır. Akran gruplarında yaşanan özellikle dolaylı baskı sonucunda bazı ergenler risk alma davranışı ve suç kabul edilen davranışlar gösterebilir.

Risk Alma Davranışı

Olumsuz risk alma davranışı, bireyin sağlığını tehlikeye atan ve yaşamsal tehlike yaratan davranışları yapmasıdır. Yani riskli davranış, bireyin mevcut durumu değerlendirmesi ve söz konusu durum içerisinde, tehlike oranı yüksek olanı tercih etmesidir.

Akran baskısına boyun eğme ile beraber gençlerde farklı risk alma davranışları görülebilir. Bu risk alma davranışlarından bazıları şunlardır:

- Sigara içme,
- Alkol ve madde kullanımını deneme,
- Okuldan kaçma, okula devamsızlık, kopya çekme,
- Ders dışı aktivitelere daha az zaman ayırma,
- Akademik performans düşüklüğü,
- Hırsızlık, mağazadan mal çalma,
- Çetelere katılma.

Akran Baskısının Diğer Değişkenlerle İlişkisi

- Akran baskısı ile risk alma davranışı arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki vardır; akran baskısı düzeyi yükseldikçe, risk alma davranışı artar.
- Akran baskısı düzeyi aynı olan kız ve erkekler karşılaştırıldığında, erkekler kızlardan daha fazla risk alma davranışı göstermektedir.
- Akran baskısı ile sigara içme davranışı arasında anlamlı bir ilişki vardır; akran baskısı düzeyi yükseldikçe, sigara içme davranışı artmaktadır.
- Akran baskısı ile okul başarısı arasında negatif yönde anlamlı bir ilişki vardır.

Akran baskısına maruz kalmanın nedenlerinden bazıları şunlardır:

- Kabul görme ve onaylanma ihtiyacı
- Öz güven eksikliği
- Çatışma ve çözüm bulma becerilerinde eksiklik
- Yakınlık, bir gruba dâhil olabilmek gereksinimi
- Reddedilme, dışlanma, alay edilme korkusu
- "Adam yerine konma", sözünü dinletirme ihtiyacı
- Sosyalleşme becerilerinde eksiklik
- "Hayır" diyebilme becerisinden yoksunluk
- Aşırı baskıcı ya da aşırı rahat aile tutumları
- Sağlıksız rol modelleri
- Aile içi iletişim eksikliği

Okullarda Akran Baskısı ile Baş Etmek İçin Neler Yapılabilir? (Okul Temelli Önleme Çalışmaları)

Öğrencilerin sözel olan (reddetme becerileri, hayır diyebilme, ricada bulunma, hakkını arama vb.) ve sözel olmayan (ses tonu, konuşmanın hızı ve acıcılığı, göz kontağı, yüz ifadesi vb.) kendini ortaya koyma becerilerini öğrenmeleri, akran baskısıyla baş edebilmelerine yardımcı olur. Bunun için atılganlık becerileri ve iletişim becerileri geliştirme çalışmaları yapılabilir.

Okullarda temel önleme çalışmalarında "etkili davranma becerilerinin" tüm öğrencilere yönelik olarak öğretiminin yanı sıra, bu çalışmalarda riskli gruplara odaklanma da önemlidir. Bu gruplara çatışma çözme, sosyal problem çözme eğitimleri verilebilir.

Son olarak, dışa yönelik ciddi ve açık kızgınlık, saldırganlık davranışları gösteren hedef öğrencilere saldırganlık yerine konabilecek davranışların neler olacağına dair eğitim ve öfke ile başa çıkma eğitimleri verilebilir.

ETKİNLİK BİLGİ NOTU-2

AKRAN BASKISI İLE NASIL BAŞ EDEBİLİRİM?

Sözel olan ve sözel olmayan kendini ortaya koyma becerilerini öğrenmeniz akran baskısıyla baş edebilmenizde yardımcı olacaktır.

A) Sözel olarak kendini ortaya koyma becerileri ; "hayır" demek", ricada bulunmak ve hakkını aramaktır.

1.Reddetme becerileri: Reddetme becerilerinde amaç bireyin yapmak istemediği bir durum ile ilgili olarak bir isteği ve bir ricayı nasıl kabul etmeyeceğini öğretmektir.

"Hayır" demek:

I. Basamak: Konumunuzun belirlenmesidir. Yapılan bir ricaya karşı cevabınızı belirlemeniz önemlidir.

II. Basamak: Niçin hayır dediğinizin nedenini belirtmeniz önemlidir. "Hayır" deme yöntemleri

Hayır..... "Hayır", "hayır olmaz"

Mazeret bildirme..... "Hayır benim başka bir yerde işim var"

Atlatma..... "Hayır belki daha sonra"

Konuyu değiştirmek..... "Hayır teşekkürler. Mehmet'i bugün bir yerlerde gördün mü?"

Hayır tekrarı..... "Hayır. Hayır pek ilgilenmiyorum". "Hayır "teşekkürler".

Yürüyüp gitmek..... "Hayır" de ve yürüyüp git"

Ortamdan sakınmak..... "Hayır de ve ortamı terk et "

2.Ricada bulunmak ve hakkını aramak:"

I. basamak: Değişmesi gereken durumu veya sorunu belirleyerek konu ile ilgili düşüncenizi belirtin.

II. basamak: Sorunu düzeltmek veya değiştirmek için ricada bulunun.

B) Sözel olmayan kendini ortaya koyma becerileri:Sözel iletişimin yanı sıra uygun davranış biçimlerinin de önemli olduğu ve çeşitli davranış kalıplarıyla bireyin kendisini daha güçlü bir şekilde ortaya koyabilmeniz önemlidir.

Sözel olmayan kendini ortaya koyma becerileri;

Ses tonu: Kişinin sesi ne alçak ne de yüksek bir ses tonuyla olmalıdır. Orta şiddet bir ses tonu ile kibar ve otoriter bir şekilde konuşun.

Konuşmanın hızı ve akışı: Düzgün, açık ve diğer kişilerin rahat olarak anlayacağı bir şekilde konuşun.

Göz kantağı: Konuştuğunuz kişinin doğrudan gözlerinin içine bakarak konuşun.

Yüz ifadesi: Konuştuğunuz konuya önem veren ciddi bir yüz ifadesi yanında diğer kişilere güven veren kibarlığınızı ve sakinliğinizi koruyun.

Vücut pozisyonu: Konuştuğunuz kişiye doğru yüz yüze bakacak şekilde dönün ve vücudunuzun dik olmasına özen gösterin.

Uzaklık: Kişilerle konuşurken uygun bir uzaklıkta durunuz. 1 metrelik uzaklık uygun bir uzaklık sayılabilir.

KAYNAK

Davaslıgil, Ü., Çakıcı, M., Ögel, K. (1998). "Yaşam becerilerini geliştirme kılavuzu." Bağımlılık ve Gençlik Komisyonu Eğitici Kılavuzu.

8. SINIF ETKİNLİKLERİ

KENDİ GÜVENLİK AĞIMI ÖRÜYORUM

Gelişim Alanı	Sosyal Duygusal
Yeterlik Alanı	Kişisel Güvenliğini Sağlama
Kazanım/Hafta	Bilişim teknolojileri konusunda kendini yönetir. /23.hafta
Sınıf Düzeyi	8.sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	1. Çalışma Yaprağı-1
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Çalışma Yaprağı-1 öğrenci sayısı kadar çoğaltılır.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> Öğrencilere sosyal medya kullanıp kullanmadıkları, kullanıyorlarsa eğer ne gibi sorunlar yaşadıkları sorularak etkinliğe başlanır. Gönüllü öğrencilerden cevapları alındıktan sonra etkinliğin amacının bilişim teknolojileri konusunda kendini yönetmek olduğu öğrencilerle paylaşılır. Her öğrenciye Çalışma Yaprağı-1 dağıtılarak aşağıdaki yönerge verilir: "Size dağıtacağım çalışma yaprağında kişisel verilerin korunması, bilişim suçları, siber zorbalık ve güvenli internet kullanımı ile ilgili bazı sorular var. Sizin için doğru olan maddeler için evet sütununu, yanlış olan maddeler için hayır sütununu işaretleyiniz." Öğrenciler anketi doldurduktan sonra sırayla maddeler tek tek değerlendirilir. Hangi maddelerin neden doğru olduğu hangi maddelerin neden yanlış olduğu tartışılır. Aşağıdaki tartışma sorularıyla süreç devam ettirilir:<ul style="list-style-type: none"> Bu anketi doldurduktan sonra daha önce sizin güvenliğinizi tehlikeye atan bir şey yaptığınızı fark ettiniz mi? Fark ettiyseniz ne hissettiniz? Sosyal medyada zorbalığa uğradığınızda neler hissedersiniz ve bundan sonra neler yaparsınız? İletişim teknolojileri konusunda gerekli önlemleri almak ve kendinizi yönetmek size nasıl hissettirir? Sosyal medyada kişisel bilgilerimizi paylaşmamamızın önemi, tanımadığımız insanları arkadaş olarak eklemememiz gerektiği, güvenilir olmayan e-postaları açmamamız ve güvenli olmayan internet sitelerinden alışveriş yapmamamız gerektiği belirtilir. Ayrıca, sosyal medyada bilgilerimiz ele geçirildiğinde, biri bizi küçük düşürüp tehdit ettiğinde bunları mutlaka aile, öğretmen ve okul psikolojik danışmanınızla/rehber öğretmeninizle paylaşmamız gerektiğine vurgu yapılarak etkinlik sonlandırılır.

**Kazanımın
Değerlendirilmesi:**

1. Siber zorbalık, güvenli internet kullanımı, kişisel verilerin korunması ve bilişim suçlarıyla ilgili haberler bulup sınıfta paylaşımları istenebilir.

Uygulayıcıya Not:

1. Kendi yaşantınızdan örnekler vererek öğrencilerin duygularını açıklamalarını destekleyiniz.

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Çalışma yaprağında yer alan yazılı materyallere Braille yazı eklenebilir ya da punto büyütülerek materyal desteği sağlanabilir.
2. Etkinliğin tamamlanması için ek süre verilebilir.
3. Siber zorbalık kavramı ile ilgili öncesinde bir açıklama yapılarak öğrenme süreci farklılaştırılabilir.

Etkinliği Geliştiren:

Hava BAŞKÖY

Çalışma Yaprağı 1

		EVET	HAYIR
1	Bilgisayarıma ve telefonuma gelen bedava tekliflere tıklarım.		
2	Kredi kartı numarası, şifre, kimlik bilgileri isteyen web sitelerine bilgilerimi girerim.		
3	Kişilik testi yapan ve kişisel bilgilerimi isteyen web sitelerine bilgilerimi girerim.		
4	Bedava hediyeler kazanacağımı söyleyen yarışmalar gizli tuzaklar içerebileceğinden bilgisayarım zararlı bir yazılım bulaştırabilir ve o yüzden o yarışmalara katılmam.		
5	İçeriği arkadaşlarıma da göndermemi isteyen e-postalar beni ve arkadaşlarıma tehlikeye atar. E-postayı hemen silerim ve arkadaşlarıma da göndermem.		
6	Kendi hakkımda bilgi vermeden önce bilgi isteyen şirketin adını önce internette araştırırım.		
7	Çevirim içi bir tuzağa düştüğümü hissettiğimde bunu hemen güvendiğim bir yetişkine anlatırım.		
8	Tanımadığım kişilerden gelen e-postaları düşünmeden hemen açarım.		
9	Oyun oynamak için üye olmamı isteyen internet sitelerini araştırmadan hemen üye olurum.		
10	İsteğim dışında bilgisayarımın kamerasının açılmaması için kameramı kontrol ederim.		
11	Arkadaşımdan izin almadan onu rahatsız edecek bir fotoğrafını sosyal medyamda paylaşıyorum.		
12	Arkadaşıma sinirlendiğimde argo ve hakaret içeren mesajlar atarım.		
13	Beni aşağılayıcı ve bana hakaret eden mesajlar aldığımda bunları kaydeder ve güvendiğim bir yetişkinden yardım isterim.		
14	Tanımadığım insanlardan gelen arkadaşlık tekliflerini kabul ederim.		
15	Profil resmim olarak kendi resmimi kullanmam.		
16	Konum, aile bilgileri, isim, soy isim gibi bilgileri paylaşmam.		

8. SINIF ETKİNLİKLERİ

BİRAZ ZAMAN, BİRAZ ÇABA

Gelişim Alanı	Sosyal Duygusal
Yeterlik Alanı	Karar Verme
Kazanım/Hafta	Yaşamda karşılaşılan zorlukların çaba ve zaman ile üstesinden gelinebileceğini fark eder./24.Hafta
Sınıf Düzeyi	8.sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	1. Çalışma Yaprağı-1 2. En az bir adet Çember (Hulohop) 3. Etkinlik Bilgi Notu
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Çalışma Yaprağı-1 öğrenci sayısı kadar çoğaltılır.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> Etkinliğin amacının yaşamda karşılaştığımız bir takım zorlukların çaba ve zamanla üstesinden gelinebileceğini fark etmek olduğu öğrencilere açıklanır. Tüm öğrenciler sınıfta daire oluşturacak biçimde el ele tutuşur. Uygulayıcı tarafından ellerini kullanmadan çemberin vücuttan nasıl geçirileceği örnek olarak gösterilir. Çember öğrencilerin kenetlenmiş ellerinin ortasına bırakılır, eller hiç çözülmeyen vücutlarından geçirerek çemberin tüm dairenin etrafında dolaşması sağlanır. Çemberin başladığı noktaya dönmesi için sınıfa 2 dakika süre verilir. Çember başlanan noktaya döndüğünde veya süre dolduğunda etkinlik sonlandırılır. Öğrenciler sıralarına döner. (Etkinlik Bilgi Notu) Çember etkinliği sonrasında her yaşamda türlü zorluklar olabileceği, bazı zorlukların çabayla, bazılarının zamanla, bazılarının ise hem çaba hem de zamanla üstesinden gelinebileceği vurgulanır. Aşağıdaki açıklamalar doğrultusunda öğrencilerden çeşitli zorluklara ve bunların nasıl aşıldığına örnek vermeleri istenir: "Kimi zor durumlarda kişi çabalayarak ve belirli bir zaman diliminin geçmesini bekleyerek zorlukların üstesinden gelebilir. Bu tür durumlara verebileceğiniz örnekler nelerdir?" Gönüllü öğrencilerden cevaplar alınarak aşağıdaki açıklamayla devam edilir: "Örneğin çiftçinin ektiği bir ürünü elde etmesi için zamana ve çabaya ihtiyacı vardır. Çiftçi bugün tohum ekip ne kadar uğraşırsa uğraşsın yarın hemen domates alamaz. Bunun için bir miktar zamana ihtiyaç vardır. Domatesin belirli aralıklarla sulanması, güneş görmesi gerekir. Bir ürün yetiştirirken bazı durumlar çiftçinin çabasını gerektirirken bazı durumlarda ise çabasının dışında beklemesi

Süreç (Uygulama Basamakları):

gereken durumlar vardır.”

7. Öğrencilere Çalışma Yaprağı-1 dağıtılır ve aşağıdaki açıklama yapılır:

“Elinizdeki çalışma yaprağında yaşamda karşılaşılabilen çeşitli zorluk durumları yer alıyor. Bu zorluk durumlarının üstesinden gelmek için çalışma yaprağındaki kişilere öneriler yazınız. Yazdığınız önerilerden çaba gerektirenleri çaba; zaman gerektirenleri ise zaman kısmına yazınız. Çiftçi örneğinde olduğu gibi çiftçinin tohumu ekmesi, sulaması, çapalaması çaba kısmına; domatesin büyümesi, olgunlaşması, kızarması için ise zaman kısmına uygundur. Bu örnekten hareketle çalışma yaprağındaki durumları doldurup en sonuna kendi yaşadığınız bir zorluk durumunu basitçe resmediniz, zaman ve çaba gerektiren hangi eylemleri yaparak üstesinden gelebileceğinizi yazınız.”

8. Gönüllü öğrencilerin yazdıklarını sınıf arkadaşlarına okuması sağlanır.

9. Süreç aşağıdaki tartışma soruları ile devam ettirilir:

- Bir zorluğun üstesinden gelirken çaba ve zaman harcamak sizin için ne ifade ediyor?
- Yalnızca çaba harcamak zorlukların üstesinden gelmek için yeterli mi?
- Sizinle benzer zorluklar yaşayıp üstesinden gelmiş kişiler tanıyor musunuz? Bu kişiler nasıl bir yol izledi?
- Kendi yaşamınızdaki zorlukları düşündüğünüzde bu zorlukların üstesinden gelebilmek için neye ihtiyacınız olduğunu fark ettiniz?

10. Öykülerde paylaşılanlar ve etkinlikten elde edilenler aşağıda olduğu gibi özetlenerek etkinlik sonlandırılır:

“Çalışma yaprağında da belirttiğiniz gibi kimi zorlukların üstesinden gelmek için çaba ve sabır göstermek, pes etmemek gerekir. Kimi zorluklar içinse ne kadar çaba gösterirsek gösterelim ancak zaman geçtikçe/zamanı gelince üstesinden gelmeyi başarabiliriz. Tüm bunların sonucu olarak bugün yaşadığınız zorlukların üstesinden geldiğinizde yaşamın her döneminin kendine özgü zorlukları olduğunu bu zorlukların gerekli çaba ve zamanla üstesinden gelinebileceğini, bazen tek başına çaba göstermenin veya yalnızca zamana bırakmanın yeterli olmadığını; çeşitli zorlukların üstesinden gelmek için ikisine de ihtiyacınız olduğunu göreceksiniz.”

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Her bir öğrenciden bir sonraki hafta kendi yaşadıkları bir zorluk durumuna yönelik zaman ve çabayla üstesinden geldiklerini vurgulayan bir hikâye yazmaları ve gönüllü öğrencilerin sınıf panosuna asması istenebilir.

Uygulayıcıya Not:

1. Isınma etkinliğinde kullanılacak çember için okulun spor odasından destek alınabilir, çember bulunamadığı takdirde bir sonraki aşamaya geçilebilir.
2. Çok özel bir zorluk durumu resmeden/paylaşan bir öğrenci olması durumunda rehberlik ve psikolojik danışma servisine bilgi verilmelidir.

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Çalışma yaprağında yer alan yazılı materyallere Braille yazı eklenebilir ya da punto büyütülerek materyal desteği sağlanabilir.
2. Çalışma yaprağında yer alan örnek durumlar öğrencinin yaşantısından örneklendirilerek etkinlik çeşitlendirilebilir.
3. Çalışma yaprağında yer alan örnek durumlardan biri öğretmenle birlikte tamamlanarak öğretmen desteği sağlanabilir.

Etkinliği Geliştiren:

Seda ALTINOK KALKAN

Çalışma Yaprağı 1

Sevgili öğrenciler aşağıda yaşamda karşılaşılan çeşitli zorluk durumları yer almaktadır. Bu zor durumları atlama için zaman ve çaba gerekir. Haydi siz de bu kişilere yardımcı olun, zaman onlara ne kazandırır ve ne tür çaba göstermeliler belirtin. En sonda sizin için ayrılan kutucuğa aklınıza gelen bir zorluk durumunu basitçe çizmeye çalışın ve yanına bu durumdan çıkmak için zaman ve çaba gerektiren şeyleri yazın:)

Yürümeyi öğrenmeye çalışan bir bebek:
Çaba:

Zaman:

Okula yeni başlayan çocuk:
Çaba:

Zaman:

Kendini yalnız hisseden öğrenci:
Çaba:

Zaman:

Sağlık problemi yaşayan bir kişi:
Çaba:

Zaman:

Sınava hazırlanan bir genç:
Çaba:

Zaman:

.....:
Çaba:

Zaman:

ETKİNLİK BİLGİ NOTU

8. SINIF ETKİNLİKLERİ

UYGUN LİSE ARANIYOR

Gelişim Alanı	Kariyer
Yeterlik Alanı	Kariyer Planlama
Kazanım/Hafta	Kendi özellikleriyle seçmek istediği lise türlerinin özelliklerini ilişkilendirir. (25.Hafta)
Sınıf Düzeyi	8.sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	1. Çalışma Yaprağı-1 2. Çalışma Yaprağı-2 3. Etkinlik Bilgi Notu-1 4. Etkinlik Bilgi Notu-2
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Etkinlik Bilgi Notu-1 ve Etkinlik Bilgi Notu-2 etkinlik öncesi okunur. 2. Çalışma Yaprağı-1 ve Çalışma Yaprağı-2 arkalı önlü olacak şekilde öğrenci sayısı kadar çoğaltılır.
Süreç (Uygulama Basamakları):	1. Etkinliğin amacının öğrencilerin kendi özellikleri ile seçmek istedikleri lise türlerinin özelliklerini ilişkilendirebilmeleri olduğu açıklanır. 2. Öğrencilere "Sevgili öğrenciler şimdi sizinle bir etkinlik yapacağız. Etkinliğin ilk kısmı için sizlere dağıttığım çalışma yaprağındaki bulmacayı çözeceksiniz. Bu bulmacada çözeniz gereken kelimeler bazı ilgi ve yetenek alanlarının isimleri olacaktır. İkinci kısım için açıklama yapacağım. Hazırsanız başlayın." yönergesi verilerek arkalı-önlü çoğaltılmış olan Çalışma Yaprağı-1 ve Çalışma Yaprağı-2 dağıtılır. 3. Öğrencilere bulmacayı tamamlamaları için belirli bir süre verilir. Burada yer alan yetenek ve ilgiler, Etkinlik Bilgi Notu-1'den yararlanılarak öğrencilere açıklanır. 4. Yetenek ve ilgilere ilişkin bilgi paylaşımı gerçekleştirildikten sonra öğrencilerden Çalışma Yaprağı-2'yi önelerine çevirmeleri istenir. Öğrencilere "Sevgili öğrenciler şimdi çalışma yaprağının arkasındaki tabloyu açın. Tabloda her bölüm bir lise türünü belirtiyor. Hedeflenen lisenin karşısına ilinizde hedeflediğiniz lisenin adını yazın. Sonra her lisenin türünün olduğu bölümlere o lise türünün gerektirdiği yetenek, ilgi, akademik başarı düzeyini yazın. Bulmacada bulduğunuz yetenek ve ilgi türlerini burada kullanabilirsiniz." yönergesi verilir. 5. Öğrencilere etkinliğin ikinci kısmını tamamlamaları için belirli bir süre verilir (ortalama 5 dakika). Sürenin sonunda öğrencilerin paylaşımları alınırken, tablodaki eksikliklerin ya da hataların gözden geçirilmesi için Etkinlik Bilgi Notu-2'den yararlanılarak sınıfa sağlama yapılır.

Süreç (Uygulama Basamakları):

6. Tartışma soruları ile süreç devam ettirilir:
  - Kendi özellikleriniz ile seçmek istediğiniz lise türünün özelliklerini eşleştirebildiniz mi? Farklılıklar var mıydı?
  - Seçmek istediğiniz lise türünün özellikleri ile kendi özelliklerinizi ilişkilendirdiğinizde hangi lise türü veya türleri uygun görünüyor?
  - Kendinizle ilgili farkına vardığınız yeni durumlar oldu mu?
7. Öğrencilerin paylaşımları alındıktan sonra, *“Sevgili öğrenciler bir mesleğe sahip olmanın ilk adımı kendi özelliklerinize uygun bir liseden mezun olmaktır. Bu etkinliğimizde kendi özelliklerimizin farkında olarak, farklı lise türlerinin gerektirdiği yetenek, ilgi ve akademik başarı düzeyi özelliklerini görmüş olduk. Kendi özelliklerinizle lise türlerinin özelliklerini ilişkilendirmeniz ve size en uygun liseyi hedefiniz yapmanız bu etkinliği amacına ulaştıracaktır.”* ifadeleriyle etkinlik sonlandırılır.

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Öğrencilerden kendileriyle ilgili bu etkinlik sayesinde keşfettikleri yeni durumları veya kararlarını etkileyip etkilemediğiyle ilgili duygu düşünceleri içeren birer mektup yazıp bir hafta içinde uygulayıcıya teslim etmeleri istenebilir.

Uygulayıcıya Not:

1. Uygulayıcı Etkinlik Bilgi Notu-1 ve 2'yi etkinlikten önce okumalıdır.
2. Öğrencilerden soru gelmesi hâlinde yapılacak açıklamalarda da Etkinlik Bilgi Not-1 ve 2'den yararlanmalıdır.
3. Süreyi verimli kullanmak amacıyla Çalışma Yaprağı-1'de yer alan bulmacayı tamamlayamayan öğrenciler varsa yardımcı olunur.

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Çalışma yaprağında yer alan yazılı materyallere Braille yazı eklenebilir ya da punto büyütülerek materyal desteği sağlanabilir.
2. Etkinliğin tamamlanması için ek süre verilebilir.
3. Öğrencilerin ilgi ve yeteneklerinin farkına varmalarını desteklemek amacı ile öğretmen geri bildirim sunarak destek sağlayabilir.

Etkinliği Geliştiren:

Zeynep ALTUNCU

Çalışma Yaprağı 1

YETENEK / İLGİ BULMACASI

P	Y	E	Y	A	N	A	R	A	Ğ	İ	Y	D	L	S	B	İ	U	İ	N
P	O	J	Ö	C	H	F	E	N	B	İ	L	İ	M	L	E	R	İ	Ç	D
S	Ö	B	Ü	F	Ç	A	Ğ	Ş	O	F	L	Z	L	Ö	Ö	K	Ö	Y	N
V	H	F	Ü	F	U	Z	A	U	N	D	P	Ç	B	R	A	C	İ	R	R
Ç	O	S	O	S	Y	A	L	B	İ	L	İ	M	L	E	R	J	L	V	E
İ	R	C	Ö	U	L	G	T	U	S	A	Y	İ	S	A	L	E	S	H	Z
A	T	F	H	D	Ş	E	K	İ	L	U	Z	A	Y	Ğ	Z	E	F	Ü	V
L	C	Z	İ	R	A	A	T	T	Ü	B	İ	Ü	N	Ö	İ	Ö	Y	R	Ş
S	İ	H	T	Ş	M	E	K	A	N	İ	K	Ö	S	H	Ü	U	İ	J	B
G	Ö	Z	E	L	K	O	O	R	D	İ	N	A	S	Y	O	N	U	F	M
E	K	S	U	Y	A	C	D	Ş	G	K	K	T	İ	K	N	A	G	Ş	E
E	A	C	R	T	E	F	B	Ü	D	R	Ö	V	Ö	T	V	Ğ	T	O	C
Ç	E	D	E	B	İ	Y	A	T	Ü	G	Z	K	L	S	İ	V	C	C	Ü
L	A	Ü	İ	L	G	C	B	L	G	A	Z	C	Ü	Ç	A	Z	İ	L	Ş
B	G	Ü	Z	E	L	S	A	N	A	T	L	A	R	Ş	R	İ	L	E	J
T	B	İ	D	S	N	A	Y	R	İ	N	T	İ	A	F	C	F	T	T	H
T	B	S	O	G	Y	O	T	Ğ	E	Ç	F	Y	Ö	D	Ç	S	L	D	V
P	M	L	C	O	Y	E	T	P	İ	T	C	A	H	O	O	K	P	L	İ
Ö	D	M	A	Z	Y	A	B	A	N	C	İ	D	İ	L	H	G	D	S	D
İ	Z	R	S	L	İ	Ö	S	S	O	S	Y	A	L	Y	A	R	D	İ	M

Yetenekler

- SÖZEL
- SAYISAL
- ŞEKİL UZAY
- GÖZ EL KOORDİNASYONU

İlgiler

- SOSYALYARDIM
- FEN BİLİMLERİ
- YABANCI DİL
- SOSYALBİLİMLER
- MEKANİK
- İKNA
- TİCARET
- AYRINTI
- EDEBİYAT
- GÜZELSANATLAR
- MÜZİK
- ZİRAAT

Çalışma Yaprağı 2

Sevgili öğrenciler, aşağıdaki tabloda farklı lise türleri ve bu liselere girmek isteyen öğrencilerde aranan/bulunması gereken yetenek, ilgi ve akademik başarı düzeyi ile ilgili bölümler bulunmaktadır. Bulmacada bulduğunuz ilgi ve yetenekleri ilişkili olan bölümlere yazınız.

NOT: Sınıf içi paylaşımında hatalı olan kısımları öğretmeninizin verdiği bilgilere göre değiştirmeniz hatalı öğrenmenizi engelleyecektir. Lütfen dikkat ediniz.

<p>Fen Liseleri Hedeflenen Lise:</p> <p>Yetenek:</p> <p>İlgiler:</p> <p>Akademik Başarı Düzeyi:</p>	<p>Sosyal Bilimler Liseleri Hedeflenen Lise:</p> <p>Yetenek:</p> <p>İlgiler:</p> <p>Akademik Başarı Düzeyi:</p>	<p>Anadolu Liseleri Hedeflenen Lise:</p> <p>Yetenek:</p> <p>İlgiler:</p> <p>Akademik Başarı Düzeyi:</p>
<p>Anadolu İmam Hatip Liseleri Hedeflenen Lise:</p> <p>Yetenek:</p> <p>İlgiler:</p> <p>Akademik Başarı Düzeyi:</p>	<p>Mesleki Teknik Anadolu Liseleri Hedeflenen Lise:</p> <p>Yetenek:</p> <p>İlgiler:</p> <p>Akademik Başarı Düzeyi:</p>	<p>Güzel Sanatlar/Spor Liseleri Hedeflenen Lise:</p> <p>Yetenek:</p> <p>İlgiler:</p> <p>Akademik Başarı Düzeyi:</p>

ETKİNLİK BİLGİ NOTU-1

YETENEK: Bireyin sahip olduğu öğrenme gücü, belli bir eğitimden yararlanabilme gücüdür.² Yetenek doğuştan getirilen özelliklerin eğitim ve çevre etkisi ile geliştirilmiş kısmını ifade eder. **4 Yetenek alanı vardır;**

- 1. Sözel Yetenek:** Sözcüklerle ifade edilmiş kavramları öğrenebilme, sorunları algılayıp çözebilme ve düşünceleri doğru, açık bir biçimde anlatabilme gücünü ifade eder.
- 2. Sayısal Yetenek:** Sayılarla ifade edilen problemleri çözebilme, sayısal kavramları daha çabuk öğrenebilme ve sayılarla akıl yürütebilme gücünü gösterir.
- 3. Şekil-Uzay Yeteneği:** Şekiller arasındaki benzerlik ve farklılıkları şekillerdeki değişimin temelindeki ilkeyi algılayabilme, düzlem üzerinde çizilmiş bir cismi üç boyutlu görebilme gücünü ifade eder.
- 4. Göz-el Koordinasyonu Yeteneği:** Eller ve gözleri aynı anda koordineli şekilde hatasız kullanabilme yeteneği. Kesme, delme, araç kullanma vs.

İLGİ: Birey, herhangi bir zorunluluk hissetmediği ya da kendisine bir ödül vaat edilmediği halde kendiliğinden bazı faaliyetlere girişiyor ve bundan mutlu oluyorsa bu bireyin o tür faaliyetlere karşı ilgisi olduğu söylenebilir.² Bireyler genel olarak yetenekli oldukları alanlara yönelik ilgi duyarlar. 12 ilgi alanı tanımlanmıştır.

Edebiyat: Akıcı konuşabilme, yazabilme, edebi eserleri incelemekten hoşlanma.

Güzel Sanatlar: Sanat eserleri ortaya çıkarır veya mevcut eserlerden keyif alma.

Müzik: Müzik dinlemek ve müzik ile uğraşmaktan keyif alma.

Ticaret: Alış-Satış yapmaya ve kar elde etmeye ilgi duyma.

İkna: Duygu, düşünceleri başka kişilere iletmekten, onları etkilemekten hoşlanma.

Yabancı Dil: Yabancı dil öğrenmek, konuşmaktan hoşlanma.

Fen Bilimleri: Temel bilim ilgisi Fizik, Kimya, Biyoloji gibi bilimlerin konularını oluşturan doğal olayları incelemekten hoşlanma.

Sosyal Bilimler: Sosyal, toplumsal olayları incelemek ve nedenlerini araştırmak, tarihi ve güncel olaylara ilgili olma.

Mekanik: Çeşitli alet ve makineler yapmak, işletmek ve onarmak gibi faaliyetlerden hoşlanma.

Ayrıntı: Bir yazı veya işin ayrıntılarıyla uğraşmaktan hoşlanma.

Sosyal Yardım: Yardıma muhtaç insanlara yardım etmekten hoşlanma.

Ziraat: Hayvan ve bitkilerin yaşayışını incelemekten, onları yetiştirip üretmekten zevk alma davranışları içerir. Bu ilgiye sahip insanlar açık havada çalışmaktan hoşlanırlar. ¹

KAYNAK:

1 KUZGUN, Yıldız. (2011). Akademik Benlik Kavramı Ölçeği El Kitabı. Ankara: Nobel Yayın.

2 YEŞİLYAPRAK, Binnur. Mesleki Rehberlik ve Kariyer Danışmanlığı Kuramdan Uygulamaya. Ankara: Pegem Akademi

ETKİNLİK BİLGİ NOTU-2

Sevgili öğretmenim, aşağıdaki tabloda farklı lise türleri ve bu liselere girmek isteyen öğrencilerde aranan/bulunması gereken yetenek, ilgi ve akademik başarı düzeyi ile ilgili bölümler karışıklığı önlemek adına doldurulmuştur. Lütfen öğrencilere vereceğiniz geri bildirimlerle hatalarını düzeltmeleri konusunda yardımcı olunuz.

<p>Fen Liseleri Hedeflenen Lise:</p> <p>Yetenek: Sayısal Şekil -Uzay</p> <p>İlgiler: Fen Bilimleri Sosyal Yardım</p> <p>Akademik Başarı durumu Tüm akademik derslerde yüksek başarı</p>	<p>Sosyal Bilimler Liseleri Hedeflenen Lise:</p> <p>Yetenek: Sözel Sayısal</p> <p>İlgiler: Sosyal Bilim Edebiyat İş Ayrıntıları</p> <p>Akademik Başarı Düzeyi: Özellikle sözel derslerde yüksek başarı</p>	<p>Anadolu Liseleri Hedeflenen Lise:</p> <p>Yetenek: Sayısal Sözel Şekil-Uzay</p> <p>İlgiler: Fen Bilimleri Sosyal Bilimler Yabancı Dil Edebiyat</p> <p>Akademik Başarı Düzeyi: Sayısal ve sözel derslerde ortalamının üstünde başarı</p>
<p>Anadolu İmam Hatip Liseleri Hedeflenen Lise:</p> <p>Yetenek: Sözel</p> <p>İlgiler: Sosyal Bilimler İkna Edebiyat Sosyal Yardım Yabancı Dil</p> <p>Akademik Başarı Düzeyi: Sözel derslerde yüksek başarı</p>	<p>Mesleki Teknik Anadolu Liseleri Hedeflenen Lise:</p> <p>Yetenek: Şekil-Uzay Göz El Koordinasyonu</p> <p>İlgiler: Ziraat Mekanik Sosyal Yardım(sağlık meslek liseleri) Ticaret İkna</p> <p>Akademik Başarı Düzeyi: Sözel ve sayısal derslerde ortalama başarı</p>	<p>Güzel Sanatlar/Spor Liseleri Hedeflenen Lise:</p> <p>Yetenek: Özel yetenek alanları yanında Sözel ve sayısal yetenek de önemlidir. Göz El Koordinasyonu</p> <p>İlgiler: Güzel Sanatlar Sosyal Bilimler Müzik Edebiyat</p> <p>Akademik Başarı Düzeyi: Sözel ve sayısal derslerde ortalama başarı</p>

8. SINIF ETKİNLİKLERİ

SEÇİM YOLCULUĞUM

Gelişim Alanı	Kariyer
Yeterlik Alanı	Kariyer Planlama
Kazanım/Hafta	Kendi özellikleriyle seçmek istediği lise türlerinin özelliklerini ilişkilendirir./26.hafta
Sınıf Düzeyi	8.sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	1. Çalışma Yaprağı-1 2. Çalışma Yaprağı-2 3. Çalışma Yaprağı-3
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Çalışma Yaprağı-2 öğrenci sayısı kadar çoğaltılır. 2. Çalışma Yaprağı-3 öğrenci sayısı kadar çoğaltılır. 3. Çalışma Yaprağı-1'de yer alan ısınma etkinliği kapsamında belirtilen şekil ders öncesinde tahtaya çizilir.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> Uygulayıcı tarafından "Sevgili gençler, bugün sahip olduğunuz özellikler ile hangi lise türlerinin sizler için daha uygun olabileceği konusunda farkındalık kazanmanız amacıyla bir etkinlik yapacağız." şeklinde açıklama yapılır. İlk olarak bir ısınma etkinliği ile süreç başlatılır ve Çalışma Yaprağı-1'de yer alan bilgiler öğrenciler ile paylaşılır. "Bu etkinlikte (Ben-Sen ol) sıra arkadaşınız ile eşleşecek şekilde karşılıklı oturmanız gerekmektedir. Her birinizden bir not kağıdı çıkarmanızı istiyorum ve tahtaya çizmiş olduğum büyük artı işaretini kâğıtlarınıza çizmenizi ve ilgili bölümleri arkadaşınıza sorarak doldurmanızı istiyorum. Etkinliğin sonunda hem arkadaşınız kendisi hakkında farkındalık kazanmış hem de sizler onu daha iyi tanıma fırsatına sahip olmuş olacaksınız." Gönüllü öğrencilerden paylaşımları alınır. Çalışma Yaprağı-2 öğrencilere yüksek sesle okunur ve aşağıdaki açıklama yapılır. "Çalışma Yaprağı-2'de yer alan Eda'nın hikâyesini dikkatlice incelemenizi istiyorum. Sizlerden şimdi Eda'nın sınıf rehber öğretmeni ya da okul psikolojik danışmanı/rehber öğretmeni olarak kendinizi hayal etmenizi istiyorum. Eda'nın özelliklerini dikkate aldığınızda bilgilendirme amacıyla (tavsiye amaçlı olmadan) hangi lise türlerini araştırmasını önerirdiniz." Gönüllü öğrencilerden Çalışma Yaprağı-2'de yer alan boşluğa ilişkin paylaşımları alınır. Paylaşımların ardından "şimdi de herkesin kendi seçmek istediği lise türü

Süreç (Uygulama Basamakları):

üzerine düşünceğiz." denilerek Çalışma Yaprağı-3 dağıtılır.

7. Çalışma Yaprağı-3 gönüllü öğrenciler tarafından paylaşıldıktan sonra tartışma soruları kapsamında değerlendirilerek sürece devam edilir:
  - Etkinlik sürecinde neler yaşadınız/hissettiniz?
  - Bir lise türünün seçimi ile sizin özellikleriniz arasında ortak noktaların olması neden önemlidir?
  - Lise türü seçiminde ilgi, yetenek, akademik başarının önemi nedir?
  - Seçmeyi düşündüğünüz lise türü ile ilgi, yetenek ve akademik başarınız doğrultusunda hedeflerinize ulaşabileceğinizi düşünüyor musunuz?
8. Uygulayıcı tarafından etkinliğin sonucuna ilişkin aşağıdaki açıklama yapılır:

"Sevgili gençler öncelikle hepinize katılımlarınız için çok teşekkür ederim. Bugün sizlerle kendi özellikleriniz ile seçmek istediğiniz lise türünün özelliklerini ilişkilendirmeyi hedefledik. Gördüğünüz üzere yapmaktan hoşlandığınız, yetenekleriniz ile desteklediğiniz ve başarı ile sonuçlandırabildiğiniz gerçekçi hedefler sizleri tercihlerinize ulaştırabilecektir. Bunun da ilk adımı uygun bir lise türü seçmek ile başlamaktadır."

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Öğrencilerin kendi özellikleri doğrultusunda seçmeyi istedikleri lise türlerini inceleyerek bir sonraki haftaya sunum hazırlamaları istenilebilir. Öğrencilerin hazırladıkları sunumlar için uygun bir gün ve saat belirlenerek hazırlıklarını paylaşmaları sağlanabilir.

Uygulayıcıya Not:

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Çalışma yaprağında yer alan yazılı materyallere Braille yazı eklenebilir ya da punto büyütülerek materyal desteği sağlanabilir.
2. Sıra arkadaşını seçme sırasında tercih öğrenciye bırakılarak akran eşleşmesi yapılabilir.
3. Lise türleri ile ilgili öncesinde bir açıklama yapılarak öğretmen desteği sağlanabilir.

Etkinliği Geliştiren:

Neşe KURT DEMİRBAŞ

Çalışma Yaprağı 1

ISINMA ETKİNLİĞİ

Arkadaşınız ile eşleşecek şekilde karşılıklı oturunuz. Her biriniz bir not kağıdı çıkarınız ve tahtaya çizmiş olduğum büyük artı işaretini kâğıtlarınıza çiziniz. Daha sonra ilgili bölümleri arkadaşınıza sorarak doldurunuz ve cevaplarınızı bizimle paylaşınız.

Kişisel Bilgiler	İlgi Alanlarım
Son 3 ayda beni mutlu eden olay/olaylar	Hedefim

Eda'nın Lise Seçim Yolculuğu

Merhaba ben Eda, 8. sınıf öğrencisiyim. Yeni eğitim-öğretim döneminde yeni bir okulda bir lisede olmak düşüncesi bazen beni çok heyecanlandırıyor bazen ise kaygılandırıyor. Bugün öğretmenimin yanına lise türleri hakkında bilgi almak için gittim ancak ilk basamağın bu olmadığını söyledi.

Söylediğini anlayamadım....

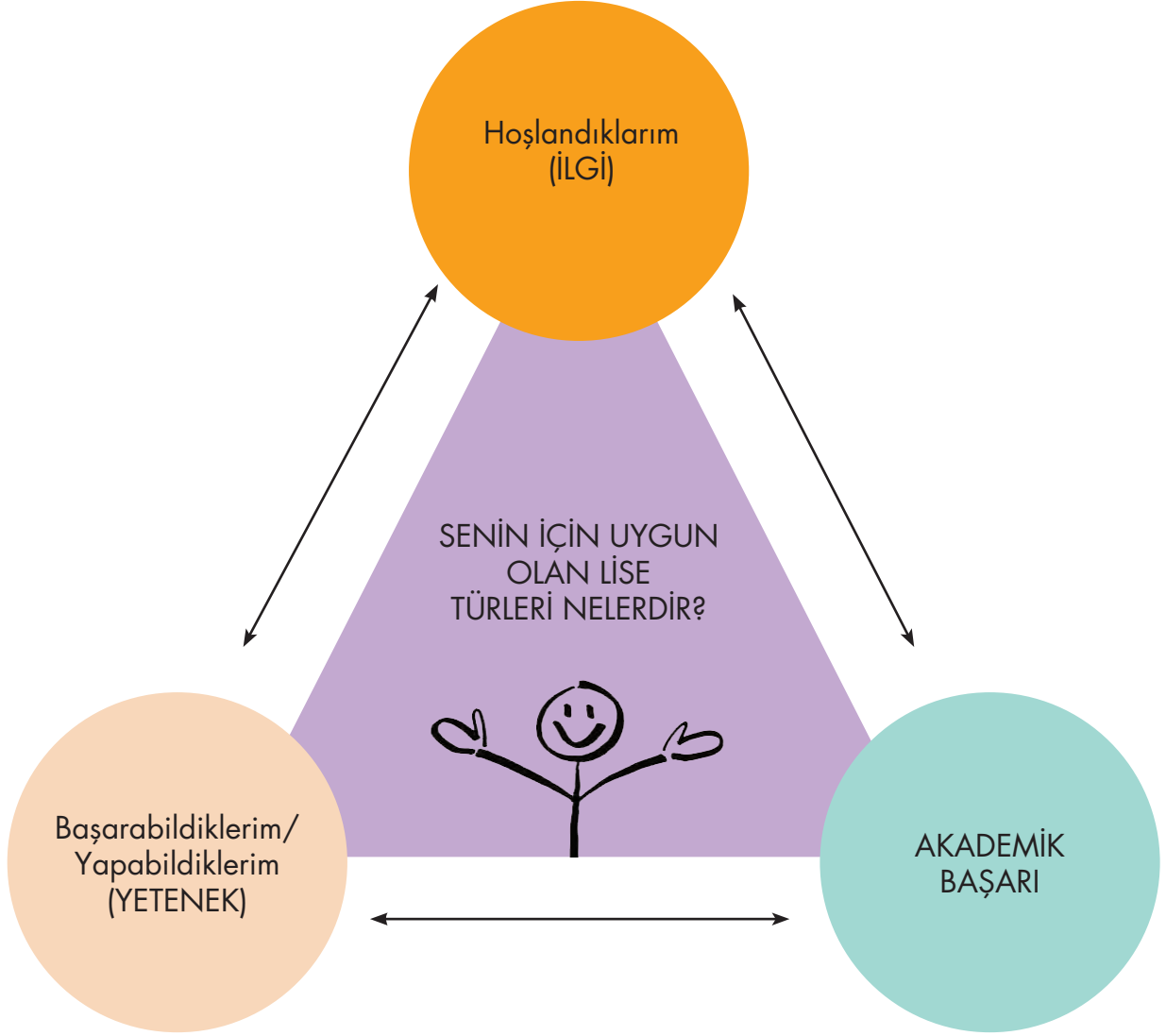
Daha sonra devam etti ve önce benim kendimi ne kadar iyi tanıdığım ile ilgili çok hoş bir sohbete daldık. Bu sohbette yer alan bazı konuşmaları sizlerle paylaşmak istiyorum.

- Öğretmen: En çok yapmaktan zevk aldığın şeyler nelerdir? İlgilerin hakkında bilgi verir misin?
- Eda: Okulda ya da evde daha doğrusu her yerde aklımda koşa koşa bulunduğum yerden çıkıp kendimi en özgür ve güçlü hissettiğim tekvando kursuna gitmek geçiyor. Oraya gittiğimde kıyafetlerimi giydiğimde kendimi huzurlu hissediyorum.
- Öğretmen: Bu sporu yapmaktan zevk aldığını görüyorum, peki bu konuda kendini başarılı veya yeterli hissediyor musun?
- Eda: Aslında hocam övünmek gibi olmasın ama Ankara ikinciliğim var. Ayrıca tekvando hocam bu konuda oldukça yetenekli olduğumu hep söylüyor doğrusu 5 yıldır gerçekten emek veriyorum.
- Öğretmen: Spor ile aranın oldukça iyi olduğunu anlıyorum. Okuldaki ders durumların hakkında bilgi verir misin?
- Eda: Aslında ortalama bir öğrenciyim. Orta düzeyde başarıya sahibim 5. ve 6. sınıfta teşekkür ile 7. sınıfta ise takdir ile geçtim. Derslerimi değerlendirdiğimde kendimi en çok sözel derslerde başarılı hissediyorum. Özellikle Sosyal Bilgiler dersi ile geçmişe dair öğrendiklerim oldukça heyecan veriyor. Sayısal dersler için pek de aynı şeyi söyleyemeyeceğim. Ödevlerimi aksatmadan yapıyorum, tekrarlarımı yapıyorum ama istediğim başarıya sahip olamıyorum. Özellikle Fen Bilgisi dersi gerçekten çok farklı düşünmeyi gerektiriyor ama ben bu yeteneğe sahip değilim.
- Öğretmen: Şimdi Eda yüksek sesle konuştuklarımızı düşündüğünde hangi lise türlerinde hem mutlu hem de daha yeterli olabileceğini düşün! Karar senin! Sana yol gösterici olması açısından ilk aşamada .....lise türlerini detaylı bir şekilde araştırmanı önerebilirim. En azından hedeflerimizi küçülterek araştırmak belki daha detaylı incelememizi sağlayabilir.

Çalışma Yaprağı 3

Şimdi sıra sizde! Kendi Lise Seçim Yolculuğuna hoşgeldiniz...

Bu hikâyeyi oluştururken aşağıda yazılı başlıkları, özelliklerinizi detaylı düşünmelisiniz ki kendinize en uygun lise türüne ulaşabilelim!

Küçük bir hatırlatma;

- Anadolu Lisesi
- Fen lisesi
- Sosyal Bilimler Lisesi
- Mesleki ve Teknik Liseleri
- İmam Hatip Liseleri
- Spor Liseleri
- Güzel Sanatlar Lisesi

8. SINIF ETKİNLİKLERİ

ZORLUKLAR KARŞISINDA KARAKTER GÜÇLERİM İLE GÜÇLÜYÜM

Gelişim Alanı	Sosyal Duygusal Alan
Yeterlik Alanı	Benlik Farkındalığı
Kazanım/Hafta	Sahip olduğu karakter güçlerini zorluklar karşısında kullanmayı bilir. / 27. Hafta
Sınıf Düzeyi	8.sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	1. Çalışma Yaprağı-1 2. Etkinlik Bilgi Notu 3. Torba/Kutu 4. Makas
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Çalışma Yaprağı-1 öğrenci sayısı kadar çoğaltılır. 2. Öğrencilerden uygulama öncesinde etkinlikte kullanmak üzere makas getirmeleri istenir.
Süreç (Uygulama Basamakları):	1. Etkinliğin amacının sahip olduğu karakter güçlerini zorluklar karşısında kullanmayı bilmek olduğu açıklanır. 2. Öğrencilere Çalışma Yaprağı-1 dağıtılır, incelemeleri ve tamamlamaları için süre verilir. Öğrenciler tarafından yazılan zorluklar öğrenciler tarafından kesilir ve bu kâğıtları öğrencilerin katlamaları istenir. Katladıkları kâğıtlar bir torbaya konulur. 3. Öğrencilerin yazmış oldukları zorlukların bulunduğu torbadan her öğrencinin bir kâğıt seçmesi sağlanır. 4. Etkinlik Bilgi Notu öğrencilere dağıtılır. Yazılı olan 24 karakter gücünü okumaları istenir. 5. Öğrencilerden hangi karakter güçlerini, seçmiş oldukları kâğıtlarda yazan zorluklar karşısında kullanabileceklerini ifade etmeleri istenir. 6. Aşağıdaki sorular kapsamında sınıfta sahip olduğu karakter güçlerini zorluklar karşısında kullanmanın önemi tartışılır, öğrencilerin düşüncelerini paylaşmalarını cesaretlendirilir. <ul style="list-style-type: none"> Sınavlara ilişkin yaşadığınız fizyolojik zorluklar nelerdir? Sınavlara ilişkin yaşadığınız psikolojik zorluklar nelerdir? Sınavlara ilişkin yaşadığınız davranışsal zorluklar nelerdir? Bu zorluklar karşısında karakter güçlerinizi kullanmak size ne sağlar? 7. "Atmacanın saldırıları serçenin uçuş yeteneğini geliştirir. Hayatımızdaki sınavlar da bizleri geliştiren, karakter güçlerimizi, yeteneklerimizi ortaya çıkaran gerçeklerdir." cümlesi ile süreç sonlandırılır.

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Öğrencilerden yaşadığı bir zorluk karşısında daha önce o zorluk için kullanmadığı bir karakter gücünü kullanması istenir. Sonucunu sınıfta paylaşması sağlanır. Örneğin; sınavlarda yaşadığı kaygıyı yönetebilmesi için tedbirlik ya da cesur olma karakter güçlerini kullanması.

Uygulayıcıya Not:

1. Etkinlik Bilgi Notu'nun her öğrenci için çoğaltılma imkânı yoksa tahtaya yansıtılabilir.
2. Öğrencilerin kâğıtları kesme süreci zaman alacak ise üç farklı renkte post-it/yapışkanlı kâğıt kullanılabilir.

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Çalışma yaprağında yer alan yazılı materyallere Braille yazı eklenebilir ya da punto büyütülerek materyal desteği sağlanabilir.
2. Etkinliğin tamamlanması için ek süre verilebilir.
3. Karakter güçleri ile ilgili hikâye, görseller eklenerek öğrenme süreci farklılaştırılabilir.

Etkinliği Geliştiren:

Leyla Deniz UYGUR YOLÇUN

Çalışma Yaprağı 1

Aşağıda sınavlara ilişkin yaşanabilecek zorluklara örnekler verilmiştir. Belirtilen alanlara karşılaştığınız farklı zorlukları yazınız.

Fizyolojik Zorluklar

-Uyku problemleri
-Yorgunluk, halsizlik, vb.
-Kaygıya bağlı terleme,
nefes alıp vermede zorluklar

.....

.....

.....

.....

Psikolojik Zorluklar

-Sinirli ve gergin olmak
-Umutsuz bir ruh hali içinde
olmak
-Dikkatini odaklayamama

.....

.....

.....

.....

Davranışsal Zorluklar

-Ders çalışmayı bırakma
-Akademik sorumluluklarını
erteleme
-Zamanı etkin kullanmama

.....

.....

.....

.....

ETKİNLİK BİLGİ NOTU

Aşağıda karakter güçleri verilmiştir. Yazılı olan 24 karakter gücünü okuyunuz.

8. SINIF ETKİNLİKLERİ

GÖNÜLLÜ OLMAK GEREK

Gelişim Alanı	Sosyal Duygusal Alan
Yeterlik Alanı	Kişiler Arası Beceriler
Kazanım/Hafta	Toplum için gönüllü çalışmanın gerekliliğini açıklar. / 28. Hafta
Sınıf Düzeyi	8.sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	1. Kutu 2. 5 renk kâğıt 3. 5 adet A4 kâğıdı 4. Çalışma Yaprağı-1 5. Çalışma Yaprağı-2 6. Etkinlik Bilgi Notu
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. 5 renk kâğıdın her birini gruptaki üye sayısı kadar bölünerek kutu içine koyulur. 2. Çalışma Yaprağı-1 her gruba bir hikâye gelecek şekilde kesilerek hazırlanır. 3. Çalışma Yaprağı-2 grup sayısı kadar çoğaltılır. 4. Etkinlik Bilgi Notu etkinlik öncesinde okunur.
Süreç (Uygulama Basamakları):	1. Uygulayıcı tarafından bu derste toplum için gönüllü çalışmanın gerekliliği üzerinde konuşulacağı açıklanır. 2. Toplum için gönüllü çalışmanın ne olduğu öğrencilere sorulur ve paylaşımlar alınır. 3. Bir kutu içerisine 5 renkte, öğrenci sayısı kadar küçük kâğıtlar atılır ve öğrencilerden kutunun içinden bir kâğıt çekmesi istenir. Aynı rengi çekenler aynı grupta olacak şekilde 5 grup oluşturulur. 4. Çalışma Yaprağı-1'den kesilerek hazırlanmış olan hikâyeler ve A4 kâğıtları her gruba bir tane olacak şekilde dağıtılır. 5. Uygulayıcı öğrencilere "Ait olduğunuz gruplara dönünüz. Size vermiş olduğum hikâyeyi okuyarak orada yazılı olan durumla ilgili grup olarak neler yapabileceğinizi tasarlayınız ve size dağıtmış olduğum A4 kâğıdına yapabileceğinizi yazınız." açıklamasında bulunur. 6. Gruplardan sırası ile hikâyeyi okumaları ve yapabilecekleri ile ilgili yazdıklarını paylaşmaları istenir. Diğer gruplardaki öğrencilerden yapılabileceklerle ilgili düşüncesi olan varsa paylaşmaları istenir.

Süreç (Uygulama Basamakları):

7. Ve süreç şu sorularla devam eder.
  - Toplum için gönüllü olarak çalışan bir birey olmak size neler hissettirdi?
  - Sizden toplumdaki sorunlara duyarsız bir insan olmanız istenseydi neler yapardınız ve hissederdiniz?
8. Çalışma Yaprağı-2 her gruba bir tane olacak şekilde dağıtılır.
9. Uygulayıcı öğrencilere “Şimdi gruplarınıza dönünüz. Toplum için gönüllü çalışmak neden gereklidir sorusunu düşünerek cevaplarınızı ilgili kutucuklara yazınız.” açıklamasında bulunur.
10. Gruplardan paylaşımlar alınır ve eksik kalan noktalar Etkinlik Bilgi Notu’ndan faydalanılarak uygulayıcı tarafından açıklanır.
11. Toplum için gönüllü çalışmanın kişinin kendisine, topluma ve doğaya birçok olumlu etkisi olduğu ve her insanın topluma karşı duyarlı olarak gönüllü yardımları olması gerektiğinin önemi vurgulanarak etkinlik sonlandırılır.

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Gruplardan toplum için faydalı bir eylem planlamaları ve uygulayarak sınıf arkadaşları ile paylaşımları istenebilir.

Uygulayıcıya Not:

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Çalışma yaprağında yer alan yazılı materyallere Braille yazı eklenebilir ya da punto büyütülerek materyal desteği sağlanabilir.
2. Etkinliğin tamamlanması için ek süre verilebilir.
3. Grup çalışması sırasında akran eşleştirmesi yapılarak akran desteği sağlanabilir.

Etkinliği Geliştiren:

Şeyma BAYRAM

Çalışma Yaprağı 1

Merhaba, benim adım Mustafa. Size kısaca kendimden bahsedeyim. 26 yaşındayım. Annem, babam ve kardeşimle birlikte yaşıyorum. Uzun zamandır iş arıyorum, bulmakta zorlandım. Ancak sonunda çalışabileceğim bir iş bulabildim. Kendi emeğimle kazanmak gurur veriyor. İşimi buldum evet ama artık baş etmem gereken başka problemlerim var. Evden dışarı çıkmak, yolda yürümek, karşıdan karşıya geçmek, çalışacağım binaya girmek, merdivenlerden çıkmak... Normalde insanların kolaylıkla yapabildiği çoğu eylem benim için bir zorluk oluyor. Neden mi? Çünkü ben görme engelli bir bireyim. Bende evimden çıktığımda huzurla yürüyebilmek, yapmam gereken işleri kendim rahatça yapabilmek istiyorum.

Benim için ne yapabilirsiniz?

Eskiden, ah eskiden. Çok güzeldi. Berrak suyu, renkli taşları, yanındaki yemyeşil ormanı ile görenlerin hayran kaldığı bir dereydim. Çeşit çeşit kuşlar uçardı üzerimde. Aileler, arkadaşlar hep yanıma gelir, piknik yapar eğlenirdi. Ama zamanla biraz biraz derken insanlar bütün çöplerini bırakıp gitmeye başladılar. Suyum kirlendi, kurumaya başladım. Bende, çevremde artık eskisi kadar mutlu değil. Sana bir şey daha söylemek istiyorum. Bir gün yangın çıkacak diye çok korkuyorum. Yangın çıkarsa ne olacağını hayal etmek bile istemiyorum.

Benim için ne yapabilirsiniz?

Merhaba, ben Fatma. Küçük, şirin bir köyde yaşıyorum. 8. sınıf öğrencisiyim. Köyümüzdeki arkadaşlarım ve ben okulu, dersleri, çeşit çeşit kitaplar okumayı çok seviyoruz. Okulumuzda bulunan kitapları şimdiden bitirdik. Köyümüzde kırtasiye bulunmuyor ve okul için ihtiyaçlarımızı almada, kitap almada sıkıntı çekiyoruz.

Bizim için ne yapabilirsiniz?

Dün gece bir deprem oldu. Çok şiddetli bir sarsıntıyla uykumuzdan sarsılarak uyandık. Hemen kendimizi korumaya alabileceğimiz bir yere geçtik. Sarsıntı durduğunda hızlıca dışarı çıktık. Sokaklarımızda bulunan bütün evler yıkılmış. Çevreden gelen insanların yardım çığlıkları susmuyor. Artık ne kalacak yerimiz ne de yiyeceğimiz, içeceğimiz var. Hava çok soğuk, herkes titriyor. Kısa bir süre sonra Kızılay yardıma geldi ancak buradaki bütün insanlara yetişmeleri çok zor.

Bizim için ne yapabilirsiniz?

Ben ve arkadaşlarım uzun zamandır sokakta yaşıyoruz. Bizim için her şey çok zor. Bir evi olduğunda insan kendisi için neler yapar, düşünebilir misin? İşte ben onların hiçbirini yapamıyorum. Üstelik bu da yetmezmiş gibi sürekli tehlikelerle iç içe yaşıyorum. Bizim için en zor mevsim kıştır. Geceleri çok üşürüz, donmaktan korkarız.

Bizim için ne yapabilirsiniz?

Çalışma Yaprığı 2

Aşağıda yer alan ifadeler ile ilgili düşüncelerinizi altında yer alan kutucuklara yazınız.

TOPLUM İÇİN GÖNÜLLÜ ÇALIŞMANIN		
Bireye kazandırdıkları	Topluma kazandırdıkları	Doğaya kazandırdıkları

ETKİNLİK BİLGİ NOTU ¹

Küçüköğlü'na (2012) göre "Topluma Hizmet Uygulamaları (THU)" kapsamında geliştirilecek projeler yoluyla çeşitli hizmetler gerçekleştirilerek sosyal ve akademik etkinliklerle öğrencilerin ufuklarının gelişmesine katkıda bulunulması, öğrencilerin kendilerine olan güvenlerinin artırılması ve grup içinde bireylerin etkin olarak çalışmalarını sağlayarak demokratik vatandaşlık bilincinin oluşmasına katkıda bulunması amaçlanmıştır.

Demokratik vatandaşlık bilincine katkı sağlayacak öğrenmeler yoluyla toplumsal sorumluluk bilinçlerini geliştirmek, hizmet öncesinde toplumun sorunlarıyla ilgilenmelerini sağlamak, bu sorunlara çözüm arama ve belirlenen sorunlara çözüm fırsatı bulabilmelerini sağlamak, özgüvenlerini geliştirmek, mesleki doyumlarını artırmak, toplumsal duyarlılık ve farkındalığını geliştirmek, iş birliği, dayanışma, etkili iletişim ve öz değerlendirme becerilerini desteklemek amaçlanmaktadır (Küçüköğlü, 2012).

Geleneksel bir okulda sosyal, duyuşsal, kariyere dönük ve akademik öğrenme alanları ilişkisiz parçalar gibi birbirinden bağımsız algılanır. Oysa hizmet ederek öğrenme yaklaşımları bu parçaları birleştirecek bir bağlam sağlar (Küçüköğlü, 2012).

Witmer ve Anderson'a (1994) göre hizmet ederek öğrenme ile bireyler sosyal ilişkilerini geliştirebilecek, duyuşsal özelliklerini fark ederek kendilerini daha yakından tanıyabileceklerdir. Sosyal ve duyuşsal gelişimin yanında toplum içerisinde alınan bu aktif rollerin kazandıracığı beceriler akademik yetismeyi kolaylaştıracak ve sonucunda da bireylerin kariyer beklentilerini daha çok karşılayacak beceri ve alışkanlıklar kazandıracaktır (aktaran Küçüköğlü, 2012).

Burada yer alan bilgi notunda topluma hizmet uygulamalarının amaçları açıklanmıştır. Bu amaçlardan yola çıkılarak toplum için gönüllü çalışmanın bireye katkı sağlayabilecek faydaları açıklanabilir.

KAYNAK:

1 Küçüköğlü, A. (2012). Öğretmen eğitiminde topluma hizmet uygulamaları deneysel bir öğrenme yaklaşımı. Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi, 1(4), 214-226.

8. SINIF ETKİNLİKLERİ

HAYAT BOYU ÖĞRENME NEDEN GEREKLİ?

Gelişim Alanı	Akademik
Yeterlik Alanı	Akademik Anlayış ve Sorumluluk
Kazanım/Hafta	Öğrenmenin hayat boyu devam ettiğini fark eder. /29. Hafta
Sınıf Düzeyi	8.sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	1. Etkinlik Bilgi Notu 2. 5 adet A3 boyutunda büyük kâğıt 3. Renkli Kalemler/Boyalar
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Etkinlik Bilgi Notu etkinlik öncesi gözden geçirilir. 2. Etkinlik Bilgi Notu grup sayısı kadar çoğaltılır.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> Etkinliğin amacının öğrenmenin hayat boyu devam ettiğini fark etmek olduğu açıklanır. Öğrencilere "Hayat boyu öğrenmeden ne anlıyorsunuz?" ve "Öğrenme neden hayat boyu devam eder?" soruları sorulur, cevaplar alınır ve öğrencilerin söyledikleri cevaplar kısa kısa tahtaya not edilir. Uygulayıcı tarafından aşağıdaki açıklama yapılır: "Hayat Boyu Öğrenme, bireyin bilgi ve becerilerini geliştirmek amacıyla hayatı boyunca katıldığı her türlü öğrenme etkinliğini kapsar. Okullar ile sınırlı kalmayan; evde, işte, hayatın her alanında gerçekleşebilen; öğrenmenin yaş, sosyal, ekonomik statü ve eğitim seviyesine bakılmaksızın, herhangi bir engel olmadan sürdürülebileceğini gösteren temel kavramlardan biridir." Gruplara ayırma yöntemlerinden uygun bir yöntem seçilerek sınıf 5 gruba ayrılır. Her gruba büyük boy kâğıtlar ve renkli kalemler, boyalar dağıtılır. Öğrencilere aşağıdaki yönerge verilir ve gruplara çalışacakları grup özellikleri söylenir. "Şimdi değişik yaş gruplarına hitap edecek "ÖĞRENME ŞENLİĞİ" düzenleyeceğiz ve bu şenliği insanlara haberdar etmek için afişler hazırlayacağız. Bu afişte yapılacak öğrenme etkinliği, kimlerin katılabileceği, nerede ve hangi tarihler arasında yapılacağına yer verilecektir. Bir afişte birden fazla da öğrenme faaliyeti olabilir." <p>Birinci grup: Okul öncesi İkinci grup: İlkokul-ortaokul Üçüncü grup: Lise-üniversite</p>

Süreç (Uygulama Basamakları):

Dördüncü grup: Meslek üyesi/çalışan

Beşinci grup: Emekli veya çalışmayan bireyler.

7. Her gruba faydalanmaları için Etkinlik Bilgi Notu dağıtılır. Çalışma için 10-15 dakika süreleri olduğu söylenir.

8. Gruplar afişlerini tamamladıktan sonra afiş seçtikleri sözcü tarafından sınıfa sunulur ve afişlerini sınıf panosuna asmaları sağlanır.

9. Süreç tartışma soruları kapsamında değerlendirilir:

- Katıldığınız ders, kurs ve faaliyetlerin veya evde gerçekleştirdiğiniz öğrenme etkinliklerinin hayat boyu öğrenme kapsamına girdiğini fark ettiniz mi? Bu öğrenme faaliyetleriniz hangileri?
- Hayat boyu öğrenme ile kendinize hangi becerileri katmak istersiniz?

10. Süreç aşağıdakine benzer bir açıklama yapılarak sonlandırılır:

"Bireyin kendini sürekli yenilemesi ve topluma uyumlu bir şekilde yaşayabilmesi, yaşam boyu eğitimle mümkündür. Çünkü eğitimden kopmuş bir bireyin toplumdan da kopma riski vardır. İnsan, hayatı boyunca öğrenmeye ve kendini geliştirmeye devam etmelidir. Öğrenme hayatın her anında ve her yerdedir."

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Öğrencilerden aile üyelerinden birinin veya tanıdıkları bir kişinin şu an gerçekleştirdiği bir öğrenme faaliyetini ve bunun o kişilere katkısını yazmaları istenebilir.

Uygulayıcıya Not:

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Çalışma yaprağında yer alan yazılı materyallere Braille yazı eklenebilir ya da punto büyütülerek materyal desteği sağlanabilir.
2. Etkinliğin tamamlanması için ek süre verilebilir.
3. Grup çalışması sırasında akran düzenlemesi yapılarak sosyal çevre düzenlenebilir.

Etkinliği Geliştiren:

Sema EYİER

Etkinlik Bilgi Notu

“Öğrenmeyi bıraktığınızda, ölmeye başlarsınız!” – Albert Einstein

İnsan, hayatı boyunca öğrenmeye ve kendini geliştirmeye devam etmelidir. Hayat Boyu Öğrenme, işte tam olarak bunun için vardır. Peki, nedir bu hayat boyu öğrenme?

Hayat Boyu Öğrenme, bireyin bilgi ve becerilerini geliştirmek amacıyla hayatı boyunca katıldığı her türlü öğrenme etkinliğini kapsar. Hayat boyu öğrenme, okullar ile sınırlı kalmayan; evde, işte, hayatın her alanında gerçekleşebilen; öğrenmenin yaş, sosyal, ekonomik statü ve eğitim seviyesine bakılmaksızın, herhangi bir engel olmadan sürdürülebileceğini gösteren temel kavramlardan biridir.

Hayat boyu öğrenme; farklı zaman ve farklı yerlerde esnek, çeşitli ve kullanılabilir yaşam boyu sürdürülecek olan öğrenme olarak tanımlanabilir. Birey; hangi yaşta olursa olsun, eğitim seviyesi ne olursa olsun hayat boyu öğrenmenin bir parçasıdır.

Eğitimin, anaokulundan başlayıp üniversite ile bitmediğini gösteren hayat boyu öğrenmede kişilerin yetenekleri, bilgileri ve yeterlilikleri farklı öğrenme teknikleriyle yaşam boyu geliştirilmeye çalışılır. Bireyler bu süreçte yeni bilgiler edinir ve yeni beceriler kazanırlar.

Hayat boyu öğrenmenin temel birkaç yararı şu şekilde sıralanabilir:

- Zihni geliştirir.
- Bireylerin kendilerine saygılarını artırır.
- Daha iyi bir iş için fırsatlar yaratır.
- Sürekli değişen dünyaya ayak uydurmanıza yardımcı olur.
- Dünyadaki şeylerden haberdar olmanızı sağlar.
- Daha fazla bilgi için de açıklık yaratır.

Teknoloji ve bilimin hızla gelişmesi, bireylerin eğitime ihtiyaçlarını arttırmıştır.

Hayat boyu öğrenme kurum ve faaliyetlere örnek:

- Okul öncesi sınıf-okulları,
- İlkokullar,
- Ortaokullar,
- Liseler,
- Üniversite ve yüksek okullar,
- Halk eğitimi merkezleri,
- Olgunlaşma enstitüleri,
- Açık öğretim okulları,
- Kurs ve kurs dışı faaliyetleri,
- İşletmelerde mesleki eğitim faaliyetleri,
- Araştırma, geliştirme ve arşivleme işlemleri,
- Ulusal ve uluslararası tanıtım faaliyetleri,
- Tasarım, üretim ve pazarlama faaliyetleri,
- Mesleki ve teknik içerikli eğitim faaliyetleri,
- Her türlü yarışma, fuar, sergi, sempozyum, panel, proje, iş birliği belgesi, sanatsal, sosyal, kültürel ve benzeri etkinlikler,
- Uzaktan öğrenme faaliyetleri.

KAYNAK:

*Ayvaz, K., Erişim adresi: <https://www.abprojeyonetimi.com/hayat-boyu-ogrenme-nedir/> yararlanılmıştır.

*Milli Eğitim Bakanlığı Hayat Boyu Öğrenme Kurumları Yönetmeliği 11 Nisan 2018

*MEGEP, 2007

8. SINIF ETKİNLİKLERİ

HANGİ LİSE, GÖRÜŞÜN NE?

Gelişim Alanı	Kariyer
Yeterlik Alanı	Kariyer Planlama
Kazanım/Hafta	Lise türü seçimine ilişkin kararını verirken kendi görüşleri ile aile ve yakın çevresinin görüşlerini karşılaştırır./ 30.Hafta
Sınıf Düzeyi	8.sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	1. Çalışma Yaprağı-1
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Çalışma Yaprağı-1'den öğrenci sayısı kadar çoğaltılır.

Süreç (Uygulama Basamakları):

- Etkinliğin amacının lise türü seçimine ilişkin karar verirken kendi görüşleri ile aile ve yakın çevresinin görüşlerini karşılaştırmak olduğu öğrencilere açıklanır.
- Öğrenciler sınıftaki oturma düzenine göre en yakın oturdukları kişilerle eşleştirilir.
- Her öğrenciye Çalışma Yaprağı-1 dağıtılır.
- Öğrencilerden Çalışma Yaprağı-1'e lise türlerine yönelik görüşlerini yazmak amacıyla eşleştiği kişiyle röportaj yapmaları istenir. Bir kişi muhabir olur, karşısındakinin verdiği cevapları listeler. Sonrasında diğer kişi muhabir olur ve eşleştiği kişinin lise türlerine ilişkin görüşlerini not alır.
- Aşağıdaki tartışma soruları cevaplanarak etkinlik devam ettirilir:
  - Kendi görüşlerinize diğerlerinin görüşlerini karşılaştırırken neler fark ettiniz?
  - Hangi lise türüne ilişkin görüşleriniz aileniz ve/veya yakın çevrenizle uyumlu?
  - Hangi lise türüne ilişkin görüşleriniz aileniz ve/veya yakın çevrenizle uyumlu değil?
  - Uyumlu olma durumu hakkında ne düşünüyorsunuz?
  - Uyumlu olmama durumu hakkında ne düşünüyorsunuz?
- Tartışma sorularından alınan cevaplar özetlenerek etkinlik sonlandırılır:

"Sevgili öğrenciler, bu etkinlikle fark ettiğiniz gibi sizin, ailenizin ve yakın çevrenizin lise türlerine yönelik görüşleri farklılık gösterebilir. Sizin tercihinizde

Süreç (Uygulama Basamakları):

olmayacak lise türlerini size uygun bulabilirler. O lise türüne yerleşmenin sizin için daha uygun olacağını düşünebilirler. Bazı tür liseleri çevrenizdekiler (arkadaşlarınız gibi) ve aileniz size daha uygun görebilirler. Sizinle onlar arasında uyumsuzluklar olabilir. Bununla birlikte lise tercihi yapmadan önce ailenizin ve yakın çevrenizin görüşlerini de almanız önemlidir.”

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Öğrencilerin aile bireyleriyle ve yakın çevrelerinden belirledikleri bir kişi ile lise türlerine ilişkin görüşleri hakkında kendi hazırladıkları sorular eşliğinde röportaj yapmaları istenir.

Uygulayıcıya Not:

1. İkili eşleşmede boş kalan öğrenci olması durumunda bu öğrenci başka bir grubun yanına alınabilir.
2. Eşleşmek istemeyen öğrenci etkinliği bireysel olarak da gerçekleştirebilir.

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Çalışma yaprağında yer alan yazılı materyallere Braille yazı eklenebilir ya da punto büyütülerek materyal desteği sağlanabilir.
2. Etkinliğin tamamlanması için ek süre verilebilir.
3. Öğrencinin tercihi doğrultusunda akran eşleşmesi yapılarak akran desteği sağlanabilir.
4. Kazanımın değerlendirilmesi için soruların hazırlanmasında öğretmen desteği sağlanabilir.

Etkinliği Geliştiren:

Seda ALTINOK KALKAN

Çalışma Yaprağı 1

İsim:

Sınıf:

Muhabir:

HANGİ LİSE GÖRÜŞÜN NE?

Aşağıdaki lise türlerinden tercih etmek istediğiniz üç tanesine yönelik kendi görüşlerinizi, ailenizin görüşlerini ve yakın çevrenizdeki kişilerin görüşlerini yazınız. Yazdığınız lise türlerinin yanına (+) koyunuz.

- *FEN LİSELERİ
- *AÇIK ÖĞRETİM LİSESİ
- *SOSYAL BİLİMLER LİSELERİ
- *ÖZEL LİSELER
- *ÖZEL YABANCI LİSELER
- *ANADOLU LİSELERİ
- *MESLEKİ VE TEKNİK ANADOLU LİSESİ
- *GÜZEL SANATLAR VE SPOR LİSELERİ
- *İMAM HATİP LİSELERİ
- *MESLEKİ EĞİTİM MERKEZİ

BEN

AİLEM

YAKIN
ÇEVREM

8. SINIF ETKİNLİKLERİ

KARAR VERME SÜRECİM

Gelişim Alanı	Kariyer
Yeterlik Alanı	Kariyer Planlama
Kazanım/Hafta	Lise türü seçimine ilişkin kararını verirken kendi görüşleri ile aile ve yakın çevresinin görüşlerini karşılaştırır. / 31. Hafta
Sınıf Düzeyi	8.sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	1. Çalışma Yaprağı-1
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Çalışma Yaprağı-1'den öğrenci sayısı kadar çoğaltılır.

Süreç (Uygulama Basamakları):

1. Öğrencilere şu açıklama yapılarak etkinliğe başlanır:

"Sevgili öğrenciler, daha önceki haftalarda da konuştuğumuz gibi lise türü kararımızı verebilmek için birçok değişkeni ele almamız gerekiyor. Hatırlarsanız sizlerle bir yandan ilgi, yetenek gibi kişisel özelliklerimizi konuşurken bir yandan da lise türleri hakkında konuşmuştuk. Bu hafta da yine lise türü seçimimizi etkileyecek başka bir konu üzerinde duracağız."

2. Sonrasında öğrencilere şu sorular yöneltilir:

- Daha önce ailenizle lise türü seçiminiz hakkında konuştunuz mu?
- Aileniz dışındaki yakın çevrenizle lise türü seçiminiz hakkında konuştunuz mu?
- Bu konuşmalar size neler kazandırdı?
- Daha önce dikkate almayıp bu konuşmalar sonucunda dikkate aldığınız bir nokta oldu mu?
- Bu konuşmalarınız sizin düşüncelerinizi etkiledi mi?

3. Daha sonra her öğrenciye Çalışma Yaprağı-1 dağıtılarak aşağıdaki yönerge okunur.

"Çalışma yaprağında yer alan ifadelerden sizin için önemli olan maddelerde kendim sütununu, aileniz ve yakın çevreniz için önemli olan maddelerde aile ve yakın çevrem için olan sütunu işaretleyiniz. Eğer her iki taraf için de önemliyse ikisini de işaretleyebilirsiniz."

4. Çalışma Yaprağı-1'in doldurulmasının ardından öğrencilerin verdiği cevapları incelemeleri ve üzerine düşünmeleri istenir.

Süreç (Uygulama Basamakları):

5. Daha sonra öğrencilere aşağıdaki sorular yöneltilir:

- Lise türü seçimine karar verirken sizin seçiminizle aileniz ve yakın çevrenizin seçimlerinin hangi konularda aynı olduğunu fark ettiniz?
- Lise türü seçimine karar verirken sizin seçiminizle aileniz ve yakın çevrenizdeki kişilerin seçimlerinin hangi konularda farklı olduğunu fark ettiniz?
- Kendiniz ya da aileniz ve yakın çevreniz için liste dışında eklemeleriniz oldu mu?

6. Gönüllü öğrencilerden cevapları alındıktan sonra aşağıdaki açıklama ile etkinlik sonlandırılır:

"Aileniz ve yakın çevrenizin istekleri ve beklentileri bazen sizinkilerden farklı olabilir. Bu durum lise türü seçiminiz için de geçerli olabilir ve aile ve yakın çevrenizden farklı görüşler alabilirsiniz. Bu görüşler kimi zaman sizin daha önce fark etmediğiniz bir noktayı fark etmenizi sağlayabileceği gibi bazen de sizin özelliklerinize uygun olmayan bir lise türü üzerinde yoğunlaşabilir. Seçeceğiniz lise türüne karar verirken ne tamamen kendi görüşlerinize odaklanmak ne de tamamen aile ve yakın çevrenizin isteklerini yerine getirmek uygun bir yol olmayabilir. Bu nedenle en uygun olan yöntem ailenizin, yakın çevrenizin ve kendinizin görüşlerini ortak değerlendirmeniz ve kendi süzgecinizden geçirerek karar vermeniz olacaktır."

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Çalışma yaprağını eve götürerek ailelerine doldurtmaları ve kendi doldurdukları ile karşılaştırmaları istenir.

Uygulayıcıya Not:

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Çalışma Yaprığı-1'de yer alan yazılı materyallere Braille yazı eklenebilir ya da punto büyütülerek materyal desteği sağlanabilir.

Etkinliği Geliştiren:

Hava BAŞKÖY

Çalışma Yaprağı 1¹

		Kendime göre	Aileme ve yakın çevreme göre
1	Seçeceğim lise türünün geçmiş yıllardaki üniversiteyi kazandırma oranları önemlidir.		
2	Seçeceğim lise türünün sosyal faaliyetler bakımından ne kadar aktif olduğu önemlidir.		
3	Seçeceğim lise türünün yabancı dilimi geliştirmesi önemlidir.		
4	Seçeceğim lise türünün yurt içi ve yurt dışındaki üniversiteler ile bağlantısı olup olmadığı önemlidir.		
5	Seçeceğim lise türünün ilgi, yetenek ve değerlerime uygun olması önemlidir.		
6	Seçeceğim lise türünün sosyal çevresi ve güvenliği önemlidir.		
7	Seçeceğim lise türünün servis olanaklarının olması önemlidir.		
8	Seçeceğim lise türünün temizlik ve sağlık hizmetlerini sağlaması önemlidir.		
9	Seçeceğim lise türünü arkadaşlarımin da seçmesi önemlidir.		
10	Seçeceğim lise türünün evime yakın olması önemlidir.		
11	Seçeceğim lise türünün yurt olanakları sağlıyor olması önemlidir.		
12	Seçeceğim lise türünün yaşadığım şehirde olması önemlidir.		
13	Seçeceğim lise türünün uygulama (staj) olanakları önemlidir.		

Listedeki maddeler dışında lise türü seçiminiz sırasında önem verdiğiniz diğer noktalar:

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.

Listedeki maddeler dışında lise türü seçiminiz sırasında aile ve yakın çevrenizin önem verdiği diğer noktalar:

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.

KAYNAK:

1 0-18 Yaş Aile Eğitimi Programı'ndan uyarlanmıştır.

8. SINIF ETKİNLİKLERİ

KARARINI VER, SEÇİMİNİ YAP

Gelişim Alanı	Kariyer Gelişimi
Yeterlik Alanı	Kariyer Planlama
Kazanım/Hafta	Lise türü seçimi yaparken karar verme becerisini kullanır. / 32. Hafta
Sınıf Düzeyi	8.sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	1. Çalışma Yaprağı-1 2. Çalışma Yaprağı-2 3. Çalışma Yaprağı-3
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Çalışma Yaprağı-1 ve Çalışma Yaprağı-2 öğrenci sayısı kadar arkalı önlü çoğaltılır. 2. Çalışma Yaprağı-3 öğrenci sayısı kadar arkalı önlü (A4 kâğıdının her iki yönünde de olacak şekilde) çoğaltılır.
Süreç (Uygulama Basamakları):	1. Etkinliğin amacının lise türü seçimi yaparken karar verme becerisini kullanmak olduğu açıklanır. 2. Öğrencilere; <i>"Sevgili öğrenciler, sizin de bildiğiniz gibi günlük hayatta sadece kariyer gelişimimiz ile ilgili değil birçok durumla ilgili karar verme becerilerimizi kullanmaktayız. Sizlerden en son karar vermiş olduğunuz durumu düşünmenizi ve kararınızı nasıl verdiğinizi sınıf arkadaşlarınızla paylaşmanızı istiyorum."</i> yönergesi verilir. 3. Öğrenciler paylaşımda bulunmaları için cesaretlendirilir ve birkaç öğrencinin paylaşımda bulunması sağlanır. 4. Öğrencilere şu yönerge verilir: <i>"İçinizden bazıları en son kararını nasıl verdiğini ifade etti ve diğerleriniz ise vermiş olduğu kararı nasıl verdiğini düşündü. Şimdi de karar verme becerilerinizi nasıl kullanıyor olduğunuzu bir etkinlikle gözden geçirelim. Bunun için sizlere dağıtılacak olan Çalışma Yaprağı-1'i inceleyerek, bir bisiklet alacağınızı hayal etmenizi istiyorum. Alacağınız bisiklet ile ilgili karar vermeniz gerekmektedir. Bunun için de sizlere yardımcı olabilmesi açısından Çalışma Yaprağı-1'in arka sayfasında yer alan Çalışma Yaprağı-2 oluşturulmuştur. Ayrıca sizlere Çalışma Yaprağı-3'te dağıtılacaktır. Karar verme beceri süreçlerinizin işleyişini Çalışma Yaprağı-2'den faydalanarak Çalışma Yaprağı-3 üzerinde yazınız. Çalışma Yaprağı 3'ün sadece tek yüzünü kullanınız. En son vermiş olduğunuz kararı da yine Çalışma Yaprağı-1'deki bisikletlerin yanındaki kutucuğu işaretleyerek belirtiniz. Bunun için toplam süreniz 10 dakikadır."</i>

Süreç (Uygulama Basamakları):

5. Çalışma Yaprağı-1, Çalışma Yaprağı-2 ve Çalışma Yaprağı-3 öğrencilere dağıtılır.
6. Verilen süre boyunca öğrencilerin bireysel çalışma becerileri gözlemlenir. Süre bitiminde öğrenciler paylaşımında bulunmaları için cesaretlendirilir, paylaşımında bulunmak isteyen öğrencilerin paylaşımında bulunmaları sağlanır.
7. Yapılan paylaşımların ardından öğrencilere hangi tür bisiklet almaya karar verme süreçlerinde kullandıkları becerilerin, farklı karar verme süreçlerinde de kullanılabileceği vurgulanabilir. Seçmeyi düşündükleri lise türünü belirleme sürecinde de benzer mekanizmaların kullanılabileceği; ancak buradaki karar verme süreçlerinde karar verilecek durumun önemi ve kararın sonuçlarının bireyin yaşamındaki etkilerinin farklı olabileceği vurgulanır. Öğrencilere lise türü seçiminin bu yıl vermeleri gereken önemli kararlardan birisi olduğu hatırlatılır.
8. Öğrencilere "Az önce karar verme becerilerinizi etkin bir şekilde kullanmaya çalıştınız, peki bir lise türü seçerken neleri göz önünde bulundurarak karar vermeye çalışırsınız?" sorusu yöneltilir.
9. Öğrencilerden gelen cevaplar tahtaya yazılır ve öğrencilere şu yönerge verilir: "Lise türü seçimi yaparken göz önünde bulunduracağınız bazı şeyleri ifade ettiniz. Bu durumu da bir etkinlikle gözden geçirmek yararlı olabilir. Bunun için hem bugün konuştuklarımızı, hem daha önceki zamanlarda öğrenmiş olduğunuz birçok şeyi dikkate alarak hareket etmenizin önemli olduğunu unutmayınız. Sizlere önceki etkinlikte dağıtılmış olan Çalışma Yaprağı-3'ün kullanmadığınız yüzünü çeviriniz ve ne tür bir lise seçimi yapacağınıza dair karar verme sürecinizi tamamlayınız. Bu etkinlik için süreniz 10 dakikadır."
10. Süre bitiminde öğrenciler paylaşımında bulunmaları için cesaretlendirilir. Gönüllü öğrencilerin paylaşımları alınır.
11. Etkinlik tartışma soruları kapsamında sürdürülür:
  - Bisiklet alma kararı verirken ve lise türü ile ilgili kararı verirken neler hissettiniz?
  - Bu etkinlikle neler kazandığınızı düşünüyorsunuz?
  - Bugün kullanmış olduğunuz karar verme becerilerinin yaz döneminde lise tercihleri sürecinde ne gibi etkileri olacağını düşünüyorsunuz?
12. Tartışma sorularının cevaplanmasının ardından etkinlik, uygulayıcının şu cümlesi ile sonlandırılır: "Sevgili öğrenciler, karar verme becerilerimizi ne kadar doğru bir şekilde kullanabilirsek lise türü seçimi ve hayatımızdaki birçok seçimde daha isabetli kararlar verebiliriz."

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Öğrencilerden bir sonraki haftaya kadar kendileri için belirledikleri lise türleri ile ilgili daha detaylı bir araştırma yapmaları istenir.

Uygulayıcıya Not:

- Özel gereksinimli öğrenciler için;
1. Çalışma yaprağında yer alan yazılı materyallere Braille yazı eklenebilir ya da punto büyütülerek materyal desteği sağlanabilir.
  2. Etkinliğin tamamlanması için ek süre verilebilir.
  3. Çalışma yaprağında yer alan bisiklet, öğrencinin tercihi doğrultusunda başka bir nesne ile değiştirilerek içerik farklılaştırılabilir.

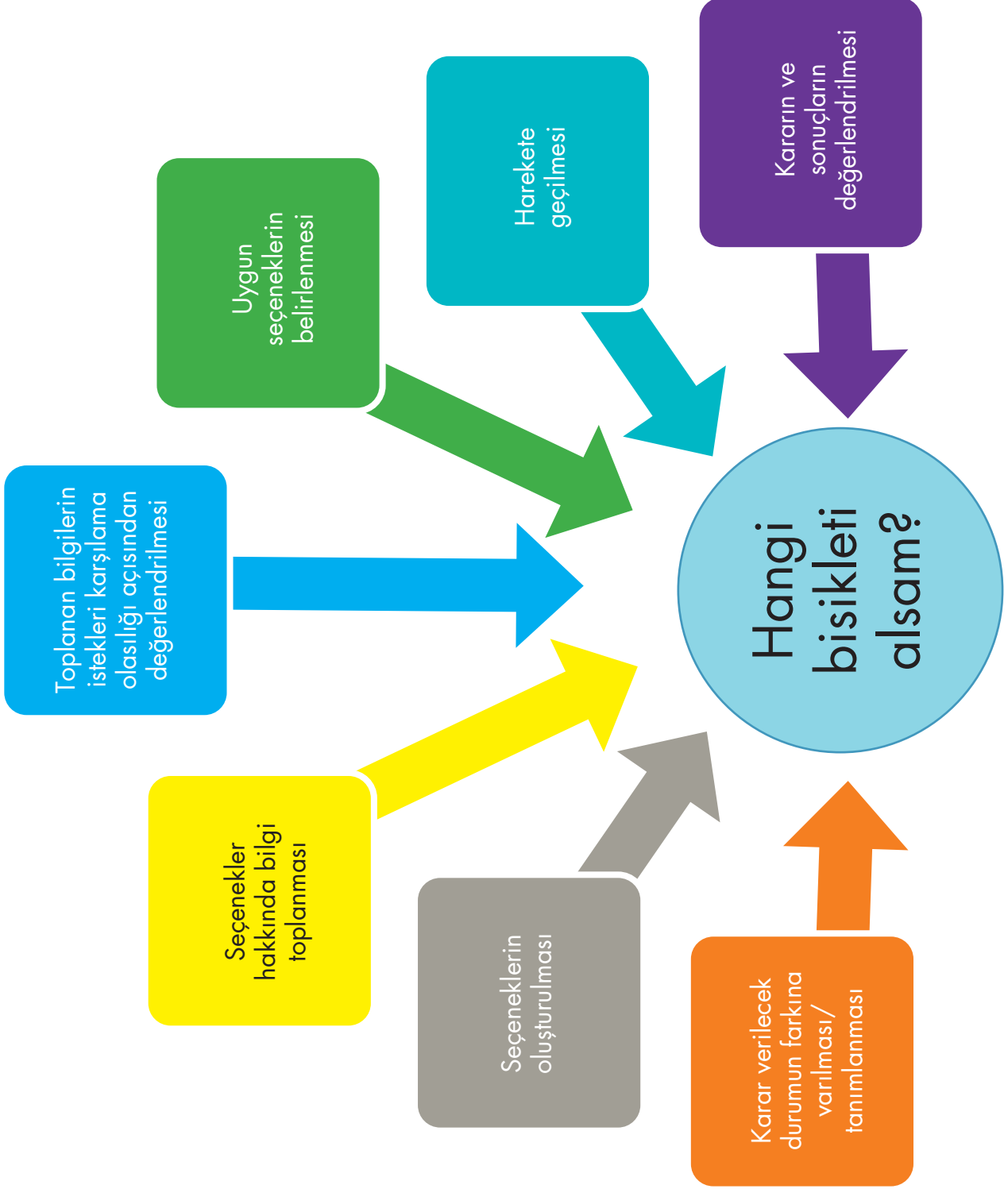
Etkinliği Geliştiren:

Zeynep TÜRKÖĞLU MUTLU

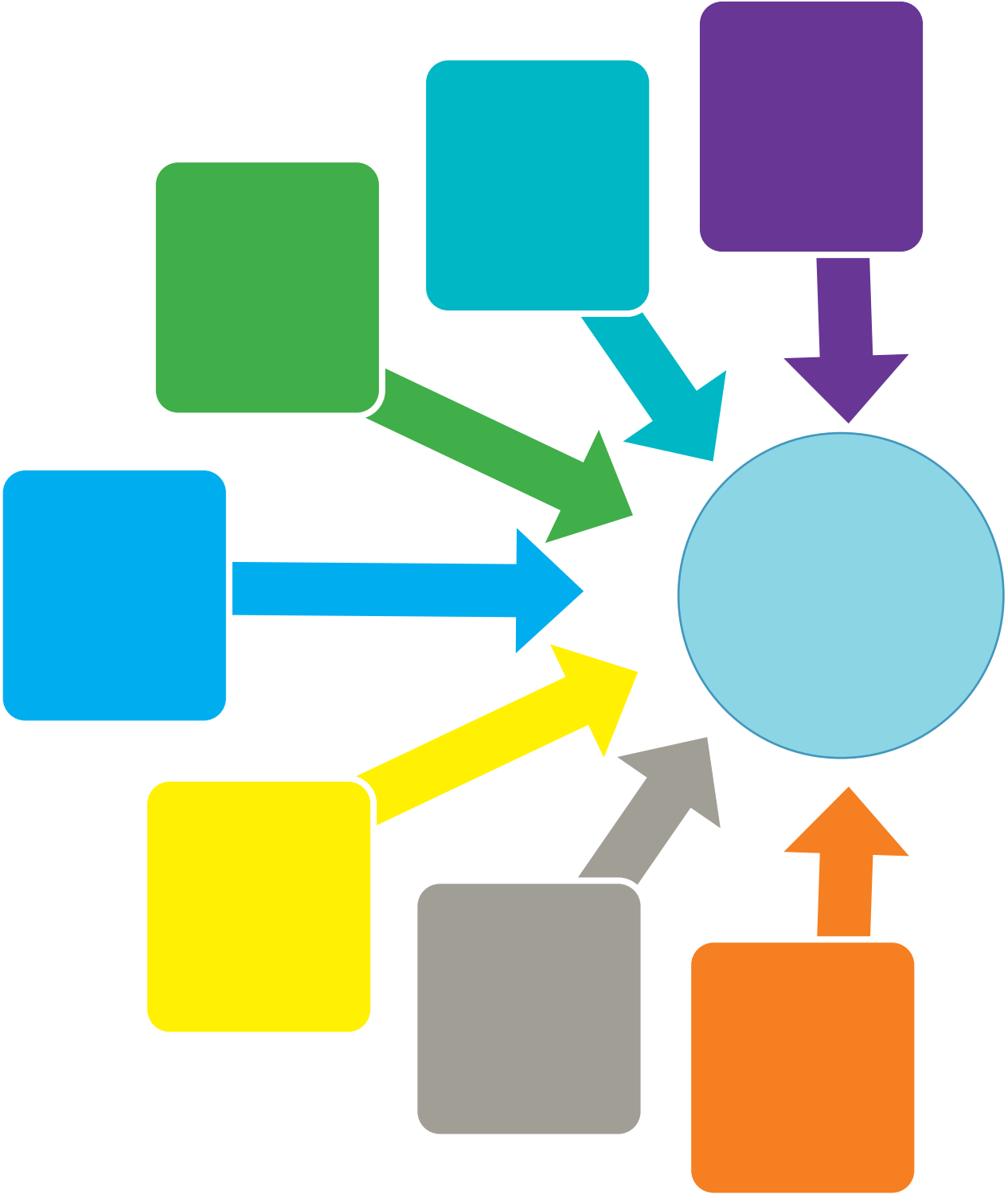
Çalışma Yaprağı 1

 <p>( )</p>	<p>Dağ Bisikleti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Geniş ve kalın tekerleklidir. • Kalın tekerlekleri biraz daha fazla çaba sarf etmenizi gerektirir.
 <p>( )</p>	<p>Yarış Bisikleti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • İnce tekerlekli ve hafiftir. • Az performansla daha hızlı ve daha uzun yol gitmeniz mümkündür.
 <p>( )</p>	<p>Katlanır Bisiklet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Katlanıp yanınızda taşımaya elverişlidir. • Acemiler için kullanımı ve alışması zaman almaktadır.
 <p>( )</p>	<p>Tandem Bisiklet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • İki kişi aynı bisiklet üzerinde pedal çevirebilir. • Tur bisikleti olarak tasarlanmıştır.
 <p>( )</p>	<p>Şehir Bisikleti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dik ve konforlu bir oturuş pozisyonuna sahiptir. • Arkasında sele önünde ise sepet bulunmaktadır.
 <p>( )</p>	<p>Elektrikli Bisiklet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Şarj edilerek doldurulan bir bataryanın sağladığı enerji ile hareket ettirilir. • Bazı modellerinin pedalla kullanma seçeneği de vardır.

Çalışma Yaprağı 2

Çalışma Yaprağı 3

8. SINIF ETKİNLİKLERİ

KARAR TERAZİSİ

Gelişim Alanı	Kariyer
Yeterlik Alanı	Kariyer Planlama
Kazanım/Hafta	Lise türü seçimi yaparken karar verme becerisini kullanır/33. Hafta
Sınıf Düzeyi	8.sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	1. Çalışma Yaprağı-1 2. Çalışma Yaprağı-2 3. Kırmızı-Yeşil boya kalemleri
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Çalışma Yaprağı-1 sınıf mevcudu kadar çoğaltılır. 2. Çalışma Yaprağı-2 arkalı önlü olacak şekilde sınıf mevcudu kadar çoğaltılır.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> 1. Etkinliğin amacının lise türü seçimi yaparken karar verme becerilerini kullanmak olduğu açıklanarak süreç başlatılır. 2. Çalışma Yaprağı-1 ve Çalışma Yaprağı-2 öğrencilere dağıtılır. 3. Aşağıdaki yönerge öğrenciler ile paylaşılır; <p><i>"Sizlere dağıttığım Çalışma Yaprağı-1'i incelediğinizde karar verme basamakları formunu göreceksiniz. Bu basamakların birçoğu sizin için oldukça net ve o kısımları doldurmak zor olmayacaktır. Ancak seçenek oluşturma ve oluşturulan seçenekleri kendi isteklerinizle karşılaştırma adımında belirsizlikler yaşayabilirsiniz. Bugünkü etkinliğimiz bu adımdaki belirsizlikleri ortadan kaldırmaya yönelik bir etkinlik. Bunun için Çalışma Yaprağı-2'yi kullanmanız gerekiyor. Çalışma Yaprağı-2'de sol grupta yer alan terazilerin her biri ayrı bir lise türünü değerlendirmek için hazırlanmıştır. Lise türlerinin sizin isteklerinizle örtüşen özelliklerini yeşil kefeye sizin isteklerinizle ters düşen özelliklerini ise kırmızı kefeye yazın. Bütün seçenekler için bu işlemi yaptıktan sonra çalışma yaprağının sağ tarafında bulunan terazilerin ağır basan kefelerini uygun renge boyayınız. Eğer yeşil kefeniz ağır basıyorsa o lise türü sizin için uygun seçeneklerden biridir. Çalışma Yaprağı-2'yi doldurduktan sonra Çalışma Yaprağı-1'de kalan adımları tamamlayınız."</i></p> 4. Öğrencilere çalışma yapraklarını doldurmaları için yeterli süre verilir. Gönüllü öğrencilerden paylaşımları alınır. 5. Süreç aşağıda yer alan tartışma soruları ile devam ettirilir. <ul style="list-style-type: none"> • Çalışma Yaprağı-1'i doldururken zorlandığınız bir adım oldu mu? • Çalışma Yaprağı-2'yi doldururken sizi şaşırtan bir durum ortaya çıktı mı?

Süreç (Uygulama Basamakları):

- Lise türü seçimi ile ilgili kendinizi hazır hissediyor musunuz?

6. Süreç aşağıdaki açıklamalar yapılarak sonlandırılır.

"Karar vermek hayatımızın çok önemli bir parçasıdır, her gün onlarca karar vermek durumunda kalırız. Günlük hayatta her kararımızı bu kadar düşünmemiz ve üzerinde böyle çalışmamız mümkün değildir. Ancak şu aşamada lise türü seçimi, ilerleyen aşamada meslek seçimi gibi seçimler hayatımızı önemli ölçüde etkileyen seçimlerdir. Bu nedenle bu seçimleri yaparken derinlemesine düşünmek, seçenekleri iyi araştırmak ve akılcı kararlar vermek çok önemlidir. Burada geliştirmiş olduğunuz karar verme becerileri sizlere bu seçimde ve ilerleyen yıllarda karşılaştığınız karar verme durumlarında fayda sağlayacaktır. Etkinliğe katıldığınız için teşekkür ederim."

Kazanımın Değerlendirilmesi:

-

Uygulayıcıya Not:

1. Öğrencilerin Çalışma Yaprağı-2'deki bölümleri bütün lise türleri için doldurmaları zorunlu değildir. Uygulama esnasında öğrencilere hatırlatınız.
2. Renkli çıktı alma imkânınız yoksa Çalışma Yaprağı-2'de sol bölümde yer alan terazileri boya kalemleri ile renklendirebilirsiniz.

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Çalışma yaprağında yer alan yazılı materyallere Braille yazı eklenebilir ya da punto büyütülerek materyal desteği sağlanabilir.
2. Etkinliğin tamamlanması için ek süre verilebilir.
3. Çalışma yapraklarının doldurulması sırasında öğretmen desteği sağlanabilir.

Etkinliği Geliştiren:

Şaduman AYHAN

Çalışma Yaprağı 1¹

Karar Verilecek Durumun Farkına Varılması/ Tanımlanması

Seçeneklerin Oluşturulması
Sizin ilgilendiğiniz lise türleri hangileri?
(Çalışma Yaprağı 2’de yalnızca ilgilendiğiniz lise türü ile ilgili alanları doldurunuz.)

Seçenekler Hakkında Bilgi Toplanması
Daha önce yapılan etkinliklerde bahsedilen özellikleri hatırlayınız.

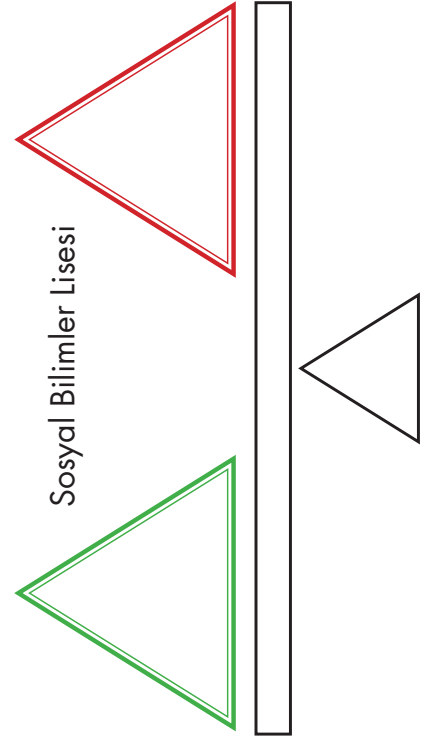
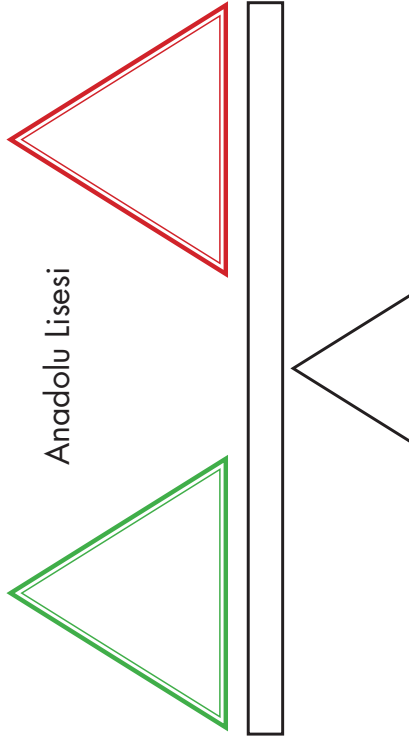
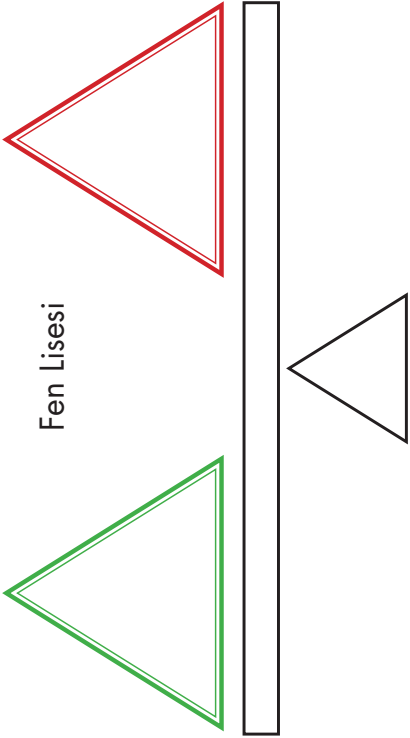
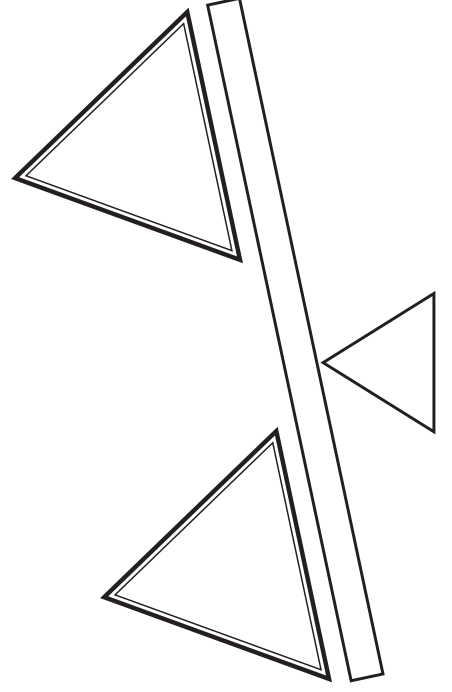
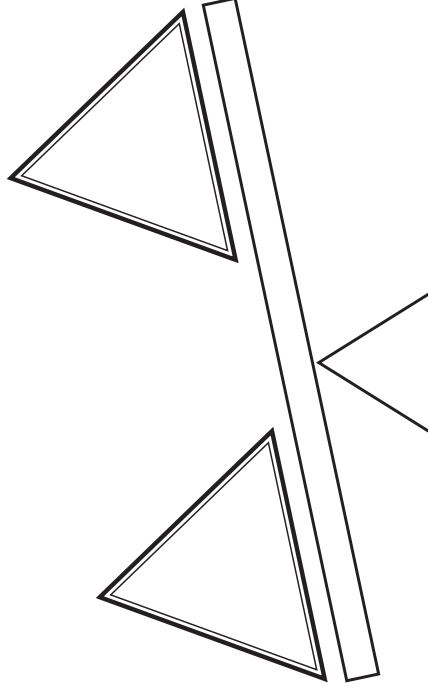
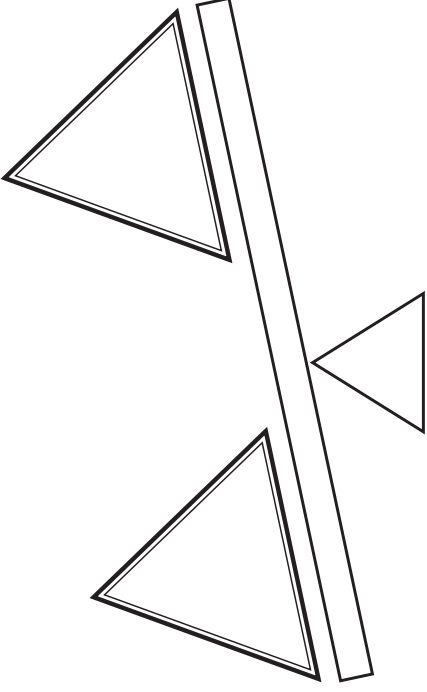
Toplanan Bilgilerin İstekleri Karşılama Açısından Değerlendirilmesi
Çalışma Yaprağı 2’yi kullanınız.

Uygun Seçeneğin Belirlenmesi
Çalışma Yaprağı 2’den elde ettiğiniz sonuçları buraya listeleyin.

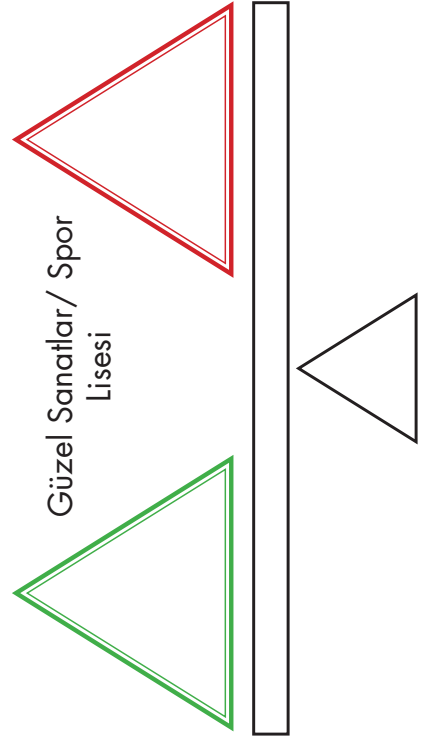
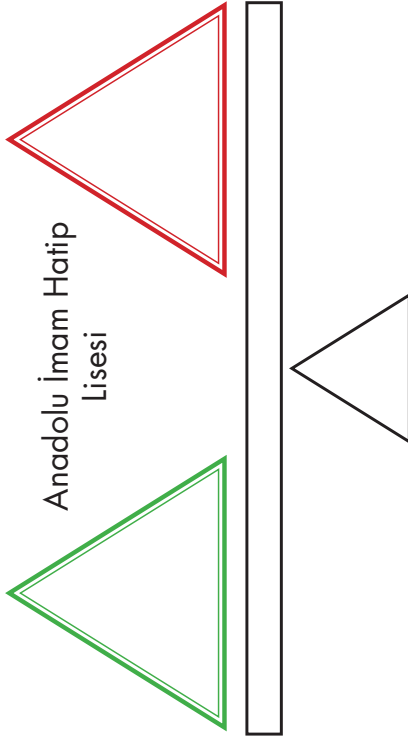
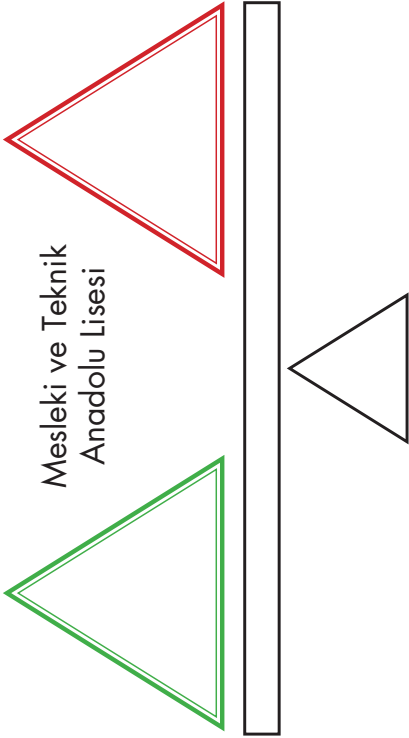
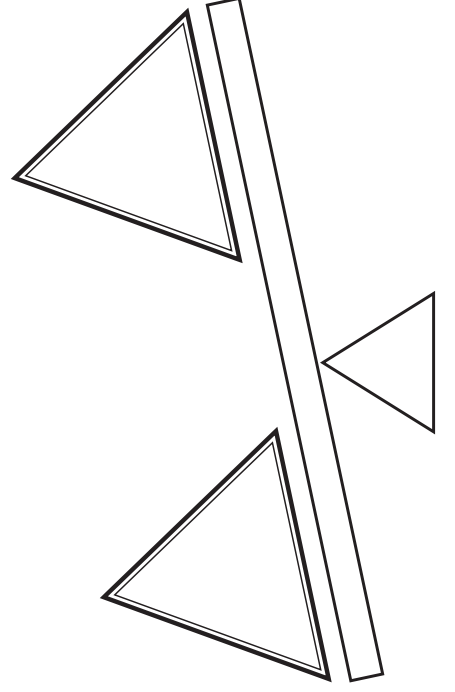
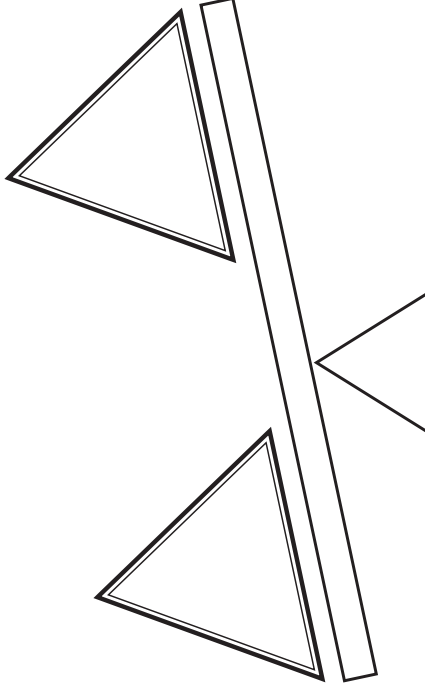
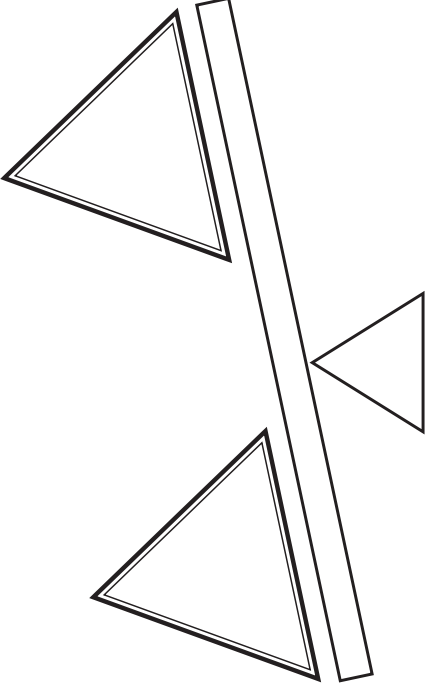
Harekete Geçilmesi
Belirlediğiniz uygun seçeneği uygulamaya koymak için neler yapabilirsiniz?

Kararın ve Sonuçlarının Değerlendirilmesi
Bundan tam bir yıl sonrası hayal edin. Lisede ilk yılınız bitmek üzere, verdiğiniz kararlar ilgili neler hissediyorsunuz?

Çalışma Yaprağı 2

Çalışma Yaprağı 3

8. SINIF ETKİNLİKLERİ

EMİN MİSİNİZ? SON KARARINIZ MI?

Gelişim Alanı	Kariyer
Yeterlik Alanı	Kariyer Planlama
Kazanım/Hafta	Lise türüne ilişkin kararını tekrar değerlendirir. / 34.Hafta
Sınıf Düzeyi	8.sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	1. Etkinlik Bilgi Notu 2. Çalışma Yaprağı-1
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Çalışma Yaprağı-1 öğrenci sayısı kadar arkalı önlü çoğaltılır.
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> Etkinliğin amacının öğrencilerin lise türüne ilişkin kararlarını tekrar değerlendirmeleri olduğu açıklanır. Etkinlik Bilgi Notu'nda yer alan gözünde canlandırma egzersizi sakın ve dinlendirici bir sesle, yavaş ve anlaşılır şekilde öğrencilere okunur. Öğrencilere aşağıdaki sorular yöneltilir ve gönüllü öğrencilerden cevaplar alınır. <ul style="list-style-type: none"> Kendinizi hangi lisede hayal ettiniz? Hayalinizdeki lise türü gitmeyi istediğiniz bir lise türü müydü? Yoksa başka bir lise türünde miydiniz? Hayalinizdeki lisede olmaktan mutlu muydunuz? Öğrencilere "Sevgili öğrenciler kendi özelliklerinizi fark etme, lise türleri hakkında bilgilenme ve seçmek istediğiniz lise türüne karar verme amacıyla yıl boyunca etkinlikler gerçekleştirdik. Şimdi ise kararınızı/seçiminizi tekrar değerlendirebilmek için hepimize bir çalışma yaprağı dağıtacağım. Bunları içtenlikle doldurmanız geleceğinize ilişkin verdiğiniz bu kararı daha sağlıklı değerlendirebilmenizi sağlayacaktır." denerek Çalışma Yaprağı-1 dağıtılır. Çalışma Yaprağı-1'i doldurduktan sonra öğrencilere aşağıdaki sorular yöneltilir. <ul style="list-style-type: none"> Verdiğiniz lise türü kararını değerlendirdikten sonra kararınızda bir farklılık oldu mu? Kararınız hakkında emin olabilmek veya emin olamamak size nasıl hissettirdi? Lise türü kararından emin değilseniz, kararınızı netleştirmek için neler yapabilirsiniz?

Süreç (Uygulama Basamakları):

6. Sorularla ilgili gönüllü öğrencilerden paylaşımları alındıktan sonra aşağıdaki ifadelerle etkinlik sonlandırılır:

"Bugün sizlerle lise türü hakkında verdiğiniz veya netleştirme aşamasında olduğunuz kararınızı tekrar değerlendirme çalışması yaptık. Aranızda kararını henüz netleştiremeyenler olabileceği gibi son kararını verenler de bulunabilir. Gitmek istediğiniz lise türüne karar vermek kariyer yolculuğunda atılan önemli adımlardan biridir. Bu nedenle karar vermek kadar, onu yeniden değerlendirmek, gerekirse değiştirmek sizin yararınıza olacaktır. Umarım tüm kararlarınız olumlu sonuçlar verir. Katılımınız için teşekkürler."

Kazanımın Değerlendirilmesi:

-

Uygulayıcıya Not:

1. Gözünde canlandırma egzersizi sırasında fonda rahatsız etmeyecek enstrümantal bir müzik kullanılabilir.

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Çalışma yaprağında yer alan yazılı materyallere Braille yazı eklenebilir ya da punto büyütülerek materyal desteği sağlanabilir.
2. Etkinliğin tamamlanması için ek süre verilebilir.
3. Çalışma yapraklarının doldurulması sırasında öğretmen desteği sağlanabilir.

Etkinliği Geliştiren:

Zeynep ALTUNCU

ETKİNLİK BİLGİ NOTU

“Sevgili öğrenciler şimdi sizinle bir hayal etme alıştırması yapacağız. Arkanıza yaslanın rahatça oturun gözlerinizi kapatın, 3 kez derin derin ve yavaş yavaş nefes alın.

Şimdi kendinizi liseye gideceğiniz ilk günde hayal edin. Sabah uyandınız. Elinizi, yüzünüzü yıkadınız. Dişinizi fırçaladınız. Okul üniformanızı giyiyorsunuz. Kahvaltınızı yapıp evden okula gitmek için çıktınız.

Derin derin ve yavaş yavaş nefes alıp vermeye devam edin...

Okula vardınız. Sınıfınızdasınız. Arkadaşlarınızla selamlaştınız. Ders zili çaldı ve öğretmen sınıfa geldi. Bütün gün okulda olacaksınız. Birinci ders bitti. Teneffüse çıktınız. Arkadaşlarınızla sohbet ediyorsunuz.

Zil çaldı, ikinci ders başladı, öğretmen sınıfta ders anlatıyor...

İkinci ders bitti ... Teneffüstedesiniz...

Dersler ve teneffüsler birbirini takip edecek böyle.. Bir süre nefes alıp verirken o gün hangi dersleriniz olduğunu, öğretmenlerinizi, teneffüslerde neler yaptığınızı, lise arkadaşlarınızı düşünmenizi istiyorum..

Hem düşünün.. Hem de derin derin ve yavaş yavaş nefes almaya devam edin...

Gün boyu okuldaydınız. Son dersin bitiş zili çaldı. Okuldan eve dönüş başladı. Aklınızda öğretmenlerinizin verdiği ödevler var..

Eve vardınız.. Ödevlerinizi yapıyorsunuz..

Ailenizle vakit geçiriyorsunuz.

Ve uykunuz geldi... Yatağınıza uzandınız. Ertesi gün lisede arkadaşlarınızla neler yapacağınızı, hangi dersleriniz olduğunu düşünüyorsunuz. Mutlusunuz.

Derin derin ve yavaş yavaş nefes alıp vermeye devam edin...

Bir kez daha... derin derin ve yavaş yavaş...

Hazır olduğunuzda gözlerinizi açabilirsiniz.

Not: Metin sakin bir ses tonu ile yavaş yavaş okunmalıdır. Tüm okuma bittiğinde 1 dakika öğrencilere düşünmeleri ve hatırlamaları için süre verin. Sonra etkinlik sürecindeki sorulara geçebilirsiniz.

Çalışma Yaprağı 1

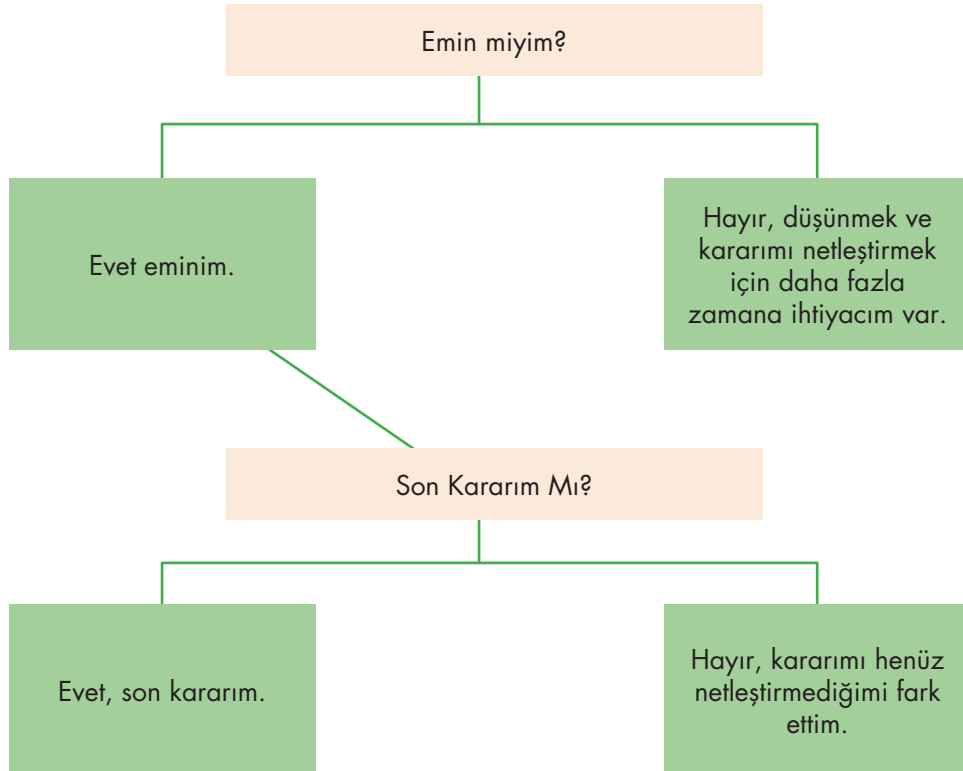
Sevgili öğrenciler seçmeye karar verdiğiniz/seçmek istediğiniz lise türü hakkında soruları cevaplayınız. Tüm sorulara içtenlikle dürüst cevap vermeniz önemlidir.

LİSE YAŞANTISINDAN BEKLENTİLERİM	
1-	
2-	
3-	
4-	
5-	
<i>Karar Verdiğiniz Lise Türü (İşaretleyiniz.)</i>	
	Anadolu Lisesi
	Mesleki Teknik Anadolu Lisesi
	Anadolu İmam Hatip Lisesi
	Fen Lisesi
	Sosyal Bilimler Lisesi
	Spor Lisesi
	Güzel Sanatlar Lisesi
Aşağıdaki sorulara cevaplarınızı sorunun altındaki seçeneklerden birini işaretleyerek veriniz.	
Seçmek istediğim lise türü lise yaşantısından beklentilerimi karşılar mı? Evet __ Hayır __ Emin değilim __	
Bu lise türünü seçerken yeterince araştırma yaptım mı? Evet __ Hayır __ Daha fazla araştırma yapmaya ihtiyacım var. __	
Bütün lise türleri hakkında gerekli bilgim var mı? Evet __ Hayır __ Daha fazla bilgiye ihtiyacım var. _	
Öğretmenlerime danıştım mı? Evet __ Hayır __ Bu konuyu öğretmenlerimle daha fazla konuşmak istiyorum. __	
Aileme danıştım mı? Evet __ Hayır __ Bu konuyu ailemle daha fazla konuşmak istiyorum. __	
Okul psikolojik danışmanı ve rehber öğretmenime danıştım mı? (Okulda rehber öğreneniniz/psikolojik danışmanınız yoksa bu soruyu boş bırakın.) Evet __ Hayır __ Bu konuda rehber öğretmenimle daha fazla konuşmak istiyorum. __	
Kendi ilgilerime uygun olup olmadığını dikkate aldım mı? Evet __ Hayır __ Emin değilim __	
Yeteneklerime uygun olup olmadığını dikkate aldım mı? Evet __ Hayır __ Emin değilim __	
Bu lise türünün beni sahip olmak istediğim mesleğe ulaştıracağını düşünüyor muyum? Evet __ Hayır __ Emin değilim __	
Seçtiğim lise türü ile ilgili derslerdeki başarımlarım birbirleriyle örtüşüyor mu? Evet __ Hayır __ Emin değilim __	

Bu lise türünü seçtim çünkü; .....
.....
.....
Bu lise türünü seçmeseydim ..... lisesine gitmek isterdim çünkü; .....
.....
.....
Asla ..... lisesine gitmek istemiyorum çünkü;
.....
.....

Evet buraya kadar çok iyi iş çıkardın, tebrikler. Şimdi gelelim son bölüme

Seçtiğim Lise Türü: .....

8. SINIF ETKİNLİKLERİ

DÜŞÜN, HİSSET, YAZ!

Gelişim Alanı	Akademik
Yeterlik Alanı	Okula ve Okulun Çevresine Uyum
Kazanım/Hafta	Bir üst öğretim kurumuna geçiş sürecine yönelik duygu ve düşüncelerini ifade eder./35.hafta
Sınıf Düzeyi	8.sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	1. Renkli post-it kâğıtları (renkli-küçük not kâğıdı) 2. İğne 3. Kutu/ Poşet
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	-
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uygulayıcı tarafından "Sevgili gençler, artık ortaokulu bitirmek üzeresiniz. Gelecek yıl lisede olacaksınız. Bugün sizlerle bu duruma yönelik duygu ve düşünceleriniz üzerinde duracağız" şeklinde açıklama yapılır. 2. Renkli post-it kâğıtları tüm öğrencilere gelecek şekilde dağıtılır. 3. Uygulayıcı tarafından "Şimdi sizlerden ellerinizdeki bu post-İtlere şunda liseye geçme süreci ile ilgili neler yaşadığınızı, hissettiğinizi, düşündüklerinizi yazmanızı istiyorum." şeklinde açıklama yapılır. 4. Öğrenciler tarafından yazma işlemi bittikten sonra ilk olarak sınıf içerisinde gönüllü öğrencilerden paylaşımları istenir. 5. Paylaşımların ardından yazılan tüm notlar bir poşet/kutuya koyulur. 6. Ardından karışık bir şekilde öğrencilerin yeniden bir not seçmeleri istenir. Böylece bir başka arkadaşının da kendisi ile benzer ya da farklı duygu ve düşüncelere sahip olduğuna ilişkin farkındalık kazanılabilmesi sağlanmış olur. 7. Tüm öğrenciler sınıf panosuna ya da sınıf tahtasına ellerindeki mevcut not kâğıdını asar. Ardından ise 5 dakika kadar süre verilerek kendi notlarını bulabilmeleri istenir. 8. Öğrencilere aşağıdaki açıklama yapılır: "Sevgili öğrencilerim siz şu anda hem kendi notunuzu hem sınıftaki paylaşım yapan arkadaşlarınızın notunu hem de kutudan seçtiğiniz notu okumuş oldunuz. Şimdi bir de panoya asıldığında kendi notunuzu bulabilmek için birçok arkadaşınızın duygu ve düşüncelerini okuma fırsatına sahip olacaksınız. Burada amacımız hızlı okumak ya da kendi notumuzu bulmak değil asıl istediğimiz tüm

Süreç (Uygulama Basamakları):

notlara göz gezdirebilmeniz ve arkadaşlarınızın duygu ve düşünceleri hakkında bilgi sahibi olabilirsiniz."

9. Süreç aşağıdaki tartışma soruları kapsamında değerlendirilir:

- Etkinlik sürecinde neler yaşadınız/hissettiniz?
- Duygu ve düşüncelerinizi belirlerken neleri dikkate aldınız?
- Kendi duygu ve düşünceleriniz dışında arkadaşlarınızın hangi duygu ve düşünceleri ilginizi çekti?

10. Uygulayıcı tarafından etkinliğin sonucuna ilişkin aşağıdakine benzer bir açıklama yapılır.

"Sevgili gençler öncelikle hepinize katılımlarınız için çok teşekkür ederim. Bugün yaptığımız bu etkinlikte bir üst öğretim kurumuna geçiş sürecine yönelik duygu ve düşüncelerinizi ifade ettiniz. Gördüğünüz üzere birçok duygu ve düşünce ile karşılaştık. Bu geçiş süreci bazılarımız için benzer bazılarımız için ise farklı duygu ve düşünceleri yaşamamıza neden olduğunu bir kez daha anlamış olduk."

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Öğrencilerden bir üst öğretim kurumu olan liseye geçişe ilişkin duygu ve düşüncelerini içeren bir kompozisyon yazmaları istenebilir.

Uygulayıcıya Not:

1. Uygulayıcı etkinlik öncesinde öğrencilerin post-it not kâğıtlarına yazacaklarını başkalarının da okuyacağını bilinciyle uygun bir dille duygu ve düşüncelerini ifade etmeleri hatırlatılabilir. Ancak post-it not kâğıtlarına isim yazılmayacağı belirtilir.
2. Öğrencilerin yazdıkları notlar, sınıf panonu uygun değilse tahtaya bir fon kağıdı asılarak üzerine yapıştırılabilir.

Özel gereksinimli öğrenciler için;

1. Etkinliğin tamamlanması için ek süre verilebilir.
2. Öğrencilerden duygu ve düşüncelerini yazma yerine resimle ya da sözlü olarak ifade ile anlatmaları istenerek alternatif tepki vermeleri sağlanabilir.

Etkinliği Geliştiren:

Neşe KURT DEMİRBAŞ

8. SINIF ETKİNLİKLERİ

NELERİ HATIRLIYORUM?

Gelişim Alanı	Ortak
Yeterlik Alanı	Ortak
Kazanım/Hafta	Sınıf rehberlik programı etkinliklerine/yaşantılarına ilişkin duygu ve düşüncelerini yansıtır. / 36. Hafta
Sınıf Düzeyi	8. Sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	1. Çalışma Yaprağı-1
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	<ol style="list-style-type: none"> 1. Sene boyunca gerçekleştirilen sınıf rehberlik çalışmaları ve kazanımları gözden geçirilir. 2. Altı şapka düşünce tekniği gözden geçirilir 3. Çalışma Yaprağı-1 grup sayısı kadar çoğaltılır
Süreç (Uygulama Basamakları):	<ol style="list-style-type: none"> 1. Etkinliğin amacının sene boyunca sınıf rehberlik programı etkinliklerine/yaşantılarına ilişkin duygu ve düşüncelerini yansıtmak olduğu açıklanarak etkinliğe giriş yapılır. 2. Sınıftaki öğrenciler 6 gruba ayrılırlar. 3. Gruplara Çalışma Yaprağı-1 dağıtılarak öğrencilerden her şapkanın yanında yer alan soruları kendi aralarında tartışmaları ve ortak ya da farklı duygu ve düşüncelerini belirlemeleri ve not etmeleri istenir. 4. Grupların 15 dakika içerisinde çalışmalarını tamamlaması beklenir. 5. Ardından sırası ile grup üyeleri sene boyunca yapılan sınıf rehberlik etkinliklerine ilişkin yaşantılarını, duygu ve düşüncelerini sırası ile paylaşır. Paylaşımlar çalışma yaprağındaki şapka sırasına göre gerçekleştirilir. 6. Öğrencilere "Önce beyaz şapkayı takıyoruz. Bu sene sınıf rehberlik etkinliklerinde neler yaptınız? Neler öğrendiniz?" sorusu yöneltilir. Tüm gruplar düşüncelerini paylaşır. Ardından kırmızı şapka takılır. Benzer yönerge ile devam edilir. 7. Tüm gruplar paylaşımda bulunduktan sonra aşağıdaki sorular ile devam edilir. <ul style="list-style-type: none"> • Bu sene sınıf rehberlik etkinlikleri uygulanırken aklınızda kalan bir anıyı paylaşır mısınız? • Katılmaktan en keyif aldığınız etkinlikler ve katılmaktan çok hoşlanmadığınız etkinlikler hangileridir? 8. Öğrencilerden paylaşımları alındıktan sonra aşağıdaki yönerge ile etkinlik sonlandırılır.

Süreç (Uygulama Basamakları):

"Bu sene sınıf rehberlik etkinlikleri ile akademik anlayış ve sorumluluk geliştirme, okula uyum sağlama, eğitsel çalışmalarınız planlayabilme gibi eğitim öğretim hayatınıza yönelik etkinliklere katıldınız. Kendinizi tanıırken, kişisel güvenliğinizi sağlamanın yollarını değerlendirip, kişiler arası becerileri geliştirmek için çalıştınız. Meslekleri tanıırken çalışma ve üretmenin anlamını önemini değerlendirdiniz. Bütün bu bilgi ve beceriler sizlerin yaşamda daha sağlıklı olmanız, iyi olmanız ve güçlü yanlarınızı geliştirmeniz için önemlidir. Bu dönemin sonuna geldik. Bundan sonra da öğrendiğiniz bilgi ve becerileri gözden geçirip uygulamaya devam edebilir, yardıma ihtiyaç duyduğunuzda benden, okul psikolojik danışmanınızdan/rehber öğretmeninizden destek isteyebilirsiniz."

Kazanımın Değerlendirilmesi:

1. Öğrencilerden sınıf rehberlik etkinliklerine yönelik duygularını ve düşüncelerini anlatan bir resim yapmaları istenir. Resim EBA üzerinden paylaşılabilir.

Uygulayıcıya Not:

1. Bu etkinliğin EBA üzerinden canlı derslerde gerçekleştirilmesi hâlinde öğrencilere bireysel olarak belirli bir süre verilip duygu ve düşünceleri üzerine konuşmaları için fırsat tanınabilir.
2. Çalışma Yaprağı EBA'ya yüklenebilir.

Etkinliği Geliştiren:

Hicran ÇETİN GÜNDÜZ

Çalışma Yaprağı 1

NELERİ HATIRLIYORUM?

Bu sene rehberlik etkinliklerinde pek çok çalışma yaptınız. Bu etkinliklere ve yaşantılarınıza ilişkin duygu ve düşüncelerinizi birlikte tartışıp paylaşır mısınız?

	Bu sene sınıf rehberlik etkinliklerinde neler yaptınız? Neler öğrendiniz?
	Rehberlik etkinliklerine yönelik duygularınız neler? Sizi heyecanlandıran etkinlikler neler?
	Rehberlik etkinliklerinde yaşadığınız olumsuz düşünce ve duygular var mı? Varsa neler?
	Rehberlik etkinliklerine yönelik iyimser düşünceleriniz neler? Avantajlı yanları neler?
	Rehberlik etkinliklerinin daha iyi yapılması ve geliştirilmesi için düşünceleriniz neler?
	Rehberlik etkinliklerinde öğrendiklerinizi yaşamınıza aktarabilme ve uygulayabilme konusunda düşünceleriniz nelerdir?

